

خەمى نان و خەۋنى ئازادى

كەشكۆلى يەكەم

كۆمەللە بابەتتىكى ھۈنەرى و ئەدەبىي

مەژىن

چاپى يەكەم - ئايارى ۲۰۱۳

خەمى نان و خەونى ئازادى

كەشكۆلى يەكەم

كۆمەلە بابەتتىكى مۇنەرى و ئەدەبى

ھەژىن

چاپى يەكەم - ئايارى ۲۰۱۳

"ژیان به بې ږه خنه، جهسته ی بیگیانه، ږه خنه ش به بې لوجیک، وړینه ی نه زانه"

خوښه رانی هیڅا، ئەم کەشکۆلە ی بەردەستتان، کۆمەڵیک بابەت دەگریتە خۆی، کە لە شپوډی (هۆنراوه و هەلبەست و پەخشان و تەنز و چیرۆک و شانۆیی) دا درېژراون یا راستر بېلیم لە دایکبوون، چونکە کەمترین پۆلی ئاگاهاڼەم لە شپوډپېداڼاندا گېراوه، ئەمەش بۆ سرووشبوونیان ناگەریتەوه، بەلکو بۆ سەرھەڵدانى ساتەکی ئەو هەستانە دەگەریتەوه، کە بەرھەمی بەرپەککەوتنی خەیاڵی خۆزگەکانی من و وێنە کەتواریهەکانی ژبانی پۆژانەن و منیان ناچار بە نووسینەوه یان کردووه.

پاستییەکە ی من نازانم تا چەندیک ئەم بابەتانە (هۆنراوه و هەلبەست و پەخشان یا تەنز و چیرۆک و شانۆیی) ن، ئامانجیشم لە بۆلۆکردنەوه یان چ پېشتەر بە شپوډی تانک و تەرا و چ لە ئېستادا وەک کەشکۆلیک تەنیا پاراستنیانە لە فەوتان، تاوەکو وەک کەشکۆلە بەراییهەکانیان بەسەرنەیت، کە لە کیمیا بارانەکە ی هەلبەجە و ئاوارەبیدا فەوتان یا راستر بېلیم لەلای هاوێلانێ نادەربەست فەوتان یا لە مای خۆماندا دزان [مەبەستم لە دزین، ئەوێه، کاتیک پاش کیمیا بارانەکە لە نەخۆشانە یەکی تاران دەرچووم و گەپامەوه بۆ هەلبەجە، دیتم کە دزیکى شارەزا پەرتووکانی منی لە هەوشە ی مائەکەماندا پېرش و بۆلۆکردووه تەوه و ئەوێه ی وېستووێه تی، بردووێه تی، کە دوو شت بوون؛ یەکەم ئەرشیشی نووسینەکانم، دووهم، کۆمەڵیک نامە ی دلداری خۆم و کێژە هاوسپیکەمان (شەپۆل). دزی شارەزا، نەک هەر ئەو شتانە ی لێدزېبووم، بەلکو پەرتووکانیشی دراندىبوون و خستبوونییه بەرباران].

خوښه رانی هیڅا، وەک لەتەک بۆلۆکردنەوه ی سەرلەنوێ هەندیک لەم نووسینانە دا ئاماژەمپېداوه، ئەم نووسینانە لە ږووی ږېنووس و درېشتنەوه، هەندیک چاکسازیم تېداکردوون، بەلام بە هیچ شپوډیهەک دەستکاری ناوهرۆک و ږوانگە ی جارانی خۆم نەرکردووه، خوښه رانی هیڅا دەتوانیت بەراوردی ئەم نۆژەنکراوانە و دەقی بۆلۆکراوه یان لە ژمارەکانی گۆڤاری (پاڅی هونەری ژېلەمۆ) و گۆڤاری (ږۆشنېری دالیان) دا بکات.

لە کۆتاییدا تەنیا ئەوێه ماوه بېلیم، کە دیاری شوان هاڵەکۆکە و ئەوێه ناپەسەندى دەبېنیت یا سەرنجی لەسەری هەیه، ئەوا لە ئاستی ږه خنه ی هونەرییدا وەک گوندییهەک لە ئاست

میاندا دەستبەسنگەو دەوستەم و پې بەدل خۆشپاتنی لیدەكەم، كە دەلیم پەخەنەى ھونەرى، مەبەستەم ئەو، كە كاتم بۆ خۆئىندەنەو و بۆچووانە نىيە، كە گەپانەو نووسەران بۆ سەر نەزمە كۆنەكەى سەرورەى چىنايەتى و بە كۆتايى مۆزو ھەژماردى ئەو نەزمە بە گۆران دەزانن، چونكە من گۆران لە پشتكردنە ناھەموارى و ناتەبايى و ناھەكسانى و نادادوهرى و سەرورەيدا دەبينم، بەواتايەكى دىكە، من گۆران لەو دەدا دەبينم كە مەرف يا تاكى كۆمەلگە چەند توانىويەتى واز لە وابەستەيى سىستەمە راميارىيەكان، ياسا دەستكردەكان، رىئەستە قوچكەيەكان، پەيوەندىيە بازىرگانيەكان، بەرپەو بەرپەيە سەرورە خەلگىيەكان، كەلەكايى پارتە راميارىيەكان و مەشەخۆرە راميارىيەكان، بېيىت و بگەرتتەو بەو ھەشە سروشت و سروشتىبوونى خۆى و ھوشيارانە ھەنگاوى بۆ رىئەستەى كۆمەلگە لەسەر نەزمى سروشتى و بەپشتەستەن بە ياسا سروشتىيەكان و رىئەستەى ئاسۆيى لەسەر بنەمايى پەيوەندىيە ئازادە كۆمەلەيەتيەكان، كە بنەمايان دايىنكردنى ئازادى و يەكسانى و دادپەروەرى كۆمەلەيەتى بىت بۆ تاك و تاك پىوهرىت نەك نەتەو و ئايىن و نەژاد و ەرگەز و كولتور و خەل و دەستەبەزىبوون.

دوا پرستە، لەبەرئەو و كە دژى ناوبانگ و پەخشانكردنى وینە و پالەوانسازى چىكردنم بۆ خۆ، بۆ ئەو ئازىزانەى كە لە نەزىكەو نامناسن، تەنیا دەتوانم بلىم؛ من كەسكى گوندى، رۆلەى بەو ھەشە دايكە سروشت و پارتەزەرى ژینگە و دۆستى ئازەلەنم، لە ھەشە ھەشەو ھەشە ۱۹۸۳ بە پەيوەندى (كۆمەلەى رەنجەرانى كوردستان) ھەو ھەك سۆشالېستخوازىك كەوتوو مەتە چالاكى و پاش سەئ سەئ كەوتوو مەتە ژىر كارايى (كۆمەلەى زەحمەتگىشانى كوردستانى ئێران) و شان بە شانى گۆرانەكانى ئىو ئەو رىئەخراو، مەشە لە گۆراندا بووم و سەئى ۱۹۹۱ پاش پەپەن بە رىئەخراوى (رەوتى كۆمونيست) ھەو پەيوەستىبووم و بە چەند مانگ پەش بە پارتىبوونى ئەو رىئەخراو وازمەپەشەو و تا ئەمەركە كەسكى سەرەخۆم و واوەر لەو ھەشە دژايەتى ھەموو رىئەخراوىكى راميارى، ھەموو جۆرە دەسەلات و بەرپەو بەرپەيەكى راميارى و دژى ھەموو ياسا و نەزم و پەكەتەيەكى راميارى و دژى ناوبانگ و پەشە و بەرتەرى راميارىم.

نەوتراو نەمىنت، ئەگەر لە ئىستادا ھەندىك لەم بابەتانەم بنووسىنايە، بەدلىيەو يا نەمەنووسىن يا بە شۆيەيەكى دىكە دامدەپشتن. بەلام ئەمە ناكاتە ئەو و كە لێردا بۆلایانەكەمەو و بە ھى خۆمیان نەزانم، بەپەچەوانەو ھەريەكە لەو بابەتانە، گەواھى

رەوتى گۆڭرانى ھىزىر و گەشەى توانا و پېگەيىنى سەلىقەى من نىشانىدەدەن و ۈەك مىندالانى دايىك و بابېك ئاۋان، كە ھىچ كات دايىك و بابى ھوشيار و بىروابەخۆبۇو، ناتوانن بلىن، ئەم مىندالانەمان لەو مىندالانەمان زياتر خۆشەۋىن، لەبەرئەۋەى ئەمان جۈانترىا زىرەكتىرىا ئازاتر و خىنترن و ئەۋانى دىكە زىندەبەچالئەكەين، لەبەرئەۋەى كە ۈەك ئەمانەى دىكە نىن!

بۆكەسىك، كە نووسىن بە چەكى خەبات و بىركىرنەۋە بە پەيزەى سەرەكۈتن بەرەۋلۈتكەى ھوشيارى بزانېت، لەۋەش دىنبايىە، كە نووسەربوونىش ۈەك ھەر بوونىكى دىكە، لە چۆنىەتى گەشە و قۇناخەكانى گەرەبوۋنى خودى مرۇف دەچىت، كە ھىچ كەس پىش لەدايكبوون ناگرى و ھىچ كەس پىش سىنگەخشىك، دارەدارە ناكات و ھىچ كەس پىش پىرى، دەرگى بايەخ و خۆشى رۇۋانى لاۋىتى و بەگۈرۈتىنى ناكات و نازانىت، ئەگەر ھەلچۈۈن و داچۈنەكانى سەردەمى مىندالى و ھەرزەكارى و لاۋىتى نەبوونايە، نەيدەتۈانى بېتە پىرىكى دانا، ھەر ئاۋاش نووسەربەن نووسىنى نووسىنە لاۋازەكانى و كەلەكەبوۋنى ئەزمۇۈن، نابىتە نووسەرىك، كە بەخۆى رۇڭگارېك چىژ لە خۈندەۋەى نووسىنەكانى خۆى بەرىت و بە رەخنەى خۈنەرانى دلخۇشېت.

ئايارى ۲۰۱۳

" Jyan bebê Rexne, Cestey bêgyane, Rexneş bebê Locîk, Wrrêney nezane "

Xwêneranî hêja, em Keşkolley berdesttan, komellêk Babet degrête xoy, ke le şêwey (Honrawe û Hellbest û Pexşan û Teniz û Çîrok û Şanoyî)da darrêjrawn ya rastir bllêm ledaykbûn, çunke kemtirîn Rollî agahanem le şêwepêdanyanda gêrrawe, emeş bo Srûşbûnyan nagerrêtewe, bellku bo serhelldanî satekî ew Hestane degerrêtewe, ke berhemî beryekkewtinî Xeyallî Xozgekanî min û Wêne ketwarîyekanî Jyanî Rojanen û minyan naçar be Nûsîneweyan kirduwe.

Rastîyekey min nazanim ta çendêk em Babetane (Honrawe û Hellbest û Pexşan ya Teniz û Çîrok û Şanoyî)n, amancîşm le bllawkirdneweyan çi pêştir be şêwey Tak û tera û çi le êstada wek keşkollêk tenya parastinyane le fewtan, taweku wek keşkolle berayyekanyan beserneyêt, ke le Kîmyabaranekey Hellebce û awareyîda fewtan ya rastir bêllm lelay Hawellanî naderbest fewtan ya le Mallî xomanda dizran [mebestim le dzîn, eweye, katêk paş Kîmyabaraneke le nexoşaneyekî taran derçûm û gerramewe bo Hellebce, dîtîm ke Dzêkî şareza Pertûkanî mnî le Hewşey Mallekemanda prriş û bllawkirduwetewe û ewey wîstûyetî, birdûyetî, ke dû şit bûn; yekem Erşîvî Nûsînekanim, duwem, komellêk Namey Dillardî xom û Kîje Hawsêkeman (Şepol). Dzî şareza, nek her ew ştaney lêdzîbûm, bellku Pertûkanîşmî drrandibûn û xistbûnye ber Baran].

Xwêneranî hêja, wek letek bllawkirdnewey serlenwêy hendêk lem Nûsînaneda amajempêdawe, em Nûsînane le rûy Rênûs û Darriştnewe, hendêk çaksazîm têdakraidûn, bellam behîç şêweyek destkarî Nawerrok û Rwangey caranî xom nerkirduwe, Xwênerî hêja detwanêt berawridî em nojenkrawane û Deqî bllawkraweyan le jmarekanî Govarî (pajêy hunerîy Jîlemo) û Govarî (roşnibîrîy Dalyan)da bkat.

Le kotayîda tenya ewe mawe bêllm, ke dyarî Şwan Hallekoke û ewy napesendî debînêt ya sernicî leserî heye, ewa le astî Rexney hunerîyda wek Gundîyek le ast Mîwanda dest be Singewe dewestim û pirr be Dill xoşhatnî lêdekem, ke dellêm Rexney hunerî, mebestim eweye, ke katim bo xwênindnewey ew boçûnane nîye, ke gerranewey Nûseran bo ser Nezme konekey Serwerî Çînayetî û be kotayî Mêjû hejmardîn ew Nezme be Gorran dezanin, çunke min Gorran le piştîkirdne Nahemwarî û Natebayî û nayeksanî û Nadadwerîy û Serwerîyda debînim, bewatayekî dîke, min Gorran leweda debînim ke Mrov ya Takî Komellge çend twanîwyetî waz le wabesteyî Sîsteme Ramyarîyekan, Yasa destkirdekan, Rêkxistne quçekyyekan, Peywendîye bazirganîyekan, Berrêweberayetîye serû Xellkîyekan, kellekayî Parte Ramyarîyekan û Mşexore Ramyarpyekan, bhênêt û bgerrêtewe Baweşî Sruşt û Sruştîbûnî xoy û huşyarane Hengawî bo rêkxistinî Komellge leser Nezmî Sruştî û bepiştbestin be Yasa Sruştîyekan û rêkxistinî asoyî leser bnemay Peywendîye azade Komellayetîyekan, ke bnemayan dabînkirdnî Azadî û Yeksanî û Dadperwerîy Komellayetî bêt bo Tak û Tak pêwerbêt nek Netewe û Ayîn û Nejad û Regez û Kultûr û Xêll û Destebjêrbûn.

Dwa Riste, leberewey ke dîjî Nawbang û pexşankirdnî Wêne û pallewansazîy çêkirdnim bo xo, bo ew Azîzaney ke le nîkewe namnasn, tenya detwanim blîm; min Kesêkî Gundî, Rolley bewefay Dayke Sruşt û parêzerî Jînge û Dostî Ajellanim, le rûy Hizrîyewe Sallî 1983 be Peywendî (Kommelley Rencderanî Kurdistan) ewe wek Soşyalîst-iXwazêk kewtûmete çalakî û paş sê Sall kewtûmete jêr karayî (Kommelley Zehmetkêşanî Kurdistanî Êran) û şan be şanî Gorranekanî nêw ew Rêkixrawe, mnîş le Gorrandabûm û Sallî 1991 paş Raperrîn be Rêkixrawî (Rewtî Komunîst) ewe peywestibûm û be çend Mang pêş be Partibûnî ew Rêkixrawe wazmilêyhênawe û ta emrroke Kesêkî Serbexom û wawetir leweş djayetî hemû Rêkixrawêkî Ramyarîy, hemû core Desellat û Berrêweberayetîyekî Ramyarîy û dîjî hemû Yasa û Nezm û Pêkhatyekî Ramyarîy û dîjî Nawbang û pîşe û berterîy Ramyarîym.

Newtraw nemênt, eger le êstada hendêk lem Babetanem bnûsînaye, bedillnyayyewe ya nemdenûsîn ya be şêweyekî dîke damderriştin. Bellam eme nakate ewey ke lêreda blawayannekemewe û behî xomyan nezanîm, bepêçewanewe her yeke lew Babetane, gewahî Rewtî Gorranî Hzir û geşey Twana û pêgeyînî Selîqey min nîşandeden û wek Mindallanî Dayk û Babêk awan, ke hîç kat Dayk û Babî huşyar û birrwabexobû, natwanin blên, em Mindallaneman lew Mindallaneman zyatir xoşdewên, leberewey eman cwantir ya zîrektir ya azatir û xirpintrin û ewanî dîke zîndebeçalldkeyn, lebereewey ke wek emaney dîke nîn !

Bo Kesêk, ke Nûsîn be çekî Xebat û bîrkirdnewe be peyvey serekutin berew Lutkey Huşyarîy bzanêt, leweş dillnyayye, ke Nûserbûnîş wek her Bûnêkî dîke, le çonyetî geşe û Qonaxekanî gewrebûnî xudî Mrov deçêt, ke hîç Kes pêş ledaykbûn nagrî û hîç Kes pêş Singexşikê, Daredare nakat û hîç Kes pêş pîrî, derkî bayex û xoşî Rojanî lawêtî û begurrutînî nakat û nazanêt, eger hellçûn û daçûnekanî serdemî Mindallî û Herzekarîy û Lawêtî nebûnaye, neydetwanî bbête Pîrêkî dana, her awaş Nûser bebê Nûsînî Nûsîne lawazekanî û kellekebûnî Ezmûn, nabête Nûserêk, ke bexoy Rojgarêk çêj le xwêndnewey Nûsînekanî xoy berêt û be Rexney Xwêneranî dillxoşbêt.

Ayarî 2013

Honrawe

هۆنراوه

Pluy Merg	پلوی مهرگ
Sêberî Şerr û Aştî	سێبهری شه‌پ و ئاشتی
Xêwî Merg	خپوی مهرگ
Jyanewe	ژیانه‌وه
Serbaz	سه‌رباز
Satekanî Merg	ساته‌کانی مهرگ
Hawnîştmanî Azad	هاونیشتمانی ئازاد
Nalley Şeqamekan	نالهی شه‌قامه‌کان
Nameyek bo Karl Markis	نامه‌یه‌ك بۆ کارل مارکس
Alla sûrekan	ئالا سووره‌کان
Hallawî birsyetî	هالاوی برسیه‌تی
Juwan	ژوووان
Zengî Ceng	زه‌نگی جه‌نگ
Hellebce	هه‌له‌بچه
Komune	کۆمونه
Aştî Merg û Şerrî Jyan	ئاشتی مهرگ و شه‌پری ژیان
Gerdelûlî Aştî	گه‌رده‌لوولی ئاشتی
Cadûy Netewe	جادووی نه‌ته‌وه
Sozanî Nezm	سۆزانی نه‌زم
Namekanî Zîndan	نامه‌کانی زیندان
Bumulêllî Jyan	بومولێلێ ژیان
Çîmenî Bîrman	چیمه‌نی بیرمان
Yadawerîyekani Qeratê	یاداوه‌ریه‌یه‌کانی قه‌راتن
Çirpey Ewîn	چرپه‌ی ئه‌وین
Bext	به‌خت
Çirpey Merg	چرپه‌ی مهرگ
Xemêkî qetranî	خه‌مێکی قه‌ترانی
Tarmayî Ceng	تارمایی جه‌نگ
Dîwar	دیوار

daçllekan	داچلهكان
Gerdelûlî Sermaye	گهردهلوولی سهرمایه
Hawarekanî Enadoll	هاوارهکانی ئەنادۆل
Kîjanî Ehrîmen	کیژانی ئەهریمەن
Xewnî Jyanim	خهونی ژیانم
Newt û Xwên	نهوت و خوین
rewî Yadawerî û Snûrekanî Nîştman	رهوی یاداوهری و سنوورهکانی نیشتمان
çawerrêm be, dêmewe lat	چاوهرپم به، دیمهوه لات
Serabî Nîştman	سهرابی نیشتمان
hatnedî Payîze Xewnê	هاتنه‌دی پایزه خهونێ
ba Xozgekanim tenya nebin	با خۆزگه‌کانم ته‌نیا نه‌بن
dwa Çirpey Jyan	دوا چرپه‌ی ژیان
Koylekçanî Xêll	کۆیله‌کچانی خێل
le Qesabxanewe bo Barega	له قه‌سابخانه‌وه بو باره‌گا
Motekey Peşîmanî	مۆته‌که‌ی په‌شیمانی
Çerxî awejû	چه‌رخ‌ی ئاوه‌ژوو
Xemî êwe û Dllî min	خه‌می ئێوه و دلی من
Ketwarî Xewnî min	که‌تواری خه‌ونی من
Xemî Jyan	خه‌می ژیان
Xewnêkî Namo	خه‌ونیکی نامۆ
Şorrşêk le Ewîn	شۆرشێک له‌ ئه‌وین
Xewnêkî Cwanemerg	خه‌ونیکی جوانه‌مه‌رگ
Sozî Cadûiy	سۆزی جادووپی
Qeyrekçanî Şorrş	قه‌یره‌کچانی شۆرش
Hawnetewan	هاونه‌ته‌وان
Hawdengî jêr Snûrekan	هاوده‌نگی ژێر سنووره‌کان
Dengipêy Merg	ده‌نگیپی مه‌رگ
Parçîlekanî Temenim	پارچیه‌له‌کانی ته‌مه‌نم
Umîd	امید
Heman derd û heman firyad	همان درد و همان فیریاد

Hellbest

هه‌لبه‌ست

Dastan

داستان

Pexşan

په‌خشان

Şeqame yaxîyekan

شه‌قامه یاخیه‌کان

یه‌که‌م هه‌ناسه‌ی تاساو ، دوا فرمی‌سکی قه‌تیسماو

Yekem Henasey tasaw , dwa Firmêskî qetîsmaw

dawerî Xewindzan

داوه‌ری خه‌وندزان

Xewnêkî xewallû

خه‌ونیکی خه‌والوو

Şewarey Bezmî nwê

شه‌واره‌ی به‌زمی نوێ

Nax Gorî Ewîn û Lankey peşîmanî

ناخ گو‌ری ئه‌وین و لانکه‌ی په‌شیمانی

کو‌ترین یا چاویلکه‌ی تاریکمان به‌رووی تیشکی خۆردا داناوه؟

kwêrîn ya Çawîlkey tarîkman be rrûy Tîşkî Xorda danawe?

Xewnî Mnalî min û Ketwarî Rudawekan

خه‌ونی منای من و که‌تواری روداوه‌کان

Teniz

ته‌نز

Mallî Cindokan

مالی جندوکان

Xle û Ble

خله و بله

dilldarî Xuda û Ehrîmen

دڵداری خودا و ئه‌هریمه‌ن

alle Hawsê

ئاله‌ هاوسی

Şêxî Şêxan

شێخی شێخان

Bexîlî Bexîlan

به‌خیلی به‌خیلان

fis fis Namusewan

فیس فیس ناموسه‌وان

Gwêdrêjî rêbîn û zêrîn

گویند‌رێژی رێبین و زێرین

Çîrok

چیرۆك

Xermaney Merg	خەرمانه‌ی مەرگ
alle Hawsê	ئاله‌ هاوسێ
Birryarî 51î Penaberî	بیریاری ۵۱ ی پەنابەری
Bermalle cadûyekey Dapîre	بەرمانه‌ جادووێه‌که‌ی داپیره‌
Rojî Fidrallî	ڕۆژی فیدراڵی
Kotre xwênawîyeke	کۆتره‌ خوێناوییه‌که‌
gerran le dûy Nan	گه‌ڕان له‌ دووی نان
Semay Merg	سه‌مای مەرگ
Pşûy Kar û dengdanewey Xumparekan	پشووێ کار و ده‌نگدانه‌وه‌ی خومپاره‌کان
Mîdallî Kurdayetî	میدالی کوردایه‌تی
Xermaney Xozge	خەرمانه‌ی خۆزگه‌
Dûlay Şar	دوولای شار
Carrî Gerdûn	جاری گه‌ردوون
çawşarkêy Merg û Jyan	چاوشارکێ مەرگ و ژیان

Şanoyî

شانۆی

Hewt û Heşt	هه‌وت و هه‌شت
Suraney Serdem	سورانیه‌ی سه‌رده‌م

هۆنراوه

پلوی مەرگ

سەرما، لېفە و
لېتە، دۆشەك و بەرد، سەرین
پلو پلو بەفر
دايتەنيوه ئاسمانى شين
دلى چنار،
بۇ خەندەى خۆرەتاو
لەسەر بەرمالى شارهزور
بەرنوئى ھېمىن ئەكا

ئاخ .. لە ئاسمانەوہ
نائومىدى ھېرشى ھېناوہ،
ھېر لە ئەزىنۆ و
لېدانى دلى سىستدەكا

دەستى ھېمىن
بۇ بزوانى سۆزى ئاسمان
بە بەبەرزى بالاي چنار
بنارە و بنارى شارهزور
خوای نېو سەرەن،
لە باوہش ئەكا
پلو پلو خەم دەبارى
ئاسمان ماتە و
دلى چادرەكان خورپە ئەكا
لەم مەينەتتاوايە
گيان ئاوارە و
جەستە دەروژەى نان ئەكا

لۆږه له لیتە ی جهنگه کانا
له تاو سه رمای سه رمایه
دهستی کۆمهك
تا دهری گیرفان برینا کا
پلو پلو مه رگ ده بارئ و
به فر بالای هیمن و چنار*،
له سه ره پپی فیرگه و مال،
کفن نه کا ...

رپیه ندانی ۱۹۹۲

* هیمن و چنار، دوو ناوی سیمبۆلین بۆ دوو مندایی ناواره. که له چادرگهی سه یسادهق، سائی
۱۹۹۲ له سه ر رپگهی گه رانه وه یان له فیرگه وه بۆ مال، له نیو به فر و له تاو سه رما
ره قبوونه وه ...

Pluy Merg

Serma, Lêfe û
Lîte, Doşek û Berd, Serîn
Plu Plu Befr
daytenîwe Asmanî şîn
Dlî Çnar,
bo Xendey Xoretaw
leser Bermallî Şarezûr
berniwêjî Hêmin eka

ax .. le Asmanewe
Naumêdî Hêşî hênawe,
Hêz le Ejno û
lêdanî Dill sistdeka
Destî Hêmin
bo bizwanî Sozî Asman
be beberzî Ballay Çnar
Bnare û Bnarî Şarezûr
Xway nêw Seran,
le Bawêş eka
Plu plu Xem debarê
Asman mate û
Dlî çadrekana xurpe eka
lem meynetawaye
Gyan aware û
Ceste derozey Nan eka

lêre le Lîtey Cengekana
letaw Sermay Sermaye
Destî Komêk
ta derî Gîrfan birrnaka
Plu Plu Merg debarê û
Befr Ballay Hêmin û Çnar*,
le sererrêy Fêrge û Mall,
Kfin eka ...

Rêbendanî 1992

* Hêmin û Çnar, dû Nawî sîmbolîn bo dû Mindallî aware, ke le çadirgey Seysadeq, leser rêgey gerraneweyan le Fêrgewe bo Mall, lenêw befr û letaw Serma reqbûnewe ...

سېبه‌ری شه‌پرو ناشتی

چیت ده‌ستکه‌وته،
له مه‌یدانی جه‌نگا ..
کاتی ده‌گری،
کاتی ده‌کوژی،
کاتی ده‌مري،
کاتی کرنووش ده‌به‌ی !
کاتی ده‌ست و پې ..
بو خواوه‌نه‌که‌ت هه‌لده‌پري
ئه‌ی سه‌ربازی شه‌تره‌نج ؟

چیت ده‌ستکه‌وته،
کاتی ناشتی ..
له کارگه ژینفرۆش،
له شه‌قاما مالبه‌کوژ،
له نیشتماننا ناواره و کرێچی،
له نیو مال زیندانی،
له زیندانا پاسه‌وان،
یان جه‌لادیت و
قامچی هه‌لده‌پري ؟

چیت ده‌ستکه‌وته،
کاتی لافیتنه‌ی سپی هه‌لئه‌گری
له‌به‌رده‌م ، کوژرۆکه‌ی ناشتییا
کرنووش ده‌به‌ی
بژی ناشتی بژی ناشتی،
ده‌نگ هه‌لئه‌پري ؟

چیت دەستکەوتە
کاتی له دادگهی سەرورەرانا
- بۆ ئەوانە ی بە دزییەوه
سەیری مانگەشەو دەکەن،
بە زگی تۆرو پیری ئاسوودەوه
خەون دەبینن،
یا ئەوانە ی بۆ منالان
ئەوینداری خۆیان وینادەکەن-
دەرویشناسا دەستەوداوی
بە ئاوازیکی دادیار لایۆن؛
خوازیاری سزای ئەوان و
سەرورەری یاسای چەوسێنەرانی خۆتی؟

پوشپەری ١٩٩٤

Sêberî Şerr û Aştî

çît destkewte,
le Meydanî Cenga ..
katê degîrî,
katê dekujî,
katê demîrî,
katê kirnûş debey!
katê Hest û Pê..
bo Xaweneket helldebrî
ey Serbazî Şetrenc ?

çît distkewte,
Katî Aştî ..
le Karge jînfiroş,
le Şeqama mallbekoll,
le Nîştmana aware û krêçî,
lenêw Mall zîndanî,
le Zîndana pasewan,
yan celladî û
Qamçî helldebrî?

çît destkewte,
katê Lafîtey spî hellegîrî
leberdem , Kotrokey Aştîya
kirnûş debey
bjî Aştî bjî Aştî,
Deng hellebrî ?

çît destkewte
katê le Dadgey Serwerana
- bo ewaney be dzîyewe
seyrî Mangeşew deken,
be zgî têr û pîrî Asûdewe
Xewn debînin,
ya ewaney bo Mnallan
Ewîndarî xoyan wênadeken -
Derwêşasa destewdawên
be Awazêkî Dadyar lawên;
Xwazyarî Szay ewan û
Serwerî Yasay Çewsêneranî xotî ?

Puşperî 1994

خړوی مه‌رگ

پېښ چەند سال، ئەو
تەنیا مەمه و
جۆلانه و
نەرە ی بابە ی دەناسی

گریان و پیکه‌نین
خۆره‌ل‌هاتن و ئاوابوون
برسیه‌تی و پشانه‌وه
هه‌زار و به‌ک پرسیاریان،
له‌ بیریا چاند

دوئ شه‌و
چراخانی ئاسمان،
بیری هه‌ژان ..
پرسیار له‌ دوای پرسیار،
بابه‌ی هه‌به‌سان ..
"کچم بنوو، دره‌نگه‌ بنوو"

خه‌و منالیکێ چه‌قاوه‌سوو
له‌ مال یاخی .. بۆی ده‌ستگیر نه‌بوو
تا پیلوی چاوانی له‌سه‌رداخا
پرسیار دوای پرسیار
بابی گوراندی:
"شه‌و دره‌نگه‌ بنوو، پۆله‌ بنوو،
دیوه‌زمه‌ ده‌تخوات!"

لەپ شریخەى دەستپېژئ، بابەى تلاند
خەيال و پرسىارى ئەویان پساند
توند توند قیژاندی :
" بابە .. بابە ..
ئەوانە بۆ ناخەون،
بۆ خۆ نایانخوات ؟"
بەلام بابە، بیگیان
بۆ ھەمیشە خەوتوو،
چیتەر بەسەریدا نە یگوراند

نۆفەمبەرى ۱۹۹۶

Xêwî Merg

pêş çend Sall, ew

tenya Meme û

Colane û

Nerrey Babey denasî

Giryan û Pêkenîn

xorhellhatin û awabûn

Birsyetî û Rşanewe

Hezar û yek Pirsyaran,

le Bîrya çand

dwê Şew

Çraxanî Asman,

Bîrî hejan ..

Pirsyar le dway Pirsyar,

Babey hebesan ..

" Kçim bnû, drenge bnû"

Xew Mnallêkî çe qawesû

Le Mall yaxî .. boy destigîr nebû

ta Pêlluy Çawanî leser daxa

Pirsyar dway Pirsyar

Babî gurandî:

" Şew drenge bnû, Rolle bnû,

Dêwezme detiXwat ! "

lepirr Şrîxey Destrrêjê, Babey tland
Xeyall û Pirsyarî ewyan psand
tund tund qîjandî :
" Babe .. Babe ..
ewane bo naxewn,
bo Xêw nayanixwat ? "
bellam Babe, bêgyan
bo hemîşe xewtû,
çîtir beserîda neygurrand

Novemberî 1996

ژيانه وه

ساله ها بوو، سهرزه ميني دلم
سياچان بوو،
نامو به تيشكى خور
هه موو رږځي،
دهيان خوزگه كچ و كال
وهك كورپه له له بارچوو،
له په راوى ياداوه رييما
چهنه په رپه كفنم،
به بالايان ده بري

له تهك يه كه م نيگات
له رږځنه چاوانته وه
بلووره وارانئ ويني
له قولايي دلم ئه نگاوت

له ورږځه وه، هه ردهم به ريبيان
به رله هه رشت،
ديمه جږووان
تا له ئاوينه چاوانتا
پر به تاسه م،
خوزگه م، تيشكى خور ماچكات

ديسه مبه ري ۱۹۹۶

Jyanewe

Salleha bû, Serzemînê Dllim

Syaçallê bû,

Namo be Tîşkî Xor

hemû Rojê,

deyan Xozgey kirç û kall

wek Korpeley lebarçû,

le Perrawî Yadawerîyma

çend Perreyê Kfinim,

be Ballayan debrî

letek yekem Nîgat

le Rojney Çawantewe

Blûrewaranî Ewînt

le qullayî Dllim engawt

lew Rojewê, herdem Berîbeyan

ber le her Şit,

dême Cêjwan

ta le Awêney Çawanta

pirr be Tasem,

Xozgem, Tîşkî Xor Maçkat

Dêsemerî 1996

سەرباز

لە سەر شانۆی كۆيلەتى
سنگى سپارتاكوست، مەلدىرى
ختوكەت دا، درىندەيى كۆيلەدار
بازنەيەكى دىكەت خستە سەر،
زنجىرى دەست و پىت
تا پىرپەنەق بىت، باج و بازار

شەوان تا بەيان
كىشكت كىشا
لەبەر ەيوانى دىواخان
تا بلەوېر ئەژدىھاي ەزار سەر،
لەنيو كاسەسەرى مىندالان
دەستە دەستە
كىژۇلانت وەك كەنيزەك،
نانە باوەشى ئاغايان
تا كەلبە گىركەن لە سۆز و جەستە
دامركىننەو ەو ەس و ئالۇشى خويان

بۆ سەرورەرى قامچىبە دەست
بۆ يەككى گەل و نىشتىمان،
كۆمۇنەت كرد جوانە مەرگ
خەونى ئازادىت،
لە خوينا گەوزان

داستان له دواى داستان
که رماوى گاز و کیمیا باران
هیچ ناوړت له میژووت نه داوه
تا له پیشبرکې کارا،
بیته قارده مان
خوشبکه بیت دلى سهرودرانت،
بې به هاو نیشتمانی گیل و نه زان.

نازاري ۱۹۹۷

Serbaz

leser Şanoy koyletî
Singî Spartakust, helldrî
xtuket da, drrindeyî Koyle dar
Bazneyekî dîket xiste ser,
Zincîrî Dest û Pêt
ta pirrrewneq bêt, Bac û Bazar

Şewan ta Beyan
kêşkit kêşa
leber Heywanî Dîwaxan
ta blewerrê Ejdhay hezar Ser,
lenêw Kaseserî Mindalan
deste deste
Kîjollant wek Kenîzek,
nane bawêşî Axayan
ta Kellbe gîrken le Soz û Ceste
damrikênnewe Hewes û Aloşî Xwayan

bo serwerî Qamçîbedest
bo yekêtî Gel û Nîştman,
Komonet kird cwanemerg
Xewnî Azadî,
le Xwêna gewzan

Dastan le dway Dastan
Germawî Gaz û Kîmyabaran
hîç awrrit le Mêjût nedawe
ta le pêşbirkêy Kara,
bibîte Qareman ..
xoşbkeyt Dllî Serwerant,
bibî be Hawnîştmanî gêl û nezan

Azarî 1997

ساتەكانى مەرگ *

مەرگى وشە
مەراچى ھۇنراو ھە،
كاتى ھۇنەر
پىاوماقولى دىواخانان بى

مەرگى ئاواز
ژەنىنى ژىيە،
كاتى نۆتەى موزىك
بەزمى لەشفرۇشخانەكان بى

مەرگى بەھار
ئەو دەمەيە،
وېنەكېش لە تابلۇيەكەيدا
وېنەى ئائومىدىيەكانى
خۇى دەكېشىتەو

مەرگى مەرگ
ئەو رۆژەيە، گۆرھەلکەن
قولېنكەكەى بەگورتر ھەلدەبېرى و
بۇ دواجار گۆرى مەينەت، دەشىلپتەو

جولای ۱۹۹۷

* پېشتەر لە ژمارە (۱) ى گوڤارى ھونەرى «ئېلەمۇ»، ئۆگۈستى ۱۹۹۷ دا لە ئىرسەردىپرى "دوئى و سبەيىنى" بىلاوكرائو ھەو .

Satekanî Merg*

Mergî Wşe
herracî Honraweye,
katê Honer
Pyawmaqullî Dîwaxanan bê

Mergî Awaz
jenînî Jêye,
katê Notey Muzîk
Bezmî Leşifroşxanekan bê

Mergî Behar
ew demeye,
Wênekêş le Tabloyekeyda
Wêney Naumêdîyekanî
xoy dekêşêtewe

Mergî Merg
ew Rojeye, Gorrhellken
Qullîngekey begurrtir helldebrê û
bo dwacar Gorî Meynet, deşêlêtewe

Culay 1997

* pêştir le jmare (1)î 'Guvarî hunerî "Jîlemo', Ogustî 1997 da lejêr serdêrrî "dwênê û sbeynê" bllawkrawetewe .

هاونیشتمانی ئازاد!

تۆككى؟

قەد لە خۆت پرسیوه،

تۆككى؟

گەر كه مێ، بیری به یقی ..

لە رابوردوویهکی نزیکا

لە مەیدانه کانی یۆنان ..

لە نیۆ کێلگه کانی کوردستان

دەستبه سەر، خۆت دەناسیتەوه ..

پیژی، وەك مەرو مالات

لە جەنگە ئەکانا راودەکرای

دەستەمۆ لە نیۆ قەفەس،

لە مەیدانی کدا بەشەپدەدرای

یا بە کەشتی،

لەبری ئاسن و گەنم

لەم کیشور بەو کیشوهر

دەفرۆشرای

دوین، ژیان و بوونت

بەشێك بوو، لە دارای ئاغا

گەر بە بویری سورانهت نه دابا

ئەوا یاخی دەبووی لە فەرمانی خوا

ئەوڕۆ هەمان کۆیلهی، هەمان جوتیار

لە کارخانه بی، یا لەسەر جاپ

ناچاری بۆ مانەوه ..

بفرۆشى ھۆزى كار
چركە چركە، ژيانىت بىكەيتە بەرھەم،
تا ھەراچى كەن لە بازار ..

دەستە دەستە، چەكدار دەبى
بە خەيال بۆ نەتەو و نىشتەمان !
بە نۆردەپرى لە نىوان ئەم و ئەو
بۆ چەوسىنەر، دەچىتە پاى دەنگدان ..
لە خەونى نەتەو و بەھەشت
ھىچت دەستگىرنابىن لىيان
شەكەت و دۆراو و برسى
پاش تەواوبوونى ھەر شەپك،
دەگەر ئىتەو مەينەتاواى ژيان

جىنيوھرى ۱۹۹۸

Hawnîştmanî Azad !

to kêy?
qed le xot pirsîwe,
to kêy?
ger kemê, Bîrî beytê ..
le Raburdûyekî nzîka
le Meydanekanî Yonan ..
lenêw Kêllgekanî Kurdistan
destbeser, xot denasîtewe ..

pêrê, wek Merr û Mallat
le Cengellekana rawdekray
destemo lenêw Qefes,
le Meydanêkda beşerrdedray
ya be Keştî,
lebrî Asn û Genim
lem Kîşur bew Kîşwer
defroşray

dwênê, Jyan û Bûnit
Beşêk bû, le Daray Axa
ger be bwêrî Suranet nedaba
ewa yaxî debûy le fermanî Xwa
ewrro heman Koyley, heman Cutyar
le Karxane bî, ya leser Carr
naçarî bo manewe ..
bifroşî Hêzî Kar

çirke çirke, Jyant bikeyte Berhem,
ta herracî ken le Bazar ..

Deste Deste, Çekdar debî
be Xeyall bo Netewe û Nîştman !
be norebrrê le nêwan em û ew
bo Çewsêner, deçîte pay dengdan ..
le Xewnî Netewe û Beheşt
hîçt destigîrnabê lêyan
şeket û dorraw û bîrsî
paş tewawbûnî her Şerrêk,
degerrêytewe meynetaway Jyan

Cênîwerî 1998

نالەى شەقامەكان

بۆ مىندالانى بېنەۋاي بىرازىل

خانويەك لە كارتۇن
پلىكانەى دوكانىك، سەرىن
ئاسمان لىفە و
لايە لايەى شەۋانتان،
شەرە پشیلە و سەگودىن
قۇرەى سىكتان
لە چۆلەۋانى شەقامەكانا
سەمفۇنىايە ..
سەمفۇنىايە خەمى نان و
سەرخەۋى نىۋى بالاخانەكان

شەۋان بەدەم خەيال
ۋەك بازى بەرزەفەر،
دەدەن لە شەقى بىل ..
بەسەر سىنورەكانا،
بى پاس، بى پاۋەن ..
جار جارە وچان،
لەم ۋلات.. لەم ۋلات
بۆگەرەن لە دوۋى قەراخى نان
لە پەرۋاننىكى نوۋ دەدۇزەۋە،
ۋلات، سەراسەر، پەر لە سۆز و لە ژيان
بۆ ھەمۋان پىكەۋە،
بى خاۋەن، بى كىپار
بى پۇلىس و بى دۇلار

بە يانى زوو،
 بىر سىيەتى بە ئاگاندىيىتى ..
 وەك تەلەزگە
 بە بىرتاندا تىدەپەپى،
 ھەزارو يەك خۇزگە ..
 لەم گەپەك، لەو كۆلەن
 چەند شەقام ئەولەتر ..
 لە چىنگىتان گىرناپى
 چەند قەراخە ناننى زىياتر
 ھاودەمى يەكەم پاروو،
 دەنگى شەلاق و تەفەنگ
 پىلىشانە ۋە سەرتان،
 لە ژىر چەكەمەي پۇلىسى دەبەنگ
 ئارەزوۋى زەمەن تىرى،
 دەكا جوانە مەرگ
 بۇ فتواي مەرگىتان،
 دىزىنى چەند قەراخە ناننى،
 دەكاتە پاساۋى مەرگ

مارچى ۱۹۹۸

Nalley Şeqamekan

bo Mindallanî Bêneway Birrazîl

Xanûyek le Karton
Plîkaney Dukanêk, Serîn
Asman Lêfe û
Laye Layey Şewantan,
şerre Pşîle û Segwerîn
Qorrey Siktan
le Çollewani Şeqamekana
Semfonyaye ..
Semfonyay Xemî Nan û
Serxewî nêw Ballaxanekan

Şewan bedem Xeyall
wek Bazî berzefirr,
deden le şeqî Ball ..
beser Snûrekana,
bê Pas, bê Pawen..
car care Wçanê,
lem Wllat.. lew Wllat
bo gerran le dûy Qeraxê Nan
le pirr Wllatêkî nwê dedoznewe,
Wllatê, seraser, pirr le Soz û le Jiyan
bo hemwan pêkewe,
bê Xawen, bê Kirryar
bê Polîs û bê Dolar

Beyanî zû,
Birsyetî beagatandênê ..
wek telezge
be Bîrtanda têdeperrê,
hezar û yek Xozge
lem Gerrek, lew Kollan
çend Şeqam ewllatir..
le Çîngtan gîrnabê
çend Qeraxenanê zyatir
hawdemî yekem Parû,
Dengî Şelaq û Tfeng
plîşanewey Sertan,
lejêr Çekmey Polîsî debeng
Arezûy Jemê têrî,
deka cwanemerg
bo Fitway Mergtan,
dzînî çend Qeraxenanê,
dekate pasawî Merg

Marçî 1998

نامەيەك بۇ كارل ماركس

هاوپى .. ھىژا
خۇزگە زىندوو بووايت
دېتبات چۇن
مەينەتئاواي ژېنت
سەرپەناي كۆيلەتيت
بۆتە تەكيە و خانەقاي دەرويشان
چۇن ناوت لە بەرئەگرئەو
چۇن سىمات
بە ئالتوناوي ئەفسانە ئەشۇنەو
پلە و پايت گەيشتۇتە ئاسمان

يادت بە خىر ھاوپى
خۇزگە بە خۆت لېرە بووايت
سەرىكت ھەلپىيا و
دېتبات چۇن
وېنەكانت بىئاسا
شاگردەكان لەملىانئەكەن
مووى پىچ و ردېنت
وەك جىماوى پىخەمبەران
دەرمانى لەرزوتايە و
بۇ نەخۇشانى ئەبەن
ناوت لەتەك سلاوات
لە رۆژانى پىرۇزا، وئىرددەكرئ

وتەكانت ھەر مەپرسە
ئاوازي لە جۆرى تەورات و ئىنجىل و قورئان
منالانى پىگۇشەكەن

نىيوى كىژەكانت
 وەك ھۆنراو، ئەوتىتەو و
 دووردىان لىدەبارئ
 سەرپەنات لە ھاىگەيت و تىرير
 جىنزرگەى ھۆگرانە
 دەستە دەستە
 خۆ لە دار و بەردىان دەسوون
 ھاوپى گەر زىندووويتەو و
 لەبەردەمى دادگە ڤاوەستى
 ئەبى پەتى سىدارە لەملكەى
 ئاخىر بەنىيوى تۆو
 زۆر تاوان ئەنجامدران

خۆزگە لىرە بووايت و
 دىتبات چۆن ..
 لە زارى تۆو چەند ڤاپەپىن ..
 لەباربران
 چەند ئازادىخواز و سۆشالىست ..
 تىرۆكران
 چەند ئىمپراتۆرىي و دەولەتى نەتەو ..
 چىكران
 چەند بەرەى ھاوبەش بۆ ئاشتى و پىكەو و ژيان
 لەتەك سەرانى سەرمایە پىكخران
 خۆزگە لىرەبووايت و دىتبات بەخۆت
 پاشىروانت لە نەزانى
 چ بتيكت بۆ سازدەكەن

Nameyek bo Karl Markis

Hawrrê .. hêja
xozge zîndû buwayt
dîtbat çon
Meynetaway jînt
Serpenay koyletît
bote Tekye û Xaneqay Derwêşan
çon nawt leberegirnewe
çon sîmat
be Alltunawî Afsane eşonewe
Ple w Payet geyîştote Asman

Yadt bexêr Hawrrê
xozge bexot lêre buwayt
Serêkt hellbrîba û
dîtbat çon
Wênekant Bitasa
Şagirdekan lemiyaneken
Mûy Pirç û Rdênt
wek Cêdawî Pêxemberan
Dermanî Lerzutaye û
bo Nexoşanî eben
Nawt letek Sllawat
le Rojanî pîroza, wêrddekrê

Wtekant her mepirse
Awazê le corî Tewrat û Încîl û Quran
Mnallanî pêgoşdeken

Nêwî Kîjekant
wek Honrawe ewtirêtewe û
Dûridyan lêdebarê
Serpenat le Highgate û Trir
Cênzirgey Hograne
Deste Deste
xo le Dar û Berdyan desûn
Hawrrê ger zîndûbîtewe û
leberdemî Dadge rawestî
ebê Petî Sêdare lemilkey
axir benêwî towe
zor Tawan encamdran

xozge lêre buwayt û
dîtbat çon ..
le Zarî towe çend Raperrîn ..
lebarbran
çend Azadîxwaz û Soşyalîst ..
tîrorkran
çend Împratorîy û Dewlletî Netewe ..
çêkran
çend Berey hawbeş bo aşî û pêkeweyan
letek Seranî Sermaye rêkixran
xozge lêre buwayt û dîtbat bexot
Paşrrewant le Nezanî
çi Btêkt bo sazdeken

14î Marçî 1998

ئالا سوورەكان

بۇ ھاوپېتيان 'شاپوور' و 'قابيل'

ھاوپېتيانى ئاوارە
چەندە دلبەردە، ئەو كۆنە شارە
لە تاو كۆچى سوورى ئېۋە،
باباگورگور، تازەيەبارە
قەلاى ھۇلا كۆبەزىن
كە دى وا ئېۋە،
لە خوينا دەگەوزىن
ھاۋارى كرد
"بەر بگرن لە تېرۇر،
بەم تاوانە، مېژووم شەرمەزارە"

ھاوپېتيانى ئاوارە
كى لە تېرۇرى ئېۋە، بەرپرسيارە
سەربازانى خوا؟
تەتەرانى ئەنفال؟
مافيىاى بۇر، سەوز، زەرد؟
كى بوو، ئېۋەى بەو دەردە برد؟
كى بە مەرگى ئېۋە بەختيارە؟

ھاوپېتيانى ئاوارە
خەمتان ... قىنە
دەنگتان... تىنە
مەرگتان ... ژىنە
كوچتان .... برىنە
لە نېو دى، كرىكارو زەحمەتكىش

گەرەكە و گەرەك، شارە و شار
كاروانى سوور
بەرەو بەيانىكى نىك نەك دوور
بەرپۆدەيە و رەدووى شوين پىتانه
لە كۆرى گىيانبە خشانە،
هاوړپيان، ئەو شەو
(ئارام**)ى بادىنان پىشوازىتانه

هاوړپيانى ئاوارە
دەروونمان، پى ئازارە
ئەفسوس، نەكرا لەوئى بىن
تا بۆ تەرمى سوورتان
بەرپۆدەو، رېژە بەستىن
لەسەر هەوارى تازەتان
بەلپىنى سووربەونمان، بۆ خەبات
دژى سەرودى سەرمايە، بلىپىنەو
رېژە بەستىن و

دەست هەلپىن
لەبرى (ئۆزىن پۆتىە) دەنگ هەلپىنەو
"هەستىن ئەى ھۆزى بەشمەينەتان ..."
شۆرەسوارانى 'شورا'، بانگەواز كەينەو ...

۱۹ى ئەپرىلى ۱۹۹۸

Alla sûrekan

bo Hawrrêyanî Şapûr 'û ' Qabîl '

Hawrrêyanî aware
çende dillberde, ew kone Şare
le taw Koçî sûrî êwe,
Babagurrurr, tazeyebare
Qelay Holakobezên
ke dî wa êwe,
le Xwêna degewzên
hawaî kird
" ber bigrin le Tîror,
bem Tawane, Mêjûm şermezare "

Hawrrêyanî aware
kê le Tîrorî êwe, berpirsyare
Serbazanî Xwa ?
Teteranî Enfal?
Mafyay bor, sewz, zerd ?
kê bû, êwey bew Derde bird ?
kê be Mergî êwe bextyare ?

Hawrrêyanî aware
Xemtan ... Qîne
Dengtan... Tîne
Mergtan ... Jîne
Koçtan .... Brîne
le nêw Dllî, Krêkar û Zehmetkêş

Gerreke û Gerrek, Şare û Şar
Karwanî sûr
berew Beyanêkî nzîk nek dûr
berrêweye û redûy Şwên Şêtane
le Korrî Gyanbexşana,
Hawrrêyan, ew Şew
(Aram**)î Badînan pêşwazîtane

Hawrrêyanî aware
Derûnman, pirr Azare
efsûs nekra lewê bîn
ta bo Termî sûrtan
berrêzewe, Rêje bestîn
leser Hewarî tazetan
Bellênî sûrbûnman, bo Xebat
djî serwerî Sermaye, bllêynewe
Rêje bestîn û
Dest hellbrîn
lebrî (Eugène Pottier) deng hellbrînnewe
" hestin ey Hozî Beşmeynetan ... ."
Şorreswaranî Şura, bangewaz keynewe ...

19î Eprîlî 1998

هاللاوى برسپه تى

بۇ منالانى بۆسنىپ ھەرزەگۇڭىنا

رۇخسارى واقۇرماو
چىچ و لۇچى نىۋچەۋانى
لە پىكەنن و توپەيا
تابلۇى دژەمرۇيى سەرمایە، دەنە خىشپنن
ھەرىيەن؛ ئارەزوو و
يادگارپىيەكى ترش و تالى
پىۋەبەندە

نىگاي تىژى ..
شۈۋشەبەندى كىۋسكەكان، دەسمى
لە ناخيا، دەستى ناديارى ھەز
خۇراكى خۇش خۇش، پاروۋئەكا
گىبايىن ياخى دەفرى و
جەستەى دەرۋزەى ژيان ئەكا
لە پرشانى پىۋارنى،
لەو خەۋە خۇشە، رادەچلەكىننى و
بە ئاھىكەۋە، كارتەكەى ھەلدەپرئ
"لە (ھەرزەگۇڭىن) ھەۋە تا ئېرە، برسپە!"

ئايارى ۱۹۹۸

Hallawî Birsyetî

bo Mnallanî Bosnia û Herzegovina

Ruxsarî waqurrmaw
Çirrç û Loçî Nêwçewanî
le Pêkenîn û Turreyîa
Tabloy djemroyî Sermaye, denexşênin
her yekê; Arezû û
Yadgarîyekî triş û tallî
pêwebende

Nîgay tîjî ..
Şûşebendî Kioskekan, desmê
le Naxîa, Destî nadyarî Hez
Xorakî xoş xoş, parûeka
Gyanî yaxî , defrê û
Cestey derozey Jyan eka
lepîrr Şanî Rêbwarê
lew Xewe xoşe, radeçllekênê û
be Ahêkewe, Kartekey helldebrê
" le (Herzegovina)we ta êre, bîrsîme ! "

Ayarî 1998

ژووان

نه تۆرپي له ژيان ..
گهر جاري، زريان
به ره دوورگه ي نهوين
بواري په پينه وه ي نه دا
نه تۆرپي له نهوين
گهر شه و داهات و
کاروانکوژه، رپي پپه له کردي
مه تۆري، ههنگاو هه لپينه
سواري ملي شه پوله کان به
بو پيشه وه، نهك به ره دوا
كات درهنگه
ئو شه و ته نيا
ديوه زمه ي نه و بهر،
بو تپري هه وه سي له نيوتده با

گيانه مه توري ..
وهره، ده ميكه له م بهر
چاوهرواني هه والتم
له ورده شه پۆل
له كوچره وي قولينگه كان
له قهره چه سه ره له گرتووه كان
ناخ .. بيدهنگيت، درپونگي كردووم
به گومانه وه له خو م ده پرسم؛
تو بلي ماندوووبون،
نوقي خه وي نه كردين ؟
تو بلي خه نجه ره كه ي خوا

له پشته وه پرا،
په ی به غېښیه کی دئی نه بردین ؟

ناچارم، دئی خۆم خۆشکه م و
وه لّامی خۆم بدهمه وه ..

نا، نا .. هاوړئ

هیوام پلته

گویم تامه زرړوی

ترپه ی دلتته

خیراکه، هه نگاوه له لینه

بیئوقره، له م بهر

چاوړوانم و

چاوم له رتته

جونى ۱۹۹۸

Juwan

netorêy le Jyan..
ger carê, Ziryan
berew Dûrgey Ewîn
bwarî perrînewey neda
netorêy le Ewîn
ger Şew dahat û
Karwankuje, Rêy pêhellekridî
metorê, Hengaw hellhêne
swarî Mlî Şepolekan be
bo pêşewe, nek berew dwa
Kat drenge
ew Şew tenya
Dêwezmey ewber,
bo têrî hewesî lenêwtdeba

giyane metorê ..
were demêke lem ber
çawerrwanî hewalltim
le wirde Şepol
le Koçrrewî Qullîngekan
le Qereçe serhellgirtuwekan
ax .. bêdengît, dirrdongî kirdûm
be gumanewe le xom deprism
to blîy mandûbûn,
nuqmî Xewî nekirdbê ?
to blîy Xencerekey Xwa

le piştewerra,
pey be Nhênîyekî Dllî nebirdbê ?

naçarm, Dllî xom xoşkem û
wellamî xom bdemewe ..
na, na .. Hawrrê

Hîwam pête
Gwê m tamezroy
Tirpey Dillte
xêrake, Hengaw hellêne
bêoqre, lem ber
Çawirwan û
Çawm le rête!

Cunî 1998

زەنگى جەنگ

كامەيە، كۆيلان
وڭلاتى ئىمە، وڭلاتى ئەوان
كاتى، چوار وەرەزى سالى
مالبەكۆلەين
دەست لە مىلى،
شەقامى سارد و چۆلەين؟

هېچ لە خۇتان پرسىوہ؛
بۆچ ئىمەي بېمال
سنوورمان تەنيوہ؟
منالمان روتەلە و
بەخۇشمان، بەرگى درىندەمان پۇشيوہ!
مەردەم، چراي مالمان كزو
پوخسارمان زەرد
لە سەرماوەرەزى بازارا،
بىزەي سەرلپۇي كۆرپەمان، تەزيوہ!

دېتە بىرتان، كاتى كۆمۈنە
لەنيو كەلاوہى جەنگا
مەرگى پاونان
زىندانەكان پوخان،
پەپولەي ئەوين، نازاد ھەلفىرى
لەبرى گريان، ئەشكى شادى
بەگوپ لەچاومان خوڭرى
نەبىگەل و
نەئەي نىشتەمان ..

نە وېردى كۆيلە،
بۇ خىل ئەفسانەكان
مال بە مالى ھەۋاران
پىر بە گەرووى كۆمونىاران
سەنگەرە و سەنگەر
سروودى مەرگى سەرمايەمان
بە گوپى جەئاندا چىرى؟

تاوئى گوتپادىن و بىرى بەنن
بۇچى سوپاي گەل و نىشتان
لوولەى چەكى،
نىشانە دەگىتتە سنگمان؟
دەمى، بۇ نان مەندەگىن
دەمى، دژى شەپ
لە نىوئەندى شار، دەنگەپەلبدەپىن
دەمى، كە بۇ ئازادى، ھەمووان پىكرا
دەچىن، بىرى سەرمايەدار!

ھىچ لە خۇتان پىسيو،
بۇچى وا ئازادى، دەمى؛
بۇ خىل ئاسمان و زەوى،
دەنگەدەن،
بۇ ياسا و پىساي سەرورەى،
مەل كەچدەكەن؟
بۇ ئازادى، كە خۇ بكوژن
يا بىنە سەر مەن و
دوا قومى شىرى ساواكەم بەزن؟

بەلام، كاتى مەركە وتتان
 " جىھانە، ولاتى ئىمە و مەمووان "
 دەشيوئ دەروونى خوا،
 دەوروژى پۇلىسى دەبەنگ
 خىرا زەنگى كلىسا و كنسىت،
 بلىنگۇى مزگەوتەكان دىنە دەنگ
 پىژەدەبەستن، كوپانى خوا
 تا بېلىشىننەو، كاسەى سەرمان
 كۆلان بە كۆلان، دەرگە بە دەرگە
 شەوكتانى فەرمانپەوا
 راپىچمان دەكەن، نۆرەى مەرگە
 تا نەلەرزى قوچكەى تەختى،
 نەزمى نوپى سەرمايەدار!

ئۆگۈستى ۱۹۹۸

Zengî Ceng

kameye, Koylan
Wllatî ême, Wllatî ewan
katê, çwar Werzî Sall
Mallbekollîn
Dest le Mlî,
Şeqamî sard û çollîn ?

hîç le xotan pirsîwe;
boç êmey bêmall
Snûrman tenîwe?
Mnallman rutelle û
bexoşman, Bergî drrindeman poşîwe !
herdem Çray Mallman kiz û
Ruxsarman zerd
le Sermawerzî Bazara,
Bzey Serlêwî Korpeman, tezîwe !

dête Bîrtan, katê Komune
lenêw kelawey Cenga
Mergî rawna
Zîndanekan ruxan,
Pepuley Ewîn, azad hellifrî
lebrî gîryan, Eşkî Şadî
be gurr leçawman xurrî
ne bjî Gel û
ne ey Nîştman ..

ne Wêrdî Koyle,
bo Xway Efsanekan
Mall be Mallî Hejaran
pirr be Gerûy Komunyan
Sengere û Senger
Srûdî Mergî Sermayeman
be Gwêy Cîhanda çrrî ?

tawê Gwêrradêrn û Bîrî benê
boçî Supay Gel û Nîştman
Lûley Çekî,
Nîşane deგრête Singman?
demê, bo Nan mandegrîn
demê, djî Şerr
le nêwendî Şar, denghellbdebrîn
demê, ke bo Azadî, hemuwan pêkrra
deçrîn, bimirê Sermayedar !

hîç le xotan pirsîwe,
boçî wa azadin, demê;
bo Xway Asman û Zewî,
dengdeden ,
bo Yasa û Rêsay Serwerî,
Mil keçdeken?
bo azadin, ke xo bkujn
ya bêne ser min û
dwa Qumî Şîrî Sawakem bidzin ?

bellam, katê her ke wittan
cîhane, Wllaî ême û hemuwan
deşêwê Derûnî Xwa,
dewrûjê Polîsî debeng
xêra Zengî Klîsa û Kinsêt,
Bllindgoy Mizgewtekan dêne Deng
Rêjedebestin, Kurranî Xwa
ta biplîşênnewe, Kasey Serman
Kollan be Kollan, Derge be Derge
Şewkutanî Fermanrrewa
Rapêçman deken, norey Merge
ta nelerzê Quçkey Textî,
Nezmî nwêy Sermayedar !

Ogustî 1998

هەلەبجە

هەر کەس ھات و
ناویکی کە ی .. لێنای
ملوانکە یەك،
لە وشە ی فریودەرانی ..
لە مل ئالای
تاجیکی ژەنگینی ھەزاران ساڵە ی،
لە سەرنای
وێکو خوا،
ھەزار و یەك، ناویان لێتتا؛
شەھید

شاژنی نیشتیمان
خوشکی ھەما
تەنیا و تەنیا،
ناوی خۆت نا!
تا ناوی خۆت ..
شاری ھەلچوون و خرۆشان،
بەسپنەوێ ھەبیرمان

هەر کەس ھات و
بە پەنگی جادوویی،
تابلۆیەکی بۆ کێشای ..
وێك دیوجامە،
بۆ شیوانی راستی ..
تا پڕو خساری خۆت
بشیوین لە پێشچاومان

ھەر كەس ھات و
 چۆرۈككى بۆت نووسى،
 بەسەرھات و
 مېژۈيەكى پېررۇ:
 لەدايكبونى مىر و شېخ و بەگ و ئاغا
 ھەمبەنەيكى پېررۇ و (ھەمد) و (سەنا)
 تەنيا و تەنيا،
 مېژۈوۋە خويىناويەكەي خۆت نا؛
 ئەي شارى ياخيپوون و خۆپېشاندىن،
 كراي بە تابلىۋى مەرگى خەنمان،
 تاقىگەي ژاراۋى سەرمايە و
 وپرانگەي شەر و ئاشتى دوژمنان
 وپىستگەيەك بۆ شەمەندەفەرى جەنگ و
 گۆپستانىك بۆ ژيان
 مەيخانەيەك بۆ شەرابنۆشى
 ئەھرىمەن و خواكان

ئازارى ۱۹۹۹

* پېشتەر لە ژمارە (۷) ى 'گۆفارى ھونەرى ژىلەمۇ' دا ، بەناۋى (ئاپە) ھوۋە بىلاۋىكرادەتەۋە.

Hellebce

her Kes hat û
Nawêkî key .. Lênay
Milwankeyek,
le Wşey frîwderaney ..
le Mil allay
Tacêkî jenginînî hezaran Salley,
lesernay
weku Xwa,
hezar û yek, Nawyan lêtna;
Şehîd

Şajnî Nîştîman

Xuşkî Hema

tenya û tenya,
Nawî xot na !
ta Nawî xot ..
Şarî hellçûn û xroşan,
bsirrnewe lebîrman

her Kes hat û
be Rengî cadûîy,
Tabloyekî bo kîşay ..
wek Dêwcame,
bo şêwanî Rastî ..
ta Ruxsarî xot
bşêwênin le Pêşçawman

her Kes hat û
 Çêrokêkî bot nûsî,
 Beserhat û
 Mêjûyekî pirr Dro ..
 ledaykbûnî Mîr û Şêx û Beg û Axa
 Hembaneyekî pirr dro û (hemd) û (sena)
 tenya û tenya,
 Mêjuwe xwênawîyekey xot na;
 ey Şarî yaxîbûn û Xopêşandan,
 kray be Tabloy Mergî Xewnman,
 Taqîgey Jarawî Sermaye û
 Wêrangey şer û aşî Dujimnan ..
 Wêstgeyek bo Şemendefêrî Ceng û
 Gorristanêk bo Jyan
 Meyxaneyek bo Şerabnoşî
 Ehrîmen û Xwakan

Azarî 1999

* pêştir le jmare (7)î ' Govarî hunerî Jîlemo'da , benêwî (Ape)ewe bllawkirawetewe.

كۆمۈنە

من تارمايىبەكى توقىنەرم
لە پرخەي تەۋەزەلپى مشەخۇر
ھەراسان و
لە بېدەنگى شەۋەزەنگا،
خەۋزپىنى سەرۋەرم،
من پوخىنەرم ...

من بانگى 'كۆمۈنە'م
بۆزگارى پەيامبەرم
جەستەم تەزىۋى،
ژىر بەستەلەكى ھەفتا سالى سىبىريا و
گويم كەرى،
ھەرا و زەناى نەزمى كۆن
موولولەي خوئىنم،
ھەنجراۋى بەر خەنجەرى سەرۋەرن
ئەۋىك بەناۋى منەۋە،
لە پارت و نەتەۋە و نىشتىمان دەدوئ ...

من كارۋانى كۆمۈنيارانم،
ھاتووم و بەپتووم
تىنىكى دىكە بە بەرداكەم
لە دى گەرمى كانەكانا، بۆيمەۋە
بە ھەتۋانى ماچى،
لېۋى وشكەپەلھاتوۋى لائەۋازان،
بىرەنەكانم ساپىژكەمەۋە

ھاتووم و بەرپوھم..
لە تاران و بەرلین،
لە شیکاگو و ئۆرشەلیم
لە مۆسکۆ و کابول
لە ھەلپە و ئەستانبول
لە نیو یۆرک و مانگرتووی،
کە ناسانی تورکیە و
مەشخەل بە دەستانى ئالمان
پۆستە چيانى ئەمەریکا و
ئاشتیخوازانى ئیسرائیل

پەربە تاسەى لیو بۆ ماچ
پەربە چاوانى کۆرپە بۆ سۆزى داک
پەربە ئارەزووی پیران بۆ لاوتی
پەربە ھێزى یەگەرتووی کۆیلانى سەردەم،
لەم پۆزى یەکی ئایارا
شەق لە پیروزی سەرمايە ھەلەدەم

Komune

min Tarmayyekî tuqênern
le Pirxey tewezelîy Mşexor
herasan û
le bedengyî Şewezenga,
xewizrênî Serwerm,
min ruxênern ...

min bangî 'Komune'm
bo rizgarî Peyamberm
Cestem tezîwuy,
Jêr Bestellekî hefta Salley Sîbiryâ û
Gwêm kerrî,
Hera û Zenay Nezmî kon
Mûluley Xwênim,
hencrawî ber Xencerî Serwern
ewêk benawî mnewe,
le Part û Netewe û Nîştîman dedwê

Min Karwanî Komunyananim,
hatûm û berrêwem
Tînêkî dîke be berdakem
le Dllî germî Kanekana, bjêmwewe
Be hetwanî Maçî,
Lêwî wişkhellhatûy Lanewazan,
Brînekanim sarrêj kemewe

hatûm û berrêwem..
le Taran û Berlîn,
le Şîkago û Orşelîm
le Mmosko û Kabul
le Helêr û Istanbul
lenêw Rîzî Mangirtûy,
Kenasanî Turkiye û
Meşxelbedestanî Allman
Posteçyanî Emerîka û
AştîXwazanî Îsraîl

pir be Tasey Lêw bo Maç
pir be Çawanî Korpe bo Sozî Dak
pir be Arezûy Pîran bo Lawêtî
pir be Hêzî yekgirtûy Koylanî serdem,
lem Rojî yekî Ayara
Şeq le pêruzî Sermaye helldem

ئاشتى مەرگ و شەپى ژيان

مىن، كە برسېتىم
شەوگەر شەقدەكا و
بەرەو ھەپا جگەى ژين،
ھەرپۇژ بەرئىمئەكا ..
تا كولېرەين، لەبەر تىشكى
بەپارەكراوى خۇرا،
بېرژىنم ..

مىن، كە بەرپۇژ وندەبىم و
شەوانىش خۇم نادۇزمەوہ ..
چۇن دەتوانم و
ئاوہزم دەيگىرى،
خەون و خۇزگەى خۇم
لە مى براىى تۇدا بھۆنمەوہ

دەمىكە دەزانم
تۇبە مى نامۇى
تۇمۇرانەى بېرى ئافەرىنەرى
مى ھەردەم بېبەش و
تۇبراوہ و برا سەرۋەرى
براىى تۇبۇ مى ..
سەرەتاي مەرگ و
خەونى خەفلەتە
تۇلەسەرپەنج و ژيانى مى
ھەمىشە مشەخۇرى،
تۇبۇ مى چەوسىنەرى

ئايارى ۱۹۹۹

Aştî Merg û Şerrî Jyan

mnê, ke birsêtîm
Şewgar şeqdeka û
berew Herracgey Jîn,
her Roj berrêmeka ..
ta Kulêreyê, leber Tîşkî
beparekrawî Xora,
bibirjênim ..

mnê, ke be Roj windebim û
Şewanîş xom nadozmewe ..
çon detwanim û
Awezm deygrê,
Xewn û Xozgey xom
le mlî brayî toda bhonmewe

Serdemêke dezanim
to be min namoy
to Moraney Bîrî aferênerî
min herdem bêbeş û
to brawe û Bra serwerî
brayî to bo min ..
seretay Merg û
Xewnî xefllête
to leser Renc û Jyanî min
hemîşe Mşexorî,
to bo mn Çewsênerî

Ayarî 1999

گەردەلوولی ئاشتی *

ئەم ئىوارەش ..
مەور سوورو
با-رەش بەقین،
ئەستېرەكان لە دلمانا،
كز دەسوتېن،
تۆفان مەستاوہ و توورە ..
شەپۆلەكان گىچەدەخۆن
خەو لەچاوى ژيان دەزپېن
شەمشەمەكوپران ..
مانگ پراودەنېن،
گورگگەل، مرخە لە مېگەل دەگرن
رېوى و چەقەل، گەل .. گەل
بۆ گەندەخۆرى
دېن بە لوورە؛
بۆ پەزان، ژيان
ترسېكى قورس
بۆ گورگى ھار،
حەزېكى توورە
بى بەرھەلست،
جىھان، بى بەرھەلست
بۆ تىنووانى خوین
بۆ ئەوانەى لەسەر پەنجى ئىمە دەلەوہرېن،
ئاسمانىكى بېسنوورە

ئايارى ۱۹۹۹

*پېشتەر بەناوى (ئاپە)وہ بۆلۆكراوہتەوہ

Gerdelûlî Aştî*

em Êwareş
Hewr sûr û
Ba-reş beqîn,
Estêrekan le Dillmana
kiz desutên,
Tofan hestawe û tûrre
Şepolekan gêçdexon
Xew le Çawî Jyan dezrrênin
Şemşemekwêran ..
Mang rawdenîn,
Gurggel, mirxe le Mêgel degrin
Rêwî û Çeqell, Gel .. Ggel
bo gendexorî
dên be lûre;
bo Pezan, Jyan
Tirsêkî qurs
bo Gurgî har ,
Hezêkî tûrre
Bê berhellist ,
Cîhan, bê berhellist
bo Tînuwanî Xwên
bo ewaney Leser Rencî ême delewerrên,
Asmanêkî bêsnûre

Ayarî 1999

*pêştir benawî (ape)we bllawkrawetewe

جادو و گهرانی نه ته وه

جادو و گهران
بۆ فریوی حه زمان
په پ .. په پ ..
په راوی یاداوه ری،
ترش و تالی ژینمان
هه لده دهنه وه ..
ناسۆریه کانی ژبان ..
نیگار ده کێشن و
خزمایه تی وه بیردیننه وه
له پابووردوو،
پردیک سازده که ن
به خهونی دیرینمان،
بیئا برووی خوین ده شۆنه وه
له خهون و خه یالی ئیمه
پیت به پیت
ئالایه که ده چن و
له شه وه زهنگان و
رۆژانی نا ئومیدیمان
بلند .. بلند
دهیشه کیننه وه

۱۱ ی سێپته مبه ری ۱۹۹۹

Cadûgerany Netewe

Cadûgerran
bo frîwî Hezman
Perr .. Perr ..
Perrawî Yadawerî,
triş û tallî Jyan
helldedenewe ..
Nasorîyekanî Jyan ..
nîgardekêşn û
Xizmayetî webîrdênnewe
le Rabûrdû,
Pirdêk sazdeken
be Xewnî dêrînman,
Bêabrûy xoyan deşonewe
Le Xewn û Xeyallî ême
Pît be Pît
Allayek deşnin û
le Şewezengan û
Rojanî Naumêdîmana
blind .. bllind
deyşekênnewe

11î Sêptemberî 1999

سۆزانی نەزم

چاۋە تېر سەۋزەكەت ؛
وەك منالى زەندەقچوو،
لە 'مەرقەدى شېخ و
چاۋى ئەژدىھا لە شەۋزەنگا'
لېيدەترسم،
ناۋىرم سەرى ھەلپرم،
تۆ گيانم .. دلم ..
مېشكەم دەخۆى
تۆ جادووگەرى !

بىرقەى كراسە ۋالاكەت،
سەرنجەم راناكېشىئ
سالانىكە بوخچەى
نوۋشتەكانتم فرېداۋە ..
لەۋ ساتەۋەى،
ھەست و سۆزت فرىوداۋم
رۈخسارى زەردھەلگەپراۋت،
ھەۋەسم نابزوئى ..
ماچى لېۋى مۆرگەپراۋت،
ناشكىئى تاسەم ..
تازە تۆ،

سۆزانی نەزمى ..
لەردى سمت و مەمانت
ھەۋەسى خواكان دەبزوئى
چىت لە من داۋە، برۆ !

لە بازاري خۇفروشي تۇدا
خەون و خەيالي من،
ئافەرىنچىك پاشايانە نايىچى
برۆ دەست لە بەرۆكى من بەردە ..
لە ئاھەنگى كۆيلەتى خۇتا
سەما بۆ سەرورەران كە
تا خوداي گەورە پازىچى و
بە چاكە ناوت بىچى ..
برۆ ئىدى وازملىبھىنە،
چىدى نىگاي درۆينەى چاوەكانت
تامەزرۆيى ئەوينم نابزويىچى.

۲۱ى سېپتەمبەرى ۱۹۹۹

Sozanî Nezm

Çawe têr sewzeket ;
wek Mnallî zendeçqû,
le 'Merqedî Şîx û
Çawî Ejdiha le Şewezenga'
lêydetrism,
nawêrm Serê hellbirrim,
to Gyanim .. Dllim ..
Mêşkim dexoy
to Cadûgerî !

Brîqey Krase wallaket,
Serincim ranakêşê
Sallanêke buxçey
Nûştekantim frêdawe ..
lew Satewey,
Hest û Sozt frîwdawm
Rûxsarî zerdhellgerrawt,
Hewesm nabziwênê ..
Maçî Lêwî morgerrawt,
naşkênê Tasem ..
taze to,
Sozanî Nezmî ..
lerey Simt û Memant
Hewesî Xwakan debziwênê
çît le min dawe, brro !

le Bazarî xofroşî toda
Xewn û Xeyallî min,
Aferînêkî paşayane nayênê
bro Dest le Berokî min berde ..
le Ahengî Koyletî xota
Sema bo Serweran ke
ta Xuday gewre razîbê û
be çake Nawt bênê ..
brro îdî wazm lêbhêne,
çîdî Nîgay droyney Çawekant
tameziroyî Ewînm nabziwênê.

21ê Sêptemberî 1999

نامه کانی زیندان

پر به تاسه ی
که وئک بو کئوان
له و دیو شورده ی زیندانه وه
حه زه کانم ئاره زووی فرینیا نه
کاتیک لاقه کانم
به ناخی زه مینا رۆده چن

خه ونه کانم
له سه ر دارته لی ئه و به ر
قه راتی نیشته وون و
به نا ئارامی و دله خورپه وه،
به حه سه رته وه،
له شه قاوه کانی شه قام ..
ده پوانن

زریکه ی منالان
په رده ی گویم راده مووسی،
به بیژارییه وه
ساته ده سه ته مۆکان ده بویرن،
ئاخ .. به په ژاره وه
یاریه کانی مندالی و
شۆخییه کانی هه زه کاری
له ته ک چرکه چرکی کاترمێرکه ما،
ده ژمێرمه وه

تورېم .. خۆزگه كانم، لېږه
 به ياخيپوونېكى ئەھرىمەنى
 تف و نه فرەت
 له پوخسارى خواكان، ده كەن
 ئاخ .. بۆ راوه ستانېكى كن قەلا
 كاتې يار، به له نجه ولار
 به چاوگاپرانه وه .. دېته خوار
 منى مەرزەش بۆ دېتى وى
 'سواره' له گوندې به جېده مېلّم و
 ده گەږىمه وه نېو ته پوتۆزى شار

۲۸ ى سېپتەمبەرى ۱۹۹۹

Namekanî Zîndan

Pirr be tasey
Kewêk bo Kêwan
lew dîw Şurey Zîndanewe
Hezekanim arezûy frînyane
katêk Laqekanim
be Naxî Zemîna rodeçin

Xewnekanim
leser Dartelî ewber
Qeratê nîştûn û
be naaramî û dllexurpewe,
be hesretewe,
le Şeqawekanî Şeqam ..
derrwanin

Zrîkey Mnallan
Perdey Gwêm rademûsê,
be bêzaryêwe
Sate destemokan debwêrn,
Ax .. be pejarewe
Yarîyekanî mindallî û
Şoxîyekanî herzekarî
letek çirke çirkî Katjimêrkema,
dejmêrmewe

tûrrem, Xozgekanim, lêre
be Yaxibûnêki ehrimenî
Tif û Nefret
le Ruxsarî Xwakan, deken
Ax .. bo Rawestanêkî kin Qella
katî Yar, be Lencewlar
be çawgêrranewe .. dêteXwar
mnî herzeş bo dîtnî wî
'Sware' le Gundê becêdehêllm û
degerrêmewe nêw teputozî Şar

28 î sêptemberî 1999

بومولیڻی ژبان

هه نڱاو .. هه نڱاو
وادین،
دزانی تیشکی خۆره تاو
شه مشه مه کویران
به قیژ و هوپ
گوئی، کاس و زمان، له ت و
کویرنه کهن چاو

پۆل پۆل وادین
شهیدایانی
شهوانی ئهنگوسته چاو
په پ په پ راده خه ن
سه رپۆشی شه وه زهنگ
دونیا کپه و خامۆش
بووکی خه یالان سیاپۆش
شه پۆله کان هه لدین و وندهبان
نیگای خه ماوی ده ریاش
له دووی تریفه ی مانگ، وێله و داماو

چرکه چرکه
ترسی مه رگ
لووره لووری سه گ
تریه ی دل و
هه ناسه برکی گول
دونیا داگیرده کا و
ئه ستێران خه منشین

چاوی دڤداران پر له ته سرین
بآداران له ئاسمان ترساو
شیوهن ته چرن
بۆ هاژدی شه تاو
ژیان گیانه لایه .. زریکه یه
له بومولیی به یانا
له نیوان خه ون و خه یال،
ئاخه ه لئه کیشی بۆ خه نده ی خۆره تاو

۲۹ ی سپیته مبه ری ۱۹۹۹

Bumulêllî Jyan

Hengaw .. Hengaw
wa dîn ,
Dzanî Tîşkî Xoretaw
Şemşemekwêran
be qîjuhurr
Gwê, kas û Zman, let û
kwêreken Çaw

pol pol wa dên
Şeydayanî
Şewanî engusteçaw
perr perr radexen
Serpoşî Şewezeng
Dunya kpe û xamoş
Bûkî Xeyallan syapoş
Şepolekan helldên û windebin
Nîgay Xemawî Deryaş
le dûy Trifey Mang, wêlle û damaw
çirke çirke
Tirsî Merg
Lûre Lûrî Seg
Tirpey Dill û
Henasebrikêy Gull
Dunya dagîrdeka û
Estêran Xeminşîn
Çawî Dilldaran pîrr le Esrîn

Balldaran le Asman tirsaw
Şîwen eçrrin
bo hajey şetaw
Jyan Gyanelloye .. Zrîkeye
le bumulêllî Beyana
lenêwan Xewn û Xeyall,
axhellekêşê bo Xendey Xoretaw

29î Sêptemberî 1999

چیمه نی بیرمان

وهره هاوړې
دلّمان تینووی
ماچی لیوی
گه لای لوس و ته نکي
چیمه نی بیرمانه
هه زاران سالّه
له ناخمانا دهرې و
له گلپنه ی چاوماننا
بنجی داکوتاوه
بوّیه تاسه ی ماچی
ته نیا له په راوی یاداوهری
ته مه نمانا ده شکې

۱۰۱ ی ئۆکتۆبه ری ۱۹۹۹

Çîmenî Bîrman

were Hawrrê
Dillman tînûy
Maçî lêwî
Gellay lus û tenkî
Çîmenî bîrmane
hezaran Salle
le naxmana derrwê û
le Glêney Çawmana
Bincî dakutawe
boye tasey Maçî
tenya le Perrawî yadawerî
Temenmana deşkêê

01î Oktoberî 1999

ياداوه ريه كانى بان قه راتن

له تاو جيره جيري زريپوش

پاسارى سهر دارته له كان

فرپن و چيدي نه گه پانه وه

ته په ي پوستانل

زريكه ي مندانلانى تاسان

خوله پوته ي ژير زريپوش

گلگوي دلدارانى پوشان

ره شه باي نه نفال

سروده ي نه وينى توران

بانگي سه روه ري

له مينه ري چوليه وه

چرپه ي نازادى خنكان

ژاوه ژاوى مه رگ

خه وي له چاوى

كوتره شينكه كانى گلگه ندران

بزه ي تالي كازيوه

هه والى ناوه خته پايزى دركان

پايز هات و

دهرگه ي بۇ به سته له ك خسته سه رپشت و

نه وينى له دلمانا ته زان

نه وان هاتن و نه مان چوون

نه مان هاتنه وه و نه وان ونبوون

هه مان به زم له بان قه لا

جاري به كه سكي و جاري به زهردى نمايشكرايه وه

نه وان هاتن و باجي نه مانمان دا

نه مان هاتنه وه و تو له ي نه وانمان دا

ئەم فوتبۇل ۋ چاۋشاركىيە
 لە فيفتى فيفتىيەكەى نەۋەد و دوو دەچن
 سەرکەۋتوو و مەلھاتوو، مەردووك؛
 سىبەرى پىش و پاشى نيوەرپۇن
 لەم كىشمە كىشەدا،
 خەون و خۆزگەى ئىمە
 تۆپى بەرىپى خواكانى ئەو و تۆن
 مەر كەس بىتەۋە و مەرکەس دەرچى
 ژيانى ئىمە، باجى شەرە و
 بەرە بەرە، خەۋنەكانى راپەرپن لەباردەرپۇن

۱۰۵ ئۆكتەبەرى ۱۹۹۹

Yadawerîyekanî ban Qeratê

letaw cîrrecîrî Zîncîrî Zrêpoş
Pasarî ser Dartelekan
frîn û çîdî negerranewe
tepey Postall
Zrîkey Mnallanî tasan
Xollepotey jêr Zrêpoş
Gillgoy Dilldaranî poşan
Reşebay Enfal
Sirwey Ewînî toran
Bangî serwerî
le Mînberî Çollîyewe
Çirpey Azadî xinkan
jawe jawî Merg
Xewî le Çawî
Kotreşinkekanî Gellkend zrran
Bzey tallî kazîwe
Hewallî nawexte Payzî dirkan
Payîz hat û
dergey bo bestellek xiste serpişt û
Ewînî le dillmana tezan

ewan hatin û eman çûn
eman hatnewe û ewan winbûn
heman Bezim le ban Qella
carê be keskî û carê be zerdî nmayîşkrayewe
ewan hatin û Bacî emanman da

eman hatnewe û Tolley ewanman da
em futbollîn û çawşarkêye
le fiftû fiftîyekey newed û dû deçin
Serkewtû û hellhatû, herdûk;
Sêberî pêş û paşî nîwerron
lem kêşmekêşeda,
Xewn û Xozgey ême
Topî berpêy Xwakanî ew û ton
her kes bêtewe û herkes derçê
Jyanî ême, bacî Şerre û
Bere bere, Xewnekanî Raperrîn lebarderron

05î Oktoberî 1999

چریه ی ئەوین

گیانە ئەزانم
ئەشکە وێڵە کانت
لە بیابانی تەنبایا
چاوەرپێ ئەوینن
لێوماڵیان کا
ئەزانم
خەمە کانت لە دەنگەژێتا
چاوەرپێ نیگایەکن
گوێیان بۆ پادیرێ و
لە مەرگی زستانا
تیشکی خۆر سەما کا

ئا.. ئەرێ .. ئەزانم
خۆزگە کانت لە دلتا
چاوەرپێ بزەیهکن
تا لە باوەشیا
ژیان سەرلەنوێ چروکا
ئەزانم

لە بیابانی ئەنفالستانا
تاسە ی کانیاو دەکە ی
ئەزانم
لە بەستەڵەکی تەمەنتا
چاوەرپێ تیشکی خۆرەتاو ئەکە ی
ئەزانم

لە باخە ئی کۆیلەتیا
ئارەزووی ماچی دوور لە یاسا ئەکە ی

ئەزانم

لە پەراوى يادەوهرىتا
بە زارى برسپىهتى،
داواى كولپره و
سەرپەناى گەرم ئەكەى

ئەزانم

لە پشت شورەى زىنداننا
بىرى پىياسەى ئىپواران ئەكەى

ئەزانم .. دىنىام،

كە رۆزگارنى دى ..

لە ھەرچى بەرپەستە ..

ياخى دەبى و

ئالاي دىدارانى جىھان

بە ئەوين سوور ئەكەى

۲۰ى ئۆكتەبەر ۱۹۹۹

* پىشتەر لە گوڭقارى ھونەرى (ژىلەمۇ) دا لەژىر سەردىڭرى (سەماى عىشق) دا بىلاۋبووئەتەو

Çirpey Ewîn

Gyane ezanim

Eşke wêllekant

le Byabanî tenyayya

çawerrêy Ewînin

lêwmallyan ka

ezanim

Xemekant le Dengejêta

çawerrêy Nîgayekin

Gwêyan bo radêrê û

le Mergî Zistana

Tîşkî Xor sema ka

aa .. erê .. ezanim

Xozgekant le Dillta

çawerrêy Bzeyekin

ta le bawesya

Jyan serlenwê çroka

ezanim

le Byabanî Enfalistana

tasey Kanyaw dekey

ezanim

le Bestellekî Tementa

çawerrêy Tîşkî Xoretaw ekey

ezanim

le Baxellî koyletîya

Arezûy Maçî dûr le Yasa ekey

ezanim

le Perrawî Yadewerîta
be Zarî bîrsîyetî,
daway Kulêre û
Serpenay germ ekey

ezanim

le pişt Şurey Zîndana
Bîrî Pyasey Êwaran ekey

ezanim .. dillnyam,
ke Rojgarê dê
le herçî berbeste ..
yaxî debî û
Allay Dildaranî Cîhan
be Ewîn sûr ekey

20î Oktober 1999

* pêştir le (Govarî hunerîy Jîlemo)da lejêr serdêrrî (semay îşq)da bllawbuwetewe

بەخت

سالەھایە ..
پې بە پېت،
لە دووت دېم و
لێتدەگەر پیم
کەچی تۆش،
خۆت حەشارداوە لێم
بەرلەوێ من بېم،
ئاوێ ژووی بورجم سوپايت و
بەفیلبوويت لێم

مەنگاو .. مەنگاو
بەرەو نامۆی و
خۆشباوەری باو
هاتم و هیچ پێتنەگەیی
تا لە کاروانی ژین دا برام
سەراپە بوویت،
تینووئاسا
بە درەوشانەووت خەلە تام

تەنیا، خەمی خۆم دا بە شانما و
لە دووت هاتم، بێ ئاوێردانەو
تا بە سەرما پما، کۆشی هیوام
بەرەو نائومیدی بە پێتکردم و
تەلاری خەیاڵت تێکدام
لە دووی خۆت ڕاکێشتکردم و
دەستەمۆتکردم بۆ پۆژگار
هێژ و توانات لێ پریم

نائومىدیت بۆكردمه مهوار
له پېش رېكهوتتهكانى خوا
كرنوشت پېردم و
به سوپاسگوزارييهوه..
خيابانت كرده سهپهنام

۲۵ ى ئۆكتوبهري ۱۹۹۹

Bext

Sallehaye ..

Pê be Pêt,

ledût dêm û

lêtdegerrêm

keçî toş,

xot heşardawe lêm

berlewey min bêm,

awejûy Burcim surrayt û

befêllbûyt lêm

Hengaw .. Hengaw

berew namoyî û

xoşbawerrîy baw

hatim û hîç pêtnegeyîm

ta le Karwanî Jîn dabrram

Serabê bûyt,

Tînûasa

be drewşanewet xelletam

tenya, Xemî xomim da be şanma û

ledût hatim, bê awirrdanewe

ta beserma rma, Koşî Hîwam

berew naumêdî berrêtkirdim û

Telarî Xeyallt têkdam

ledûy xot rakêştîkirdim û

destemotkirdim bo Rojgar

Hêz û Twanat lêbrîm

naumêdît bo kirdme Hewar
le pêş rêkewtekanî Xwa
kirrnûşit pêbirdim û
be supasguzarîyewe ..
Xyabant kirde Serpenam

25î Oktoberî 1999

چرپەى مەرگ

كە منال بووم
لەتەك
خېو و شەولەبانى
چىرۆكەكانى داپىرەم،
چاوشاركېم دەكرد ...
لە تافى لاويما
حەزە شىتەكانم،
سەركىشانە؛
بەرەو ئەشكەوتى تارىك و
حەشارگە و بەندگەكانى خوا
مليان دەنا ...
كەچى ئىستا
كە ئەژنۆلەرزەن و سەرەلەقېمە،
بە چركە چركى
كاتىزمىرەكەى بانسەرم
دلم دادەخورپىن

۲۶ى ئۆكتوبەرى ۱۹۹۹

Çirpey Merg

ke Mnall bûm

letek

Xêw û Şewlebanî

Çîrokekanî Dapîrem,

çawşarkêm dekrîd ...

le tafî lawîma

Heze şêtekanî,

serkêşane;

berew Eşkewtî tarîk û

Heşarge û Bendgekanî Xwa

Milyan dena ...

keçî êsta

ke ajnolerzan û sereleqême,

be çirke çirkî

Katjimêrekey banserm

Dllim dadexurpê

26î oktoberî 1999

خەمىكى قەترانى

ئاي لەو خەمە
كاتى مندائى چەقاوھسوو
لە ھىلانە پاسارى،
گېر بەردەدا و
ھىچ لك و پۆپن نىيە
سەرخەويكى ماندوو
بگىرتە خۆى

ئاي لەو خەمە قەترانىيە
كاتى سەربازى ولاتپاريز
سەربەنەى جووتيارى
خاپوور ئەكا و
گۆشەى ھىچ خىاباننى نىيە
شەويكى بىسەربەنا،
دالەدە بدا

نەفرىن لەو ماسكانەى
ئاگر لە كەپرەكانى گوندى وەردەدەن
پەنجە و وپۆلەى مندائى
لە بىبابانا، ئېرلەم دەخەن؛
لەوئ ئەوان لە مەرگى ئەنفالكرائانا شايى دەگېرن
لېرەش ئەمان دەرگەى شار
بەپرووى ھاناي بە جىماوانا قوفلدەكەن

ئاي لەو خەمە؛
كاتى گەوران، چىرۆكى دىو و درنج
بۆ منالانىان دەگېرنەو،

تا خوځيان بېخه م .. بېخه ون
 کاتي لاوان، خه يالپان دشارنه وه و
 له بهرده م شهرما کړده که ون ..
 کاتي پيران، چرپه يان کپده که ون و
 خه ميان بو مهرگ، ده که نه ته ون ..
 کاتي مندالان، نيگايان خوارده که ون و
 رهدووی داوه لي خوا ده که ون ..
 کاتي به شمه يتان، قينيان، بهر به سته که ون
 تا خه ياله ياخييه کانين دهرنه که ون

۲۱ ی نؤقه مبهري ۱۹۹۹

Xemêkî qetranî

ay lew Xeme

katê Mndallî çe qawesû

le Hêlane Pasarî,

Girr berdeda û

hîç Lik û Popê nîye

Serxewêkî mandû

bigrête xoy

ay lew Xeme qetranîye

katê Serbazî wllatparêz

Serpenay Cûtyarê

xapûr eka û

Goşey hîç Xyabanê nîye

Şewêkî bê Serpena,

dallde bda

nefrîn lew Maskaney

Agir le Keprekanî Gundê werdeden

Pence û Wêwlley Mndallê

le Byabana, jêr lim dexten;

lewê ewan le Mergî Enfalkrawana şayî degêrrn

lêreş eman dergey Şar

berrûy hanay Becê mawana qufilldeken

ay lew Xeme

katê Gewran, Çîrokî Dêw û Drinc

bo Mnallanyan degêrrnewe,

ta xoyan bêXem .. bxewn
katê Lawan, Xeyallyan deşarnewe û
leberdem Şerma kirrdekewn ..
katê Pîran, Çirpeyan kipdeken û
Xemyan bo Merg, dekene Tewn ..
katê Mindallan, Nîgayan Xwar deken û
redûy Dawellî Xwa dekeewn ..
katê Beşmeytan, Qînyan, berbestdeken
ta Xeyalle yaxîyekan dernekewn

21î Novemberî1999

تارمايى جەنگ

لەوئەتەى ھەم
ھەر لە بەيانى تا ئىوارە
بە ئىتو پەراوى يادەوھىما
دېم و دەچم لەم ديارە
بەھىواى ئىوارە ساتن
تا بەسەرھاتەكانى رۆزگارم
بۆ زەردەى دەمكەل، بگپرمەوھ
بەلام، پېش خۆرئاواوون
خېرا شەوھەكانم دادېن
پېش قاقاي كازىوھش
برسىيەتېم كۆلانە و كۆلان
لە زېلدانەكانى نىشتمانا ،
بۆژمە تېرى، لە نان دەگەپرى
ھىوام لەژېر قامچى
ھاوولتايانا جوانەرگ ..
خۆزگەم لەبۆ پەنايى
لەو دىو سنوور، وئىل وئىل دەگەپرى

سالەھايە .. من
خەونم لەژېر
نائى ئەسپەدېزەكەى ئەبا عوبەيدەدا
وردوخاش دەبى و
بەدەم گەردەلوولى بىبابانەوھ
روخسارى .. وندەبى
سالەھايە .. ھەروا
رۆژم شەوھ و شەو شەوھ

دەست لە بىنە قاقام دەنئ

هاوسىكەشم؛

لەتەك مېرولان لە خەو رادەبئ و

لەتەك ئەوانىش دەنوئ

كەچى ھەر كات من

باسى مانگەشەوى بۆ بکەم

ئەو بە دەم باوئشكەو

قوتوو ھەر قەلپدەك

شەوانىش بە دەم خەو دەو

وەك ئامېرەكان دەگرمىئ

ئىدى بىرپارمداو ھەنىوونم

گەر سەراپاى تەمەنىش بىيئە شەو

ھەر نەنووم و چاوەرئ بىمىنمەو

ئەم ئىوارە پىش خۆرئاو بوون

پىش ئەو ھى سىبەرى مەرگ

خۆى لە ھەنگاوەكانم بئالئىئ

دەرۆم بۆ كەنارى دەريا

تا بە دەم شەپۆلە كۆچەرەكانەو

نامەكانى تەمەنم، پەيامەكانى دلم

بۆ كۆچەرەكانى باكوور و باشوور

بۆ لانەوازانى خۆرەلات و خۆرئاوا، بەرپىكەم

ئەرى، ئىدى بىرپارمداو

ئەم شەوى يەلدايە نەنووم

نەكا شەمشەمەكوئران،

پىچى زىپىنى كازىو

بقرتئەن

نه کا ږاوجیان
 پښ ږابوونی بالداران
 له سنگی چپادا،
 تۆږ بچینن
 نه کا جه نرال له کان، ئەم شه و
 کۆږ په له کان بو به رهی جه نگ
 بر فینن

نا، چیدی ئەم شه وی یه لدا یه نانووم
 له تهك ئەستړه کانا ږنډه که م
 شوینپییه کانی خه م له سه ر ږومه تی مانگ
 به پیلووه کان ده سږمه وه
 ده بمه کیشکی، تا تیشکی خۆر
 به ره به یان لیر ..
 بیترس له سه ره تا تکي هه والډزه کان
 بیسله مینه وه له فتوای مناره کان
 له ئامزی میهره بانی دایه زه مینا
 لیوه ته زیوه کانی ژبان ماچاران کا

۲۰۰۷ ی سیپته مبه ری ۲۰۰۰

* پښتر به ناوی (بیداری شه وی یه لدا) بلاو بو ده ته وه

Tarmayî Ceng

lewetey hem
her le Beyanî ta Êware
be nêw Perrawî Yadewerîma
dêm û deçim lem Dyare
behîwaî êware Satê
ta beserhatekanî Rojgarm
bo Zerdey Demkel, bgêrmewe
bellam, pêş xorawabûn
xêra Şewekanim dadên
pêş qaqay Kazîweş
birsîyetîm Kollane û Kollan
le Zbilldanekanî Nîştmana ,
bo Jemê têrî, le Nan degerrê
Hîwam lejêr Qamçî
Hawullatyana cwanerg ..
Xozgem lebo Penayê
lew dîw Snûr, wêll wêll degerrê

Sallehayê .. Min
Xewnim lejêr
Nallî Espedêzekey Eba 'Ubeydeda
wirduxaş debê û
bedem Gerdelûlî Byabanewe
Ruxsarî .. windebê
Sallehayê .. Herwa
Rojm, Şewe û Şew, Şewe

Dest le Bîneqagam denê
Hawsêkeşm;
letek Mêrulan le Xew radebê û
letek ewanîş denwê
keçî her kat min
basî Mangeşewî bo bkem
ew bedem bawêşkewe
Qutuwe Bîre qillpdeka
Şewanîş bedem xewewe
Wek Amêrekan degrimênê

îdî birryarimdawe çîdî nenûnim
ger Serapay Temenîş bibête Şew
her nenûm û çawerrê bmênmewe
em Êware pêş xorawabûn
pêş ewey Sêberî Merg
xoy le Hengawekanim ballênê
derrom bo Kenarî Derya
ta bedem Şepole koçerekanewe
Namekanî Temenim, Peyamekanî Dllim
bo Koçerekanî bakûr û başûr
bo Lanewazanî xorhellat û xorawa, berrêbkem

erê, îdî birryarimdawe
em Şewî Yelldaye nenûm
neka Şemşemekwêran,
Pirçî zêrrînî Kazîwe
bqirtênin

neka Rawçyan
pêş rabûnî Balldaran
le Singî Çyada,
Torr bçênin
neka Cenrallekan, em Şew
Korpelekan bo berey Ceng
birrfênin

na, çîdî em Şewî Yelldaye nanûm
letek Estêrekana rêdekem
Şwênpêyekanî Xem Leser Rumetî Mang
be Pêlluwekan desirrme
debme Kêşkçî, ta Tîşkî Xor
Berebeyan lêre ..
bê tris le seretatkêy Hewalldzekan
bê sillemînewe le fitway Mnarekan
le Amêzî mîhrebanî Dayezemîna
Lêwe tezîwekanî Jyan Maçbaran ka

07î sêptemberî 2000

* pêştir benawî (bêdarî Şewî Yellda) bllawbuwetewe

ديوار

بەرپروما
ديوارى دەرمى و
لە تەنیشتما
ديوارى ھەلدە چىرى
نيو سەدە لەمە و بەر؛
پىيانە لەچنىم و
لە شە و رۆژىكا
رمانيان بەسەرما
نيو سەدە لە يىرما
نەخشەيان كىشا و
لە شە و يىكا، خەرىكن؛
لە تەپوتۆزى پاشماو كەى
ھەزار و نۆسەد و چل و پىنج،
ديوارىكى نوئ ...
لەسەر پىشتم ھەلدە چىننەو

۰۳ى ئۆكتۆبەرى ۲۰۰۰

Dîwar

berrûma
Dîwarê dermê û
le tenîştma
Dîwarê helldeçnirê
nîw Sede lemewber;
pêyanhellçinîm û
le Şew û Rojêka
rmanyar be Serma
nîw Sede le bîrma
Nexşeyan kêşa û
le Şewêka, xerîkin;
le Teputozî Paşmawekey
hezar û nosed û çil û pênc,
Dîwarêkî nwê ...
leser Piştîm helldeçinnewe

03î Oktoberî 2000

داچله كان

هيچ په شيماننيم و
له دواى كوچى تو،
هه لئاكيشم ئاخ
نابمه ديوانه ي،
روو له دهشت و شاخ
وامزاني بهرله وهى
چه كمه ي نامرويت
كوړبه ي ئه وينم،
بېلېشېئ
ئهمه كگيرى يادگارئ
ويژدانى خه والووت،
به ئاگادېئ

نه مزاني توش ..
جوانيت، دهمامك
باوهړت، ديوجامه و
به لېنت، درؤ
ويوله ي بېگيانى
پاسه واني زينداني
كه ولكراوى،
له سروشتى مرو

هيچ په شيماننيم و
نابمه رهنجهړؤ ..
ديوانه نابم،
له پاش كوچى تو
پيښخوشه به يه كجارى،

لە منى بېيەخت، دووركەويتۆ

بينىنت بارگرانىيە ..

برىنم دېنىتەوۋە سۆ

ھىندە بېزاربووم،

لەوناو و پەنگ و بۆ

گۆپم پېياشتە،

لە ئامىزى تۆ

بېزارتكردم،

لە بوون و ئيانم

ھىندە خۆم خواردەوۋە،

پروكام لە داخى تۆ

دە برۆ وازىنە خوداى بېبارى

مەمتلىمەوۋە لەنىو رەنج و ئازارى

ھىندەت زوخاوت، دەرخوارد داوم

نەفرەتم ھەيە، لەبۆ خوداى دلدارى

ئېستا دەزانم، ئەقىنت درۆيە

بلىسەى سىكس و ئالۆش و سۆيە

ئەوى ھۆگرو گىرۆدەى بووبىن

بىشك لە ژيانا، وەك من پەنجەپۆيە

ئەوۋەى من، لېم گۆپابو بە ئەقېن

ئەوۋەى خۆشباوپان، بۆى بەختدەيىن

كلپەسەندنى سىكسە لە ساتىكا

گەر ھەست لە سۆزى بەرامبەرمان پاگرىن

گەردەمامك لە پرووى ئەۋىنى بازارى دادپرېن

daçllekan

hîç peşîmannîm û
le dway koçî to,
hellnakêşm Ax
nabme Dêwaney,
rû le Deşt û Şax
wamzanî ber lewey
Çekmey namroyît
Korpey Ewînim,
biplîşênê
emekgîrî Yadgarê
Wîjdanî xewallût,
beagadênê

nemzanî toş ..
Cwanît, Demamk
Bawerrt, Dêwcame û
Bellênt, Dro
Wêwlley bêgyanî
Pasewanî Zîndanî
kewillkrawî,
le Sruştî Mro

hîç peşîmannîm û
nabme rencerro ..
dêwane nabim,
le paş Koçî to

pêmxoşe be yekcarî,
le mnî Bêbext, dûrkewîto
bînînt bargranîye ..
Brînim dênîtewe so
hênde bêzarbûm,
lew Naw û reng û bo
Gorrm pêbaştre,
le Amêzî to
bêzartkirdim,
le Bûn û Jyanim
hênde xom Xwardewe,
prrukam le daxî to

de brro wazbêne Xuday bêbarî
memtilêmwewe lenêw Renc û Azarî
hêndet Zuxawt, derixward dawm
nefretim heye, lebo Xuday Dilldarî

êsta dezanim, Evînt droye
Bllêsey Sêkis û Alloş û Soye
ewy hogir û gîrodey bûbê
bêşk le Jyana, wek min rencerroye
ewey min, lêm gorrabû be Evîn
ewey xoşbawrran, boy bextdebîn
killpesendinî Sêkse le Satêka
ger hest le Sozî beramberman ragrîn
ger Demamk lerrûy Evînî bazarî dadrîn

01î Cênîwerî 2001

گەردەلوولى سەرمایە

گەمژە ئەوانە نین، كە ھوشیار نین و نازانن؛
بەئكو ئەوانەن، كە دوئىئ شەوھەزەنگیان پاودەنا
و ئەوړۆكە تف لە چراكان دەكەن !

ئەو گەردەلولەى
كە رۆژگارئ
دەرگەى رەشمالئ كۆچەریمانئ،
بەرپووى تەرزە و تۆفانا
دەخستە سەرپشت؛
ئەوړۆوھەرزپانئ نەزان بەدەمیەوھ :
خەرمان شەندەكەن،
لە ھەلپەى ھەللوشینیا
سوپاس و نزا،
بۆ خوداوەندى ملھوپى، بەرپندەكەن.

لات سەیرنەبئ چكۆلەكەم !
نەزمى كۆنە و
مرۆى بە چاو و گوئ زیندە لەچالئەكەن،
ئەو گورگە ھارەى، كە شەوگارئ
لەسەر پیلووى چاوى زارۇكان
خەوى ئاسوودەبى پاودەنا،
ئەوړۆكە بالۆرەوئزانى بازار
داواى شوانبى،
پانەمەپى بەرپرەشمالانئ لیدەكەن؛
لەسەردلئ خۆزگەكان
لەسەرلەپى گەداكان
پەيكەرى نەمرى، بۆ سازدەكەن.

لات سەير نەبى چكۆلەكەم !
 نەزمى كۆنە و
 لە سەدەي يىست و يەكا
 مەلای كۆيلەتى مەتايى پيسەردەدەن
 نەزمى كۆن گاكولكەي نەزمى نوپىە و
 نەزمى نوپىش:
 پاساوى گيانەلای نەزمى كۆن
 پەرسىيارانى گەردەلول و زريان
 سوپىندى ملكەچى بۇ دەخۆن.

نائومىد مەبە چكۆلەكەم !
 رۇزگار ئى بوو، پىستى رەشمان
 بۇ ھاوتايى پىستى سىپى
 كرنوشى بۇ ياسا دەبرد،
 كەچى ئەوپۇ
 لە نپو لەپى دەستمانا
 نەوەي كۆيلەفرۇشان
 ئارەقەي شەرمەزارى دەچۆرنەو.

خەم مەخۇ چكۆلەكەم !
 رۇزىكىش دادى، كۆترەشىنكە
 بە مەراي مەزگەوتەكان، زارەترەك نەبى
 منارەكان بىنە ھىلانەي لەكلەكان.
 رۇزگار ئى دى
 پەتى سىدارە پىسئ و
 كەسىش بۇزبان، گەدا نەبى
 پىاويش لە مال.

سالار و سەرۆەر نەبێ
بە فەرمانی خودای دەستکردان،
زارۆك و ژن
نەدرێتە بەر پێلەقان؛
ئەو پۆزگاردی، كە سنوورەكانی
ئایین و پەگەز
نەتەو و نیشتمان
ببێتە ئەفسانە لە ئاوەزی منالان
ئەودەم بە ھار سەوز دەبێ و
لە دلمانا بۆ ھەمیشە
خەندە، سەما ئەكا بۆ ژیان

Gerdelûlî Sermaye

Gemje ewane nîn, ke huşyar nîn û nazanin;
bellku ewanen, ke dwênê Şewezengyan rawdena
û ewroke tif le Çrakan deken!

ew Gerdeluley
ke Rojgarê
Dergey Reşmallî koçerîmanî,
berrûy terze û tofana
dexiste serpişt;
ewrro Werzêrranî nezan bedemyewe :
Xerman şendeken,
le hellpey helluşînya
Supas û Nza,
bo Xudawendî milhurî, berrêdeken.

lat seyr nebê çkolekem !
Nezmî kone û
Mroy be Çaw û Gwê zînde leçalleken,
ew Gurge harey, ke Şewgarê
leser Pêllûy Çawî Zarokan
Xewî asûdeyî rawdena,
ewroke Balorewêjanî Bazar
daway Şwanî,
Ranemerrî ber Reşmallanî lêdeken;
leser Dllî Xozgekan
leser Lepî Gedakan
Peykerî nemrî, bo sazdeken.

lat seyr nebê çkolekem !
 Nezmî kone û
 le sedey bîst û yeka
 Hellay Koyletî hetayî pêserdeden
 Nezmî kon gakollikey Nezmî nwêye û
 Nezmî nwêş:
 pasawî Gyanellay Nezmî kon
 Perstyaranî Gerdelul û Ziryan
 Swêndî milkeçî bo dexon.

naumêd mebe çkolekem !
 Rojgarê bû, Pêstî reşman
 bo hawtayî Pêstî spî
 kirnuşî bo Yasa debrid,
 keçî ewrro
 lenêw Lepî Destmana
 newey Koylefroşan
 Areqey şermezarî deçornewe.

Xem mexo çkolekem !
 Rojêkîş dadê, Kotreşînke
 be Heray Mizgewtekan, zaretrek nebê
 Mnarekan bibne Hêlaney Leklekan.
 Rojgarê dê
 Petî Sêdare bipsê û
 Kesîş bo Jyan, Geda nebê
 Pyawîş le Mall,

Salar û Serwer nebê
be fermanî Xuday destkirdan,
Zarok û Jin
nedrêne ber Pêleqan;
ew Rojgarey, ke Snûrekanî
Ayîn û Regez
Netewe û Nîştman
bibne Efsane le Awezî Mnallan
ewdem Behar sewiz debê û
le Dillmana bo hemîşe
Xende, Sema eka bo Jyan

ھاوارەکانی ئەنادۆڵ

لە یادی ئەو ئازیزانەدا، کە جەستە ی خۆیان کرد و دەکەنە مۆم بۆ
پوناکردنەوێ سییچالەکانی خۆرەمەلات و خۆراوای ئەنادۆڵ

ژیان لە شوێنەواری شەپۆلی ورەتانا
ئاھەنگی بەیان دەگێژێ
دە ی ھاوڕێیان، تەوژمیکی تر..
بێ ئاوڕدانەو،
بێ سازش و بادانەو
ئێو سوار ی کەشتییەکن
کە ئاراستە ی دونیایەکی بێدەرگەوانە

بنواری ھاوڕێیان !
سیمای زەندەقچووی
گەلەگورگی بەر دەرگە ی بەیرەم پاشا،
چۆن لە ئاست شکۆ ی یەکیبونمانا
زەردمەلگەپراو؛
بنواری چاوانی دەپۆقیوی
گورگە بۆرانی عیمرائییە،
بنواری چۆن !
لە بەرامبەر مستی گرمۆلەمانا،
واقیان وپماو.
دوێنی چەکمە ی رەقی بەیرەم پاشا
بەسەر سنگی یەکە یەکەمانا
تێدەپەری،
گەلەگورگی خۆرئاوای ئەنادۆڵ
توند بەروومانا ئەووەری،

بنوارپن چۆن!
ئەوپۇلە كۆشك و مۆلگەكانا
ئاراميان لىپراوه
دەى ھاوپپيان!
تىنىكىتر، بنوارپن چۆن
لە خامۇشى گرمەى كارگەكانا،
بانگەوازى ئازادى زىندانىان
لە پايتەختى ولاتانا
زەنگى مەرگى گەلەگورگى لىداوه.

دەى ھاوپپيان!
مەنگاوپكى بەگوپتر..
مىندەى نەماوه، بىرمن تەختى خواكان
گورگە بۇرى سەرمایە دەمىكە،
چىنگ و كەلبەى لە جەستەمانا دارزاوه.
مەوالى مەرگى سەرمایە..
خەون نىيە،
پۇرئ و دوپئ و ئەوپۇ
لە پای شۇپشگىپرى ئىمەيە،
رەوپرەوهى مېژوو، مۇرى خۇى لىداوه.

۲۱ى ئۆكتوبەرى ۲۰۰۰

Hawarekanî Enadoll

le Yadi ew Azîzaneda, ke Cestey xoyan kird û dekene Mom
bo runakirdnewey Syaçallekanî xorhellat û xoraway Enadoll

Jyan le Şwênearî Şepolî Wretana
Ahengî Beyan degêrrê
dey Hawrrêyan, Tewjimêkî tir ..
bê awirrdanewe,
bê Sazş û badanewe
êwe swarî Keştîyekin
ke arastey Dunyayekî bêdergewane

binwarrn Hawrrêyan !
Sîmay zendeqûy
Gelegrgî ber Dergey Beyrem paşa,
çon least şkoy Yekbûnmana
zerdhellgerrawe;
binwarne Çawanî derpoqîwî
Gurge boranî Îmranîye,
binwarrn çon !
le beramber Mistî girmollemana,
Waqyan wirrmawe.
dwênê Çekmey reqî Beyrem paşa
beser Singî yeke yekemana
têdeperrî,
Gele Gurgî xoraway Enadoll
tund berrûmana ewerrî,
binwarrn çon!

ewrro le Koşk û Mollgekana
aramyan lêbrrawe
dey Hawrrêyan !
Tênekîtir, binwarrn çon
le xamoşê girmey Kargekana,
Bangewazî Azadî Zîndanyan
le Paytextî Wllatana
Zengî Mergî Gelegurgî lêdawe.

dey Hawrrêyan !
Hengawêkî begurttir ..
hêndey nemawe, birrmê Textî Xwakan
Gurge borî Sermaye demêke,
Çing û Kellbey le Cestemana darrzawe.
Hewallî Mergî Sermaye ..
Xewn nîye,
pêrê û dwênê û ewrro
le pay Şorrşigêrî êmeye,
Rewrrewey Mêjû, Morî xoy lêdawe.

21î Oktoberî 2000

كىژانى ئەھرىمەن

سەرلەبەيانى زوو..
بۆرۈپۈنى رېساي خەۋالوو،
زارى خوا،
شورەيى لىدەبارى؛
پشتوپىنى ئاسن
ۋەيپىرى زىندانەۋان
دېنپىتەۋە

چ ساتە ۋەختىكى ترسناكە:
كاتى، قو بانگى دەستبەكارىوون
بەگوپى ئەژدەھادا دەچرپ
چ شەۋگارپىكى سەختە..
كاتى، شەمشەمەكوپران،
لە ئەشكەۋتى ھەزار ھەزارا
لە بوومولپى بەربەيانا،
چاۋى كېژۇلان، ھەلدەكۇلان
پېش لەدايكبوون؛
نېۋى شەرمن
بەرگى جيا
ياساي دپ
رېساي شپ
بە بالايان دەپرن
دەمەۋ خۇرئاۋا،
پاش لەدايكبوون..
سەرەگورىسى سەردەرگان
نېشانەيە بۆ تۆلەي خوا ۋە لېابوون

له بری شای و چران
دایکان ده گرن،
کۆپی دلدانه وه و گریان ..
به گوێزانیکی ژهنگن
ناوکیان ده بپن

پاش داره داره و پیگرتن
پیش خۆناسین و هه وه سکردن ..
له هه ره مه سه رای خواکانا
به شمشیری پک و کینه
هینیان ده بپن ..
وهک پاساودان
بو سکر دنی ویزدان
سه روه ران، به په ره ی قورئان،
دهستی تاوانیان ده سپن

Kîjanî Ehrîmen

Serlebeyanî zû ..
bo rabûnî Rêsay xewallû,
Zarî Xwa,
Şureyî lêdebarê;
Piştewênî asn
webîrî Zîndanewan
dênêtewe ..

çi Sate wextêkî trisnake:
katê, Qu Bangî destbekarbûn
begwêy Ejdîhada deçrê ..
çi Şewgarêkî sexte ..
Katê, Şemşemekwêran,
le Eşkewî hezar hezara
le bûmûlêlî Berbeyana,
Çawî Kîjollan, helldekollan
Pêş ledaykbûn;
Nêwî şermin
    Bergî cya
    Yasay dirr
    Rêsay şirr
    be Ballayan debrin
demew Xorawa,
paş ledaykbûn ..
Seregurîsî serdergan
Nîşaneyê bo toley Xwa û bellabûn ..

lebrî Şayî û çrran
Daykan deşrin,
Korrî dilldanewe û giryan ..
be gwêzanêkî jengin
Nawkyan deşrrin ..

paş dare dare û pêgirtin
pêş xonasîn û heweskirdin ..
le Heremseray Xwakana
be Şimşêrî Rik û Kîne
Hînyan deşrrin ..
wek pasawdan
bo sirrkirdnî Wîjdan
Serweran, be Perrey Quraan,
Destî Tawanyan deşrrin ..

خەونى ژيانم

كە تۆ ئامپۇت،
كرده لائىك و
لەسەر باسكت،
پاتژەنيم
ئارام .. ئارام،
كشامە ژىر
لېفۇكەي مناليم
ئەفسونە خەوئ بوو، ديم و
بوو ياداوەرى تەمەنى سى سالىم
ئىستاش لەو خەونەدا،
كۆترىكى مالىم
ئىستاش پاش سى سالى
بەو ئومىدەو،
هەر پۇژ، دەگەرئەمەو مالى
لە بېتۇيدا گلارامە و
دلىم، بيانو دەگرئ وەك منالى
هېشتاكە تەنيام و
هېچ باوەشئ ..
نەبۆتە ئارامگە و سەرپەنام
هەموو پۇژئ بە ئومىدى شەو
شەوئش، چاوەروانى خەو
بەزۆر برژانگە كانم هەلدەپيكم و
بۆ ديدارت لەسەر پشته،
دەرگەي هيوام
تا جارىتر، سېبەرى سۆزتم بەركەوئ
ئاخر هېشتاكە من،

ساوا سئ سائە پەلپگرەكەم و
 جەستەم،
 ئامىزى تۇى ئەوى
 گيانى گيانم،
 ژىنگەى ژيانم
 دىدارى تۆ حەسرەتپكە و
 ھەردەم لە خەيالىمايە
 ئەوينى تۆ چرايپكە و
 لە سەرەپنى شەوانى تەنيايىمايە

۰۸ ى فېبرىوهرى ۲۰۰۲

Xewnî Jyanim

ke to Amêzt,
kirde Lank û
leser Baskit,
ratjenîm
aram .. aram,
kşame jêr
Lêfokey Mnallîm
Efsune Xewê bû, dîm û
buwe Yadawerî Temenî sê Sallîm
êstaş lew Xewneda,
Kotrêkî Mallîm
êstaş paş sî Sall
bew Umêdewe,
her Roj, degerrêmwewe Mall
le bêtoyda glarawme û
Dlîm, Byanû degrê wek Mnall
hêştake tenyam û
hîç Bawêşê ..
nebote Aramge û Serpenam
hemû Rojê be Umêdî Şew
Şewîş .. çawerrwanî Xew
bezor Birjangekanim helldepêkim û
bo Dîdart Leser pişte,
Dergey hîwam
ta carêtir, Sêberî Soztim berkewê
axir hêştake min,

Sawa sê Salle pellpigrekem û
Cestem,
Amêzî toy ewê
Gyanî Gyanim,
Jîngey Jyanim
Dîdarî to hesretêke û
herdem le Xeyallmaye
Ewînî to Çrayêke û
le Sererrêy Şewanî tenyayîmaye

08î Fêbrûwerî 2002

نەوت و خوین

هەناسەپرکێی من و تریە ی دلی تۆ
هاودەنگی چرکە ی کاتژمێرە کەت
من بە ترسەو، لێرە گویم
بۆ ناوەختە زەنگێ هەڵخستووہ..
تۆ لە بیگریە ی ساواکەت
ترست لێنیشتووہ ؛
بلی ئەویش زانیبیتی
کە ئەو شەو تارماییە شومەکان
ئۆپرای مەرگ دەگێرن؟
ئەو شەو تەنیانیت و پیرەژنەکە ی هاوسپیت
لەتەک دەنکە تەزیحەکەیدا،
دوا ساتەکانی تەمەنی دەژمێرن..
دلم لەلاتە و دەزانم،
چەندە دلگیری،
لە چەتە دەریاییەکانی کۆلۆمبۆش
لە هاوسپیکە ی دەستی راست
کە هەلەلەیان بۆ دەکا
بەلام هەر تەنیا تۆ نیت ...
هەزار، سەد هەزار دل ئەم شەو
لە بەسرە و کەرکوک
لە هەولێر و نیوۆرک
لە بەرلین و ھاڤانا
لە گشت قوژبنیکی جیهانا،
دەنگی مەرگ دەژمێرن..
وا دین، دزەکانی دەریا

درنده کانی جه ننگه ل
 جړو جانده وړانی تاریکایی میژوو
 وا دین و به پړوهن ...
 خانمه گه نمړه ننگه که م،
 خه ندهی توه پراجکه ن
 به چنگی خویناوی سه دام
 پرووی زهردی خوین میکیا جکه ن
 دلگیر نه بی، به زمانی من
 دهسته براکانی سه دام،
 ده لالانی خوین، پیشوازی مهرگ ده که ن

دلگیر نه بی!
 هر چوون من له تو
 دلگیر نه بووم و دهمزانی
 تو دلداري نه و فرۆکه وانه نیت،
 که به سهر شاره که مدا پشایه وه
 توه له له له ت بوله شکری نه نفال نه کرد و
 له ته که منالانی هه له بجه،
 له خه ما سهر تنایه وه ..
 خانمه که م ده ست بیته و
 هه نگاو هه لگره
 نه م شه و ده زه ننگه دریژه و
 ته نیایی سه رابی بیابانیکی قاقره
 ناگات له ساوا که ت بی،
 هر رپوژ و هیری بیته ره وه
 چه ته کانی ده ریا هاتوون،
 نیسکی وشک و پوتاهه مان
 جاریکی دی پرووتکه نه وه

هاتوون، به بۆمى ژير
تۆلهى گاورياخى ..
وانه كانى (نازار) مان له بيره رنه وه
هاتوون له بازار نازادا :
ديموكراسى به نان
بۆمى ژير به ژيان
دۆلار به نازادى
سه دام به چه له بى
نهوت به خوين
بگۆر نه وه ..

Newt û Xwên

Henasebrikêy min û tirpey Dllî to
Hawdengî Çirkey Katjimêreket
min be tirsewe lêre Gwêm
bo nawexte Zengê hellxistuwe ...
to le bêgirreyî Sawaket
Trist lînîştuwe ;
bllêy ewîş zanîbêt
ke ew Şew Tarmayye Şumekan
Opêray Merg degêrn?
ew Şew tenyanî û Pîrejneyekey Hawsêt
letek Denke Tezbîhekeyda,
dwa Satekanî Temenî dejmêrê ..
Dlîm lelate û dezanîm,
çende dillgîrî,
le Çete deryayyekanî Kolomboş
le Hawsêkey destî rastî
ke helheleyan bo deka ..

bellam her tenya to nît,
hezar, sed hezar Dill em Şew
le Besre û Kerkûk
le Hewlêr û Nîwêork
le Berlîn û Havana
le gîşt Qujbinêkî Cîhana,
Dengipêy Merg dejmêrn ..
wa dên, Dzekanî derya

Drrindekanî Cengell
Crrucaneweranî tarîkayî Mêjû
wa dên û berrêwen ..
Xanme genimrengekem,
Xendey to herracken
be Çingî xwênawî Sedam
Rûy zerdî xoyan Mîkyacken
dillgîr nebî, be Zmanî min
Destebrakanî Sedam,
Dellallanî Xwên, pêşwazî Merg eken

dillgîr nebî !
her çon min le to
dillgîr nebûm û demzanî
to dilldarî ew Frokewane nît,
ke beser Şarekemda rşayewe
to helhelet bo Leşkirî Enfal nekrîd û
letek Mnallanî Hellebce,
le Xema sertnayewe..
Xanmekem destit bêne û
Hengaw hellgre
em Şewezenge drêje û
tenyayî Serabî Byabanêkî qaqre
agat le Sawaket bê,
her Roj webîrî bênerewe
Çetekanî Derya hatûn,
Êskî wişk û rutaweman
carêkî dî rûtkenewe

hatûn, be Bombî jîr

Tolley Gawirbaxî ..

Wanekanî (Azar)man lebîrbernewe

hatûn le Bazar azada :

Dêmkrasî be Nan

Bombî jîr be Jyan

Dolar be Azadî

Sedam be Çelebî

Newt be Xwên

bgorrnewe ..

رەوى ياداۋەرى و سنوورەكانى نىشتمان

دەزانى چى،
وا من و تۆي پىكەۋە گرېداۋە؟
ياداۋەرى رۇۋانى،
كە قەد لەبىرناچنەۋە ..
رۇۋانى دارە دارە و
رۇۋانى دىلدارى بە دىزى خواۋە ..
رۇۋانى، كە بۆمبارانەكان،
ناچار يانكردم؛
بتگرمە كۆل و
بەدىزى ياساۋلەكانەۋە ..
گوندى بە گوند و شارە بە شار
لەتەك كۆچى قەرەچىتىما بتگىرەم،
لەنىۋ دىلما بتشارمەۋە.

ئەۋرۇۋانەنى، كە فەرماندەكان ھاتن و
پىيانوتىن "نىۋە قەرەچن و
نىشتمانناتان نىيە"،
پىش ئەۋەنى ئەۋان بىن،
من لە ئامبىزى تۇدا
دارە دارەمدەكرد ..
ھاتن .. چاۋى من و
درەختەكانى سەرى تۆھەلەكەنن.
لەۋ ساۋە خوڭنى من،
لا پرومەتەكانى تۆ سوراۋ دەكا
خەمى تۆش، دىل من لىۋاۋ لىۋ ..
لەۋ ساۋە مەرگىيان لە ناخما داکوتاۋە،

تۆيان برد و
منیش بیگیان که و تم،
که سیش نه بوو دهرگه ی نه وان
به ردباران کا.

گویم لیوو وت " فریامکه وه،
سنگمیان کردۆته ته پل و
له سه ر ناوکم به ئه سپه دیزه کانیانه وه
خه ریکی سه ما و سمکۆلن "
به ره به یانیکی زوو بوو،
بواریانه دام له خه و پام
به دوا ی ئه سپه کانیانه وه،
به ره و بیابان پاکیشیانکردم ..
بینه رانی قه راخ پنگاکه، هه له هه له یان لیده دا
که س ئاگای له هاواره کانی من نه بوو
نا .. پاستره بلیم
که س نه بوو، بلن بۆچ وایانلیک کردووم
له ورۆژه وه من بیوچان هه لدیم و
لاقه کانم راومده نین ..
ترس به ره و پیش پالمپیوه دهن و
یاداوه ریه کانم به ره و دوا،
په لکیشم ده که ن ..
له هه رگوند و شارئ، خۆزگه یئ
له هه رولات و کیشوه رئ، نیشتمانیک و
یاداوه ریه کم لئ به جیماوه ..

رۆژەکانی تەمەنم،
 گەردەخۆی پرش و بلاون
 لە پارچەکانی تۆ دەچن ..
 لە پارچە نامە ی درای
 دلداریکی دڵشکاو دەچن ..
 کەلێنی لیکترازانیان پرناییتەو،
 هەرچەند دەکەم،
 لایە لایە ی دایکم و
 شەرمە نیگای کچە هاوسیکەمان ..
 قاقای پیکەنی هاو پۆلەکانم ..
 ئاراستە ی کۆچی بۆلەندە بێنیشمانەکان ..
 وەك سەرەداوی یاداوهرییه ونبووەکانم
 لەم بیابانە بێشەقامەدا،
 بۆ نادۆزێنەو
 ئەوسا من تەمەنم
 هێندە ی تەمەنی،
 کێلە بێناوینیشانەکانی هەلەبجە بوو.
 ئەو کات دۆ شکاوی منیش
 چاوەرپێ دەستیکی ناسک بوو،
 برینەکانی سارێژکاتەو.
 ئەو کات رۆخساری هەلبرسکاوم
 چاوەرپێ کێژۆلەیهکی یاخیبوو،
 بە ماچێ،
 خەمی دابرانی لەسەر بېشواتەو
 بەلام هە ی هوو
 چاوەروانیمان بێسوود بوو ..
 نە کێژی خەونەکانی من،

له ئېوارە وەختىكا هات
 نه خەونى مرۆڤه كانى جەنگە لىش،
 بوو بە سەر هات ..
 نه كەس دەزانى،
 خېزانە پەرەوازە كانى گەرميان
 چىيان بە سەر هات ..
 خۆ دەبىنى منىش؛
 خەمى تۆم لىنىشتوو
 خەمى ئازىزانى،
 كە له ئامېزى تۆدا خەويان لىكەوت ..
 خەمى ئازىزانى،
 كە له كۆلانه برسپه كانى تۆدا
 بېجگە له جەنگ، هېچيان بەرنەكەوت.

كوان ئەوانەى بېرار بوو:
 چاوەروانى تۆ و
 كاروانى گەپانەووى من، گرێدەن؟
 كوان ئەوانەى بېرار بوو:
 له يادى كۆستى تۆدا،
 بلوێرى شوانە گومناوەكان لىدەن؟
 كوان ئەوانەى،
 سوێندىيان بە چاوەكانى تۆ
 بە پرچەكانى تۆ
 بە مەمكەكانى تۆ، دەخوارد ؟
 كوان له كوێن ؟
 له ئەشكەوتا يا له پارلەمان
 له مەيخانەن يا له لەشفرۆشگەكان؟

مەگەر بېرىار نەبوو
فەرشىكى سوور ..
لە ئاسمانەۋە تا بەرماللى تۇراخەن ؟
مەگەر بېرىار نەبوو
پاسپۇرتتىك بە وئىنەى تۆۋە،
بۇ ئېمەى لانهواز بەرىكەن ؟
كوان، لە كوئىن ؟
خەرىكى چىن ؟
لە كام كۆپدان :
كۆپى گىانبەختكردووانى تۆ،
يا كۆپى دلدانەۋەى ئەتككەرانى تۆ ؟

۱۶ ى ئازارى ۲۰۰۷

Rewî Yadawerî û Snûrekanî Nîştman

dezanî çî,
wa min û toy pêkewe grêdawe?
Yadawerî Rojanê,
Ke qed lebîrnaçnewe ..
Rojanî Dare Dare û
Rojanî Dilldarî be dzî Xwawe ..
Rojanê ke Bombaranekan,
naçaryan kirdim;
bitgirme Koll û
bedzî Yasawllekanewe ..
Gund be Gund û Şare be Şar
letek Koçî qereçêtîma bitgêrm
lenêw Dillma bitşarmewe.

ew Rojaney, ke Femandekan hatin û
pêyanutîn " êwe Qereçin û
Nîştmantan nîye",
pêş ewey ewan bên,
min le Amêzî toda
Dare Darem dekrîd ..
hatin .. Çawî min û
Drextekanî Serî to hellkenin.
lew sawe Xwênî min,
Larûmetekanî to Suraw deka
Xemî toş, Dllî min lêwaw lêw ..
lew sawe Mergyan le Naxma dakutawe,

toyan bird û
mnîş bêgyan kewtim,
Kesîş nebû Dergey ewan
berdbaran ka.

Gwêm lêbû witt " firyam kewe,
Singimyan kirdote Tepill û
leser Nawkim be Espe dêzekanyanewe
xerîkî Sema û Simkolln "
Berebeyanêkî zû bû,
bwaryannedam le Xew rabim
be dway Espekanyanewe,
berew Byaban rakêşyan kirdim ..
Bîneranî Qerax Rêgake, Helheleyan lêdeda
Kes agay le Hawarekanî min nebû
na .. rastre bllêm
Kes nebû, bllê boç wayanlêkridûm
lew Rojewe min bêwçan helldêm û
Laqekanim rawimdenên..
Tris berewpêş pallmipêwedenê û
Yadawerîyekanim berew dwa,
pelkêşm deken ..
le her Gund û Şarê, Xozgeyê
le her Wllat û Kîşwerê, Nîştmanêk û
Yadawerîyekim lê becêwawe..

Rojekanî Temenim,
 Gerdexollî priş û blawî
 le parçekanî to deçin ..
 le Parçey Namey drrawî
 Dillardarêkî dllişkaw deçin ..
 Kelênî lêktrazanyan pîrnabêtewe.
 herçend dekem,
 laye layey Daykim û
 şerimne Nîgay Kçe Hawsêkeman ..
 Qaqay pêkenîni Hawpolekanim ..
 Arastey Koçî Ballinde bînîştmanekan ..
 wek Seredawî Yadawerîye winbuwekanim
 lem Byabane bêşeçamede,
 bo nadozrêtewe
 ewsa Temenim
 hêndey Temenî,
 Kêle bânawnîşanekanî Hellebce bû.
 ew Kat Dllî şkawî mnîş
 çawerrêy Destêkî nask bû,
 Brînekanî sarrêjkatewe.
 ew Kat Ruxsarî hellbriskawm
 çawerrêy Kîjolleyekî yaxîbû,
 be Maçê,
 Xemî dabrranî leser bişwatewe

bellam hey hû
 çawerrwanîman bêsûd bû ..
 ne Kîjî Xewnekanî min,

le êwarewextêka hat
 ne Xewnî Mrovekanî Cengellêş,
 bû be Serhat ..
 ne Kes dezanê,
 Xêzane perewazekanî Germyan
 çîyan beser hat ..
 xo debînî mnîş;
 Xemî tom lêniştuwe
 Xemî Azîzanê,
 ke le Amêzî toda Xewyan lêkewt ..
 Xemî Azîzanê,
 ke le Kollane Birsîyekanî toda
 bêcge le Ceng, hîçyan bernekewt.

kwan ewaney birryar bû:
 çawerrwanî to û
 Karwanî gerranewey min, grêden?
 kwan ewaney birryar bû:
 le Yadî Kostî toda,
 Bilwêrî Şwane gumnawekan lêden?
 kwan ewaney,
 Swêndyan be çawekanî to
 be Pirrçekanî to
 be Memkekanî to, dexward ?
 kwan le kwên ?

le Eşkewta ya le Parleman
 le Meyxanen ya le Leşifroşgekan?

meger birryar nebû
Ferşêkî sûr ..
le Asmanewe ta ber Mallî to raxen ?
meger birryar nebû
Pasportêk be Wêney towe,
bo êmey Lanewaz berrêken ?
kwan, le kwên ?
xerîkî çîn ?
le kam Korrdan ;
Korrî Gyanbextkirduwanî to,
Ya Korrî dilldanewey Etkkeranî to ?

16î Azarî 2007

چاوه پښم به، دیمه وه لات

ئاخ .. بمبووره ..
نهم سالیښ نه متوانی،
پازه کانی وهلی دیوانه
بو کچه جاق بخوینمه وه.
گیانه چاوه پښم به ..
له بیرمنه کردووی،
نامه یه کم به با سپاردووه ..
له بیرم نه کردووی، گیانه
له گیرفانه کانی ئاواره ییمدا
له ته ئاوینه ی نۆزده به هار له وه و به رم هه لگرتووه
نه و ئاوینه ی،
خه ونه کانی تۆم تپدا ده خوینده وه
نه و ئاوینه ی،
فالی به خته وه ریمانم تپدا ده گرتووه.
شه وان پیش ده سته ملانی برژانگه کانم
نه شکه کانی هه رزه کاریم،
له له پی یاده کانتا ده خۆمه وه
ناؤمید نه پی له دواکه وتنم ..
هپشتا به هیوای نه و خه ونه،
سهرم کاس و دلّم پې خه م
به ره وه هه واری دیوانه و شه م
بناره و بنار،
شاخ و دۆل و دهشت و چه م
ملی ریگا ده گرمه وه ..
له م بیابانه به رینه دا
له م ژيانه رو خسار ناشیرینه دا

بۇ كۆكردنەۋەي ياداۋەرىيە كانم
 بىستى نىشتىمانى سەۋزەلەن ،
 لانزارىك نىيە ،
 دەۋارى كۆچەرىيى تىدا ھەلدەم
 چاۋەپىم بە ، دىمەۋە لات
 چرام بۇ ھەلەكە ،
 ھىۋاپراۋ نەبى ..
 ھەر كە شەۋ داھات ،
 بۆت دەگىپمەۋە ؛
 شەۋانى تاراۋگە ، چۆن لە خەيالما
 دەۋومە ئاۋىزانى بەژن و باللات

۲۱ ى ئازارى ۲۰۰۷

çawerrê m be, dê mewe lat

ax .. bimbûre ..
em Sallîş nemtwanî,
Razekanî Welî dîwane
bo Kçe Cafê bixwên mewe.
Gyane çawerrê m be ..
lebîrimnekridûy,
Nameyekim be Ba sparduwe ..
lebîrm nekridûy, Gyane
le Gîrfanekanî awareyîmda
lete Awêney nozde Behar lewewber m hellgirtuwe
ew Awêney,
Xewnekanî tom têda dexwêndewe
ew Awêney,
Fallî bextewerîmanim têda degirtewe.

Şewan pêş destemlanî Birjangekanim
Eşkekanî Herzekarî m,
le Lepî Yadekanta dexomewe
naumêd nebî le dwakewtnim ..
hêşt a be Hîway ew Xewne,
Serm kas û Dllim pirr Xem
berew Hewarî Dêwane û Şem
Bnare û Bnar,
Şax û Doll û Deşt û Çem
mlî Rêga degirmewe ..

lem Byabane berînedâ
lem Jyane Ruxsar naşîrînedâ
bo kokirdnewey Yadawerîyekanim
Bistê Nîştmanî sewzellan ,
Lanzarêk nîye,
Dewarî koçerîmî têda helldem
çawerrêm be, dêmewe lat
Çram bo hellke,
hîwabrraw nebî ..
her ke Şew dahat,
bot degêrmewe;
Şewanî Tarawge, çon le Xeyallma
debûme awêzanî Bejn û Ballat

21î Azarî 2007

سەرابى نىشتمان

لېم مەپرسە

بۆچى وا وەرسىم؛

لە ژيان

لە واژۇكردن ۱

لە دەرھېنانى پارە لە كون ۲

لە خواردنەوہى بېرە و

لە شاپى و سەماي ديسكۇكان

لېرە ھاوکارەكەت، ھاوسىكەت

ھاوپۇل و ھاوگەشتەكانت

جەستەبەكن، بېژمان

لە بېريراون ..

سپىدەباشى بەيانيان

لېرەش مرۇف؛

ناو و كۆدىكە بۆكارتى دەنگدان

لېرەش كار و بەرھەم،

نامۆن بە بكارەكان

لېرە گۆل تەنيا پوخسارە،

وہك نازادىيەكەي كوردستان

لېرەش بەخت ديارىدەگا،

چارەنووسى مرۇفەكان

لېرەش وہك لەوئى،

ژيان ھەرزانتەرە لە نان ۳

لېم مەپرسە
 بۆچى ناگەپمەۋە ئامپىزى نىشتىمان
 بۆچى بەبادەدەم
 ساتەكانى تەمەنم،
 لە ھەندەران
 بۆچى خۇزگەكانم، دەكەمە كۆلارە و
 ھەلىيانەدەم بۇ ئاسمان ..
 بۆچى بوومەتە مامەخەمە و
 رېش و سىمىلم قانگداۋە،
 وەك گالىكىشان
 دەزانى بۇ؛
 ئەى ھاۋسى دىلدەكەم
 ئەى ھاۋپۆلەكەى جاران
 ئەى گۆلە بەرۋزەفرۆشەكەى بەردەم فېرگە
 ئەى جەلادەكەى ئاسايشى گىشتى
 ئەى ھاۋپىكەى يەكپى بېكاران
 ئەى چاچىيەكەى گازىنۆ بەھار
 ئەى پۇژنامە فرۆشەكەى كىن قەلا
 ئەى بارھەلگەرەكەى ئاكىرى
 ئەى قاچاچىيەكەى، پى شەمىنان
 ئەى گىيانى تەرەبوۋى،
 خىنكاۋانى پى ئىتالىا و يۇنان

ئەگەر نىشتىمان
 بوو بە مانگايەكى زەرد و
 ھەموو پۇژى بوتلى شىرى
 بەخشىيە مىلانى ھەتىو و برسى
 مىنىش پىلۋەكانم دەكەمە شورەى ..
 سەرم دەكەمە سەنگەرى كۆلنەدان

ئەگەر نىشتىمان
 بوو بە كېلگەكانى كەتالان ۴ و
 كانىيەكانى بوونە،
 بالانويىنى ئەوينداران ..
 منىش چەك دەكەمە شان و
 بەگيان دەپپارىزم،
 لە ھېرشى فرانكۇكان ۵

ئەگەر نىشتىمان
 بوو بە شەقامى ئەوين،
 بۇ پىياسەى ئىواران ..
 منىش گىسكىك بە دەستەو دەگرم و
 خاوينى دەكەمەو،
 لە زېلى خواپىداوان

ئەگەر نىشتىمان
 بوو بە سەرپەناى لانهوازن
 منىش دلم دەكەمە پاتىتەختى ..
 دەست و لاق و سەرم،
 دەكەمە شارى، ھېلى شەمەندەفەر، كۆلان و مەيدان

ئەگەر نىشتىمان
 بوو بە كارگە؛
 بۇ ھاوۋل و ھاوپۇل و بىكاران
 منىش دەبمە نامىرى كار و
 بۇ منالان چىدەكەم،
 چوكلىت و جلكى جوان

ئەگەر نىشتىمان
 بوو بە شىرخۆرگە و باخچە
 بوو بە فېرگەي داپراو لە ئاسمان
 بوو بە مۆزەخانىە بۆ
 پەيكەرى شېخ و بەگ و رامياركاران
 منىش بۆي دەبمە چاودېرى رېنگە و بان ٦

ئەگەر نىشتىمان
 بوو بە چىشتىگەي گشتى،
 جلشۆرگە و كابان ..
 منىش بۆ ژنانى لە ئەوين تىنو،
 دەبمە جېژوان ..
 دەبمە ھاوسەرى چاودېروانكراو
 دەگەرئىمەو لە نوگرەسەلمان

ئەگەر نىشتىمان
 بوو بە پاروئەنانى گەرم،
 بە نوپىنكى خاوين و جوان
 منىش بۆ بە سالاچووان،
 دەستم دەكەمە گۆچان

ئەگەر نىشتىمان
 وەك زانۆن ٧ بوو بە ھى ھەمووان
 منىش بۆ پاراستنى،
 لە ھېرشى چەتەكانى دەريا و
 ژاوە ژاوى مىدياكان
 جەستەم دەكەمە داوول و
 برژانگەكانم دەكەمە پاسەوان ..
 وەك خانىيسا ٨

چاۋەكانم دەكەمە گۇپ و
رۇشن دەكەم،
شەقام و كۆلانی تاريكستان

۱. لە ھەندى ۋلاتى ئەوروپى، بىكاران دوو ھەفتە جارىك، دەبىت، بچنە ئىمزاكردن، بۇ سەلماندى ئەۋەى كە بە دۋاى كاردا دەگەپىن و بۇ ۋەرگرتى برە پارەيەك، كە بەشى ژەمى خواردن لە چىشخانەبىيەكى پىنچ ئەستېردا، ناكات.
۲. مەبەست لە پارەدەركىشانە لە بانكدا، كاتىك كە كارى فەرمى بكەى يا بىمەى كۆمەلەيەتى و بىكارى ۋەربىگرى، ناچار دەبىت كارتى بانكىكت ھەبى، بۇ ئەۋەى چاۋدىرى بژپوت بكەن و بانكەكانىش سوود لە پارەكەى تۆ بەبى بەرامبەر، ۋەربىگرن.
۳. ئەم دەستەۋاژەۋە ھۇنەر 'شېركۆ بىكەس' لە ھۇنراۋەيەكىدا بەكاربىردۋە و گۇرانبىژان نەجمەدىنى غولامى و بەكرى لەكزى كردوۋيانە بە سروود.
۴. لە ئىسپانىيە ۱۹۳۶-۱۹۳۹ لە ناۋچەى 'كەتالونىا' بە دەستپىشخەرى سەندىكاي كارگەرەن و ھەلسۆپاۋە ئەناركىستەكان، كارگە و كىلگەكان كرانه مۆلكى گشتى و كارى ھەرەۋەزىيان تىدا پىكدەخرا.
۵. جەنەرآل فرانكۆ، ئەو فاشىستە بوو، كە ئەسپانىيە ئازادى، كرد بە دۆزەخ بۇ كارگەرەن و زەحمەتكىشان؛ بەھەشت بۇ پاشا و سەرمایەدارە مشەخۆرەكان.
۶. مەبەست لە پۇلىسى پىگاوېانە.
۷. كارخانەيەكە لە ئەرزەنتىن، كە لەلەيەن كارگەرەنەۋە بەشپاۋى ھەرەۋەزىيانە بەپنۋەدەبىت و بەرھەمەكەشى بەپى خواستى كارگەرەكان و پىداۋىستىيەكانى كۆمىونىتىيەكەى دەرۋبەرى دابەشەكرىت.
۸. Khanyisa وشەيەكى (زولو)بىيە و بەۋاتاي روناكردەۋە دىت، زۇر ناۋەندى خىرخاۋى ھەن. ھەرۋەھا لە باشورى ئەفرىكا ۋەك ھەۋلىك بۇ بەرگرتن بە دەۋلەت و بەشداربەنەكردن لە دەنگدانە پارلەمانىيەكاندا، خۆبەپنۋەبەرى شارەۋانىيەكان لەژىر ئەو ناۋەدا سەريانەلداۋە.

Serabî Nîştman

lêm mepirse

boçî wa wersim;

le Jyan

le wajokirdin **1**

le derhênanî Pare le Kun **2**

le Xwardnewey Bîre û

le Şayî û Semay Dîskokan

lêre Hawkareket, Hawsêket

Hawpol û Hawgeştekan

Cesteyekin, Bêzman

lebîrbrawn ..

Spêdebaşî Beyanyan

lêreş Mrov;

Naw û Kodêke bo kartî Dengdan

lêreş Kar û Berhem,

namon be Bkerekan

lêre Gull tenya Ruxsare,

wek Azadîyekey Kurdistan

lêreş bext dyarîdeka,

Çarenûsî Mrovekan

lêreş wek lewê,

“Jyan herzantre le Nan” **3**

lêm mepirse

boçî nagerrêmewe Amêzî Nîştman

boçî bebadedem
Satekanî Temenim,
le Henderan
boçî Xozgekanim, dekeme Kolare û
hellyandedem bo Asman ..
boçî bûmete Mamexeme û
Rîş û Smêllm qangdawe,
wek Gallkêşan

dezanî bo;
ey Hawsê dilldzekem
ey Hawpolekey caran
ey Gulleberojefroşekey berdem Fêrge
ey Celadekey Asayî giştî
ey Hawrrêkey Yekêtî Bêkaran
ey Çayçîyekey Gazîno Behar
ey Rojnamefroşekey kin Qela
ey Barhellgerekey Akrê
ey Qaçaxçîyekey, Rêy Şemzînan
ey Gyanî terebûy,
Xinkawanî Rêy Îtalya û Yonan

eger Nîştman
bû be Mangayekî zerd û
hemû Rojê butlê şîrî
bexşîye Mnallanî hetîw û bîrsî
mnîş Pêllwekanim dekeme Şûrey ..
Serm dekeme Sengerî kollnedan

eger Nîştman
bû be Kêllgekanî Ketalan 4 û
Kanîyekanî bûne,
Balanwênî Ewîndaran..
mnîş Çek dekeme Şan û
be Gyan deyparêzm,
le Hêrşî Frankokan 5

eger Nîştman
bû be Şeqamî Ewîn,
bo Pyasey Êwaran..
mnîş Giskêk be Destewe degrim û
xawênî dekemewe,
le Zibllî Xwapêdawan

eger Nîştman
bû be Serpenay Lanewazan
mnîş Dllim dekeme Patîtextî..
Dest û Laq û Serm,
dekeme Şarrê, hêllî Şemendefêr, Kollan û Meydan

eger Nîştman
bû be Karge;
bo Hawell û Hawpol û Bêkaran
mnêş debme Amêrî Kar û
bo Mnallan çêdekem,
Çuklêt û Cilkî cwan

eger Nîştman
bû be Şîrxorge û Baxçe
bû be Fêrgey dabraw le Asman
bû be Mozexane bo
Peykerî Şêx û Beg û Ramyarkaran
mnîş boy debme Çawdêrî Rêge û Ban 6

eger Nîştman
bû be Çêştgey giştî,
Cilşorge û Kaban ..
Mnîş bo Jnanî le Ewîn tînû,
debme Cêjwan ..
debme Hawserî Çawerrwankraw
degerrê mewe le Nugreselman

eger Nîştman
bû be Parwenanî germ,
be Nwênêkî xawên û cwan
mnîş bo be Sallaçuwan,
Destim dekeme Goçan

eger Nîştman
wek Zanon 7 bû be hî hemuwan
mnîş bo Parastinî,
le Hêrî Çetekanî Derya û
Jawe Jawî Mîdyakan
Cestem dekeme Dawell û
Birjangekanim dekeme Pasewan ..
wek Xanîysa 8

Çawekanim dekeme Gillop û
roşndekem,
Şeqam û Kollanî Tarîkistan

1. Le hendê Wllatî Ewrupî, Bêkaran dû Hefte carêk, debêt, bişne îmzakirdin, bo selmandinî ewey ke be dway Karda degerrên û bo wergirtinî brre pareyek, ke beşî jemê Xwardin le çêşxaneyekî pênc estêreda, nakat.
2. Mebest le parederkêşane le 'Bank'da, katêk ke karî fermî bkey ya bîmey Komellayetî û bêkarî werbigrî, naçardebêt kartî Bankêkt hebê, bo ewey çawdêrî bjêwt bken û Bankekanîş sûd le parekey to bebê beramber,werbigrin.
3. Em destewajewe Honer ' Şêrko bêkes' le Honraweyekîda bekarî birduwe û goranîbêjan Necmedînî xullamî û Bekrî lekzî kirdûyane be srûd.
4. Le Espanyay 1936 - 1939 le herêmî Ketalonya be destipêşxerî Sendîkay Kargeran û hellsurrawe Enarkîstekan, karge û Kêllgekan krane mullkî giştî û karî herewezîyan têda rêkdexra.
5. Cenerall Franko, ew faşêste bû, ke Espanyay Azadî, kird be Dozex bo kargeran û Zehmetkêşan ; Beheşt bo Paşa û Sermayedare Mşexorekan.
6. Mebest le Polîsî Rêgawbane.
7. Karxaneyeke le Erjentîn, ke lelayen Kargeranewe beşêwazî herewezîyane berrêwedebrêt û berhemekêşî bepêy Xwastî kargeekan û pêdawîstîyekanî Komîwnîtiyekey deruberî dabeşdekrêt.
8. Khanyisa wşeyekî (Zulu)îye û be watay runakirdnewe dêt, zor nawendî xêriXwazî hen. Herweha le başurî Efrîka wek hewllêk bo bergirtin be Dewllet û beşdarînekirdin le dengdane parlemanîyekanda, xoberrêweberî Şarewanîyekan lejêr ew naweda seryanhelldawe.

هاتنەدى پايزە خەونى

خېرھاتى بانچاۋ
قەدرى دىل و
قەدرى گيانم،
ئەي كىژۇلەي گوندى ..
ئاسكۆلە بىزىۋى ياداۋەرىيە كانم،
ئەۋكات؛
مەمكۆلەكانى تۆ
تازە بە تىپەي دىلە ئەۋىنگىرتۈۋەكەت،
ھەلتۇقىيۋون ..
منىش بۇ دىلدارى، منال و
بۇ پارتىزانى ھەرزەكاربوم

كەچى ئەۋرۇ؛
كىژۇلەكەي تۆ،
لەنىۋ بۆرەقە و سەپۇشدا ..
پىرەژنىكى ھەفتاسالەيە
منىش بۇ دىلدارى، پىرو
بۇ خەبات، ئەناركىيەكى ھەرزەكارم.
گىشت ئەمانە، رىكەۋوت نىن،
ھەرچەند زۆر جار؛
رىكەۋوت مىنى كىردۆتە ئەكتەرى،
نىۋ فىلمە ھىندىيەكان ..

بىمورە،
گەر بلىم بەپادەيەك لەبىرمكىردىۋوى ..
بىست و مىن سالى تەمەنىكە و

كىمىيا بارانىش قەدەرى نەگە پانەۋە و

ئاۋارە يېشى،

زۆر دىمەنى تېدا كىردە خەزان.

بىست و سى سالى ناۋبە ناۋ،

كراسىكى سەۋزى والا ..

ويناى تۆى دەھىنايەۋە سەر شانۆى ياداۋەرىم ؛

ۋەك كارمازى،

لەنپو شەخەلى پروداۋەكاندا،

سەرەتاتكىت لەتەك دەكرىم.

بەلام ھەرگىز ۋەك سەردەمى منالى،

بە خەيال نەدەفېرىم ..

نەمدەتۋانى پاش بىست و سى سالى

دىدارت، وينا بىكەم.

من بگەپمەۋە كوردستان و

تۆش بىت بۆ بەخېرھاتنەۋەم ..

تۆكىژۇلەكەت لە باۋەشتدا و

منىش كورەكەم لە ھەندەران،

دلتەنگ بى بە سەردانەۋەم.

ھەردوۋىكىمان لە خەۋنىكىدا ؛

بەدەم خەم و شەرمەۋە،

ياداۋەرى بىست و سى سالى لەۋەۋبەر ..

بۆ يەكتەر بگېرىنەۋە.

تۆپتۋابوۋ ماندوۋم و خەۋمدى ..

منىش، چاۋم پرواى نەدەكرىد،

ياداۋەرىيەكى بىست و سى سالى لەۋەۋبەر ..

لەتەكم بگەۋىتە گىتوگۆ.

ئەمە بۆ من خەۋن بوو و پروۋدانى،

تەنیا دەمتوانى لە فىلمە ھىندىيەكاندا وينا بکەم.
ماندوو نەبووم و خەومنە دەهات،
نا؛

ئەوھى تۆ بەرامبەرى دانىشتبوى ..
جەستە يەكى داھزراو بوو و
گيانى شەكەتى،
ياداوەرى گەشتىكى بىست و سى سالا ..
ئەوھى بۆم چىنە دەبوو،
بەراوردى وىنە و ويناى
كىژۆلە يەكى سىروشتى گوندى و
ژىپكى بورقە پۇشى شارپى بوو.

ئاسمان و پىسمانە،
نيوان خەون و خۆزگە
خەيال و كەتوار
بۆرەقە و كراسى والا
ژنكردن و ئەويندارى،
ئەمانەم پىكەوھ بۆ كۆنا كرىنەوھ ..
ناچارم ھانا بەرمەوھ بەر فىلمەكەى سەنگام.
ھەرچەند ئەوينى من و تۆ،
لە چەند نىگانامە، تەمەنى تىنە پەرى ..
بەلام لە شاى ئەويندارىما،
لە شانى سەرچۆپىيەوھ ھەلدە پەرى.
نازانم تۆ چەندە منت لە بىرمابوو؟
بەلام كە ھاتى،
دېتم ھەسرەتلىك لە ھەنگاوەكانت ئالابوو ..
ھىشتا نىگاي ھەرزەكارانەى بىست و سى سالا لەو بەر،
سىروشتى سىروشتە گوندىيەكەى لە دەستە دا بوو.

ساتېك وړوكاسيون ..
 بېروانه كەردنې ئەم خەونە،
 لە بەرامبەر يەكدا بېدەنگ داينان ..
 ويستم بلييم، ليومان هاوسات كەوتە بزوان.
 وتت خۆزگە بەوسا ..
 بەو رۆژانەى دوور لە ئىستا ..
 بېدەنگبووم، شەرم داگرتم ..
 لە ناخەووە حەزم دەکرد لە ئامۆزت گرم؛
 ساتى دوو بە دوو،
 چىرۆكە كانى بىست و سى سالى پابوردووت بۆ بگپرمەو.
 بىدركيتم وەلامى نىگانامە كانت ..
 ئەو نامانەى لە كىمىابارانە كەدا ليم بە جيمان.
 بۆت باسكەم،
 چۆن شار بە شار، ولات بە ولات ..
 ھەر ئارامگەيەك ھاتبىتە سەر پتم،
 لە گلكۆيەكى بىناو و نيشاندا ..
 بەو ھىوايەى بگەنەووە دەستت،
 وەلامە كانم بە خاكسپاردوون ..
 چونكە لە زىندوو مانى دىنيانە بووم،
 دىنيانە بووم ..
 لە پەھىلەى كىمىاباران و
 كاروانى ئەنفالدا زىندوو گەرايىتەو.
 من فىلمە ھىندىيە كانم پىخۆشبوون ..
 چون ئەو دى لە كەتاردا ئەستەمبوو،
 لەویدا دەمتوانى ئەگەر بۆ ساتىكيش بىت،
 خەون بە خۆزگە كانمەووە بىينم.
 لەتەك خەندەياندا سەماكەم و

له بهر رېژنه ی گریانیا نندا،
گوناهه کانم بشو موه.
له تهك داره داره یان، هه لیبم و
له سه رمادا خو م به ناگری،
داره مه یی مردوو ه کانیان گه رمکه مه وه.

زۆر جار شه وان ..
خه یال هه لیده پچام و
به دزی حه سجه سه کانه وه،
زیخم ده گرت ه په نجه ره که تان ..
تۆش خه یال هه لیده گرتی و
په نجه ره که ت ده کرده وه و
له پشت تارماپی دارتوو ده که دا ..
جار جارئ وه رزه باپ،
له بهر رپۆشنایی مانگه شه و
سه مای جه سته مانی،
له سه ر دیواره قورینه که تان، دهنه خشاندا.

ده زانی چه ند خو شه به خه یالفرین ..
زۆر جار له زیندانه وه،
به ره و گونده که تان هه لده هاتم.
چونکه دلنیا بووم گونده که ی نه نگۆ،
هیشتا لاقی ئاسایشه کانی پپانه گه یشتوو ه.
ئه که ره به بۆنی سېبه ره که شما،
شوئینپیمیان هه لگرتبا ..
هیشتا که هیوا یه کم به کادانه که ی ئیوه ده ما ..

قه دری گیان، ئه وه مه رگی سروشته،
منی ئاواره ی هه نده ران و

شوپن مائەكەي ئەنگۆشى،
 كىردۆتە چۆلەوان.
 دەزانم تۆ،
 كە سەرنجى شەقامە ئەسفالت و
 ھاندېيەكەي بەرباخەلت دەدەي ..
 ھەزەت بە گەپانەو،
 بۆدۇشىنى مانگا زەرد و
 بۇر و پاچەكۆلە نىيە.
 بەلام مەن ئارەزووم لە گەپانەو ھەيە بۆسروشت،
 چونكە دەتوانم بېپىشكىنەن و مۆلەت
 بەرەو شارەزور ..
 بىفرم و لە خوار ئاۋايى،
 تاۋىك بە بۆنى پۈش و پەلاش ..
 گۆل و كارگى بىن داربىيەكان، خۆم مەستكەم
 بە يادى جاران، بېچمە ژوانەو و
 لاقە ماندوۋەكانم، بېخەمە نىۋ
 ئاۋى كانىيەكەي خوار ئاۋايى
 تاۋى گۆي بۆھۆرەي رېبۋاران پادىرەم و
 خەمەكانى دوورەۋلاتىم
 بۆ داربىيەكان بگىرپمەو ...

۱۷ ئايارى ۲۰۰۸

hatnedî Payîze Xewnê

xêrhatî bançaw
Qedrî Dill û
Qedrî Gyanim,
ey Kîjolley Gundî ..
Askolle bzêwî Yadawerîyekanim,
ew kat;
Memkollekanî to
taze be Tirpey Dlle ewîngirtuweket,
helltoqîbûn ..
mnîş bo Dilldarî, Mnall û
bo Partîzanî herzekarbûm.

keçî ewrro ;
Kîjollekey to,
lenêw Boreqe û Serpoşda ..
Pîrejnekî heftasalle
mnîş bo Dilldarî, pîr û
bo Xebat, Enarkîyekî herzekarm.
gîşt emane, Rêkewt nîn,
herçend zor car;
Rêkewt mnî kirdote Ekterî,
nêw Filme Hîndîyekan ..

bimbure,
ger blîem berradeyek lebîrmkirdbûy ..
bîst û sê Sall Temenêke û

Kîmyabaranîş Qederî negerranewe û
Awareyîş,
zor Dîmenî têda kirde xezan
bîst û sê Sall nawbenaw,
Krasêkî sewzî walla ..
Wênay toy dehênayewe ser Şanoy Yadawerîm;
wek Karmamzê,
lenêw Şexellî Rûdawekanda,
Seretatkêt letek dekirdim.

bellam hergîz wek serdemî Mnallîy,
be Xeyall nedefrîm ..
nemdetwanî paş bîst û sê Sall
Dîdart, wênabkem.
min bgerrê mewe Kurdistan û
toş bêyt bo bexêrhatnewem ..
to Kîjolleket le Bawêşt da û
mnîş Kurrekem le Henderan,
dillteng bê be Serdanewem.
herdûkman le Xewnêkda ;
bedem Xem û Şermewe,
Yadawerî bîst û sê Sall lewewber ..
bo yektir bgêrrînewe.

to pêtwabû mandûm û xewmidê ..
mnîş, Çawm birrway nedekrid,
Yadawerîyekî bîst û sê Sall lewewber ..
letekim bkewête giftugo.

eme bo min Xewn bû û rûdanî,
tenya demtwanî le Filme Hîndîyekanda wênabkem.
mandûnebum û xewimnedehat,
na;
ewey to beramberî danîştibûy ..
Cesteyekî dahizraw bû û
Gyanî şeketî,
Yadawerî Geştêkî bîst û sê Salle ..
ewey bom çênedebû,
berawridî Wêne û Wênay
Kîjolleyekî sruşt Gundî û
Jnêkî burqepoştî şarî bû.

Asman û Rêsmene,
nêwan Xewn û Xozge
Xeyall û Ketwar
Boreqe û Krasî walla
Jinkirdin û Ewîndarî,
emanem pêkewe bo konakrênewe ..
naçarm hana bermewe ber Filmekey Sengam.

herçend Ewînî min û to,
le çend Nîganame, Temenî têneperî ..
bellam le Şayî Ewîndarîma,
le Şanî Serçopîyewe helldeperî.
nazanim to çende mint lebîrmabû ?
bellam ke hatî,
Dîtim Hesretêk le Hengawekant allabû ..

hêşta Nîgay herzekaraney bîst û sê Sall leweber,
sruştî Sruşte Gundîyekey ledestnedabû.

Satêk wrrukasbûn ..

birwanekerdinîy em Xewne,
leberamber yekda bêdeng daynayn ..
wîstim blîem, Lêwman hawsat kewte bizwan.

witt xozge bewsa ..

bew Rojaney dûr le êsta ..

bêdengibûm, Şerm daygirtim ..

le naxewe hezm dekrîd le Amêzt grim ;

Satê dû be dû,

Çîrokekanî bîst û sê Sallî raburdût bo bgêrmewe.

bdirkênim Wellamî Nîganamekant ..

ew Namaney le Kîmyabaranekeda lêm becêman.

bot baskem,

çon Şar be Şar, Wllat be Wllat..

her Aramgeyek hatbête ser Rêm,

le Gillkoyekî bânaw û nîşanda ..

bew hîwayey bgenewe destit,

Wellamekanim be xakispardûn..

çunke le zîndûmant dillnyanebûm,

dillnyanebûm..

le Rehêlley Kîmyabaran û

Karwanî Enfalda zîndû gerrabîte.

min Filme Hîndîyekanim pêxoşbûn..

çun ewey le Ketwarda estembû,

lewêda demtwanî eger bo Satêkîş bêt,

Xewn be Xozgekanmewe bbînim.
letek Xendeyanda semakem û
leber Rêjney Giranyanda,
Gunahekanim bşomewe.
letek Daredareyan, hellbêm û
le Sermada xom be Agrî,
Daremeytî Mirduwekanyan gerimkemewe.

Zor car Şewan..
Xeyall hellîdepêçam û
be dzî Heshesekanewe,
Zîxim degirte Pencereketan ..
toş Xeyall hellîdegrîtî û
Pencereket dekirdewe û
le pişt Tarmayî Dartuwekeda ..
car carê Werzebayê,
leber Roşnayî Mangeşew
Semay Cestemanî,
leser Dîware qurrîneketan, denexşand.

dezanî çend xoşbû bexeyallfrîn ..
zor car le Zîndanewe,
berew Gundeketan helldehatim.
çunke dilînyabûm Gundekey engo,
hêşta Laqî Asayşekanî pêrranegeyiştuwe.
eger be bonî Sêberekeşima,
Şwênpêmyam hellgrtba..
hêştake hîwayekim be Kadanekey êwe dema ..

Qedrî Gyan, ewe Mergî Sruşte,
 mnî awarey Henderan û
 Şwên Mallekey engošî,
 Kirdote çollewan.
 dezanim to,
 ke sernicî Şeqame Esfalt û
 Handîyekey Baxellî dedey ..
 hezt be gerranewe,
 bo doşînî Manga zerd û
 Bjar û Paçekolle nîye.
 bellam min arezûm le gerraneweye bo Sruşt,
 çunke detwanim bêpişknîn û Mollet
 berew Şarezûr ..
 bfîrm û le Xwar Awayî,
 tawêk be bonî Puş û Pellaş ..
 Gill û Kargî bin Darbîyekan, xom mestkem
 be yadî caran, biçme Juwanewe û
 laqe manduwekanim, bxeme nêw
 Awî Kanîyekey Xwar Awayî
 tawê Gwê bo Horey Rêbwaran radêrm û
 Xemekanî dûrewllatîm
 bo Darbîyekan bgêrmewe ..

17î Ayarî 2008

با خۆزگە كانم تەنيا نەبن

مەنوو دارە گيان مەنوو
مەنوو، ئەم شەو مەنوو،
نامەوئە ئەم شەو زوو بنووی
ئەم شەو،
چىدى چىرۆكى ئېرا و پەرەسپىلكە تەرەكانت،
بۇ ناگپرمەو
ئەم شەو، نامەوئە بنوئە
دەمەوئە پېش ئەوئە رۆزى خۆت دابئەت،
چىرۆكى خۆمەت بۇ بگپرمەو ..
چىرۆكى منالپك،
كە لە سى سالىدا دەبوو پياو بن ؛
وئەك پياوان، دانىشئ و
وئەك پياوان، بە پېدا بپوا و
وئەك پياوان، سوپاسى كۆيلەتى خۆى
بۇ خودا بەرەو ئاسمانەكان رەوانەبكا.
چىرۆكى خۆم،
چىرۆكى ھاوئەلانىم،
ئەوانەى بىست و حەوت سالى لەمەوبەر،
لەئىر دار و پردووى كەلاوئەكاندا ئىژران
تۆ نەتناسين ..
پېش ئەوئەى تۆ لەدايكى،
ئەوان لەدايكچوونەوئە ؛
هەندىكىشيان خومپارەكانى كۆمارى خوا
لە دەھەمىن بەھارى تەمەنيانا،
وئەك گۆشتى دەم چەرخى قەسابخانەكان
هەنچى ھەنچى كىردن ..
گيانيان بۇ بەھەشت نەفرى،

فريشته كانى خوا
 بۇ دۇزەخيان بە پىكىردن.
 ئازىزەكەم، گىيانى بابە
 نامەۋىت، خەمبارت كەم،
 دەمەۋىت تاۋىك گۆي لە خەمەكانم رادىرى.
 گۆي رادىرە ..
 ئەمانەى بۆت دەگىرمەۋە، ئەفسانە نىن،
 ئەمانە ساتە زىندوۋەكانى تەمەنى من بوون،
 گەر بابەت خۇشەدەۋى، گۆيىم لىپرادىرە و
 بىيىنە، چۆن ھەر بە منالى پىريووم؛
 سى سالان بووم، كە دايكىم مرد،
 مرد يا خەزىكىرد بمرئ،
 نازانم، ھىندە نەبى،
 كە پوخسارى خەمگرتوۋى ..
 لە پوخسارى خوايەكى مېرەبان دەچوۋ
 خوايەكى مېرەبان، نەك ئەو خوايەى،
 فەرمانى ھەنچەنەنچىكىردنى منالان، بە تۇيخانەكان دەدا ..
 دە سالان بووم، كە سەربازەكان تىيائەلدام،
 لەبەرئەۋەى دەمويست،
 تىر تىر بۇنى خاك و گەلاكان ھەلمۇم،
 يازدە سالان بووم، كە لە گۈندەكەم و دەدەرنىرام
 بە دەنگى خومپارەكان، لە پۇل دەرگرام
 دوکەلى پەراۋەكانم گەيشتە قولايى ئاسمان
 سىيازە سالان بووم، چوۋمە خۇيىشانندان
 گرتىميان، تىيائەلدام، كرامە زىندان
 زۆر ھەزەمدەكرد كچە ھاسىكەمان بزاقى، كە گىراوم
 ھەر ئەو سالە بوو، لەسەر دوانم لەتەك ئەو ..
 سى .. چوار كەتە زەلام، تا تەۋاۋ ماندوۋنەبوون.

ھەر تېيانه ئىدام ..

چواردە سالان بووم، كە بوومە پارتىزان
وەك پىرە منالېك، ھەلدىنەم بە كوپەكازاوا
بىچان، شۆپدە بوومە نىو گەپەدى و بىنگيان
ھەژدە سالان بووم، .. راپەپىم
وتم نا بۆ چۆلكردنى گوندان، بېروخ زۆردار
سنگم نا بە مەرگەو، كۆلان بە كۆلان ..
منىش وتمەو سىروودى رىگارى چەوساوان
نۆزدە سالان بووم، لەبرى نەورۇزانە،
ھاتن پاسدار، بوو بە بەرى جەنگ، نىوشار
ئاسمان خەمى لېنىشت، تەرەبوو خەلكى ھەزار
بۆيان دانام، مامە و كاكە و ئىمام و سەدام
لەسەر سىفرەى ھەوت سىن، مېخەك و سىر و سېوہزار

مەنوو دارە گيان، ئەم شەو مەنوو
تو گيانى خۆت، گويم لېپادىرە
درۇناكەم، بە فشە لېمورمەگرە
دەزانم سەختە بۆ تۆ، ئەمانە و ئىبابكەى ؛
چۆن دەكرى،
لە پېنج سالىدا وەك پىاوينكى پەنجا سالى
ھەستى، دانيشى، بخەوى و بخۆى
وەك پىرەمېردىكى ھەشتا سالى
رۆژى پېنج جار كىنووش بۆ خەيالى خۆت بەرى
بە تەسبىحكى قەزوان،
رۆژانى بېوودەپى خۆت بىمىرى
پېمەكەنە، توند دەستەكانم بگرە با نەلەرزىن
تكات لىدەكەم،
بەس ئەم شەو، دارە گيان گويم لېپادىرە
خېرا خېرا مەپرسە جى بابە جى ..

رۇڭزىڭ، كە من منال بووم
 چى و چۇن و چەند، قەدەخەبوون
 دەبوو لە كۆپى ميانەكانى باوكما
 بېچەندوچوون، چايى و تەپلەك بگېرم ..
 چوارمەشقى دانىشم و قسە لە قسەى گەوراندا نەكەم
 بېمەكەنە، دەزانم كە تۇ ناتوانى
 چوارمەشقى دانىشى،
 بەلام رۇڭزىڭ دى، خۆت فېربى
 دەزانم، تىگەيشتن لەمانە، بۇ تۆسەختە
 تۆھەر كات بخوازى، قسەى بابە دەپرى و
 داواى قوچى مار و شېرى كېشكەم لېدەكەى ..
 بەلام من وەك تۆنەبووم،
 سەدان و ھەزارانى وەكو منىش
 ھېشتاكە لە كوردستان وەك تۇنەن
 ھەزارانى وەك تۆ، لە چوارپاكانى شېخەللا و دارەسوتاوەكە
 لە سەرما و گەرما، لەبرى سەما؛ ھەلدەقرچىن و ھەلدەلەرزىن
 دارە گيان گويم لېرادېرە ..
 ئاخىر، خەرىكە دلم شەقبەرئ
 خەرىكە سەرم دەتەقى
 خەمەكانى منالى، گرېكوپىرەى ناخمن
 خۇزگەكانى يازدە سالىم
 ھەموو شەوئ، كاتېك تۆ دەخەوئىنم
 دېن و بەرۇكم بەرنادەن ؛
 دېن و داواى زىندووكردەنەوہم لېدەكەن
 دېن و دەلېن "وەرە، لەنىو كەلاوہكانى كۆلاند
 دەرمانىيىننەوہ"
 دېن و ھاواردەكەن
 " لە رۇڭزى منداالانا بمانزىننەوہ "

گوئیم بۆ رادپیره، داره گیان
 خۆزگه توانیبام، هەر ئەم شەو بفرم،
 بفرم و تۆش لەسەر بالەکانم هەلگرم
 بۆتەبە سەر گوپی یاداوهرییه کانم
 سەر گوپی هاوەرله وردیله کانم
 لای ئەو تاشەبەردانە، کە لە ترسی خومپارەکانی ئیمام
 لە پەنایاندا، خۆم ماتدەکرد
 بن ئەو دارگوێزانە، کە لەتەك سمۆرە قەچۆلەکانیاندا،
 چاوشارکینم دەکرد
 سەر ئەو کانیاوانە، کە جیژوانم بوون و
 لەو چاوه‌پۆی جندۆکانم دەکرد ..
 بێن و لە دەست لێدان و قیژەیی باوەژنە کەم، رزگارمکەن
 گوئیم بۆ رادپیره و زوو مەنو، ئەم شەو
 ئەم شەوی یەلدا یەم، بەتەنیا بۆ بەرۆژ ناکرێ
 ئەگەر ئەم شەو تۆ گوێ لە بەسەر هاتەکانی منای من رادپیری
 منیش ناسوودە وەك تۆ ..
 سەر مەست، خەودەمباتەو
 بەیانی یا پاش بەیانی ..
 وەك تۆ، رۆژێك چاوه‌پۆیم دەکا ؛
 رۆژێك، کە چیدی خەمەکانم لە ئامۆژنە گرم
 چیدی گۆرانێ بۆ رابوردوو نەلێم
 ئەوسا منیش،
 دێم لەتەك تۆ و هاوەرله کانت ..
 خەونەکانی خۆم و ئەوانەیی خومپارەکان
 هەنجنەنجیکردن،
 لەنیو لەپی ئێوەدا دەژینمەو

١٣ ی جونی ٢٠٠٨

ba Xozgekanim tenya nebin

menû Dare gyan menû
menû, em Şew menû,
namewêt em Şew zû bnûy
em Şew,
çîdî Çîrokî Zêbra û Peresêlke terekant,
bo nagêrmewe
em Şew, namewêt bnûyt
demewêt pêş ewey Rojî xot dabêt,
Çîrokî xomt bo bgêrmewe..
Çîrokî Mnalêk,
ke le sê Sallîda debû pyaw bê;
wek Pyawan, danîşê û
wek Pyawan, be Rêda birrwa û
wek Pyawan, supasî koyletî xoy
bo Xuda berew Asmanekan rewanebka.
Çêrokî xom,
Çîrokî Hawellanim,
ewaney bîst û hewt Sall lemewber,
lejêr Dar û Pirdûy Kelawekanda nêjran
to netnasîn ..
pêş ewey to ledaykbî,
ewan ledaykçûnewe;
hendêkîşyan Xumparekanî Komarî Xwa
le dehemîn Beharî Temenyana,
wek Goştî dem Çerxî Qesabxanekan
Hencirr hençrî kirdin ..
Gyanyan bo Beheşt nefrî,

Frîştekanî Xwa

bo Dozexyan berrêkirdin.

Azîzekem, Gyanî Babe

namewêt, Xembart kem,

demewêt tawêk Gwê le Xemekanim radêrî.

Gwê radêre ..

emaney bot degêrmewe, Efsane nîn,

emane sate zînduwekanî Temenî min bûn,

ger Babet xoşdewê, Gwêm lêradêre û

bbîne, çon her be Mnallî pîrbûm;

sê Sallan bûm, ke Daykim mird,

mird ya hezîkrid bimirê,

nazanim, hênde nebê,

ke Ruxsarî Xemgirtûy ..

le Ruxsarî Xwayekî mîhreban deçû

Xwayekî mhîreban, nek ew Xwayey,

fermanî hencinhencinkirdnî Mnallan, be Topxanekan deda ..

de Sallan bûm, ke Serbazekan têtanhelldam,

leberewey demuyist,

têr têr Bonî Xak û Gellakan hellmijm,

yazde Sallan bûm, ke le Gundekem wederinram

be Dengî Xumparekan, le Pol derkram

Dukellî Perrawekanim geyişte qullayî Asman

syazde Sallan bûm, çûme Xopîşandan

girtimyan, têtanhelldam, krame Zîndan

zor hezimdekrid Kçe Hawsêkeman bzanê, ke gîrawm

her ew Salle bû, Leser dwanim letek ew ..

sê .. çwar kete Zêlam, ta tewaw mandûnebûn,
her têtanhelldam ..

çwarde Sallan bûm, ke bûme Partîzan
wek pîre Mnallêk, helldoznîm be Kurrekajawa
bêwçan, şorrdebûme nêw Gerredê û Bzingyan
hejde Sallan bûm, .. raperrîm
wtim na bo çolkirdnî Gundan, brruxê Zordar
Singim na be Mergewe, Kollan be Kollan ..
mnîş witmewe Srûdî rizgarî Çewsawan
nozde Sallan bûm, lebrî Newrozane,
hatin Pasdar, bû be Bereîceng, Nêwşar
Asman Xemî lînîşt, terebû Xellkî hejar
boyan danam, Mame û Kake û Îmam û Sedam
leser Sifrey hewt Sîn, Mêxek û Sîr û Sêwejar

menû Dare Gyan, em Şew menû
tu Gyanî xot, Gwêm lêrradêre
dronakem, be Fşe lêmwermegre
dezanim sexte bo to, emane wênabkey;
çon dekrê,
le pênc Sallîda wek Pyawêkî penca Salle
hestî, danîşî, bxewî û bxoy
wek Pîremêrdêkî heşta Salle
Rojî pênc car kirnûş bo Xeyallî xot berî
be Tesbîhêkî Qezwan,
Rojanî bêhûdeyî xot bijmêrî
pêmekene, tund Destekanim bigre ba nelerzin
tkat lêdekem,
bes em Şew, Dare Gyan Gwêm lêrradêre

xêra xêra mepirse çî Babe çî ..
 Rojanêk, ke min Mnall bûm
 çî û çon û çend, qedexebûn
 debû le Korî Mîwanekanî Bawkma
 bêçenduçûn, Çayî û Tepllek bgêrm ..
 Çwardeşqî danîşm û Qse le Qsey Gewranda nekem
 pêmekene, dezanim ke to natwanî
 Çwardeşqî danîşî,
 bellam Rojêk dê, xot fêbibî
 dezanim, têgeyîştin lemane, bo to sexte
 to her kat biXwazî, Qsey Babe debrî û
 daway Qoçî Mar û Şîrî kêşkem lêdekey ..
 bellam min wek to nebûm,
 sedan û hezaranî weku mnîş
 hêştake le Kurdistan wek to nîn
 hezaranî wek to, le Çwarrakanî Şêxellîla û Daresutaweke
 le Serma û Germada, lebrî Sema; helldeqirçên û helldelerzin

Dare Gyan Gwêm lêradêre ..
 axir, xerîke Dllim şeqberê
 xerîke Serm deteqê
 Xemekanî Mnallî, Grêkwêrey Naxmin
 Xozgekanî yazde Sallîm
 hemû Şewê, katêk to dexewênim
 dên û Berokim bernaden ;
 dên û daway zîndûkirdnewem lêdeken
 dên û dellên " were, lenêw Kelawekanî Kollanda
 dermanbênnewe "
 dên û hawardeken

" le Rojî Mindallana bmanjênewe "

Gwêm bo radêre, Dare Gyan
Xozge twanîbam, her em Şew bfîrm,
bfîrm û toş Leser Ballekanim hellgrim
bitbeme ser Gorî Yadawerîyekanim
ser Gorî Hawelle wirdîlekanim
lay ew Taşebirdaney, ke le tîrsî Xumparekanî Îmam
le penayanda, xom matdekrid
bin ew Dargiwêzaney, ke letek Smorey Qrrollekanyanda,
Çawşarkêm dekrid
ser ew Kanyawaney, ke Cêjwanim bûn û
lewê çawerrêy Cindokanim dekrid ..
bên û ledest lêdan û Qîjey Bawejnekem, rizgarimken

Gwêm bo radêre û zû menû, em Şew
em Şewî Yelldayem, betenya bo be Roj nakrê
eger em Şew to Gwê le Beserhatekanî Mnalî min radêrî
mnîş asûde wek to ..
sermest, xewdembatewe
Beyanî ya paş beyanî ..
wek to, Rojêk çawerrêm deka;
Rojêk, ke çîdî Xemekanim leamêznegrim
çîdey Goranî bo Raburdû nellêm
ewsa mnîş,
dêm letek to û Hawellekant ..
Xewnekanî xom û ewaney Xumparekan
hencinhencinîkirdin,
Lenêw Lepî êweda dejênmewe

13î Cunî 2008

دوا چرپەى ژيان*

پېش ئەوھى پەنجەى تاوان،
پەلەپپىتكەى چەكەكەت فشاردا
دوا مۆلەتم بەرئ و
دوا خۆزگەم بەجېيئە:
گویت بە سنگمەوھ نئ و
دۆلەخورپەى ترس،
دۆلەترپەى ئارەزووم بۆ ژيان ..
بژمېرە و
لەتەك دۆلەخورپەى دۆلدارەكەت و
دۆلەترپەى خۆت، بەراوردیان كە،
كاتئ من، لولەى مەرگ
روولە لانكى ساواكەت
يا لە نېوچەوانى خۆت
نېشانەبگرم ..
ئەوسا، بەدۇنيايىيەوھ
پەنجەت بنووشتيئەوھ

پېش ئەوھ، چركەكانى تەمەنم ..
پابگرى و
لە زېلگەيەكدە جەستەم فرېدەى
گوئ لە خۆزگەكانم پادېرە:
منیش وەك تۆ
خەمى ژەمەشېرى سېبەنپى ساواكەمە
خەون بەو ساتانەوھ دەبينم،
كە دەستم لەنېو دەستى ھاوسەرەكەما
بە شەقامەكانى 'كىنگستەن'***دا شۆرپىنەوھ

يا له كه نارى نىگىرل ***

تاوئىك گوى بۇ «بۆب مارلى ****» پادىرىن و

به ماچ ئەشكە كان بىرىنەوہ ..

يا له كۆرى ئىوارانا

لەتەك تۇيا ھاوسىكەمان

بەدەم ئاوابوونى خۆردەوہ،

ياداودەرى بۇ يەكەدى، بگىرىنەوہ

جارى بووہستە، پىش ئەوہى

خەنەكانم لەگۆرىنى *

پىمبىن؛

حەزەت لە دەنگى (بۆب)ە **** يا بۆمب ؟

لە خۇشاردەنەوہ يا سەما لە كەنارى دەريا ؟

تاوئى ئارام بگرە و وئىناى كە *

بە ھەژمارى گوللەكان، گۆل بچىنى

بە ھەژمارى كوژراوان،

منالانى يىسەرپەنا

گۆلت بۇ ھەلدەن

لەبرى چەك،

وئۆلەيەكى **** پەنگىنت لەدەستا بى و

كوپەكەى من و كىژۆلەكەى خۆت

لە سەكۆى كۆلانىكا، بھىنيتە خەنن

ئەوسا، ئەگەر خەنەكانت، جىاواز بوون

ئەگەر خۆزگەكانت، خراپنىاز بوون

ئەگەر گۆرانىيەكانت، جەنگناواز بوون

ئەگەر ويستە مروپىيەكانت، لاواز بوون

وہرە، شەرمەكە و

فەرمانى سەرروى خۆت، بەجىبىنە

وەرە، خۇزگەي سەر خەوئىكى ئارام ..
بۇ ھەمىشە لە سەرى مندا بتاسىنە

۲۰۰۹ يىلى مارچى ۰۸

*پىشكەشە بە «سىمۇن»ى چوار سائە، كە لە بەرنە بوونى مۇلەتى نىشتە جىبوون و مانەو لە
برىتانيا ناچار بە گەرايەو بە بۇ جامايكا كرا.

** Kingston: پايتەختى جامايكا، شارىك كە ئارامى و ساتى ئاشتى، خەونى گەپەكە
ھەزارەكانىيەتى.

*** Negril يەككە لە ھەرئىمە تورىستىيەكانى جامايكا.

**** Bob Marley، گۇرانييۇ شۇر شىگىرى جامايكيانى، يەككە لە گۇرانييەكانى بەناوى
„No, Woman, Nuh Cry“ ە.

***** وئۇلە: لە زمانى ھۇرامىدا، بە بووكە شووشە و ئەو كاركتەرە بىگيانانەى لە شانۇيى
وئۇلەيىدا بە كاردەبرىن، دەوترىت، لىرەدا مەبەست لەو وئۇلەنەيە، كە دەكرىنە دەست يا بە
پەت و تەل دەبزوئىرىن.

dwa Çirpey Jyan *

pêş ewey Pencey Tawan,
Pelepîtkey Çekekê fşar da
dwa Molletim berê û
dwa Xozgem becêbêne;
Gwêt be Singmewe nê û
Dllexurpey Tris,
Dlletirpey Arezûm bo Jyan ..
bijmêre û
letek Dllexurpey Dildareket û
Dlletirpey xot, berawirdyan ke,
katê min, Lûley Merg
rû le Lankî Sawaket
ya le Nêwçewanî xot
nîşane bigrim ..
ewsa, bedillnyayyewe
Pencet bnûştênewe

pêş ewe, Çirkekanî Temenm ..
rabgirî û
le Zbillgeyeka Cestem frrêdey
Gwê le Xozgekanim radêre ;
mnîş wek to
Xemî Jemeşîrî sbeynêy Sawakeme
Xewn bew Satanewe debînim,
ke Destim lenêw Destî Hawserékema
be Şeqamekanî 'Kingston **'da şorrînêwe

ya le Kenarî Negril ***
 tawêk Gwê bo " Bob Marley *****" radêrîn û
 be Maç Eşkekan bisrînewe ..
 ya le Korî Êwarana
 letek to ya Hawsêkeman
 bedem awabûnî Xorewe,
 Yadawerî bo yektir, bgêrrînewe

carê buweste, pêş ewey
 Xewnekanim legorrnêy*
 pê m bllê;
 hezt le Dengî (Bob)e*** ya Bomb ?
 le xoşardnewe ya Sema le Kenarî Derya ?
 tawê aram bigre û wênay ke*
 be hejmarî Gulekan, Gull bçênî
 be hejmarî Kujrawan,
 Mnallanî bêserpena
 Gullt bo hellden
 lebrî Çek,
 Wêwlleyekî ***** rengînt ledesta bê û
 Kurrekey min û Kîjollekey xot
 Le Sekoy Kollanêka, bhênîte xenîn..

ewsa, eger Xewnekant, cyawaz bûn
 eger Xozgekant xrapinyaz bûn
 eger Goranîyekant, Cengawaz bûn
 eger Wîste Mroyyekant, lawaz bûn
 were, şerimmeke û

fermanî serûy xot, becêbêne
were, Xozgey Serxewêkî aram ..
bo hemîşe le Serî minda btasêne

08î Marçî 2009

* Pêşkeşe be "sîmon"î çwar salle, ke lebernebûnî molletî nîştecebûn û manewe le brîtanya naçar be gerrayewe bo Jamaica kra.

** Kingiston: paytextî camayka, şarêk ke aramî û satê aşî, xewnî gerreke hejarekanîyetî.

*** Negril yekêke le herême turîstîyekanî camayka.

**** Bob Marley, gorranîbêjî şorrşigêrî camaykyayî, yekêk le goranîyekanî benawî „No, Woman, Nuh Criy” e.

***** wêwllê: le zmanî ‘ Horamî ‘da, be bûkeşûşe û ew karktere bêgyananey le şanoyî wewlleyîda bekardebrên, dewtirêt, lêreda mebest lew wêwllaneyê, ke dekrêne dest ya be pet û tel debziwênrên.

كۆيلەكچانى خېل

كۆيلەكچانى خېل !
ئەي ئەوانەي دەۋارى مائمان،
چىراۋى پىرچى ئىۋەيە ..
ئەي ئەوانەي
كە خەۋىن و خۇزگەتان،
لە چاۋ ئىمە،
چارەك و نىۋەيە

رۇزگارنىك بو، پىمۋابوو
گەر سەگەكانى حەسار بكوژىن
لە خۇشيانا، وا ھەلدىن ..
لە جەنگەلەكانى ئامازۇن نەبىن،
ناۋەستەنەۋە

ھەردەپۇن و
بەدەم حەزو
شەپۇل و
باۋە

تا لوتكەي ئازادى
بەرناكەنە دواۋە
ھەرگىز رېگەنادەن، لە پرچتان
پەتى ھەلۋاسىنى من بىرسىن
ھەرگىز رېگەنادەن، لە نىۋو مئالدىنتان
تۆۋى كۆيلەكردنەۋەتان بچىن
نەمزانى، گەر چىراي ئازادى
لە چاۋى خودى كۆيلاندا ھەلنەبىن
قەد بىستەپىيەك،
بەرىپيان رۇشنناكاتەۋە

شەۋگارنىڭى درېڭ،
لە ئازارى ئىۋەدا تلامەۋە
رۇۋانىڭى زۇرم، لە چاۋەرۋانىيدا بىردىنەسەر
نەمدەزانى ئىۋە مالىن و
پەلەتەنە بۇڭىر،
دەۋارى خېل ۋەرگەرپنەۋە

رۇڭگارنىڭ بوو،
لە تاۋ ھۇگىرىم بۇ ئازادىتان
بە ھەزكە تۋارم دەپپۋا ..
خەۋنم بە ۋىرىنى بىرتەنەۋە دەپپىنى ..
رۇڭگارنىڭ،
كە ئالۋشى ھەرزەكارانەى ئىۋە و
خەزىپۋەرى مەن،
كە تۋارىان لىمىشىۋاندېۋو،
نەمدەزانى لە تەك دامىرکانەۋەى ئالۋىشتان،
پىۋەرى خەزىپى مىنىش ..
لە كە تۋاردا بىستىڭ بالاناکا
نەمزانى تا كۆپلەكەى ناختان نەكۋىرئى،
جەستەى ئازادتان لەدايكنابىتەۋە
نەمزانى مېۋى كۆپلە گەر خۇى پانەپەپى،
رۇڭى دادى،
بەرەۋىر دەۋارى خېل ..
بە ھەمان پىدا دەگەرپنەۋە

۱۰۱ ى ئەپرىلى ۲۰۰۹

Koylekçanî Xêll

Koylekçanî Xêll !

ey ewaney Dewarî Mallman

Çinrawî Pirçî êweye

ey ewaney

ke Xewn û Xozgetan,

leçaw ême,

çarek û nîweye

Rojgarêk bû, pêmwabû

ger Segekanî Hesar bkujên

le xoşyana, wa helldên ..

le Cengelekanî Amazon nebê,

nawestnewe

her derron û

bedem Hez û

Şepol û

Bawe

ta Lutkey Azadî

bernakene dwawe

hergîz rêgenaden, le Pirçtan

Petî hellwasînî min brrêsn

hergîz rêgenaden, lenêw Mnalldantan

Towî koylekirdnewetan bçênin

nemzanî, ger Çray Azadî

le çawî xudî Koylanda hellnebê

qed Bisterrêyek,

Berpêyan roşinnakatewe

Şewgarêkî drêj,
le azarî êweda tlamewe
Rojanêkî zorm, le çawerrwanîda birdneser
nemdezanî êwe Mallîn û
peletane bo jêr,
Dewarî Xêll wergerrênewe

Rojgarêk bû,
letaw hogrîm bo Azadîtan
be Hez Ketwarm depêwa
Xewnim be frîrîn Bîrtanewe debînî
Rojgarêk,
Ke Alloşî herzekaraney êwe û
Hezpêwerîy min,
Ketwaryan lêmşêwandibû,
nemdezanî letek damirkanewey Alloştan,
Pêwerî Hezîy mnîş ..
le Ketwarda Bistêk Ballanaka
nemzanî ta Koylekey Naxtan nekujrê,
Cestey Azadtan ledayknabêtewe
nemzanî Mrovî koyle ger xoy raneperrê,
Rojê dadê,
berew jêr Dewarî Xêll ..
be heman Rêda degerrêtewe

01ê Eprîlî 2009

له قه ساخانه وه بۆ باره گا

تۆ هاتی و دلم کرده سفره بۆت
تۆ ناکاو هاتی و سفره خالی بوو
له بهرده مت پاكشام و وتم "ها سه رمبیره"
تۆ ناکاو هاتی و نه لبومئیکي ته مه ندرئیم بۆتکرده وه
نه مزانی ناکاو ده پۆی و وینه کانت گشت ره شده که یته وه
تۆ ناکاو له په نجه ره وه هاتی،
به لام کچه هاوسیکه مان له ده رگه وه ماچی بۆ هه لدام

بیست و ههشت سال له مه وه بهر
به ره له کۆچی ناخواستهی خۆی
سالی به ره له پيشمه رگکه وتتم
لپیرسیم "تۆ چیت ؟"
که چی تۆ دوو پۆژ له مه وه بهر
بۆتوووسیم "تۆ سه گیت !"
لام سهیر بوو، تازه زانیووته من به ره لام وهك سه گ
ئه وه به گویندا چپاندم "شهیدای به ره لاییتم !"
تۆ به گویندا ده دهی "خه ساره له قه ساخانه دا نه مریت !"
ئه وه له ده رگه وه پۆیشت و مائناوایی کرد
تۆ که پۆیشتی به ردت گرت ته په نجه ره که م و
یادا وه ربه که ت له تو په تکرر

ئه وه پيش پۆیشتن، دلی کرده گویندا
به لام تۆ به ره له پۆیشتن، گو له کانت شیلان
جیاوازی نیوان ئه وه و تۆ، ئاسمانه و رپسمان
تۆ ده ته ویت بپۆشم که ی و
ئه وه هانیدام،

بگه پرمه وه ناخی خۆم و بکه ومه به راوردی
به رده رگه ی قه سابخانه و باره گای پارت
به ره لای سگ و گوئله مستی نه ندای لات
به ره لای له پانتای هۆشی تۆدا و
گوپرایه ئی کوپرا نه له لای نه و

دونیا به له ناخۆکی، خه روارێک وینه ی ناجۆر
کچه هاوسپکه م به کۆته ک به شوو درا
به لام تۆ خۆخوا ستانه گه پرایته وه ریزی پاشه روان،
گوپرایه ئی پۆلایین و
بیرکردنه وه له بێتاوانی کۆژراو، پاش گوله باران
ئه و رۆیشت و وینه کانی له سه ر دلم هه لکۆلێن
تۆ رۆیشتی و به ژه هری پارت، زیانت لێ پرین
ئه و رۆیشت و ئیستاش له دووی ده گه ریم
تۆ گه پرایته وه باره گا و ده مه ویت له هۆشمت و ده درنیم
ئه و تا ئیستاش له ته ک چاره نووسی سه پاویا ده جه نگی
به لام تۆ مه ستی، تۆ په ستی
ناخت خه ریکی گریانه و رو خسارت قاقا پیده که ن

مائاوا نا کاوه هاو پێ، وا به ره و قه سابخانه ده پۆم،
خه ریکم نازادانه له خواکان ده وه پیم
سه رمه ستانه له کچه هاوسپکه مان ده گه ریم
مائمان نزیک قه سابخانه بوو
کیمیایی دارگوێزه که ی ئیمه و
گوئله باخه که ی هه وشه ی ئه وانی په ژمورده کرد
ئه و کات تۆ یاخیبووی، به ره لا وه ک ئیستای من

برۆ ده زانم و دلنیا م
تۆ برپارتدا وه بێ ئاو پدانه وه برۆی بۆ خانه قا

تاكو خوا له تاوانی پۇژانی به پهلایت ببوریت
 به لام من بپارمداوه له خواکان نه ببوریم
 تۆ له بیرتچووه، من کیم
 من سه گیکى گۆشنه خۆپم، به لام نازاد
 سه ر به هه موو کۆلانیکیدا ده کهم،
 هه موو که لاهه یه ک ده که مه سه ر په نام
 به رده رگه ی قه سا بخانه کانم گرتووه
 چاوم له قورقوراکه ی قه سا به کان بپروه
 هه رگیز سه ر به خانه قا و مه یخانه و باره گای پارتدا ناکه م
 هه زم له بیستی قیزه و هاتوهاواری له شفرۆشخانه کان نییه

من به پهلām و بیسه ره رم
 من دوژمنی بۆینباخله مل و تاج له سه رم
 بیژم له به رماوه ی خوانی میران ده بیته وه
 بۆنی پشانه وه ی پامیاران و بنه نگلی خزمه تکارانی لیدیت
 بۆنی نیوگه لی مه لا و قه شه و پیخه مبه ران
 برۆ مالتاوا، ماری تۆپیو ناخه مه به رپیت
 با هه رکه سه و رپی شاری خه ونه کانی بگریت
 گرنگ کچه هاوسیگه مه بیستی، نه هریمه ن چی ده بیژیت
 "ژیان خۆشه ویستییه و خۆشه ویستیش به ی نازادی ده موده ست ده مریت"

۲۰۰۹ ی ئەپرێلی ۳

le Qesabxanewe bo Barega

to hatî û Dllim kirde Sifre bot
to nakaw hatî û Sifrem xallî bû
leberdemt rakşam û wtim “ha serimbibrre”
to nakaw hatî û Elbumêkî Temendirêjm botkirdewe
nemzanî nakaw derroy û Wênekant gişt reşdekeytewe
to nakaw le Pencerewe hatî,
bellam Kçe Hawsêkeman le Dergewe Maçî bo helldam

bîst û heşt Sall lemewber
ber le Koçî naxwestey xoy
Sallê ber le Pêşmergkewtnim
lêypirsîm “to çît ?”
keçî to dû Roj lemewber
botnûsîm “to segît !”
lam seyir bû, taze zanîwete min berrellam wek Seg
ew be Gwêyda çirpandim “şeydayî berrellayîtim !”
to begwêmda dedey “xesare le Qesabxaneda nemrît !”
ew le Dergewe royişt û Mallawayî krid
to ke royiştî Berdit girte Pencerekem û
Yadawerîyeket letupetkird

ew pêş royiştin, Dillmî kirde Gulldan
bellam to ber le royiştin, Gullekant şîlan
cyawazî nêwan ew û to, Asmane û Rêşman
to detewêt bêhoşm key û
ew hanîdam,

bgerrêmwew Naxî xom û bkewme berawridî
Berdergey Qesabxane û Baregay Part
berrellayî Seg û gwêlemsitî Endamî lat
berrellayî le pantayî Hoşî toda û
Gwêrrayellî kwêrrane le lay ew

Dunyayek le nakokî, Xerwarêk Wêney nacor
Kçe Hawsêkem be kutek be Şû dra
bellam to Xoxwastane gerraytewe Rîzî Paşrrewan,
Gwêrrayellî pollayîn û
bîrkirdnewe le bêtawanî Kujraw, paş gulebaran
ew royişt û Wênekanî leser Dllim hellkollên
to royiştî û be Jehrî Part, Jyant lêbrîn
ew royişt û êstaş ledûy degerê
to gerraytewe Barega û demewêt le Hoşimt wedernê
ew taêstaş letek Çarenûsî sepawya decengê
bellam to mestî, to pestî
Naxt xerîkî giryane û Ruxsart qaqaşêdekenê

mallawa nakawe Hawrê, wa berew Qesabxane derrom,
xerîkim azadane le Xwakan dewerrê
Sermestane le Kçe Hawsêkeman degerê
Mallman nîk Qesabxane bû
Kîmyayî Dargiwêzekey ême û
Gullebaxekey Hewşey ewanî pejmurdekrid
ew kat to yaxîbûy, berrella wek êstay min

brro dezanim û dillnyam

to birryart dawê bê awirrdanewe brroy bo Xaneqa
 taku Xwa le Tawanî Rojanî berrelayît bbûrêt
 bellam min birryarm dawê le Xwakan nebûrêm
 to lebîrtçuwe, min kêr
 min Segêkî goşnexorrm, bellam azad
 Ser be hemû Kollanêkda dekem,
 hemû Kelaweyek dekeme Serpenam
 Berdergey Qesabxanekanim girtuwe
 Çawm le Qurquragey Qesabekan brîwe
 hergîz Ser be Xaneqa û Meyxane û Baregay Partda nakem
 hezm le bîstinî qîje û hatuhawarî Leşifroşxanekan nîye

min berrellam û Bêserwerm
 min Dujminî Boyinbaxlemil û Tac leserm
 bêzm le Bermawey Xwanî Mîran debêtewe
 Bonî Rşanewey Ramyaran û Binhenglî Xizmetkaranî lêdêt
 Bonî Newgellî Mela û Qeşe û Pêxemberan
 brro Mallawa, Marî topîw naxeme Berpêt
 ba her Kese û Rêy Şarî Xewnekanî bigrêt
 gring Kçe Hawsêkeme bbîstêt, Ehrîmen çî debêjêt
 “Jyan Xoşewîstîye û Xoşewîstîş bebê Azadî demudest demrêt”

03î Eprîllî 2009

مۆتەكەي پەشيمانى

بىزارم؛

لە خۆم

لە تۆ

لەوان

لە مەرۋفە دەستەمۇكان

من بۇ پياۋەتى

تۆ بۇ ژىيەتى

ئەو و ئەوان بۇ خىلاپەتى

كاتىك كە ئەو، لە خانەدانى دەدوئ

من بىز لە خۆم دەكەمەو

بىز لە تۆش

لە ئەۋىك، كە ھاۋرۇخسارى تۆيە

بريا ئەو شەۋەى بۇ تۆ كۆيلەكرام

بابم لە گەشتىكى بىابانى بوۋايە

تا بىلىندە كۆچەرەكان بەرەو ھەۋارى ئىۋە،

راپىچمەنەكەن

پەشيمانم لە لەدايىكبۈۋنى خۆم

لە ھاتنەمىۋانى تۆ

لە ناسىنى ئەو و لە دىتنەۋەى ئەوان

لە ناسىنى ئىۋە مەرۋفە ژەنگىنەكان

خۆزگە گىژەلوۋىك ئەو رۇژانەى لوۋشەدام

گەردەلوۋىك بەرەو ئاسمان لوۋلى دەدام

بوركانىك ياداۋەرىيەكانى دەسوۋتان

من رىكم لە ئىۋە دەبىتەۋە

لەوہی دڻم بۆ تۆ کردە سفرە و
تۆ مشتی گەنمی ژەھراویت لەسەر دانا
ئاخ لەو پۆژەیی چەندە گێلبووم
نیولەپم بۆ تۆ کردە گۆلدان و
تۆ و ئەو و ئەوان
بە شوولەتوتێک، دەستانبەستم
من نەفرەت لەو روخسارانە دەکەم
پێستیان سوور سوور ...
خوێنی لێدەتکێ و
لە موولوولەکانی گۆنایانا
هەو و کیم مورژمدەکا

من یکم لە مرۆفە ژەنگینەکانە
لەو تەبی تۆ و ئەو و ئەوان دەناسم
پەردەیی گۆیم تەنیا بە درۆ دەلەیتەو
چاوەکانم تەنیا ناشیرینی دەبینن و
پەنجەکانم تەنیا ناخونەک دەزانن
جاران دڻم ئەویندانی بوو؛
بۆ ھاوسپیانم
بۆ ھاوپیانم
بۆ ھاوپیانم
بۆ گمەگمی کۆترەباریکە
بۆ سەمای گەلای داران
بۆ ھەرچی ھەیە و نییە لە جوانی

بەلام ئەو پۆ، کاتێ کە بە نیازی سلاو
دەست ھەلەدەپرم
لە ناخەوێ جێدەدەم

کاتئ پیلوه کانم لیكدەنیم
 به درۆوه خۆم ماتده کهم و
 پلانی میوانداری رک دادە پێژم
 من پکەم لە مرۆڤه ژەنگینەکان دەبێتەوه
 مەرج نییه هەموویان درۆزن بن
 مەج نییه هەموویان قینلە دڵ بن
 مەرج نییه هەموویان چاوچنۆک بن
 مەرج نییه هەموویان دووروو بن
 لەوانەشە زۆریان باش بن و من نەیاناسم
 بەلام من پکەم لە مرۆڤه ژەنگینەکان دەبێتەوه

من تەنیا تۆ و ئەو دەناسم
 لەوەتە هەم، تەنیا ئەو جارنە لەخستە براوم
 کە گویم لە خۆم پانەگرتی و
 پەشمە خۆم بە وان سپاردی
 پێش بە پێکردنم،
 پێش ئەوەی وینە لاپالە سەر سەوزەکان
 لە ئەلبومی یاداوهرییهکانما بۆ سیروان
 بۆ شارەزور هەلگرم
 ئەو بۆمبایەکی خستە کۆلەپشتە که مەوه
 یاداوهرییهکانی منالە که می،
 پارچە پارچە، کردە قەقنەس
 بۆنسوتی دڵخۆشییهکانم، شەمەندەفەرە کهی داگرت
 خەونەکانم فرێزان
 نازانم بەرەو کوئ
 بەرەو نيمارات یا بەرەو کوردستان
 لەوانەشە خەوندزەکان فرێیان دابنە سەر هیلە ئاسنینه که
 لەوانەشە لە زبڵدانیکدا لێ پالکەوتن

ئەولەبرى نوشتەى بەرپکردن
بۆمبايەكى لە كۆلەپشتەكەمدا دانا و
تۆش وت "چۆن كۆلەپشت لەبىردەكرى"
منىش لەداخا خەرىكبوو شەقبەرم
لە كەنارى پايىن

لەوئ كە من بۆ وئە سووتاوەكان
بۆ خەونە دزراوەكان
بۆ وئە دارستانە دەمبەخەندەكان
دەگريام و ئەشكەكانم لافاويان هەلەدەستان
هەر لەوئ لە كەنارى پايىن
باسى دەنگدانەوئەى خەمەكانم
ئەوانەى پاش هەراكە
گەيشتنە گوپى مرۆفە ژەنگىنەكان
تۆ نيشانەى بېرپرواييت لە كۆتايى قسەكانا دانابوو
گەورەتر لەو ملپەپنەى
هەزاران سال مى فەرەنسەى پەپان

من پكم لە مرۆفە ژەنگىنەكان دەبێتەوئە
بەلام سوورپېستەكان
ئەوانەى كرىستۆس* پەرتووكنىكى پر درۆى بۆ بردن و
لە تۆلەى كرىست، پېرەكانى كەولكردن
كىژۆلەكانى بە ديارى بۆ هەوەسبازەكانى ئوروپا هينان
من سوورپېستەكانم خۆشەوئە
ئەوان لەوئەتەى وەجەبېكراون

منىش لەو ساتەوئەى سېپرمى بابم و
هېلكەى دايكم بە شەق خوا يەكانگىربوون
لەو كاتەوئەى تۆ و ئەو و ئەوان دەناسم

من رځم له دروژنه‌کان ده‌بټه‌وه
من بټم له مروځه ژه‌نگینه‌کان ده‌بټه‌وه
من پټکه‌نیم له بیرچووه‌ته‌وه

سوورپښته‌کان بروایان به پیاوی سپیږست نه‌ماوه
منیش به تۆ و به ټه‌و و ټه‌وان
به مروځه پښتړه‌نگینه‌کان
ټه‌وانه‌ی ماوه‌ی نیوان،
چرپه‌ی ناخ و وشه‌ی سه‌زاریان،
دووری زه‌مین و ټاسمانه.

۱۴ ی ټه‌پرېلی ۲۰۰۹

* کریستوس: لیکدراوی ناوی 'کریست' و 'کریستوفه‌ر کولومبوس' ه

Motekey Peşîmanî

bêzarm;

le xom

le to

lewan

le Mrove destemokan

min bo pyawetî

to bo jnayetî

ew û ewan bo Xêlleyetî

katêk ke ew, le xanedanîy dedwê

min bêz le xom dekemewe

bêz le toş

le ewêk, ke Hawrruxsarî toye

birya ew Şewey bo to koylekram

Babim le Geştêkî Byabanî buwaye

ta Ballinde koçerekan berew Hewarî êwe,

rapêçim neken

peşîmanim le ledaykbûnî xom

le hatnemîwanî to

le nasînî ew û le dîtnewey ewan

le nasînî êwe Mrove jengînênekan

xozge Gêjelûkêk ew Rojaney lûşdedam

Gerdelûlêk berew Asman lûlî dedam

Burkanêk Yadawerîyekanmî desûtan

min rkim le êwe debêtewe
 lewey Dllim bo to kirde Sîfre û
 to miştê Genmî jehrawît Leser dana
 ax lew Rojey çende gêlbûm
 Nêwlepim bot kirde Gulldan û
 to û ew û ewan
 be Şûlletuttrik, destan bestim
 min nefret lew Ruxsarane dekem
 Pêstyan sûr sûr ...
 Xwênî lêdetkê û
 le Mûlûlekanî Gonayana
 Hewukîm hurjimdeka

min rkim le Mrove jenginînekane
 lewetey to û ew û ewan denasm
 Perdey Gwêm tenya be Dro delerêtewe
 Çawekanim tenya Naşîrînî debînin û
 Pencekanim tenya Naxunek dezanin
 caran Dllim Ewîndanê bû;
 bo Hawsêyanim
     bo Hawrrêyanim
         bo Hawpîşanim
 bo gmeqmî Kotrebarîke
     bo Semay Gellay Daran
         bo herçî heye û nîye le Cwanî

bellam ewrro, katê ke be nyazî Sllaw
 Dest helldebrim

le Naxewe cnêwdedem
 katê Pêllwekanim lêkdenêm
 be drowe xom matdekem û
 Planî Mîwandaî Rik daderrêjm
 min rkim le Mrove jenginînekan debêtewe
 merc nîye hemûyan drozn bin
 mec nîye hemûyan qînledill bin
 merc nîye hemûyan çawçnok bin
 merc nîye hemûyan dûrrû bin
 lewaneşe zoryan baş bin û min neyannasm
 bellam min rkim le Mrove jenginînekan debêtewe

min tenya to û ew denasm
 lewetey hem, tenya ew carane lexiştebawm
 ke gwêm le xom ranegirtbê û
 Reşmey xom be wan spardibê
 pêş berrêkirdnim,
 pêş ewey Wêney Lapalle sersewzekan
 le Elbumî Yadawerîyekanma bo Sîrwan
 bo Şarezûr hellgrim
 ew Bombayekî xiste Kollepîştekemewe
 Yadawerîyekanî Mnallekemî,
 Parçe Parçe, kirde Qeqnes
 Bonsûtî dillxoşîyekanim, Şemendeferekey dagrit
 Xewnekanim frênrân
 nazanim berew kwê
 berew Îmarat ya berew Kurdistan
 lewaneşe Xewindzekan frêyan dabne ser Hêlle asnîneke
 lewaneşe le Zbîldanêkda lêy pallkewtbin

ew lebrî Nûştey berrêkirdin
 Bombayekî le Kollepîstekemda dana û
 toş witt "çon kollepşit lebîrdekrê?"
 mnîş ledaxa xerîkbû şeqberm
 le Kenarî Rhein
 lewê ke min bo Wêne sûtawekan
 bo Xewne dizrawekan
 bo Wênay Daristane dembexendekan
 degiryan û Eşkekanim Lafawyan helldestan
 her lewê le Kenarî Rhein
 basî dengdanewey Xemekanim
 ewaney paş Herake
 geyişte Gwêy Mrove jenginînekan
 to Nîşaney bêbirrwayît le kotayî Qsekana danabû
 gewretir lew Milperrêney
 hezaran Sall Mî Ferensey perran

min rkim le Mrove jenginînekan debêtewe
 bellam Sûrpêstekan
 ewaney Cristos* Pertûkêkî pirr Droy bo birdin û
 le tolley Christ, Pîrekanî kewillkirdin
 Kîjollekanî be Dyaî bo Hewesbazekanî Orupa henan
 min Sûrpêstekanim xoşdewên
 ewan lewetey weçebirrrawn
 mnîş lew Satewey Spêrmî Babim û
 Hêlkey Daykim be Şeqî Xwa yekangîrbûn
 lew katewey to û ew û ewan denasm

min rkim le Droznekan debêtewe
min bêzm le Mrove jenginînekan debêtewe
min pêkenînim lebîrçuwetewe

Sûrpêstekan birrwayan be Pyawî spîpêst nemwe
mnîş be to û be ew û ewan
be Mrove Pêstjenginînekan
ewaney mawey nêwan,
Çirpey Nax û Wşey ser Zaryan,
Dûrî Zemîn û Asmane.

14î Eprîllî 2009

* Krîstos : lêkdrawî nawî ' Christ ' û ' Christopher Columbus'e

چه رخی ئاوه ژوو

چرکه .. چرکه
دهبینه بنیشت و
فایروس جه سته مان ده جوئ
په راوی ته مه نمان، به ده م ره شه باوه
په پ .. په پ
مه رگ دلی ده سخی

چرکه .. چرکه
هه زار انمان
دهبینه سه ربازی ون و
له سه ر ژ میړا ده مان سپنه وه
که چی گه مژان ..
له یادیکا،
بو پزنان له مروؤف
یادی پادشایخ ده که نه وه !

Çerxî awejû

Çirke.. Çirke
debîne Bnêşt û
Vayrus Cesteman decwê
Perrawî Temenman, bedem Reşebawe
Perr .. Perr
Merg Dllî desmê

Çirke .. Çirke
hezarman
debîne Serbazî wn û
le Serjimêra demansirrnewe
keçî Gemjan ..
le yadêka,
bo rêznan le Mrov
Yadî Padşayê dekenewe !

خەمى ئىۋە و دىنى

ھۆ مىنلانى بەسالاچوو

لە پەراۋى بىرەۋەرىتانا،

چەند سەدە مەينەتى،

تۆماركراۋە ..

زىگى دەرىپەرىوتان،

پىر لە خەمە و

بىرپەرى پىشتان،

پەيزەى سەروەرىى خواكان

ھۆ مىنلانى پەزارە تەسەل و

برىسى لە ژيان ..

سىماى قوپاۋ و

پىستى برژاۋتان،

جۋانى سەروەرىيە و

تابلۇى ئەمپۇى ئىنسان

ھۆ مىنلانى برىسى لە ژيان

سىماتان تابلۇ و

يادەۋارىتان،

مىژۋوى شەپخۋازىى خواكان

دەزانم ..

دەزانم ھىندەى حەزتان،

قىنتان ھەيە ..

ھىندەى ژمارەى مردوۋان

نەفرەتان ھەيە ..

ھىندەى ئارەزوۋى ژيان

بىرى شۆرىشتان ھەيە

ھۆ خونچانی پەژموردو
بورکانی قینم ھۆگری،
دەستی گرمۆلەى ئیوہیە ..
خەمى نان و خەونى ئازادىم
درووشى یاخیبوونى ئیوہیە ..
لەتەك ھەلچوون و توورەبوونتانا
ئەسپەشى ئیان رێدەكا و
چاوەرپى سوارچاکی ئیوہیە!

Xemî êwe û Dîlî min

ho Mnallanî besallaçû
le Perrawî Bîrewerîtana,
çend Sede Meynetî,
tomarkrawe ..
Zigî derperrîwtan,
pirr le Xeme û
Birrbrey Piştan,
Peyjey serwerîy Xwakan

ho Mindallanî Pejare tesel û
birsî le Jyan ..
Sîmay qupaw û
Pêstî birjawtan,
Cwanî Serwerîye û
Tabloy emroy Însan

ho Mnallanî birsî le jyan
Sîmatan Tablo û
Yadewarîtan,
Mêjûy şerrixwazîy Xwakan
dezanim ..
dezanim hêndey Heztan,
Qîntan heye ..
hêndey jmarey Mirduwan
Nefretan heye ..
hêndey Arezûy Jyan
Bîrî Şoriştan heye

ho Xunçanî pejmurdû
Burkanî Qînim hogrî,
Destî girmolley êweye ..
Xemî Nan û Xewnî Azadîm
Drûşmî yaxîbûnî êweye ..
letek hellçûn û tûrrebûntana
Espeşêy Jyan rêdeka û
çawerrêy Swarçakî êweye !

كەتواری خەونی من

تازە بە دەم خە یالە بیئە ژمارە کانمەو،
سەرم نابوو سەر سەری تەنیایی ..
پیلۆه کانم وەك گۆپە کانی هەلە بجە،
پرتە پرتە یان بوو

نە مزانی چۆن ئاودیوی خەو بووم ...
لە زبڵدانە کانی 'مانیلا' *

کێژۆلە یەکی قژ خاوی کە پوو پان
لە دووی پلاستیکە کۆن،

کێوە زبلی خواکانی کوناو دەردە کرد
بە دەستی خۆم نە بوو، قیراندم؛

کچی خوا، پەنجۆلە کانت بریندار دەین
بێ ئاوردانەو، لێ پیرسیم:

" لە کوێو هاتووی، هێندە نا ئاگای؟ "
وتم کوردستان ..

وتی " نازانم، نە مبیستوو،
لەو دەچێ منالانی ئیو،

خەمی نان بۆ شوینی ئاوا ...
پەلکیشیان نە کا "

پیکەنین و گریان

لە وەلامە کەم ئالان ..

وتم، نایلۆنە کۆنە ی نیو گونیە ی کۆلی تۆ

پاش نوژە نکردنەو ی بۆ بوتلە کۆلا

منالانی کوردستان، بە کیلۆ دەیفروشنەو
رۆژانە ژانیان بە کیلۆ هەراجدە کەن.

لەپەر توند قیژاندى :
 " ئای قاچم، شوشەى پېداچەقى !"
 لە خەم و ترسى نازارى ئەو
 ئاوها داچلەكیم، فریانهكەوتم
 برینهكەى بۆ خاوینكەمەوه
 زریكەى ئەو و
 سۆى كۆنه برینی نیۆلهپی راستی خۆم،
 فوتبۆلینى نیۆدرک و دالی
 یاریگەكەى 'تووهوشك'ی بیرخستمەوه

* (مانیلا) پایتەختی وڵاتی (فلیپین)ە

Ketwarî Xewnî min

taze bedem Xeyalle bêjmarekanmewe,

Serm nabuwe ser Serîni tenayî ..

Pêllwekanim wek Gillopekanî Hellebce,

pirte pirteyan bû

nemzanî çon awdîwî Xew bûm ...

le Zbilldanekanî 'Manîla' *

Kîjolleyekî Qij xawî Kepû pan

le dûy Plastîke kon,

Kêwezblî Xwakanî kunawderdekrid

bedestî xom nebû, qîrrandim;

Kçî Xwa, Pencollekant brîndardebin

bê awirrdanewe, lêypirsîm:

" le kwêwe hatûy, hênde naagay? "

wtim Kurdistan ..

wtî " nazanim, nembîstuwe,

lewe deçê Mnallanî êwe,

Xemî Nan bo Şwênî awa ..

pellkêşyan neka "

pêkenîn û giryan

le wellamekem allan ..

wtim, Naylone koney nêw Guney kollî to

paş nojenkirdnewey bo Butle Kola

Mnallanî Kurdistan, be Kîlo deyifroşnewe

rojane Jyanyan be Kîlo heracdeken.

lepirr tund qîjandî :
 " ay Qaçim, Şuşey pêdaçeqî ! "
 le Xem û Tirsî Azarî ew
 awha daçllekîm, firyanekewtim
 Brînekey bo xawênkemewe
 Zrîkey ew û
 Soy kone Brînî Nêwlepî rastî xom,
 Futbolênî nêw Dirrk û Dallî
 Yarîgekey 'Tuwewşik'î bîrxistmewe

* (Manîla) paytextî wllatî (flîpîn)e

خەمى ژيان

دەمەو ئېۋارە،
كاتى ژيان ئاۋادەپى ..
دەنگىپى پەژارە
لە گەرۋى شەپۇلا
بەرەو ناخى تۇفان،
مىلدەنى ..

ئاي لەو خەمە
چەند گرانە
كاتى وشەي مەرگ،
زار دەسوۋىتى ..
چىركە چىركە تەمەن
بە سوۋى وردە شەپۇل
تېدەپەپى و
لە خۇرنشىنا
گىژەلۋو كە قوتىدەدا ..
دزانى ئازادى
لە كاسەسەرى مىنالانا
چى پادەخەن

ئاي لەو ترسەمەرگەي
كاتى دەمەوبەيان
لەتەك ھەللى مىنارەكان
لەسەر دلى ژيان
خۇي مۇتەكە دەكا

Xemî Jyan

demew êware,
katê ke Jyan awadebê ..
Dengpêî Pejare
le Gerûy Şepola
berew naxî Tofan,
mildenê ..

ay lew Xeme
çend grane
Katê Wşey Merg
Zar desûtênê ..
çirke çirke Temen
be swarî wirde Şepol
Têdeperrê û
le Xorinşîna
Gêjellûke qutîdeda ..
Dzanî Azadî
le Kaseserî Mnallana
Cê radexen

ay lew Tirsemergey
katê Demewbeyan
letek hellay Mnarekan
leser Dllî Jyan
Xoy moteke deka

خەونیکی نامۆ

لېم مەپرسە من کیم ..
رېبوارېکی دوورەرېم
سوارچاکیکی خەونەکانی تۆ ..
مەلەداوان ھاتووم،
شورەکانی ناخت، بېرم
ھاتووم دیمەنی بەھار
لەسەر پەرە دلت،
بنەخشینم و
رازێک بە گویتا بچرم

ھاتووم تیشکە ونەکان
لە نیگاتا بشکێنمەو
پەلکەزێرنە ی ئیواران،
لە گەردنت بئالینم
خەرمانە ی مانگەشەو،
لە روخسارتدا بنەخشینم
پلپلە ی هیوا،
لە ملی خۆزگە کانتا،
بھۆنمەو
بە دزی خواو
خەونە ئەمریمە نییەکان،
لە یاداوەریتا، داچلە کێنمەو

لېم مەپرسە لە کوێو ھاتووم ..
خۆ لە ئاسمانەو نەباریوم
کوێستانلشینم و

نانم له پېده شتی تۆدایه
شه که تی پټم ..
تاسه ی ماچی تۆ و
خه ونی 'دیوان' هم له سه ردایه
ئازیز په زیرایم که ئه م شه و،
به ئومېده وه هاتووم
له تاسه ی ماچیکا
شه یدا ییت پۆریان بژنمه وه

Xewnêkî Namô

lêm mepirse min kêr ..
Rêbwarêkî dûrerrêm
Swarçakêkî Xewnekanî to ..
helledawan hatûm,
Şurekanî Naxt, bibrrim
hatûm Dîmenî Behar
leser Perrey Dillt,
bnexşênim û
Razêk be Gwêta biçrrim

hatûm Tîşke wnekan
le Nîgata bişkênmewe
Pelkezêrrîney Êwaran,
le Gerdint ballênim
Xermaney Mangeşew,
le Ruxsartda bnexşênim
Pillplley Hîwa,
le Mlî Xozgekanta,
bhonmewe
be dzî Xwawe
Xewne Ehrîmenîyekan,
le Yadawerîta, daçllekênmewe

lêm mepirse le kwêwe hatûm ..
xo le Asmanewe nebarîwm
Kwêstanîşînîm û

Nanim le Pêdeştî todaye
Şeketî Rê m ..
Tasey Maçî to û
Xewnî 'Dêwan'em le Serdaye
Azîz pezîraym ke em Şew,
be Umêdewe hatûm
le Tasey Maçêka
Şeydayî bo Jyan bjênmewe

شۆپشېك لى ئەوين

ھەستە و رابە، درەنگە
نۆرەى تۆيە
لە خەوى خەفلەتى تۆدا
بايەقوش ھىلانە ئەكا
كوا دەستت
با لە پەنجە، شورەيەك
بۆ بەرەنگارى
با لە چاومان، بورجىك
بۆ ھوشيارى
با لە دلمان، مەكۆيەك
بۆ دلدارى
با لە قىنمان، شۆپشېك
بۆ پزگارى
پىكرا بەرپاكەين

Şorrşêk le Ewîn

heste û rabe, dreng
norey toye
le Xewî xefletî toda
Bayequş Hêlane eka
Kwa Destit
ba le Pence, Şureyek
    bo Berengarî
ba le Çawman, Burcêk
    bo Huşyarî
ba le Dillman, Mekoyek
    bo Dilldarî
ba le Qînman, Şorrşêk
    bo Rizgarî
pêkra berpakeyn

خەونىكى جوانەمەرگ

پېشكەش بەو ھاورپىيەى، پېش ئەوۋى بېبىنم و بېناسم، پەتى
سېدارەيان كرده مى ئەو و خۇزگەكانى من لە ھونەرەكەى ئەودا!

گىيانى گىيان و
چاوى 'كاروان'م
كۆرپەى خەمزەدەم
ھېشتا بە ژانەكانى تۆ
كاتى كە ناوكتيان
بە لىۋارە پەقەى نان برى،
.. دەتلىمەۋە و
خەم سەردى گرتووم ..
لەو ساۋە جەستەم
كىلگەى ژانە و
دلم قاقىرە بىبابان ..
لىۋەكانم خەون،
بە لىۋارى پروبارەۋە دەبىنن
دەستەكانم لەدوۋى
جەستەم دەگەرىن؛
تالە كارۋانى تۆدا
ھەنگاۋەكانم مى رى بگرن

من، تۆم و
تۆ، دەنگى من
تۆ ژىيەك نەبوۋى،
چىنۋوكى مەرگ بىژەن
تۆ دەنگى نەبوۋى،
لەتەكىدا ئەژدىپاى ھەزار سەر

قافا پېيکه نې

تۆ، منيت و من له تۆ
من له هيوای تۆدا،
سرووده کانی 'جو هیل' ده لیمه وه
من له گیتاره که ی تۆدا
گورانیه کانی 'جو لېن' ده ژهنمه وه.

تۆیان ته نیا گرت و
خه ونی گشتمان زړا
تۆیان ته نیا برد و
ناخی گشتمان گوشرا
به لام ئه وړو یا سبه ی
ئیمه پاده بین و تۆ دې
کاروانه ژبی گیتاره که ت
به ناگادیځ، خه والوانی شار
ئه وسا خه وندزان ده بین
به ژنت به رزتر له گوښه
خه ونت سه وزتره له به هار
خوښت سوورتره له شوړش
گیتاره که ت توپه تره له خه لکی مه ژار
هونه ره که ت له یاخیوونه کانا
مه رگ ده چړی، بو خدا و سه رمایه دار
ئه وسا ئیمه ش له گردی سه یوان
پیکرا سرووده که ت، ده کهینه وه دوو باره
تا چیدی سه وهران،
نه که نه وه ملی هونه ر، په تی سیډاره

Xewnêkî Cwanemerg

pêşkeş bew Hawrrêyey, ke pêş ewey bibînim û bînaşm, Petî
Sêdareyan kirde Mî ew û Xozgekanî min le Hunerekey ewda !

Gyanî Gyan û
Çawî 'Karwan'm
Korpey xemzedem
hêşta be Janekanî to
katê ke Nawkityan
be Lêware reqey Nan brî,
    .. detlê mewe û
Xemê Serdlî girtûm ..
lew sawe Cestem
Kêllgey Jane û
Dlîm qaqre Byaban ..
Lêwekanîm xewn,
be lêwarî Rûbarewe debînin
Destekanim ledûy
Cestem degerên ;
ta le Karwanî toda
Hengawekanim Mî rê bigrin

min, tom û
    to, dengî min
to Jêyek nebûy,
Çîrnûkî Merg bitjenê
to dengê nebûy,
letekîda Ejdhay hezar Ser
    qaqa pêbkenê

to, mnît û min le to
min le hîway toda,
Srûdekanî ' Joe Hill ' dellêmewe
min le Gîtarekey toda
Goranîyekanî 'John Lenon' dejenmewe.

toyan tenya girt û
Xewnî giştman zrra
toyan tenya bird û
Naxî giştman guşra
bellam ewrro ya sbey
ême radebîn û to dêy
Karwanejêy Gîtareket
beagadênê, Xewallwanî Şar
ewsa Xewindzan debînin
Bejnit beriztir le Gwêje
Xewnit sewiztre le Behar
Xwênt sûtire le Şorrş
Gîtareket turretre le Xellkî hejar
Hunereket le yaxîbûnekana
Merg deçrrê, bo Xuda û Sermayedar
ewsa êmeş le Girdî Seywan
pêkra Srûdeket, dekeynewe dûbare
ta çîdî Serweran,
nekenewe Mlî Huner, Petî Sêdare

سۆزى جادوويى

ھۆ شۆخەكە
خۆزگە تۈنبايىم
نەپىيەكانى ناخم
بە گۈنچكە تا بچىيىم
ھىماي خۆزگە پەژموردەكانى لاويم
لەسەر پەردى دلت، بنەخشىيىم
بە گۈرانىيە ياخيىيەكانم
ھەست و سۆزىت بىزۈيىم
پەردە شەرم لە پرووى
سروشى كچىيىت
ھەلمايم و بىرپىيىم

ئاخ.. لەم ۋىلاتەدا
پەنجەرەكان چىكۆلەن
رېنگەكان كۆپر و ونن
دەنگەكان ناساز و نووساۋ
گۈلەكان كورتەلە و ژاكاۋ
كەۋ لەنيۈ قەفەزە و
كىشكە تىژرەۋ و ترساۋ
سۆز و مېھرەبانى برا
بىزى سەر لىۋى باب
دلدانەۋەى ناچارىيانەى دالك
ژەرەرە و زوخاۋ
ئەۋىن و شەيدايى
پاسقى و تەبايى
گىندۈرەيەكن، ترشاۋ

Sozî Cadûîy

ho Şoxeke
xozge twanîbam
Nhênîyekanî Naxim
be gwêçketa bçirpênim
Hêmay xozge pejmurdekanî lawîm
leser Perrey Dillt, bnexşênim
be goranîye yaxîyekanim
Hest û Sozt bbizwênim
Perdey Şerm le Rûy
Sruştî Kçênît
hellmallm û bîrrfênim

ax .. lem Wllateda
Pencerekan çkolen
Rêgekan kwêr û wnin
Dengekan nasaz û nûsaw
Gullekan kurtelle û jakaw
Kew lenêw Qefeze û
Kêşke tîjrrew û tirsaw
Soz û Mîhrebanî Bra
Bzey ser Lêwî Bab
Dilldanewey naçarîyaney Dak
Jehre û Zuxaw
Ewîn û Şeydayî ..
Rastî û Tebayî ..
Gindoreyekin, tirşaw

شۆڤرە كچانى شۆڤرش

دېم ئىۋە بوون، ھاتن
لە چىكىكى سوورتان
بە پەشپۇشى
ھەلە بىجە و ئەنفالدا دابوو
ئىۋە بوون
ئا .. ئا .. ئىۋە بوون
دەستان گرمۇلە و
چاوتان پىقن
نىگاتان لە ئاسۆ بىرېوو
ئىۋە بوون، ھاتن و
رېژەتان بەستېوو
لوولەى چەكتان لە ئاسمان
خوالە ترسانا
لەپشت شورەى نېرسالارانا
خۆى حەشار دابوو
ئىۋە بوون، ھاتن و
ھەنگاۋەكانتان، ھاودەم
ئىۋە بوون، ھاتن و
ھاۋارەكانتان، ھاۋناھەنگ
بەلئ ئىۋە بوون، ھاتن و
... بانگى ئازاديتان چىرى

ŞoreKçanî Şorrş

dîm êwe bûn, hatin
Leçkêkî sûrtan
be reşpoşî
Hellebce û Enfalda dabû
êwe bûn
a .. a .. êwe bûn
Destan girmolle û
Çawtan pirrîqîn
Nîgatan le Aso brrîbû
êwe bûn, hatin û
Rêjetan bestibû
Lûley Çektan le Asman
Xwa le tirsana
lepşit Şurey Nêrsalarana
xoy heşar dabû
êwe bûn, hatin û
Hengawekantan, hawdem
êwe bûn, hatin û
Hawarekantan, hawaheng
bellê êwe bûn, hatin û
... Bangî Azadîtan çrîrî

هاونته تەوان

چۆن، ئىمە خوشكىن ؟

چۆن، ئىمە براين ؟

ئىمە و ئىۋە

دوو چىنى جياين

ئىمە پىستمان رەش

ئىۋە ناختان

ئىمە موومان رەش

ئىۋە بىرتان

ئىمە پۇزگارمان رەش

ئىۋە دىرۇكتان

ئىمە بەشمان ھەش

ئىۋە دوارپۇرتان

ئىمە ئاسۆمان گەش

ئىۋە دۆزەختان

چۆن، ئىمە و ئىۋە

خوشك و براين ؟

ئىمە و ئىۋە

دوو چىنى دژ و

ھەردەم جياين !

Hawnetewan

çon, ême Xuşkîn ?

çon, ême Brayn ?

ême û êwe

dû Çînî cyayn

ême Pêstman reş

êwe Naxtan

ême Mûman reş

êwe Bîrtan

ême Rojgarman reş

êwe Dîroktan

ême Beşman heş

êwe Dwarojtan

ême Asoman geş

êwe Dozextan

çon, ême û êwe

Xuşk û Brayn ?

ême û êwe

dû Çînî dij û

herdem cyayn !

ھاودەنگی ژێر سنوورەکان

کاتێک

تێپەڕی دۆڵ زەوی و

دۆڵە خۆرپەمان

ھاودەنگ دەبن ..

سنوورەکان،

دەبنە نەخشی سەر ئاو

نەتەو و نیشتمانیش

تەنیا پەرچوو و ناو

کاتێک

دەستمان لەیەک گرتدەدەین،

بۆ شوێن و ژیان

پەر بە گەرووی کان،

سروود دەچرپن

کاتی مانگرتن

بۆ دەستلەکاروەرگرتن

بە مۆرسی قولینگ

هەواڵ و پەیامی جەنگ

بۆ یەكدی بروسکە دەکەین

لە بیرمان دەچنەوێ سنوورەکان

Hawdengî jêr Snûrekan

Katêk

Tirpey Dllî Zewî û

Dllexurpeman

Hawdeng debin ..

Snûrekan,

debne Nexşî ser Aw

Netewe û Nîştmanîş

tenya Percu û Naw

Katêk

Destman leyek grêdedeyn,

bo Şorrş û Jyan

pirr be Gerûy Kan,

Srûd deçrrîn

Katî Mangirtin

bo Destlekarwergirtin

be Morsî Qullîng

Hewall û Peyamî Ceng

bo yekdî bruske dekeyn

lebîrman deçnewe Snûrekan

دەنگېڭى مەرگ

تۆز و گەردى گەردەلوول
لەسەر پىلوم
ديوارى گۆرى هەلچى
گىلنەى چاوانى
كرده گۆرى نىگام

سەرابى جوانى
تاسەى ماچى،
خىنكان
لە گۆرستانى ئەوينا
پلو پلو كړيوهى نائوميدى
زارم پرۆ ئەكا
خۆلبارانى ئەم پايزه
لەسەر پەراوى تەمەن
شوين هەنگاوم،
ون ئەكا

لە چلوورەى برژانگما
ژيان، لەرزان .. لەرزان
لە ناخ، مائىتاوايى ئەكا
خەيالەكانم بۆ سەرەتا
لێدەدرێنەوه و
هەزى خەويكى هەتايى
سەراب ئاسا
تا ليوارى گۆر، بەرپم ئەكا

Dengipêy Merg

Toz û Gerdî Gerdelûl
leser Pêllum
Dîwarî Gorî hellçinî
Glêney Çawanmî
kirde Gorî Nîgam

Serabî Cwanî
Tasey Maçmî,
xinkan
le Goristanî Ewîna
Plu Plu Krrêwey Naumîdî
Zarm prro eka
Xollbaranî em Payîze
leser Perrawî Temen
Şwên Hengawm,
win eka

le Çlûrey Birjangekanma
Jyan, lerzan .. lerzan
le Naxim, Mallawayî eka
Xeyallekanim bo sereta
lêdedrênewe û
Hezî Xewêkî hetayî
Serab asa
ta Lêwarî Gorî, berrêm eka

پارچیلہ کانی تہ مہ نم

- پارچہ ی یہ کہم -

لہ بیڈہ نگییہ کی ترساودا

لہ تہک دا خورپانی دلم

گولہ تۆپی خواکان

گوشت و ئیسکی نہریمان و نازیمہ

دہ پھرتہ مہنچہ لی ہہزاری

پہلہ ہہوریکی مات

خہمی دلی منالان

لہ خورنشیندا دہنوسیتہوہ،

لہ بیرمہ پہلہ ہہورہ کہہ

وہک مس سوورہ لگہ پابوو

نہ نکم دہیوت "نیشانہ ی نیگبہ تیہہ !"

- پارچہ ی دووہم -

بہ دزی یاساولانی خواوہ

ہہ لہاتین و یاداوہریہ کانی

بوون بہ ژیر دار و پھردوی خانوہ کہ مانہوہ

تا پرسگہ کہی خوارئاوایی

ہہر ئاورم لہ دوا دہدایہوہ ..

- پارچہ ی سیئہم -

لہ ترسی شریخہ ی تۆبہ کان

لہ پانتایی شارہ زووردا

سہرپہ نامان بۆ مانہوہ بہ دینہ کرد

فریا نہ کہ و تم

یاداوہریہ کانی سیچہ مان و شارہ زوور

لہ پھک گرئدہم

كەشكۆنى ئاۋارەيىم بە شاندا داياۋە و
تا دەقەرى خاكى پەش نەۋەستام و
لە ترسانا ئاۋرەمنە داياۋە
لەۋىش چەند كارتىلەيەكم ئى بەجىمان
ئەم جارە بۇ ئەۋەى براكەم نەكوژى
گەراينەۋە ھەۋارى بابان

- پارچەى چۈارەم -

لە ئازادبوۋنى بابمان ئائومىد بوۋىن
دەمانگوت ھەر ئەم جارە ئازاد بى
قەيناكا
دەچىنەۋە ژىر بەزەى تۇپخانەكان
بە كړنوۋشەۋە گەراينەۋە ژىرخانەكان

- پارچەى پىنچەم -

ھىشتاكە دەستبەردارى خەۋنەكانى مناليم
نەبوۋبوۋم
ھىشتاكە لەبىرى سىبەرى دارگوژەكاندا دەژيام و
ھەر برسېمبوۋايە نائاگا دەستم
بۇ كاكلە و ميوژى گىرمانم دەبرد
لەناكاو گەردەلوئى ھات و
بۇ ئەۋ دىو سنوۋرەكان راپىچىكردين
بى ئەۋەى بىرى لىبكەينەۋە
دەستى تۇپتەقېنەكانى پىماچكردين

بەردەۋام دەپىت ..... - پارچىلەى شەشەم - ..... - پارچىلەى ھەۋتەم - ..... - پارچىلەى ھەشتەم ..... -
پارچىلەى نۆھەم - ..... - پارچىلەى دەھەم - ..... - پارچىلەى يازدەھەم - ..... - پارچىلەى دوازدەھەم ..... -
پارچىلەى سىازدەھەم - ..... - پارچىلەى چۈاردەھەم - ..... - پارچىلەى پازدەھەم - ؟؟؟؟؟؟

Parçîlekanî Temenim

- Parçey yekem -

le Bêdengîyekî tirsawda
letek Daxurpanî Dllim
Guletopî Xwakan
Goşt û Êskî Nerîman û Nazîme
deperrête Mençellî Hejarî
Pelle Hewrêkî mat
Xemî Dllî Mnallan
le Xorînşînda denûsêtewe,
lebîrme Pele Hewreke
wek Mis sûrhellgerrabû
Nenkim deyut " Nîşaney nîgbetîye ! "

- Parçey duwem -

be dzî Yasawllanî Xwawe
hellhatîn û Yadawerîyekanim
bûn bejêr Dar û Perdûy Xanuwekemanewe
ta Prisgekey Xwarawayî
her awrrim le dwa dedayewe ..

- Parçey sêyem -

le tirsî Şrîxey Topekan
le Pantayî Şarezûrda
Serpenaman bo manewe bedînekrid
fîrya nekwetîm
Yadawerîyekanî Sêçeman û Şarezûr
leyek grêdem

Keşkolî Awareyîm be Şanda dayewe û
 ta Deverî Xakî reş newestam û
 le tirsana Awrim nedayewe
 lewêş çend Kartîleyekim lê beccêman
 em care bo ewey Brakem nekujrê
 gerraynewe Hewarî Baban

- Parçey çwarem -

le azadbûnî Babman naumêd bûyn
 demangut her em care azad bê
 qeynaka
 deçînewe jêr bezeyî Topxanekan
 be Kirnûşewe gerraynewe Jêrxanekan

- Parçey pîncem -

hêştake destberdarî Xewnekanî Mnalîm
 nebûbûm
 hêştake lebîrî Sêberî dargiwêzekanda dehyam û
 her bîrsîmbuwaye naaga Destim
 bo Kaklle û Mîwîjî Gîrmanîm debrid
 lepîrr Gerdelulê hat û
 bo ew dîw Snûrekan rapêçîkirdîn
 bê ewey bîrî lêbkeynewe
 destî Topteqênekanî pêmaçîkirdîn

berdewam debet ....., - Parçîley şeşem - ....., - Parçîley hewtem - ....., - Parçîley heştam ... , -
 Parçîley nohem - ....., - Parçîley dehem -.. , - Parçîley yazdehem - ..., Parçîley dwazdehem ....., -
 Parçîley syzdehem -.... , - Parçey çwardehem — .....,
 - arçey pazdehem — ??????

أُمید

دوستم داری
دوستت داشتم
اما اینقدر... کافی نیست
میان ما هنوز... راهی است دور،
باید خارسیم ها
در سرزمین
گوشت استخوان
سبز شوند
تا مرزها را طی کنیم

دوستت دارم
دوستم داشتی
وقتی در خانه‌ای ...
بی پنجره
آرزوی دویدن ...
در شعرهایت شنیدم

دوستت داشتم
دوستم داشتی
زمانی که ...
دستهایت را
در دستهای من گذاشتی
تا از تشنگی ...
در دنیای سراب
گم نشویم

دوستم داری
دوستت دارم
اگر راه دراز و دور
روزگار کوتاه بود
در رخسار ماه
آرزوها را بنگار
پیگیرانه با من دیگر
در سرزمین ستارها
آدمها را بکار

۱۹۹۷/۰۶/۰۶

همان درد و همان فریاد

برای آن دختر افغانی، که جلادهای
طالبان، جواب شعرهایش را
با رگبار اسلحه‌هایشان دادند!

اینجا ..

در این سرزمین گرسنگی
با امید همتایی
در رؤیای آزادی
صدای رژه شما را میشنوم
ای زنان رنج و بردگی

اینجا .. هم

در شهرهای غم زده
در کوچه‌های تنگ دهکده
جسد تکه شده‌ی زنان
برمیدارد نقاب
از روی نظم نوین بردگی

اینجا .. هم

فرمان شلاق و شمشیر
جای زبان را گرفته
اینجا .. هم
خدایان توهم و خیال
حجاب و بردگی را
به بالای زنان دوخته

اینجا .. و آنجا ..
در هر گوشه‌ی دنیا
بر سر سفره‌ی بی رونق ما
همان نظم نوین بردگی
حکم فرماست
در طول تاریخ
برای رهایی ما بردگان
تنها و تنها ..
آزادی تمام بشریت
قبله نماست

۲۰۰۱/۰۷/۲۸

مه‌لێه‌ست

داستان

پیشکەشە بە ییسەرپەرستانی هەلەبجە

هەبوو .. نەبوو

شارئ هەبوو

پشت شارەزوور

خوار هۆرامان

ئەم لا مەگر

ئەو لا شرام

هەلەبجە بوو

* * * *

هەبوون .. نەبوون

چواران هەبوون

پارتی گەورە،

گچکەش هەبوون

(ی . ن . ک) و

(پ . د . ک) و

حسک و پاسۆک،

حەرەکە بوون

* * * *

هەلۆی شاخ و

یەکانەى دەشت

چەندین مانگ بوو

بۆ بەرلەشکری

بە حەوت و هەشت

لە قۆلێ کەرەڤال

بەرەو خورمال
بۆ پېشوازی
گەرەك گەرەك
گشت ماله و مال
دیدار خوش
ئەي پارتیزان
پېیواری پې
کەرەج و تاران

****

كاكه حەمەي
حاجی مەحمود
"ئەرز ئەدەپ"
هەرەك گاجووت*
لە قوئی سورپ
هەتا سېروان
بە پیا دەپ
هاتە خوار
دەست بە گۆچان

****

مەلا عەلی
فریشتە و وەلی
تەشریفی هینا
لە قوئی نەورۆلی
بەرەو گۆلان
بۆ بارەگای
ئاغای دیھقان

فهرمانیدا و
چوونه لای
وه کیلی خودای
بو مؤلله تی
چوونه به ههشت

* * * *

شه وکته مشیر
لیزان و ژیر
له قوئی پشاو
هیږشی هیڼاو
به دهست ویرد
داگیرکرد
پشتی سهر او
به ر باخی میر

* * * *

حه میده فه نی
پارتییه مه نی
سهرلکی سئ و چوار
واهاته خوار
به له نجه و لار

* * * *

به ندهی خودا
نه جیی نامار
له تهك پاسدار
تا چۆم سیروان

به بئ وچان
له نيويهرن
"كۆمهلهي گاۋر"
چ به كوشتن
چ به خنكان

****

هاتن پۆل پۆل
ئەبابيلان
به بوردومان
به ناپالم و
كيمباباران
مەلەبجەيان
کرد بوردومان
بوو به عيهرەت
بو ياخييوون
له فەرمانى
به عس و يەزدان

* ئەمە قسەيە لە سالانى سەرەتاي دەهەي هەشتاي سەدەي رابوردودا شانازی و
پیداھەلانی لایەنگرانی (حسك) خۆي بوو لە بەرامبەر لایەنەکانی دیکەدا.

Dastan

pêşkeşe be Bêserperiştanî Hellebce

hebû .. nebû
Şarê hebû
pişt Şarezûr
xwar Horaman
em la Megir
ew la Şram
Hellebce bû

* * * *

hebûn .. nebûn
çwaran hebûn
Partî gewre,
gîçkeş hebûn
(Y . N . K) û
(P . D . K) û
Hisk û Pasok,
Hereke bûn

* * * *

Helloy Şax û
Yekaney Deşt
çendîn Mang bû
bo berleşkirî
be hewt û heşt
le Qollî Kerejal

berew XurMall
bo pêşwazî
Gerrek .. Gerrek
gişt Malle û Mall
Dîdar xoş
ey Partîzan
Rêbwarî rêy
Kerec û Taran

* * * *

Kake Hemey
Hacî Mehmed
"Erz edrrê
herwek Gacût" *
le Qollî Surên
eeta Sîrwan
be pyaderrê
hateXwar
Dest be goçan

* * * *

Mela 'Elî
frîştew welî
teşrîfî hêna
le Qollî Newrrollî
berew Gullan
bo Baregay
Axay Dihqan

fermanîda
çûne lay
Wekîlî Xuday
bo Molletî
çûne Beheşt

* * * *

Şewket Mîşîr
lêzan û jîr
le Qollî Rêşaw
Hêrşî hênaû
bedestîwbird
dagîrîkrîd
piştî Seraw
ber Baxî Mîr

* * * *

Hemîde fenî
Partîwmenî
Serlikî sê ûçwar
wa hate Xwar
be Lence w Lar
Bendey Xuda
Necîmî Namar
letek Pasdar
ta Çom Sîrwan
bebê Wçan
lenêwbern

“Kommelley gawr”

çi be kuştin

Çi be xinkan

* * * *

hatin pol pol

Ebabîlan

be burduman

be Napallm û

Kîmyabaran

Hellebceyan

Kird burdman

bû be 'îbret

bo yaxîbûn

le fermanî

Be's û Yezdan

*eme qseye le Sallanî seretay dehey heştay sedey raburdûda şanazî û pêdahelldanî
layengranî (hisk) xoy bû le beramber layenekanî dikedê.

په ځښان

شەقامە ياخيەکان *

مانگەشەو کز و ماندوو، بەرەو دەريا لە شۆڤوونەویدا بوو، تاكو ڤوخساری شۆواوی بشوا .. تارماييەکان لە ٲرپي ڤتپوارانی شەقامە کۆستکەوتووکاندا هەلەهاتن و هەنگاوەکان خپراتر شەویان ڤاودەنا .. ڤاوپيانی کازيوە لە ڤشت مۆلگەکانيانەو، خۆيان مەلەسداوو .. خۆر هەنگاو بە هەنگاو بە دەمکەلدا بەرز دەبوو و سنوورەکانی دەپري، تا تین و تاو بداتە جەستە تەزيوەکانی وەرزى بەستەلەک .. هەنگاوەکان خپراتر و ليدانی دلەکان بەهپتر .. دەستەکان گرمۆلە و سەرە ياخيیووەکان ڤر خەون و ئارەزوو .. شريخەى تەفەنگ .. هاوايکى سەرکەش ڤر بە گەرووی کۆلانە برسپيەکانى شار، مەرگى شەوەيان دەچري .. هەنگاوەکان ڤنکتر و دەنگەکان هاوناوازتر .. دلەکان لە ئەوين ڤاروتر .. جەستەى گيانبەختکردوان لە ئالای سوور، سووتر .. مەرگ لەبەردەم شەپۆلى ڤاپەريندا، لە ييرى ڤاوپيان لاوازتر .. خۆر و دلّى شار لە گەورەيى و مېرەبانيدا ڤشېرکييان بوو .. دەنگى نازادى و يەكسانى، بۆندتر لە دەنگى نووساوى ئەوديو سنوورەکان، بەگورتر لە هەنگاوى هەلپەرستانەى، حازر خۆرانى سڤرەدڤ .. لە گەرووی شارەو، دەنگەکان شەپۆل شەپۆل، تا ئەوديو سنوورەکان دەچوون .. نازادى لە چاوە بەقولاچووەکانى شارەو ڤریشکى دەهاوويشت و لە نيگای ئاگراوى هەزاران هەنگاوى ڤژەبەستوودا، لە هەزاران دەستى گرمۆلە و ڤرچەکدا، لە هەزاران سەرى ڤر ئەنديشدا، ڤر بە ئارەزووى مېژوو، لە ئامېزى «شورا»دا يەکگرتوو .. بۆ چرپنەوى هاوارە تاسپنراوەکانى هەلەبجە .. بۆ نواندنى ڤاستيەکانى پشتمەردە .. بۆ دادڤرپنى ڤەردەى ڤەشى تاوان .. هەوالى دەستلەملانپى خۆڤرۆشەکانى مېژوو .. نەخشە و ڤلانى بەزيوە گەڤەکانى ئەوديو سنوور و سيخوڤە بەڤەلاکانى ئېوشار و چەکدارە چاوساخەکانى قادسيەيان ڤاگەياند .. سنوورەکان لە هۆشى تاکدا سڤاڤوونەو .. هېچ کەس کورد و کەس عەرەب نەبوو، هېچ کەس عىراقى و کەس ميسرى نەبوو، تەنيا سيخوڤ و خۆڤرۆش و بکوژەکانى سەرمايە نەڤ .. تەنيا دەستە و تاقمەکانى (حاجى بوش) نەڤ، کە سنوورەکانيان تەلبەندەکردەو .. دلّى شار ليوانليو بوو لە ئەوين و نازادى، يەکبوون و ڤاکی .. بەيکەرەى «شورا»ش ڤرشکوتر .. (دەنگى گەل) * نوساوتر و لەشکرەکەى "سەرسى" هارتەر .. سەرانى نەتەووش بە ماچى گۆناى نەوہى ڤيخەمبەر و نوپنەرى خوداى، تاسەى چەند سائەى ئەوديو سنووريان دەشکاند .. مېشکى ژەنگينيان، نەخشەى کۆڤەيکى يئەژمار و ناکوتا .. نەخشەى سەركوتى هپزى شورايى و گپرانەوہى فەرمانى قەرەقووشى ڤاشاى تېکشکوايان دەکيشا .. بەدەم هەلدانى ڤيکى خويى ئەويندارانى نازاديەو، سەرانى بەرەى سازش و ڤالەوانى

دایکې جه ننگه کان و حاجی بوش، بروسکه ی پېرؤزباییان ده گۆرپییه وه .. جامی شار پر و ئاگری راپه پړی دووهم به کلپه تر .. دیوو جامه ی " گهل و نیشتمان" یش کال و شرتر .. دهنکی کرککارانی رستن و چین، له گهرووی هاوړې (ئاراس) دا به هیتر و خاراوتر .. دهستی مندالانی بویاخچی و گه داکانی شار له سهر زړپېوشه کان گرمؤله و یه کگرتووتر .. دهنکه نووساوه کان، ترس و شهووه زهنگیان ده چړی .. (دهنکی گهلؤ) ش پر به قورگی نووساوی، له مانگه شهو دهوهری و جه ماوهری راپه پړوی به تابووری پینجه م ناوده برد ... په یامی ریکه وتنی خوینمژان، بؤ پاراستی یه کیچی ریزه ئه فسانه یییه کانی نه ته وه، گوپی شاری یاخیبوویان ده ئاخنی، تاکو بیرى ئازادی، ژهنگاوی بکه نه وه .. تا کوټ و زنجیری سهروه ری له دهست و گهر دنی شار بنالین و برسییه کان برسیت و دهو له مهنده کان دهو له مهنده تر بکه ن .. تا ده زگه ی سه رکووتی پؤلیس و له شکر سازبدنه وه .. تا په وای به کؤیله تی کرنگرته بده نه وه .. سیاچاله کان گه وره تر و بانکه کان به ژن به رزتر که نه وه .. زاری حازر خوړانی سفره دپ، زاری لیده باری و له سهر خوانی راپه پړین به پروی ئازادیخوازاندا دهرشانه وه، تاکو وشه ی شورا و ئازادی و یه کسانى له بیره وه ری شاردا بسپنه وه ..

٦ ی نازاری ١٩٩٩

Şeqame yaxîyekan *

Mangeşew kiz û mandû, berew derya le şorrûneweda bû, taku ruxsarî şêwawî bişwa .. Tarmayîyekan lejêrpêy rêbwaranî şeqame kostkewtuwekanda helldehatin û hengawekan xêratir şewyan rawdena .. Rawçyanî kazîwe lepşit mollgekanyanewe, xoyan mellas dabû .. Xor hengaw be hengaw be demkelda berizdebuwewe û snûrekanî debrî, ta tîn û taw bdate ceste tezîwekanî werzî bestellek .. Hengawekan xêratir û lêdanî dlekan behêztir .. Destekan girmolle û sere yaxîbuwekan pir xewn û arezû .. Şîxey tfeng .. Hawarêkî serkeş pîrr be gerûy kollane bîrsîyekanî şar, mergî şeweyan deçrî .. Hengawekan rêktir û dengekan hawawaztir .. Dlekan le ewîn parawtir .. Cestey gyanbextkirduwan le allay sûr, sûtir .. Merg leberdem şepolî raperînda, le bîrî rawçyan lawaztir .. Xor û dlî şar le gewreyî û mîhrebânîda pêşbirkêyan bû .. Dengî azadî û yeksanî, blindtir le dengî nûsawî ewdîw snûrekan, begurtir le hengawî helperistaney, hazîrxoranî sîfredîr .. Le gerûy şarewe, dengekan şepol şepol, ta ewdîw snûrekan deçûn .. Azadî le çawe bequllaçuwekanî şarewe prîşkî dehawîşt û le nîgay agrawî hezaran hengawî rêjebestûda, le hezaran destî girmolle û pîrçekda, le hezaran serî pîrr endêşda, pîrr be arezûy mêjû, le amêzî "şura" da yekgirtû .. Bo çrînewey haware tasênrawekanî hellebce .. Bo nwandinî rastîyekanî piştperde .. Bo dadrînî perdey reşî tawan .. Hewallî destlemlanêy xofroşekanî mêjû .. Nexşe û planî bezîwe gerrekanî ewdîw snûr û sîxurre berrellakanî nêwşar û çekdare çawsaxekanî qadisîyeyan rageyand .. Snûrekan le hoşî takda srrabûnewe .. Hîç kes kurd û kes 'ereb nebû, hîç kes 'îraqî û kes mîsrî nebû, tenya sîxurr û xofroş û bkujekanî sermaye nebê .. Tenya deste û taqmekanî (hacî buş) nebê, ke snûrekanyan telbenddekirdewe .. Dllî şar lêwanlêw bû le ewîn û azadî, yekbûn û pakî .. Peykerey "şura" şî prîşkoti .. (Dengî gel*) nusawtir û leşkrekey "sersipî" hartir .. Seranî neteweş be maçî gonay newey pêxember û nwênerî xuday, tasey çend salley ewdîw snûryan deşkand .. Mêşkî jengînîyan, nexşey korrewêkî bêejmar û nakota .. Nexşey serkutî hêzî şurayî û

gêranewey fermanî qereqûşî paşay têkişkawyan dekêşa .. Bedem helldanî pêkî xwênî ewîndaranî azadîyewe, seranî berey sazş û pallewanî daykî cengekan û hacî buş, bruskey pîrozbayîyan degorîyewe .. Camî şar pîrr û agrî raperrîni duwem bekillpetir .. Dêwucamey " Gel û Nîştîman"îş kall û şîrrtir .. Dengî krêkaranî ristin û çnîn, le gerûy hawrrê (aras)da behêztir û xarawtir .. Destî mindallanî boyaxçî û gedakanî şar Leser zrêpoşekan girmolle û yekgirtûtir .. Denge nûsawekan, tris û şewezengyan deçrrî .. (Dengî gelo)şî pîrr be qurrî nûsawî, le mangesew dewerrî û cemawerî raperrîwî be tabûrî pêncem nawdebrid ... Peyamî rêkewtinî xwênimjan, bo parastinî yekêtî rîze efsaneyîyekanî netewe, gwêy şarî yaxîbûyan deaxnî, taku bîrî azadî, jengawî bkenewe .. Ta kot û zincîrî serwerî le dest û gerdinî şar ballênin û bîrsîyekan bîrsîtir û dewllemendekan dewllemendtir bken .. Ta dezgey serkûtî polîs û leşkir sazbdenewe .. Ta rewayî be koyletî krêgîrte bdenewe .. Syaçallekan gewretir û bankekan bejn beriztir kenewe .. Zarî hazîrxoranî sîfredîrr, jarî lêdebarî û Leser xwanî raperrîn be rûy azadîxwazanda derrşanewe, taku wşey şura û azadî û yeksanî le bîrewerî şarda bsîrrnewe ..

6î azarî 1999

یه که م هه ناسه ی تاساو و دوا فرمیسکی قه تیسماو

کازیوه له نښو ته مومژی به بایندا، پرچی ئالۆزکاو و لښوه کانی هه ئبرکابوون .. کۆتره باریکه کانی (باخی میر) له تاو دهنگه دهنگی دوښه وی مندا لانی ته ره دیووی شاره که م، ئارامیان لښرابوو .. چۆله کان چلاوچل، جریوه جریویان بوو، دهتوت هه وائی ژارابوونی گه نهمیان پییه .. خۆر له ده مکه لی شرام، له ته که مناله بزئوه کان چاوشارکی بوو .. دوودل، چۆن به تیشکه زڤینه کانیدا په ژاره ی خۆی بهاوتته دل و دهروونیان .. تیشکه کانی له ژیر باری گرانی خه فه تدا کورت و که م تین، تا ده هاتن کالتر ده بوونه وه، نه ده گه یشتنه دلی شاره که م .. سیمای شار ده تگوت، شان هه نگه و منالی چه قاوه سوو، داری تښاژنیوو ه .. سۆره بهیه کانی (گۆلن) و (بامۆک)، پرچیان شان هه نه کراو، ملیان به لاره وه نابوو ... سه ره ږیگه کانی (چاوگ) و (تووه وشک) چۆل و کۆرانی مه رزه چاوهرږی کچه تینوو ه کانی نهوین ناکه ن .. هه نگاوه کان ویل و بڤیژ .. ساته کان نامۆ .. کۆلانه کان چیت، یاریگه ی مندا لانی خۆشینه دیوو نه بوون، ده تگوت مه دیدانی (مین) ن و ئه ژنۆی ږښوارانی بڤیژ و هه نگاوه کان یان تیکه لۆپیکه ل ده کرد .. خۆر به دلله پراوکیوه چه قیبوو ه، نښه پراستی ئاسمانی شار .. سیبه ره کان له خه ما کورت و کورتر ده بوونه وه و ده چوونه وه یه که، له ترسی هڤرشی خودا وه ندی قادسیه، له ژیر هه نگاوه نا ئارامه کاند خۆیان هه شار دابوو .. پۆل پۆل ئه بابیله ژارهاو ږژه کان، بۆ نه نجامدانی قه زاوقه دهر .. بۆ پاراستنی سه ره وه ری " گه ل و نیشتیما ن " .. بۆ نه زمونکردنی دوا داهینانه کانی سه رمایه .. به ره و شار ه سه رکه شه که ی میژوو، ئاسمانیان ته یکرد .. یه که م بۆمبا ږۆزی له تکرد .. زیریکه ی مندا ل و وردوخا شبوونی په نجه ره کانی شار، له ته که زینگان ه وه ی پڤکی شادی سه رۆک و به رزبوونه وه ی نرخی کیمیاوی له بازاری چه کدا، گوڤی مرۆفایه تیان که ږده کرد. خۆر له داخا، له ته که مائنا وایی ژبان له جه سته ی سوتا و و شڤواوی هه له بجه، سه ری خۆی هه لگرت ..

ئای سا ل وهرگه پراوه و گه لا ږژانه .. مه رگی دار و دره خت .. لیکدا برانی ژن و پیاو .. سوتانی ساوا و په پوله .. ژاکانی گۆل و خه ند ه .. خنکانی دلدار و کۆتره باریکه .. هیلی تابلیوی هونه ری خودا وه ندن و له سه ر جه سته ی هه له بجه کښا وایانه .. هه وائله کانی خۆر ئاوابوون، پرایده گه ښن، مانگه ده سترکه ده کان له ږښوږی ئه بابیله کان و تۆمارکردنی سه رکه و تنه که دا سه رکه و توتو بوون .. خومه یی ده سته ی ئوخه ی به ږدینیدا دڤښ، سه رکرده کانی مائو ږیرانی کوردیش، خه ریکی ژماردنی پاره ی بانک و کښانه ی بازنی مه چه کی بوو که جوانه مه رگه کانن .. دهنگی تاساوی قورگه

سووتاوه كانى (عنه ب) ، (بامۆك) ، (تووه وشك) ، (گولان) و (شه هيدان) پر به قورگى
 ميژوو هاواردكه ن و ده پرسن : كئ له قه سابانى كۆمونه ي پارس ديموكراتره ؟ كئ له جه نه پال
 فرانكو عيساييتره ؟ كئ له هيتلر نه ته وه په رستره ؟ كئ له فرۆكه وانه كانى نه مريكا مرؤفدوستره ؟
 كئ له سه رۆكى قادسيه به خشنده تره ؟ كئ له خومه ينى ئيسلامتره ؟ كئ له مه لا عوسمان و
 تالهبانى و بارزانى و مامه ند نيشتي مانپه روه رتره ؟ .. كئ ؟ .. كئ ؟ .. كئ ؟ .. كئ ؟ ..
 كئ ؟

١٦ ي ئازارى ١٩٩٩

Yekem Henasey tasaw , dwa Firmêskî qetîsmaw

Kazîwe lenêw temumjî beyanda, pirçî alozkaw û lêwekanî hellbzirkabûn .. Kotrebarîkekanî (baxî mîr) letaw dengedengî dwêşewî mindallanî terebûy şarekem, aramyan lêbrabû .. Çolekan çllawçil, crîwecrîwyan bû, detut hewallî jarawbûnî genimyan pêye .. Xor le demkelî şram, letek mnalle bzêwekan çawşarkêy bû .. Dûdill, çon betîşke zêrînekanîda pejarey xoy bhawête dill û derûnyan .. Tîşkekanî lejêr barî granî xefetda kurt û kem tîn, ta dehatin kalltir debûnewe, nedegeyiştne dlî şarekem .. Sîmay şar detgut, şanehege û mnallî çeçawesû, darî têajniwwe .. Şorreyekanî (gullan) û (bamok), pirçyan şanenekraw, milyan belarewe nabû ... sere rêgekanî (çawg) û (tuwewşik) çoll û korranî herze çawerrêy kçe tînuwekanî ewîn naken .. Hengawekan wêl û bêhêz .. Satekan namo .. Kollanekan çîtir, yarîgey mindallanî xoşînedîwu nebûn, detgut meydanî (mîn)ni û ejnoy rêbwaranî bêhêz û hengawekanyan têkellupêkell dekrîd .. Xor bedlerrawkêwe çeçîbuwe, nêwerrastî asmanî şar .. Sêberekane le xema kurt û kurtir debûnewe û deçûneweyek, le tirsî hêrşî xudawendî qadisye, lejêr hengawe naaramekanda xoyan heşardabû .. Pol pol ebabîle jarhawêjekan, bo encamdanî qezawqeder .. Bo parastinî serwerî " gel û nîştîman " .. Bo ezmûnkirdnî dwa dahênanekanî sermaye .. Berew şare serkeşekey mêjû, asmanyan teykird .. Yekem bomba rojî letkird .. Zrîkey mindall û wîrduxaşbûnî pencerekanî şar, letek zrînganewey pêkî şadî serok û berzibûnewey nîrxî kîmyawî le bazarî çekda, gwêy mrovayetyan kerrdekrîd. Xor ledaxa, letek mallawayî jyan le cestey sutaw û şêwawî hellebce, serî xoy hellgirt ..

Ay sall wergerrawe û gellarrêzane .. Mergî dar û drect .. Lêkdabrranî jin û pyaw .. Sutanî sawa û pepule .. Jakanî gull û xende .. Xinkanî dilldar û kotrebarîke .. Hêllî tabloy hunerî xudawendin û Leser cestey hellebce kêşawyane .. Hewallekanî xorawabûn, raydegeênin, mange destkirdekan le rênwênî ebabîlekan û tomarkirdnî

serkewtnekeda serkewtû bûn .. Xumeynî destî oxey be rdênîda dênê, serkirdekanî mallwêranî kurdîş, xerîkî jmardinî parey bank û kêşaney baznî meçekî bûke cwanemergekanin .. Dengî tasawî qurrge sûtawekanî ('eneb) , (bamok) , (tuwewşik) , (gullan) û (şehîdan) pir be qurgî mêjû hawardeken û deprisn : kê le qesabanî komuney parîs dîmukratre? Kê le cenerrall franko îsayître? Kê le hîtlar neteweperistitre? Kê le firokewanekanî emrîka mrovdostre? Kê le serokî qadisye bexşindetre? Kê le xumeynî îslamtre? Kê le mela 'usman û tallebanî û barzanî û mamend nîştîmanperwertre ? .. Kê ? .. Kê ? .. Kê ? .. Kê ? .. Kê ? .. Kê ? .. Kê ?

16î azarî 1999

داوهری خهوندزان

شهقامه كان، چۆل و چۆلتَر .. ههنگاوهكان خيراو خيراثر .. منالانی مهينهت، توقيو و ئارامتر .. لئوه تينووهدانی مای ئازادی، لهتهك ههنگاو به ههنگاوی مالاوایی و دووركهوتنهوهی خۆر له ئاسمانی هیوای میواندارانی بهسۆز، بپژنگ و رهقتر ههڵدههاتن. ژێرخانهکانی ترسی جهنگی عوسمانی و هیتلەر ئاوهدان .. ههنگاوی پیاسهی ئیواران و شهونشینیهكان، بپهیز و لاوازتر ..

پهراوی بیرهوهرییهكان پهپهپ ههڵدهدرانهوه و بهراوردی دیارییهکانی "بهربهیهتی کۆن و نۆی" دهکرا. ددانهجیرهی "کلنتۆن و میلۆسۆفییج"، وهك جیرهی کتوپری دهڕگهیه له خاموشی شهوهزهندگا، خهون و خهپاڵی ئاسوودهیی ژیان دهتاسی. چرکهچرکی کاتژمێرهكان، لهگۆپی کۆلانه زگگوشراوهکاندا، وهك لێدانی دلی نیچیریک له سیلهی راوچیدا .. هیندهی زهبنیدی تیرازی رۆژنامهكان له پروپاگانده بۆ داهینانی نوێ له پیشهسازی چهکدا، خیراتر و داچلهکینتر .. چاوهکانی ژیان بهپهژارهوه له ساتهکانی تهمهنیان دهروانی و بهمۆرهوه رووه و خوراوا ورمابوون. دهستی هانای خێرهدیتوانی ژێر ساباتی "نهزمی نوێ"، بهئارەزووی گوشینی مشتی گرێخواردووی شهقامه خرۆشاوهکانی نیویۆرک و ئەسینا و مۆسکۆ و لهندن و بهرلین و پاریس و ... ئارەزووی سبهینیهکی بیسنوور و بیدلهخوڕهپهیان له بیرى میژوودا دهپهروهراوند. خۆزگهكان ئەم پرسیاره سههرهپۆیهیان "ناخۆ سبهینی کێمان له گۆکۆی کوبهلهیدا دهشاردرتیهوه و کێ بهخاکماندهسپێریت؟" بهگۆپی سهنگینی رۆژگاردادا ههتا. چهته دهبراییهکانی کوشکی سپی و نهوهکانی ئیس ئیس و یارانى عوسمان پاشا، لهکوشکی جادوویی "پاپا"دا خۆیان مهڵاسدابوو و له مهرگی کوکوختیهکان دههوان .. چاوهپێ ئاوابوونی خۆر بوون .. لهپشت دهریای مهنگی ناوئومیدیدا. چاوی ناوئومیدی له ئەستیره دووردهستهکان واقورماو "ناخ خۆزگه بهوانهیی نیشتهجێ ئەوین و دهستی خاوانی سههرزهویان پێراناگات". دهنگی مهرگ، ژیان راودهنییت و به ههموو زمانێ له پهناگهیی وهلامیک دهگهڕێ "ناخ، مهگهڕ ئیوه له ئیمه نین؟ بۆ بۆمبا دروستدهکهن؟ بۆ چهکهکانتان روو له ئیمه ن؟ خۆ ئیمه دزانی پارووهنانی رۆژانهی ئیوه نین، لهو خهونه ئاوهزووه رابن و له خاوان سیله بگرن! با پێکهوه دهستهکانمان لهیهک گرێبهدهین، نهک تهنیا سنووری نیوان ئالبانهژاد و سرب و کۆسۆفویی بسپهنهوه، بهلکو سیمی درکاو سنوورکهانی بکهینه شوردهی 'باخچهیهک' و بۆ سههرگهمی نهوهی نوێ، میلۆسۆفییج و کلینتون و سهدام و خاتهمی و زورناژهنانی جهنگی تیپهستین .. تاكو دلی هیچ منالیک بهزرمهیی بۆمبا دانهخوڕپ و ههنگاوی لهرزۆکی بهسالچاوانیش، ئەمبهه و ئەوبههه سنووردهکان نهپۆئ .. بۆ ههمیشه لهبری چهک، چهپکه نێرگی بههاری، لهسههه گۆکۆی قوربانیانی درندهی 'خاوان' و 'ناسیونالیزم' دابنن.

dawerî Xewindzan

Şeqamekan, çoll û çolltir .. Hengawekan xîraw xîratir .. Mnallanî meynet, tuqîw û aramtir .. lêwe tînuwekanî Maçî Azadî, letek hengaw be hengawî Mallawayî û dûrkewtnewey xor le Asmanî hîway mîwandaranî besoz, bêrreng û reqtir helldehatin. Jêrxanekanî tirsî Cengî 'usmanî û hîtler awedan .. Hengawî pyasey êwaran û Şewinşîniyekan, bêhîz û lawaztir ..

Perrawî bîrewerîyekan perrperr helldedranewe û berawridî dyarîyekanî "berberyetî kon û noê " dekra. Ddanecîrey "klinton û mîlosovîç", wek cîrey ktuprrî Dergeye le xamuşî Şewezengda, xewn û Xeyallî asûdeyî jyan detasênê. Çirkeçrikî katjimêrekan, legwêy Kollane zigguşrawekanda, wek lêdanî dllî nêçîrêk le sîley rawçîda .. Hêndey zebendî tîrajî Rojnamekan le propagande bo dahînanî nwê le pîşesazî çekda, xêratir û pîrr daçllekêntir .. Çawekanî jyan bepejarewe le satekanî Temenî derrwanî û bemorrewa ruwe û xorawa wirrmabûn. Destî hanay xêrnedîtwanî jêr sabatî "Nezmî nwê", bearezûy guşîni miştî grêxwardûy Şeqame xroşawekanî nîwyork û esîna û mosko û lenden û berlîn û parîs û..., arezûy sbeynêyekî bêsnûr û bêdlexurpeyan le bîrî mîjûda deperwerand. Xozgekan em pirsyare sererroyeyan "axo sbeynê kêman le gillkoy kuyletîda deşardîrêtewe û kê bexakmandespêrêr?" begwêy sengîni Rojgarda deda. Çete deryayyekanî kuşkî spî û newekanî ês ês û yaranî 'usman paşa, lekuşkî cadûîy "papa"da xoyan melasdabû û le Mergî kukuxtîyekan dedwan .. Çawerrêy awabûnî xor bûn .. Lepşit deryay mengî naumêdîda. Çawî naumêdî le estêre dûrdestekan waqurrmaw "ax xozge bewaney nîştêcêy ewên û destî Xwakanî serzewîyan pêrranagat". Dengî Merg, jyan rawdenê û be hemû zmanê le penagey wellamêk degerê "ax, meger êwe le ême nîn? Bo bomba drustdeken? Bo çekekantan rû le êmen? Xo ême dzanî paruwenanî Rojanhî êwe nîn, lew xewne awejuwe rabin û le Xwakan sîle bigrin ! Ba pêkewe destekanman leyek grêbdeyn, nek tenya snûr nêwan albanNejad û sirb û kosovoyî bisrînewe, bellku sîmî dirrkawî snûrekanîş bkeyne şurey "baxçeyek" û bo sergemî newey nwê, mîlosovîç û klîntun û sedam û xatemî û zurrnajanî Cengî têpestênîn .. Taku dllî hîç Mnallêk bezirmey bomba danexurpê û hengawî lertzokî beSallaçuwanîş, ember û ewberî snûrekan nepêwê .. Bo hemîşe lebrî çek, çepke nêrgisî Beharî, leser gillkoy qurbanyanî drindeyî "Xwakan û nasîwnalîzm" dabnêyn.

21î Azarî 1999

خەونىكى خەۋالوو

ھۆ ھاوپى، چاۋەپى مەبە ! پاسارىيەكانى تەيراۋا لانەشىۋاۋ لەدوۋى مانگەشەۋ دەگەپىن و جىژوۋان نادۇزىنەۋە. گالكىشەكانى باخچەى (كورد و عەرەب) رېگەنادەن شوپىنپى گولە ۋەنەۋشەكان ھەلگىرنەۋە. دارپىيەكان ھەست بەنامۇپى دەكەن و لەتەك نەسىي پايىزان ئەشكە زەردھەلگەپراۋەكانيان دەۋەپىن.

چاۋەپى مەبە ! گولى گولدانەكەت پەژموردەيە و مەگەر بەخەون و خەيال، پەرە ئال و گەلا ۋەردىلەكانى بەسەرپەنجكانت ماساژ بەدى .. ئەشكەكانت سۆزى لكە وشكەكانى نابزوپىن، نىگاكانى لە دوافرمىسى ئەۋىنا پەلكە زىپىنەى ئىۋاران ناشكىننەۋە.

چىدى چاۋەپى مەبە ! جەستەى ماندووت بدە بەكۆلى ھەنگاۋەكانتا، چەند كۆلانى ئەۋلاتر لە گۆشەى باخچەكەدا خەمەكانت بىئە و ئەشكىبارانىيان بكە، بەلكو ئەم بەھارە گولە ۋەنەۋشەكانت سەۋز بىنەۋە و پاسارىيەكانى ستۆكھۆلم مەست بكەن و گۆرانىيە ياخييەكان پرووت پرووت، بى توپكىل، بى فىل و درۆ وشە ئەۋىناۋىيەكان، لە گەردنتا بھۆننەۋە. چىدى چاۋەپى مەبە ھاوپى، پاسارىيەكانى گەرمىيان لە لەندەن ناگەپنەۋە !

۹ى سېپتەمبەرى ۱۹۹۹

Xewnêkî xewallû

Ho Hawrrê, çawerrê mebe ! Pasaîyekanî teyrawa laneşewaw ledûy Mangeşew degerrên û cêjuwan nadoznewe. Gallkêşekanî baxçey (Kurd û 'Ereb) rêgenaden Şwênpêy Gulle wenewşekan hellgirnewe. Darbêyekan hest benamoyî deken û letek nesîmî payîzan eşke zerdhellgerrawekanyan dewerênin .

Çawerrê mebe ! Gullî Gulldaneket pejmurdeye û meger bexewn û Xeyall, perre all û gella wîrdîlekanî beserpenckant masaj bdey .. Eşkekant sozî lke wişkekanî nabziwên, nîgakanî le dwafrimêskî Ewîna pelke zêrrîney êwaran naşkênnewe.

Çîdî çawerrê mebe ! Cestey mandût bde bekolî hengawekanta, çend Kollanê ewllatir le goşey baxçekeda Xemekant bnêje û eşkbaranyan bke, bellku em Behare Gulle wenewşekant sewz bibnewe û pasaîyekanî stokholm mest bken û goraniye yaxîyekan rût rût, bê twêkill, bê fêll û dro wşe Ewîawîyekan le gerdinta bhonnewe. Çîdî çawerrê mebe Hawrrê, pasaîyekanî Germyan le Lenden nagerrênnewe!

9î sêptemberî 1999

شەۋارەى بەزىمى نوئى

ھەموو پۇژۇ دايىكم كۆرپەيەكى كەمئەندام لە ھەناوى ژانەكانىدا دەپەرورەيىتى، نۆ مانگ لە منالدىن و نەوودە سال لە كۆئى مەينەتى دەگرىت. ھەموو چەند ھەفتەيەك برالەكانم لەباردەچىن و ھەموو نۆ مانگ و نۆ پۇژۇك، دايىكم بەسەر زگەو، مل بەلارەو دەنپىت. ھەموو پۇژۇ لە كۆلانەكەماندا چەپكىن خونچەمنال تەراخوما چاويان دەخوا و زەردۆيى وەك گەلای پايىزان ھەليانەدەوەرپىتى و كۆكەپەشە تا ليوارى مەرگ، بەچەپۆك بەرپىندانەكا. ھەموو شەوئ يارانى پەيامبەر گلوپى سەر شەقامەكان دەكوژىننەو و چرا دەستىيەكانى سەركۆلان دەدزن، تا ئالە چاۋچنۆكەكەى بەزىمى نوئى ھاوسىكانمان بتاسيىتى.

ھەموو بەرەبەيانپىك لەتەك ھات و ھاوارى منارەكان جەستەى ژيان دەگرىنە كۆل و لە مەينەتتاوا زىندەبەچاللى دەكەين. سەرتسوورنەمپىنت، كە خۇمان دارەمەيتى نارەزووكانمان بۆ گۆرستان پاكىشەكەين و ئەشكىيان بۆ نابارىتىن، ئاخەر ئەشك نەماو تا تۆز و گەردى دلمان بشۆينەو و ھەورەكانىش نەزۆكن.

سەرتسوورنەمپىنت، كە لە مەيخانەكانى بەزىمى نوئىدا، خوئناو بخۆينەو، ئاخەر ھىشووھەرتىكان ھەو و كىميان لىدەچۆرى. سەرتسوورنەمپىنت، نىنۆك و پىستى وشك ھەلاتوومان دەجووين و دەخۆين، ئاخەر بىرپارە لە يەكەم زىستانى سەدەى نوئىدا، جەستەى سەرمابردەلەى خۆر بە بۆمبى ئەتۆمى گەرمبەكەنەو، لە يەكەم بەھارى سەدەى نوئىدا، ليوى وشكەپەلاتووى كانياوكان بەزار تەپكەن. لە يەكەم ھاويىنى سەدەى نوئىدا، گوئە ژاكاوكان بە خەردەل ببوژىننەو. سەرتسوورنەمپىنت، گەر دەريالووشەكان بەگەنم پىكەنەو و بەچكە دووپىشكەكان بەشېر ژىرەكەنەو. سەرتسوورنەمپىنت، گەر شەوى سەرى سال، نازىبەكان ناگرى قىنيان بەجەستەى كارگەرانى كۆچەر ھەلگىرسىننەو و چەپكىن دىركى نەزىمى نوئى لە بەرۆكى سالى نوئى بدەن و لە سەماگەى ديموكراسى خاكاندا لەتەك زەرى دەمپىكى خوئناوى خواپىداوكان، ئاھەنگى كۆيلەتى ئىمە بگىرن.

Şewarey Bezmî nwê

Hemû Rojê Daykim Korpeyekî kemendam le Henawî Janekanîda deperwerênê, no Mang le Mnalldan û newed Sall le Kollî meynetî deêrê. Hemû çend Hefteyek Brallekanim lebardeçin û hemû no Mang û no Rojêk, Daykim beser Zgewe, milî belarewe denêt. Hemû Rojê le Kollanekemana çepkê Xunçemnall teraxuma çawyan dexwa û zerdoyî wek gellay payîzan hellyandewerênê û kokerreşe ta lêwarî Merg beçepok berrêyan deka. Hemû Şewê yaranî peyamber gllupî ser Şeqamekan dekujênnewe û çra destîyekanî serKollan dedzin, ta alle çawçnokekey bezmî nwê Hawsêkanman btasênê.

Hemû berebeyanêk letek hat û hawarî mnarekan cestey jyan deêrîne koll û le meynetawa zîndebeçallî dekeyn. Sertisûrrnemênt, ke xoman daremeytî arezuwekanman bo gorristan rakêşdekeyn û eşkyan bo nabarênîn, axir eşk nemawe ta toz û gerdî dillman bşoynewe û hewrekanîş nezokin.

Sertisûrrnemênt, ke le meyxanekanî bezmî nwêda, xwênaw bxoynewe, axir hêşuwetrêkan hew û kîmyan lêdeçorê. Sertisûrrnemênt, nînok û pêstî wişk hellatûman decûyn û

dexoyan, axir birryare le yekem zistanî sedey nwêda, cestey Sermabirdelley xor be bombî etomî germ bkenewe, le yekem Beharî sedey nwêda, lêwî wişkhellatûy kanyawekan bejar terrken, le yekem hawînî sedey nwêda, Gulle jakawekan be xerdel bbujênnewe. Sertisûrrnemênt, ger deryalûşekan begenim pirrkenewe û beçke dûpişkekan beşîr jîrkenewe. Sertisûrrnemênt, ger Şewî serî Sall, nazîyekan agrî qînyan becestey kargerranî koçer hellgîrsênnewe û çepkê dirrkî Nezmî nwê le berokî Sallî nwê bden û le semagey dîmukrasî Xwakanda letek zrrey dempêkî xwênawî Xwapêdawekan, ahengî koyletî ême bgêrîr.

21î dêsemberî 1999

ناخ گۆرى ئەوين و لانكەى پەشىمانى

كاتىك، كە نامۆى لە تەك شەوانى لانهوازىدا دەست لە مى يەكدى دەكەن، جەستەى شەكەتبان دەپتە نەخشى سەر شەقامە دلبەردىنەكان و بە ئاگرى ناخيان شەرى سەرماوسۆلەى وەرزى تەنبايى دەكەن ..

لەوتەى من ھەم تەنباي و نامۆىش ئاوەلدوانەى تەمەنم. لە ھەر چركەيەكى راپوردوى تەمەندا ھەرزەيى تا لىوارى گۆر تاوى داوم و نامۆى كفى پەشىمانى بە بالامدا بپوھ.

تەنباي، داينى مندائى و دلدارى لاوتىمە و ھەر سات چرنووى زياتر و تىتر لە ياداوەريەكانى دويكەم گىردەكا. ھەموو پۆژى بينەرى ناوختەمەرگى خۆم و ديمەنى خەنجەرە ژەنگاويەكەى پىشتم، تا ئامىزى نامۆى راومدەنى ..

نامۆى لە خۆم، لە ھەزم، نامۆى لە سات و پىم .. ساتە نامۆكانى دويكەم، وەك تارمايى خوئىخۆران لە دووم دىن و بەرەو دونبايەكى نامۆ راومدەن، دونبايەك، كە تىيدا روخسارى كەمژەيى خۆم،

روخسارى جادوويى دلدارەكەم و ناراستگۆيى ھاوەلەكانى تىيدا بەدەيدەكەم، دونبايەك كە گشت تىيدا كەولكراوين و تەنيا نامۆى تەرە خۆم. لىرە خەمى تەمەنىكم بە كۆلدا داوھ و جەستەى تىشكاوم، بارى گرانى سەرشانم .. ئەم شەو ئاوازىكى خەمگىن دەنگەژى پەشىمانىم دەژەنى و لەنىو گۆرى گەوجيەتى خۆم و ئامىزى نامۆيدا دۆشداماوم.

٢٠٠٠ى جىنىوھرى ٢٤

Nax Gorri Ewîn û Lankey peşîmanî

Katêk, ke namoyî le tek Şewanî lanewazîda dest le mlî yekdî deken, cestey şeketyan debête nexşî ser Şeqame dillberdînekan û be agrî naxyan şerrî Sermawsolley werzî tenyayî deken . .

Lewetey min hem tenyam û namoyş awelldwaney Temenim. Le her çirkeyekî raburdûy Temenimda herzeyî ta lêwarî gorr tawî dawm û namoyî kifnî peşîmanî be Ballamda brîrîwe.

Tenyayî, dayenî Mindallî û dilldarî lawêtîme û her sat çirnûkî zyatir û tîjtir le yadawerîyekanî dwêkem gîrdeka. Hemû Rojê bînerî nawexteMergî xomim û dîmenî xencere jengawîyekey piştîm, ta amêzî namoyî rawimdenê..

Namoyî le xom, le hezm, namoyî le sat û rêm.. Sate namokanî dwêkem, wek tarmayî xwênxoran le dûm dên û berew dunyayekî namo rawimdenên, dunyayek, ke têyda Ruxsarî gemjeyî xom, Ruxsarî cadûy dilldarekem û narrastgoyî Hawellekanmî têda bedîdekem, dunyayek ke gişt têyda kewillkrawîn û tenya namoy tere xomim. Lêre Xemî Temenêkim be kollimda dawe û cestey têşkawm, barî granî serşanim .. Em Şew awazêkî Xemgîn dengejêy peşîmanîm dejenê û lenêw gorrî gewcyetî xom û amêzî namoyîda doşdamawm.

14î cênîwerî 2000

كوٽرین یا چاویلکەى تاریکمان بە پرووی تیشکی خۆردا داناوه؟

گەر بۆیان بلوایه و دەستیان بە ئێرەش بگەیشتایه، ئەوا دژەشەپەکانی ئەوروپاشیان، بە دەردی خۆپیشاندهرەکانی مەیدانی کۆترەکه، خەڵتانیخوێندەکرد.

ئەم فیلمەتان بینویه، پۆیستناکات بۆتانیگێرمەوه، دڵنیام ئەنگۆ لە من باشتەر دەگێرپەنەوه. لە جۆری ئەم فیلمەى هەنووکە لەسەر پەردەى سینەماکان دەبینن و خۆمان لەنیویدا ئەکتەرین و رۆڵی کەسایەتییهکی گەمژەى تیدا دەگێرین.

هەر وهك ئەو فیلمانەى كە لەوهوبەر بینومانن، چۆن مرۆفە "سپیپستە ناژەلدۆست و ژینگەپارێزەكان" دەچنە ئەفریكا و سۆپەرمانتاسا فیل و مەیموونە بەستەزمانەكان لە چنگ "ئەفریكییه درنده و نامۆدێرنەكان" رزگاردەكەن و "یاسا بەرقەرار-دەكەن"! هەر بەو جۆردی كە لە بەرامبەر تێلەفزیۆنەكانمان دادەنیشتین و بەدەم هاوسۆزیمانەوه بۆ پالەوانە سپیپستەكان تەشتی گۆلەبەرۆژی سوێرمان دەكرتان و لە خۆمان نەدەپرسی: كێ كریاری دندانی فیل و لمۆزی مەیمون و چەرمی پلنگە؟ كێ ئەو "ئەفریكییه ناشارستانیانه" ی فێری ئەم و بازرگانیه كرد؟

هەرواش سەیری ئەم فیلمەى هەنووکە دەكەین و بەوپەرى ساویلکەیمانەوه گۆی لە وێردی شكۆداران كە لەنێسە و گۆرانیهكانیان لە ئاودەستخانەدا دەگیرن، چەپەیان بۆ لێدەدەین و سەمایان بۆ دەكەین، كە لە چنگ سەدامی دىكتاتۆر رزگاربانكردوین، بەبێ ئەوهى لە خۆمان پیرسین؛ چۆن ئەو دىكتاتۆرە لە (میسر) هوه رینگەى كۆشكى كۆمارى گرتەبەر؟

كەچی نازانین بەخۆمان كامە رۆلمان هەیه، ئەو ئەفریكییه بیئە بەرجاوت، كە چەپلە بۆ سۆپەرمانە سپیپستە مۆدێرنەكە لێدەدا، كاتێك بە نوێترین چەك راوه-پەشپست دەكا. چەپلە لێدەدەین و دەكەوینە هەلەكەسەما، چاومان لە جۆرى ئەو چەكانە دەنوقێنین، كە ئازەلەكانى بە بێدەنگترین و خێراترین كات پێپاودەكرێت، كرتە .. كرتى گۆلەبەرۆژە، ناھێلیت گوتیمان لەو هاوارانە بیئت، كە دەلێن "ئەم چەكانە لە كوێ دروستكران و چۆن گەیشتونەتە ئەو؟"، هەر وهك چۆن لەبیری خۆمانى دەبینەوه، هەورە سوورباوهكەى ئاسمانى هەلەبجە لە كوێوه هەلیكرد و فەرمانى "سەر بۆ من و مال بۆ ئێوه" لە كوێوه سەرچاوهى گرتووه؟

ئێمە تەنیا كەسایەتى گەمژە نین، بەلكو ئەكتەرى گەمژە و بینەرى گەمژەشین، نەك ئاگامان لە پشتپەردەى فیلمەكان نەماوه، تەنانهت توێكڵە جاووەكانیشمان كردووەتەوه ناو تەنشته گۆلەبەرۆژەكە و چەند جارە دەیانكرتێنین و دەیانجۆینەوه ... ؟

٢٠٠٣ ی سێپتەمبەرى ٢٠

kwêrîn ya Çawîlkey tarîkman be rrûy Tîşkî Xorda danawe?

Ger boyan bilwaye û destyan be êreş bgeyiştaye, ewa Djeşerrekani Ewropaşyan, bederdî Xopîşanderekani Meydani Kotreke, xelltanîxwêndekrid.

Em Filmetan bînîwe, pêwîstnakat botanbigêrmewe, dillnyam engo le min baştir deygêrnewe. Le corî em Filmey henûke Leser perdey sînemakan debînîn û xoman lenêwîda ekterîn û rollî Kesayetîyekî gemjey têda degêrîn.

Her wek ew Filmaney ke lewewber bînîwmanin, çon Mrove spîpêste Ajelldest û Jîngeparêzekan deçne Afrika û sopermanasa fil û meymûne bestezmanekan le çîng "Afrîkîye drinde û namodêrnekani" rizgardeken û "Yasa berqerar-deken ! Her bew corey ke le beramber têlefzyonekanman dadenîştîn û bedem hawsozîmanewe bo pallewane spîpêstekani teştê GulleberRojoy swêrman dekirtand û le xoman nedeprîsî; kê kiryarî dindani fil û lmozî meymun û çermî pllinge? Kê ew efrîkîye naşaristanîyaney fêrî em û bazirganîye kird?

Herwaş seyrî em Filmey henûke dekeyn û bewperrî sawîlkeymanewe gwê le wêrdî şkodaran le kenîse û goranîyekanyan le awdestxaneda degîrîn, çepleyan bo lêdedeyn û semayan bo dekeyn, ke le çîng "sedamî dîktator" rizgaryankirdûyn, bebê ewaye le xoman bpirsîn; çon ew dîktatore le (mîsr)ewe rêgey koşkî komarî girteber?

Keçî nazanîn bexoman kame rollman heye, ew efrîkîye bêne berçawt, ke çepille bo sopermane spîpêste modêrneke lêdeda, katêk be nwêtrîn çek rawe-reşpêst deka. Çepille lêdedeyn û dekEwîne heleKesema, çawman le corî ew çekane denuqênîn, ke Ajellekanî be bédengîtrîn û xêratrîn kat pêrrawdekrêt, kirtê .. Kirtî GulleberRoje, nahêllêt gwêman lew hawarane bêt, ke dellên "em çekane le kwê drustikrawn û çon geyiştunete ewê?" Herwek çon lebîrî xomanî debeynewe, hewre sûrbawekey Asmanî hellebce le kwêwe hellîkrid û fermanî " ser bo min û Mall bo êwe " le kwêwe serçawey girtuwe ?

Ême tenya Kesayetî gemje nîn, bellku ekterî gemje û bînerî gemjeşîn, nek agaman le piştperdey Filmekan nemawe, tenanet twêkille cwawekanîşman kirduwetewe naw tenîşte GulleberRojeke û çend care deyankirtênîn û deyancuynewe ... ?

20î sêptemberî 2003

خەونی منائی من و کەتواری پوداوەکان

کاتێک من منداڵ بووم، بە پێی کارایی خێزان و دەورووبەرم، هەمیشە گویم بۆ هەوائی رادیویی و قسەوباسە پامیارییەکان رادەدێرا. ئەووی کە تانیستاکەش لە گویمدا دەزینگیتهو، وەدەرنانی کەسانی بەکرێگیروای داگیرکاری فەرەنسە بوون لە ولاتی یەک ملیۆن گیانبەختکردوودا.

پۆژانە لەتەک تاوسەندنی ستەم و کاولکارییەکانی پڕژیی بەعس لە کوردستاندا، ئەو خولیایە لە سەرەدا گەورە دەبوو "ناخۆ کە ی، ئەو پۆژە، کە بەکرێگیروانی بەعس'یش لە کوردستاندا ئاوا ولاتبەدەر بکڕن و کەسانیکیش کە لەپیناوا نازادی و پزگاری خەڵکدا گیانبەخشبو، نەو و کەسوکار و هاووەلان و هاوڕێیان، لە جیاتی پەشیمانی، شانازییان پێوەبکەن؟

ئەو کات من، نە پێگەی کۆمەڵایەتی خۆم دەناسی و نە ئەوانە ی بەناوی گشت گەلی کوردستانەو خۆیان دەناساند، هەرەها پێشموابوو، کە هەژاری و نادادپەرەری لە کۆمەڵگەکاندا تەنیا بۆ بوونی سەرەربوونی سەرنی بەعس دەگەرێتەو! بەلام هاوتای گەورەبوون و قالیبونم لە پوداوەکاندا، تەمومژی پووی راستییەکان دەپەویەو و بیرم بۆ ئەو دیو ئەو تابلویانە دەچوو، کە خۆبەنوینەزانانی نەتەو لە هۆشی ئیمەدا دەیانکێشان.

من گەورە بووم و بەرهەڵستی گەورەتر، من گەورەتر بووم و هێرش و پەلاماری داگیرکەرەکان گەورەتر و بەکرێگیروان و هاووەرژەوهندانی بەعس زۆر و زەبەندتر، تا کار گەیشته ئەووی بەپێچەوانە ی هەلۆیستی نازادیخوازانی جەزائیرەو، بەکرێگیروان و پێشەشکرانی کیمیابانی هەلەبجە و ئەنفال، کرانە "چەکداری شۆرشگێر" و ئەندام پارلەمان!

ئای لەو ساتە ی کە لە خەونەکە ی منداڵیم داچەلەکیم و دیتم -- چۆن لە ئاوینەنمای خەونی سەرورەراندا جەلاد ؛ قوربانییە، خیانهتکار ؛ خەباتکار، دژەشۆرش ؛ شۆرشگێر و سەرمایه‌دار ؛ پێشمەرگە یە- هەناسە ی پەشیمانی سیبەکانی ئاوساند و شانازییەکانی رابوردووی کردە نیشانە ی گەمژەیم.

Xewnî Mnalî min û Ketwarî Rudawekan

Katêk min Mindall bûm, bepêy karayî xêzan û dewruberm, hemîşe gwêmba hewallî radyoyî û qsewbase Ramyarîyeke radedêra. Ewey ke taêstakeş le gwêmba dezrîngêtewe, wedernanî Kesanî bekrêgîrawî dagîrkariy ferense bûn le wlatî yek milyon Gyanbextkirdûda.

Rojane letek tawsendinî stem û kawilkarîyeke rjêmbê'si le Kurdistanda, ew xulyaye le serimda gewre debû "axo key bê, ew Roje, ke bekrêgîrawanî Be'sîş le Kurdistanda awa wlatbeder bikrên û Kesanêkêş ke lepînaw Azadî û rizgarî Xellkda Gyanyanbexşîwe, newe û Kesukar û Hawellan û Hawrêyanyan, lebrî peşîmanî, şanazîyan pêwe bken?

Ew kat min, ne pêgey Komellayetî xomim denasî û ne ewaney benawî gişt gelî Kurdistanewe xoyan denasand, herweha pêşîmwabû, ke hejarî û naDadperwerî le Komellgekemanda tenya bo bûnî serwerbûnî seranî be'si degerrêtewe ! Bellam hawtay gewrebûn û qallbûnim le rûdawekanda, temujî rûy rastîyeke derrewîewe û bîrm bo ew dîw ew tabloyane deşû, ke Xobenwênezananî Netewe le hoşî êmeda deyankêşan.

Min gewre bûm û berhellsitî gewretir, min gewretir bûm û Hêş û pelamarî dagîrkeran gewretir û bekrêgîrawan û hawberjewendanî be'si zor û zebendtir, ta kar geyişte ewey bepêşewaney hellwêstî Azadîxwazanî cezaîrewe, bekrêgîrawan û pêşleşkranî kêmyabanî hellebce û enfal, krane çekdarî şorrşigêr û endam parleman!

Ay lew satey ke le xewnekey Mindallêma daçllekîm û dîtîm -- çon le Awênenmay xewnî serweranda Celad ; qurbanîye, xyanetkar ; Xebatkare, djeşorş ; şorrşigêr û Sermayedare ; Pêşmergeye – henasey peşîmanî sîyeke nmî awsand û şanazîyeke raburdûmî kirde nîşaney gemjeyîm.

مائی جندوکان

خۆرەتاو وردە وردە بەرەو ناوەراستی ئاسمان دادەکشا و کۆلان کپ و بێدەنگ. هیچ وەکو خۆی نەمابوو. دەرگە پەشەکە شتێکی نوێ بوو، سیمای کۆلانەکی گۆرپیوو. هیچ شتێک وەک دوێنێ نەدەهاتە بەرچاوی جیرانەکان. هەمووان چاویان لە شێوەی نیشانەی پرسیار بریبوو دەرگەکە و چاوەڕێی دەرگەوتنی تازە جیرانان بوون. منالان کە چەند هاو دەم و هاو یاریان لە دەستدا بوو، مات و مەلەول لە بەرامبەر دەرگەکە کومەلەیان بەستبوو. ژنان لەبەر دەرگە چۆکیان دادابوو، دەتگوت کۆری ماتەمینی دەگێڕن. هێشتاکە کەسیان لەتەک ئەم بارە نوێیە پانەهاتیبوون. جارجار لە قسەکانیاندا چاوەڕوانی 'باچی جوان'یان دەکرد. مەلا خدریش چاوەڕێی مام مەهدی بوو، تاوەکو دەمەتەقییەکی لەتەکدا بکاتن، ئاخەر ئەو لەتەک کەسی دیکەدا نەدەگوتجا. دەنگی "وەرە بۆ گۆرەبەرۆژی برژاو، گۆرەبەرۆژی گەرم" ی باھۆز و بۆتان لە گوێی منالاندا دەزینگایەو و قسە خۆشەکانی شیلانی وەبیری کۆری کێژۆلە تازە هەلچوووەکان دەهینایەو، ئیدی کێ چیرۆکی چل کێڕۆشکان و بزە زێڕینە و شاری خۆشەختیان بۆ بگێڕتەو.

چیرۆی ترازانی دەرگەکە وەک زەنگی هەستانەو، ژن و پیر و مندالی بەناگاھینا و سەرسامیکردن. دەموچاویکی ڕیشنی جەمەدانی بەسەر و دەرچاچ هەلکراو لەنیو ڕەشی دەرگەکەدا دەتگوت ڕوخساری خێو لە شەو زەنگدا. بەبێ ئەوەی ناوڕ لە کەس بداتەو، خۆلێژە پڕ ناوکە خورماکی کردە تەنەکە ژەنگینەکی بەردەرگە و بەتوندی دەرگەکی بەرووی پرسیارە ناچارماکانی جیرانان داخست. باچی هەمین... "بڕواناکەم ئەمە خواوەنمەلەکە بێت، ئەی ژنەکە بۆ دەرناکەوێت؟"

ژنان درێژەیان بەدانیشتنەکەیان دا و چاوەڕێی عەرەبانەکی مام مەهدی مانەو. منالانیش ڕووبە ئاسنینەکانیان توند لەمستناوو، چاوەڕێی کێک و گۆلەبەرۆژەکی باھۆز و بۆتان بوون. لەناکاو دەرگە پەشەکە ترازایەو و دوو کێژۆلە پاچەلە، سەر و عەبایەکی چکۆلەیان لێناڵاندبوون و سەرپۆشیکی ڕەشی پان و پۆریان لەمەل گێندا بوون، بە پرتاو بەرەو سەر شەقامەکە هەلکشان، دەتگوت لە دەستێژی پرسیارێک منالەکان هەلدین.

باجی ههمین، که تا ئەوکات بێدەنگ لە دەرگە کە وێ بوو بوو، گوتی "من بڕواناکەم ئەوانە
 خاوەنمەڵ بووبن، لەو دەچیت میوانیان بن، وا خەریکە یەک یەک دەر دەچن..."، هۆرپی
 تاکسییە کە لەو سەری کۆڵانە کەو، قسە کە ی پێپری و سەرنج پراکێشان، لەتە ک
 نزیکی بوونەوی گرمە ی تاکسییە کە، وەلامی پرسیارە کە پۆشن دەبوو، لەتە ک وەستانی
 تاکسییە کە لە شوێن عەرەبانە کە ی مام مە هدی، دەرگە کە وە ک هەورە بروسکە کرایە وە و
 داخرایە وە. ژینکی لاوازی بەژن بەرز، بەو چلە ی هاوینە وە ک داوێ نیو گەنم لە عەبا و پێچە
 و دەستکیشی ڕەش پێچرابوو. بەچاوتر و کانێک خۆی ترنجان دە دوای تاکسییە کە و
 لە بەرچاوان و نبوو. هیندە ی دیکە کۆی پرسیارە کان قورستریوو. باجی مەلە ک "بەخودای ئەمن
 لەو بەزم و ڕەزمە ی سەر دەرناکەم. ئەم ماستە ی بێموو نییە، ئەگینا بۆ دەبێت خۆیان
 لەچاوی ئێمە ومانان بشارنەو، خۆ ئێمە درداری لەتە ک ژنە کە ی ناکەین، تاکو نامە حەرم
 بین؟!...."

تا دەهات سێبەری منالان لەسەر زەویبە کە کورتتر دەبوو، لەبەرسان هاواریان لێهەستابوو،
 وردە وردە کۆلان لە قولە قولی گەرما ی نیوەرۆدا چۆلدەبوو. جارجارە منالێک سەری
 دەکێشایە کۆلان، تا بزانی تەرگە ڕەشە کە کرایتەو یان نا.

هاوڕاز هاواری لێهەستا" دایە.. دایە، دەرگە کە کراو و پیاو و ڕیشنە کە بەپەلە دەتگوت لۆ
 ئاودێرانی دەجی، لە مەل دەرپەری". دایکی هەوڕاز، کە لەتاو هاوارە کە ی هاوڕاز، ڕیشکی پۆنی
 داخ باسکی سووتاندبوو، گوتی "چیان لێیکەم، چاویان دەر دەهات و ملیان دەشکا، بەخودای
 قەت جیکە ی مەل باجی جوانە ی ناگرنەو".

بۆ پۆزی دواتر ژنانی کۆلان پێکرا کۆبوونەو و بڕیاراندا بچنە خێرەتانی تازە جیران و پلە
 حەپسە یان کردە دەمراست و تاکو پەیا می کۆلانیان پێگە ێنێت. هەنگاو هەنگاو هەستیان
 بەتەرس و نامۆی دەکرد. باجی هەمین، بە دەستە ڕەقە لێکانی دەنگی لە دەرگە ڕەشە کە
 هەستان "مەلە کە، جیران، ئێمە جیرانی ئەنگۆین، هاتووین بەخێرەتانی بکەین".
 دەنگی کی نی: چتان دەوێ، خێزانم لە مەل نییە.

ژنانی کۆلان، پاشە و پاش کەشەنەو و ئارەقە ی پەشیمانی بەسەر ڕوومە تەکانیانەو
 ساردبوو، بەجاری زاریان بەگۆنە دەهات، دەتگوت لە نەرە نەری کابرای ترسان. منالان وا
 وێمابوون، دەتگوت سەیری فیلمی تیکساز ی دەکەن.

مام عەوﻻ، درې به بېدهنگییه سه رسامکه ره که دا و گوتی " که وایځ باشته من و مه لا خه لیل
برېږن، مادام هر پیاوه که له مائییه ". دووباره زرمه له دهرگه هه ستاوه و دهنگیگی نهرم و
ناسک به هیواشی وتی: کی؟

مه لا خه لیل: نیمه یین جیرانتاین، هاتوین، به خیرهاتنتان لییکه یین.

دهنگه که: به داخه وه، پیام له مائی نییه، من زه عیفه یه کی به ته نیام، به خیرئ چن .... مام
عه وﻻ، که تا ئه وکات هر دوو دلیوو، به ئاوازیکی خوشه وه هه لیداین " جیگه ی شابازان
قه له رهشکه خوازان. هې دنیا چهنده لاری".

منالان که زانیان هیچیان چنگ نه که وت و چاوه پروانیان بیسوود مایه وه و له و دهرگه ره شه وه
هاوه لیان بو په بدانا بیټ، له بهر دهرگه که بازنه یان به ست و به دهم سه ما کردنه وه هه لیان داین
و قاره مان دهنگی هه لیری:

باهوز و بۆتان.. هو

هاوه لی منالان .. هو

بو بارتان کرد.. هو

ئهنگومان خوشده ویست.. هو

به دل و به گیان.. هو

شارا :

ئهوا هاته دهر.. هو

جیرانی پریشان .. هو

ده لی بزنه .. هو

له نیوان مه ران .. هو

ریشی زور باشه .. هو

بو گسکی کۆلان .. هو

هو.. هو.. هو

هو.. هو.. هو

هو.. هو.. هو

Mallî Cindokan

Xoretaw wirde wirde berew nawerrastî Asman dadexşa û Kollan kip û bêdeng. Hîç weku xoy nemabû. Derge reşeke ştêkî nwê bû, sîmay Kollanekey gorribû. Hîç ştêk wek dwênê nedehate berçawî cîranekan. Hemuwan çawyan le şêwey nîşaney pirsyar brîbuwe Dergeke û çawerrêy derkewtinî taze cîranan bûn. Mnallan ke çend hawdem û hawyarîyan ledestdabû, mat û melûl le beramber Dergeke kumelleyan bestibû. Jnan leber Derge çokyan dadabû, detgut korri matemînî degêrn. Hêştake Kesyan letek em bare nwêye ranehatbûn, carcar le qşekanyanda çawerrwanî bacî cwayan dekrîd. Mela xidrîş çawerrêy mam mehdî bû, taweku demeteqêyekî letekda bkatî, axir ew letek Kesî dîkeda nedegunca. Dengî "were bo gurebeRoje birjaw, gureberoje germ" î bahoz û botan le gwêy Mnallanda dezrîngayewe û qşexşekanî şîlanî webîrî korri kîjolle taze hellçuwekan dehênayewe, îdî kê Çîrokî çil kêrwêşkan û bizne zêrrîne û şarî xşbextîyan bo bgêrrêtewe .

Cîrrey trazanî Dergeke wek zengî hestanewe, jin û pîr û Mindallî beagahêna û sersamîkirdin. Demuçawêkî rîşnî cemedanî beser û derqaç hellkraw lenêw reşî Dergekeda detgut Ruxsarî xêwe le Şewezengda. Bebê ewey awrr le Kes bdatewe, xollrêje pîrr nawke xurmakey kirde teneke jenginînekey berDerge û betundî Dergekey berrûy pirsyare naaramekanî cîranan daxsit. Bacî hemîn... "Birrwanakem eme xawenMalleke bêt, ey jnekey bo dernakewêt" ?

Jnan drêjeyan bedanîştnekeyan da û çawerrêy 'erebanekey mam mehdî manewe. Mnallanîş rub'e asnînekanyan tund lemîstnabû, çawerrêy kêk û GulleberRojekey bahoz û botan bûn. Lepîrr Derge reşeke trazayewe û dû kîjolley paçelle, seru 'ebayekî çkoleyan lêallandibûn û serpoşêkî reşî pan û porryan lemil grêdabûn, be pirtaw berew serşeqameke hellkîşan, detgut le destrrêjî pirsyarî Mnallekan helldên.

Bacî hemîn, ke ta ewkat bêdeng le Dergeke wirr bû bû, gutî "min birrwanakem

ewane xawenMall bûbin, lewe deçê mîwanyan bin, wa xerîke yek yek derdeçin...",
 horrênî Taksîyeke lew serî Kollanekewe, qsekey pêbrî û sernicîrrakêşan, letek
 nzîkbûnewey girmey Taksîyeke, wellamî pirsyareke roşindebuwewe, letek westanî
 Taksîyeke le Şwên 'erebanekey mam mehdî, Dergeke wek hewrebruske krayewe û
 daxrayewe. Jnêkî lawazî bejn berz, bew çley hawîne wek dawellî nêw genim le 'eba
 û pêçe û destikêşî reş pêçrabû. Beçawtrukanêk xoy trincande dwawey Taksîyeke û
 leberçawan winbû. Hêndey dîke kollî pirsyarekan quristîrbû. Bacî melek "bexuday
 emin lew bezm û rezmey ser dernakem. Em mastey bêmû nîye, egîna bo debêt
 xoyan leçawî êmewmanan bşarnewe, xo ême dirdarî letek jnekey nakeyn, Taku
 namehrem bîn...."!?

Ta dehat sêberî Mnallan Leser zewîyeke kurtîr debuwewe, lebîrsan hawaryan
 lêhestabû, wirde wirde Kollan le qullequllî germay nîwerroda çolldebû. Carcare
 Mnallêk serî dekêşaye Kollan, ta bzanêt Derge reşeke kraytewe yan na .

Hawrraz hawarî lêhesta" daye.. Daye, Dergeke krawe û pyawe rîşneke bepele
 detgut lo awdêranî deçî, leMall derperî". Daykî hewraz, ke letaw hawarekey
 hawraz, prişkî ronî dax baskî sûtandibû, gutî "çyan lêbkem, çawyan derdehat û
 milyan deşka, bexuday qet cêgey Mallî bacî cwaney nagîrnewe."

Bo Rojî dwatîr jnanî Kollan pêkrîra kobûnewe û birryaryanda bişne xêrhatnî taze
 cîran û ple hepseyan kirde demrrast û Taku peyamî Kollanyan pêbgeênêt. Hengaw
 hengaw hestyan betris û namoyî dekrîd. Bacî hemîn, bedeste reqellekanî dengî le
 Derge reşeke hestan "Malleke, cîran, ême cîranî engoyî, hatûyn bexêrhatnê bkeyn."

Dengêkî nêr: çtan dewê, xêzanim le Mallê nîye .

Jnanî Kollan, paşe û paş kşanewe û areqey peşîmanî beser rûmetekanyanewe
 sardbuwewe, becarê zaryan begonedehat, detgut le nerre nerrî kabray tirsawn.
 Mnallan wa wirrîmabûn, detgut seyrî Filmî têksazî deken.

Mam 'ewlla, drî be bêdengîye sersamkereke da û gutî " ke wabê baştre min û mela xelîl brroyn, madam her pyaweke le Mallêye". Dûbare zirme le Derge hestawe û dengêgî nerm û nask be hêwaşî wtî: kêy?

Mela xelîl: êmeyn cîrantanîn, hatûyn, bexêrhatintan lêbkeyn.

Dengeke: bedaxewe, pyawm leMallê nîye, min ze'îfeyekî beteniyam, bexêrê çin....

Mam 'ewlla, ke ta ewkat her dûdllibû, beawazêkî xoşewe hellîdayê " cêgey şabazan qellerreşke Xwazan. Hêy dunya çende larî."

Mnallan ke zanyan hîçyan çing nekewt û çawerrwanyan bêsûd mayewe û lew Derge reşewe Hawellyan bo peydanabêt, leber Dergeke bazneyan best û bedem semakirdnewe hellyandayê û qareman dengî hellbrî :

Bahoz û botan.. Ho

Hawellî Mnallan .. Ho

Bo bartan kird.. Ho

Engoman xoşdewîst.. Ho

Be dill û be Gyan.. Ho

Şara:

Ewa hateder .. Ho

Cîranî rîşpan .. Ho

Dellêy bizne .. Ho

Lenêwan merran .. Ho

Rîşî zor başe .. Ho

Bo giskî Kollan .. Ho

Ho.. Ho .. Ho

Ho.. Ho .. Ho

Ho.. Ho .. Ho

خەلە و بلە

ئەو پۇژانە ھەر باس باسى (خدر و ئىبراھىم) ى بوو؛ "برام، فرە نورانىن"، "كورە بابە فرىشتەن ..."، "ئەى چۆن كى ئۆزى يەككىيان حزرەتى مەھدى مەوعد نىيە..."، "ئەى خۇزگەم بە داىك و بابتان كونجى بەھەشت جىيانە." ھىندە ناويانگى بىگەردىيان رۇيشتىبوو، ھەرمناڭ بوو خۇزگەى دەخواست كاكيان بوونايە. كچان بەئاواتەوۈ بوون، دەزگىرانيان بوونايە. ئاخىر ناو و ناويانگيان لە مرۇقبوون تىپەپىكرىبوو، پۇژى دەبوونە نەوۈى پەيامبەر و پۇژىك دەكرانە محەمەدى مەھدى، پۇژىكىش فرىشتە.

خەلكى ئاوايى وھا باوهرپان بەخۇيان ھىنابوو، مادامەكى كاكە خدر و ئىبراھىم لەنىو ئاواين، ئەوا خىر و بەرەكەت بەسەر گوندىدا دەبارىت. ھىندىك بۇ خۇنزيككردنەوۈ لىيان، گەر مەرەكەى دووبەر بەيەكەوۈە بزاىە، دەيكردە ھەلاو دەيگوت "خەلكىنە بنوارن ئەمن نەمگوت پا و قەدەمى مامۇستا خدر و مامۇستا ئىبراھىم بەخىرە!". خۇ مامە قالەى دوكاندارىش، گەر زەرەرىشى بكدراىە، ئەوا دەيگوت "ئەى چۆن باىم خۇ گالئە نىيە، دوو فرىشتە دابەزىونەتە ئاوايى، ھىندە قازانجم كىردوۈ، زەكاتەكەيم پىنازىمۇردى". مامە ەلەش لەو لاوۈ بەگۇچانەكەيەوۈ لەرزە خۇى دەگەياندى و قورگى لۇ سافدەكرد و دەيگوت "يا خوا بەخىرپىن، تەشرىفيان ھىناوۈ، خودايا شوكر وشكەى ئەم زستانە تەپوتوشەشمان مسۇگەربوو، قادرى برام چۆنى؟"

كەرىمى چايچىش ھەلىدەدايە و بۇى تەواودەكردن "كورە بابە ئەوۈ بۇ نايژن، لەوۈتەى ئەو دوو زاتە موبارەكانە ھاتوونەتە نىومان، پىويستناكات زارۇلەكانمان بە شەولەبان و خىو بترسىپىن، ئاخىر برام راستە من قورحانم نەخويندگە، بەلام لەزارى مەلاو شىخانەوۈ گۆيم لىبووگە، كە پياۋى سالىچ پروۋى لەھەر شوپىن نا، ئىتر ھەموو شى باش دەپ، خۇ بەگالئە ناويان نەناوون خدر و ئىبراھىم".

چەكدارىكى زەردەلەى رىشن، دەتگوت لە ئەفگانستانەوۈ تازە گەراوۈتەوۈ كىردىيە جواو "گەر شتىكتان بۇ باسبەكم، لەوانەيە بىژن چىيى، بەو قورعانەى خويندگە، ئەوۈى ئۆمى خۇم وە جاۋى خۇم دىگەم. تازەكى ئەم دوو برا دىنەمان ھاتىبون، شەوانە دەبانوت "بنون، ھىچ خەمتان نەوئ ئەمە خوامان لەتەكە" راستىيەكەى ئەمەش ھالىنەدەبوۋىن، چى ئۆزى و قەستيان چەس. تا شەوئىكيان بى ەدەۋى نەوئ دەچوۈمە ەدەبىخانە، چىم دى، بىژن چى، بەو خوايەى ھا وەبان سەرمانۇ ھەر چوار دەۋرى مەقەرەكەمان چەكدارى سىپىپۇش بوون،

هه رهسه كهش له شیرین خه ودا بوو. بهو قورعانهی دهسم لیداهه چیم بۆتان گپراگه سۆ خهلافی نهوو. "جه ماعت به دوايدا "سبحانه الله برام تۆ به ههشتی، قه سه م به خوا ناوری جه هه نه م وه چاو ناوی، خۆزیه م وه خۆت براله ."

درۆکردن بوو بوو به پیشبرکی و له خۆبردنه پیشه وهدا برا برای نه دهناسی. ته نیا كه سیك كه له بهر خۆیه وه پیشی لیده خوار دهنه وه و سه ری له دهست خۆشیاوه ری خه لکه كه ئاوسابوو و نه شیده وپرا قسه ی بکاتن، همه چکۆل بوو. وهخت بوو شق بهرئ و له بهر خۆیه وه دهیگوت "ئاخر نازانم ئەم خه لکه چیان لئ قه ومیاگه، وا ئەو دوو ساخته چیه یان لئ بووگه سه شتی نایاب. ناخ خله و بله دهرتان له گیانم گهر پۆزی خۆی دئ و درۆتان لئ سپی دهکه مۆ، ئەوسا دهبین، ئەم خه لکه فریوخواردگه چۆن لیتان دیته جواو و هه سا و كه تاوتان له تهك دهکات. ئای چهنده بی شه رمن، پیشمئێژن : " کاکه موحه مه د بۆ ناییته مزگه وتی و له ته کمان تیکه لۆ نابی. "ئاخر ... بابینه بۆ که له گاتانم تا تیکه لتان بم. ناخ گهر به من بووایه شاربیه دهرم دهکردن. له و پۆزه وهی ئەو خۆپرایانه هاگنه سه نه گره، خۆ هه لاله ش دلی گۆراوه و تووره که یه کی کردگه سه سه ری و ئیژی قه له ره شه س دهنوکی شۆپ کردگه سۆ، ناخر تۆ بۆ هه ش وه سه ر، ئەترسم ئەم هه تیوانه جادوویان له م خه لکه کردوی و خه ویان لئ كه فتنی. به لām نازانم چۆن بهو خه لکه بیژم، كه ئەمانه دهست به پرومه تی مناله کانتانا ئین و چاوبازی دهکهن. پرا وه من ناگهن و ئیژن ئەم هه رامزاده گاوه رقهیه سی له دین و گهره که یه سی ئەمه ش وه کی خۆی لئ بکا و له دین وه رمانگپری و عاقیبهت شه پمان بکا. مه گهر له باخه لی ژنه کانیانا بیانووین، ئەوسا که دهزانن خله و بله کین. خۆ گهر بزنان من چۆنی بیر ده که مه وه، ئەوا شه وێک ده مکۆژن و ئیژن فریشته سپپۆشه کان بوون. ئەم ئاوا ییه کاول بووگه ئیژی شیتخانه یه، گهر دکتۆرێک له سه رووی ئاوا یی دانق و نوشته نوو سیکی ش به ریته خوار ئاوا یی، ئەوا وهک ته ری گول له داری زه قنه بوت کۆده بنه وه. تۆ بلی هه روا بۆیان بچیته سه ر، ئاخر هه لاله تۆ بۆ؟ راسته من دایکه گلۆکه م به هه تیوی گه وه ری کردگم، به لām هینده م خۆشه و یستی، خۆزگه م ده خواست، كه پۆژی بتوانم له تهك تۆ مائیکی چکۆلانه مان هه بن و جار جاره ش بچینه شار و بۆ خۆمان رابوێژین..."

دهنگه دهنگی خه لکه كه له زه ماوه نندی به ناگیا هینا و هه ر که سه و به پرتاو به ره و مزگه وت راپده کرد. همه چکۆل له بهر خۆیه وه وتی "با برۆم، بزانی چ موعجیزه یه کیان نیشانداهه".

ئەۋىش خۇي گەياندې و چاۋى پرواى نەدەكرد، ئاۋا خېرا ئاۋاتەكەي بېتەدى ، "ئاھھھ... ئەۋە من بووم ئەۋ پۇژم بە چاۋى خۇم بېنى، باش بوو ئاۋاتەكەم نەبەردە ژېرگل".

حاجى پمەزان، دەستە پانوپۇرەكانى كېشايە بان قورئانەكە و قورگى پاك كردهۋە :
بە ھەقى ئەم قورحانە ئەۋەى دېگمە، ۋەپاستى ۋە ئىۋەى ئېژم، بىرام ھەۋە سۇقى قوربانى ماگەۋ نەمردگە، بۇ پۇژى قىيامەت ۋە شاھىدىم گرتگە، بېژە سۇقى، مەردى خۋابە و تۇ بېژى، قەسەم ۋەخۋا پروا ناكەم لە ۋەتەى ئەم ئاۋايىيە گيانلەبەرى ھاتگەسە ناۋ كارى وا خراۋ كىراۋى. نازانم چىتان پېيژم، شەرم دەكەم، سۇقى تۇبى خۋاۋ ۋەعالەمى بېژە، ئاخىر من خەجالەت ئەكېشم، نەعوزەن باللە، ئەستغفىرۋاللە، خۋايا بۇ دۇيكە منىت نەكۈشت، تا خەراپەى وا نەۋىنم؟

مەلاھەبىب : پۇجۈ بەرۇ حاجى، ئەزانى جى ئېژى، تۇ ئىراد لە كارى خۋا ئەگرى !
حاجى پمەزان : تۇبە خۋايا ...خوارد، بە گەۋرەبى خۇت بمبەخشە.
مەلاھەبىب : ئىستاكە لە قسەكانى حاجى ھىچمان لېئالېنەۋو، بېژە سۇقى قوربانى بزانم، چىت بېنىگە و جى پروۋىداگە، تا بزانىن بەپى شەرىع و ياساى خوداى جى بکەين، تا ئاۋايى خەرقى غەزەۋى خۋا نەۋى.

سۇقى قوربانى: قوربان چىتان عەرزكەم، ئەستغفىرۋاللە مامۇستا، ئەۋرۇكە من و حاجى لاۋەلا پىياسەمان دەكرد و كەمەئ حەسا و كەتابى خۇمان ھەۋو ۋىستمان بىۋىنۇ، تا فەسلۋ زەكات نەھاتۋە. كە گەيشتىنە بەر باخەكەى مام ۋەلى، نەعوۋوۋزەن باللە، ئەستغفىرۋاللە، خۋايا تۇبە و ھەزار پەشىمانى. ئىتر ئەۋەى دېگمانە بۇ باسكردن ناشى، بىن عەدەبى نەۋى شەرم دەكەم.

مەلاھەبىب : كۈرە بابم پىۋاى خاس ون، بېژن جى بوۋگە و چىتان دېگە، ئاۋا ناۋى، چۇن شەرىع خوداى وا ئەكرى ؟

سۇقى قوربانى: يەغنى من بىۋىژم، گوناحۋار ناوم ؟
مەلاھەبىب: نە باۋە، گەر باستانەكردايە، فرە خاسبۋو، بەلام پاش ئەۋەى گشت ئاۋايى زانىگىەسى، ئىترۋەۋ جۇرە ناۋى !

سۇقى قوربانى دەستە لاۋازەكانى بەترس و لەرزەۋە بە قورئانەكەدا كېشا و بە ھەناسەبىرېكپۋە وتى :

بەخۋا مامۇستا مادام تۇ فەرمابىشتكرد، منىش راست و پەۋان ئېژمى. عەبىب نەۋى لە پروۋتان، شەرىع شەرمەى بىرېگە؛ ۋەك حاجى پمەزان گېراپۇ، كە گەيشتىنە بەردەم باخەكەى

مام وەل، چمان دى خوا نەعوزەن باللە، ئەستغفېرواللە، دېمان كەسى قونىگەسە بان كەسىتەر، نەعوزەن باللە، ئەستغفېرواللە، ھەناسەبېركېيەسى و ئەويتىش ئەستغفېرواللە خوايا تۆبە لە ژۇريا نەقەنيەسى و خوايا تۆبە، .... خواردوئ، دەينقاندا "ھىواش ھەتېم درېام". ئەو گاوريا بە ھەك كەلەشېر قونىبوو ە بانى و ھەر ھنگە ھنگى بوو، قەسەم بەقورحان مامۇستا تەشېبە بىو ە نەوئ، تۆش ئاوا ناقونىتە بان مەلاژن.

مەلاھەبېب : سېحانەاللە ئەو ە تۆ چىت ئى قەومياگە سۆفى، بە تۆمان وت بۆمان بگېرەرۆ يان باسى نامووسى ئېمەومانان بکە، بىتامتکرد سۆفى، برام ناوئ تۆ قسەى بندىواران لەگرە باسکەى !

سۆفى قوربانى: عافوون مامۇستا، ھۆشم لەخۆم نەماگە، خولاسەى كەلام، ئەو ە ھىشتا ئەم باوھىزانە بە ئەمەيان نەزانيبوو، ەك و تەم شەرع شەرمەى بېرگە، خاسترە راست و رەوان بېژمى، ئەتوت گەمالە و لەتەك دېلە سەگى لکياگە، وەھا پېوھى نووسياوو، ھەچەندى ئەوھى ژۇرى خەرىكبوو نەقى لېبورئ، بەلام باشبوو من و حاجى بە قوربانى ھىمەتى بىم، توانىمان لېكيان جياكەينۆ و بەلانسفەت ەك ... بىانتېرېنۆ خزمەت تۆ. ئەمە حال و ئەو ە حىكايەت. بەخوا لەرېنگە ھەر دەموت بەسنەبوو، ەك فەقېكەى ئەو ە سالى ۱۹۸۴ سەيسايەق دەستيانرەنەگەيشتە منالكانمان. خوايە تۆبە خوا، لەبەلای ناگەھان لاماندەى.

مەلاھەبېب : ئېستاكە پاش ئەوھى گوئمان لە قەولەكانى حاجى رەمەزان و سۆفى قوربانى راگرت، نۆرەى پرس و جواو ە لەو فرىوخواردووانەى شەيتان، تەكادەكەم گشت لايەك دان بەخۇدا بگرن، ھەرۋەھا كاكە (خدر و ئېبراھىم) ىش دەبى ھەرچى بووگە و روىداگە، وەتەواوى بۆمان بگېرېنۆ، تاوھكو بەھەول و قوھتى خواى بانيسەر بتوانىن شەرع و ياساى قورئانى پېرۆز جېبەجېبەكەين.

- كورم خدر ئايا ئەو ە راستە، كە لە قەولەكانى حاجى رەمەزان و (سۆفى قوربانى) دا ھاتگە، ئايا تۆ ئېقار دەكەى كە كارى خراوى وەھات كر دوئ ؟
خدر: ئىم.

مەلاھەبېب : كورم وەھا ناوئ، دەبى وەجوانى و پاس و رەوان، چۆن بووگە بۆمان بگېرېتۆ، شەرمى پېناوئ، ھەر پېاوتوشى بەلا و قەزاو قەدەر ئەوئ.

خدر : مامۇستا خەتاي ئەو ە، لەپېشا ئەو قونىيە بان من، بەخوا مامۇستا من ئەمپرۆ فرە ھەزم لېنەوو، ئەو ە ەك شەيتانى قونىيە بانىم.

مەلا حەبیب : باشە كۆپم ئىبراھىم، پاش ئەۋەدى كە گوئمان لە ئىفادەى ئەۋو، تەكا لەتۆش ئەكەين، راسىمان پىڭىژە، تاۋەكو عەدالەتى خودا و پىغەمبەران بوۋەينە پىڭىۋۆ.

ئىبراھىم : بەخو مامۇستا بەق قورئانەى خوئىندىگمە هېشتا نۆرەى من نەھاتووو، خەتای ئەۋو گشت رۆژى ۋەك حەرەمى ھاتگەسە لام، بەخو مامۇستا ئەۋ لامەسەۋە هېچ رۈحى پىنە كەردگم، لەگشت شتىكا ھەر ئىژى من خەتمىكەم لە تۆ فرەتر كەردگە و ئەۋى من لەپىشەۋە بقونم.

ئاخر مامۇستا ئەۋ ھەر لە منالىۋ بەمن فېربوۋگە، ۋەختى من منالىۋوم، ئەۋ باۋكى فرەى ھەبوو منىش دايكەم ۋە ھەتەىۋى گەۋرەى كەردگم و خەزمەتكارى مالى ئەۋان بوو. ئىتر گشت رۆژى دەسى ئەۋرەدە پىشتم و پىمفېرىۋو، جارىكەيان ۋە مامۇستاكەمان عەبدولقادرە فەنىم وت "مامۇستا خەروازم لىناتىژى"، مامۇستا بىرۋاى ۋە من نەكرد و وتى "ھەتەىۋى خوئىرى بۆ بوختان بۆ كۆپى حاجى رەزاق ھەلدەبەستى، بۆ چلمنى پىس لەبەرچاۋم ونە". ئىتر نەمدەۋىرا بەكەسى بىژم و دەرەقەت خەرىش نەدەھاتم، ئاخىر گشت تەلەبەكان لىيەدەترسىان.

مەلا حەبیب : باشە كەۋاى دەس ۋەكار بىن و حوكمەكەى "فاروق" ۋە عادىلانە بدەين ۋەسەرىانا. بەناۋى خۋاى بەخىشندە و مېرەبانەۋە، من مەلا حەبیب كۆپى مەلا رەشىد كۆپرەزەى مە تەبىب كۆپرەزەزەى مەلا نەبىب تا دەگاتە سەجەرەى سەلاخەدىنى ئەۋبى ئەۋ قارەمانەى كە تەفروتنەى كەردگە لەشكرى سەلىب. دەمەۋى بەپىشتىۋانى خۋاى گەۋرە سزەى عادىلانەى قورعانى پىرۆز ۋەسەر ئەم دوو بەندەبەى خودا بدەين و لەخراپەكارى پاكەيان كەينۆ.

- ئامادەن كۆپم خەدر، ئىبراھىم ؟

- بەئى مامۇستا .. بەئى مامۇستا ..

مەلا حەبیب : كۆپم دەبىن تا ناۋقەدەتان روتۆ كەن، بەپى ئەۋ سزەى چۈر ئىمانان و جامەى ئەزھەر دايانناگە، ئەۋا يەكى ھەشتا شەلاقتان دەبى لىۋورى، بەندەش بەم كارە پىرۆزە ھەلدەسم، بەلكوم خۋاى گەۋرە لە گۋاچى گشت لايەكەمان خۋشۋى. ئامىن يا رەبولىعالەمىن. كۆپم خەدر دەبى تۆ ھەۋەل جار شەلاق بخۋى، چونكە تۆ لۆتى و ئەۋ مەلوتە، بەطائى گەۋرە. پاش شەلاقخواردن ئەبى تۆۋە بەكى و ۋەپەلە خۆۋ فېندەيتە ناۋ ھەۋزەكەى مزگەۋت.

خەدر : بەئى مامۇستا، ئاى...ئاى...

مەلا حەبیب : كۆپم گەر كارى ۋەھا خراۋت نەكردابە ۋەو جۆرەت بەسەر نەدەھات،

هم..هم...هم...هم

خدر: ئاي مامۇستا فرەم ماگە، تو خوا سووك لىمىدە، بىژە مامۇستا چەندىم ماگە، ئاي ؟

مەلا حەبىب : ھەفتا و ھەشت. ھم.. ھەفتا و نۆ. ھم.. ھەشتاااا، بېژ كوپم باسارد نەويتۆ، تۆبەى خېرت بىت. كوپم ئىبراھىم تۆ حازرى ؟

ئىبراھىم: بەئ مامۇستا، توخوا مامۇستا سووك لە من بدە، ئاخىر من ھىشتا ھىچم نەكردوو، من فرە ئەترسم.

مەلا حەبىب : چۆن ھىچت نەكردگە، ئەى سوارى كى بووگە، خۆ سوارى بابم نەبووگە ؟
ئىبراھىم : ئاي ياي ياي.. ئااااااى بابەرۆ مردم خوايا، ئاخىر كەى ھەقە بقوننە بانتو شەلاقىش بىخۆى، ئاي ئااااى، مردم وەى خوايا، ئاخىر ئەو كىرگىيەسى بۆ لە من دەدەن ، ئاي يا ياي، ئاي نەنكە پۆۋۆ.

مەلا حەبىب : ناشوكرى مەكە ھەى لامەسەو، ئەو كىرگىيەسى تۆش داگتە، ھم .. ھم.. شەست و پىنج ھم... شەست و ..

ئىبراھىم : ئاي .. بەخوا مامۇستا خۆم ژماردگمە ئەو ھەشتا و دوو. ئاي پىشتم خوايا .. ئاي ئاييى، ئاي بابوگەرۆ مردم، خۆ ئەو ھەتيو ھەشتا ئەو ھەشتا ئازارى داگم، بەسە توبى خوا، ئاي..
مەلا حەبىب : ھم.. ھەفتا و نۆ. ھم.. ھەشتاااا، ھەستە بېژ، ھەستە گەر ئازارت ھەيە چۆن ئەو شتەت پېئەگىراگە؟! خوا لىتەنرەزا بى. بېژ ئىتر تۆبەى مەرگى لىبىكەن و كارى وا مەكەنۆ!
خدر: بەئ مامۇستا، شەرت بى شەرتى خوا، جارىكىتر ... وا نەخۆم.

ھەمەچكۆل : ئەى فرىشتە جلك سىپىيەكان چىيان وەسەرھات، خۆ لە ئەفگانىستانىش بووايىن، ئەوا دەموت ئەو ھىژى ئەمىركايە و بە پەرەشوت داباريون و بەرگى سىپيان پۆشىگە، قوپ بەسەرمان ئاوا بېروا ژنەكان دەبنە عەززا و ئىمەش قەومى لوت، ئاوايىش پىر دەبى لە كوپانى خوا ..

Xle û Ble

Ew Rojane her bas basî (xdir û brahîm)î bû; "bram fre nuranîn", "kure babe frîšten ...", "ey çon kê êjê yekêkîyan Hizretî mehdî mew'ud nîye...", "ey xozgem be Dayk û babtân kuncî Beheşt cêyane." hênde Nawbangî bêgerdîyan royîştû, herîMnall bû xozgey dexwast kakyan bûnaye. Kçan beawatewe bûn, dezgîranyan bûnaye. Axir naw û Nawbangyan le Mrovbûn têperrîkribû, Rojê debûne newey peyamber û Rojêk dekrane mhemedî mehdî, Rojêkîş frîşte.

Xellkî awayî weha bawerriyan bexoyan hênabû, madamekî kake xdir û brahîm lenêw awayn, ewa xêr û bereket beser Gundda debarêt. Hêndêk bo xonzîkkirdnewe lêyan, ger merrekey dûber beyekewe bzaye, deykirde hellaw deygût "Xellkîne binwarnn emin nemgut pa û qedemî mamosta xdir û mamosta brahîm bexêre!". Xo mame qaley dukandarîş, ger zerefîş bkirdaye, ewa deygut "ey çon babim xo gallte nîye, dû frîşte dabezîwnete awayî, hênde qazancim kirduwe, zekatekeym pênajmêrdîrê". Mame 'eleş lew lawe begoçanekeyewe lerze lertz xoy degeyandê û qurgî lo safdekrid û deygut "ya Xwa bexêrbên, teşrîfyan hênawe, xudaya şukir wişkey em zistane terrutûşeşman msogerbû, qadrî bram çonî?"

Kerîmî çayçîş hellîdedaye û boy tewawdekirdin " kure babe ewe bo nayêjn, lewetey ew dû zate mubarekane hatûnete nêwman, pêwîstnakat zaRollekanman be Şewleban û xêw btirsênîn, axir bram raste min qurhanim nexwêndge, bellam lezarî melaw şêxanewe gwêrn lêbûge, ke pyawî Sallh rûy leher Şwên na, îtir hemû ştê baş debê, xo begallte nawyan nenawun xdir û brahîm".

Çekdarêkî zerdelleş rîşn, detgut le efganistanewe taze gerrawetewe kirdîye cwaw " ger ştêktan bo basbkem, lewaneye bêjn çîyî, bew qur'aney xwêndigme, ewey êjmî xom we çawî xom dîgme. Tazekî em dû bra dînyeman hatbûn, Şewane deyanut "bnûn, hîç Xemtan newê eme Xwaman leteke" rastîyekey emeş hallînedebûyn, çî êjn û qestyan çes. Ta Şewêkîyan bê 'edewî newê deçûme 'edebxane, çîm dî, bêjn çî, bew Xwayey ha weban Sermano her çwar dewrî meqerekeman çekdarî spîpoş bûn, heresekeş le şîrîn xewda bû. Bew qur'aney desm lêdage çîm botan gêrrageso xelafî newu". Cema'et bedwayda "sibhanealle bram to Beheştî, qesem bexwa awrî cehenem weçaw nawîîn, xozyem wexot bralle".

Drokirdin bû bû bepêşbirkê û lexobirdne pêşeweda bra bray nedenasî. Tenya Kesêk ke leberxoyewe pîşî lêdexwardnewe û serî ledest xoşbawerî Xellkeke awsabû û neşîdewêra qsey bkatin, heme çkol bû. Wext bû şeq berê û leberxoyewe deygût "axir nazanim em Xellke çîyan lê qewmyage, wa ew dû saxteçîyeyan lê bûgese ştê nayab. Ax xle û ble dertan le Gyanim ger Rojî xoy dê û drotan lê spî dekemo, ewsa debînin, em Xellke frîwixwardge çon lêtan dête cwaw û hesa û ketawtan letek dekat. Ay çende bêşermin, pêşmêjn : " kake muhemed bo nayêyte mizgewtê û letekman têkellaw nabî". Axir ... Babîne bo kellegatanim ta têkelltan bim. Ax ger bemin buwaye şarbederm dekirdin. Lew Rojewey ew xwêryane hatgnese egre, xo hellalleş dllî gorrawe û tûrekeyekî kirdgese serî û êjî qellerreşes denûkî şorr kirdgeso, axir to bo heş weser, etrism em hetîwane cadûyan lem Xellke kirdwê û xewyan lê keftibê. Bellam nazanim çon bew Xellke bêjm, ke emane dest berrûmetî Mnallekantana ênin û çawbazî deken. Birrwa we min naken û êjn em heramzade gawre riqyesî le dîn û gerekyesî emeş wekî xoy lê bka û le dîn wermangêrrê û 'aqîbet şerrman bka. Meger lebaxellî jnekanyana byanûyinin, ewsake dezanin xle û ble kê. Xo ger bzanin min çonî bîrdekemewe, ewa Şewêk demkujn û êjn frîşte spîpoşekan bûn. Em awayîye kawî bûge êjî şêtxaneyê, ger diktorêk le serûy awayî danê û nuşte nûsêkîş berîte Xwarawayî, ewa wek teyrî gul le darî zeqnebut kodebnewe. To blîy herwa boyan bçête ser, axir hellalle to bo? Raste min Dayke klollkem be hetîwî gewrey kirdgim, bellam hêndem xoşdewistî, xozgem dexwast, ke Rojê bitwanim letek to Mallêkî çkolaneman hebê û carcareş bçîne şar û bo xoman rabwêrîn..."

Denge dengî Xellkeke le zemawendî beagayanhêna û her Kese û bepirtaw berew mizgewt raydekrid. Heme çkol leberxoyewe wtî "ba brrom, bzanim çî mu'cîzeyekyan nîşandage". Ewîş xoy geyandê û çawî birrway nedekrid, awa xêra awatekey bêtêdî , "ahhih... ewe min bûm ew Rojem beçawî xom bînî, baş bû awatekem nebirde jêr gill".

Hacî rmezan, deste panuporrekanî kêşaye ban quraneke û qurgî pak kirdewe :

Be heqî em qurhane ewey dîgme, werrastî we êwey êjm, bram hewe sofî qurbanî magew nemirdge, bo Rojî qyamet we şahîdim girtge, bêje sofî, merdî Xwabe û to bêjî, qesem wexwa birrwa nakem le wetey em awayye Gyanleberî hatgese naw karî wa xraw kiryawê.

Nazanîm çîtan pêbêjm, şerm dekem, sofî tobî Xwaw we'alemî bêje, axir min xecallet ekêşm, ne'uzen baalle, estixfîrwalle, Xwaya bo dwêke mint nekuşt, ta xerapey wa nEwînim?

Melahebîb : rcu' bero hacî, ezanî çî êjî, to îrad lekarî Xwa egîrî!

Hacî remezan : tobe Xwaya ...Xward, be gewreyî xot bimbexşe.

Melahebîb : êsTake le qsekanî hacî hîçman lêhallînewu, bêje sofî qurbanî bzanîm, çî bînîge û çî rûydage, ta bzanîn bepêy şer' û Yasay xuday çî bkeyn, ta awayî xerqî xezewî Xwa newê.

Sofî qurbanî: qurban çîtan 'erizkem, estixfîrwalle mamosta, ewrroke min û hacî lawela pyaseman dekrîd û kemê hesa û kitabî xoman hewu wîstman bîwrrîno, ta feslî zekat nehatuwe. Ke geyîştîne ber baxekey mam welî, ne'ûzen baalle, estixfîrwalle, Xwaya tobe û hezar peşmanî. Îtir ewey dîgmane bo baskirdin naşê, bê 'edebî newê şerm dekem.

Melahebîb : kure babim pyawî xas win, bêjn çî bûge û çîtan dîge, awa nawê, çon şer'î xuday wa ekrê ?

Sofî qurbanî: ye'nî min bîwêjm, gunahwar nawm ?

Melahebîb: ne bawe, ger bastannekirdaye, fre xasbû, bellam paş ewey gîşt awayî zanîgyesî, îtir wew core nawê !

Sofî qurbanî deste lawazekanî betris û lerzewe be quraneke da kêşa û be henasebrikêwe wtî :

Bexwa mamosta madam to fermayîştîtkird, mnîş rast û rewan êjmî. 'eyb newê le rûtan, şer' şermey brîrge; wek hacî remezan gêrrayo, ke geyîştîne berdem baxekey mam welî, çman dî Xwa ne'uzen baalle, estixfîrwalle, dîman Kesê qunîgese ban Kesêtir, ne'uzen balle, esxîfîrwalle, henasebrikêyesî û ewîtrîş estixfîrwalle Xwaya tobe le jêrya nqenqyesî û Xwaya tobe, ... Xwardiwê, deyinqand "hêwaş hetîm dirryam". Ew gawirbabe wek kelleşêr qunîbuwe banî û her hînge hîngî bû, qesem bequrhan mamosta teşbye bewe newê, toş awa naqunîte ban melajîn.

Melahebîb : sibhanealle ewe to çî lê qewmyage sofî, be toman wit boman bgêrrerro yan basî namûsî êmewmanan bke, bîtamtkird sofî, bram nawê to qsey bindîwaran legre baskey !

Sofî qurbanî: 'afuwen mamosta, hoşm lexom nemage, xulasey kelam, ewe hêşta em bawehîzane be emeyan nezanîbû, wek wtîm şer' şermey brîrge, xastre rast û rewan bêjmî, etut geMalle û letek dêlle segî likyage, weha pêwey nûsyawu, heçendî ewey jêrî xerîkbû

nqey lêburrê, bellam başbû min û hacî be qurbanî hîmetî bim, twanîman lêkyan cyakeyno û bellanisfet wek ...î byantêrîno xizmet to. Eme hall û ewe hîkayet. Bexwa lerrêge her demut besnebû, wek feqêkey ewe Sallî 1984î seysayeq destyanrranegeyîşte Mnallkanman. Xwaye tobe Xwa, lebellay nagehan lamentey.

Mela hebîb : êsTake paş ewey gwêman le qewlekanî hacî remezan û sofî qurbanî ragrit, norey pris û cwawe lew frîwixwarduwaney şeytan, tkadekem gişt layek dan bexoda bigrin, herweha kake (xdîr û îbrahîm)îş debê herçî bûge û rûydaye, wetewawî boman bgêrno, taweku behewl û qwetî Xway banîser bitwanîn şer' û Yasay quranî pîroz cêbecêbkeyn.

- Kurrm xdir aya ewe raste, ke le qewlekanî hacî remezan û (sofî qurbanî)da hatge, aya to îqrardekey ke karî xrawî wehat kirdwê ?

Xdir: mim.

Mela hebîb : kurrm weha nawê, debê wecwanî û ras û rewan, çon bûge boman bgêrrîto, şermî pênewê, her pyaw tûşî bella û qezaw qeder ewê.

Xdir : mamosta xetay ewu, lepêşa ew qunîye ban min, bexwa mamosta min emro fre hezm lênewu, ewu wek şeytanî qunîye banim.

Mela hebîb : başe kurrm îbrahîm, paş ewey ke gwêman le îfadey ewu, tka letoş ekeyn, rasîman pêbêje, taweku 'edalletî xuda û pêxemberan buweyne rêywo.

Îbrahîm : bexwa mamosta bew quraney xwêndigme hêşt norey min nehatûu, xetay ewu gişt Rojê wek heremî hatgese lam, bexwa mamosta ew lamesewe hîç ruhî pênekirdgim, legşit ştêka her êje min xetmêkim le to fretir kirdge û ewê min le pêşewe bqunim.

Axir mamosta ew her le Mnallyo bemin fêrbûge, wextê min Mnallbûm, ew bawî frey hebû mnîş Daykim we hetîwî gewrey kirdgim û xizmetkarî Mallî ewan bû. Îtir gişt Rojê desî ewirde piştîm û pêmfêrbû, carêkyan we mamosTakeman 'ebdulqadre fenîm wit "mamosta xdir wazm lênatêrê", mamosta birrway we min nekrid û wtî "hetîw xwêrrî bo buxtan bo kurî hacî rezaq helldebestî, brro çlîmnî pîs leberçawm winbe". Îtir nemdewêra beKesî bêm û dereqet xidrîş nedehatim, axir gişt telebekan lêydetirsyan.

Melahebîb : başe kewabê des wekar bîn û hukmekey "faruq" we 'adîlane bdeyn weseryana. Benawî Xway beşxinde û mîhrebane, min mela hebîb kurî mela reşîd kurrezay me tebîb kurrezay mela nebîb ta degate secerey selahedîn eyubî ew qaremaney ke tefrutunay kirdge leşkirî selîb. Demewê bepşitîwanî Xway gewre szay 'adîlaney qur'anî pîroz weser em dû bendeyey xuda bdeyn û lexrapekarî pakyan keyno.

- Amaden kurrm xdir, îbrahîm ?

- Bellê mamosta .. Belê mamosta ..

Mela hebîb : kurrm debê ta nawqedtan rûto ken, bepêy ew szayey çwar îmanan û cam'ey ezher dayannage, ewa yekî heşta şelaqtan debê lêbûrê, bendeş bem kare pîroze helldesm, bellkum Xway gewre le gwahî gişt layekman xoşwê. Amîn ya rebul'alemîn. Kurrm xdir debê to hewell car şelaq bxoy, çünke to lotî û ew melute, begaî gewre. Paş şelaqixwardin ebê towe bkey û wepele xow frêdeyte naw hewzekey mizgewt.

Xdir : bellê mamosta, ay..ay ...ay

Mela hebîb : kurrm ger karî weha xrawt nekirdaye wew coret beser nedehat, him..him...him...him

Xdir : ay mamosta frem mage, tu Xwa sûk lêmde, bêje mamosta çendim mage, ay ?

Mela hebîb : hefta û heşt. Him.. Hefta û no. Him.. Heştaaaaae, brro kurrm basard newîto, tobey xêrt bêt. Kurrm îbrahîm to hazrî ?

Îbrahîm: bellê mamosta, tuxwa mamosta sûk le min bde, axir min hêşta hîçim nekridû, min fre etrism.

Melahebîb : çon hîçt nekirdge, ey swarî kê bûge, xo swarî babim nebûge ?

Îbrahîm : ay yay yay.. Aaaaaaay babero mirdim Xwaya, axir key heqe bqunne bantu şelaqîş bxoy, ay aaaaay, mirdim wey Xwaya, axir ew kirdigyesî bo le min deden , ay ya yayay, ay nenke rooo.

Melahebîb : naşukrî meke hey lamesew, ew kirdigyesî toş dagte, him .. Him.. Şest û pênc him.., şest û ..

Îbrahîm : ay .. Bexwa mamosta xom jmardigme ewe heşta û dû. Ay piştîm Xwaya .. Ay ayîyî, ay bawkerro mirdim, xo ew hetîweş ewende azarî dagim, bese tubî Xwa, ay..

Melahebîb : him.. Hefta û no. Him.. Heştaaaaae, heste brro, heste ger azart heye çon ew ştet pêhellgîrage?!! Xwa lêtanrreza bê. Brro îtir tobey Mergî lêbken û karî wa mekeno!

Xdir : bellê mamosta, şert bê şertî Xwa, carêkîtir ... Wa nexom.

Hemeçkol : ey frîşte cilk spîyekan çîyan weserhat, xo le efganistanîş buwAyîn, ewa demut ewe hêzî emrîkaye û be perreşut dabarîwn û bergî spîyan poşîge, qurr beSerman awa birrwa jnekan debne 'ezra û êmeş qewmî lut, awayîş pirr debê le kurranî Xwa ..

دنداری خودا و نههریمه ن

له بهر دهم هه یوانه که دا پرووه و خورئاوا له سهر چیچکان، دهست له سه ره نه ژنۆ پالیدابوو ده یواره بهردینه که ی پشتسه ری و رۆچوو یوو گۆمی لیلی بیر وه ره بیه کانی ... " ئای ئامین، ئیستاکه چی بکه ی، نه ترسم پاش گوا سنه وه ی من بۆ ئیروکانه، مه لا عه لی خه ریکی سار پۆرکردنه وه ی چیگه ته و ره که ی من بچ. ئای له و رۆژانه چه نده خو شبوون، نه ترسم لیره نیچی ری ئاوهام بۆ هه لئه که وئ و له ولا شه وه عه له ساخته چی له رهنجی من بخواتن. به خودای هه رچه نده ئامین زۆر خو شمامه له بوو، به لام هینده ی شیرین ژنه چکۆله که ی حاجی عه و لا جوان نه بوو. مه ترسه مامۆستا، خودا به شی مار و میرو له ش ده دات، تۆ بلی ربه نه ی منی پیقبولبکری؟ به سنه بوو چه پسه ی ئامۆزام نه هیئا، به خودای وه ک شیرینی چاوی له هه رزه و تازه کاران ده بری. ده ی .. ده ی، خو نه گه ر حاجیه کان دوو ژنی نه هینین، کئ لایه ک له سه رومزه ری من ده کاته وه. به خودای ئه م نوو شته نوو سی نه نیعه مه ته، نه گینا ده بوو هه ر لیکم قوتدایه".

گرازه گرازی مامرو که له بابه که ی حاجی عه و لا، زنجیره ی خه یاله بیسه رها و کۆناییه کانی مه لا مو شیر ی پساند و یه ک دوو جار له ده وری مامری نازو نوو که ره سوو پابه وه و وه ک کیچ قونیه بانی، چه ند جار بهر و دوا و خو کو پرکردنه وه، خو ی هه لدایه خوار ی. مه لا مو شیر وه ها سه رنجی دابوو ی، دیواره بهردینه که ی پشت سه ری لیبوو بووه نو ی بووک و زاوایی و په ری پر و سپی مامره که ی لیبوو بووه له شو لاره بلوو رینه که ی شیرین. وه ها ئاگی له خو ی برابوو، به ده م خه یاله وه کوو رده بوو و راست ده بووه و بۆله بۆ لیکیشی لیوه ده هات و له به رامبه ر خو ری پاش نیوه رپاندا شه لانی عاره قه بوو بوو.

"ئا شیرین گیان، ده زانم چه نده بیزاری له نرکه نرکی چه ند سه عاته ی حاجی و که چی هیچیش. به خودای ئه م جاره هاتی دوو عای سه ر ناوکت لۆ ده گر مه وه. به خودای راست ده که ن؛ گه ر خودا ده رگه یه ک دابخات، نه وا ده رگه یه کی دیکه ده کاته وه. راستی فه رموو ه شاعیری به عیرفان: "خودا تا کیو نه بیئ، به فری تیئا کا" هه روایه تا خودا تا شیرین نه بیئ، مو شیر نه قلی ئیروکانه نا کا. ئاخ شیرین گیان، خو زگه به یانی ده هاتی، به خودای دو عایه کم لۆ ده کردی تا حاجی وه ک زه رده واله لیتدوو رکه و یتنه وه. ئاخ کو ده بی نه و هینگینه ی له پی شی نه و مه گه زه ی دان ی. ئای له و نه رمه له ره ی مه مکۆلانی، وه ی له تاک و جوو تی لاسمه ته گۆ شته کانی، بابی بابم، نه نکم به قور بان ت بیئ، وه کی مامزی رپیان ده کات. به خودای نه ترسم نه م شه و عومر کۆتابم و رۆژ نه بیته وه، ده زانم به یانی جومعه یه و دئیته کنم تا وه کو نوو شته که ت لۆ بکه م،

شتى ئاوما بەرۋۇزى جومعانا پىرۋزە، گەر خودا رېڭىيخا و شىرىن بەتەنيا بى و پىرۋپىرە ژنم
لېڭۈنە كاتەوہ. ئەوسا وەكى ئادەمى سېۋىڭىم دەرخوارد بدا، چىش لەبەھەشتى."

حاجى جەمەدانىيەكەى توند لەسەرى ئالاند و پوۋو و مامۇستا :

- ئىم. ئىم... سىلاۋى خودات لېبىت مامۇستا، چتە، دوۋرىن لە گىانت خۇنەخۇش نىت؟
مەللا موشىر: ئى. ئى. نەخىر حاجى، ئەوہ خۇرەتاۋەكەى خۇش بوو، بەخۇمم گوت، با كەمىك
لەبەر ئەو خۇرەتاۋەى لۇ خۇم دانىشم.

حاجى عەۋلا: بەقوربانى زاتتان بىم، ئەنگۈ گەر بىشخەون ئەوا بە تاعەت لۇتان بەحىساب دى.
مەللا موشىر: بەتەماى كەرەمى خوداى.

حاجى عەۋلا: بېشك سەرقالى ئامادەكردنى بابەتەك بوۋى لۇ سبەيى.

مەلاموشىر: نەۋەللا حاجى، لۇ بابەتى پېۋىست بەۋەى ناكاتن، لە شارى لۇمان دىارىدەكرى.
ئەۋەى پاستى بى، بىرم لە كارەكانى خوداۋەندى دەرەۋە و بەچاۋى دىل لە جوانىيەكانىم
دەرۋانى، بەپاستى چتەكى عەنتىكەيە. جا پىاۋ تا شەرى و فىقى نەخوينى لې تېناگا. خۇزگەم
بەۋەى بەو بەھەشتە رەنگىنەى شاد دەر. ئەترىسم نەبىيىم !

حاجى عەۋلا: قور بەسەر من. كىۋا دەرېن مامۇستا، من دىلىام كە توپىش من پې شاددەبى،
بەشى ئەنگۈ لە ھى مە باشتەر دىيىت.

مەلاموشىر: ھاۋار لەدەم و نەفەست. بابىرۋىن نوڭزەكانمان بىكەين. (سەيىرىكى شىرىنى دەكات)
بەتەماى رەحمەتى خوداى.

نەرمە بەزى شىرىن ئاگرى لە ناخى وەردا و لېۋەكانى كەۋتنە نەرمە جۇلە، ئاگى لە حاجى
نەماۋ لە ناخىدا دەرگىك دەرەھەژان:

لۇ چىمە ئاۋى زەم زەم؟

گەر لە تۆۋە ھەمى،

ماچى ناۋدەم ..

گىيانى گىانم حاجىژن !

بەھەشتىم لۇ چىيە

كە كەس لې دىلىا نىيە

گەر سبەى بىيىتە كىم

دەزانى مېزەرەم لۇ چىيە

كۆيىندەرپىيە قىيلەى من، حاجى ژن !

dilldarî Xuda û Ehrîmen

Leberdem heywanekeda ruwew xorawa leser çîçkan, dest leserejno pallîdabuwe dîware berdînekey piştserî û roçûbuwe gomî lêllî bîrewerîyekanî ... " Ay amîn, êsTake çî bkey, etrism paş gwasinnewey min bo êrokane, mela 'elî xerîkî sarrêjkirdnewey cêge tewrekey min bê. Ay lew Rojane çende xoşbûn, etrism lêre nêçîrî awham bo hellnekewê û lewlaşewe 'ele saxteçî le rencî min bixwatin. Bexuday herçende amîn zor xoşmabelle bû, bellam hêndey şîrîn jne çkolekey hacî 'ewlla cwan nebû. Metirse mamosta, xuda beşî mar û mêruleş dedat, to blîyê rebenî mnî pêqbullbikrê? Besnebû hepsey amozamim nehêna, bexuday wek şîrînî çawî le herze û tazekaran debrî. Dey .. Dey, xo eger hacîyekan dû jnî nehênîn, kê layek le serumêzerey min dekatewe. Bexuday em nûşteNûsîne nî'mete, egîna debû her lîkim qutdaye".

Graze grazî mamir û kellebabekey hacî 'ewlla, zincîrey Xeyalle bêsereta û kotayyekanî mela muşîrî psand û yek dû car le dewrî mamîrî nazunûkker sûrrayewe û wek kêç qunîyebanî, çendcar ber û dwa û xokurrkirdnewe, xoy helldaye Xwarê. Mela muşîr weha sernicî dabûyê, dîware berdînekey pişt serî lêbûbuwe nwênî bûk û zawayî û perrî pirr û spî mamrekey lêbûbuwe leşullare blûrînekey şîrîn. Weha agay lexoy brrabû, bedem Xeyallewe kûrdebû û rastdebuwe û bolle bollêkîşî lêwedehat û leberamber xorî paş nîwerrwanda şellallî 'areqe bûbû.

"A şîrîn Gyan, dezanîm çende bêzarî le nirkenrikî çend se'atey hacî û keçî hîçîş. Bexuday em care hatî dû'ay ser nawkit lo degirmewe. Bexuday rastdeken; ger xuda Dergeyek dabxat, ewa Dergeyekî dîke dekatewe. Rastî fermuwe şa'îrî be 'îrfan: "xuda ta kêw nebînê, befrî tênaka" herwaye ta xuda ta şîrîn nebînê, muşîr neqlî êrokane naka. Ax şîrîn Gyan, xozge beyanî dehatî, bexuday du'ayekim lo dekrîdî ta hacî wek zerdewalle lêtdûrkewêtewe. Axir ku debî ew hêngîney lepêşî ew megezey danêy. Ay lew nerme lerey memKollanî, wey le Tak û cûtî lasimte Goştnekanî, Babî babim, nenkim bequrbant bê, wekî mamzî rêyandekat. Bexuday etrism em Şew 'umirkotabim û Rojnebêtewe, dezanîm beyanî cum'eye û dêyte knim taweku nuşteket lo bkem, şî

awha berRojî cum'ana pîroze, ger xuda rêkîbxa û şîrîn betenya bê û prrupîre jnim
lêkonekatewe. Ewsa wekî ademî sêwêkim derixward bda, çîş leBeheştê ".

Hacî cemedanîyekey tund leserî alland û ruwe û mamosta :

- him. Him ... sllawî xudat lêbêt mamosta, çte, dûrbê le Gyant xo nexoš nît?

Mella muşîr: h. Hi nexêr hacî, ewe xoretawekey xoş bû, bexomim gut, ba kemêk leber
ew xoretawey lo xom danîşm.

Hacî 'ewlla : bequrbanî zattan bim, engo ger bişxewn ewa be ta'et lotan behîsab dê.

Mella muşîr : betemay keremî xuday.

Hacî 'ewlla : bêşk serqallî amadekirdnî Babetek bûy lo sbeynê.

Melamuşîr: newella hacî, lo Babetî pêwîst bewey nakatin, le şarî loman dyarîdekrê.
Ewey rastî bê, bîrm le karekanî xudawendî dekindewe û beçawî dill le cwanîyekanîm
derrwanî, berrastî çtekî 'entîkeye. Ca pyaw ta şer' û fiqî nexuynî lêy tênga. Xozgem
bewey bew Beheşte rengîney şad debê. Etrism neybînim !

Hacî 'ewlla : qurr beser min. Ku wa derêy mamosta, min dillnyam ke tu pêş min pêy
şaddebî, beşî engo le hî me baştir debîtin.

Mellamuşîr : hawar ledem û nefest. Babroyn nwêjekanman bkeyn. (Seyrêkî şîrînî
dekat) betemay rehmetî xuday.

Nerme bzey şîrîn agrî le naxî werda û lêwekanî kewtne nerme culle, agay le hacî
nemaw le naxîda dengêk deyhejan:

Lo çîme awî zem zem?

Ger le towe hembê,

Maçî nawdem ..

Gyanî Gyanim hacîjn !

Beheştim lo çîye

Ke Kes lêy dillnya nîye

Ger sbey bêyte knim

Dezanî mêzerem lo çîye

Kwênderêye qîbley min, hacî jin !

شیخی شیخان

شەو و رۆژى نابوو سەرىك، بۆ ناساندن و ئاشناکردنى خەلك بەخوداپەرستى و پلەو پایەى پیاوختاسان و ئىمامانى پېش خۆى. ھەمىشە دەيگوت : پیاوى خودای دەيىت بەردەوام رېز لە پېشىنانى خۆى بگريىت، ھەلەكانيان بشارەتەو و لە ئالتونايان بگريىت، راستىيەكانيان بکاته وئردى سەرزوبانى، تاوھكو پاشينانى خۆى رېزى لېبگرن و وئنه بئنه ژمارەکانى بکەنە ميدالى سەرسنگيان و ناو لەبەر ناوى پېرۆزى بگرنەو. کارگەيشتە ئەو رادەيەى بە خزمەتکار و پەپرەوھەکانى دەگوت: دەيىت رەنگ و بۆتان وەك من لېبکەن و وەك من پۆشاك بپۆشن و رېدين و سميلىتان رېك بکەن، دەبې ئەمە بېتە سوونەتى كۆمەلگە. دەيىت خۇتان لە دەرويش و پەپرەوانى شېخە درۆينەکانى دیکە جياپکەنەو.

رۆژنىك دەرويشيكيان لە كاتى خالكردندا، كۆمەلى داخ و ناسۆرى دەروونى خۆى ھەلپشت و پيىگوت : شېخی دانا مەگەر برپار نىيە، لە ديوانى خواى مەزندا گشتمان يەكسان يىن، ئىدى بۆچ تۆوھە خزمەتكاريمان پيىدەكەى؟

شېخ كە چاوپرېى وەھا رووبەرۆونەيەك لەلایەن كۆنە خەليفەيەكییەو نەبوو، لەتاو توپرەيى و شلەژان، ئاور لەچاوانى دەردەچوو، شمشیرە تەختەكەى لەكلانە دەركيشا و چەپ و راست دەرويشى داگرتەو، بەلام ھيچ دادى نەدا و تازە لە نايين وەرگەرابوو.

ياران و بەردەستانى شېخ، ھۆش لە سەرياندا نەما و ھەرچەنديان دەکرد، بېرېزى و سووكايەتي خەليفەى نەمەكنەناس بە شېخی شیخان و نوینەرى خودای مېرەبان، بۆ قوتنەدەدرا و برپارياندا، خەليفەى دووړو لە تەكیەى وەدەرنيى و شاربەدەرى بکەن، تاكو بېتە نموونە و پەند بۆ ئەوھى كەسانى پاش ئەو، نەويړن بەرامبەر شان و شكۆى شېخ دەنگ بەرزكەنەو و لە گوپراپەلى دەربچن.

ئىدى لەو پۆژەو و شەى "نا" و "نەخېر" لە فەرھەنگى زماندا سېرانەو و سەرەتا و كۆتايى ھەر وەلاميك بە پېشگرو پاشگىرى "بەئى قوربان" كۆتايى دەھات. ھەر بۆيە دەستبەجى سزای جۆرا و جۆر بۆ ناشكورى و بۆلەبۆل دانران و پېرو پاگانە و تۆمەتى دژى خودايى خراپە پاش

ئەوانەى، كە بەچاۋى رەخنەۋە دەيانرۋانىيە فەرمایشتهكاتی شیخ و شیخە پلشیپنەكان و دوازده ئیمامان.

پۇژ لە دواى پۇژ شیخ نورانیتر دەبوو، شیخ، چیدی شیخ نەبوو، بوخۇى خودایەك بوو. وتەكانى وەك بۆمبى تایمەركراو لیرهو لەوئى دەتەقینەۋە و ناو و ناوبانگى شیخیان دەگەیانده كەشكەلەى ئاسمان و فریشتانى بەهەشت كرنووشیان بۆ دەبرد. پەیرەوانى، پۇژى پلنچ فەرزە درودیان لۆ دەنارد و لە جەژن و بیرەۋەى باپیرانیدا ناوى وێردى سەرزمانان بوو.

پۇژىكى هەيئى، كە وەك پۇژانى دیکە دەمراستی (شیخی بەخودا بوو) باسى لە خۆبردن و دلسۆزى شیخی دەكرد و بەدەم گریانەۋە دەلەرزى، كە باسى ئەوزاتە گەۋرەيەى دەكرد، منائىكى جەقاۋەسوو قیژاندى: بابە خەلیفە ئەحمەد بۆ دەگىرى؟

بابى بەدبەخت ھەر ھېندەى بۆ كرا دەمى منداڵەكەى توند دابخات. لەۋلاۋە ھاۋەلانى منداڵەكە كەردیانە پۇژى خۇيان: بابە بابە بۆ مامە وەلى دەمى ھاۋرازی داخستوو، ھۆلى مزگەفت، بوو، ئاشى ئاۋ لېپراۋ، خەلیفە ئەحمەد كە كەس گۆپى لە مەۋعیزە دوور و درېژەكەى نەمايو، تا ھېزى تېدايو نەپراندى: منال و بەزموپەزم بۆ دەرەۋە، گۆيم لە بۆلەبۆل نەبېت، جەنابى شیخ ھەراسان دەبېت.

بارە و ھاتوو دەپ شانى بۆ شلەكەى، ھەرچۆن بوو بەخۇشى و ناخۇشى منداران كرانە دەرەۋە و خەلیفە قورگى بۆ سافكردەۋە و فەرموۋى: چ نىيە، وەك شیخ كەرىم دەفەرمن: لە گشت سەردەمەكاندا ھەرزە و ھەلەشە ھەبوون، بەلام بەحەول و قوۋەتى خودا و ھیمەتى شیخ، ئەوانە ھەردەم پساۋ بوون ... دەنگە دەنگ و ژاۋە ژاۋ لە دەرەۋەى مزگەفتى فەرمایشتهكانیان بە خەلیفە پرى و ھەر زارۆك بوو ھاۋاریدەكرد:

خەلیفە و شیخی شیخان

بلفۆكەكى ئاویان تەقان

دەنگى ھېند گەۋرەبوو

گەبشتە چۆمى جەقان

Şêxî Şêxan

Şew û Rojî nabuwe seryek, bo nasandin û aşnakirdnê Xellk bexudapersitî û plew payey pyawxasan û îmamanî pêş xoy. Hemîşe deygut : pyawî xuday debêt berdewam rêz le pêşînanî xoy bigrêt, hellekanyan bşarêtewe û le alltunawyan bigrêt, rastîyekanyan bkate wêrdî ser zubanî, taweku paşînanî xoy rêzî lêbgrin û Wêne bêejmarekanî bkene mîdallî sersingyan û naw leber nawî pîrozî bgirnewe. Kargeyişte ew radeyey be xizmetkar û peyrrewekanî degut: debêt reng û botan wek min lêbken û wek min poşak bpoşn û rdên û smêlltan rêk bken, debê eme bbête sûnetî Komellge. Debêt xotan le derwêş û peyrrewanî şêxe droynekanî dîke cyabkenewe.

Rojêk derwêşêkyan le katî hallkirdinda, komellî dax û nasorî derûnî xoy hellrîşt û pêygut : şêxî dana meger birryar nîye, le dîwanî Xway mezinda giştman yeksan bîn, îdî boç to weha xizmetkarîman pêdekey?

Şêx ke çawerrêy weha rûberrûneyek lelayan kone xelîfeyekîyewe nebû, letaw turreyî û şllejan, awr leçawanî derdeçû, şimşêre textekey leklane derkêşa û çep û rast derwêşî dagirtewe, bellam hîç dadî neda û taze le Ayîn wergerrabû.

yanan û berdestanî şêx, hoş le seryanda nema û herçendyan dekrîd, bêrrêzî û sûkayetîy xelîfey nmeknenas be şêxî şêxan û nWênerî xuday mîhreban, bo qutnededra û birryaryanda, xelîfey dûrrû le tekyey wedernên û şarbederî bken, Taku bbête nmûne û pend bo ewey Kesanî paş ew, newêrn beramber şan û şkoy şêx deng berizkenewe û le gwêrrayellî derbiçîn.

Îdî lew Rojewê wşey " na "û " nexêr " le ferhengî zmanda srranewe û sereta û kotayî her wellamêk be pêşgir û paşgirî "bellê qurban" kotayî dehat. Her boye destbecê szay cora û cor bo naşkurî û bolleboll danran û prru pagande û tometî djî xudayî

xraye paş ewaney, ke beçawî rexnewe deyanirrwanîye fermayîştekatî şêx û şêxe pêşînekan û dwazde îmaman.

Roj le dway Roj şêx nuranîtir debû, şêx, çîdî şêx nebû, boxoy xudayek bû. Wtekanî wek bombî taymerkraw lêrew lewê deteqînewe û naw û Nawbangî şêxyan degeyande keşkelley Asman û frîştanî Beheşt kirrnûşyan bo debrid. Peyrrewanî, Rojî pênc ferze drudyar lo denard û le cejn û bîrewey bapîranîda nawî wêrdî ser zmanan bû .

Rojêkî heynî, ke wek Rojanî dîke demrrastî (şêxî bexuda bû) basî le xobirdin û dillsozî şêxî dekrîd û bedem giryanewe delerzî, ke basî ewzate gewreyey dekrîd, Mnallêkî çeçawesû qîjandî: babe xelîfe ehmed bo degî?

Babî bedbext her hêndey bo kra demî Mindallekey tund dabxat. Lewlawe Hawellanî Mindalleke kirdyane Rojî xoyan: babe babe bo mame welî demî hawrrazî daxistuwe, hollî mizgeft, buwe aşî aw lêbrrow, xelîfe ehmed ke Kes gwêy le mew'îze dûr û drêjekey nemabû, ta hêzî têdabû nerrandî: Mnall û bezmurrezm bo derewe, gwêm le bolleboll nebêt, cenabî şêx herasan debêt.

Bare û hatuwe debê şanî bo şilkey, herçon bû bexozî û naxozî mindaran krane derewe û xelîfe qurgî bo safkirdewe û fermûy: çî nîye, wek şêx kerîm deferme: le gîşt serdemekanda herze û helleşe hebûn, bellam behewl û qwetî xuda û hîmetî şêx, ewane herdem riswa bûn ...

Denge deng û jawe jaw le derewey mizgeftê fermayîştekanyan be xelîfe brîrî û her zarok bû hawarîdekrîd :

Xelîfe û şêxî şêxan

Billqokekî awyan teqan

Dengî hênd gewrebû

Geyîşte çomî çeçan

بە خىلى بە خىلان

ھەر ھىندەى وىم چۆنىت و خەرىكى چىت، ئىدى مەپرسە، دىتوت چەند سالە قسەى پاشەكەوتكىردوۋە، تاۋەكولەوسەرەپتەىە من رابگرت.

چەندىجار قسەكانم پىپرى و پىموت: كاك .... من كارم ھەيە و درەنگمە، فرىاى ترامەكە ناكەوم، بمىوۋرە دەرپۇم. بەلام ئەو ئاۋا زامانى پزابو، دىتوت لەسەر سەكۆپە و بۇ جەماۋەرى چەند مىليۇنى وتاردەدات، خۇى لەبىركىردبوو. جارجارە پلارى لە پىبوارانىش دەدا :

"سەير سەير، دىلپى نانى باۋكىانم خواردوۋە، چۆن مۇرەم لىدەكەن، ... بايىنە، گەر دىزانن من لە ولاتى خۇماندا چ پاشايەك بووم، ئىستا ئاۋا بوومەتە سۈالەكەرى سۇشپال ؟

ھىندەى دىكە پەستىكىردم و خۇمم پىپرانەگىرا و وىم قورىان پاشاى كوئ بوويت ؟ لە ۋەلامدا وتى "بىقەزابىت تۇش، كەى كاتى گالتەكىرنە، من مەبەستم ئەۋەيە، كە لەلاى خۇمان چەندە خۇشە و چەندە مرۇف ھەست بەبوۋنى خۇى دىكات. تۆ سەيركە، من لاى خۇمان مامۇستا بووم، خانوۋى خۇم ھەبوو، ھاۋەلپ چاكىم ھەبوون، دىشمۇدىست ئۆتۈمەبىل بىكىم. بىروات ھەبىت فىلانەكەس بەدەمى خۇم نەبىت، پاشايانە دىزىام، ھاۋسىكانم ئىرىيان پىدەبىردم. خۇت دىزانى خەلكى نەدىۋىدى و لادىپ چەند چاۋبىرسىن و بەھىچ تىزناخۇن، چاۋدەپرنە مالى خەلكانى دىكەش. ئاى بۇ ساتىكى سەرىچار و مەستكىرىكى (يانەى مامۇستايان). خەلكى لاى خۇمان چەندە بەپىرەبوون، پىاو نىرخى ھەبوو. خۇلپىرە ژن چوۋزە بەقونى پىاۋەۋە دىكات. بەپاسىتى من بىزارم و ساتىكى ئەو كوردستانە نادەم بەگىشت ئەۋروپا ....

ھىندەى دىكە پىشىمخوردەۋە، چەند ساتەۋەخت مى پراگرتوۋە و قسەى بىۋاتام بۇ دىكات و ترامەكەى لەدەستدام، ھەلا ھەلا لە كارخانە بەپەلەناكاۋوزىن دەرچۇ، تاۋەكو فرىاى دىكتۇر بىكوۋىت، چوزانم بەلايەكى ئاۋام لىپەيدادەبىت و پىسەكەم دىكاتەۋە بەخورى. من لە ناخىمدا پىشى لىدەخۇمەۋە، كەچى ئەو زۇر بەخۇننىساردىيەۋە وتى " دىلپى پەلەتە، ئەۋە خەپىرە ؟ لە ۋەلامدا وتى: نەخىر، چىتىكى ئاۋا نىيە، دىمەتەقى ئاۋا ھاش لەسەر شۇستە خۇشە. ئىنچا كەۋتمە سەرۋىلاكى : پاشە كاك .... بۇچى ئەو كوردستانە پەنگىنەت بەجىلەپىشت، ۋەك خۇشت ئىستا وتى، جەنايت لە ھىچ كەمت نەبوۋە. ھەمىشە دىۋر لە پامىارى و پامىارىبازى بوويت. تىناگەم چۆن رىگەى سەفەرىكى ئاۋا نابەلەت گرتوۋەتەبەر و خۇت واتەنى، مىلت بە سۈالى بىمەى كۆمەلايەتى و چى و چى .... داۋە. بەپاسىتى خەدىرىكى گەۋرەت لەخۇت كىردوۋە. ئىۋەمانان و ئەم

ئۇيانەن نەتوۋە. بەپاسى سەختە كەسكى ۈك تۆ كە خۇتان واتەنى، تادويىڭ لەسەر مېزى
فلان لېرسراوى يەككىتى و فيسارە لېرسراوى پارتى بوويت. وابزانم جارائيش لەتەك (ملازم
خالد) دا دادەنيشتى. كەچى ئيستا لە زورويكى كەمپدا، خوٗت واتەنى، لەتەك جەند چلّيس و
نەدى و بديدا دەيساچيني؟ دةبىت بارىكى زؤر دؤوار ناچارى كردي، كە كوردستان و شەپەف و
نامووس و حكومەتە ساواكهى بەجيھيليت، زؤر دؤواره وانيبە؟ بەپاسى تينّاگەم، ئەو
نەديويدبيانهى كە تاوەكو دوئي چاويان لە پاشايەتى تۆ بوو، لە برسيهەتى و بيخانەولانەينى و
ترسى شەپ و تيرؤرى دەستى دەسەلاندارانى ئيستا و جارندا، ئاوارەى ئيرؤكانە بوون، ئەى
جەنابانى ۈك جەنابتان بوچى ئاوارەبوون، دەترسم لە بەخيلىبردن بە خوشگوزەرانى
نەديويدبيەكان ليرؤكانە بيناز كەوتوون؟؟!!

Bexîlî Bexîlan

Her hêndey wtim çonît û xerîkî çît, îdî mepirse, detut çend Salle qsey paşekewtkirduwe, taweku lew sererrêye min rabgirêt.

Çendcar qsekanim pêbrî û pêmut: kak .... Min karm heye û drengme, firayay trameke nakewm, bimbûre derrom. Bellam ew awha zmanî pjabû, detut leser sekoye û bo cemawerî çend milyonî wtardedat, xoy lebîrkirdbû. Carcare plarî le rêbwaranîş deda :

"seyr seyr, dellêy Nanî bawkyanim Xwarduwe, çon morrem lêdeken, ... Babîne, ger dezanin min le wlatî xomanda çi paşayek bûm, îsta awha bûmete swallkerî soşyal ?

Hêndey dîke pestîkirdim û xomim pêrranegîra û wtim qurban paşay kwê bûyt?
Le wellamda wtî "bîqezabît toş, key katî galltekirdne, min mebestim eweye, ke lelay xoman çende xoşe û çende Mrov hest bebûnî xoy dekat. To seyirke, min lay xoman mamosta bûm, xanûy xom hebû, Hawellî çakim hebûn, deşmuyist otomebêl bikrim. Birwat hebêt flaneKes bedemî xom nebêt, paşayane dejam, Hawsêkanim êreyyan pêdebirdim. Xot dezanî Xellkî nedîwbidî û ladêy çend çawbirsîn û behîç têrnaxon, çawdebirne Mallî Xellkanî dîkeş. Ay bo satêkî serÇnar û mestkirnêkî (yaney mamostayan). Xellkî lay xoman çende berrêzbûn, pyaw nirxî hebû. Xo lêre jin çûze bequnî pyawewe dekat. Berrastî min bîzarm û satêkî ew Kurdistanê nadem begşit ewrupa ....

Hênde dîke pîşmixwardewe, çend satewext mnî ragirtuwe û qsey bêwatam bo dekat û tramekey ledestdam, hella hella le karxane bepeleprruzê derço, taweku firayay dîktor bkewît, çuzanim bellayekî awham lêpeydelebêt û rêsekem dekatewe bexurî. Min le naximda pîşî lêdexomewe, keçî ew zor bexwênsardîyewe wtî " dellîy pelete, ewe xeyre ? Le wellamda wtim: nexêr, çtêkî awha nîye, demeteqêy awhaş leser şoste xoşe. Înca kewtme seruguyakî : başe kak .... Boçî ew Kurdistanê rengînet

becêhêyişt, wek xoşt êsta witt, cenayt le hîç kempt nebuwe. Hemîşe dûr le Ramyarî û Ramyarîybazî bûyt. Tînagem çon rêgey seferêkî awha nabadllit girtuweteber û xot watenî, milt be swallî bîmey Komellayetî û çî û çî .... Dawe. Berrastî xedrêkî gewret lexot kirduwe. Êwemanan û em jyaneyan newtuwe. Berrastî sexte Kesêkî wek to ke xotan watenî, tawênê leser mêzî flan lêprisrawî yekêtî û fîsare lêprisrawî Partî bûyt. Wabzanim caranîş letek (mlazm xald) da dadenîştî, keçî êsta le jûrêkî kempda, xot watenî, letek çend çllês û nedî û bdîda deysaçênî? Debêt barêkî zor dijwar naçarî kirdbî, ke Kurdistan û şerref û namûs û hkumete sawakey becêbhîllît, zor dijware wanîye? Berrastî tînagem, ew nedîwbîdîyaney ke taweku dwênê çawyan le paşayetî to bû, le bîrsîyetî û bêxanewlaneyî û tîrsî şerr û tîrorî destî Desellatdaranî êsta û caranda, awarey êrokane bûn, ey cenabanî wek cenabtan boçî awarebûn, detrism le bexîlîbirdin be xoşguzeranî nedîwbîdîyekan lêrokane bînaz kewtûn ?!!!

Paşay Kurdistan, ke ta em sate naçar gwêy le qsekanim ragirtbû, letek derbrînî wşekanimda, rengî reş helldegera û le bêDesellatîda hris berbînî girtbû û delerzî .. Lewe zyatir xoy pêrranegîra û wek teqînewey hawenêk wî: Aaaaaaaxix le Kurdistan netimnasî taweku bit...mmmmm

فس فس ناموسهوان

به‌رده‌وام خۆی ده‌خواردده‌وه، بلیسه‌ی هه‌وه‌س له تافی لاویدا، ناخی کردبووه کوره‌ی دۆزه‌خ. خواکانی جوانی ئه‌و، هه‌ر که‌سێ بوون، که هه‌وه‌سی بزوین، منداڵ، لاو و پیر، زیندوو و مردوو، گرنه‌گ ئه‌وه‌ بوو، نیچیره‌که‌ی که‌سیکی ده‌سته‌مۆبیت. هه‌میشه له که‌لاهه‌کانی ته‌نیاایدا له‌ته‌ک بووکه‌ یه‌ک شه‌وه‌کانیدا ده‌ژیا. زۆر جارن، ئاوری هه‌وه‌س ده‌یکرده ئازارکیش و هیندیک جاریش درنده و نازارده‌ر.

ئه‌وین و هه‌وه‌س گرێی ده‌روونی ئه‌و بوون و بۆی نه‌ده‌کرانه‌وه. له دووره‌وه ده‌سووتا و له نزیکه‌وه شه‌رمۆکن و ترسنۆک. ئاره‌زووه‌کانی ناخیان خه‌نجه‌رئاژین کردبوو و برینی دلدارانێ دوانا له دلیدا به‌سۆ هاتبوون. هه‌رده‌م خویناوی خۆی ده‌خواردده‌وه، که‌سیش له‌وه که‌ینوبه‌ینه‌ی ئه‌و به‌ناگانه‌بوو. شه‌و و رۆژ له‌ته‌ک فریشته‌کاندا پایدیه‌بارد؛ کێژه جیرانان، رێبوارانی سه‌ره‌پێ، کرپار و ناشنایان، خوشکه‌زا و زازا و هه‌ر که‌سیک که له چوارچێوه‌ی خه‌یاڵیدا ده‌ستی پێ‌پایه‌گه‌یه‌شتایه‌.

ئه‌ژده‌یای هه‌وه‌سی له که‌س سڵینه‌ده‌کرده‌وه، هه‌ر مێنه‌ بووايه، ده‌که‌وته‌به‌ر شالاوی و به‌ ده‌سته‌کانی خه‌یاڵی له ئامێزیانی ده‌گرت. له رواله‌تیشدا فریشته‌یه‌ک بوو، که هیشتا په‌ی به‌ چێژی سیوه‌که‌ی به‌هه‌شتی نه‌بردبوو. کاتیکی که‌ قسه‌ ده‌هاته سه‌ر شه‌ره‌ف و ناموس، ئیدی ئه‌و له سه‌رووی هه‌مووانه‌وه ده‌ستی به‌ قه‌فه‌ی سمیڵیدا ده‌هینا، به‌لام کاتیکی که‌ سواری ئه‌سه‌په‌ تێژه‌وه‌که‌ی خه‌یاڵ ده‌بوو، هیچ نیچیریکی نه‌ده‌بوارد و له ده‌ستی ئه‌و رزگاری نه‌ده‌بوو.

له‌نێو خه‌لکید، ئه‌و هاوه‌لدووانه‌یه‌ی له ناخیدا ده‌شارده‌وه، هیندیک جار له‌ده‌ستی وه‌رسده‌بوو و زۆر جارانیشت ئه‌و ئه‌می ده‌یخسته به‌رده‌م په‌تی سێداره‌ی رێسا کۆمه‌لایه‌تییه‌ باوه‌کان. هه‌ر بۆیه‌ خوین ده‌زایه‌ ده‌ماره‌کانی و توورپه‌یی له‌شی وه‌ک شۆره‌بی دهم په‌شه‌با ده‌شه‌کانه‌ و په‌نجه‌کانی به‌ حه‌ز ئاوس ده‌بوون و ده‌که‌وته‌نه سه‌مایه‌کی شیتانه‌ و سنگی رووتاوێ مامریکی ئێ ده‌بووه مه‌مکی توندوتۆژی کێژۆله‌یه‌کی تازه مه‌لچوو و خۆزگه‌ی به‌ که‌له‌باب ده‌خواست. له‌په‌ر به‌خۆ ده‌هاته‌وه و ده‌که‌وته سه‌رکۆنه‌ی خۆی و برپاری ده‌دا، که

ھاوہلدووانە شاراوەیە ناخی بداتەبەر خەنجەری مەردایەتی، بەلام هەرچەندی دەکرد، بلیسەى ئاوری هەوەس لە ناخیدا خامۆش نەدەبوو.

کاتی پەیفین لەتەك پۆلیس و کوتەکبەدەستانی رڤسا باوەکان، ھاوہلدووانە دیار و بەرجەستەکەى سنگى شەرف و نامووسى دەردەپەپاند و دەبوو شۆپەسوارى داستانە بێتەژمارەکانى رڤژانەى نڤو کۆمەلگە. ئەو پالەوانێک نەبوو، کە هەوەس بەسەریدا زالبییت، ئەو نەك هەر هەوەسى دەستەمۆکردبوو، تەنانەت هەوەسبازەکانیشى دەخستە سەر "رڤگەى راست" و راپوچییە هەوەسباز و نڤچیرە بەستەزمانەکانى پڤکەووە ئاودەدا. لەتەك دەرپرڤنى ناو و باسى ئەندامەکانى مڤینە، هەوەس لە ناخیدا کڤەى دەسەند و خۆزگەى بەو ساتە دەخواست، کە نڤرڤنە لەسەر گۆى زەمڤن نەمایە و ژنانى دنیا و فرڤشتەکانى بەهەشتى خەيالى، تەنیا و تەنیا شەوباخەلى ئەو بوونایە. ئەو منالپاریژ و منالباز بوو، ئەو ژندۆست و ژننازاردەر بوو، ئەو زڤندانى و زڤندانەوان بوو، ئەو لە ناخی هەموواندا جڤگڤر و لە دەرەوہى هەمووان خۆى مەلّاس داوو، ئەو راپاریار و دەسەلاتدار بوو، ئەو مامۆستا و فڤریار بوو، ئەو چەوساوە و چەوسڤنەر بوو.. ئەو خودا و بەندە بوو، ئەو بوونەوهرڤکى ھاوچەرخ و ئافەرىدەى کولتوورى زال بوو، ئەو شەرمڤن و ترسنۆک بوو، ئەو پالەوانى داستانەکانى خەيالى بوو ...

Fis Fis Namusewan

Berdewam xoy dexwardewe, blêsey hewes le tafî lawîda, naxî kirdbuwe kurey Dozex. Xwakanî cwanî ew, her Kesê bûn, ke hewesî bbizwênin, Mindall, law û pîr, zîndû û mirdû, gring ewe bû, nêçîrekey Kesêkî destemobêt. Hemîşe le kelawekanî tenyayîda letek bûke yek Şewekanîda dejya. Zor caran, awrî hewes deykirde azarkîş û hêndêk carîş drrinde û azarder.

Ewîn û hewes grêy derûnî ew bûn û boy nedekranewe. Le dûrewe desûta û lenzîkewe şermokin û trisnok. Arezuwekanî naxyan xencerajin kirdbû û brînî dillîdaranî dunya le dîlîda beso hatbûn. Herdem xwênawî xoy deXwardewe, Kesîş lew keynubeyney ew beaganebû. Şew û Roj letek frîştekanîda raydebward; kîje cîranan, rêbwaranî sererrê, kirryar û aşnayan, xuşkeza û zaza û her Kesêk ke le çwarçêwey xeyalêda destî pêrrabgeyîştaye.

Ejdîhay hewesî le Kes slînedekirdewe, her mêne buwaye, dekewte ber şallawî û be destekanî Xeyallî le amêzyanî degrit. Le rwalletîşda frîşteyek bû, ke hêşta pey be çêjî sêwekey Beheştê nebirdbû. Katêk ke qse dehate ser şeref û namûs, îdî ew le serûy hemuwanewe destî be qefey smêllîda dehêna, bellam katêk ke swarî espe tîjrrewekey Xeyallî debû, hîç nêçîrêkî nedebward û le destî ew rizgarî nedebû.

Lenêw Xellîkîda, ew Hawellduwaneyey le naxîda deşardewe, hêndêk car ledestî werisdebû û zor caranîş ew emî deyixiste berdem petî sêdarey rêsa Komellayetîye bawekan, her boye xwên dezaye demarekanî û tûrreyî leşî wek şorebî dem reşeba deşekand û pencekanî be hez aws debûn û dekewtne semayekî şêtane û singî rûtawey mamrêkî lê debuwe memkî tundutollî kîjolleyekî taze hellçû û xozgey be kellebab dexwast. Lepirr bexo dehatewe û dekewte serkoney xoy û birryarî deda, ke

Hawellduwane şaraweyey naxî bdate ber xencerî merdayetî, bellam herçendî dekrid, blêsey awrî hewes le naxîda xamoş nede bû.

Katî peyvîn letek polîs û kutekbedestanî rêsa bawekan, Hawellduwane dyar û bercestekey singî şeref û namûsî derdeperrand û debuwe şorreswarî dastane bêejmarekanî Rojaney nêw Komellge. Ew palleanêk nebû, ke hewes beserîda zallbibêt, ew nek her hewesî destemokirdbû, tenanet hewesbazekanîşî dexiste ser "rêgey rast" û rawçîye hewesbaz û nêçîre bestezmanekanî pêkewe awdeda. Letek derbrînî naw û basî endamekanî mêyne, hewes le naxîda killpey desend û xozgey bew sate dexwast, ke nêrîne Leser goy zemîn nemaye û jnanî dunya û frîştekanî Beheştî Xeyallî, tenya û tenya Şewbaxellî ew bûnaye. Ew Mnallparêz û Mnallbaz bû, ew jinDost û jnazarder bû, ew Zîndanî û Zîndanewan bû, ew le naxî hemuwanda cêgîr û le derewey hemuwan xoy mellas dabû, ew Ramyar û Desellatdar bû, ew mamosta û fêryar bû, ew Çewsawe û çewsêner bû.. Ew xuda û bende bû, ew bûnewerêkî hawçerx û aferîdey Kultûrî zall bû, ew şermin û trisnok bû, ew palleanî dastanekanî Xeyallî bû ...

گوڤدريژى رښين و زيرين

هيڼده گهړان، وهړسپوون. بست به بستى ناوچهى "به هارى" يان پشكنى و داروبه رديان به سه ريه كه وه نه ميشت. ناراميان له بهرده كاني ټو ناوچه يه هه لگرتيو، به دواى كه ره كى 'حوسنى' دا رښانده كړد و پښان له شوين پي نه ده ترازاند. كلكى به مهر لايه كدا بجوولاندايه، ټه وان ودها بيا ننده داوه. كه رى به دبه خت له تاو قهپ و گازى ميښ و مه گه ز، كلكى كړد بووه ټالا و دهيشه كاننده وه، له وان واوو، چهپ و راستى رڼگه يان نيشانده دات. جارجاره شاره زا و پشكنيزه كان لاسايى رڼيى كه ره بوړيان ده كړده وه.

كه ره بوړ له تاو گهرما و قاقري خوى به هه لانيكي بن دارخورمايه كه وه ده بينى و لاره لار وه خت بوو بېور ټه وه. كه چى ټه وان گومانيان ده كړد، كه بوى هه يه كه ره كه هه سى به شتيك كړد بټ، بويه ناروا.

حوسنى خاوه نكه ر وتى: من ده زانم، گهر شتيك له ناراداييت، زه ويه كه ته په ي دټ. هيڼده ي ديكه ټه وان دلخو شېبون، ده توت گوښان بو سه مفونيا كاني به ټوځن رادپراوه، ودها گوښان له ته په ته پي پي كه ره كه له نيو خو له پو ټه كه دا راگرتيو. هيڼديكيان چووبوونه ده راي خه يال و زړه ي زنجير و هه ياسه ي كه ره كه يان لي بووبووه، زرينگه ي زړي نيو گوږه كو ټه كان و لاق و ساقو لي گوښريزه كه يان لي بووبووه، نيسك و په يكه رى پاتشا كاني كو نى ميسر.

ټه واني ديكه ته په ي سى بارگېره كه يان لي بووبووه، ده نكي ته پلي سه ركه وتن هېرشى فيرعه ونه كان و له ناو ټنه ي خه يالي خو ياندا ټاهه نكه كاني سه ركه وتن و رښاس ناشتى پاتشا كانيان ليده دا يه وه. جارجاره سيمى وهر زړه پرووت و ډه جالنه كاني ټو ناوه خه يالنه كه يان ده كړده راستى و رڼو لي كو يله بي ټه ژماره كانيان ده گپړا له فيلى ناو ټنه ي خه يالنياندا.

له ناكاو داده چله كان و ده سته نه رمو له كانيان له پشت گوښكه يانه وه ډاده گرت، تاوه كو ده نكي ته پلي سه ركه وتن باشر ببيستن.

به لام حوسنى بيچاره له تاو گهرما و ته پوتو زى بيا باني و ريكردنى بيو وچان، له شه قامه رپي خه ياليدا به ره و مال مى رڼگه ي گرتيو و له پشت ده ركه له وحينه كه يان چاوه رپي كيژه چكو له پرچ لوول و چاوه شه كه ي بوو، ده ركه ي لي بكاته وه و خو ي بهاو ټنه ناميزى و ده سته

خرپنه كانى ږاگرېت "بابه چۆكۆلېت". له ناكاو گوډېرېژه بېچاره كه له تاو ږوچوونى لاقى به ږوخه جرجيكا، ده بېته نه خشى سهرزهوى.

حوسنى بېچاره باوېش به مىلى گوډېرېژه كه دا دهكا و دهيه وېت به رزى بكتاوه، هه ناسه سوارى گوډېرېژ و هه را و چه پله ږزانى پسپوړه كان، حوسنى تووړه ده كه ن. هه رچه ندى ده ست راده وه شېنېت و هاوار ده كات "كوره بارگيره كه م لاقى برينداره، يارمه تيم بدن تاوه كو لاقى له ږوخه كه دا دهر بېنمه وه"، به لّام ټه وان له تاو شاپى و لؤغانى خويان، ناگيان له خاوه نكه رى بېچاره نېيه.

پشپوړه كان له خو شيانا نازانن، چيېكه ن و چوّن هه ستيان دهر بېر. له برى دهر مېنانه وهى لاقى گوډېرېژى به دبېخت، هه ريه كه وه پهلارمى شوئېكى دها و ماچيده كه ن و پايده مووسن و هه ريه كه نازناوېك به بالاي دهر پېت؛ بابى بايم گوډېرېژ... زاناي زانكان گوډېرېژ... داهېنر و بېردوز گوډېرېژ... سهرؤكى سهرؤكان گوډېرېژ... پادشاي پادشايان گوډېرېژ... خوداي حهوت ئاسمانه كان گوډېرېژ....

به م جوړه ده بېته قسه و باس و بېنه و به رده. يه كيكيان ده لېت:

بوئ هه يه گوډېرېژ هه ستى بونكر دنى زېر و زيويشى هه بېت، يه كيكي ديكه يان ئېژئ: به پېئ ټه و دوزى كه ده لېت گيانى مردوان ده چپته جهسته ي زنده وه رېكى ديكه وه، ټه گهرچى و لاخيش بېت، ټه وا بوئ هه يه گيانى ټه و فېرعه ونه ي ناو ټه م گؤره بېت، چووبېته جهسته ي ټه م گوډېرېژ وه، بوئ به ئېمى نيشاندا. يه كيكي ديكه يان هه لېداي: نه خېر بوئ هه يه ...

حوسنى به دبېخت، هېنده دى ديكه وهرسده بېت و به سه رياندا هاوارد هكا: گه وچينه لاقى بارگيره كه ي من له و ږوخه دا دهر بېكه نه وه، ئيدى به قه ورى بابى بابتان، چييه و چيده بېت. وامزانى مرؤفن و ئاژه لډوستن، نه مزانى بارگيره كه م له ئېوه زاناتره. ده ست به سه روگوتلاكي گوډېرېژه كه يدا ده مېئ و له چاوه خه مزايويه كانى دهر وانيئ: ئاي گوډېرېژ زانا و به دبېخته كه م !

*سوؤهى ټه م ته نزه، به سه رهاتېكى راسته قينه يه، كه له كوټايى سه ده دى ږابوردودا له نزيك ټه هرامه كانى و لاټى ميسر، كاتېك كه كوّمه لېك پسپوړ ده چنه ټه و ولاټه و گوډېرېژك به كرېده گرن، تاوه كو كه رسته و شمه كه كانيان بو بگوډېرېته وه به دواى گؤر و خه زېنه ي ژېرزه ويدا بگهرن، له ناكاو له ناوچه ي 'ربيعيه' لاقى گوډېرېژه كه به ږوخى زه ويدا ده چپت و ده بېته هؤى دوزينه وهى گه نجينه يه ك

Gwêdrêjî rêbîn û zêrîn

Hênde gerran, werrisibûn. Bist be bistû nawçey "Beharî"yan pişknî û daruberdyan besyewekewe nehêşt. Aramyan le berdekanî ew nawçeye hellgirtbû, bedway kerekey 'husnî' da rêyandekrid û pêyan leşwên pêy nedetrazand. Kilkî beher layekda bcûllandaye, ewan weha bayandedawe. Kerî bedbext letaw qep û gazî mêş û megez, kilkî kirdbuwe alla û deyšekandewe, lewan wabû, çep û rastî rêgeyan nîşandedat. Carcare şareza û pişknêrekan lasayî roynî kere boryan dekirdewe.

Kerebor letaw germa û qaqrrî xewî be hellajyanêkî bin darxurmayekewe debînî û larelar wext bû bburêtewe. Keçî ewan gumanyan dekrid, ke boy heye kereke hestî be ştêk kirdbêt, boye narrwa.

Husnî xawenker wtî: min dezanîm, ger ştêk learadabêt, zewîyeke tepey dêt. Hêndey dîke ewan dillxoşbûn, detut gwêyan bo semfonyakanî bithovin radêrawe, weha gwêyan le tepetepî pêy kereke lenêw xolle potekeda ragirtbû. Hêndêkyan çûbûne deryay Xeyall û zrrey zincîr û heyasey kerekeyan lê bûbuwe, zîngey zêrî nêw gorre konekan û laq û saqollî gwêdrêjekeyan lê bûbuwe, êsk û peykerey patşakanî konî mîsr.

Ewanî dîke tepey smî bargîrekeyan lê bûbuwe, dengî teplî serkewtinî Hêrşî fir'ewnekan û le Awêney Xeyallî xoyanda ahengekanî serkewtin û rêsay naştinî patşakanyan lêdedayewe. Carcare sîmay werzêrre rût û recallekanî ew nawe Xeyallekeyan dekirde rastî û rollî koyle bêejmarekanyan degêrra le Filmî Awêney Xeyallyanda.

Lepirr dadeçllekan û deste nermollekanyan leşit gwêçkeyanewe radegrit, taweku dengî teplî serkewtin baştir bbîstin.

Bellam husnî bêçare letaw germa û teputozî byabanî û rêkirdnî bêwuçan, le Şeqamerrêy Xeyallîda berew Mall mlî rêgey girtbû û leşit derke lewhînekeyan

çawerrêy kîje çkole pirç lûl û çawreşekey bû, Dergey lêbkatewe û xoy bhawête amêzî û destê xirpnekanî ragrêt "babe çokolêt". Lepirr gwêdrêje bêçareke letaw roçûnî laqî berroxê circêkda, debête nexşî ser zewî .

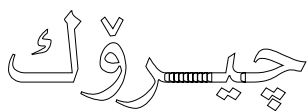
Husnî bêçare Bawêş bemlî gwêdrêjekeda deka û deyewêt berzî bkatewe, henaseswarî gwêdrêj û hera û çeplerrêzanî pisporrekan, husnî tûrredêken. Herçendî dest radeweşênêt û hawar dekat "kure bargîrekem laqî brîndare, yarmetîm bden taweku laqî le roxekeda derbihênemewe", bellam ewan letaw şayî û loxanî xoyan, agayan le xawenkerî bêçare nîye.

Pişporekan lexoşyana nazanin, çîbken û çon hestyan derbibrrin. Lebrî derhênanewey laqî gwêdrêjî bedbext, her yekew pelamarî şwênêkî deda û Maçîdeken û raydemûsin û heryeke naznawêk beBallay debrêr; Babî babim gwêdrêj..., zanay zanakan gwêdrêj..., dahêner û bîrdoz gwêdrêj..., serokî serokan gwêdrêj..., padşay padşayan gwêdrêj ..., xuday hewt Asmanekan gwêdrêj ....

Bem core debête qse û bas û bênewberde. Yekêkyan dellêt: boy heye gwêdrêj hestî bunkirdnî zêrr û zîwîşî hebêt, yekêkî dîkeyan êjê: bepêy ew dozey ke dellêt Gyanî mirdwan deçête cestey zîndewerêkî dîkewe, egerçî wllaxîş bêt, ewa boy heye Gyanî ew fir'ewney naw em gorre bêt, çûbête cestey em gwêdrêjewê, boye be êmey nîşanda. Yekêkî dîkeyan hellîdayê: nexêr boy heye ...

Husnî bedbext, hêndey dîke werisdebêt û beseryanda hawardekat: gewcîne laqî bargîrekey min lew roxêda derbkenewe, îdî beqewrî Babî babsan, çîye û çîdebêt. Wamzanî Mrovin û Ajelldestin, nemzanî bargîrekem le êwe zanatre. Dest beserugwêlakî gwêdrêjekeyda dehênê û leçawe Xemzawîyekanî derrwanêt; ay gwêdrêje zana û bedbextekem!

*sûjey em tenze, beserhatêkî rasteqîneye, ke le kotayî sedey raburdûda lenzîk ehramekanî wllatî mîsr, katêk ke komelêk pisporr deçne ew wllate û gwêdrêjêk bekrêdegrin, taweku kereste û şmekekanyan bo bigwêzîte we bedway gorr û xezêney jêrzewîda bgerên, lepirr le nawçey 'rbî'ye' laqî gwêdrîjeke be roxî zewîda deçêt û debête hoy dozînewey gencîneyek

خەرمانه‌ی مه‌رگ

مانگ پاش شه‌سته‌بارانی ئیواره، ږوخساری دتوت ږوخساری کپژؤله‌یه‌کی چوارده‌سالانه و له کانی گه‌راوه‌ته‌وه. تیشکه‌کانی وه‌ک تالی زه‌ردی ږچی کپژؤله چاوشینه‌کانی کوښتانان، ده‌دره‌وشانه‌وه. ئه‌و گلۆپه‌ سروشتیه‌ وه‌ها تاوښه‌ندږوو، دتوت هه‌ر ئیستا ده‌ته‌قېته‌وه. جارجاره په‌له‌هه‌وریکي ته‌ره‌ږووی ته‌نکی دواي بارانه‌که‌ی ئیواره له خۆرئاواوه به‌ره‌و خۆږه‌لات ده‌کشا و ږوخساری مانگی چلکنده‌کرد، دتوت په‌نجه‌ی خونیاگه‌ره و دلی ئه‌ویندارانی خه‌مبارده‌کرد. له‌ته‌ک هه‌ر تپه‌ږوونیک دونیای ده‌کرده‌ سیاچالیک، که له کلورؤژنه‌یه‌که‌وه ږوناکی تیږچیت.

به‌ژن و بالای ږکپه‌لکه‌ته‌ی (نازه‌نین) له‌ته‌ک ده‌رکه‌وتن و شارانه‌وه‌ی مانگ، له‌سه‌ر زه‌وی هه‌وشه‌که‌یان وینه‌ی ده‌کپشرا، دتوت نازه‌نین و مانگ له‌یه‌کدیه‌وه ږوناکی وه‌رده‌گرن، که په‌له‌هه‌وریک ده‌که‌وته‌ نیوانیان، ئیدی تابلوی به‌ژنوبالای نازه‌نین له‌سه‌ر هه‌وشه‌که و مانگ له‌ ئاسمان ونده‌ږوو.

نازه‌نین، نوقی ده‌ریای خه‌یال ږوو و ناگای له‌م تابلوکپشانه نه‌ږوو، به‌دواي ئه‌ستېره‌ی به‌ختیدا ده‌گه‌را، که له‌ منالییه‌وه هۆگری ږوږوو. زۆریه‌ی شه‌وان تاکو ده‌ردی دلی خوی ږو ئه‌و هاوه‌له‌ی منالی نه‌کرده‌ای، خه‌وی لینه‌ده‌که‌وت. ئه‌م شه‌و زور به‌ هه‌له‌داوان له‌دووی ده‌گه‌را، تاوه‌کو پښېلیت "هاوه‌له‌ دوور-ده‌سته‌که‌م، سبه‌ی شه‌و لیره‌ ږوم مه‌گه‌ږئ، من لیره‌ نیم و کۆچ ده‌که‌م؛ کۆچیکي بېگه‌ږانه‌وه". به‌لام ئه‌م شه‌و هه‌وریکي خه‌ست و چلکن وه‌ک خه‌مه‌که‌ی نیودلی نازه‌نین له‌ ئاسمانی باکووری شار نیشتبوو، ئه‌ستېره‌ی به‌ختی له‌ پشت خوی ه‌شارداږوو.

نازه‌نین، ئاهیکي هه‌لکپشا و ده‌سته‌کانی له‌ پشت سه‌ری خوی گرځدان و به‌ناخیدا ږوچوو :
- تۆ بلې دواچار بیت، که مانگه‌شه‌و ببینم، تۆ بلې ئه‌ستېره‌که‌م بزانیټ، که به‌یانی چی ږووده‌ات؟ بۆ نا؟ هه‌ر له‌ منالییه‌وه ئه‌و ئه‌ستېره‌ بچکوله‌ دووره‌م وه‌ک به‌خته‌که‌ی خۆم، که شادی تیدا دووره‌، هه‌لېژاردوه ... جار جاره ئه‌گه‌ر شه‌وانیک له‌به‌ر چړی هه‌وره‌کان نه‌مبښیټ، ئه‌وا شوپنه‌که‌یم زانیوه و که‌میک له‌ته‌کی دواوم و ده‌ردی دلی خۆم ږو کردوه. به‌لام ئه‌م شه‌و به‌یه‌کجاری خوی له‌ من ه‌شار داوه، هه‌ر ده‌لپیت کۆتابی هاوه‌لپیتیمان و چاوی به‌رایینادات، خه‌می لیکدېږان له‌ ږوخساریدا بخوښمه‌وه و نه‌یه‌وټ دواساته‌کان هه‌ست پېبکه‌م. تۆ بلې؟ نا ... نا، بوی هه‌یه‌ ناوا نه‌بیټ و خه‌ریکی خۆږازاندنه‌وه بیټ بۆ

سبەي شەو، تا لە شەوی کۆتايەتانی خەم و تامەزرۆیی مندا ماچی پەرۆزبایی بە تیشکی درێژ و ڕەنگاوڕەنگدا بۆ من و سالار گیان بێژێت، بەلام لە کوێ دەماندۆزێتەو، خۆ لێرە نین و خۆشم نازانم لە کوێ دەبین، دەي قەیناکات، وەك هەمیشە من بە دوایدا دەگەرێم. ئێستا ئیدی هیوایەك لە دڵما گەشاوەتەو، تەمەندریژی لەتەك سالار و هاوسەریبەكی پڕ لە ئەوین.. (هاواری دایکی لەم خەیاڵە داچڵەكاند)..

- نازەنین، كچێ وەرە چایەكەمان بەدرێ، چیت بەسەر هات؟
نازەنین: بەئێ دایە، ئەوا هاتم (پیاڵەكانی لەبەر تەنکی ئاوەكەدا هەلگرت و چوو و ژوورەو)..
دایکی: كچم ئاو بردووی ی لەتەك جندۆكان دەدوای، بۆ ئەم ڕۆژانە وا خاووخلێشك بووی؟
نازەنین: نا دایە گیان، خەریکی شتی پیاڵەكان بووم، جوان پیاڵەكانم نەدەبینی، مانگە شەویش بوو بە كارەباكەي شار لە ساتێكدا چەند جار دەكوژێتەو!

لەكاتێكدا كە نازەنین لە نزیك دەرگەي هۆلەكەدا خەریکی چاییتێكردن بوو، دایکی لەبەردەم پەنجەرەكەدا بەردەوام سەرئێجی نازەنینی دەدا. 'گوللە'ی خوشکی لە بەرامبەر دایکی دانیشتبوو، حاجی باوكیان لەسەر ووی هەمووانەو چوارمەشقی دانیشتبوو و تەزبێجەكەي دەژمارد و لەتەك هەر دەنكێكدا لێوێكانی دەبزواند، دەتوت تا ئێستا نەژماردوو و ئەمە يەكەم جارە، چاوشی بریووو سەفته پارەكانی بەردەم 'عەبدوڵلا'ی كۆری كە لە دەستی راستییەو دانیشتبوو، دیارنەبوو، كە پارەكانی دەستی عەبدوڵلا دەژمێرێت یا بەدەم ژماردنی دەنکی تەزبێجەكەي دەستیەو وێرددەكات. نازەنین هەستایە سەرچ و كەوتە دانانی چای و لە باوكییەو دەستپێكرد؛ هەر كە بەرەو باوكی دانەوییەو، پیاڵە چایەكە لە دەستی بەربووو، دەتوت لە سیمای باوكی ترساو. حاجی بە دەنگی پیاڵەكە داچڵەكا و ڕوو لە گولە:

- هەستە كچم، زوو بیسەر بە فەرشەكە ڕەقەلنەگەرێت، حەیفە.

حاجیزن ڕوو لە نازەنین: چیتە كچێ، شەپەرە لێیداوی؟ چیبە دەلێی دوایتە، خۆ جنۆكە نەبیردووی؟

نازەنین: نا دایە، خەتای من نەبوو، بێ پیاڵەكە قۆقزە.
عەبدوڵلا: نەخێر بەناوەدێ ئێشەكە دەكەن. ئەو ڕۆژە كەي دێ، كە لەبەرچاوم وندەبن و لەم مائەدا ناتانبینمەو؟

حاجی: گۆتیمەدەن، چایبەكە شیرینە، خێری لە دوايە ئینشانەللا شەكراوی خۆي بە دوادادێت. (ڕوو لە نازەنین كچم تۆ دانیش بە گولە چایبەكەمان بۆ تێبكات، دەمەوێت لەتەك تۆدا يەك دوو قسە بكەم!)

نازهين دهيزانى، باوكى نيازى وتنى چى ههيه، بۆيه بهلايهوه سهير نهبوو، كه بابى بهبى هؤ ئاوا نهرمونيان بئيت و بهسۆزهوه قسهى لهتهكدا بكات، بهناهدلى وهلاميدايهوه..
نازهين: بهئ بابه.

حاجى كهميك پاما، ههروهك بيهويت جادوو له دلى نازهين بكات و بهدواى واژهى وادا بگهپت، كه نازهين پارزيكات :

- كچم نازهين، وهك ههموومان دهزانين مائى باب تا سهى بۆ كچ نيه و كچ دهبيت بجپته خانهى بهختى خۆى. تۆ تائىستا ههركهس هاتوو، پارزينهبووى. بهلام خوا بهمه پارزينيه و بۆ خاترى خوا ئهم جاره گوئى له بابى خۆت بگره و له كهلى شهيتان دابهزه. ئهم جاره دهبيت پارزيبيت و پرووى باوكى خۆت سپييكهى. كچم چونكه من پارزيبووم و پياو كورپى پياو هاتوته داوات، دوپئى حاجى عهلى زهړهنگهر هاته دوكان لام و وتى " حاجى دهبيت خرمايهتبيهكهمان تازهبكهينهوه و 'عهبدولقادر' كورم بكهتته كورپى خۆت"، راستيهكهى منيش لهبهى باشى كورپهكه و دهولهتمهدينبيان، نه متوانى بلّيم نا، چونكه لهوه دئنيام كه نانئيك دهبيت بخۆيت و سهى پهنايهكيش دهبيت تئيدا بعهوئيتتهوه. جا منيش وهك ههى باوكئيك داوات لئندهكه، دلى من له خۆت پارزيكه، تا خواش لهو دونيا له گوناهاكانت خۆشپيت!

نازهين، لهكاتى بيسى قسهكانى باوكيدا سچى ههلهگهرا بوو، ههى دهتوت ئىستا دهمريت. لئيهكانى ههلهزركابوون، دهستهكانى دهلهرزىن و ئهژنوكانى هيزيان تئيدانهمابوو، پر به دلى حهزى دهكردهاوازيكات " تف له پاره و پياوهتى، تف لهو سۆزه درۆزنانهيه"، بهلام ئهم ههموو پك و نهفرته بووبوو به پلمهيهك گريان و له قورگيدا پهنگيخواردبوو. سهى پركى گولالهى كرد، وهك ئهوهى بيهويت بهچاو پئيبلييت "بهدهم ئهم تهزيح ژماردينهيهوه باش خهلهفاوه".

حاجى: چيت وت كچم؟ ناوى خاوى لئيهينه با سهى شهو، مائى حاجى عهلى بيته پيشهوه و كارى خهيره تا پهلهى تئيدايكهى كهمه!

نازهين هيج وهلاميكى نهدايهوه، ئهم جاره بيدهنگى ههلهژارد، گولزار دهيزانى، ئهم جاره بيدهنگى واتاى پارزيبوون نيه. حاجيژن وهك بيهوئى نازهين لهه باره رزگار بكات و حاجيش واز له پرسياروو وهلامهكهى بهپنيت، پروو له حاجى ..

- حاجى ماوهى پئيده تا بيريكاتتهوه، تۆ دهتهويت كچهكه بن سئ و دوو بلّيت "بابه پارзим". خۆت دهزانى كچ له باوك و دايكى شهرمهكات و بيدهنگيش نيشانهى پارزيبوونه، له خوا بهزيادبئيت كچهكهمان خويندهوارو بهئاوهزه.

له ناکاو ماله که پښتن بووه و گلوپه کان داگیرسانه وه. عه بدوللا له دې خویدا " نه گهر عاقل بووایه به دیار هه تیوه که ی (سه بری) نانکه ره وه دانه دهنیشت. من عاقلیده که م بوټان". هه ستایه وه سه بری و چوه ژوره که ی خو، له بهر خو په وه بولای ده هات. دهستی درېژگر و چه که که ی به دیواره که وه داگرت و پاش که میځ رامن چوه لای ته له فونه که و پینج ژماره ی به دوا ی په کدا لیدا ....

- مه رجه با حه مه، چو نیت؟ .... خو نه خه وتبووی؟ ..... ده ی باشه، تر سام له وئ نه بیت..... ئم ..... ئم..... نه وه لا من هه ر له ماله وه بووم و هه ندیک کارم هه بوو، ته واومکردن .. ئا حه مه گیان، به یانی من لږه نیم، به لکو ئاگات له جموجوئ نه وه هه تیوه ی سه بری بیت، .... ئا، به مه فره زه که ی خوټ بلئ با چاو دپریکه ن، پټیانبلئ به عسییه، .... ئا خوټ دروستی بکه، با به وردی چاو دپریکه ن..... ئا وهک وتم ئه م هه فته یه با بژی تاوه کو ئه م شته ته واوده بیت، .... مه گهر ئه مرؤ پیمنه وتی، .... ئا، ئا له وه ده چیت خو شی پازیبیت، به خوا به شق پازیده که م، ئیدی وهرسبووم. له بیرت نه چیت ته نیا نه گهر به یه که وه بیانگری، نه گینا ده بیت دوا ی ئه م شته سه ری بخوین، باشه!

له تهک داخستنی ته له فونه که دا، دهستی به پاککردنه وه ی چه که که ی کرد ..... حاجی هه ر خه ریکی ژماردن دهنکه ته زیجه کانی بوو .... حاجیژن وه نه وز دهیگر و گولاله و نازهنین ماته مینی داگیرتوون و وایان نیشانده دا، که سه بری ته له فزیون ده که ن، به لام خه یالیان هه ر له لای قسه کانی باوکی و چو نیه تی پیاده کردنی نه خشه که ی به یانی بوو. دهنکی میلی چه که که ی عه بدوللا، 'نازه نین'ی داچله کاند و ده سه ته کانی که وتنه له رزین و لیوه کانی ده توت باده مه ی مله که وه لییداون.

حاجی : عه بدوللا، کوړم ئه وه چیه به و نیوه شه وه، ئه و شریخه و هوړه چییه، هاوسیگان خه وتوون، چه ک شه ی تانه کوړم وریابه!

روو له نازهنین و گولاله : هه ستن کچم نوښنه کان رابخه ن، با بخه وین، درهنگه ! نازهنین و گولاله چوون بۆ نوښنراخستن و پیکه وه چوونه ژووری خو یان، که ده که وته نه نیشت ژووری حاجی و حاجیژن، نازهنین پرچی به ردا یه وه و سه بریکی ئاوښنه که ی کرد و ناهیکی هه لکیشا .....

گولاله : وه ره نیوجیگه که ت و که م پشوو بده.

نازەنن : پشوو لە کوێ؟ باوک رازیبوو، سەیرکردنەکەى عەبە دەلێی خەنجەرە، بەیانیش نادیار.. گۆلە گیان، دەزانی عەبە ئەم شەو زۆر خراپ سەیریدەکردم، کە دەنگی میلی چەککەى هات بەجاری زەندەقمچوو، خەریکبوو لە هۆش بچم. گۆلە تۆ بۆی عەبە زانییى؟ تۆ بۆی دوا دیدارمان ییت؟ تۆ بۆی لە دەستیان رزگار بین؟ .... ئەرى بەراستی بۆ شەوگار هیندە درێژ بوو، حەوت سأل دلدارى لەتەك سالار، بەقەد ئەم چەند ساتە درێژنەبوو. ژيانى خۆم لیبوو، تە دوژمى باوککوشتە و حەزەدەكەم لە نیویبەرەم.

گۆلە: کچی بخەو بە بەیانى خەواڵو نەبیت!

نازەنن: خەوم نایە، هەستەدەكەم ئیستا (سالار) یش خەوى لێزراوه و هەر لە خەیاڵی بەیاندا. ئای خۆزگە بە سەبەى شەو، ئەگەر مەرگیش ییت، هەر شادومانم، هەرچۆن ییت، بە نەبەدێ ناچمە باوێشى هەتیوێکەى 'حاجى عەلى' یەو. (ناوێکى لە گۆلە دایەو، بەلام ئەو حەوت زەمان بوو، خەوى لیکەوتبوو).

نازەنن، رۆچوو نۆ دەریای خەیاڵ و کەوتە لێدانەوێ یادگارێبەکانى و لە دێى خۆیدا : ئای کە چەند خۆش و سەرنجپاکیش بوو، کە یەكەم جار لە سەر پێ قوتابخانە چاوم پیکەوت؛ مرقفێکى ئارام و شەرمەن، چەند جارێک ناو پیدایە دوو اوو و بزەیک گرتى. هەر ئەو بزەیه بوو، کە لە دلمانا سەوزبوو و بوو بە نەمامیکى هەمیشە سەوزى ئەوین. بەلام دوێنێ کەمتر دلخۆش بوو، کاتێ کە باسى نەخشەکەى دەکرد، هەستەدەکرد کە خۆى دەلەرزى. ناخەر ئەو بەدەبەختە لەم دونیا پانۆبەرینەدا بێجگە لە دایکە پیرەکەى کەس شکانبات، هەرچەندە دەپوت "ئەگەر مەرگیش ییت، خۆ لەووە باشترە کە مل بە هاوسەرى زۆرەملێ بدەین". ئای کە نەرم دەدوا و چەندە وردبینە، رۆوى نەبوونى رەش، ئەگینا کوێى وا چ کەموکوپیەکی هەیه، کە ماڵى خۆمان پێپرازیان؟

خەیاڵ و یاوادوهرى، هیندەى دیکە سەریان کاسکرد و وردە وردە پێلۆوێکانى قورستر بوون و خەوبەردییەو.... نازەنن، خێرا خێرا لە پێ دادەچلەکا و توند چاوەکانى لیکەدەنایەو و تا بەرەبەیان چەند جار بە دەم خەوى ناخۆش و ترسناکەو لە خەو رادەپەرى و گۆلەلەشى لەتەك خۆى بە ئاگادەهێنا و گۆلەلە پێیدەگوت: پێویستە دەستبەردارى خەیاڵى ناخۆش و ترس بێ، ئەگینا بەیانى لە کاتى خۆیدا لە خەو رانابین و بۆى هەیه نەخشەکەمان دەرکەوێت، ئەمە نازەننى هیندەى دیکە بۆ خۆخەواندەو و ئارامى هاندەدا .....

دەمەوباین دەنگى مەلا، حەوت گەرەك دەچوو، حاجى بە بۆلەبۆلەو، رۆو لە حاجیزن:

- هەستە خەج، نوێژەكەت بکە!

نازەنېن، پاش چەند ھەنگاۋىك، ئاۋرېكى لە خانوۋەكەيان دايەۋە و بېدەنگى دايگرت، دەتوت پەراۋى ياداۋەرىيەكانى منالى دەسوۋتېنىت، چەند ھەنگاۋىك لەولاتر، دووبارە ئاۋرېدايە دواۋە ..

- گوللە لە يادت ماۋە، بە منالى لە شوپىن خانوۋەكەى باجى ھەپسە ياريمان دەکرد؟ ئەوسا خانوۋە نەبوو، بوۈكە-شوشەكانمان دەکردنە منال و دەمانلاۋاندنەۋە. گولە گيان، تۆ بلىى منالى سالار بە باۋەشمەۋە، بېمەۋە ئەم مائە، قەت دلم پرواناکات.

گوللە: كچى مەترسە، منالەكانىشمان ھەمان يارى دەكەن، بەشى كچ ھەربوۈكەشوشەيە و كونجىمال! (بەدەم قسەكردنەۋە گەپشەنە لاي وئىستگەى باسەكە و سەرەكەۋتن. نازەنېن بە گوپى گوللەدا چپاندى ...

- كچى دەرسم ۋەك باسە پۇلۇنىيەكەى ئەو سائە بسوۋتېت و نەگەمە لاي سالار.

گوللە پېكەنېن گرتى: ئاخىر كچى پېمانلىيت، جى ئەو رپوداۋەى ۋەبىر ھېنايتەۋە؟ خۇ ئەگەر واش بىت، ئەوا رزگارمانبوۋە!

نازەنېن، ئانىشكى كوتايە كەلەكەى گوللە: كچى تۆ دونيات بەگائتەگرتوۋە. (بەدەم ئەم قسانەۋە، لە دارەسوۋتاۋەكەۋە بەرەو دادگە مىلى رپيانگرت...)

گوللە: ھەركە باسى پۇلۇنىيەكەت كرد، خەرىكبوۋ بەدەمە قاقاي پېكەنېن.

نازەنېن: خىراكە سەرتداخە، با كەس نەمانىيىت! (چەند ھەنگاۋىكيان مابوۋ بگەنە دادگە، دوو لاۋ نووسراۋيان بلادەكردەۋە، پارچە كاخەزىكيان دايە دەستى گوللە ..

گوللە بە سەرسورمانىكەۋە: "رۆژى جېھانى ژنان بەرز و بەرپز بىت"، كچى نازەنېن، سەيركە جى نووسراۋە "يەكسانى ژن و پياۋ.. ئازادى ھاۋسەرھەلېژاردن .. خۇشەۋىستى و ئەۋىندارى ئازاد بىت .."

نازەنېن: كچى خىراكە، كەى كاتى ئەۋەيه!

گوللە: دەى باشە خۇ نەۋەستاۋم، بۇ ئەۋەندە پەلەتە خۇ لەدەستپراناکات؟ پروانە دەللى لە دلى ئېمەدان، خۇزگە ئەمپۇ بوۋايە. (بە ترس و لەرزەۋە خۇيان كرد بەناۋ دادگەدا و سالار لەۋ سەرەۋە بەرەۋىپىريان ھات ..)

- بەيانىتان باش، ئەۋە بۇۋا دەرەنگ ھاتن؟

نازەنېن: بەيانىت باش، ببورە ھەروا بۇمان رېككەۋت.

دەمېك لەبەر دەرگەى داديار ۋاۋەستان، دلەراۋى و ئانارامى قشارى بۇ نازەنېن ھېتابوۋ، ھېندە پەرىشانىبوۋ، پېستى لانىيۇكەكانى ھېتابوۋە خويىن.. بەردەۋام خەۋنەكانى دويىئ شەۋى

دەھىنەيەۋە پېشچاۋ.. سالار لەۋبەرى ۋەستابوو ۋ لەم فرەتر پەرىشانىوو، ھەرچەندە برۋاى تەۋاۋى بەم بېيارەيان ھەبوو، بەلام ئاسۆيەكى ڤوۋنى نەدەدەى .. گولالە ڤۆچوۋبوو خەيالى ئەۋەى لە كاتى گەڤانەۋەدا چ درۆيەك بە دايكى بلۆ ۋ چۆن دايكى بەۋە ڤازىبكات ... لەتەك تىپەڤوۋنى كات، فشارى دەروۋىنيان زياتر تەنگى پېئەلدەچىنين ...

دەرگەۋان: سالار ۋ نازەنين!

(سالار ۋ نازەنين ۋ گولە بە ڤرتاۋ خۇيان ترىچاندە ژوۋرى داديار، لەم كاتەدا چەند چەكدارلىك لە دەرگەى دادگەۋە دەرگەۋەتن ۋ بە ڤەلە بەرەۋ ژوۋر خۇيان كوتا ...

ڤۇلىسى پاسەۋان: بۆكۆي كاكە بە چەكەۋە، مەگەرنانانى ئۆرە دادگەى ۋ چەك قەدەخەيە؟ يەكلىك لە چەكدارەكان، كە ۋەك لىڤىسراۋيان دەرەكەۋەت، نامەيەكى لە بنباخەلى دەرەيىنا ۋ دايە دەستى ڤۇلىسەكە)

پاسەۋان: ئىمم، باشە كەملىك بوۋەستىن تا دىمەۋە ... (تا ڤۇلىسەكە ھاتەۋە، ئەۋان لە سەربانى پېشەۋەى دادگە دامەزران ... لەم كەينوبەينەدا نازەنين ۋ سالار ۋ گولالە، خەرىكى تەۋاۋەردنى كارە رۆتىنەكانى خۇمارەڤىن بوۋن ۋ بەدەم خۇشەيەۋە لە دوا ژوۋرى تۆماركردن ھاتنەدەر، دلخۇشى ۋ بىروانەكەردەنى ۋەھا ڤۆڭلىك ھىندە بالى بەسەردا كىشابوۋن، ھىچ ئاڭايان لە دەۋرەبەر نەمابوو ۋ بەۋەڤى ڤى ئازادىيەۋە بەرەۋ دەرەۋە ھەنگاۋىيان دەنا ...

سالار: گولالە گيان، تۆيەكسەرە بۆڤۆرەۋە بۆمال ۋ دوايى خۇمان ئاڭادارت دەكەينەۋە كە لە كۆيىن، بەس لەبىرت نەچىت، كە تۆ لە دارەسوۋتاۋەكە نازەنينىن لى ۋنىۋە ۋ نازانى زەۋى قوتى داۋە يا ئاسمان ھەلى لىۋوشىۋە! ھەۋلىدە كە داۋا لە دايكت بىكەيت، تاۋەكو بەۋان نەلپىت، كە تۆ لەتەك ئەۋەلە مال دەرچوۋى ۋ تۆش نازانى بۆكۆي چوۋە ...

لەتەك گەشتنە بەردەرگەى دادگە، نازەنين باۋەشى بە گولالەدا كرد ...

- گولە گيان، نازانم چۆن سوڤاستىكەم ۋ چۆن بتوانم پاداشتى ھارىكارى تۆ بدەمەۋە، ھىۋادارم ڤۆڭلىك بىت، كە بتوانىن ئىمەش فرىاى تۆ بىكەۋىن.

(خەرىك بوۋ چاۋەكانى فرمىسكى شادى ۋ داپرانىان تىدەزا، بەرى بە گرىبانى گرت ۋ لەتەك سالار پىيانەلگرت ۋ پېش گولالە كەۋەتن ۋ بەرەۋ سەر شەقامەكە ملېرېنگەيانگرت ... گولالەش دوۋراۋدوۋر بە دوايانەۋە رىئەدەكرد. چەند جارىك ئاۋرىيان لە گولالە دايەۋە ۋ بىزەيەكى ڤى سۆزىيان ئاراستەكرد.. ھەرىچى ھىزىيان تىدەبوۋ، دابوۋيانە بەر ئەژنۆيان تاۋەكو دەرېازىن. بەلام پىڭىرە گرتبوۋنى ۋ خەم ۋ شادى، ترس ۋ ۋرە، ھىۋا ۋ مەرگ لە ناخپاندا لە زۇرانىزىدابوۋن. لە خەيالى خۇياندا توند دەستى يەكترىيان گرتىۋو ۋ بەژنوبالاي رېكپەلەكەۋەتيان لەنىۋو

ئاپورەى بەردەم دادگەدا ديار، دئيان پر له هەزار خۆزگە و خەياليان بۆ شوئىنك فريبوو، كە دەستى پسا كۆمەلایەتییەكانى پترانەدەگەشت. سۆماى چاويان، تيشكى ئەوينى دەهاوشت، ئەمرو ئىدى دۇنيا لە بەرچاويان جۆرىكى دىكە بوو. ئاورپىكان لە گولالە دایەووە و زەردەخەنەىكى سوپاس و پترانين، بەلام جوانەمەرگ. دەستپژى گولەى شەرەف و ناموس لە ژىرتەرازووە لارەسەنگەكەى دادگەدا داىكرد ....

بەكەم دەستپژ نازەنن خەلتانخوین بوو، گولالە خۆى گەيانە لای سالار و نازەنن .. دەستپژى دووهم، سالار و گولالەى كرده نيشانە و مېردمنالپكى دەستفرۆشى لە خویندا گەوازاند. هەرچۆن بوو، سالار خۆى گەيانە سەر جەستەى لە خوینگەوزاوى نازەنن و لە ناميزىگرت، بەلام درەنگبوو، نازەنن بۆ هەميشە خەوى ليكەوتبوو. نامووسپاريزەران گەشتنە سەريان و گولالەيان بە قزراكىشكرد و پارچە كاخەزىكى بچووك لە دەستى گولالە كەوتە خوارووە. سالار پرى دایە كاخەزەكە و هەليگرتەووە و كرديیەووە. سەراپای جەستەى بووبوو نەفرەت و تورەپى، دەتوت وئىردى ماللاوى لەسەر جەستەى دئدارەكەى دەخوئىت:

- بژى يەكسانى ژن و پياو.. (لەبرى چەللە دەستپژىك، سنگى سالارى كرده نيشانە و پارچە كاخەكە دەتوت ئالايەكى سوورە لە دەستیدا رايدەووەشپىت.. سالار بەسەر جەستەى نازەننیدا گالا.. هەر ئەوئەندە هئزى تپدامابوو، سەرپەلپرى و تفىكى كرده چەكدارەكانى بان سەريان و سەرى نازەننى گرتە ئیودەستەكانى و ئیوچەوانى ماچكرد و وەك دوا ئاوات ئەم رستەيەى بە بچرپچرى دەبرى..

- نازەننەكەم، هەرچۆن بوو، نەيانتوانى پچەوانەى ئارەزووى خۆمان بپارمان پبەدن، ئازادانە مردين، تاكو خوشەويسى و ئەويندارى ئازاد يىت، نەفرەت لەم دۇنيایە، نەفرەت لە ....

٢٧ى جولای ١٩٩٧

* سۆزەى ئەم چىرۆكە، رووداوىكى راستەقىنەيە، كە لە ٠٦ى ئازارى ١٩٩٢دا لە كاتى بلاكردنەووە و هەلواسينى بەياننامە و كارتى بانگەوازكردن بۆ مەراسيمى ٩٨ى مارسى ١٩٩٢، بەخۆم بوومە بينەرى.

Xermaney Merg

Mang paş şestebaranî êware, Ruxsarî detut Ruxsarî kîjolleyekî çwardesallane û le kanî gerrawetewe. Tîşkekanî wek tallî zerdî pirçî kîjolle çawşînekanî kwêstanan, dedrewşanewe. Ew glope Sruştîye weha tawîsendibû, detut her êsta deteqêtewe. Carcare pellehewrêkî terebûy tenkî dway baranekey êware le xorawawe berew xorrhellat dekşa û Ruxsarî Mangî çillkindekrid, detut pencey xunyagere û dlî Ewîndaranî Xembardekrid. Letek her têperrbûnêk dunyay dekirde syaçallêk, ke le kllawRojneyekewe runakî têbçêt.

Bejn û Ballay rêkhellketey (nazenîn) letek derkewtin û şaranewey Mang, Leser zewî hewşekeyan Wêney dekêşra, detut nazenîn û Mang le yekdiyewe runakî werdegrin, ke pelle hewrêk dekwete nêwanyan, îdî tabloy bejnuBallay nazenîn Leser hewşeke û Mang le asaman windebûn.

Nazenîn, nuqmî deryay Xeyall bû û agay lem tablokêşane nebû, bedway estêrey bextîda degerra, ke le Mnalîyewe hogrî bûbû. Zorbey Şewan Taku derdî dlî xoy bo ew Hawelley Mnalî nekirdaye, xewî lênedekewt. Em Şew zor be helledawan ledûy degerra, taweku pêybllêt "Hawelle dûr-destekem, sbey Şew lêre bom megerrê, min lêre nîm û koç dekem; koçêkî bêgerranewe". Bellam em Şew hewrêkî xest û çillkin wek Xemekey nêwdlî nazenîn le Asmanî bakûrî şar nîştibû, estêrey bextî le pişt xoy heşar dabû.

Nazenîn, ahêkî hellkêşa û destekanî le pişt serî xoy grêdan û benaxîda roçû :

- to blêy dwacar bêt, ke Mangeşew bbînim, to blêy estêrekem bzanêt, ke beyanî çî rûdedat? Bo na? Her le Mnalîyewe ew estêre biçkole dûrem wek bextekey xom, ke şadî têda dûre, hellbjarduwe ... Car care eger Şewanêk leber çrî hewrekan nembînîbê, ewa Şwênekeym zanîwe û kemêk letekî dwawm û derdî dlî xomim bo kirduwe. Bellam em Şew beyekcarî xoy le min heşar dawê, her dellêyt kotayî Hawellêtîmane û çawî berayînadat, Xemî lêkdabrran le Ruxsarîda bixwênmewe û neyewêt dwasatekan hest pêbkem. To blêy? Na ... Na, boy heye awa nebêt û xerîkî

xorrazandnewe bêl bo sbey Şew, ta le Şewî kotayîhatnê Xem û tamezroyî minda Maçî pîrozbayî be tîşkêkî drêj û rengawrrengda bo min û salar Gyan bnêrê, bellam le kwê demandozêtewe, xo lêre nîn û xoşm nazanim le kwê debîn, dey qeynakat, wek hemîşe min be dwayda degerrê. Êsta îdî hîwayek le dillma geşawetewe, Temendirêjî letek salar û hawserîyekî pîrr le Ewîn.. (Hawarî Daykî lem Xeyalle dayçllekand)..

- : nazenîn, Kçê were çayekeman bderê, çîr beser hat?

Nazenîn : bellê daye, ewa hatim (pyallekanî leber tenkî awekeda hellgirt û çuwe jûrewa) ..

Daykî : Kçim aw birdûtî ya letek cindokan dedway, bo em Rojane wa xawuxlîşk bûy?

Nazenîn : na daye Gyan, xerîkî şitnî pyallekan bûm, cwan pyallekanim nedebîn, Mange Şewîş buwe be karebakay şar le satêkda çend car dekujêtewe !

Lekatêkda ke nazenîn le nîzk Dergey holekeda xerîkî çayîtekirdin bû, Daykî leberdem Pencerekeda berdewam sernicî nazenînî deda. 'Gullalle'î xuşkî le beramber Daykî danîştibû, hacî bawkyan leserûy hemuwanewe çwarmeşqî danîştibû û tezbîhekey dejmard û letek her denkêkda lêwekanî debizwand, detut ta êsta neyijmarduwe û eme yekem care, çawîşî brîrîbuwe sefte parekanî berdem "Ebdulla'î kurrî ke le destî rastîyewe danîştibû, dyarnebû, ke parekanî destî 'ebdulla dejmêrê ya bedem jmardînî denkî tezbîhekey destîyewe wêrddekate. Nazenîn hestaye serpe û kewte dananî çayî û le bawkîyewe destîpêkrid; her ke berew bawkî danewîyewe, pyalle çayyewe le destî berbuwewe, detut le sîmay bawkî tirsawe. Hacî be dengî pyalleke daçlleka û rû le Gulle :

- heste Kçim, zû bîsrre ba ferşeke reqhellnegerrê, heyfe.

Hacîjn rû le nazenîn : çîte Kçê, şepre lêydawî? Çîye dellêy dwayîte, xo cnoke neybirdûy?

Nazenîn : na daye, xetay min nebû, bnî pyalleke qoqze.

'ebdulla : nexêr benabedllî îşeke deken. Ew Roje key dê, ke leberçawm windebin û lem Malleda natanbînmeve?

Hacî : gwêymedenê, çayyeke şîrîne, xêrî le dwayye însaellîlla şekrawî xoy be dwadadêt. (Rû le nazenîn Kçim to danîşe ba Gulle çayyekeman bo têbkat, demewêt letek Toda yek dû qse bkem !

Nazenîn deyzanî, bawkî nyazî witnî çî heye, boye belayewe seyr nebû, ke Babî bebê ho awa nermunyan bêt û besozewe qsey letekda bkat, benabedlê wellamîdayewe..

Nazenîn : bellê babe.

Hacî kemêk rama, herwek byewêt cadû le dllî nazenîn bkat û bedway wajey wada bgerrêt, ke nazenîn razîbkat :

- Kçim nazenîn, wek hemûman dezanîn Mallî bab ta ser bo kiç nîye û kiç debêt bçête xaney bextî xoy. To taêsta her Kes hatuwe, razînebûy. Bellam Xwa beme razînîye û bo xatrî Xwa em care gwê le Babî xot bigre û le kelî şeytan dabeze. Em care debêt razîbît û rûy bawkî xot spîbkey. Kçim çunke min razîbûm û pyaw kurrî pyaw hatote dawat, dwênê hacî 'elî zerrenger hate dukan lam û wtî " hacî debêt xizmayetîyekeman tazebkeynewe û "ebdulqadirî kurrm bkeyte kurrî xot", rastîyekey mnîş leber başî kurreke û dewlletmednîyan, nemtwanî blîem na, çunke lewe dillnyam ke nanêk debêt bxoyt û Serpenayekîş debêt têyda bhewêytewe. Ca mnîş wek her bawkêk dawat lêdekem, dllî min le xot razîbke, ta Xwaş lew dunya le gunahekant xoşbêt !

Nazenîn, lekatî bîstinî qsekanî bawkîda spî hellgerra bû, her detut êsta demrêt. Lêwekanî hellbzirkabûn, destekanî delerzîn û ejnukanî hêzyan têdanemabû, pirr be dill hezî dekrîd hawarbkat " tif le pare û pyawetî, tif lew soze droznaneye", bellam em hemû rik û nefrete bûbû be pillmeyer giryan û le qurrîgîda pengîxwardibû. Seyrêkî Gullalley kird, wek ewey byewêt beçaw pêyblîet "bedem em tezbîh jmardeyewe baş xellefawe".

Hacî : çît wit Kçim? Nawî Xway lêbhêne ba sbey Şew, Mallî hacî 'elî bêne pêşewe û karî xeyre ta peley têdabkey keme !

Nazenîn hîç wellamêkî nedayewe, em care bêdengî hellbjard, Gullzar deyzanî, em care bêdengî watay razîbûn nîye. Hacîjn wek byewê nazenîn lem bare rizgar bkat û hacîş waz le pirsyar û wellamekey bhênêt, rû le hacî ..

- hacî mawey pêbde ta bîrbkatewe, to detewêt Kçeke bê sê û dû blîêt "babe razîm.". Xot dezanî kiç le bawk û Daykî şerimdekate û bêdengîş nîşaney razîbûne, le Xwa bezyadbêt Kçekeman xwêndewar û be aweze.

Lepirr Malleke roşn buwewe û gllopekan dagîrsanewe. 'Ebdulla le dlî xoyda " eger 'aqill buwaye bedyar hetîwwekey (sebrî) nankerewe danedenîşt. Min 'aqîdekem botan". Hestayewe serpê û çuwe jûrekey xoy, leberxoyewe bolley dehat. Destî drêjkird û çekekey be dîwarekewe dagrit û paş kemêk raman çuwe lay telefoneke û pênc jmarey be dway yekda lêda ... ..

- Merheba heme, çonît? ..... Xo nexewtibûy ? ..... Dey başe, tirsam lewê nebît..... Mi ..... M..... Newella min her le Mallewe bûm û hendêk karm hebû, tewawimkirdin .. A heme Gyan, beyanî min lêre nîm, bellku agat le cmucullî ew hetîwey sebrî bêt, ... A, be mefrezekey xot blîe ba çawdêrîbken, pêyanblîe be'sîye, ... A xot drustî bke, ba bewridî çawdêrîbken..... A wek wtîm em hefteye ba bî taweku em şte tewawdebêt, ... Meger emrro pêmnewtî, ... A, a lewe deçêt xoşî razîbêt, bexwa beşeq razîdekem, îdî wersibûm. Lebîrt neçêt tenya eger beyekewe byangirî, Egîna debêt dway em şte serî bxoyî, başe!

Letek daxistnî telefonekeda, destî be pakkirdnewey çekekey kird ..... Hacî her xerîkî jmardinî denke tezbîhekanî bû .... Hacîjn wenewz deygirt û Gullalle û nazenîn matemînî daygirtbûn û wayan nîşandeda, ke seyîrî telefzyon deken, bellam Xeyallyan her lelay qsekanî bawkî û çonyetî pyadekirdnî nexşekey beyanî bû. Dengî mîllî çekekey 'Ebdulla, 'nazenîn'î daçllekand û desetekanî kewtne lertzîn û lêwekanî detut bademey mlekewe lêydawn.

Hacî : 'Ebdulla, kurrm ewe çîte bew nîweşewe, ew şîxe û hurre çîye, Hawsêkan xewtûn, çek şeytane kurrm wiryabe!

Rû le nazenîn û Gullalle : hestî Kçîm nwênekan rabxen, ba bxewîn, drenge !

Nazenîn û Gullalle çûn bo nwênrraxistin û pêkewe çûne jûrî xoyan, ke dekwete tenîşt jûrî hacî û hacîjn, nazenîn pirçî berdayewe û seyrêkî Awênekey kird û ahêkî hellkêşa .....

Gullalle : were nêwcêgeket û kemê pşû bde.

Nazenîn : pşû le kwê? Bawk razîbuwe, seyirkirdnekey 'ebe dellêy xencere, beyanîş nadyar.. Gulle Gyan, dezanî 'ebe em Şew zor xrap seyrîdekirdim, ke dengî mîllî çekkey hat becarê zendeqimçû, xerîkbû le hoş bçim. Gulle to blîy 'ebe zanîbêtî? To blîy dwadîdarman bêt? To blîy le destyan rizgar bîn? .... Erê berrastî bo Şewgar hênde drêj buwe, hewt Sall dilldarî letek salar, beqed em çend sate drêjnebû. Jyanî xomim lêbuwete Dujminî bawkuştê û hezdekem lenêwîberm.

Gullalle : Kçê bxewe ba beyanî xewallû nebît !

Nazenîn: xewm naye, hestdekem êsta (salar)îş xewî lêzrrawe û her le Xeyallî beyandaye. Ay xozge be sbey Şew, eger Mergîş bêt, her şadumanim, herçon bêt, be nabledlî naşme Bawêşî hetîwekey 'hacî 'elî'yewe. (Awrrêkî le Gullalle dayewe, bellam ew hewt zeman bû, xewî lêkewtibû).

Nazenîn, roçuwe nêw deryay Xeyall û kewte lêdanewey yadgarîyekanî û le dlî xoyda : ay ke çend xoş û sernicrrakêş bû, ke yekem car le ser rêy qutabxane çawm pêkewt; Mrovêkî aram û şermin, çend carêk awrrîdayeduwawe û bzeyek girtî. Her ew bzeye bû, ke le dillmana sewzibû û bû be nemamêkî hemîşe sewzî Ewîn. Bellam dwênê kemtir dillxoş bû, katê ke basî nexşekey dekrîd, hestimdekrîd ke xoy delerzî. Axir ew bedbexte lem dunya panuberîneda bêcge le Dayke pîrekey Kes şiknabat, herçende deyut "eger Mergîş bêt, xo lewe baştre ke mil be hawserî zoremlêy bdeyn". Ay ke nerm dedwa û çende wirdbîne, rûy nebûnî reş, egîna kurrî wa çi kemukurrîyekî heye, ke Mallî xoman pêyrrazînabin?

Xeyall û yawadwerî, hêndey dîke seryan kaskird û wirde wirde pêlluwekanî quristîr bûn û xewbirdîyewe.... Nazenîn, xêra xêra le pirr dadeçlleka û tund çawekanî lêkdenayewe û ta berebeyan çend car bedem xewî naxoş û trisnakewe le xew radeperî û Gullalleşî letek xoy beagadehêna û Gullalle pêydegut: pêwîste

destberdarî Xeyallî naxoş û tris bbî, egêna beyanî le katî xoyda le xew ranabîn û boy heyê nexşekeman derkewêt, eme nazenînê hêndey dîke bo xoxewandewe û aramî handeda .....

Demewbayn dengî mela, hewt gerrek deçû, hacî be Bollebollewe, rû le hacîjn:

- heste xecê, nwêjeket bke !

Hacîjn : başe hacî, xo hêştâ bangeke tewawnebuwe, xozge nwêjîş wek remezan buwaye û Sallî carêk, Mallî Xwam awakrid ...

Hacî : Kêçe xecê, estexfirulllila bke, to dezanî xerîkî çî dellêyt? Bexwa yek nwêjt lêwernagîrêt, çunke benabedllîyewe deykey !

Hacî û hacîjn, hestanewe û ta beyanî her xerîkî basî şûkirdnê nazenîn û carcareş bîrê katî lawî xoşyan dekewtnewe û nawbenawîş bêdengdebûn, wek ewey ştêk hebêt û herKese û çawerrêy witnê le beramberekey dekrîd. Hacîjn, hestayewe û çuwe jûrekey 'Ebdulla ....

- heste kurrm, 'Ebdulla, drenge sefert lepêşe.... (Paşan çuwe jûrekey nazenîn û Gullalle)

- hestin Kêçîne drenge, nîwerroye wern ba beyanyane bxoyn !

Gullalle wek Kêçe biçkole û dwaberey Mall, kirdî be gallte ..

- daye, bo xatrî Xwa, hêştâ xor hellnehatuwe, nîwerroy çî? (Hacîjn, çuwe derewe û Gullalle rûy le nazenîn na:

- nazenîn, heste, Xwadekat nîwerro wa beasanî dêt ... (Nazenîn paş beyanyanexwardin, destîkrîd be şuştinî qorrî û pyalle û Gullalleş xerîkî kokirdnewey nwênekan bû... Hacî û 'Ebdulla le Mall derçûn ... Hacîjnîş her bîrî lay şûkirdnekey nazenîn bû ...

Nazenîn: daye ... Daye ... Le kwêy?

Hacîjn : bellê Kêçim, ewa hatim ... Çîye Kêçim bo bangim dekey?

Nazenîn : daye min û Gullale demanewêt bçîne bazar, hendêk şit bo xoman brîn.

Hacîjn: axir Kêçim, ger 'Ebdulla btanbînêt çî?

Nazenîn : daye ew le sefere û êmeş xêra degerrêynewe, ta bazarî Raperrîn deçîn.

Hacîjn : başe Kçim bes zû bgerrênewe !

Nazenîn û Gullalle xoyan bo derewe poştekrîd û le Derge awdîwbûn. Hacîjn be dwayanda raykird ..

- Kçim agatan le xotan bêt, em Şew xewî naxoşm bînîwe ...

Gullalle : Xemtnebêt daye, metirse xeweket wek xot dellêyt " ke xrap bû, ewa pêçewanekey dêtedî ".

Nazenîn, paş çend hengawêk, awrrêkî le xanuwekeyan dayewe û bêdengî daygirt, detut perrawî yadawerîyeke Mnalî desûtênît, çend hengawêk lewlatir, dûbare awrrîdaye dwawe ..

- Gullalle le yadt mawe, be Mnalî le Şwên xanuwekey bacî hepsê yarîman dekrîd? Ewsa xanû nebû, bûke-şuşekanman dekrîdne Mnalî û demanlawandnewe. Gulle Gyan, to blîy Mnalî salar be Bawêşmewe, bêmewe em Malle, qet dîlim birwanakat.

Gullalle : Kçê metirse, Mnallekanîşman heman yarî deken, beşî kiç her bûkeşuşeye û kuncîmall ! (Bedem qsekirdnewe geyîştne lay wêstgey baseke û serkewtin.

Nazenîn be gwêy Gullalleda çpandî ...

- Kçê detrism wek base pollonîyekey ew Salle bsûtêt û negeme lay salar.

Gullalle pêkenîn girtî : axir Kçê pêmnallêyt, çî ew rûdawey webîr hênaytewe? Xo eger waş bêt, ewa rizgarmanbuwe!

Nazenîn, anîşkî kutaye kelekey Gullalle : Kçê to dunyat begalltegituwe. (Bedem em qsanewe, le daresûtawekewe berew Dadge mlî rêyangirt...)

Gullalle : her ke basî pollonîyeket kird, xerîkbû bdeme qaşay pêkenîn.

Nazenîn : xêrake sertdaxe, ba Kes nemanbînêt ! (Çend hengawêkyan mabû bgene dadge, dû law nûsrawyan bllawdekirdewe, parçe kaxezêkyan daye destî Gullalle ..

Gullalle be sersurmanêkewe : "Rojî cîhanî jnan berz û berrêz bêt", Kçê nazenîn, seyirke çî nûsrawe "Yeksanî jin û pyaw.. Azadî hawserhellbjardin .. Xoşewîstî û Ewîndarî azad bêt .."

Nazenîn : Kçê xêrake, key katî eweye!

Gullalle : dey başe xo newestawm, bo ewende pelete xo ledestitranakat? Birrwane dellêy le dllî êmedan, xozge emrro buwaye. (Be tris û lerzewe xoyan kird benaw dadgeda û salar lew serewe berewpîryan hat ..)

- beyanîtan baş, ewe bo wa dreng hatin?

Nazenîn : beyanî baş, bbûre herwa boman rêkkewt.

Demêk leber Dergey dadyar rawestan, dllerrawkê û naaramî fşarî bo nazenîn hênabû, hênde perêşanbû, pêstî lanînokekanî hênabuwe xwên.. Berdewam xewnekanî dwênê Şewî dehênayewe pêşçaw.. Salar lewberî westabû û lem fretir perêşanbû, herçende birrway tewawî bem birryareyan hebû, bellam asoyekî rûnî nededey .. Gullalle roçûbuwe Xeyallî ewey le katî gerraneweda çi droyek be Daykî blîê û çon Daykî bewe razîbkat ... Letek têperrbûnî kat, fşarî derûnîyan zyatir tengî pêhelldêçînîn ...

Dergewan : salar û nazenîn !

(Salar û nazenîn û Gulle be pirtaw xoyan trincande jûrî dadyar, lem kateda çend çekdarêk le Dergey dadgewe derkewtin û be pele berew jûr xoyan kuta ...

Polîsî pasewan : bo kwê kake be çekewe, meger nazanî êre dadgeye û çek qedexeye?

Yekêk le çekdarekan, ke wek lêprisrawyan derdekewt, nameyekî le binbaxellî derhêna û daye destî polîseke)

Pasewan : mmim, başe kemêk buwestin ta dêmewe ... (Ta polîseke hatewe, ewan le serbanî pêşewey dadge damezran ... Lem keynubeyneda nazenîn û salar û Gullalle, xerîkî tewawkirdnî kare rotînekanî xomarebrîn bûn û bedem xoşîyewe le dwa jûrî tomarkirdin hatneder, dillxoşî û birwanekerdenî weha Rojîk hênde ballî beserda kîşabûn, hîç agayan le dewruber nemabû û bewperrî Azadîyewe berew derewe hengawîyan dena ...

Salar : Gullalle Gyan, to yekserê brrorrewê bo Mall û dwayî xoman agadart dekeynewe ke le kwêyn, bes lebîrt neçêt, ke to le daresûtaweke nazenînt lê winbuwe û nazanî zewî quî dawê ya Asman hellî lûşîwe ! Hewillbde ke dawa le Daykt bkêyt, taweku bewan nellêt, ke to letek ew le Mall derçûy û toş nazanî bo kwê çuwe ...

Letek geyîştne berDergey dadge, nazenîn Bawêşî be Gullalleda kird ....

- Gulle Gyan, nazanim çon supastîbkem û çon bitwanîm padaştî harîkarî to bdemewe, hîwadarî Rojîk bêt, ke bitwanîn êmeş fîryay to bkewîn.

(xerîk bû çawekanî firmêskî şadî û dabrranyan têdeza, berî be gîryanî girt û letek salar pêyanhellgirt û pêş Gullalle kewtin û berew ser Şeqameke mîrîrêgeyangirt ... Gullalles dûrawdûr be dwayanewe rêydekrid. Çend carêk awrryan le Gullalle dayewe û bzeyekî pirr sozyan arastekrid.. Herçî hêzyan têdabû, dabûyane ber ejnoyan taweku derbazbin. Bellam pêgîre girtbûnî û Xem û şadî, tris û wre, hîwa û Merg le naxyanda le zoranbazîdabûn. Le Xeyallî xoyanda tund destî yektiryan girtbû û bejnuballay rêkhellkewteyan lenêw apûrey berdem dadgeda dyar, dillyan pirr le hezar xozge û Xeyallyan bo Şwênêk frîbû, ke destî rêsa Komellayetîyekanî pêrranedegeyîşt. Somay çawyan, tîşkî Ewînî dehawîşt, emrro îdî dunya leberçawyan corêkî dîke bû. Awrêrkyan le Gullalle dayewe û zerdexeneykî supas û pêzanîn, bellam cwanemerg. Destrêrjî guley şeref û namus le jêr terazuwe laresengekey dadgeda Daykird ....

Yekem destrêrj nazenîn xelltanîxwên bû, Gullalle xoy geyande lay salar û nazenîn .. Destirêjî duwem, salar û Gullalley kirde nîşane û mêrdimnallêkî destifroşî le xwênda gewzand. Herçon bû, salar xoy geyande ser cestey le xwêngewzawî nazenîn û le amîzîgrit, bellam drengibû, nazenîn bo hemîşe xewî lêkewtibû. Namûsparîzeran geyîştne seryan û Gullalleyan be qij rakêşkird û parçe kaxezêkî bçûk le destî Gullalle kewte Xwarewe. Salar prrî daye kaxezeke û helîgirtewe û kirdîyewe. Serapay cestey bûbuwe nefret û turreyî, detut wêrdî Mallaway Leser cestey dilldarekey dexwênî:

- bji Yeksanî jin û pyaw.. (Lebrî çeplle destrrêjêk, singî salarî kirde nîşane û parçe kaxeke detut allayekî sûre le destîda raydeweşênêt.. Salar beser cestey nazenînda gla.. Her ewende hêzî têdamabû, serîhellbrî û tfêkî kirde çekdarekanî ban seryan û serî nazenînî girte nêwdestekanî û nêwçewanî Maçkird û wek dwa awat em Risteyey be pçirr piçrrî derbrî..

- nazenînekem, herçon bû, neyantwanî pêçewaney arezûy xoman biryarman pêbden, azadane mirdîn, Taku xuşewîstî û Ewîndarî azad bêt, nefret lem dunyaye, nefret le ....

27î cûlay 1997

* sujoy em Çîroke, rûdawêkî rasteqîneye, ke le 06î azarî 1992da le katî bllawkirdnewe û hellwasînî beyanname û kartî bangewazkirdin bo merasîmî 98î marsî 1992, bexom bûme bînerî.

ئالە ھاسى

پاش ماۋەيەكى زۆر، ئەم سەر و ئەو سەر و بېنەوبەردە، تۈنۈم سەرپەنايەكى كەم گۈنجاۋتر لە كۈنەچەقەلەكەي پېشۈوم بەدەستېنم. فرە دلم پېيخۇشبوو، چونكە دەمتۈانى ھېندەي سىنىيەك ئاسمان بېينم. ھەرچۇن بوو، چتەكى تازەبوو. ھەرچەندى دەبوو، لەيەك كاتدا خانوۋە كۈنەكە پاك و سې بىكەۋەۋە و خانوۋە نوپىەكەش كاخەزدىۋارى لېبەدەم، بەلام ھەر فرە دلم پېيخۇشبوو. ھېشتا پىشتەم لەزىر ئەو كارانەدا راستنەكردبوۋەۋە، زەنگى دەرگە لېدرا و لەتەك كۈنەۋەي دەرگە، سى كەس خۇيان ھاۋىشتە زوور و بى يەك و دوو كەۋتە پىشكىنى زوور و ھۆلەكە. چىتان لېبشارمەۋە، ترس سۈارى دلم بوو و دلم كەۋتە تەپەتەپ. لېدانى دلم گەيشتىبوۋە خېرايى سم لە زەمىندانى شىنە ئەسپىك لە غارداندا. خەمى ئەو دونىايە بوۋبوۋە مۆتەكەي سەر دلم؛ تۆ بلى من ھېندە گەۋج بوۋىم، بەھەلە خانوۋى خەلكىم لەبرى خانوۋەكەي خۇمان پاك و ئامادەكردىن. ئەۋان بەن مۆلەت، خەرىكى پىشكىن و بەراۋردبوۋن، منىش كەشتىيەكەم لە دەريايى ترس و خەيالىدا پۇچۇبوو. ھەرچەندەم دەكرد، تېنەدەگەيشتەم چ باسە، باشبوو، پياۋەكە بە باۋەشئ سىملى پاش و پېش تاشراۋەۋە گۈراندى :

- ئەمەن جىرانى ئەنگۆمە .

كەمىك ھاتمەۋە سەرخۇم و تۈنۈم گىرېكۆپرەي مەتەلەكە تۈزى شىكەم، بەلام ھېشتا لېم رۇشنىنەبوو، كە دوو ئەكەي تەكى چىن و كېن؟ ھەر چۇن بوو، تۈزى خۇم گۈرېكردەۋە لېمپرسى :

+ بەتەنيا تۆ ؟

ۋەك لەيەكدانى دوو گەۋالەھەۋر، پىسىار و ۋەلامەكە لە يەكياندا و ھەۋرەتريشقەئاسا، ۋەلامەكەي لەگۈچكەمدا دەنگىدايەۋە :

- چۇن بەتەنيا، مەگەر نازانى ئەۋانە ئن و منالمن؟

بەجۇرى پەردەي گۈتم لەرىيەۋە و كېبوو، كە دەستبەجى نەمتۈانى ۋەلامى بدەمەۋە. پاش كەمىك حەپەسان گۈتم :

+ نەخېر كاكە، لە كۆى بزانم ؟

ۋەك گۈرېبوۋنەۋەي بەرمىلە نەۋتېك، غەلبە غەلبىكى كىردو و گۈتى :

- کاکى برا، ئەمەن لە خېزانىكى خانەدانىمە و شكور موسولمانىشم، ئەدى كو، خو ئەمە وەكى ئەو گاورانە بېئەسل و فەسل نىن !

تا ئەو ساتە هېندە شىوابووم، ئاگام لە ھاوئە ئەلمانىيەكەم نەمابوو و بەفەرمايشتى براى موسولماندا زانىم، كە ھاوئەكەم لەم كەينوبەينە واقىورماوه. ترس و قىن سەردلىانگرتبووم، ناچارىش دەبوو وەلامبەدەمەوه، ئەگىنا شەقمەدەبرد. بۆيە پىمگوت :
+ ديارە، كاكە بەخۆى ديارە. پىويست بە گوتن ناكات، خەلكى خانەدان لە دوورپرا ھاواردەكات. ئەى لۆ لە سەرەتاو نەتگوت، خو گيان گەيشتە كونهكەپووم، وامزانى بەهەئە مائى كەسيكى ديكەم داگرتوو.

نازام چۆن بوو، ژن و كېژەكەى بەرەو ئىمە هاتن؛ بۆ پرسىار يان حەزبان لە گوپرايىلان لە شانازىيەكانى كاكەم بوو! بەلام كاكى ھاوسىمان چەند جار ئىم. ئىم، دەتگوت ماتۆرە و گازى دەدەنى، بە زمانى خانەدانان ھەولیدا بيانگىرپتە دواو، كە زانى بىسوودە ناچار تىيقوچاند. لە دەمى دەرگەكەدا بەلاى راستدا ئاوپرى داو و گوتى :

- ئەمەش خانووى ئىمەيە، سوپاس لۆ خوداى، كە ئەو گاورانە دراوەسىمان نەبوون!
بەخىرايى دەرگەكەم بەدوايدا داخست و ئۆخەيەكم كرد. ھاوئە ئەلمانىيەكەم كە تا ئەوكات دەمى بووبوو تەلەى تەقيو، بەبەكى هاتى و گوتى :
- ئەو چىاندەويست، كىبوون ؟

دياربوو لە سەرەلق و دەستراكىشانەكانى كابراى خانەدان تىگەيستبوو. ھەر چۆن بوو، بە چوار وشە ئەلمانىيەكە بىسەرەونەركەى خۆم تىمگەياندا، كە كۆن و بۆ ھاتبوون. ھاوئەكەم كەم پامو گوتى:
- دەمىكە دەياناسى ؟
منيش بەكەم شەرمەو گوتم:
+ نەخېر .

پائى بە پەنجەرەكەو دا و مژىكى لە سىگارە دەستپىچكەكەى دا و گوتى:
- ئەى چۆن ئاوا بەبى قسە و بىمۆلەت خۆيان ترنجاندا ژوورەو، لای ئېو خەلكى ئاوەهان ؟

ھېندە دىكە ئارەقە بەنئوچاۋانمەۋە وشك بوۋەۋە، ھەرچۇن بوۋ گوتىم :
+ نا، نەخېر ..

ناچار باسەكەم بادايەۋە سەر پەيۋەندى گالگىشان بە بىكارىيەۋە. دىلخۇشىم بە خانوۋە نوپىيەكەمان ۋەك كورتە خەۋنىك لە ناخما شوئى بەخۇنەگرت و سەرى خۇى ھەلگرت. پەشىمانى بوۋە ميوان و خەمىش لەبانى. ئاخىر چۇن دەتۋانى چەند سأل لەتەك ھاۋسىيەكى ئاۋھادا بژىت و ھەست بەئاسۋودەبى بکەيت؟ ۋەللامى ئەم پرسىيارەم بۇ نەدۇزرايەۋە. ھاۋسەرەكەم گوتى: دەى دەى تۇش ھېندە شت بە قورس ۋەرمەگرە، تىكەللاۋىيان ناكەين و بپاۋە. منىش گوتىم ئاۋا بۇمان بلوئىت، خراپىيە.

پۇژھاتوو پۇژ چوو، ۋەك ھەموو پۇژانى ھەينى، پاش تەۋابوۋنى كار، بەپەلە خۇم گەياندەۋە مال. تاۋەكو نانئى بخۇين و بچىنە گەپانئى. بەلام كە ھاتمەۋە دىتم، ھاۋسەرەكەم ۋەرس ديارە. كىردمە شۇخى و گوتىم :

- چىيە خانمەكەم، جى پرويداگە، خۇگەنمەكەمان ئافات لىينەداگە؟
+ نەخېر، ئەرئ تۇ چۇنت زانى، كابراى ھاۋسىمان گەلەك لە نەزەى ئىسلامى خراپتەر؟
- كچى ھەى خانە خراۋ، ئەۋانە ھەر ھاتنە جۋاو، كەللە شەكرئ دەكەن تەۋاو، يان بەكسەرە مەرۇف دەكەن راۋ.
+ ئەرئ خۇيەتى بەراسى، ۋەك كەرەكەى خۇمان، خاسى دەناسى .

كە دىم شتەكە بەراسىيە، دەستبەجى پرسىم :
+ بۇجى بوۋە، چ پرويداۋە ؟
- چشتەكى وانىيە، ئەمپۇ چووم پۇستەكەمان بکەمەۋە، لوتىم بەلوتىيەۋە تەقى و گوتى " ئەرئ خوشكى، عەيب نەبئى كو سەرىپۇشى بەسەردا نادەى، مەگەر ئەنگۇ موسولمان نىن، ئەى نازانن رەمەزانە؟ "
منىش گوتىم : با، بەلام ئىمە پۇژى ناگرىن.

لەكاتى قسە گىرپانەۋەكەدا ھېندە پەلەم بوۋ بزانم جى و جى گوتوۋە، ۋەخت بوۋ شەقبەرم.
گوتىم :

- ئەى نەتتۋانى پىيىلئى كاكە بەتۇجى، مەگەر من بەئەكەى تۇ دەلئىم بۇ ۋەك ياپراخى گەلامئو

خۇي پىچاۋەتەۋە !

+ من بەجىمەيشت و زۇر لەسەرى نەزۇيشتەم .

ھىندە دىكە دىلخۇشىم بەخانۋە تازەكە، بوو بە بلىقى سەرئائو، دەتگوت كابرأ شەو و پۇژ سوارى سەرم بوو، ھىندە لىي پەستىبوم. ھەرمەپرسن. پۇژ ھات و پۇژ تىپەپرى. ئەم جارەيان بەختىمىرەكەى ئەو خراپ سوورا و بەختىمىرى من لەسەر ھەلى زىپىن وەستا. پۇژنىك نەخۇشبووم و نەمتوانى بىچم بۇ سەر كار، دىكتۇر مۇلەتى نەخۇشى بۇ نووسىم و لارەلار گەپامەۋە مال. لەبەردەرەكەى مال بەدەم بىنىشتىجۈينەۋە، بەيانى باشم لە ھاۋسىيەكى روسمان كرد، ئەۋىش بەدەم پىكەنىنەۋە گوتى:

- فلانەكەس دەلىي تۇ بەپۇژى نىت ؟

پرسىيارەكەى لەلام فرە سەپرنەبوو، چونكە ئەو پۇژانە ئەو پرسىيارانەم فرە لىدەكران، كە لەكارگە دەيانىبىنى ۋەك ئەوان ھەموو شتەكان دەخۇم و لە سالىرۇژى لە دايكىبوونەكانياندا شەراب دەخۇمەۋە، ئەم پرسىيارە ۋەرسىكىردبووم. بەلام بەسەرخۇم نەھىنا، دىاربوو بە ھەراۋەورىاي مالە خانزاداندا زانىبوۋى كە پەمەزانە، لەۋە دەچوو، چۈۋىنە سەريان و پىيانگوتىن: " ئەم بانگ و سەلايە چىيە، خۇ مىزگەفت نىيە و كابراى خانەدانىش، كەمىك مەۋەزى لۇكردىن " بۇيە بەدەم پىكەنىنەۋە ۋەلامم دايەۋە:

+ نەخۇر، ھىشتا پەمەزان نەگەيشتۇتە مالى ئىمە.

- چۇن، تىناگەم، مەگەرگەيشتى پەمەزان، چۇنە ؟

+ دەزانم لەلات سەپرە، دەزانى چۇنە ؟

- چۇنە، بۇم باسكە ؟

+ لەبەرئەۋە مالى ھاۋسىيەكان خۇيان واتەنى لە عىراقىش خانەدان بوون، بۇيە ۋا خىرا پەمەزان گەيشتۇتە لايان، دىبارە بەفپۇكە لۇيان ناردوون. بەلام ئىمە لەۋىش ھەزار بوۋىن، بۇيە بە ۋىشتر لۇمانى دەنپىرن و درەنگ دەگاتە لامان !

كابرا ھىندە پىكەنىنى، خەم و پەژارەى ئەم سالانەى دوايى دەردايەۋە، بەدەم قاقاي پىكەنىنەۋە دەستى بۇ خانۋەكەى ئەۋبەريان پاكىشا و گوتى :

- پۇژنىك بە منيان وت " با بىچىنە كەنىسە شەرابى پىرۇز بىخۇينەۋە ". منىش گوتىم: كورە بابە بۇ

هېندە كېلۈمەتەردەبىرى لۆكەۋچكە شەراپىن، ۋەرە كىن من، با بوتلىك شەرابى كۆنت بىدەمى،
هەممۇ بۇخۇت .

بەدەم قاقاي پېكەنپەنەۋە، بەپېلىكانەكاندا سەردەكەۋتم، يەكپاست كابرى ھاۋسىمان
بەكۆمەن پېشى بېسىمىلەۋە ۋەك جىندۆكەي لەبەردەم قوت بويەۋە، پاستىيەكەي داچلەك.
ئاخر ھېشتا ترسى دېۋ و درىجى چىرۆكەكانى نەنكىم لە ناخمانا دەرەنەچۈۋە. پەنگى زەرد و
پېنىكى چلەن و قانگىراۋى سىگار، ناۋچەۋانى گرژ و توند ۋەك ئەشكەنچەدەرەكانى بەعس
ترىسناك بوۋ. ديار بوۋ گۆپى لەگالتە و گەپى ئېمە بوۋبوۋ و كۆرە مېرد منالەكەي بۇي كىردبوۋە
كوردى، پوكىنەي كەفى دەچراند:

- ئەرى كاكە تۆعەيب ناكەيت، كە بەخۇت پۇژى نابى، لۆلەتەك گاۋران گالتەي بەئىسلامى
دەكەي ؟

+ بۇفلانەكەس، چ بوۋە، خۇباسم بەخراپە نەكردوۋى ؟

- ئەي ئەۋە چىيە، ئەۋەممو گۈۋخواردنەت؟

بە ھەناسە برىكۆۋە گۆتم: بېۋورە كە من ناتوانم، گۆلۋى ۋا لەدەم دەرەكەم، بەلام دەرەي
پېمبلىيت، ئەي تۆكى بەكېرى گرتوۋى پى لە ھاۋسەرەكەم بگىرەت و ۋەك پۇلىس بىدەيتە بەر
پرسىار، بۇ حىجاب ناپۇشن، بۇ پۇژوۋ ناگرن، بۇ سۋارى پايسكىل دەبن، بۇ لەتەك گاۋران
قىسان دەكەن، مەگەر تۆچىت؟

- ئەي لۆئىۋە لەخۇتان گۆريۋە ۋەلېن " ئېمە خۇمان بە موسولمان دانانېن؟

ئەم جار گۆتم: جا بەتۆجى، دەرەيى بىزى بەم رېشەتەۋە، ھەممۇ كوردتان لەبەرچاۋى ئەم
خەلەكە كىردوۋە بە خەلەكى نىاندەرئال .

كابرە كە زانى لې پېم، ۋەك مردوۋ دەمى داچەقاند و چوۋە خوارى. بەلام قىنم
دانەدەمركاپەۋە، ئەۋەندەي فرياكەۋتم و پېمگوت: ھېندە موسولمانى لۆ پارەي سۇشپال و
كارىتاس ۋەردەگرى، خۇ لە سەۋدىيەۋە ناپىت، باج و خەراجى لەشفرۇشخانە و مەيخانەكانە،
كاكى موسولمانى خانەدان؟! ۋا ديارە تۆگۆشت ناخۇي، بەلام گۆشتاۋ دەخۇي، ھا؟!

alle Hawsê

Paş maweyekî zor, em ser û ew ser û bînewberde, twanîm Serpenayekî kemê guncawtir le kuneçequellekey pêşûm bedestibênim. Fre dîlim pêyxosbû, çunke demtwanî hêndey sîniyek Asman bînim. Herçonê bû, çtekî tazebû. Herçendî debû, leyek katda xanuwe koneke pak û spî bkewewe û xanuwe nwêyekeş kaxezdîwarî lêbdem, bellam her fre dîlim pêêxoşbû. Hêştta piştîm lejêr ew karaneda rastnekirdbuwewe, zengî Derge lêdra û letek kirdnewey Derge, sê Kes xoyan hawîşte jûr û bê yek û dû kewtne pişknî jûr û holleke. Çîtan lêbşarmewe, tris swarî dîlim bû û dîlim kewte tepetep. Lêdanî dîlim geyîştbuwe xêrayî sim le zemîndanî şîne espêk le xardanda. Xemî ew dunyaye bûbuwe motekey ser dîlim; to blêy min hênde gewc bûbim, behelle xanûy Xellkîm lebrî xanuwekey xoman pak û amadekirdbê. Ewan bebê mollet, xerîkî pişknî û berawirdbûn, mnîş keştîyekem le deryay tris û Xeyallda roçûbû. Herçendim dekrîd, tînedegeyîştîm çî base, başbû, pyaweke be Bawêşê smêlî paş û pêş taşrawewe gurrandî :

- emin cîranî engome .

Kemêk hatmewe serxom û twanîm grêkwêrey metelleke tozê şilkem, bellam hêştta lêm roşînebû, ke dû jnekey tekî çîn û kêr ? Her çonê bû, tozê xom gurrkirdewe û lêmpîrsî :

+ betenya to ?

Wek leyekdanî dû gewallehewr, pîrsyar û wellameke leyekyanda û hewretrîşqeasa, wellamekey legwêçkemda dengîdayewe :

- çon betenya, meger nazanî ewane jin û Mnallmin ?

Becorê perdey gwêr lêrîyewe û kîpbû, ke destbecê nemtwanî wellamî bîdemewe.

Paş kemêk hepesan gutim :

+ nexêr kake, le kwê bzanim ?

Wek glorbûnewey bermîle newtêk, xellbe xellbêkî kirdû û gutî :

- kakî bra, emin le xêzanêkî xanedanîme û şkur musullmanîşm, edî ku, xo eme wekî

ew gawrane bêeslî û feslî nîn !

Ta ew sate hênde şêwabûm, agam le Hawelle ellmanîyekem nemabû û befermayişî bray musullmanda zanîm, ke Hawellekem lem keynubeyne waqîwirmawe. Tris û qîn serdillyangirtbûm, naçarîş debû wellambdemewe, egîna şeqimdebrid. Boye pêmgut :

+ dyare, kake bexoy dyare, pêwîst be gutin nakat, Xellkî xanedan le dûrra hawardekat. Ey lo le seretawe netgut, xo Gyan geyişte kunekepûm, wamzanî behelle Mallî Kesêkî dîkem dagirtuwe .

Nazam çon bû, jin û kîjekey berew ême hatin; bo pirsyar yan hezyan le gwêrrayêllan le şanazîyekanî kakim bû! Bellam kakî Hawsêman çend car him. Him, detgut matore û gazî dedenê, be zmanî xanedanan hewlîda byangêrrête dwawe, ke zanî bêsûde naçar têyquçand. Le demî Dergekeda bellay rastda awrî dawe û gutî :

- emeş xanûy êmeye, supas lo xuday, ke ew gawrane drawesêman nebûn!

Bexêrayî derkegem bedwayda daxsit û oxeyekim kird. Hawelle ellmanîyekem ke ta ewkat demî bûbuwe telley teqîw, bzeyekî hatê û gutî :

- ewe çyandewîst, kêbûn ?

Dyarbû le sereleqê û destirrakêşanekanî kabray xanedan têgeyistbû. Her çon bû, be çwar wşe ellmanîyeke bêserunerkey xom têmegeyand, ke kê n û bo hatbûn. Hawellekem kemê ramaw gutî:

- demêke deyannasî ?

Mnîş bekemê şermewe gutim:

+ nexêr .

Pallî be Pencerekewe da û mjêkî le sîgare destipêçkekey da û gutî:

- ey çon awa bebê qse û bêmollet xoyan trincande jûrewê, lay êwe Xellkî awehan ?

Hêndey dîke areqe benêwçawanmewe wişkbuwewe, herçon bû gutim:

+ na, nexêr..

Naçar basekem badayewe ser Peywendî gallkêşan be bêkarîyewe. Dillxoşîm be xanuwe nwêyekeman wek kurte xewnêk le naxma Şwênî bexonegrit û serî xoy

hellgirt. Peşîmanî buwe mîwan û Xemîş lebanî. Axir çon detwanî çend Sall letek
Hawsêyekî awhada bjît û hest beasûdeyî bkeyt ? Wellamî em pirsyarem bo
nedozrayewe. Hawserekem gutî: dey dey toş hênde şit be qurs wermegre,
têkellawîyan nakeyn û brrawe. Mnîş gutim awa boman bilwêt, xrapnîye.

Roj hatû Roj çû, wek hemû Rojanî heynî, paş tewawbûnî kar, bepele xom
geyandewe Mall, taweku Nanê bxoyî û bçîne gerranê. Bellam ke hatmewe dîtîm,
hawserekem werrî dyare. Kirdme şoxî û gutim :

- çîye xanmekem, çî rûydage, xo genmekeman afat lêynedage ?

+Nexêr, erê to çont zanî, kabray Hawsêman gelek le nehzey

îsllamî xraptre ?

- Kçê hey xane xraw, ewane her hatne cwaw, kelle şekrê deken tewaw, yan yeksere
Mrov deken raw.

+ erê xoyetî berrasî, wek kerekey xoman, xasî denasî .

Ke dîm şteke berrasîye, destbecê pirsîm :

+ bo çî buwe, çî rûydawe ?

- Çîşteki waniye, emrro çûm postekeman bkemewe, lutim belutîyewe teqî û gutî "
erê xuşkê, 'eyb nebê ku serpoşî beserda nadey, meger engo musullman nîn, ey
nazanin remezane " ?

Mnîş gutim : ba, bellam ême Rojî nagrîn.

Lekatî qse gêrranewekeda hênde pelem bû bzanim çî û çî gutuwe, wext bû
şeqberm. Gutim :

- ey nettwanî pêybllêy kake beto çî, meger min bejnekey to dellêm bo wek yapraxî
gellamêw xoy pêçawetewe!

+ min becêmhêşt û zor Leserî nerroyîştîm .

Hêndey dîke dillxoşîm bexanuwe tazeke, bû be billqî seraw, detgut kabra Şew û Roj
swarî serm buwe, hênde lêy pestibûm. Her meprisn. Roj hat û Roj têperrî, em

careyan bextijmêrekey ew xrap sûra û bextijmêrî min Leser helî zêrrîn westa. Rojêk nexošbûm û nemtwanî bçim bo ser kar, dîktor molletî nexošî bo nûsîm û larelar gerramewe Mall. Leberderkey Mall bedem bnêştucynewe, beyanî başm le Hawsêyekî rusman kird, ewîş bedem pêkenînewe gutî:

- fllaneKes dellêy to berRojî nît ?

Pirsyarekey lelam fre seyirnebû, çünke ew Rojane ew pirsyaranem fre lêdekran, ke lekarge deyanbînî wek ewan hemû ştekan dexom û le SallrRojî le Daykbûnekanyanda şerab dexomewe, em pirsyare wersîkirdbûm. Bellam beserxom nehêna, dyarbû be herawhuryay Malle xanzadanda zanîbûy ke remezane, lewe deçû, çûbne seryan û pêyangutbin: " em bang û sellaye çîye, xo mizgeft nîye û kabray xanedanîş, kemêk mew'îzey lo kirdbin" boye bedem pêkenînewe wellamim dayewe:

+ nexêr, hêştâ remezan negeyiştote Mallî ême.

- çon, tênagem, meger geyiştî remezan, çone?

+ dezanim lelat seyre, dezanî çone?

- çone, bom baske?

+ leberewey Mallî Hawsêkeman xoyan watenî le 'îraqîş xanedan bûn, boye wa xêra remezan geyiştote layan, dyare befrroke loyan nardûn. Bellam ême lewêş hejar bûyn, boye be wiştir lomanî denêrn û dreng degate laman!

Kabra hênde pêkenînî, Xem û pejarey em Sallaney dwayî derdayewe, bedem qaqaq pêkenînewe destî bo xanuwekey ewberyan rakêşa û gutî:

- Rojêk be minyan wit " ba bçîne kenîse şerabî pîroz bxoynewe". Mnîş gutim: kure babe bo hênde kîlometir debrî lo kewçke şerabê, were kin min, ba butllêk şerabî kont bdemê, hemûy boxot .

Bedem qaqaq pêkenînewe, bepêplîkanekanda serdekewtim, yekrrast kabray Hawsêman bekomellê rîşî bêsmêllewe wek cindokey leberdemim qut buyewe, rastîyekey daçillkam. Axir hêştâ tirsî dêw û drincî Çîrokekanî nenkim le naxmana derneçuwe. Rengî zerd û rdênêkî çillkin û qangidrawî sîgar, nawçewanî grij û tund

wek eşkencederekanî be'si trisnak bû. Dyar bû gwêy legalte û gepê ême bûbû û kurre mêrd Mnallekey boy kirdbuwe kurdî, rkukîney kefi deçrand:

- erê kake to 'eyb nakeyt, ke bexot Rojî nabî, lo letek gawran galtey beîslamî dekey?

+ bo fllanekes, çi buwe, xo basm bexrape nekridûy?

- ey ewe çîye, ew hemû gûxwardnet?

Be henase birkêwe gutim: bbûre ke min natwanim, Gullawî wa ledem

Derkem, bellam dekrê pêmbllêyt, ey to kê bekrêy girtûy rê le hawserekem bigrît û wek polîs bîdeyte ber pirsyar, bo hîcab napoşn, bo Rojû nagrin, bo swarî payiskîl debîn, bo letek gawran qsan deken, meger to çît?

- ey lo êwe lexotan gorîwe û dellên " ême xoman be musullman dananên?

Em car gutim: ca beto çî, dellêy biznî bem rîşetewe, hemû kurdan leberçawî em Xellke kirduwe be Xellkî nyandertall .

Kabra ke zanî lêy prîm, wek mirdû demî daçeçand û çuwe Xwarê. Bellam qînim danedemirkayewe, ewendey firyakewtim û pêmgut: hênde musullmanî lo parey soşyal û karîtas werdegrî, xo le s'udîyewe nayêt, bac û xeracî leşifroşxane û meyxanekane, kakî musullmanî xanedan?! Wa dyare to Goşt naxoy, bellam Goştaw dexoy, ha !?

بېړیاری ۵۱ ی په نابه‌ری

به هه ناسه بېړکټوه، له فارگونی پله دوودا خوی گه یانده جیبه کی خالی و له پیره ژنېکی پرسی:

- پوځ باش، ئەم شوینی هی که سیکه؟

پیره ژنه که به لالوته وه: نه خپر.

لاوه که: زور سوپاس.

دانیشت، به لام هیشتا هه ناسه بېړکټ پهریشانی کړدبوو، سهروملی ئاره قاوی، دهستی به گیرفانه که یدا کرد و دهسری له بېړچووبوو، له کۆله پشته که یدا خاولیبه کی رهنکا ورهنگی دهره پنا، به درده وام ئاره قه سهر وگه ردنی دهسری به وه. سهری هه لېری، کور و کچیک له بهرام به ریدا دانیشتبوون و سهرنجی ئهویان ددها، له تهنیشتیشی پیره ژنیک دانیشتبوو، سهیری ئه می ده کرد و ده می داچه قاندبوو. لاهه که له دلی خویدا، پوو له پیره ژنه که "قسه بکه، ده زانم پرسیاریکت هه یه، له وانه یه گومانم لیکه کی، بویه توند باوهشت به جانتا که ی شانتدا کردوو. ئای ئیستا تیگه یشتم، سهرم پاک تاشراوه و مووره شیشم، بویه ده ترسی، ها؟ له وانه یه وابزانی له دهستی پولیس هه لپاتووم، ئاوا هه ناسه بېړکټ گرتوومی".

سه ریدا خسته وه، پاش که میک دیسانه وه دهستی به سه رینه وهی ئاره قه ی پشتملی کردوه،

له ناکاو دهنگی پیره ژنه که داچله کاند ...

پیره ژنه که: تۆ تورکیت؟

لاوه که: نه خپر، له عراقه وه هاتووم.

پیره ژنه که به ده نگیکی بهرز، پیو ابوو، که لاهه که تینه گه یشتوو، له وه ده چوو، که به خوی

گوئی سه نگین بیټ: ئیرانیت؟

لاوه که له دلی خویدا، ده ترسم وا بزانیټ که حزبوللاییم، ئه گینا ده موت به ئی: ببوره وتم

عراقی!

پیره ژنه که: ئا عراقی، عهره ب یا کورد؟

لاوهکه دووباره له دڼی خوږدا " ئه‌ی به‌دبه‌ختی، وایزانم زوړی به‌ده‌سته‌وه‌یه، ئه‌م هه‌موو زانیاریه‌ی له‌کوئ هینا، ده‌لڼی رۆژنامه‌گه‌ره. نه‌گه‌ر بلنم کورد، خپرا پرسیاری (په‌که‌که‌م) لیده‌کات، نه‌گه‌ر بلنم عه‌ره‌بم، حه‌ماسی بیرده‌که‌وینته‌وه و یه‌ک له‌یه‌ک خراپتر، وه‌ک داچله‌کانی ...

- عیراقیم و به‌س، به‌پښی بریاری (۵۱) په‌نابه‌رم.

کوږ و کچه‌ لاهه‌که‌ی به‌رامبه‌ری که‌ تا نه‌و کات، بیده‌نگ گوښانپراگرتیوو، دایانه‌ قاقای پیکه‌نن، پیرژنه‌که‌ خوی کیشایه‌ دواوه و خوی خزنده‌ گۆشه‌ی کورسیه‌که‌وه. لاهه‌که‌ زوړ په‌شوکا و په‌ریشانبوو، له‌دڼی خوږدا "تو بلڼی به‌هه‌له‌ مه‌به‌سته‌که‌مم ده‌ربریت، مه‌گه‌ر وائالین په‌نابه‌ری مروی، به‌پښی بریاری (۵۱)؟". له‌م کاته‌دا شه‌م‌نده‌فه‌ره‌که‌ له‌ وښتگه‌یه‌کدا وه‌ستا و دوو لاهه‌که‌ی به‌رامبه‌ری هه‌ستانه‌وه و به‌ده‌م قاقای پیکه‌نینه‌وه دابه‌زین ....

لاوه‌که‌ زوړ شله‌ژا و ناچار له‌ دابه‌زیندا خوی دواخت، له‌ کاتی دابه‌زیندا ناوړیکی دایه‌وه و به‌ پیره‌ژنه‌که‌ی وت "من په‌نابه‌ریم به‌پښی بریاری (۱۶)، په‌نابه‌ری رامیاریم وه‌رگریوو، به‌لام لییانسه‌ندمه‌وه!

قسه‌که‌ی بو پیره‌ژنه‌که‌ سه‌رنجراکیش نه‌بوو، له‌وه ده‌چوو شاره‌زایی وای له‌ به‌نده‌کانی په‌نابه‌ری نه‌بیت. لاهه‌که‌ به‌رده‌وام له‌ خه‌یالیدا ئه‌و قسه‌وباسانه‌ی لیده‌دایه‌وه و زیاتر ده‌شله‌ژا. به‌ په‌له‌ به‌قادرمه‌کاندا چوه‌خواره‌وه، جولانه‌وه‌کانی به‌جوړیک باری ده‌روونیان نیشانده‌دا .. له‌ناکاو شانی به‌رپتیاریک که‌وت. ناوړیدا‌یه‌وه تا داوایلیبوردن بکات، یه‌کسه‌ره به‌ حه‌په‌ساوییه‌وه وتی:

- ئاسو، ئه‌وه‌ توی، له‌ کوئ بووی؟

ئاسو: چوونی کاک ئامانج، ئه‌وه‌ خه‌وه‌ یا راستی؟ پاش چه‌ند سال له‌یه‌ک داپران، له‌ کوئ، له‌ هانوڅه‌ر؟

توند یه‌کدییان له‌ئامیزگرت و له‌ خوښاندا دایانه‌ قاقای پیکه‌نن ....

ئامانج به‌شله‌ژاوییه‌وه: نه‌وه‌ له‌ کوئ، من له‌ بن زه‌وی بوټ ده‌گه‌رپنم، به‌راستی پیکه‌وتیکی خوښه، به‌پښی خوت هاتیته‌ سه‌ررپنم.

ئاسو: ئه‌ی من بو نالڼی، زوړ له‌ دووتگه‌راوم و زوړ پرسیارم کردووی. ئیستا له‌ کوئ و خه‌ریکی چیت، بووا لاوازی و وا شله‌ژاوی؟

ئامانچ : ھەر مەپرسە، لەوەتەى ھاتووم، بووم بە دەردى خۆمەوہ؛ رەتبوونەوہ، بیکارى،
 سەختى زمان، ئىستاش ... (ئامىكى ھەلکىشا)
 ئاسۆ : بلى، ئىستا چى؟
 ئامانچ : لە وەلامى پرسىارى پىرەژنىکدا وتم، عىراقىم و بەپى برىارى (۵۱)، پەنابەرى مرقىم
 ھەيە.

لەم کاتەدا (ئاسۆ)ش، دايە قاقای پىکەنن ...
 ئامانچ رەنگى سوور ھەلگەپا : بۆ ھەلەم وتووہ؟ بلى!
 ئاسۆ : نا ھەلەت نەوتووہ، وا ديارە بە ھەلە لە تۆ تىگەيشتوون.
 ئامانچ : چۆن، مەگەر وا نالىن؟
 ئاسۆ : ئاخىر لېرە کەسک تەواونەيىت، خويان پيىدەلېن بە نجاويەكى.
 ئامانچ بزەيەك کەوتە سەرلېوى : ئەى بەدبەختى لە ھاوولايىيەكى
 زمانبەستراوہوہ، کراين بە پەنابەرى شىت و وىت!
 ئاسۆ : نا، وا نىيە. پەنابەرى بەپى برىارى (۵۱) لەتەك پەرەگرافى ۵۱ § جىاوازن.
 ئامانچ : بەدبەختىيە، بۆ ھەردووكيان ھەر (۵۱)ن، بۆ ژمارەبران بوو، نەدەکرا ژمارەيەكى دىکە
 يىت؟
 ئاسۆ : لەوہ دەچىت، بەندەکانى ياسا ھىندە زۆرىن، ژمارەى بەتال نەمايىت!

دېسەمبەرى ۱۹۹۷

Birryarî 51ê Penaberî

Behenasebrrikêwe, le fargonî pledûda xoy geyande cêyekî xallî û le pîrejnekî pirsî:

- Roj baş, em Şwênî hî Kesêke?

Pîrejneke belalutewe : nexêr.

Laweke : zor supas.

Danîşt, bellam hêştâ henasebrrikê perêşanîkirdbû, serumlî areqawî, destî be Gîrfanekeyda kird û desrrî lebîrçûbû, le kollepiştekeyda xawlîyekî rengawrrengî derhêna, berdewam areqey serugerdinî desrrîyewe. Serî hellbrî, kurr û Kçêk leberamberîda danîştibûn û sernicî ewyan deda, le tenîştîştî pîrejnek danîştibû, seyrî emî dekrîd û demî daçeandibû. Laweke ledllî xoêda, rû le pîrejneke "qse bke, dezanim pirsyarêkt heye, lewaneye gumanîm lêbkey, boye tund Bawêşt be cantakey şantda kirduwe. Ay êsta têgeyîştîm, serm pak taşrawe û mûrreşîşm, boye detrisî, ha? Lewaneye wabzanî ledestî polîs hellhatûm, awa henasebrrikê girtûmî".

Serîdaxistewe, paş kemêk dîsanewe destî besrrînewey

Areqey piştîmî kirdewe, lepirr dengî pîrejneke dayçllekand ...

Pîrejneke: to turkî?

Laweke: nexêr, le 'îraqewe hatûm.

Pîrejneke bedengêkî berz, pêywabû, ke laweke tenegeyîştuwe, lewe deçû, ke bexoy gwêy sengîn bêt : Êranî?

Laweke ledllî xoyda, detrism wa bzanê ke hizbulllayîm, egîna demut bellê : bbûre wtim 'îraqî !

Pîrejneke: a 'îraqî, 'ereb ya kurd?

Laweke dûbare le dllî xoyda " ey bedbextî, wabzanîm zorî bedesteweye, em hemû zanyarîyey lekwê hêna, dellêy Rojnamegere. Eger bllêm kurd, xêra pirsyarî

(pekeke)mi lêdekat, eger blîm 'erebim, hemasî bîrdekewêtewe û yek leyek xraptir, wek daçllekanê ...

- 'îraqîm û bes, bepêy birryarî (51) penaberm.

Kurr û Kçe lawekey beramberî ke ta ew kat, bêdeng gwêyanragirtbû, dayane qaqaq pêkenîn, pîrijneke xoy kêşaye dwawe û xoy xzande goşey kursîyekewe. Laweke zor peşoka û perêşanbû, ledlî xoyda "to blîy behelle mebestekemim derbrîbêt, meger wanallên penaberî mroyî, bepêy birryarî (51)? ". Lem kateda şemendefereke le wêstgeyekda westa û dû lawekey beramberî hestanewe û bedem qaqaq pêkenînewe dabezîn ....

Laweke zor şlleja û naçar le dabezînda xoy dwaxsit, le katî dabezînda awrrêkî dayewe û be pîrejnekey wit "min penaberîm bepêy birryarî (16), penaberî Ramyarîm wergirtbû, bellam lêyansendmewe !

Qsekey bo pîrejneke sernicrakêş nebû, lewe deçû şarezayî way le bendekanî penaberî nebêt. Laweke berdewam le Xeyallîda ew qşewbasaney lêdedayewe û zyatir deşlleja. Be pele beqadirmekanda çuweXwarewe, cullanewekanî becorêk barî derûnyan nîşandeda .. Lepirr şanî ber rêbwarêk kewt. Awrrîdayewe ta dawaylîburdin bkat, yeksera be hepesawîyewe wtî:

- aso, ewe toy, le kwê bûy?

Aso: çonî kak amanc, ewe xewe ya rastî? Paş çend Sall leyek dabrran, le kwê, le hanover?

Tund yekdîyan leamêzgirt û le xoşyanda dayane qaqaq pêkenîn Amanc beşllejawîyewe : ewe le kwêy, min le bin zewî bot degerrêm, berrastî rêkewtêkî xoşe, bepêy xot hatîte serrrrêm.

Aso : ey min bo nallêy, zor le dûtgerrawm û zor pirsyarm kirdûy. Êsta le kwêy û xerîkî çît, bo wa lawazî û wa şllejawî?

Amanc : her mepirse, lewetey hatûm, bûm be derdî xomewe; retbûnewe, bêkarî, sextî zman, êstaş ... (Ahêkî hellkêşa)

Aso : bllê, êsta çî?

Amanc : le wellamî pirsyarî pîrejnekda wtim, îraqîm û bepêy birryarî (51), penaberî mroyîm heye.

Lem kateda (aso)ş, daye qaqay pêkenîn ...

Amanc rengî sûr hellgerra : bo hellem wtuwe? Bllê !

Aso : na hellet newtuwe, wa dyare be helle leto têgeyiştûn.

Amanc : çon, meger wa nallên?

Aso: axir lêre Kesêk tewawnebêt, xoyan pêydellên pencawyekî.

Amanc bzeyek kewte serlêwî : ey bedbextî le hawullatîyekî

Zmanbestrawewe, krayn be penaberî şêt û wêt !

Aso : na, wa nîye. Penaberî bepêy birryarî (51) letek peregrafî 51 § cyawazn.

Amanc : bedbextîye, bo herdûkyan her (51)n, bo jmarebrann bû, nedekra jmareyekî dîke bêt?

Aso: lewe deçêt, bendekanî Yasa hênde zorbin, jmarey betall nemabêt !

Dêsemerî 1997

بەرمانلە جادوویەكەى داپىرە

باش چوار سال ئابلۇقەى ئابوورى، ناو مانلەكەم دەتگوت بنەبارگەى دەوارنشینەكانە، پاخەپنك و سئ كوتە لیفە و دوو لباد و شەش سەر خیزان. لە ماوەى ئەو چوار سالەدا ئەوەى ھەمبوو، فرۆشتم. پاش ئەو كەوتمە كۆكردنەوہى دانەوئلەى بەجیماوى دواى دەراسە و كۆلكیشى سەر سنوورەكان. شارمان لیبووبووە و پیرانە و لە ھەموو شت بیبەشبووین، مانلەكان لەبەرنەبوونی پۆشاك و پیداویدیستی خویندن و كریى ھاتوچۆ، وازیان لە خویندن ھینا. ناچار لە بەھار و ھاویندا گياوگۆلیان بۆ خواردن كۆدەكردەوہ و پاییز و زستانی عەلاگەیان دەفرۆشت، خوشم ھەر رۆژەى لە شویننك، بەدواى ناندە پاكەپاكەم بوو، باشبوو زوو بەئاگا ھاتم و نەمەپشت، چیدی مانلەكان دەستفرۆشى بكەن.

زستان وەك ھەمیشە بیبەرەكەت، لە دەرگەى داین و ئەوەى مابوو فرۆشتمان. كچە چكۆلەكەم (خوناو) پۆژ لە دواى پۆژ لاواز دەبوو، ھەر كەس دیدیت، دیوت ئەوہ چیبەتى، دەلیى نان نیبە بیخوات، وەك ئەوەى لە مانلەكان نان ھیندە زۆری، كەپروو لیپیدات! لەتاو ئەو قسانە، خەریكبوو، شاخدەركەم، ھەزار و ئەوہندە جنیوم لە یەك جیدا دەدا. ناخر سەگباينە، مەگەر لە بیئانی و برسییەتى زیاتر، كیژۆلەكەم چیبەتى؟ مەگەر چ ھەژارنك ھەیە نانی ھەبیت و نەبخوات، ھا؟

وەك ھەموو پۆژنك چووم بە دواى بارھەنگریدا، بەلام وەك دوتی و پیری، دیسانەوہ بەدەستی خانی گەرامەوہ مال. مانلەكان لیم خریونەوہ، بەو چاوەروانییەوہ كە بەلكو ئەوپۆ، چەرخى پۆژگار پینچەوانە گەراب و چەند بیسكویت و چوكلیتتیک لە گیرفانەكانمدا پەیدا بكەن. بەلام لە چاتروكانیكدا ئەو ھیوايەیان وەك ھەورى بەھاران پەویبەوہ.

جاران ماچ و یەك لە ئامیزگرتن، ماندووی و دوورى چەند ساتیكى لەبەر دەبردینەوہ، بەلام ئیستا ئیدی بۆنى ئارەقە و كۆنەپۆشاكى ناو لەنگەفرۆشان، ئەو ئارەزووەمەندیەشى نەھیشتووین و لە ماچ و ئامیزی یەكدی بیزاری كردووین. خوناو، خۆى ھاویشتە باوہشم و توند توند دەستە بچكۆلەكانى ئالاندە ملم، دەستبەجى ھەستەمكرد، كە قسەییەكى پییە، بە ئارامى وتی: بابە لیم تۆرە نابى؟

منیش به سەرسوڕمانەوه پرسیم، بۆ کچم .. چی بوو ؟

خوناو : بۆ، تورە نابم!

منیش به پەشوکاوییهوه وتم، ئەگەر ئازاری کەسیکت نەدايیت، تورە نابم.

خوناو : نا بابە گیان، کەسم ئازارنەداوه ....

کەمێک وەستا و دووبارە

- دەلێم بابە، ئەوه تۆش وەکو من حەز لە بیسکویت دەکەیت؟

توند بە دەستە بچکۆلە لاوازهکانی، دموچاوی خۆی شاردهوه، ئاوا شەرم دایگرێبوو، دەتوت

تاوانیکی زۆر گەورە کردووه. گریان گەرووی گرتم، هەرچۆن بوو، وەلاممدایهوه، گوێ بابە،

منیش وەك تۆ حەزم لێیهتی، بەلام ...

خوناو : بەلام چی، بابە؟ تو سەری دایە پێم بۆ، بەلام چی؟

دەستیكەم بە پرچە ئالۆزكاوه کەیدا هیئا و ناچاربووم پێیلێم، بەلام لە کرپن ناییت، ئازیزهکە

بابە!

پاش کەمێک دامان و پامان، وتی

- : گەر لە کرپن ناییت، بۆچ لە دوکانان دايدەنن؟

بە دەنگیکی گریاناییهوه، وتم پۆلە گیان، ئیمەومانان ناتوانین بیکرین، ئەگینا بە کرپاران

پارەدار دەيفرۆشن.

پرسیارەکانی خوناو، وەك خەنجەر دەچەقینە جەرگمەوه، هەرچەندە نەمدەویست هەر لە

ئێستاه، خەم و پەژارە لە گەشەیی بخت، بەلام نەشمدەتوانی پرسیارەکانی بەهەند وەرنەگرم.

(بەهاری هاوسەرم، لەولاوه هەلدايێ و وتی

- : پیاوێکە، دەلێت هێلکەو پۆنت خواردووه، ئەودندە میشتک

پرە و ئاوا خۆش خۆش وەلامدەدەیتەوه؟

وەلامەکان یەک لە یەک زمان سووتینەتر: ئاخر بەهار گیان، گەر نەتوانم وەلام بە برسیهتی

زکیان بدەمهوه، خۆ دەتوانم وەلام بە پرسیارەکانیان بدەمهوه.

بەهار: تێدەگەم گیانەکەم، بەلام گەر ئەو شتانه بزانی، فرەتر هەست بە برسیهتی دەکەن،

ئەوسا قورپی کوێ بەسەرماندا بکەین؟

هیمن، کە تا ئەوکات لە گۆشەیه کدا گوێی لە ئیمە گرێبوو و خۆی کێکێبوو، وتی:

- دایە، ئەوه باسی هێلکەو پۆنت کرد، ئای کە حەزم لێیهتی، بەپاست کە ی بۆمان

دروستدەکەیت؟

به‌هار: له چی بۆتان دروستبکه‌م، گیانی دایه؟ مه‌گهر نانمان هه‌یه، تا شتی دیکه‌تان بۆ دروستبکه‌م؟

نیدی له‌مه زیاتر خۆم پێرانه‌گیرا و وه‌ك شیت كه‌وتمه‌ پشكنینی نیوماڵه‌كه. ئاخ‌ر دوو پۆژ بوو، بێجگه‌ له‌ ئاو و هه‌ویر، هیچی دیکه‌ له‌ مالمندا نه‌خورابوو و نه‌خورابوه‌وه، ته‌نیا ئاوی نیو بیری هه‌وشه‌كه‌ و شلکینه‌ی كه‌ په‌كمان شكده‌برد. هه‌رچه‌نده‌ گه‌رام بێجگه‌ له‌ پۆشاکه‌ شرپوره‌که‌ی ته‌نم، هیچم به‌رچاونه‌که‌وت، تاوه‌كو بیبه‌م بۆ مه‌زاتخانه‌که‌ .. له‌ به‌هارم پرسى : کچی خوا، هیچ

شك نابه‌ی بیبه‌م بیفرۆشم؟

به‌هار: بێجگه‌ له‌یه‌ك شت، هیچی دیکه‌ له‌م مالمدا نه‌ماوه‌ !

به‌ په‌له‌ وتم، ئاده‌ی چیه‌، بۆ من نازانم؟

به‌هار: به‌رماله‌که‌ی دایره‌، كه‌ نۆمال بووین، پێیداین و وتی “هيوادارم نه‌وه‌یه‌كی موسولمان بخه‌نه‌وه، ئه‌وه به‌رمالێ بایره‌تانه، كاتی خۆی له‌ مالم شێخ هیناویه‌تی”.

بئ سئ و دوو، هه‌ستامه‌ سه‌رپ و وتم، ئاده‌ی خێراکه‌، له‌وه زیاتر چاوه‌ڕێی چی ده‌که‌ی؟ خێراکه‌، به‌لكو ژهمی ئەم ئیواریه‌ی پێبه‌رێبکه‌ین.

به‌هار هه‌ناوی ئه‌و سئ سه‌رینه‌ شرپی، كه‌ هێشتا که‌ له‌ مالمدا مابوون، هه‌لدێری و پاش گه‌رانیکی كه‌م به‌رماله‌که‌ی دۆزیه‌وه‌ و كه‌ دایه‌ده‌ستم، له‌به‌رخۆمه‌وه‌ وتم، ئای دایره‌ی ره‌حمه‌تی، ئاواته‌كه‌ت نه‌هاته‌دی و كه‌س له‌سه‌ر به‌رماله‌که‌ نوێژینه‌کرد، به‌لام وا خه‌ریکه‌ ئه‌رۆ به‌كه‌لكمان دیت.

هه‌رچۆن بوو، خۆم گه‌یاند به‌م‌زاتخانه‌که‌ و هه‌ر له‌ دووره‌وه‌ به‌رماله‌که‌ی دایره‌م به‌شانمدا دا. گه‌ر پێکه‌وتایه، هاوه‌له‌کانم چاویان به‌و دیمه‌نه‌ بکه‌وتایه، ئه‌وا نه‌یاند نه‌ناسیمه‌وه‌ و وایاندانه‌زانی یه‌کێکم له‌ چاویارانی نیو ئه‌شکه‌وتی هه‌را. به‌ به‌رماله‌که‌وه‌ خۆم به‌ چه‌ند دوکانێکدا کرد و كه‌س نه‌بوو لێمبکړت، هه‌ر كه‌سه‌و به‌جۆرێك وه‌لامی ده‌دامه‌وه‌ : یه‌کێك وتی “ ئه‌نتیكه‌ی هیناوه‌ته‌ بازاره‌وه‌” كه‌سیکی دیکه‌ “كێ ده‌لێت، نه‌تدزیه‌”،...” بپۆ بابه‌ بپۆ، ئه‌مه‌ش جۆریکی تازیه‌ له‌ سوانگکردن، بۆ نالێیت، پاره‌مان به‌دری و بپایه‌وه‌”... پپ به‌ دل هه‌زمه‌کرد، قورگیان بگرم و بیاناسینم، به‌لام له‌ سه‌ره‌نجامه‌که‌ی ده‌ترسام، كه‌ زیندانیکردنی خۆم و

دەستیانکردنەوێ مائەلەکانم بوو، لە کەسانی و نامرۆف، هەر چۆن بوو. دانمبەخۆداگرت. لە دڵی خۆمدا وتم، ئاخەر سەگیابینە، نازانن کاتی خۆی داپیرە. چەندی بەبەلادا دەوت، خۆ گەر بە دەستی من بووایە سەرنەکەشم فەیدەدا و دەمخستە گۆپی بابی ئەنگۆ و جەنابی (شیخ) هەو، بۆ خۆی و بەرمالێ. بەلام جی بکەم پۆژگار بازاری گەرمکردەو.

لەم پۆتوبۆلەبەدا بووم، حاجییەکی ڕیشدرێژی، چاو بەقولاچوو، بەرمالەکەیی بە شانمەوێ ڕاکێشا، خەریکبوو، بەسەر پێلاوەکانیدا بەربمەوێ. هەر چۆن بوو، خۆمگرتەوێ، کە سەیری قیافەیم کرد، بەخاتری فرۆشتنی بەرمالەکە هیچ قسەمنەکرد. حاجی هەر خەریکی ئەم دیو و ئەو دیوکردنی بەرمالەکە بوو، لە دڵی خۆمدا وتم: بە سەرگوێلاکیدایارە، کە بەقەد بەرمالەکەیی داپیرە، بیری کۆنە، باشتروایە ئەم جارە وەک کەسێکی بازاری ڕەفتار بکەم و کەمێک زیاد بە بەلای بەرمالەکەدا هەلەدم. وتم، خاڵۆ حاجی، ئەم بەرمالە داستانیکی بۆ خۆی. من لە داپیرە گەورەمەوێ بۆم بەجێماوێ، بایرەم لە شیخی شیخان وەک پاداشت وەرگرتووێ و چەندین شەوی ڕەمەزان تا بەیانی، خودا بەرستی لەسەر کراوێ، چەندین جار زیکر و تەلێلە و تۆبەیی لەسەر دەستی شیخ و خودی شیخ، بەخۆی بەرنوێژی لەسەر کردووێ...

حاجی: بەئێ، بەئێ دیارە، نووری لێدەبارێت. نایاب دیارە..

منیش وتم، پڕوابکە، مام حاجی، لەبەرنەبوونی دەیفروشم، چونکە مائەلەکانم هیچ نییە بیخۆن، ئەگینا...

حاجی، پێیابوو، ئەوێندە نوێژکەرم، ئەگینا نەمدەفرۆشت، بۆیە خێرا قسەکەیی پێیپرم و وتی:

- کوپرم، مادام هێندە پوو لە خوای و ئاوا ناچاری، ئەوا لێندەکرم..

توند دەستی بە گیرفانی ژێر پێستینەکەیدا کرد و دوو دینار و دووسەد و پەنجە فلسی نایە نیوودەستم و وتی:

- بگرە کوپرم، لەوێ زیاتر ناھێن.

وتم: ئاخەر حاجی، ئەوێ کەمە، بەلکو شتێکی دیکەیی بخەیتەسەر، تا کیلۆیەکی پەتاتەیی پێیپرم.

حاجی: بەخوا کوپرم، هەر ئەوێندە دێنێ، باقییەکەیی خوا بیخاتەسەر بەشەکەیی ئەو دونیات.

چارم نەبوو و هەرچۆن بوو، لێموەرگرت و بەخێرايي خۆم و نکر،

نەکا لە بەشەکەیی ئەم دونیمان پەشیماننێتەو.

ئای لە مرقوف، چەندە دوورپوو، خولەكێك لەمەوبەر دەپوت “ نایابە و دەپیت بێپارێزیت، بەلام هەرکە داوای پارەى زیاترم کرد، بوو بە پەچۆخوان و بەو دونیای سپاردم. وەك بۆی لەم دونیایەیان خۆشی زۆرم دیپیت، تا لەو دونیاكەى ئەودا پاداشت وەرگرم. ئەگەر بەدەستى من بێ، لەم دونیایە ژيانیکى خۆش دەکەم و بەشەكە خەیاڵییەكەى ئەو دونیاشم بە حاجى و شێخان دەبەخشم.

بەدەم ئەم خەیاڵ و بۆلەبۆلەوه، زۆر گەڕام، بەلام نەمدەزانى چى پێبکرم، بيسکویت، دوو دانەى دەکرد، هێلکە، دوو دانەى دەکرد. زۆر گەڕام و «شێخەلام» تەیکرد، تا دواجار خورمايەكى کۆن و هەرزانم دۆزییەوه، کیلۆى بە چوار دینار و نیو، مالى عەرەبانەگێڕ ئاوا پیت، پارەى عەلاگەكەى لێنەسەندم. هەرچۆن بوو نیوکیلو خورماى گەنیوم کړى و بەرەو مالى رینگەم گرتەبەر، هەرەك پاوچى، چۆن نێچیرێكى بەشانداداییت، ئاوا خورماکەم بەدەستەوه گرتوو. هەر کە کەوتمە ئەودیدو دەرگە، منالەکان لێم ئالان و دەستیانکرد بە “دایە گیان خورما، بابە خورماى هیناوه”. دەتوت گەورەترین ئارەزوویان هاتۆتە دى !

بەهار: پیاوێكە چیبە ، خورماى چى؟

منیش بە لەخۆبایببوونیكەوه : ژنەكە، بەرمالە شپەكەى داپیرەم دا بە نیوکیلو خورما، بەلكو ئەم ئیوارە بە زکیكى تیر خورمارپۆنەوه منالەکان خەویان لیبکەویت.

بەهار: ئاخى خورما بەبێ رۆن چى لیبکەم؟

هەرچەندەم کرد، وەلامەكەى لە قورگما گیربوو و بۆم نەهاتەدەر. بەوپەرى توانامەوه میشى خۆم خستەگەر و گەڕام بە داوى چارەیهکدا، بێجگە لە گەرمکردنى لەسەر زۆپاکە و شیلانى لە مەجەلە بێنازە پەشەنگەپاوهکەدا وەك هەویر، تاوەكو بۆ منداڵەکان قوتبدریت، رینگەیهكى دیکەم شکەنەبرد. هەرچەندەم کرد و لیکمدايهوه، نیوکیلو خورما، تەنیا بەشى کچه بچکۆلەكەم (خونای) نەدەکرد، کە دوو رۆژ بوو، تیر ژەمى نانى نەخواردبوو. لەم بێنەوبەرەدیهدا نوقى دەریای خەیاڵ بووبووم و لیکمەدایەوه، کە چۆن ئەو شەو منداڵەکان تیریکەم .. بەدەنگى قاپەكەى دەستى بەهار بەئاگا هاتم ... پارچە نایلۆنىك لەبرى خوان .. قاپێك خورما.. شەش مرقوف چاویان تیرپوه و هەر کەسە ئارەزووى ئەوه دەکات، کە بەتەنیا ئەوەندەى بەرکەویت، بەلام دەستى خەیاڵ کورتبوو و لە کەتوار گیرنەدەبوو، تا بېگۆریت.

رۆو لە منداڵەکان وتم: دەزانن، بۆ ئەوهى زکمان تیرکات، باشتەرە چۆن بېخۆن؟

به هار : پياوه كه، نه و خورما گه نيوه چۆن خواردنى، بۆ چييه ؟

هېرش: ئاخىر بابە، چۆن به بې نان بېخۆين؟

شيلان : چۆن بابە، مه گهر وەك جارەن نابېت نان و هيلكهى له ته كدا بېت؟

خوناو، چاويكى له قاپه خورماكه و چاويكى له من بوو، له وهلامى نهو هه مووه پرسيارهدا، بيجگه له بېدهنگى هيج وهلاميكم بۆ پهيدا نه كرا ..

ناچار وتم : مه به ستم نهوه بوو، كه چۆن بتوانين، پاش دوو پۇژ برسپيه تى، شهش كهس به نيوكيلو خورما تېر بېخۆين؟ دوپتې له دوكانه كهى (ئه حمه د)ى هاوړېم دانېشتبووين، يه كيك له راديوكان وتى "دهزانن بۆجى (چايقى) يه كان كه م دهخۆن؟ له بهر نه وهى كه به دوو چوكله ناندەخۆن و كه م كه م پاروو دهكەن و زۆرتر دستيان بۆ ده ميان ده بن". وەرن با ئيمەش ئاوا بكهين و نه زموونى بكهين، بزانیين ئايا وايه؟

به هار به ته واوى سهرنجى لای باسه كه بوو، له پر دايه قاقای پيكه نين و منيش زۆر به سه رخۆمدا شكامه وه و له خۆمم پرسى، تۆ بليى وا بزانیيت، كه درۆ ده كه م؟ بۆيه به په شوکاوييه وه پرسيم: بپروام پيېكه، نه وهى وتم راستبوو، به خۆم گويم لیبوو.

به هار دووباره دايه وه قاقای پيكه نين و وتى

- پياوه كه دهزانم، كه تۆ درۆناكهى، به لام ئايا تۆ به و شيوه يه تېريوويت؟

كه سه يري سهر خوانه كه م كرد، نه وسا تيگه يشتم، كه به جى پيده كه نييت، قاپى خورماكه پيويستى به خاوين كردنه وه نه بوو. منيش به دهم قۆرەى زكمه وه، دامه قاقای پيكه نين و وتم : ئاي داپيره، يادت به خېر. نه ك نه وه كانت موسولمان دهرنه چوون و خه ونه كهت نه هاته دى، ته نانه ت به پارهى بهر ماله كهت، ژه ميكيش زكيان تېر نه بوو!

جونى ١٩٩٨

Bermalle cadûyekey Dapîre

Paş çwar Sall abloqey abûrî, naw Mallekem detgut bnewbargey dewarinşînekane, raxerrêk û sê kute lêfe û dû lbad û şeş ser xêzan. Le mawey ew çwar Salleda ewey hembû, froştîm. Paş ewe kewtme kokirdnewey danewêlley becêmawî dway derrase û kollkêşî ser snûrekan. Şarman lêbûbuwe wÊrane û le hemû şit bêbeşbûyn, Mnallekan lebernebûnî poşak û pêdawîstî xwêndin û krêy hatuço, wazyar le xwêndin hêna. Naçar le Behar û hawînda gyawgollyan bo Xwardin kodekirdewe û payîz û zistanîş 'elageyan defroşt, xoşm her Rojey le Şwênêk, bedway nanda rakerrakem bû, başbû zû beaga hatim û nemhêşt, çîdî Mnallekan destifroştî bken.

Zistan wek hemîşe bêbereket, le Dergey dayn û ewey mabû froştman. Kçe çkolekem (xunaw) Roj le dway Roj lawazdebû, her Kes deydtî, dîwt ewe çîyetî, dellêy Nan nîye bîxwat, wek ewey le Mallmanda Nan hênde zorbe, kerrû lêybdar ! Letaw ew qşane, xerîkbû, şaxderkem, hezar û ewende cnêwm le yek cêda deda. Axir segbabîne, meger le bēnanî û bîrsîyetî zyatir, kîjollekem çîyetî? Meger çi hejarêk heye Nanî hebêt û neyixwat, ha?

Wek hemû Rojêk çûm be dway barhellgirîda, bellam wek dwênê û pêrê, dîsanewe bedestî xallî gerramewe Mall. Mnallekan lêm xirrûnewe, bew çawerrwanîyewe ke bellku ewrro, çerxî Rojgar pêçewane gerabê û çend bîskuyt û çuklêtêk le Gîrfanekanimda peydabken. Bellam le çatrukanêkda ew hîwayeyan wek hewrî Beharan rewîyewe.

Caran Maç û yek le amêzgirtin, mandûyî û dûrî çend satêkî lebîr debridînewe, bellam êsta îdî bonî areqe û konepoşakî naw lengefroşan, ew arezuwemendîyeşî nehêştûyn û le Maç û amêzî yekdî bêzarî kirdûyn.

Xunaw, xoy hawîşte Baweşm û tund tund deste biçkolekanî allande mlim, destbecê hestimkird, ke qşeyekî pêye, be aramî wtî: babe lêm turre nabî?

Mnîş be sersurrmanewe pîrsîm, bo Kçim .. Çî buwe ?

Xunaw : blî, turre nabim!

Mnîş be peşokawîyewe wtim, eger azarî Kesêkt nedabêt, turre nabim.

Xunaw : na babe Gyan, Kesm azarnedawe ....

Kemêk westa û dûbare

- dellêm babe, ewe toş weku min hez le bîskuyt dekey?

Tund be deste biçkole lawazekanî, dmuçawî xoy şardewe, awa

şerm daygirtbû, detut tawanêkî zor gewrey kirduwe. Giryan gerûy girtim, herçon bû, wellamimdayewe, Gullî babe, mnîş wek to hezm lêyetî, bellam ...

Xunaw : bellam çî, babe? Tu serî daye pê m blî, bellam çî?

Destêkim be pirçe allozkawekeyda hêna û naçarbûm pêyblîm, bellam le krrîn nayêt, Azîzekey babe!

Paş kemêk daman û raman,

Wtî : ger le krrîn nayêt, boç le dukanan daydenên?

Be dengêkî giryanawîyewe, wtim Rolle Gyan, êmewmanan natwanîn bîkrrîn, egîna be kirryanî paredar deyifroşn.

Pirsyarekanî xunaw, wek xencer deçeçîne cergmewe, herçende nemdewîst her le êstawe, Xem û pejare le geşey bxat, bellam neşimdetwanî pirsyarekanî behend wernegrim. (Behar)î hawserm, lewlawe hellîdayê û wtî

- : pyaweke, dellêyt hêlkewrront Xwarduwe, ewende mêşkit

Prre û awa xoş xoş wellamdedeytewe?

Wellamekan yek le yek zman sûtênertir: axir Behar Gyan, ger netwanim wellam be birsyetî zikyan bdemewe, xo detwanim wellam be pirsyarekanyan bdemewe.

Behar: têdegem Gyanekem, bellam ger ew ştane bzanin, fretir hest be birsyetî deken, ewsa qurrî kwê beSermanda bkeyn?

Hêmin, ke ta ewkat le goşeyekda gwêy le ême girtbû û xoy kirkirdbû, wtî:

- daye, ewe basî hêlkewrront kird, ay ke hezm lêyetî, berrast key boman drustdekey?

Behar: le çî botan drustibkem, Gyanî daye? Meger nanman heye, ta ştî dîketan bo drustibkem?

Îdî leme zyatir xomim pêrranegîra û wek şêt kewtme pişknînî nêwmalleke. Axir dû Roj bû, bêcge le aw û hewîr, hîçî dîke le Mallmanda nexurabû û nexurabuwewe, tenya awî nêw bîrî hewşeke û şilkêney kepekman şikdebrid. Herçende gerram bêcge le poşake şrrûrrekey tenim, hîçim berçawnekewt, taweku bîbem bo mezatxaneke .. Le Beharm pirsî : Kçî Xwa, hîç Şik nabey bîbem bîfroşm?

Behar: bêcge leyek şit, hîçî dîke lem Malleda nemawe !

Be pele wtim, adey çîye, bo min nazanim?

Behar: Bermallekey dapîre, ke nomall bûyn, pêydayn û wtî “hîwadarm neweyekî musullman bxenewe, ewe Bermallî bapîretane, katî xoy le Mallî şêx hênawyetî”.

Bê sê û dû, hestame serpê û wtim, adey xêrake, lewe zyatir çawerrêy çî dekey? Xêrake, bellku jemî em êwareyey pêberrêbkeyn.

Behar henawî ew sê serîne şrrey, ke hêştake le Mallekeda mabûn, helldrî û paş gerranêkî kem Bermallekey dozîyewe û ke dayedestim, leberxomewe wtim, ay dapîrey rehmetî, awateket nehatedî û Kes Leser Bermalleke nwêjînekrid, bellam wa xerîke erro bekellkman dêt.

Herçon bû, xom geyande mezatxaneke û her le dûrewe Bermallekey dapîrem beşanimda da. Ger rêkewtaye, Hawellekanim çawyan bew dîmene bkewtaye, ewa neyandenasîmewe û wayandezanî yekêkim le çwaryaranî nêw eşkewtî hera. Be Beramallekewe xom be çend dukanêkda kird û Kes nebû lêmbikrrêt, her Kesew becorêk wellamî dedamewe : yekêk wtî “ enîkey hênawete bazarewe” Kesêkî dîke “kê dellêt, netdizîwe”,...“ brro babe brro, emeş corêkî tazeye le swallkirdin, bo nallêyt, pareman bderê û brrayewe”... Pîrr be dill hezimdekrid, qurrqyan bigrim û byantasênim, bellam le serencamekey detirsam, ke Zîndanîkirdnî xom û destpangkirdnewey Mnallekanim bû, le Kesanî wa naMrov, her çon bû,

danimbexodagrit. Le dlî xomda wtim, axir segBabîne, nazanin katî xoy dapîre, çendî beballada dewt, xo ger bedestî min buwaye serînekeşm frîdeda û demxiste gorî Babî engo û cenabî (şêx)ewe, bo xoy û Bermallî. Bellam çî bkem Rojgar bazarî gerimkirdewe.

Lem putubolleyeda bûm, hacîyekî rîşdirêjî, çaw bequllaçû, Bermallekey be şanmewe rakêşa, xerîkbû, beser pêllawekanîda berbibmewe. Her çon bû, xomgirtewe, ke seyrî qyafeym kird, bexatrî froştinî Bermalleke hîç qsemnekrid. Hacî her xerîkî em dîw û ew dîwkirdnî Bermalleke bû, le dlî xomda wtim : be serugwêlakîda dyare, ke beqed Bermallekey dapîre, bîrî kone, baştirwaye em care wek Kesêkî bazarî reftar bkem û kemêk zyad be Ballay Bermallekeda helldem. Wtim, xallo hacî, em Bermalle dastanêke bo xoy. Min le dapîre gewremewe bom becêmaewe, bapîrem le şêxî şêxan wek padaşt werîgirtuwe û çendîn Şewî remezan ta beyanî, xudapersitî leser krawe, çendîn car zîkir û telfîle û tobey leser destî şêx û xudî şêx, bexoy berniwêjî leser kirduwe...

Hacî: bellê, bellê dyare, nûrî lêdebarêt. Nayab dyare..

Mnîş wtim, birnwabke, mam hacî, lebernebûnî deyifroşm, çunke Mnallekanim hîç nîye bîxon, egîna ...

Hacî, pêywabû, ewende nwêjkerm, egîna nemdefroşt, boye xêra qsekey pêbrîm û wtî:

- kurrm, madam hênde rû le Xway û awa naçarî, ewa lêtdekrîm..

Tund destî be Gîrfanî jêr piştênekeyda kird û dû dînar û dûsed û penca filsî naye nêwdestim û wtî:

- bigre kurrm, lewe zyatir nahênê.

Wtim : axir hacî, ewe keme, bellku ştêkî dîkey bxeyteser, ta kîloyek petatey pêbkîrim.

Hacî: bexwa kurrm, her ewende dênê, baqîyekey Xwa bîxate ser beşekey ew dunyat.

Çarm nebû û herçon bû, lêmwergirt û bexêrayî xom winkird,

Neka le beşekey em dunîman peşîmanbêtewe.

Ay le Mrov, çende dûrruwe, xulekêk lemewber deyut " nayabe û debêt bîparêzrêt, bellam herke daway parey zyattrim kird, bû be perrcoxwan û bew dunyay spardim. Wek bllêy lem dunyayeyan xoşî zorm dîbêt, ta lew dunyakey ewda padaşt wergrim. Eger bedestî min bê, lem dunyaye jyanêkî xoş dekem û beşeke Xeyallîyekey ew dunyaşm be hacî û şêxan debexşim.

Bedem em Xeyall û bollebollewe, zor gerram, bellam nemdezanî çî pêbkirim, bîskuyt, dû daney dekrîd, hêlke, dû daney dekrîd. Zor gerram û "şêxella" mi teykird, ta dwacar xurmayekî kon û herzanîm dozîyewe, kîloy be çwar dînar û nîw, Mallî 'erebanegêrr awa bêt, parey 'elagekey lênesendim. Herçon bû nîwkîlo xurmay genîwm krrî û berew Mall mlî rêgem girteber, herwek rawçî, çon nêçîrêkî beşandadabêt, awa xurmakem bedestewe girtbû. Her ke kewtme ewdîw Derge, Mnallekan lêm alan û destyankird be "daye Gyan xurma, babe xurmay hênawe". Detut gewretrîn arezûyan hatoete dî !

Behar: çîyye pyaweke, xurmay çî?

Mnîş be lexobayîbûnêkewe : jneke, Bermalle şrekey dapîrem da be nîwkîlo xurma, bellku em êware be zkêkî têt xurmarronewe Mnallekan xewyan lêbkewêt.

Behar: axir xurma bebê ron çî lêbkem?

Herçendim kird, wellamekey le qurrigma gîrbû û bom nehateder. Bewperrî Twanamewe mêşkî xomim xisteger û gerram be dway çareyekda, bêcge le gerimkirdnî Leser zopake û şêlanî le mecelle bânaze reşhellgerrawekeda wek hewîr, taweku bo Mindallekan qutbidrêt, rêgeyekî dîkem şiknebrid. Herçendem kird û lêkimdayewe, nîwkîlo xurma, tenya beşî Kçe bişkolekem (xunaw)î nedekrid, ke dû Roj bû, têt jemê Nanî nexwardibû. Lem bînewberdeyeda nuqmî deryay Xeyall bûbûm û lêkimdeyewe, ke çon ew Şew Mindallekan têrbkem .. Bedengî qapekey

destî Behar beaga hatim ... Parçe naylonîk lebrî Xwan .. Qapêk xurma.. Şeş Mrov çawyan têbrîwe û her Kese arezûy ewe dekat, ke betenya ewendey berkewêt, bellam destî Xeyall kurtibû û le ketwar gîrnedebû, ta bîgorrêt.

Rû le Mindallekan wtim : dezanin, bo ewey zikman têrbkat, baştire çon bîxon?

Behar : pyaweke, ew xurma genîwe çon Xwardinî, bo çîye?

Hêrş: axir babe, çon bebê Nan bîxoyn?

Şîlan : çon babe, meger wek caran nabêt Nan û hêlkey letekda bêt?

Xunaw, çawêkî le qape xurmake û çawêkî le min bû, le wellamî ew hemuwe pirsyareda, bêcge le bêdengî hiç wellamêkim bo peyda nekra ..

Naçar wtim : mebestim ewe bû, ke çon bitwanîn, paş dû Roj bîrsîyetî, şeş Kes be nîwkîlo xurma têr bxoyî? Dwênê le dukanekey (ehmedî)î Hawrîrêm danîştibûyn, yekêk le radyokan wî "dezanin boçî (çaynî)yekan kem dexon? Leberewey ke be dû çuklle nandexon û kem kem parû deken û zortir distyan bo demyan deben". Wern ba êmeş awa bkeyn û ezmûnî bkeyn, bzanîn aya waye?

Behar betewawî sernicî lay baseke bû, lepir daye qaqaş pêkenîn û mnîş zor beserxomda şkamewe û lexiomim pirsî, to blîyê wa bzanêt, ke dro dekem? Boye be peşokawîyewe pirsîm :birrwam pêbke, ewey wtim rastibû, bexom gwêm lêbû.

Behar dûbare dayewe qaqaş pêkenîn û wî

- pyaweke dezanim, ke to dronakey, bellam aya to bew şêweye têrbûyt?

Ke seyrî ser Xwanekem kird, ewsa têgeyîştim, ke beçî pêdekenêt, qapî xurmake pêwîstî be xawênkirdnewe nebû. Mnîş bedem qorrey zikmewe, dame qaqaş pêkenîn û wtim : ay dapîre, yadt bexêr. Nek newekant musullman derneçûn û xewneket nehatedî, tenanet be parey Bermalleket, jemêkîş zikyan têrnebû!

Cunî 1998

رۆژی فیدرائی*

کاتیک، که به ناگاهات، له نیو عارهقه دا تهر و وپر بووبوو، که میک دانیشت، دتوت میشتی له کارکه وتوو. دهستیکی به پروومه تیدا هیئا و وایزانی پیته کانی پهرتوکه که له سهر پروومه تی دهرچوون، پیدایه پهرتوکه که، بینی که به عارهقهی دهموچاوی و لاملی خوساوه. یه خه ی تیشترته که ی بهرز کرده و و فوویه کی به سنگ و زکیدا کرد، به لام دادینه دا. هیشتا خه و آووبوو، هه ستایه وه سهرپن و به ره و گهرماوه که چوو، چه ند مشت ئاوی به دهموچاویدا کرد، له بهرخویه وه "به بن ئاو و پانکه، نه مه که ی ژیا نه ..".

ئه و جار هاته دهره وه و به لای راستدا خوی به ئاشپه زخانه که دا کرد، به لکو له بالکونه که که میک هه و ا بیگرتته وه. هاوړیکه ی له بهردهم تهنووریکه تهنه که دا، که نه و رۆژانه جیگه ی تهنووری راستینی گرتبو وه وه، خه ریکی نانکردن بوو، پرووی تیکرد...

- نه وه به دیار نه و تهنه که ناگروه ناسووتییت، نه مه گهرمای نه و دۆزه خه یه، که له و دیو می عارهقه دا خوساندوو.

سامان: خو هه ر دوو دهرگه ی بالکونه که و دهره وه شم کردوونه ته وه تا هه وای فینک بییت.

ئالان: چی پرویداو، و ا نه و رۆ چالاکیوویت و زوو ناندکه ی؟

سامان: له بهر نه وه ی ئیواره کاره بامان نییه، پیمباشبوو ئیستا سه مونه که بکه م.

ئالان له دلی خویدا، "دهترسم تۆش دل خورپه ی پروودانیک دایگرتی. پش نیوه رۆ بیده ر دیسه ر له مشتومرپه که ی تهنیشت تابلوی راگه یاندنه که دهرچوون، نازانم ئیدی..." به دهم بیر کردنه وه و چوو به بالکونه که و سهرنجی سهر شه قامه سهره کیبه که ی (تهیراوا) ی دا و هۆرپی ئۆتومۆبیل و دهنگه دهنگی به نزیفرۆش و نه ره بانه چییان، دتوت مه زانخانه یه، شتیکی و سهرنجی رانه کیشا و کشایه وه دواوه، دتوت به دوا ی شتیکی دا و ئله "نازانم چی بکه ی، باشته به سامان بلیم".

- هاوړی سامان دهلی چی نه و رۆ نه چین بۆ پهرتوکه فرۆشتن، باشته نییه که میک بگه رپن. خو نه وه شهش مانگ ده بییت پیاسه یه کمان نه کردوو، نه سهردانی هاوه لیک، نه دانیشتنیکه گله ند.

سامان: باشه هاوړی، و ا ده که ی.

ئالان: بهرماوه ی کی نیوه رۆ نه ماوه، تا به م نانه گهرمه وه، ببووره به و هه ویره گهرمه وه بیخوین؟

سامان: نه خیر، ته نیا که میک ئاوه پروونکه ی په تاته که ی نیوه رۆ ماوه...

هەر دووک وەک کاروانجی برسی دەستیان بە خواردنی تیگوشە ی ئاوە پەتاتە کە کرد. لە ناکاو،
 دوو چە کدار خۆیان بە دەرگەدا کرد و لۆولە ی چە کە کانیا ن ئاراستە ی سامان و ئالان کرد ...
 سامان : ئەووە چیبە، ئێوە کێن و چیتان دەوێت؟
 چە کدارەکان : جووڵە نە کەن، کوان ئەوانی دیکە؟
 ئالان : ئەوانی دیکە کێن، چیبە دەلێی بە عسیبە کەنن و فێرنە بوون لە دەرگە بدەن؟
 چە کدارەکان : دەمتداخە، دەستە ئېرە!
 سامان : بۆجی، جی بوو، کێتاندەوێت؟
 چە کدارەکان : دەمدێژی مە کە، ئادە ی هەویە کانتانم بدەن!
 ئالان : شوناسنامە ی جی؟ هیچ مۆلە تیکی فەرمیتان پێیە، کە هاتوون؟
 چە کدارەکان : جە نابت نامە ی رەسمیت دەوێت، هە ی گێرە شیوین؟
 چە کدار ی یە کەم، روو لە چە کدار ی دوو دەم: ئادە ی بگەرێ، بزانه چیبان لایە، دەمانچە،
 کلاشینکۆف یا جی دیکە؟
 چە کدار ی دوو دەم بە گەران بە نێو ژوورە کاندای خەریک دەبێت. لەم کاتەدا ئالان بە دوا ی
 چە کدارە کەدا دەروا ت و سامان دەستی لە نێو هەویری بەردەم تونوورە کەدا دەمێنێتەو...
 چە کدار ی دوو دەم دەنگە ئێدە برێ: هە ی، ئەمانە عیزین، سەیری ئەو هەموو پۆستەر و کتێبانە
 (روو لە ئالان) کوا چە ک و چاپخانە کە تان لە کوێیە؟
 ئالان : چە ک ی جی و چاپخانە ی جی؟ ئیمە ئاوارە ی (کەرکوک) ین و لە تەنیش ت قە لا خەریکی
 پەرتوو کفرۆشتن ین.
 چە کدارە کە : خێرا کەن، هەویە کانیا ن بێن!
 سامان : شوناسنامە ی جی، شوناسنامە نادەین، لێ پێرسراو دە کە تان لە کوێیە، با قسە ی لە تە کدا
 بکە ین؟
 چە کدار ی یە کەم، میلی چە کە کە ی رادە کێشێت: خێرا کەن، پێشمکە ون!
 چە کدار ی دوو دەم، بە پالنان دەیان کاتە دەرەو و بەرەو هەو ی یە کەم پەلکێشیان دە کەن.
 چە کدار ی یە کەم، خۆ ی بە مائی گۆشە ی بەرامبەر قادرمە کاندای دە کات، کە لێ پێرسراو کە و
 چە کدار ئێک خەریکن، دەپیشکن. لێ پێرسراو کە لە پێش چە کدارە کەووە دێتە دەر، کە وەک
 کاو بۆیە ک دەمانچە ی بە لاقە دیدای شوێر کردبوو وەو، روو لە چە کدارە کانی: ئەمانە کێن؟
 ئالان : ئاوارە ی کەرکوک ین.
 لێ پێرسراو : دەزانم، چە کدار ی کێن؟

چەكدارى يەكەم : قوربان. ئەمانە...

لېرسراو، قسەكەى پېدەپرېت: ئاە، دەزانم. بىيانبەنە خوارەوہ !

سامان بۆ كۆى؟

لېرسراو : بۆ لای ئەوانى دى.

ئالان : دەتوانن لېرە لېكۆلېنەوہمان لەتەكدەا بکەن، بېيويست بە شوئى دىكە ناكات، ئېمە ئاوارەى كەركووكېن.

لېرسراو بە چەكدارەكان : دەرېم بىيانبەنە خوارەوہ بۆ نېو سەيارەكە !

سامان : پنگە نادەن پۆشاكى دەرەوہ بېيوشين؟

لېرسراو : بىيانبەن تا خۆيان بگۆرن، خېراكەن دەى!

دوو چەكدارەكە، لوولەى چەكەكانيان لە پشتملى ئالان و سامان دادەنئ و دەيانبەنەوہ نېومى سەرەوہ ...

ئالان، دەست بۆ كراس و پانتۆلەكەى دەبات و بېرى دەكەوئتەوہ، كە دوو نامەى نېئى لەنېو گېرفانى كراسەكەيدان. رپو لە چەكدارەكەى پاسەرى: برۆرە دەرەوہ، تا كراس و پانتۆلەكەم دەپۆشم.

چەكدارەكە : نابېت، خېراكە خۆت بگۆرە !

ئالان : لەبەرچاوى تۆ ناتوانم. جى دەكەى بىكە.

چەكدارەكە دەچېتە دەرەوہ. ئالان، بە خېراىى نامەكان دەخاتە نېو جانتاى پۆشاكەكانىيەوہ و دەست بە پۆشىنى پۆشاكەكانى دەكات. چەكدارەكە دېتەوہ ژوورە ..

چەكدارەكە : ئەوہ ئەو ھەموو كتېيانەتان خوئندوونەتەوہ؟

ئالان : ئېوہ نەتاھېشت.

چەكدارى دووہم، رپو لە چەكدارى يەكەم : خېراكە لەتەك خۆت لەو ژوورەوہ دەرىكەرە دەرەوہ !

ئالان و سامان، سەيرېكى يەكدى دەكەن و ناچار دەچنە دەرەوہ و دەرگەكە دادەخەن و پېش چەكدارەكان دەكەون. پېش ئەوہى بگەنە دەرگەى دەرەوہ، ئالان و سامان جارېكى دىكە سەيرى يەكدى دەكەنەوہ، بە چاو دەيانەوئت لەيەكدى بگەئېن، كە ھەولې راكردن بدەن، بەلام كە سەيرى چەپ و راستى خۆيان دەكەن، ھېندە قەرەبالخە و چەكدار سەر سووچەكانى گرتووە، ھىچ بوارى راكردن نىيە ..

ئالان، لە دلى خۇيدا، ئىستا ئەو خەلگە ھەزار و يەك گومان و پرسىارى بۆۈلەم بە خەيالىياندا دىت؛ "دزىيان كىرەۋە؟"، "پىاۋى پۇتەن؟"، "دەيت چىيانكىردىت؟"، بەلەم كەس بىرى بەلەي ئەۋەدا ناچىت، كە رەشېگىرە و دەيانەۋىت خەلگى راپەپو چاۋترسىن بگەن و بۇ دەسەلەتى قەرەقوشى خۇيان ملگەچىيان بگەن. گىرەكە ئەۋەيە، كە لەتاۋ بىرسىيەتى و سەرقالى، كەس ئاگى لە كۆلەنەكەي ئەو دىو خۇي نىيە.

چەكدارەكان، بەرەو ئەۋەبەر بۇ لاي ئۆتۈمەبىلە سەربازىيەكە (جىب قىادەكە) يان بىردن... ئالان دووبارە كەۋتەۋە دوان لەتەك خۇيدا "ئاي كە لە سەردەمى بەسەدا، چەندە خۇم لادا و چەند جار ھەلەتەم تا پتەۋەنەبەم، بەلەم ۋا ئىستا پارت و لايەنىك، كە رۇزگارنىك لاۋىتەم لەنپو پىزەكانىدا بەفەرۋادا، خۇم لەسەر بىركىرەۋەي جىاۋاز دەستگىرەدەكات."

نپو ئۆتۈمەبىلەكە، دايك و كچىكى درۋاسىيان لەتەك پىاۋىنىكى نەچا سالىە تىدابوو. ئالان، بە لاچاۋىك، سەبىرى چەكدارەكان دەكات و لە دلى خۇيدا "ئاي كە گەۋج و ناھوشىيان، لەۋانەيە پىئانۋايت، كە داستانان تۇماركىرەۋە، ئەمە بوو ئازادىيەكەتان، ئەمە بوو سەرۋەرى نەتەۋەيىتان؟"

دۋاي تىپەركىردى چەند كۆلان و شەقامىك، ئۆتۈمەبىلەكە گەشتە بەردەم (مكافحەي مەنتكاۋا). بە لىدان و جىنۋ دەستە دەستە، پىاۋ و ژن و مىندالىيان دەكرە ژۋورەۋە، پاش بىشكىن، لە ھۆلىكى گەۋرەيان كىردن، كە نىكەي ۱۰۰ كەسىيان تىپەستاندبوو. بارى رۇخسارى ھەر كەسىكىيان، بەسەرھاتىكى پىر دەرد و رەنجى دەگىرپاۋە، مۇڧ دەيتۋانى رادەي ۋرەي ھەر كەسىكىيان بخۋىتەۋە، يەك تىساۋ .. يەك پارا .. يەك خالى لە فرۋىلى پارتايەتى و بىدەنگ. ھەر يەكە لە خەيالىك رۇچۋوبو؛ يەككە لە بىرى خۇشەۋىستەكەيدا، يەككە لە خەمى مالىۋە، يەككە لە خەمى خۋىندى و يەككە لە بىرى كار و كاسپىيەكەي و دەرچۈۋن لە زىندان. بەلەم ھىشتا لاي كەس رۇشنەبوو، پىرسەكە چىيە و لەسەر جى گىراۋن؟

بۇ ئالان و سامان رۇشنىبوو، ئەم ھىشە بۇ چاتىرساندىن و سەپاندەۋەي دەزگەي ئەمەن (ئاسايش)، بەرپىخراۋە. چۈنكە ئەۋان سەرلەبەياني راپەياندى دۇر دامەزىراندەۋەي دەزگەي ئەمەنيان بىلاۋكىرەۋەۋە. پاش چەند سات، دووبارە بە پال و سوكايەتى رەشېگىركراۋان بەرەو شۋىتەيىكى دىكە سۋارى ئۆتۈمەبىلە سەربازىيەكان كرانەۋە. ئەم جار بەرەو شۋىتەيىك، كە سالىك و چەند مانگ لەۋەۋەبەر، جەماۋەرى بەگىانھاتوو، دەستيان بەسەردا گىرتبوو و دەزگەكەيان تىكشكاندبوو. بەلەم دوو ھەفتە لەۋەۋەبەر دەسەلەتى نەتەۋەي سەرلەنۋى تازەيانكىردبوۋەۋە، تا ۋەك دىۋەزەمە لاۋەكانى شار قوتىدات. ئالان، لە دەمى سەرەكەۋىن بە قادىرەكاندا، لە دلى خۇيدا

"ئاي كە ھەموو رۆژنىڭ بەدىار پەرتووكەكانەو، چەندە بېرىم لەو دەكردهو، كە ئاخۆ لەو ديو ئەو ديوارە بەرزانەدا چى ھەيىت و چى بگوزەرىت؟ بەلام وا ئىستا دەيىتە سەرپەنايەك لەوانەيە چەند مانگ يا چەند سال تەمەنى تىدا بە راپوردو بىسپىرم". لەتەك گەيشتنە بەر دەرگە ئاسنىنەكەى ھۆمى دووھم، چەند چەكدارىك، قايىش و پشتوین و كليل و پارە و پىنووسيان لە زىندانىيەكان دەسەند و بە شەق و كىيلىيدان بەرەو ژوورەكانى نيو پارەوكانيان دەبردن.

ئالان و سامان و كۆمەللىكى دىكەيان بەرەو دواژوورى پارەوكانە دايە بەر ليدان و راوانان. زياتر لە (۳۵) كەسيان كرده ئەو ژوورەو. ھەر لەتەك داخراى دەرگەى ژوورەكە، ئەوانەى كە تا كەمىك پىش، لەنيو زىندانەكەى ئەولا بەخۆشباوەرپىيەو چاوپى بەربوونيان دەكرد. كەوتنە دلدانەوھى خۇيان بەوھى "حكومەتى ھەرىم مافى خۇيەتى و ليكوئىنەوھە بكات و باش و خراپ لەپەك جىباكانەو، تاوەكو ئاسايشى شار و ھەرىم پارىزراويىت". ھىشتا لای زۆرىنە ئاشكرانەبوو، كە بە ھاوكارى جەندرمەى توركيە، پەلامارى (پ. ك. ك) دراو. ھەر كەسە و دەردى دى خۆى دەكرد؛ عەبدولقادر "ئاخر چۆن دەيىت، لېرە پامگرن، من بەيانى تاقىكردەوھم ھەيە"، مەحمود "من ھەموو ژيانم پىشمەرگە بووم"، مام خدر "من باوكى شەھىدىم، بەخۆم پىشمەرگەى ئەللىوول بووم"، مامۇستا فوناد "من مامۇستای قوتابخانەم و كارم بە راميارپىيەو نىيە"، مام مەولود "بەخو كورم منىش كرىكارى كارگەى جگەرەم و ھىچ لەو بەزم و پەزمە نازانم و قەتیش تىكەل بە راميارى نەبووم"، ئاغازادە "من دلىنام بەزوويى ليكوئىنەوھەمان لەتەكدە دەكەن و ئەوھى بىتاوان بىت، بە زووى دەچىتەوھە مألەوھە و ئەوھى تاوانبار بىت، بە سزای گەل دەگات".

سامان : بەرىز، كى تاوانبارە؟ دەتوانى پىمبلى كىتان بكوژن، كىتان سىخوورە، كىتان بەرتىلخۆر و كىتان نۆكەرى دوژمنانە؟

ئالان : بەبۆچونى من ھىچ كەس بەھەلە نەگىراو، ئەمە پەشگىرە و بۆ چاوترسىنى خەلكە، بۆ سەپاندەوھى دەزگە داپلۇسىنەرەكانە، بۆ گىرپانەوھى بارودۆخى پىشوو، ھەر بۆيە لە ھەر گەپەك و لەھەر توژنىك چەند كەسىك گىراون، تا كەس نەويىت دژ بە گىرپانەوھى كەشى سەردەمى بەعسىيەكان نازارى بىت...

بەردەوام بەدەم كرانەوھى دەرگەكەوھە قسە و رازەكان دەپچران و كەسىكيان دەناخنىيە ژوورەو. لە ژوورىكى بەرامبەردا ھاوار و نالەى ئەشكەنجەدراوان دەگەيشتە كەشكەلەى ئاسمان. بەتوندى جارىكى دىكە، دەرگەكە كرايەوھە و قسەوباسەكانى برى و ھەموو وەك كەولكراو لە شوپنى خۇيان بىدەنگىبون. لاويكى كورته بالا، قزى لوول و سەرىكى خپ، فرەتر لە

میسری ده چوو. چاکهت و پانتۆله نیلییه که ی دیاربوو، که هی له نگه فرۆشییه، چاکه ته که ی به باسکی چه پیدا دابوو، به وردی و چه په ساوییه وه چاوی به نیو زیندانییه کاندایا گپرا. له م کاته دا ئالان ده می برده بناگوپی سامان و پیپوت "خۆت مه که به خاوه نی، ئارام له هه ولێر چیده کات، چۆن ده زانیئت ئیمه گیراوین؟".

(عه زین) ی زیندانه وان: کامانه ن، کوان هاوړیکانت؟

ئارام: لێره نین.

به ده م سه ربادانه وه به واتای نه دۆزینه وه ی هاوړیکانی، ویستی به ره دوا هه لگه رپته وه، زیندانه وان به پال کردیه ژووره وه و وتی

-: بۆ کوئ؟ تۆ له لای ئیمه میوانی!

ئارام: کاکه گیان، ئاخه براده ره کانی من لێره نین و من به خۆم هاتووم له دوا ی نه وان ده گه رپم، تۆ ناتوانی بمکه یته ژووره وه!

عه زیزی زیندانه وان: فره موو دانیشه و زۆربلێ مه که، نه وه فره مان ی عه قید (سمکۆ) یه، بزانه چۆن ده توانم!

توند ده رگه ی داخسته وه و لاوه که به چه په ساوییه وه، جارێکی دی چاوی به نیو زیندانییه کاندایا گپرا یه وه، ده سته به جی سامان بانگی کرد...

سامان: ئارام.. ئارام

ئارام: نه وه لێره چیده که ن، چۆن من ئیوه م نه بیی، له سه رچی گیراون؟

ئالان: نه ی پیماننا لئیت، تۆ له کوپوه دیئت، ده لپیت به میوانی بۆ لێره هاتووی؟

ئارام: میوانی جی، من به سه ردان بۆ لای ئیوه هاتم، که چوومه کاولبووه که تان، ژنه که ی حه سه نی هاوسه تان، وتی "له درزی ده رگه وه به چاوی خۆم دیتم، ئاسایش له ته ک نه و ماله ی خواره وه گرتی". منیش، جانتا که ی خۆم، لای نه وان دانا و پیمباشبوو بپم له ئاسایش پرسیا رتا نیکه م. هه ر که هاتم ئاسایش برده یانه لای به رپوه به ری ئاسایش (سمکۆ) و پیموت، که دوو براده رم له لایه ن چه کداری ئیوه وه، ئه م دوانیوه رپویه له ماله وه گیراون و هاتووم بزانه بۆچی و به چی تۆمه تبارکراون. ئه ویش یه که سه ر وتی "تۆش کۆمونیستی، یاخوا به خیریییت، باشه به پپی خۆت هاتووی؟ جارێ ئه م شه و له لامان میوانبه و نه وسا پیتده ئیم". ئیدی به م جۆره منیا نکرده لای ئیوه. باشه کاتی که من هاتم ده می ده رگه که، بۆ من ئیوه م نه بیی؟

ئالان : راستىيەكەى خۇمان لە تۆ شار دەو، تاو دەكو نەمانىيىنى. ھەم دەركەوتنى كىتوپرى تۆ، پاش چەند كاتىر ئۆك لە دەستگىر كىر دىنمان لە ئاسايىشى ھەولۇر، بۇمان جىگەى سەرسوپمان بوو، ھەم گومانى ئەو دەمان كىر كە پىو ھەبوو و نەمانوئىست بە بۇنەو ھى ئىمەو بەتكەنە ژوور دەو.

ئارام : دەى پىياننەوتوون بۆ گىراون؟

لاوئىكى بالآ مامناوندى بارىكەلە (زەردەشت)، قسەكەى پىپر و لىپىرسى " كاكە تۆ لە كوئو ھاتووى؟"

ئارام : لە سلىمانىيەو.

زەردەشت: لەوئ چ خەر بوو؟

ئارام : دەلئىن لە سنوورى توركىيە شەپ، ئەى تۆ بۆ گىراوئ ؟

زەردەشت : ئىمە سى براين، دوكانى وئىنە گىرمان ھەيە. كاتىك كە گەيشتمە دوكان، وئيان (مەحمودى) برات گىراو و پىيانگوتوو تا تۆ نەپۇئىت، ئەو بەرنادەن. منىش ھاتم و ھەك تۆ بەخىر ھاتىيان لىكردم و فرپىندانمە لای براكەم و وئيان تا (عومەر)ى برات نەپىت، تۆ بەرنادەين، ئىدى بەم جۆرە ھىوادارم دايك و بابە پىرەكەشمان نەھىننە ئىرە.

سەلام : ئىمە كارگەى پىلاومان ھەبوو، لەناكو كۆمەلىك چەكدار ھاتنەژوور دەو و پەلامارىندانىن و بەخۇم و منال و شاگردەكانمەو، بەئى ئەو ھى پىمانىلئىن، جى روویداو و لەسەر جى، راپىچيان كىردىن.

خدر: برا ئەو ھە ئالان و كاكە سامان دەزانن، كە من لە مالە جىرانيكى ئەوان ميانووم و لەتەك ژن و كچى خاوەنمالەكەدا منىشيان گرت. ھەرچەندە وتم برا من باوكى شەھىد ...م، بەلام كەس گوئى لىزانەگرتم.

ئالان : ئەوان بەخۇيان دەزانن، بۆچ ئەم ھەموو ھەلەكەيان دەستگىر كىردو و ديارە ئامانجىكىان ھەيە. بىجگە لە ياسا قەرەقوشىيەكەى (بەعس) لە چ شوئىنكى ئەم دونىايەدا، برا لەجىياتى برا و ميان لە جىياتى خانەخوئ و شاگرد لە جىياتى خاوەنكار، گىراو؟ ئەمانە ئەو ھە دوو ھەفتەيە ئەمەكەى بەعسىيان ئاودەان كىردو ھەتەو، ئاودەكەن، ئاخۇ پاش دە سال جى بەو ھەلەكە رەشورووتە بكەن؟

ھەلۆ: ئەى چارە، خۇناكرىت، چاوەرپى گرتى مال و مندالەكانىشمان بين؟

ئالان : پىويسە دەستبەج مانبگرىن، مانگرتن لە خواردن. تا بەخىراي لىماندەپرسنەو و بەرەلاماندەكەن، ئەگىنا لەم كۆنە ئەمەندا داماندەپزىتن.

ئاغازاڧە : دەتانه وېت لە نېئو زېندانە كەشدا ئاژاوه بڻىنەو، ئېوھى كۆمونىست و بېدېن، ھەر خەرىكى ئەوھن !

سامان : ئېمە نكۆل لە كۆمونىستبوونمان ناكەين، بەلام دلىابە، ئەگەر بەخۆت لەنېوماندا سىخورى ئەوان نەبېت، قەد لە پېش ئېمەو دەرناچېت، ئىدى ئەو ماستاوكردنە دادتندات. ئېمە ئاژاوهچى نېن، ئاژاوهچى ئەو پارتانەن، كە فەرمانپەرەوان، ئەوانەن كە ئەم بەيانىيە ئېمە لە راگەياندىنېكدا رامانگەياندا. كە دەزگەى ئاسايېش بۆ سەركوتى خەلكە و ئەوان نەيانتوانى ئېمە بەدرۆ بخەنەو و دواى چەند ساتېك سەدان كەسيان ئاخنيە پشت ئەم دىوارانە، مەگەر وا نىيە، مەگەر (بەعس)ېش ھەر ئاواينەدەكرد؟

ئالان، ھەستايەو سەرپن و چوو پشت دەرگەكە و لە كۆنى دەرگەكەو، سەرپىكى ئاسمانى كرد، كە بەقەدەر دەمى مەنچەلېك لېوھى دياربوو. جار جارە پۆلە كۆتريك، سى سى تېشى خۇريان لەسەر بالەكانيان دەشكانەو و لە ئاست سەربانى ئەمنەكە، بەخېراي تېدەپەرين. ئاھېكى قول "خۆزگەم بە خۆتان، ئاوا ئازاد دەفرن، ھەرچەندە لەم ولاتە ئېوھش لە كوشتوبېر بېيەش نېن، بەلام جار جارې، كە منالانى چەقاوھسو و چەكدارەكان ئاگايان لېنەبېت، بالەفرېنەكى ئىئارانى بان قەلا، چېزى خۆى ھەيە. ئاخۆ ئەم ئىوارە شۆخەكە دلىگەرەكەى من، لەبەر قەلاو تېپەپېيېت، ئاخۆ زانېيىتى بۆ ئەم ئىوارە پەرتوووكەكانمان لە تەنيشت تابلۆى راگەياندىنەكە، رېزەكردوون؟ لەوانەيە بەبيانوى پەرتوووكېر چەند جارېك بە بەردەم شۆنەكەماندا تېپەپېيېت. ئاخ بېروا ناكەم، بەم زووانە لە پشت ئەم دىوارە بەرزانەو دەرزابېن. خۆزگە دەمتوانى وشە بە وشەى ئارەزووھەكانى ئەم دوانىوھەرۆيەم بە گوچەكەتدا بچېرېنم، تاوھكو ئاومېدى خۆزگەكانت جوانەمەرگ نەكات. ئەگەر توانىيام، گشت زېندانەكانى جېمان دەرووخاندن و چەكەكانم دەتواندەنەو و جەلادەكانم بە دىوارى پېشەوھى ئەم ئەمنەخانەدا دەكردنە داوھل و ھېمايەك بۆ رۆژە پەشەكان و سىماى سەربازىيانەى شارم دەگۆرى، تا ھەزى تۆ بۆ بېنېنى فېلمېكى رۆمانسى، بەبې ترس و دلىراوېك بەبەردەم ئەم ئەمنەخانەدا تېپەپېر. بەلام شۆخەكەم بەتەنيا ھەر تۆ نېت، ھەر ئىستا سەدان زارۆك و ژن و پياو، چاوھرې گەپانەوھى كۆپ و ھاوسەر و باوك و دايكانېن، ئاناگا لەوھى كە چەندىن دەرگەيان لەسەرداخراون. ئەوان ئاناگا لە فەرمانى قەرەقوشى ئەوانەى كە بە ھىوايەكەو بۆ نوپنەرى پارلەمان ھەليانېژاردن، چاوھرېن، لە بېشۆى ئەم ئىوارەدا، ئامېزى پېر مېرەبانى، نىگايەكى پېر خەمزە و ناز، دەستېكى بەسۆز، قۆرەى زكبان لەبېرېباتەوھ..."

شېرخەي بەرپووداداخستى كۈنە بېكۆلەكەي دەرگەكە، لەو خەيالە بېكۆتايىيە رايچەلەكاند و زىندانەوانەكە، قىراندنى : دانىشە، نەموت كەس ھەلنەستىتەو، كەس نەيىتە پىشت دەرگە؟

ئالان، پاشەوپاش كىشايەو دواو و دانىشتەو، نووسىنى ياداويەكانى سەر دىوارەكەي پىشت سەرى سەرنجىراكىشا ... "ناخ بۆ ساتىك ئازدى، موخەمەد ۱۹۸۵/۱۰/۵"، "شيوەيت لە سىدارە بەھىزەر، عەلى ۱۹۸۷/۸/۱۲"، "دئدارەكەم خۆزگەم بەو ساتانەي كە لە ئامىزم دەگرتى، ئازاد ۱۹۹۰/۹/۲۸"، "بۆ دەيىت مەزۇف ئاوا دەستەمۆ بىرېت؟ من تاوانم تەنيا گەپانە لە دووى نان، مدحەت ۱۹۹۱/۱۱/۱۹" .... بەناو كۆنە شوپى زۇپاكەدا، كە بە كونىكدا بە سەربانەو بەسترايو، گەپا و پارچە بەردىكى نووكتىزى دۆزىيەو و لە پىشت سەريەو دەستىكرد، بە نووسىن و ھەلگۆلىنى دىوارەكە " ھەستەن ئەي ھۆزى بەشمەينەتان/ دىلان برسيەتى دونيا! / لە تەنوورى بىروباوەرمان / قىمىزنى تىرشقەئاسا / تەنوورى ئاخىرە ھەستەن! / با ھەلپىچىن دەورى كۆن / راپىن و ژىروژوور كەين جىمان / ئىمەي ھىچ بىن بە گىشت ئەي كۆيلان/ ئاخىرەين شەپە، شەپى سەرومال / با يەكگرتوو بىن ھەفالان / بە ئىنتەرناسيونال / رىزگار دەپ ئىنسان...، ئالان ۱۹۹۲/۱۰/۵"

بەردەوام خەللى فرىدەدرايە ژوورەو و ھىندىكىان بۆ ئەشكەنجە دەبردە ژوورەكەي بەرامبەر.. لەتاو ھاوارى ژوورى ئەشكەنجە و بېشوپىنى و برسيەتى و گەرما و بۇنى گۆرەوى و بىنال و ھالاي دەم و تەنگاوى و پەلگىشكردى زىندانىان لە پارەو، كەس خەوى لىنەدەكەوت ... شېرخەي كرانەو دەرگە، ھەر كەسەو لە خەيالە بېنەژمارەكانى داچلەكا.. (عەلى) يەككە لە ئەشكەنجە دەرە ناسراوكان، لاوئىكى گەنم رەنگ، بارىكەلە و بالابەرز، پۇشاكى كەتافى، سەر بە لىستى سەوز، قىراندى "بىخەون، ئەو دەرەنى يىت، ھەتا بەيانى داركارى دەكەم". ھاودەمى قسەكانى ئەو، ھاوارى ژوورى ئەشكەنجە دەگەيشتە ئاسمان.. دوو پاسەوان كەسكىيان بەبەردەم دەرگەكەدا پەلگىشكرىد... دەرگە داخرايەو... ھىندەي دىكە خەو لە چاوان زىرا. ئاخىر ئەشكەنجە دەرەوونى زۆر لە ئەشكەنجەي جەستەبى كارا ترە. ئەو دەيزانى بۆ دەرگەكەي كردهو و گوراندنى. لە پارەو، كەدا تا دەھات، ھاوار و داد، دەنگى شەلاق و شلپە شلپە ئاو، پاكە پاك و جىنيو، پارەو بە پارەو، ژوور بە ژوور لولى دەرەو و دەنگى دەدايەو... ئاغازادە، ھەستايە سەرپ و پەنجەرەي دەرگەكەي ترازاند و سەيرى دەرەو كرىد.. بە خۇشى و لە خۇبايىبووئەو و تى " وەك سەگ، داركارى دەكەن، لەوانە بەبەسى يىت..". دەنگىك لە دەرەو

قېراندی "سەگباب سەرت بەرە ناوەه!". ئاغازادە بە پەلەپروزی دانىشتەو و خۆی کړکرد... جارېکى دى شریخه‌ی ترازانه‌و‌ی دەرگه، عەلى ئەشکەنجەدەر، چاویکی بەناو هەموواندا گېړا، ړوو له ئاغازادە، که له هەمووان بالابەرتر و قەلەوتر و دیارتر بوو " کئ بوو، له و کونه‌وه سەیری دەر‌و‌و‌ی دەرکړد، پېمنه‌لی دارکاریتدەکه‌م!"

ئاغازادە: مەمم .. من بووم..

عەلى: سەگباب بۆ سەیری دەر‌و‌و‌ی دەرکەى، مەگەر نەموت بخەون؟

ئاغازادە: وتەم ...

عەلى: گوتخوارد، هەستە، وەرە دەر‌و‌و‌ی .. ړوو له‌وانی دیکه، هەر کەس هەستیتەو، دواى ئەم سەرەى دیت، وەك سەگ بتۆپن!

ئاغازادەى کەتە و له‌خۆبایى، زۆرجار وەها قسەیدەکړد، دتوت قسەکەرى میریبه له‌نیو زیندانەکه‌دا، هەمیشە بېخەمى و دلتیایى له‌بەربوونى پېوه‌دیاربوو. سەرى شۆپرکړد و کەوتەپېش عەلى ئەشکەنجەدەر ... هەر کە دەرگە داخرايه‌وه، دەنگى عەلى ئەشکەنجەدەر هات و گوراندى بەسەردا " ئەو کبېلە بگره و دارکارى ئەو سەگبابەم بۆ بکه.. ئاغازادە وەك خۆى دواتر دانپېدانا، کەوتە لێدانى کەسەکه و هاوکات عەلى ئەشکەنجەدەر بەسەرى ئەشکەنجەدەر و ئەشکەنجەدراویشدا دەيگوراندا:

- سەگباب، زیاتر دەستەه‌ل‌پ‌ر، توند له‌ پشت و لاقى بدە، بە‌نیو ئاوه‌که‌دا راکیشى بکه ....

- وتەم ناوت چیه ؟

+ ئای باوکە‌ړۆ، یوسف، ناوم یوسفه‌ خۆتان باشتى دەزانن ....

- چەند کەست کوشتووه

+ ئای خوايا، بە‌خوا بە‌گیانى دایکم کەسم نەکوشتووه، بمکوژن با رزگارم بێت، توخوا بمکوژن با لە‌دەست ئەشکەنجە ئاسووده‌ بم، ئەگەر دەزانن کەسێکم کوشتووه، ئیدى بۆ پرسىام لێدەکەن.

له‌برى ئەو بمکوژنەو، با ئاسووده‌ بم، دایه‌ گیان مردم ...

- لێدە سەگباب، ئەم دایک حیزه‌ قسەناکات، بیکوته، وەك سەگ بیتۆپنە ...

نیوه‌کاتژێرێک بە‌م جوړه‌ ئاغازادە، دارکارى زیندانییه‌کى دیکه‌ى کړد و زیندانییه‌که، هاوارى کړد و پارایه‌وه، وتى و وتیبه‌وه، کە کەسى نەکوشتووه ... بە‌لام دادینه‌دا.. ئاغازادە، رەنگه‌پ‌رپ‌و، بە‌ترسەو‌ه خۆى بە‌ ژووره‌که‌دا کړدووه .. هەمووان له‌ ترسى ئەو‌ى نەکا عەلى ئەشکەنجەدەر، بانگیان بکاته دەر‌و‌ه، خۆیانکړدبوو بە‌ خەوتوو... دەنگى لێدان و راکیش راکیش تا نیوه‌شه‌ویکى

دەرەنگ ھەربەردەوام بوو... کەس خەوی لێنەکەوت.. پاش رۆیشتنی ئەشکەنجە-دەرەکان، دەستبەج ھەر کەسە لە شوێنی خۆیەو کەوتە پرسیار لە ئاغازادە ...، ئالان، کە ھەم پێشتر لێپەستبوو و ھەم بەم کارە ئێوەندە دی رکی لێدەبوو... نیوتەنە بەرزکردووە و پێتوو... - ھەر وەک لە سەردەمی بەعسدا دەتانیست لەم ئەمنخانەدا جی پروودەدات، چۆن لاوانی ئەم شارە دەبوونە خۆراکی ئەم دێوہە، ئەوا ئیستا بەچاوی خۆتان دەبینن، کە کۆرەکانی گەل، گیان-لەسەردەستەکانی دوتی، چۆن وەک قوتابی بەعسییەکان. ئەوێ ئەوان فریانی کەوتن بیکەن، ئەمان تەواویدەکەن. (پروو لە ئاغازادە) کاکێ قارەمان، خۆ تۆ خۆت واتەنی ئاژاوە جی نیت، بۆ پۆرتیان شکاندی؟ جیاوازی تۆ و ئەوان چییە، کە بە فەرمانی ئەوان چاوی زیندانیان دەبەستی و دارکاریان دەکەن؟ دیارە تۆ لەنیوماندا نۆکەری ئەوانی، ئەگەر نا، بۆچی سۆزی ھاوئیشتمانی و ھاوئەتەرەیت وەک خۆت پاگەندە بۆ دەکەیت، بۆ ئەو بەدبەختە نەبزوا؟ یا تۆ درۆدەکە یا خودی پاگەندە ھاوئیشتمانی و ھاوئەتەرەیتی بەخۆی درۆیە و لە راستیدا نیشتمان بۆ ئیمە ی نەدار، زیندانیکی گەورەتر لەم زیندانە یە؟ ئەشکەنجە ی دروونی، ھەمووانی شەکەت کردبوو، ھەر کەسەو لە خەیاڵی خۆیدا خۆزگە ی بەو دەخواست، کە کەسێک ھەبێت و لە پارز و نیازەکانی دڵی بگات.. منالانی بەدبەخت لە چاوپروانی دایک و باوکی زیندانیاندا ھەلئروشکابوون و خێرا خێرا بەدەم خەوی ترسانکەو دەدەچلەکان و شەوگەر بەقەد تاریکەکانی میژوو درپژ بوو، ھیواکان لە پشت دەرگە ی زیندانەکاندا ئەژنۆیان شکابوو .....

* ٥٠ ی ئۆکتۆبەری ١٩٩٢ رۆژی فیدراڵی لە کوردستان. ئەو رۆژە ی کە ھێزەکانی ئەمنی میرایەتی ھەریم، لە شارەکانی ژێر دەسەلاتیدا، دەستیان بە رەشگیرییەکی بەرفروان کرد و زیندانەکان بە سەدان کەسی چالاک و نارازی ئاوەدانکردووە.

Rojî Fîdrallî*

Katêk, ke beagahat, lenêw 'areqeda terr û wirr bûbû, kemêk danîşt, detut mêşkî lekarkewtuwe. Destêkî be rûmetîda hêna û wayzanî pîtekanî pertûkeke leser rûmetî derçûn, prîdaye pertûkeke, bînî ke be 'areqey demuçawî û lamlî xusawe. Yexey tîşêrtekey berizkirdewe û fûyekî be sing û zkîda kird, bellam dadîneda. Hêsta xewallûbû, hestayewe serpê û berew germaweke çû, çend mişt awî be demuçawîda kird, leberxoyewe "bebê aw û panke, eme key jyane." ..

Ew car haterewe û belay rastda xoy be aşpezxanekeda kird, bellku le balkoneke kemêk hewa bîgrêtewe. Hawrêrkey leberdem tenûrêkî tenekeda, ke ew Rojane cêgey tenûrî rastînî girtbuwewe, xerîkî nankirdin bû, rûy têkrid...

- ewe bedyar ew teneke agrewe nasûtêyt, eme germay ew Dozexeye, ke lew dîw mnî le 'areqeda xusanduwe.

Saman : xo her dû Dergey balkoneke û dereweşm kirdûnetewe ta heway fênk bêt.

Alan : çî rûydawe, wa ewrro çalakbûyt û zû nandekey?

Saman : leberewey êware karebaman nîye, pêmbaşbû êsta semuneke bkem.

Alan le dlî xoyda, "detrism toş dllexurpey rûdanêk daygirtbî. Pêş nîwerro bêderdîser le miştumrrekey tenîşt tabloy rageyandneke derçûyn, nazanim îdî...". Bedem bîrkirdnewewe çuwe balkoneke û sernicî ser Şeqame serekîyekey (teyrawa)î da û horrênî otumobêl û dengedengî benzînfroş û erebaneçîyan, detut mezatxaneyê, ştêkî wa sernicî ranekêşa û kşayewe dwawe, detut be dway ştêkda wêlle " nazanim çî bkeyn, baştre be saman blîem.."

- Hawrê saman dellêy çî ewrro neçîn bo pertukifroştin, baştir nîye kemêk bgerrêyn. Xo ewe şeş Mang debêt pyaseyekman nekirduwe, ne serdanî Hawellêk, ne danîştinêkî gillkend.

Saman : başe Hawrê, wa dekeyn.

Alan : bermaweyekî nîwerro nemawe, ta bem Nane germewe, bbûre bew hewîre germewe bîxoyn?

Saman : nexêr, tenya kemêk awerrûnkey petatekey nîwerro mawe...

Her dûk wek karwançî bîrsî destyan be Xwardînî têguşey awe petateke kird. Lepirr, dû çekdar xoyan be Dergeda kird û lûley çekekanyan arastey saman û alan kird...

Saman : ewe çîye, êwe kên û çîtan dewêt?

Çekdarekan : cûlleneken, kwan ewanî dîke?

Alan : ewanî dîke kên, çîye dellêy be'sîyekanin û fêrnebûn le Derge bden?

Çekdarekan : demtdaxe, desthellbirre!

Saman : boçî, çî buwe, kêtandewêt?

Çekdarekan : demdirêjî meke, adey hewyekantanîm bdenê!

Alan : şunasnamey çî? Hîç molletêkî fermîtan pêye, ke hatûn?

Çekdarekan : cenabt namey resmît dewêt, hey gêreşêwên?

Çekdarî yekem, rû le çekdarî duwem: adey bgerrê, bzane çîyan laye, demançe, klaşînkov ya çî dîke?

Çekdarî duwem be gerran benêw jûrekanda xerîkdebêt. Lem kateda alan be dway çekdarekeda derwat û saman destî lenêw hewîrî berdem tunûrekeda demênêtewe..

Çekdarî duwem denghelldebrê: hey, emane 'îzbîn, seyîrî Ew hemû poster û ktêbane (rû le alan) kwa çek û çapxaneketan le kwêye?

Alan : çekî çî û çapxaney çî? Ême awarey (kerkûk)în û le tenîşt qella xerîkî pertûkifroştinîn.

Çekdareke : xêraken, hewyekanyan bînîn!

Saman: şunasnamey çî, şunasname nadeyn, lêprisraweketan le kwêye, ba qsey letekda bkeyn?

Çekdarî yekem, mîllî çekekey radekêşê: xêraken, pêşimkewn!

Çekdarî duwem, be pallnan deyankate derewe û berew nhomî yekem pelkêşyandeken. Çekdarî yekem, xoy be Mallî goşey beramber qadirmekanda dekat, ke lêprisraweke û çekdarêk xerîknin, deypişknin. Lêprisraweke le pêş

çekdarekewe dêteder, ke wek kawboyek demançey be laqedîda şorr kirdbuwewe,
rû le çekdarekanî: emane kê nê?

Alan : awarey kerkûkîn.

Lêprisraw : dezanim, çekdarî kê nê?

Çekdarî yekem : qurban, emane...

Lêprisraw, qsekey pêdebrêrê: ae, dezanim. Byanbene Xwarewe!

Saman bo kwê?

Lêprisraw : bo lay ewanî dî.

Alan : detwanî lêre lêkollîneweman letekda bken, pêwîst be Şwênî dîke nakat, ême
awarey kerkûkîn.

Lêprisraw be çekdarekan : derê m byanbene Xwarewe bo nêw seyareke!

Saman : rêge naden poşakî derewe bpoşîn?

Lêprisraw : byanben ta xoyan bgorn, xêraken dey!

Dû çekdareke, lûley çekekanyan le piştîmlî alan û saman dadenên û deyanbenewe
nhomî serewe...

Alan, dest bo kras û pantollekey debat û bîrî dekwêtewe, ke dû namey nhênî
lenêw Gîrfanî krakeydan. Rû le çekdarekey raserî: brorre derewe, ta kras û
pantollekem depoşm.

Çekdareke : nabê, xêrake xot bgorre!

Alan : leberçawî to natwanî, çî dekey bîke.

Çekdareke deçête derewe. Alan, be xêrayî namekan dexate nêw cantay
poşakekanîyewe û dest be poşînî poşakekanî dekat. Çekdareke dêtewe jûre..

Çekdareke : ewe ew hemû ktêbanetan xwêndû Netewe?

Alan : êwe netanhêşt.

Çekdarî duwem, rû le çekdarî yekem : xêrake letek xot lew jûrewe derîkere derewe!

Alan û saman, seyrêkî yekdî deken û naçar deçne derewe û Dergeke dadexen û pêş
çekdarekan dekwên. Pêş ewey bgene Dergey derewe, alan û saman carêkî dîke
seyrî yekdî dekenewe, beçaw deyanewêt leyekdî bgeîyinin, ke hewllî rakirdin bden,

bellam ke seyrî çep û rastî xoyan deken, hênde qereballxe û çekdar ser sûçekanî girtuwe, hîç bwarî rakirdin nîye..

Alan, le dllî xoyda, êsta ew Xellke hezar û yek guman û pirsyarî bêwellam be Xeyallyanda dêt; “dzîyan kirduwe?”, “pyawî rjêmin?”, “debêt çîyankirdbêt?”, bellam Kes bîrî belay eweda naçêt, ke reşbigîre û deyanewêt Xellkî raperrîw çawtirsên bken û bo Desellatî qerequşî xoyan milkeçyan bken. Grifteke eweye, ke letaw bîrsîyetî û serqallîy, Kes agay le kolanekey ew dîw xoy nîye .

Çekdarekan, berew ewber bo lay otomebîle Serbazîyeke (cêb qyadeke)yan birdin..., alan dûbare kewtewe dwan letek xoyda “ay ke le serdemî be'sda, çende xom lada û çend car hellhatim ta pêwenebim, bellam wa êsta Part û layenêk, ke Rojgarêk lawêtîm lenêw rîzekanîda befîrroda, xom leser bîrkirdnewey cyawaz destigîrdekat”. Nêw otumebêleke, Dayk û Kçêkî Hawsêyan letek pyawêkî penca Salley têdabû. Alan, be laçawêk, seyrî çekdarekan dekat û le dllî xoyda “ ay ke gewc û nahuşyarn, lewaneye pêtanwabêt, ke dastantan tomarkirduwe, eme bû Azadîyeketan, eme bû serwerî Neteweyîtan” ?

Dway têperrkirdnî çend Kollan û Şeqamêk, otumebîleke geyişte berdem (mkafhey mentkawa). Be lêdan û cnêw deste deste, pyaw û jin û Mindallyan dekirde jûrewê, paş pişknîn, le hollêkî gewreyan kirdin, ke nzîkey 100 Kesyan têpestandibû. Barî Ruxsarî her Kesêkyan, beserhatêkî pîrr derd û rencî degêrrayewe, Mrov deytwanî radey wrey her Kesêkyan bixwênîtewe, yekê tirsaw .. Yekê rarra .. Yekê xallî le frufîllî Partayetî û bêdeng. Her yeke le Xeyallêk roçûbû; yekê le bîrî xoşewîstekeyda, yekê le Xemî Mallewe, yekê le Xemî xwêndinî û yekê le bîrî kar û kaspîyekey û derçûn le Zîndan. Bellam hêşta lay Kes roşinnebû, pirseke çîye û leser çî gîrawn?

Bo alan û saman roşnibû, em Hêrşe bo çatirsandin û sepandnewey dezgey emin (Asayş), berrêxrawe. Çünke ewan serlebeyanî rageyandî dî damezrandnewey dezgey eminyan blawkirdbuwewe. Paş çend sat, dûbare be pall û sukayetî reşbigîrkrawan berew Şwênêkî dîke swarî otumebîle Serbazîyekan kranewe. Em car

berew şwênêk, ke Sallêk û çend Mang lewewber, cemawerî begyanhatû, destyan beserda girtbû û dezgekeyan têkişkandibû. Bellam dû hefte lewewber Desellaî Neteweyî serlenwê tazeyankirdbuwewe, ta wek dêwezme lawekanî şar qutbdar. Alan, le demî serkewtin be qadirmekanda, le dlî xoyda "ay ke hemû Rojêk bedyar pertûkekanewe, çende bîrm lewe dekirde, ke axo lew dîw ew dîware berzaneda çî hebêt û çî bguzerêt? Bellam wa êsta debête Serpenayek lewaneye çend Mang ya çend Sall Temenmî têda be raburdû bispêrm". Letek geyştne ber Derge asnînekey nhomî duwem, çend çekdarêk, qayîş û piştewên û klîl û pare û pêûsyan le Zîndanîyekan desend û be şeq û kêblilêdan berew jûrekanî nêw rarrewekanyan debirdin .

Alan û saman û komellêkî dîkeyan berew dwajûrî rarreweke daye ber lêdan û rawnan. Zyatir le (35) Kesyan kirde ew jûrewe. Her letek daxranî Dergey jûreke, ewaney ke ta kemêk pêş, lenêw Zîndanekey ewla bexoşbawerîyewe çawerrêy berbûnyan dekrîd, kewtne dilldanewey xoyan bewey "hkumetî herêma mafî xoyetî û lêkollînewe bkat û baş û xrap leyek cyabkatewe, taweku Asayîşî şar û herêma parêzrawbêt". Hêştay lay zorîne aşkranebû, ke be hawkarî cendirmey turkiye, pelamarî (p. K. K) drawe. Her Kese û derdî dlî xoy dekrîd; 'ebdulqadir"axir çon debêt, lêre ramgrin, min beyanî taqîkirdnewem heye", mehmed "min hemû jyanim pîşmerge bûm", mam xdir"min bawkî şehîdim, bexom Pêşmergey elîlûl bûm", mamosta fuad"min mamostay qutabxanem û karm be Ramyarîyewe nîye", mam mewlud "bexwa kurrm mnîş krêkarî kargey cgerem û hîç lew bezm û rezme nazanim û qetîş têkell be Ramyarî nebûm", axazade "min dillnyam bezûy lêkollîneweman letekda deken û ewey bêtawan bêt, be zûy deçêtewe Mallewe û ewey tawanbar bêt, be szay gel degat...."

Saman : berrêz, kê tawanbare? Detwanî pêmbllêy kêtan bkujn, kêtan sîxure, kêtan bertîlxor û kêtan nokeî dujimnane?

Alan : beboçûnî min hîç Kes behelle negîrawe, eme reşbigîre û bo çawtirsênî Xellke, bo sepandnewey dezge dapllosênerekane, bo gêrranewey barudoxî pêşuwe, her

boye le her gerrek û leher twêjêk çend Kesêk gîrawn, ta Kes newêrêt dij be gêrranewey keşî serdemî be'sîyekan narraîzî bêt...

Berdewam bedem kranewey Dergekewe qse û razekan depçirran û Kesêkyan deaxnîye jûrewê. Le jûrêkî beramberda hawar û nalley eşkencedrawan degeyişte keşkelley Asman. Betundî carêkî dîke, Dergeke krayewê û qsewbasekanî brîrî û hemû wek kewillkraw le Şwênî xoyan bêdengibûn. Lawêkî kurte bala, qjî lûl û serêkî xirr, fretir le mîsrî deçû, çaket û pantolle nîlîyekey dyarbû, ke hî lengefroşîye, çaketekey be baskî çepîda dabû, be wirdî û hepesawîyewê çawî benêw Zîndanîyekanda gêrra. Lem kateda alan demî birde bnagwêy saman û pêyut " xot meke be xawenî, aram le hewlêr çîdekat, çon dezanêt ême gîrawîn."?

('ezîzî Zîndanewan : kamanen, kwan Hawrêkî?

Aram : lêre nîn.

Bedem serbadanewê bewatay nedozînewey hawrêkanî, wîstî berew dwa hellgerrêtwê, Zîndanewan be pall kirdîye jûrewê û Wtî: bo kwê ? To lelay ême mîwanî!

Aram : kake Gyan, axir braderekanî min lêre nîn û min bexom hatûm le dway ewan degerrêm, to natwanî bimkeyte jûrewê!

'ezîzî Zîndanewan : fermû danîşe û zorblîyê meke, ewe fermanî 'eqîd (Simko)ye, bzane çon detwanim!

Tund Dergey daxistewê û laweke be hepesawîyewê, carêkî dî çawî benêw zîndayyekanda gêrrayewê, destbecê saman bangîkrid...

Saman : aram .. Aram

Aram : ewe lêre çîdeken, çon min êwem nebînî, leserçî gîrawn?

Alan : ey pêmannallêyt, to le kwêwe dyêt, dellêyt be mîwanî bo êre hatûy?

Aram : mîwanî çî, min beserdan bo lay êwe hatim, ke çûme Kawilbuweketan, jnekey hesenî Hawsêtan, wtî " le dirzî Dergewê beçawî xom dîtîm, asayîş letek ew Malley Xwarewê girtî". Mnîş, canTakey xom, lay ewan dana û pêmbaşbû bêm le asayîş pirsyartanbkem. Her ke hatme asayîş birdimyane lay berrêweberî asayîş

(Simko) û pêmut, ke dû braderm lelayen çekdarî êwewe, em dwanîwerroye le Mallewe gîrawn û hatûm bzanim boçî û beçî tometbarkrawn. Ewîş yekser wtî " toş komunîstî, yaxwa bexêrbêyt, başe bepêy xot hatûy? Carê em Şew lelanan mîwanbe û ewsa pêdellêm". Îdî bem core minyankirde lay êwe. Başe katêk ke min hatme demî Dergeke, bo min êwem nebînî?

Alan : rastîyekey xoman le to şardewe, taweku nemanbînî. Hem derkewtinî ktuprî to, paş çend katjêrêk le destigîrkirdinman le asayîşî hewlêr, boman cêgey sersurrman bû, hem gumanî ewemankird ke pêwebûbî û nemanuyist be bonewey êmewe bitkene jûrewe.

Aram : dey pêyannewtûn bo gîrawn?

Lawêkî Balla mamnawnidî barîkelle (zerrdeşt), qsekey pêbrî û lêypirsî " kake to le kwêwe hatûy"?

Aram : le slêmanîyewe.

Zerrdeşt: lewê çi xer bû?

Aram : dellên le snûrî turkye şerre, ey to bo gîrawît?

Zerrdeşt : ême sê brayn, dukanî Wênegrîman heye. Katêk ke geyîştme dukan, wityan (Mehmud)î brat gîrawe û pêyangutuwe ta to nerroyt, ew bernaden. Mnîş hatim û wek to bexêrhatinyan lêkirdim û frrêyandame lay brakem û wityan ta ('Umer)î brat neyêt, to bernadeyn, îdî bem core hîwadarm Dayk û babe pîrekeşman nehênne êre.

Selam : ême kargey pêllawman hebû, lepîrr komellîk çekdar hatnejûrewe û pelamaryandayn û bexom û Mnall û şagirdekanmewe, bebê ewey pêmanbllên, çî rûydawe û leser çî, rapêçyan kirdîn.

Xdir: bra ewe alan û kake saman dezanin, ke min le Malle cîranêkî ewan mîwanbûm û letek jin û Kçî xawenmallekeda mnîşyan girt. Herçende wtim bra min bawkî şehîd ...m, bellam Kes gwêy lêrranegirtim.

Alan : ewan bexoyan dezanin, boç em hemuwe Xellkeyan destigîrkirduwe û dyare amancêkyan heye. Bêcge le Yasa qerequşîyekey (be's) le çi Şwênêkî em dunyayeda,

bra lecyatî bra û mîwan le cyatî xanexwê û şagrid le cyatî xawenkar, gîrawe? Emane ewe dû hefteye emnekey be'syan awedankirduwetewe, awadeken, axo paş de Sall çî bew Xellke reşurrûte bken?

Hello : ey çare, xonakrê, çawerrêy girtinê Mall û Mindallekanîşman bîn?

Alan : pêwîste destbecê manbigrîn, Mangirtin le Xwardin. Ta bexêrayî lêmandeprişnewe û berellamandeken, egîna lem kone emneda damanderrzênin.

Axazade : detanewêt lenêw Zîndanekeşda ajawe bnênewe, êwey komunîst û bêdîn, her xerîkî ewen!

Saman : ême nkollî le komunîstibûnman nakeyn, bellam dillnyabe, eger bexot lenêwmanda sîxurî ewan nebît, qed le pêş êmewe dernaçît, îdî ew mastawkirdne dadtnadat. Ême ajaweçî nîn, ajaweçî ew Partanen, ke fermanrrewan, ewanen ke em beyanîye ême le rageyandinêkda ramangeyand, ke dezgey asayîş bo serkutî Xellke û ewan neyantwanî ême bedro bxnewe û dway çend satêk sedan Kesyan axinye pişt em Dîwarane, meger wa nîye, meger (be's)îş her awaynedekrid?

Alan, hestayewe serpê û çuwe pişt Dergeke û le kunî Dergekewe,seyrêkî Asmanî kird, ke beqeder demî mencillek lêwey dyarbû. Car care pole kotrêk, spî spî tîşkî xoryan leser ballekanyan deşkanewe û le ast serbanî emneke, bexêrayî têdeperîn. Ahêkî qull " xozgem be xotan, awa azad defrrin, herçende lem wllate êweş le kuştubirr bêbeş nîn, bellam car carê, ke Mnallanî çeçawesû û çekdarekan agayan lênebêt, ballefrêyekî êwaranî ban qella, çêjî xoy heye. Axo em êware şoxeke dillgîrekey min, leber qelawe têperrîbêt, axo zanîbêtî bo em êware pertûkekanman le tenîşt tabloy rageyandneke, rîznekekridûn? Lewaneye bebyanûy pertûkikrîn çend carêk be berdem Şwênekemanda têperrîbêt. Ax birrwa nakem, bem zuwane le pişt em dîware berzanewe derbazbîn. Xozge demtwanî wşê be wşey arezuwekanî em dwanîwerroyem be gwêçketda bçirpênim, taweku naumêdî xozgekant cwanemerg nekat. Eger twanîbam, gişt Zîndanekanî cîhanim derrûxandin û çekekanim detwandnewe û Celadekanim be dîwarî pêşewey em emnexaneda dekirdne dawell û hêmayek bo Roje reşekan û sîmay Serbazîyaney şarm degorrî, ta hezî to bo bînînî

Filmêkî romansî, bebê tris û dilerawê beberdem em eminxaneda têperrê. Bellam şoxekem betenya her to nît, her êsta sedan zarok û jin û pyaw, çawerrêy gerranewey kurr û hawser û bawê û Daykyanin, naaga lewey ke çendîn Dergeyan leserdaxrawn. Ewan naaga le fermanî qerequşî ewaney ke be hîwayekewe bo nwênerî parleman hellyanbjardin, çawerrên, le bêşewî em êwareda, amêzî pîr mîhrebani, nîgayekî pîr Xemze û naz, destêkî besoz, qorrey zikyan lebîrbbatewe"... Şîrîxey berrûdaxistnî kune biçkolekey Dergeke, lew Xeyalle bêkotayye rayçllekand û Zîndanewaneke, qîrrandinî : danîşe, nemut Kes hellnestêtewe, Kes neyête pişt Derge?

Alan, paşewpaş kşayewe dwawe û danîştewe, Nûsînî yadaweyyekani ser dîwarekey pişt serî sernicîrrakêşa ... "Ax bo satêk azdî, muhemed 5/10/1985", "şîw'yet le sêdare behêztre, 'elî 12/8/1987", "dildarekem xozgem bew sataney ke le amêzm degritî, azad 28/9/1990", "bo debêt Mrov awa destemo bikrêt? Min tawanim tenya gerrane le dûy Nan, midhet 19/11/1991" .... Benaw kone Şwênî zopakeda, ke be kunêkda be serbanewe bestrabû, gerra û parçe berdêkî nûktîjî dozîyewe û le pişt serîyewe destîkrid, be Nûsîn û hellkollînî dîwareke " hestin ey hozî beşmeynetan/ dîlanî bîrsîyetî dunya! / Le tenûrî bîrubawerrman / qrrimjinî trîşqeasa / tenûrî axrîne hestin! / Ba hellîpêçîn dewrî kon / rabîn û jêrûjûr keyn cîhan / êmey hîç bîn be gîşt ey koylan/ axreyn şerre, şerrî serumall / ba yekgirtû bîn hevallan / be înternasîwnal / rizgar debê însan..., alan 5/10/1992"

Berdewam Xellkî frrêdedraye jûrewe û hêndîkyan bo eşkence debirde jûrekey beramber.. Letaw hawarî jûrî eşkence û bêşwênî û bîrsyetî û germa û bonî gorewî û binball û hallawî dem û tengawî û pelkêşkirdnî Zîndanyan le rarrewekeda, Kes xewî lênedekewt ... Şîrîxey kranewey Derge, her Kesew le Xeyalle bêtejmarekanî daçlleka.. ('elî) yekêk le eşkencedere nasrawekan, lawêkî genim reng, barîkele û Ballaberz, poşakî ketafî, ser be lîstî sewz, qîrrandî "bxewn, ewey dengî bêt, heta beyanî darkarî dekem". Hawdemî qsekanî ew, hawarî jûrî eşkence degeyişte Asman.. Dû pasewan Kesêkyan beberdem Dergekeda pelkêşkird... Derge daxrayewe ... Hêndey dîke xew

le çawan zrra. Axir eşkencey derûnî zor le eşkencey cesteyî karatre. Ew deyzanî bo Dergekey kirdewe û gurrandinî. Le rarrewekeda ta dehat, hawar û dad, dengî şelaq û şillpe şilpî aw, rake rak û cnêw, rarrew be rarrew, jûr be jûr lûlî dexward û dengî dedayewe... Axazade, hestaye serpe û Pencerey Dergekey trazand û seyrî derewey kird.. Be xoşî û le xobayîbuwenewe wtî " wek seg, darkarî deken, lewaneye be'sî bêt..". Dengêk le derewe qîrrandî "segbab sert bere nawewe!". Axazade be pelepruzê danîştewe û xoy kirrkird... Carêkî dî şîxey trazanewey Derge, 'elî eşkenceder, çawêkî benaw hemuwanda gêrra, rû le axazade, ke le hemuwan Ballaberiztir û qellewtir û dyartir bû " kê bû, lew kunewe seyrî derewey dekrîd, pêmnêlêy darkarîtdekem"!

Axazade: mmimim .. Min bûm..

'elî:segbab bo seyrî derewe dekey, meger nemut bxewn?

Axazade: wtim...

'elî: gutixward, heste, were derewe .. Rû lewanî dîke, her Kes hestêtewe, dway em serey dêt, wek seg btopin!

Axazadey kete û lexobayî, zorcar weha qseydekrid, detut qsekerî mîrîye lenêw Zîndanekeda, hemîşe bêxemî û dillnyayî le berbûnî pêwedyarbû. Serî şorrkird û kewtepêş 'elî eşkenceder ... Her ke Derge daxrayewe, dengî 'elî eşkenceder hat û gurandinî beserîda " ew kêblle bigre û darkarî ew segbabem bo bke.. Axazade wek xoy dwatir danîpêdana, kewte lêdanî Keseke û hawkat 'elî eşkenceder beserî eşkenceder û eşkencedrawîşda deygurand:

-segbab, zyatir destithellbirre, tund le pişt û laqî bde, benêw awekeda rakêş bke ....

-Wtim nawt çîye ?

+ ay bawkerro, îwsif, nawm îwisfe xotan baştirî dezanin ....

-Çend Kest kuştuwe

+ ay Xwaya, bexwa begyanî Daykim Kesm nekuştuwe, bimbujin ba rizgarm bêt, tuxwa bimbujin ba ledest eşkence asûde bim, eger dezanin Kesêkim kuştwe, îdî bo pirsyarm lêdeken ,

Lebrî ew bimkujnewe, ba asûde bim, daye Gyan mirdim...

-lêyde seghab, em Dayk hîze qsenakat, bîkute, wek seg bîtopêne ...

Nîwekatjêrêk bem core axazade, darkarî Zîndanîyekî dîkey kird û Zîndanîyeke, hawarî kird û parayewe, wtî û wtîyewe, ke Kesî nekuştwe ... Bellam dadînedana... Axazade, rengperîw, betirsewe xoy be jûrekeda kirdewe .. Hemuwan le tirsî ewey neka 'elî eşkenceder, bangyan bkate derewe, xoyankirdbû be xewtû... Dengî lêdan û rakêş rakêş ta nîweşewêkî dreng herberdewam bû... Kes xewî lênekewt.. Paş royiştî eşkence-derekan, destbecê her Kese le Şwênî xoyewe kewte pirsyar le axazade ..., alan, ke hem pêştir lêypestîbû û hem bem karey ewendey dî rkî lêdebuwewe.. Nîwtene berizkirdewe û pêyt...

- her wek le serdemî be'sda detanbîst lem eminxaneda çî rûdedat, çon lawanî em şare debûne xorakî em dêwezme, ewa êsta beçawî xotan debînin, ke kurrekanî gel, Gyan-leserdestekanî dwênê, çon wek qutabî be'sîyekan, ewey ewan firyanekewtin bîken, eman tewawîdeken. (Rû le axazade) kakî qareman, xo to xot watenî ajaweçî nît, bo portyan şkandî? Cyawazî to û ewan çîye, ke be fermanî ewan çawî Zîdanyan debestî û darkaryan dekey? Dyare to lenêwmanda nokerî ewanî, eger na, boçî sozî hawnîştmanî û hawneteweyt wek xot pagendey bo dekeyt, bo ew bedbexte nebizwa? Ya to drodekey ya xudî pagendey hawnîştmanî û hawnetewîy bexoy droye û le rastîda Nîştman bo êmey nedar, Zîndanêkî gewretir lem Zîdaneye?

Eşkencey derûnî, hemuwanî şeket kirdbû, her Kesew le Xeyallî xoyda xozgey bewe dexwast, ke Kesêk hebêt û le raz û nyazekanî dllî bgat.. Mnallanî bedbext le çawerrwanî Dayk û bawkî Zîndanîyanda helltruşkabûn û xêra xêra bedem xewî trisnakewe dadeçllekan û Şewgar beqed çaxe tarîkekanî mêmû drrêj bûbû, hîwakan le pişt Dergey Zîdanekanda ejnoyan şkabû.....

* 05î Oktoberî 1992 Rojî fîdrallî le Kurdistan. Ew Rojhî ke hêzekanî emnî mîrayetî herêm, le şarekanî jêr Desellatîda, destyan be reşbigîrîyekî berfirwan kird û Zîdanekan be sedan Kesî çalak û narrazî awedankirdewe.

كۆترە خوتناويىيەكە

چەند پۇژىڭ بوو، ئارامى شار شىۋابوو، سىماي سەربازگەبىيانەي قەلە، سەردەمى ھېرشەكانى ھۆلكىۋى لاي خەلڭ ويناڭدەكرد. يېشىر خەلڭ لە سەنگەرەكانى دەرووبەرەو لاشەي كوپ و ھاوسەر و برا و باوكيان بۇ ھاتىبوو، پۇك و بىزارى لىۋانلىو بوو. خەلڭى لەبىرى پاشەكەوتكىردنى خۇراكدا بوو، مىلىشىي پارتە فەرمانپەرۋاكان ھەردوو دەرگەي شاربان گرتىبوو، رېگەياننەدەدا خەلڭ ھاتوچۇ ئاسايى بىكات، ھەر بۇيە نىخى شتومەك لە بازاردا ۋەك لاقاۋى بەھار لە ھەلچوندا بوو.

ئىۋاران زەردەي دەمكەل، دەتوت شكانەۋەي وئەي دەرپاي خوتنە لە ئاسماندا بەيانىيانىش دوكلەي ھاۋەن و ئارپىچى، بەزى كازىۋەي لە پشت خۇيەۋە دەشاردەو. ترسى مەرگ، خوتنى لە دەماردا دەمەياند و پوخسارى خەلڭ زەردەھەلگەپاۋ ۋەك خەزان، مۇتەكەي ئاۋارەبوۋنەو، ئۇقۇرى لە خەلڭى رەشوروت بېرىبوو. پەنگى ھەلېزىكاۋ و چاۋى واقورماۋ دەستفرۇشانى شېخەلە، تېپەي ئاناسايى دىل خوتىندىكاران، ترس و پاكەپاكەي ژنانى ئاۋكىشى دارەتو و كەسەنەزان، سىماي شەپى مىلىشىكانى (لۇبنان) يان بە شار بەخشىبوو. سەنگەرى سەربانى مالاڭ و دامەزراۋەكان. لولەي مەرگى پوۋ لە خەلڭ لەنئو ئۆتۇمۇبىلى سەربازى مىلىشىكان، ھەموو يەك پەياميان لەسەر پۇژنامەكانى كازىۋە ۋە ھەۋالنامەكانى خۇرنىشەن پادەگەياند " ئەمپۇ يا سبەي، دىۋەزمەي مەرگ لە باۋەشتەندەگىت، ئىۋە ساۋاكان، كىركارنى مافوور و چىنەن و جگەرە، ژنانى لەنگەفرۇش، مىردمىنلانى سۈلگەر و بۇياخچىيانى پىش چىشتەخانەكان، ئىۋە ئەي پاسەۋاننى كۆيلەتى، ئەي ئەۋانەي كە مەرگ لە لولەي چەكەكانى ئىۋەۋە سىنگى خەلڭ نىشانەدەگىت.

شەۋانە چەكدارەكانى فلان و فىسار، لېرەۋ لەۋى لە باداۋا و كەمەربەندى شار، بە پروۋى يەكدىدا ھەلدەشاخان و چەند مالا ھەژارڭ، كە ھىشتاكە دىۋەزمەي ئابلۇقەي ئابوۋرى گىيانى نەكىشاپوۋن و تۋانىبوۋيان بە پاشماۋەي زېلدانى نىشتىماپەرۋەران و كارتۇن و پىخ و سەۋزە و تەپەي گەنىۋى بازارەكان گىياندەركەن، دەكەۋتەنەبەر بەزەي گولەھاۋەن و فىشەك، فىشەكە ۋىلەنا، بەلگە لە لولەي چەكى ھاۋسېكەيانەۋە دەردەچوۋ. ئەم جارە دايك و باكى ئەۋ پىۋە نەبوۋن، خوشكە چىكۆلەكەي تۇ بەركەۋت و ھەزار و يەك خۇزگەي مىنلانى لە دىلا خەلتانەخوتن بوۋن.

ھەموو پارتە بەناۋ ئۆپۇزسىۋنەكان كەۋتەنە خۇكۇردنەۋە و ئامادەيى بۇ ھېرشىك، كە بۇي

هەبوو لەلایەن نەیارى پارتە دۆستەكەیانەو بەكرتە سەربان. یا بۆ دەربڕینی هەلۆستى هەلپەرستانە و فريودانى جەماوەرێك، كە نارەزايان بەرامبەر پارتە فەرمانرەواكان دەردەبرى. هەمووان هەر لە بەشدارانى دەسەڵاتەو تا پاشكۆكان و بێدەسەڵاتە دەسەڵاتخوازان، كەوتنە ژاراوكردى مێشكى جەماوەر بە بىرى نىشتمانپەرورەى و نەتەوەچىيەتى، تاوەكو جەماوەرى بەگيانەتوو، دەست بۆ هیچ هەولێكى شۆرشيگێرانە بۆ لەنێوبردى شەپ نەبات.

هەولێ زىندووكردەوێ بەرەى كوردستانى و پێكپێنانى كۆمىتەى ئاشتى و دژى شەرى براكان، يەكێك بوو لەو هەولانە و لەلایەن رێكخراوە نەتەوەچى و نىشتمانپەرەكانەو، لەو لاشەو چەپ و رێكخراوە جەماوەرىيەكان لە هەولێ بەرگرتن بە شەرك بون، كە لە تەقینەو دا بوو.

گەرمای هاوین، تاوى سەندبوو. سێبەر بەرەو خۆرەهەلات لە كشاندابوو، هەموو كەسێك گوتى بۆ بىستى دەنگى تەقەوهرۆ هەلخستبوو، پێكدادانەكەى دوێنى ئێوارەى لاى «يارىگە»ى شار، وەك بانگەوازێك زۆربەى ئەندامان و هەلسوراوانى رێكخراوە جەماوەرىيەكانى لە بنكەى (يەكێتى بێكاران) كۆكردەو، كارایى نىكبوونەوێ شەپ لەسەر هۆش و بۆچوونى كەسەكان هێندە تاوى سەندبوو. قسەوباسەكانى بەپادەى هەلچوون و ئاشارامى گەرمكردبوون. لەنێو بەشداربوواندا سێ بۆچوون بەرجەستە بووبوون؛ نەرمپەر (ناشتىخواز)، كە زۆرینە بوو، ميانپەر (دەسەڵاتخواز)، توندپەر (بەرەنگارى جەماوەرى)، كە كەمەياتى بوو، بەلام هەر سێ لا لەسەر ئەو هاوراوبوون، كە دەبێت شتێك بۆ بەرگرتن بە شەركە بەكریت. مشتومپ لەسەر ئەوێ چى بكریت، تا دەهات گەرمتر دەبوو، هەندێك جار هەلچوون و توانج لەيەكدان و هەندێك جار ئارامى و خاوبوونەوێ دەمارەكان. يەك لە دواى يەك نۆرەى قسەكردن بەرنەدەكەوت، هاوبۆچوونانى دوێنى، دژەبۆچوونى ئەورۆ بون و دژە بۆچوونانەى دوێنى نزیك و هاودەنگ. مەترسى شەپ، هۆكارێك كە هەموو هاوسەنگىيەكانى تىكدابوو..

عەبۆ: هاوڕێيان، بەبۆچوونى من ئىستا دەبێت لە بىرى ئەو دا بىن، كە شەپ رابگرين، نەك پێشنيارى دەسەڵات یا شورا. جەماوەر لەم كاتەدا راگرتن شەپاندەوێت نەك شتى دىكە! وەك باسمان كرد، ئێمە لە بانگەوازانەكاندا بۆ گشت لایەن و رێكخراوەكان، خاوبارى راگرتنى شەپين، لە وەلام بە بانگەوازانەكان، چەند رێكخراوێك ئامادەى خۆيان بۆ خۆپشاندانى هێمنانەى ئەم دوانیوهرۆیە دەربڕیو.

دلۆ: ئێمە، هەموو كات پێشنيارى شورا دەكەين، خەلك دەبێت

شورای گەركە و كارگەكان پێكپێن، كاتێك كە توانیمان شەپ رابووستین و شار لە میلیشیاكان چۆلكەين، ئەو كات شوراكان و ئێمە و هەر لایەنێكى دىكە كە پشیتوانى

پیشنیاره که ی ئیمه دهکات، له بهرپوه بردنی شارددا به شداریده که یین. به لām ئیمه دهبیت ئه وه بزاین، که نابیت پنگه بدریت هیچ لایه نیکى شه پکه ر ئه م هه له بۆ خۆی بقۆزیتته وه بۆ هپرش بۆ سهر به رامبه ره که ی.

عه لۆ: به لām هاوړپیان، وهك ناشکرایه به دريژایى میژوو، شه پى بۆرژوازی چ له نیوان دوو دهوڵهت یا له نیوان دوو میلیشیادا بوو بیت، ته نیا بۆ لاوازکردنى چه وساوان بووه و به هه مان شیوهش ناشتى بۆرژوازی بۆ سه قامگيرکردنى ئه م لاوازییه و جیگيرکردنى یاسا و به رژه وه نندییه کانى. بۆیه وه لāmى ئیمه بۆ ئه م هه وڵه ی بۆرژوازی، بۆ ئه م شه په، ناشتى نییه، به لکو له نیو بردنى شه په به شه پى شۆرشگيرانه. هیچ کات ئه و دوو لایه نه واز له شه پ نه ایئن، چونکه راگرتى له دهستى نه واندا نییه و هیچ کاتیکیش چه کداره خه له تاوه کانى بان ساختمانه کان و که نارى شه قامه کان چۆل ناکه ن و به ره کانى شه پ به جینا هیئن، ته نیا ئه و کاته نه بیت، که جه ماوهر پشتیانی به رده دات و جه ماوهر به رامبه ریان سه نگه ر ده گریئت. پیویسته ئیمه هه ر هه نگاو ئیکمان به م ئامانجه وه بیت؛ چ پاگه نده و چ ریپیوان و چ پیکه پنانى دهسته ی چه کدار و شورا.

عه بۆ: ئه م برادره دهیه ویت، به خه یالپالووى کۆمونه به ریابکات. ئیمه ئیستا بیجگه له راگرتى شه پ، هیچى دیکه مان پیناکریئت ئه مه خۆدزینه وهیه له کارکردن.

دلۆ: نا هاوړپیان، ئه م دوو بۆچوونه هیچ کامیان، ناگوئجن، ئیمه دهبیت ئه م هه له بقۆزینه وه و شوراکان دروستیکه ی نه وه، شار له چه کدار چۆل بیکه یین و له نیو شارددا به خۆمان دهسه لات بگړینه دهست.

عه لۆ: باشه هاوړپیان، وا شارمان له چه کدار چۆل کرد و شوراکان سییه کی دهنگیان به دهسته پینا، ئه و دوو به رامبه ر دهنگ به شه پکه ران ده دهن و هه م نه خشه کی شه رانى شه پ، به سه رکوت کردن ناچار یانده کات. هه روه ها له وه لāmى ئه و برادره ی دیکه دا، باشه ئه گه ر شه پى شۆرشگيرانه مان پیناکریئت، ئه و ناشتوانین شۆرشگيرپین، ده ی که واته به بۆچوونى تو، ده بیت دژه شۆرشپین و داوا له باله کانى بۆرژوازی بکه یین، که واز له شه په میلیشیایه که یان به پین و وهك دوو برای نه ته وه یی، سه روه ریمان بکه ن.

دلۆ: ئه م برادره له قسه کانیدا زۆر نا ئومید دیاره و باس له بوونى هیژیکى که دهکات، که له پشتى ئه م شه په وه بیت. به لām وهك ناشکرایه، ئه م شه په په گوپیشه ی کۆنى هه یه و له ئیستادا قهیرانى ئابوورى و کی شه له سه ر دهسه لات، هۆى سه ره کی هه لگيرسانه وه ی شه په که یه، نه ك له به رامبه ر پڕۆلیتاریادا.

عەلۇ: بە بۆچوونی من، ئەم شەپە یا راستەر بلیین ئەم شانۆگەرپە، درپژەى هەمان شانۆگەری شەپەکانی کەنداو. چونکە ئەووە چەند مانگیگە خەلک بەکوشتنەدەن، کەچی تازە بە تازە لە راگەیانەندەکاندا باس لەووە دەکەن، کە "زۆر ناشیرینە لە رادیۆ و تەلەفزیۆنەکاندا جنیو و ناوونائۆرە بە سەرۆکەکان بدرئ"، تازە خەریگە رایگەییین، کە شەپە! گەر ئەمە شانۆگەری نییە، ئەى چییە؟ دیارە وەك لە گەپانەووی لەشکری بەعسدا بۆ سەرکوتی خەلک ۱۹۹۱دا دەرکەوت. کە ئەمەریکا و هاوپیمانە کوردەکانی دەرھێنەری ئەو شانۆگەرپە بوون و ئامانجیش تێکشکاندنی بزوتەنەوێک بوو. کە لە دەرەووی نەخشەکانی ئەواندا راپەری. بە بۆچوونی من تەنیا کارئیکیش، کە پێویستە دەستی بۆ بەرین، ئەوویە: یەکەم، بانگەوازی گشت چەکدارەکانە بۆ راگرتی شەپ و گەپانەووە بۆ ناو پرزەکانی جەماوەر بکەین. دووهم، خۆپیشاندانی بەردەوام لە گەپەك و شوپینەکانی کارەووە بۆ سەر بنگەکان و دامەزراوەکان، بەشیووی سەرتاسەری. رێکخەستنی خەلک بۆ دەرکردنی چەکدارەکان لە سەریان و گەپەكەکاندا، تاکاتیك کە هاوسەنگی هێژ بە قازانجی جەماوەر دەشکێتەووە، ئەو کات زەمینی بۆ راپەڕینی چەکدارانە لەباردەبێت. هەلبەتە ئەوەمان لەبیرنەچێت، کە پێویستە ئەم هەولە سەرتاسەری بێت، نەك تەنیا لێرە، وەك ئەووی چەند مانگە لە ناوچەکانی دیکە شەپە و کەچی تازە لێرە داچلەکاوەن. شورا و هەر رێکخراویکی خەباتکار و شۆرشیگێڕ لە هەناوی بزوتنەوێکی ئاوا دا دیتەدەرەووە، نەك بە بانگەواز و دروستکردنی لە بنگە پارتییەکاندا!

دەلۇ: هاوڕێیان بەپرۆای ئیمە دەبێت شوراكان دروستبکەین و شەپ رابگرین. گرنگ ئەوویە ئەم ئیوارەپە چیبکەین؟ ئیمەش ئەو هەنگاوەمان پێباشە، بەلام بە خەیاڵ نا! تائیستا لە قسەو-باسەکاندا ئاوا دەرەكەیت، کە زۆرینە لەتەك ئیمەپە، لایەنی دووهمیش، لێرەدا بە خۆپیشاندانی ئارام و کاری هاوێش لەتەك هەر لایەنێك، پارزێپە. کەواتە شتیك نەماوە تا لەسەری بوووەستین. لە وەلامی ئەو برادەرەدا، دەلیم ئیمە بێدەنگ نەبووین، بەلكو بەیاننامەمان دەرکردووە.

عەلۇ: هاوڕێیان، ئیمە ناتوانین نیشانەى ناشتی لە قۆل بکەین، ناتوانین هەلگری دروشمێك بین، کە لە خزمەت خودی بۆرژوازیادیە، ناتوانین بەبێ ئامادەپ، خەلک بکەینە نیشانەى تەفەنگەکان.

عەبۇ: بە قسەى ئیووە بێت، تا پرۆلیتاریای جەمان یەکنەگریت، دەبێت چاوەروانبین. ئەمەش بۆ ئەوێرۆ تەنیا شانخالیکردنە لە ژێر ئەم ئەرکە، هاوڕێیان. گەر قسەپەك نەماوە، با برۆین!

ئامادەبىۋان، بېجىگە لەۋانەي، كە ھاۋپاي غەلۇ بوون، بەرەو شوپىي يەكگرتنەۋەي ھەردوۋ باي خۇپىشاندانەكە كەۋتەنەي. بەناۋ دەستفرۇشەكانى بازارى شىخەللادا بەرەو مەيدانى نافورەكەي قەلا تېپەيپن. لەتەك ھەر ھەنگاۋىكىدا بەكۆمەل خەلەك دواياندەكەۋت، رەك و بېزارى خەلەك بەرادەيەك بوو، كە دەنگوت ھەموو كاتى كەۋتەنەي ئەم شەمەندەفەرەيان دەزانى، تا گەيشتە سېپاي نافورەكە، چەند ھەزار كەسەك كۆبۈنەۋە. خەشاماتەكە لە ۋەستانىدا شەپۇلىدەدا، درۋشى جۇراۋجۇر دەنگەكان ھېندە نارېكىبون، لە چەند مەترېكىشەۋە تېگەيشتەن لېيان سەختىبوو. لە ناۋەندى خەشاماتەكەدا كەسەكەيان بەرزكردەۋە و دەستى بە نىشانەي داۋاكردن لە خەلەكەكە تا بېدەنگېن، بەرزكردەۋە، چەند جارەك كۆكى و بلىندگۆكەي لە دەمى نەزىك كەردەۋە ....

قەسەگەرى يەكەم: جەماۋەرى بەرپىز، ئىمە دژى شەپىن، با ئاشى بگەرتنەۋە، با شەپ رەگىن، با پارەي تەقەمەنى و خەرجى شەپ، بىرپىت بە داۋدەرمان بۇ منالان ... ھەر ئىستا ھەزاران مىندال لەبەردەم ھەپەشەي مەرگدان، كەچى سەدان ھەزار دىنار دەكرپنە خەرجى چەك و تەقەمەنى قەد لە خۇتان پەرسىۋە بۇچى؟ دەي كەۋاتە ھەموو بەيەك دەنگ بەلېن، نا بۇ شەپ، بەلې بۇ ئاشى! .. نا بۇ شەپ، بەلې بۇ ئاشى!

قەسەگەرى دوۋەم : نازىزانم، خەلەكانى دژى شەپ، بىرۋاننە ئەم بارەكە پارتە فەرمانپەرۋاكان درۋستيانكردوۋە، بىرۋاننە بارى ئىانتان، ئاۋارەكان .. خەلەكى ئەم شارە، شەپ چ بەدبەختىيەكى بەسەر-ھىناۋىن، ئايا كەس لە ئىۋە خۋازىياري ئەم شەپەيە؟ كى دەنگى بەم پارتانە داۋە، تا ھەر كات وىستىيان ھانا بۇ شەپ بەرن؟ كاتىك كە بۇ خەلەكى داۋاي ئازۋوقەيان لېدەكەين، لە ۋەللامدا پىماندەلېن "مىرمان ساۋايە و بودجەمان نىيە"، كاتىك كە بۇ ئاۋارەكانى كەركوك داۋاي خانۋويان لېدەكەين يا داۋايان لېدەكەين كە لە كەلاۋەي سەربازگەكاندا دەرياننەكەن، لە بەرامبەردا دەست بە پارانەۋە و بىانۋو ھىنانەۋە بۇ خۇدزىنەۋە دەكەن و لە كەلاۋەكاندا دەريانندەكەن و سەربازگە دەزگەي ھەۋالگىرى بۇ گىيانى خەلەك رېكدەخەنەۋە ھەر كاتىكىش دەنگۆي شەپپىت، فرمىسكى تىمساحى بۇ ئاۋارەكان دەپۇن. ئاۋارەكان، خەلەكى بەرپىزى شار، ئىدى كاتى ئەۋە ھاتوۋە ھەموۋان بەيەك دەنگ بەلېن نا بۇ شەپ، بەلې بۇ ئاشى .. نا بۇ شەپ، بەلې بۇ ئاشى! .. نا بۇ شەپ، بەلې بۇ ئاشى! .. نا بۇ شەپ، بەلې بۇ ئاشى! .. نا بۇ شەپ، بەلې بۇ ئاشى!

لەم كاتەدا لە شەقامى باتەۋە بەشى دوۋەمى خۇپىشاندانەكە گەيشتە بەرۇ، كە لە كۆمەلەك كۆمەلە و رېكخراۋ پېكەتەبوو، بە چەلەپىزان پىشۋازىيان لېكرا .. خەشاماتەكە ھېندە گەۋرە

بووبوو، له لايه ن پځخه رانی خۆپيشاندا نه كه وه كۆنترل نه ده كرا.. ئیدی دروشم و هاواری خه لك، دروشمه ئاماده كراوه كانی دهسته ی به پتوه بهر نه بوون، به لكو قسه و ويستی ناخی خه لكه كه بوون و ههر كه سه قسه ی دلی خوی ده چړی ...

قسه گه ری سییه م : حزبی ئییه، حزبی چینی کریکار و زه حمه تکیش، دژی شه پ تیده کوشیئت. ئییه خوازیاری راگرتی ده سته جی شه پین. ئییه جه ماوه ر بۆ وه ستانه وه دژی شه پ و خۆپځخستن له شوری کارگه و گهره كه كاندا، بانگه وازده كه یین. ده بیئت هیژه شه پ كه ره كان له نیو شار بچنه دهر وه. ئییه خوازیاری پځك پینانی ده سه لاتی شورایین، نا بۆ شه پ، به لی بۆ ناشی.

پاش چه پله لیدان، نوښنه ری به شی دووه می خۆپيشاندا نه كه، كه له بری چهن د پځخراوئك قسه یكرد، به رزكرایه وه ...

قسه كه ری چواره م: جه ماوه ری به شه رف، وا له م نیوه دا دوو پارتی برا شه پiane و ته نیا ده سته كه وتی مژووی نه ته وه كه مان (پار له مانه - كۆرپه كه مان) له ده سته ده چیت، كۆرپه ی ده سه لاتی نه ته وه ییمان زینده به چالده كرت. فرياكه ون با به هه موو لایه كمان ئەم شه پره نارپه وایه، كه ناحه زانی نه ته وه كه مان ناگری خۆشده كه ن، راگرین. دوو پارتی برا، به به شداری گشت دلسوزانی نه ته وه كه مان، فه رمانپه وایی ئەم خاكه ئازاده بكه یین. ئییه كۆمیتیه كه مان پځك پیناوه و به ناوی "كۆمیتیه ی دژی شه پي براكوژی"، به یانی به ناوی ئیوه وه ده چینه بارگه كاك مه سعود و مام جه لال و داوی راگرتی شه پيان لیده كه یین ...

ئه و پۆژانه هه ركه س چ به چاك و چ به خراب بدوایه، ههر چه پله پزانبوو، چونكه خه لكی له سه رده می سه رۆکی سه رۆكانه وه تووشی ئەم دهرده كوشنده یه بووبوون. دهنگه دهنگی خه لكه كه، زهنگی ئه وه بوو، كه نارپه زایه تی خه لك دژ به شه پ له سه رووی ئاستی بیركردنه وه ی پارته كانه وه یه. هه ركه سه له شوینی خۆیه وه دهنگی به رز ده كرده وه ...

- ئییه نه هاتووین تا بتانن پینه خزمه ت جه نه راله كانی شه پ.
- ته نیا به له نیوپردنیان وهك (به عس) كۆتایی به شه پ دیت.
- ئیدی له مه زیاتر ناتوانین چاوه رپی به لینه كانیان یین، مه رگ له چاوه روانی مه رگه سات خۆشتره. نه ده توانین پینه دهر، نه ده توانین شه وان بپخه م له مالی خۆشماندا سه رخه وئك بشكینین، تاكه ی چاوه روانی مه رگ، ئیدی به سه !

ړك و بیزاری خه لك له وه دهرچووبوو. كه بتوانیئت كۆنترۆل بكړیئت. دهسته ی سه ره رستی

خۇپىشاندانەكە راپانگە ياند " ئەورۇ كۆتايى بە خۇپىشاندانەكە دەھىنن و سەبەئ سات (۴) پاشنىوهرۇ لە مەيدانى كۆترى ئاشى كۆدەبىنەو، ئىستا داواتان لىدەكەين، بلاءوى لىيكەن "....

لايەن و رىكخراوكان ھەر يەكە و جەماوهرى لافىتەبەدەست و خەلكانى خۇيان بەرەو بىنەككانيان بەرىكرەدەو. ئەوھى مايەو، كەسانىك بوون، ئىدى چاوپروانى و دانبەخۇداگرتن بۇيان واتاي نەبوو، ھاتبوون ئارامى بۇ شار بگىرەنەو يان گيانى خۇيان بووبو بەبار بەسەريانەو، لى رىزگاربن، ھاتبوون لە جامى پىرووى پك و بىزارىيان، لافاوى راپەرىن ھەستىن و بارگەكانى شەرى كۆيلەتى راپمالن. لافاوى بىزارى بەھەموو لادا شەپۇلى دەدا، خۇپىشاندەران ياخييانە بەرەو بەردەم بارگەى پارىزگا ئاسايش مليان دەنا. لەوئىش كۆمەللىك گوتيان بۇ نوئەرى پارتى مافى چارەنووس، كە لە ھەولئ ئەوھدا بوو پك و بىزارى جەماوهرى بەگيانھاتوو بەلارنىدا بەرى، تاكو لە دزى پارتە رەقىبەكەى بەكارىبەرئىت. بەلام ئەمە تەنيا خەونى نىو كۆشكى سەرورەران بوو. ھەشامات شەپۇلىدەدا و خەللكە دەستىكرە ھەيا و ھوو و فىكەلپىدان. نوئەرى سەوز ناچاربوو، واز لە قسەكانى بېئىت. ھەراو و ھاو ھوى خەللكە ناچارىكرە، بەرەو بارگەى سەوزى بگەرئەتەو. ئەو جا رىئىپوانگەران بەرەو بارگەكانى پارتى دايك و ئوئوئومى بە پىچەوانەوھە ملياننا و بە "دروشى خۇتان و شەرتان بۇ دەرەو" بە بەردەم بارگە زەردەكەى (شىراتۇن)دا، كە ھەك دومەللىك لەنىوشاردا ھەلتۇقپىبوو، تىپەرىن. پىاوانى سەرۇك ھەك پىشەينى ھەمىشەبىيان ئاسمان و زەوييان لە جەماوهرى نارازى و دژشەپ، كرده ئاگر و ھەرچى بەشە بودجەى داودەرمان بوو، كرىيانە ئاگر و ئاسن و بەسەر خۇپىشاندەراندا باراندىان ... خۇپىشاندەرانى بىچەك و دژشەپ ناچار لە بەرامبەر دەستىزى نەپراوھى قارەمانانى شەپدا، بە چەند برىندارىگەوھە ئەو ناوھيان چۆلكرد. ئەو برىندارانەى كە لەبەرەدەم دەرگەى بارگەى شەپكەراندا بەجىمابوون، خىزىندرانە ژىرزەمىنەكانى ئەشكەنجەدان.

خۆر ھەك خوازىارانى دلشكاوى ئاشى، بەرە بەرە ئاوابوو و شەوى شەپكەران بالى بەسەر شاردا كىشايەو. لە ترسا توند توند دەرگەكان داخران و كەس نەيدەويرا بە ئارامى لە مائى خۇيدا سەرخەوئ بىشكىتت. بەشدارانى چاوپرۇ خۇپىشاندانەكان، لە چاوپروانى ھەلگوتانى دەستە شەوگوتەكاندا خەويان لىزراپوو. دەرگەوتنى خۆر لە دەمكەلدا نىشانەى زىندوووانەوھە بوو، تىشكى خۆر لە تەپوتۇز و دوكلئ شەپدا، كەم رەنگىر بەرچا دەكەوت، تىشكى پوناكى خۆر ترسى تارمايە بكوژەكانى لە دلى خەلكدا دەرەواندەوھە. سىماى شار، دوودلى پىوھ دياربوو. ھەركەسە و كاتىك كە بەرەو شوئى كار دەكەوتەرئى، دلى لە مشتىدا بوو، نەوھك بەو بەيانىيە زووھ، دەستە شاراوھكان بىرفىنن. سات بە سات خەلك لە چاوپروانىدا بوو، تا بزائىت ئەو

ئىۋارەيە چ پروودەدات. سەرشەقام و كۆلەنەكان بە ياساۋل و ھەۋالگىرەكانى زانىيارى و پاراستن گىرابوون، تا لە جموجوۋى خەلک ئاگاداربىن و نەخشە و پىلانەكانىيان بۇ سەركوت باشتىر داپرېژن.

كاتى ۋەلاموەرگىرتنەۋى پىرسىيارە بېئەژمارەكانى خەلک نىكىبوۋبوۋەۋە. رادىۋ و تەلەففىزىۋنەكانى دەسەلاتداران ھەپشە و گورەشەيان لە خەلک دەكرد، ئەگەر دەست بۇ كارى ئاۋاۋەگېرى بەرن، مەبەست لە ئاۋاۋە، خۇپىشاندىنى دژى شەپ بوو.

خۆر گەرم گەرم داگەپابوو، دەتوت نەفرەت لە شەپ و ئاشقى دەۋلەمەندىن و ھەزاران دەكات، گەرم داگەپابوو تا خوين لە موۋولەكانى خەلکدا جۆشېدا و بۇ راپەرىنەۋە ھانىيانىدات. خۆر گەيشتبوۋە لاي چەپى كۆترەكە. ھەر رېئوارېك كە دەگەيشتە لاي، لىدانى دلى خىراتردەبوو. كۆترۆكەى ئاشقى، داماو سەرى لەنىۋ بالەكانىدا ھەشاردابوو... تىپەى دلى چەند گەپەك ئەۋلاتر دەبىسترا ... ھىژ لە بالەكانىدا پرابوو.. ئاۋازى ئاشقى لە قورگىدا خىكابوو و بەترسەۋە چاۋى بىپىۋە ئەۋ لولەچەكانەى، كە لە پشت كەلاۋەكانى كۆلانى تەجىل و ەرەبان و سەر تەلارە سەۋزەكەى بەرامبەر بانكى ھەرىم، دلى خەلکىيان نىشانەگىرتىۋ و لە دوپئ شەۋەۋە لەسەر سەنگەرگىرتىن و لە خوينگەوزانى جەماۋەر، راپىنزابوون.

لە گىشت لاۋە خەلک بەرەۋ چوارپانى مەيدانى كۆترەكە خىردەبوۋنەۋە، كەسانىكى زۆر لەتاۋ گەرمى خۆرەتاۋ، خۇيان ھاۋىشتىبوۋە سىبەرى دوكانەكان ... نوپىنەرى كۆمەلەى ئاۋارەكان، دەنگى ھەلپى. كۆترۆكانى ئاشقى، كە بىنيان پەنجەى مەرگىپنەر، پەلەپىتكەى چەكەكان فشاردەدات، دلەخوربەيان ئاۋىسەند، بالىشكاۋ فرىانەكەۋتن لەبەردەم پىژەنەى مەرگدا ھەلپىن. لە گىشت لايەكەۋە، رەھىلەى گولەى پاگەندەكەرانى دىموكراسى و مافى مروف، دايكرد. دەۋرۋەرى مەيدانى كۆترى ئاشقى لەبرى سەنگەرەكانى پىشەۋەى رېم، درايە بەر ئاگرى چەكى قارەمانانى شەپ. جەماۋەرى مۆلخواردوو، شلەزا و ھەلەداۋان تەنبا راستە شەقامى بازارى سىروان و باتە دەرەتانىك بوون بۇ دەرەزىبوون. لە چاۋتروكانىكدا جەستەى لە خوينگەوزاۋى چەند بىرىندار و كوژراۋىك بوۋنە تابلۋى ئاشقى لەسەر شەقام و شۆستەكان. لە ماۋەى نىۋان دەستپىژەكاندا، ھەر چۇن بوو بەشدارانى خۇپىشاندىكە تۈنبايان بىرىندارەكان رىزگارېكەن و بە تاكىسى بەرەۋ فرىاگوزارى بىانگۈزىنەۋە. ھەرچەندە ھەللىسورۋانى يەككىتى كارمەندانى نەخۇشخانەكان بەۋ كارە ھەستان، بەلام فرىا نەدەكەۋتن و جەستەى لە خوينگەوزاۋى چەند كەسپىك لەۋ ناۋە كەۋتبوو رىزگار بىكەن. بەرامبەر كۆترى ئاشقى، جەستەى بېگىيانى لاۋىكى ەرەبىزمان، كە ھىشتا تابۆكەى دەستى كە لەسەرى نوۋسرابوو "لا للهرب، نعم

للسلام، يعيش مام جلال و كاكه مسعود..." بهرنه دابوو، خوځي گه شي ته خته سپيه كهي، كه نيشانه ي ناشتيخوازي بوو، سوور سوور نه خشانديوو، خوځي ورده ورده نووسينه كهي داده پوشي، دهوت توند گرتوويه تي تاكو ناسيوناليسته كان به تابووري پېنجه م تاوانبارينه كه ن و بيسه لميښت، كه دژي (به عس) ه و دؤستي خه لكي كوردستان. نه و نه يتواني له و خه ونه ي ناشتیه روهري داچله كي و تابلوكه ي به نيوجه واني نه وانه دا بچه قښت، كه ناشتيخوازيان له تهك سهره ران فېركردبوو.

نهم ديمه نه بوو بووه تان و پؤي سرودي خرؤشاني جه ماوهر و چړنوگيگر كړدني نازاره كانيان به دهم گيانه لاوه له شوسته كان و به خوځي گه و زاويان نهم پرسيارانه ي له ميژوودا نووسيه وه "نا نه مه بوو پرزگاري نيشتمان، كه سالانيك مژده يمان پنده درا؟ نا نه مه بوو بهرهمي گيانه خشي هه زاران و دهنگداني مليؤنيان؟ نا نه مه بوو دهستكه وتي راپه پنه كاني نازار و نه يلوولي ۱۹۹۱؟

دوكان و بازار، گشتي داخرايوون، ههر دهتگوت رؤژاني پاش راپه پنه كاتيك كه له شكري (به عس) گه راپه وه. رېوياران به خړايي تيده په رين، وهك بلې سيېه ريان بووه ته مهرگ و راويانده نيټ. له تهنيشت پرده كهي ته عجيل، چهند كه س له سهره رشتيگه پراني خويشانده كه يه كيان گرتبووه و تا بيريك له داهاتووي خويان بكه نه وه، نه كا سبه ي شتيك رووبدات. سهره كه له ي عه لو، كه به شداري خويشانده كهي نه كړدبوو، په دابوو و به توانجه وه روو له (عه بو) پرسى ..

- كوا نيشانه سپيه كهي قؤلتان، خو ئيوه ناشتيخوازيوون، بوچ له لايه ن برا نه ته وه بيه كانتانه وه خه لتاني خوځنكران؟

وهك نه وه ي كه سيان گوځيان له پرسياره كهي نه بوو نيټ، كه سيان وه لاميان نه دايه وه ... عه بو: ده بيټ بيريك له باري خومان بكه ينه وه. بوارتيك بو چالاكي نه ماوه ته وه، به بوچووني من ده بيټ نه وشو و كه سمان له مائي خوماندا نه خه وين، چونكه به دلنپاييه وه دهسته چه كداره كان بو دهستگيگر كړدني هه لاسوراوان دهرده چن.

دلؤ: ئيمه تاوه كو سهرووي خومان برپارنه دات، ناتوانين دهرچن. ده توانن له تهك ئيمه دا بېن بو بنكه و تا مهرگ پاريزگاري له خومان ده كه ين. ههر كه زؤريش ناچار بووين، ده چينه شاريكي ديكه و دريژه به كاري خومان ده دهين.

نوښهري رنځخواه كوردستانيه كان (ن. ر. ك): نا كاكه گيان، ده بيټ ئيمه وهك ليژنه يه ك بچينه لاي سهر كړدايه تي هه ردوو لاي شه ره كه و پيانيبليين، كه ئيمه لايه نكري ناشتين.

دلۆ: ئېمە ئامادەنېن، كارى ئاوا بىكەين، چونكى دەزانېن تاوانبار كىيىپ، مەگەر لەسەر تەلارە سەوزەكەى بەرامبەر بانكى ھەرېم تەقەمان لېنەكرا؟ ئەى مەگەر خۇتان ئالېن، چەكدارەكانى ئاسايىشتان بېنىوون، كە چونەتە كەلاوۋەكانى گەرەكى تەعجىل و دامەزراون. مەگەر چەند چەكدارىكى خۇتان كە پارېزگارى خۇپىشاندانەكە بوون، بەدەستى ئەوانە نەكوژران، ھىشتاكە ئىوۋە دەچن و داواى بەزەبىيان لېدەكەن؟

(ن. پ. ك.): تكتاتان لېدەكەين، باسى ئەوۋە نەكەن، كە چەكدارى ئېمە بەشداربوون و كوژراون، تاوۋەكو ئېمە بەوۋە تاوانبارنەكەن، كە تەقەمان لە چەكدارەكانى ئاسايش كرديت!

عەلۆ: بە بۇچوونى من نە بوارى كاركردن و ھەلسوران بووۋەتە كۈنەمشك، تاوۋەكو بەرەو ھەندەران پەنابەرىن، نە پىئويىست بە كىنووشېردن لە بەردەم سەرورەران دەكات، نە پىئويىست بە بارگە-گواستەنەوۋە بۇ شارى دىكە دەكات! ئەوۋەى برپارى دايېت، دژى بەرەى دژەشۇرش خەباتىكات، ئەوا بەردەوام دەبېت و ھېزىكى جەماوۋەرىش دەبېت، كە بېيىتە پالپىشتى، ئەوۋەش كە لە توانايدا نىيە با برۋات پاكانە بۇ قەسابانى سەرکوتە خۇپىشاندانەكەيان كر دووۋە و ئىوۋە دەرچوون، ئەى ئەو ھەموو خەلكە كە بەشدارى خۇپىشاندانەكەيان كر دووۋە و پاگەندەيان بۇ خەلك-ھەلخراپ كر دووۋە و لافىتەيان بەرزكر دووۋەتەوۋە و دروشمىاندەوۋە، چىبىكەن و بۇ كوئى بچن؟ نەخىر تەنبا رېنگەچارە، بەردەوامىدانە بە راگەيانندن و پىكخىستى و دەستېردن بۇ پىكپىنئانى رېكخراوۋەى جەماوۋەرى گەرەك و ناوۋەندەكانى كار و فېردانى لافىتە و دروشمە سازشكارىيەكان، بەئى تەنبا بە بزۋوتنەوۋەى ئاوا دەكرىت بەر بەشەر و ھېرشى سەرورەران بگېرىت، كە بۇ سەندەنەوۋەى ئەو ئازادىيانەى كە جەماوۋەر لە رامالېنى دەسەلاتى رژىئى بەعسدا بەدەستىانېنئاون، بەرپىيان خىستوۋە!

ھەرچەندە قەسەكانى عەلۆ، سەرودى دەرگرتن و دژىبوون، بەلام كورمېنئانى مەزەندەكەيان بۇ شەرپراگرتن، زمانى كولكردبوون و ھىچ ۋەلامىيان نەدايەوۋە... پاش يېنەوۋەبەردەى قەسەوباسەكان، دواجار برپاردرا راگەياندىك بىلاوبىكرىتەوۋە، كە تىيدا تاوانبارانى ئەم ھېرشە بخىرنە پروو و ھەرەوۋە سەردانى رۆژنامە و رادىو و تەلەفېزىيۇنەكان بكرى. تاوۋەكو داواى بىلاوكردەوۋەى راگەياندىنەكەيان لىبىكرىت.

ئىستائىدى ناومىدى بالى بەسەر شاردا كىشابوۋ، دەرگە و پەنجەرەكان تووند گىرابوون. كەسانىكى زۆر لە مالى خۇياندا نەدەمانەوۋە و پرويان لە دۆست و ناسىاوانىيان نابوو. زەنگى گەرەنەوۋەى سەرکوت و رفاندنى نارازىيان لە نبوۋەى شەودا لە گوئى خەلكىدا دەزىنگايەوۋە. لەتاو دلەخورپە و شىۋاۋى ھۆش و بىر، خەلكى خەۋى لىزرا بوو. ئەو شەوۋە زۆر كەس لە چاۋەرۋانيدا

بوون، تا بزانن هەلۆیست و بۆچوونی دەرەو و ناووە دەسەلات بەرامبەر ئەو تاوانە چی دەییت...

رادیۆ و تەلەفزیۆنی پروژەردی پارتە پاشپەوهکان رایگەیان، کە ئەو خۆپیشاندانە لادانە لە یاسا و چەپەروی منالانەییە و ناییت خەلک چیدی بەشدارى تێداکەن. راگەیاندى پارتە فەرمانپەروا شەپکەرەکان، بانگەوازیان بۆ خەلک بۆلۆکرەو، کە هەر کەسێک بەشدارى لەو کارانەدا بکات و هەوڵی وەها کارێک بدات، ئەوا سزای یاسایی دەدرێت و پێگە بە ئاژاوەگێڕى نادریت، ئەوانەى خۆپیشاندان دەکەن، کۆمەڵێک ئاژاوەچین و دژى بەرژەوهندى بالای نەتەو و نیشتمان خەلک فریودەدەن ...

زۆر لایەنى دیکە بێدەنگ مانەو و وەك ئەوێ کە لەم شارەدا هیچ پروینەداییت. بەو شیوەیە ئەوێ دەبوو بکرایە، نەکرا و ئەو تاوانە گەورەییە پەردەپۆشکرا. چونکە خۆپیشاندانى دژى شەپ، ناوەرۆکی پوچی نیشتمانپەرورە و نەتەوچییەتی دەسەلاتدارانى دەرەخست. ئەو پرسیارانە بێوێلام مانەو: مەگەر ئەوانەى خۆپیشاندانیان کرد، کورد نەبوون؟ مەگەر خوازىارى راگرتى شەپ نەبوون، تا پێگە بۆ گەڕانەوێ بەعس خۆشەنەبێت و جارێکی دیکە مائیان وێراننەبێت و پۆلەکانیان نەبنە سووتەمەنى شەپى ناپەروای دەسەلاتخوازن؟ مەگەر خۆپیشاندان بۆ دژایەتى شەپ و گێرانەوێ تەبايى نەبوو، مەگەر ئەوانەى تەقەیان لە خۆپیشاندانەکە کرد، دژى ناشى نەبوون، ئیدی بۆ بێدەنگەى لیکرا و پەردەپۆشکرا؟

ئەوانەى سوودیان لە شەپدا بوو و بەجۆرێک نۆکەرى بازارگانانى شەپ و چەکسازى بوون، نیشانەیان لە لەشکرى ناشى گرت و خەلتانیخوێنیان کرد. لەشکرێک، کە ناشى لای ملکەچى نەبوو، لەشکرێک بوو لە نەوێکانى راپەرین، ملکەچى سنوور و یاساکانى شەپکەران نەبوو، لە هەناوى ناپەزایەتى جەماوەرەو هاتبوو، بۆیە لە خوێنیان گەوزاند. خۆپیشاندانى دژى شەپ، پەيامى راپەرینەوێ جەماوەرى لە کەشکۆلدا بوو، راپەرینێک، کە شەپکەرانى ئەرۆى دەکردە برا و هاوێشى بەیانى، راپەرینێک، کە پەيامەکانى راپەرینى ئازارى دەگەیان دە شوین خۆى، راپەرینێک، کە ناوەرۆکی هاوینیشتمانی و هاوینەتەوێ دەوڵەمەندان و هەزاران، سەرورە و ئێردەستان، شەپخوازن و ناشیخوازن دەخستەروو، بۆیە بە رۆژى نیوەرۆ و بێسکەردنەو هەردوو بەرەى شەپ پێکەو و لەیەک کاتدا لولەى چەکەکانیان کردە خۆپیشاندەرانى دژە شەپ و لاوانى هەولێر و دارەتوو و کەسنەزان و قوشتەپەیان خەلتانیخوێنکرد.

مارچى ١٩٩٨

Kotre xwênawîyeke

Çend Rojêk bû, aramî şar şêwabû, sîmay Serbazgeyyaney qella, serdemî Hêrşekanî holakoy lay Xellk wênadekrid. Pêştir Xellk le Sengerekanî dewrubere we laşey kurr û hawser û bra û bawkyan bo hatbuwewe, rik û bîzarî lêwanlêw bû. Xellkî lebîrî paşekewtkirdnî xorakda bû, mîlîşyay Parte fermanrrewakan herdû Dergey şaryan girtbû, rêgeyannededa Xellk hatuçoy asayî bkat, her boye nîrxî ştunek le bazarda wek lafawî Behar le hellçûndabû.

Êwaran zerdey demkel, detut şkanewey Wêney deryay xwêne le Asmanda beyanyanyanîş dukellî hawen û arpîcî, bzey kazîwey le pişt xoyewe deşardewe. Tîrsî Merg, xwênî le demarda demeyand û Ruxsarî Xellk zerdhellgerraw wek xezan, motekey awarebûnewe, oqrey le Xellkî reşurrut brîrbû. Rengî hellbzirkaw û çawî waqurrmawî destifroşanî şêxella, tirpey naasayî dlî xwêndkaran, tris û rakerrakey jnanî awkêşî daretû û Kesnezan, sîmay şerrî mîlîşyakanî (lubnan)yan be şar bexşîbû. Sengerî serbanî Mallan û damezrawekan, luley Mergî rû le Xellk lenêw otomobêlî Serbazî mîlîşyakan, hemû yek peyamyan Leser Rojnamekanî kazîwe û hewallnamekanî xorîngîn radegeyand " emrro ya sbey, dêwezme y Merg le Bawêstandegrêt, êwe sawakan, krêkaranî mafûr û çnîn û cgere, jnanî lengefroş, mîrdîMnallanî swallker û boyaxçyanî pêş çêştixanekan, êwe ey pasewananî koyletî, ey ewaney ke Merg le luley çekekanî êwewe singî xelk nîşanede grêt.

Şewane çekdarekanî flân û fîsar, lêrew lewê le badawa û kemerbendî şar, be rûy yekdîda heldeşaxan û çend Malle hejarêk, ke hêştake dêwezme y abloqey abûrî Gyanî nekêşabûn û twanîbûyan be paşmawey zbilldanî nîştmaperweran û karton û rîx û sewze û terrey genîwî bazarekan Gyanderken, dekewtneber bezeyî gulehawen û fîşek, fîşeke wêlle na, bellku le luley çekî Hawsêkeyanewe derdeçû. Em care Dayk û bakî ew pêwe nebûn, xuşke çkolekey to berkewt û hezar û yek xozgey Mnallaney le dillda xelltanîxwên bûn.

Hemû Parte benaw opozsyonekan kewtne xokokirdnewe û amadeyî bo Hêrşêk, ke

boy hebû lelayen neyarî Parte Dostekeyanewe bikrête seryan, ya bo derbrînî hellwêstî hellperistane û frîwdanî cemawerêk, ke narrezayyan beramber Parte fermanrrewakan derdebrî. Hemuwan her le beşdaranî Desellatewe ta paşkoka û bêdesellate Desellatixwazekan, kewtne jarawkirdnî mêşkî cemawer be bîrî Nîştmanperwerî û Neteweçîyetî, taweku cemawerî begyanhatû, dest bo hîç hewllîkî şorrîgêrrane bo lenêwbirdnî şerr nebat.

Hewllî zîndûkirdnewey berey Kurdistanî û pêkhênanî komîtey aşî û dî şerrî brakan, yekêk bû lew hewllane û lelayen Rêkixrawe Neteweçî û Nîştmanîyekanewe, lew laşewe çep û Rêkixrawe cemawerîyekan le hewllî bergirtin be şerrêk bûn, ke le teqîneweda bû.

Germay hawîn, tawî sendibû. Sêber berew xorhellat le kşandabû, hemû Kesêk gwêy bo bîstinî dengî tequhorr hellxistibû, pêkdadanekey dwênê êwarey lay "yarêge"î şar, wek bangewazêk zorbey endaman û hellsurawanî Rêkixrawe cemawerîyekanî le binkey (yekêtî bêkaran) kokirdewe, karayî nzîkbûnewey şerr leser hoş û boçûnî Kesekan hênde tawî sendibû, qsewbasekanî berradey hellçûn û naaramî gerimkirdbûn. Lenêw beşdarbuwanda sê boçûn berceste bûbûn; nermirrew (aşîtxwaz), ke zorîne bû, myanerrew (Desellatixwaz), tundirrew (berengarî cemawerî), ke kemayetî bû, bellam her sê la leser ewe hawrrabûn, ke debêt ştêk bo bergirtin be şerreke bikrêt. Miştumirr leser ewey çî bikrêt, ta dehat gerimtir debû, hendêk car hellçûn û twanc leyekdan û hendêk car aramî û xawbûnewey demarekan. Yek le dway yek norey qsekirdin bernedekewt, hawboçûnanî dwênê, djeboçûnî ewrro bûn û dje boçûnaney dwênê nzîk û hawdeng. Metrisî şerr, hokarêk ke hemû hawsengîyekanî têkdabû..

‘Ebo: Hawrrêyan, beboçûnî min êsta debêt le bîrî eweda bîn, ke şerr rabgirîn, nek pêşnyarî Desellat ya şura. Cemawer lem kateda ragirtnî şerryandewêt nek şî dîke ! Wek basman kird, ême le bangewazekemanda bo gişt layen û Rêkixrawekan, Xwazyarî ragirtnî şerrîn, le wellam be bangewazekeman, çend Rêkixrawêk amadeyî xoyan bo xopîşandanî hêmnaney em dwanîwerroye derbrîwe.

Dlo: ême, hemû kat pêşnyarî şura dekeyn, Xellk debêt Şuray gerrek û kargekan pêkbiheşnin, katêk ke twanîman şerr rabwestênîn û şar le mîlîşyakan çollbkeyn, ew kat şurakan û ême û her layenêkî dîke ke pşîtwanî pêşnyarekey ême dekat, le berrêwebirdnî şarda beşdarîdekeyn. Bellam ême debêt ewe bzanîn, ke nabêt rêge bîdrêt hîç layenêkî şerrker em hele bo xoy bqozêtewe bo Hêrş bo ser beramberekey. 'Elo: bellam Hawrrêyan, wek aşkraye be drêjayî mêjû, şerrî borijwazî çî le nêwan dû dewllet ya le nêwan dû mîlîşyatda bûbêt, tenya bo lawazkirdnî Çewsawan buwe û be heman şêweş aşî borijwazî bo seqamgîrkirdnî em lawazîye û cêgîrkirdnî Yasa û berjewendîyeکانî. Boye wellamî ême bo em hewlley borijwazî, bo em şerre, aşî nîye, bellku lenêwbirdnî şerre be şerrî şorşigêrrane. Hîç kat ew dûlayene waz le şerr nahênin, çunke ragirtnî le destî ewanda nîye û hîç katêkîş çekdare xelletawekanî ban saxtmanekan û kenarî Şeqamekan çoll naken û berekanî şerr becênahêlln, tenya ew kate nebêt, ke cemawer piştîyanberdedat û cemawer beramberyan Senger degîrêt. Pêwîste ême her hengawêkman bem amancewe bêt; çî pagende û çî rêpêwan û çî pêkhênanî destey çekdar û şura.

'Ebo: em bradere deyewêt, be Xeyallpillawî komune berpabkat. Ême êsta bêcge le ragirtnî şerr, hîçî dîkeman pênakrêt eme xodzîneweye le karkirdin.

Dlo: na Hawrrêyan, em dû boçûne hîçkamyan, naguncên, ême debêt em hele bqozînewe û şurakan drustibkeynewe, şar le çekdar çollbkeyn û lenêwşarda be xoman Desellat bigrînedest.

'Elo: başe Hawrrêyan, wa şarman le çekdar çollkird û şurakan sêyekî dengyan bedestihêna, ewa dû beramber deng be şerrkeran deden û hem nexşekêşeranî şerr, be serkut-kirdin naçaryandekat. Herweha le welamî ew braderey dîkeda, başe eger şerrî şorşigêrraneman pênakrêt, ewa naştwanî şorşigêrbîn, dey kewate be boçûnî to, debêt djeşorşibîn û dawa le ballekanî borijwazî bkeyn, ke waz le şerre mîlîşayyekeyan bhênin û wek dû bray Neteweyîy, serwerîman bken.

Dlo: em bradere le qsekanîda zor naumêd dyare û bas le bûnî hêzîkî ke dekat, ke le piştî em şerrewe bêt. Bellam wek aşkraye, em şerre regurrîşey konî heye û le êstada

qeyranî abûrî û kêşe leser Desellat, hoy serekî hellgîrsanewey şerrekeye, nek le beramber prrolîtaryada.

‘Elo: beboçûnî min, em şerre ya rastir blîên em şanogerîye, drêjey heman şanogerî şerrekanî kendawe. Çünke ewe çend Mangêke Xellk bekuştindeden, keçî taze be taze le rageyandnekeyanda bas lewe deken, ke "zor naşîrîne le radyo û telefzyonekanda cnêw û nawunatore be serokekan bidrê", taze xerîke raygeyyênin, ke şerre! Ger eme şanogerî nîye, ey çîye? Dyare wek le gerranewey leşkirî be'sda bo serkuî Xellk 1991da derkewt, ke emerîka û hawpeymane kurdekanî derhênerî ew şanogerîye bûn û amancîş têkişkandinî bzûtenweyek bû, ke le derewey nexşekanî ewanda raperrî. Beboçûnî min tenya karêkîş, ke pêwîste destî bo berîn, eweye : yekem, bangewazî gişt çekdarekane bo ragirtî şerr û gerranewe bo naw rîzekanî cemawer bkeyn. Duwem, xopîşandanî berdewam le gerrek û şwênekanî karewe bo ser binkekan û damezrawekan, beşêwey sertaserî. Rêkxistinî Xellk bo derkirdnî çekdarekan le serban û gerrekekanda, Takatêk ke hawsengî hêz be qazancî cemawer deşkête, ew kat zemîne bo Raperrînî çekdarane lebardebêt. Hellbete eweman lebîrneçêt, ke pêwîste em hewlle sertaserî bêt, nek tenya lêre, wek ewey çend Mange le nawçekanî dîke şerre û keçî taze lêre daçllekawn. Şura û her Rêkixrawêkî Xebatkar û sorşigêrr le henawî bzûtneweyekî awada dêtederewe, nek be bangewaz û drustkirdnî le binke Partîyekanda!

Dlo: Hawrrêyan bebirrway ême debêt şurakan drustibkeyn û şerr rabgirîn. Gring eweye em êwareye çîbkeyn? Êmeş ew hengaweman pêbaşe, bellam be Xeyall na ! Taêsta le qsew-basekanda awa derdekeêt, ke zorîne letek êmeye, layenî duwemîş, lêreda be xopîşandanî aram û karî hawbeş letek her layenêk, razîye. Kewate ştek nemawe ta leserî buwestîn. Le wellamî ew bradereda, dellêm ême bêdeng nebûyn, bellku beyannameman derkirduwe.

‘Elo: Hawrrêyan, ême natwanîn nîşaney aştî le qoll bkeyn, natwanîn hellgirî druşmêk bîn, ke le xizmet xudî borijwazîdaye, natwanîn bebê amadeyî, Xellk bkeyne nîşaney tfengekan.

‘Ebo: be qsey êwe bêt, ta prrolîtaryay cîhan yeknegrêt, Debêt çawerrwanbîn. Emeş bo ewrro tenya şaxallîkirdne le jêr em erke, Hawrrêyan. Ger qseyek nemawe, ba brroyn !

Amadebuwan, bêcge lewaney, ke hawrray ‘Elo bûn, berew Şwênî yekgirtnewey herdû ballî xopîşandaneke kewtnerrê. Benaw destifroşekanî bazarî Şêxelllada berew meydanî nafurekey qella têperrîn. Letek her hengawêkda be komell Xellk dwayandekewt, rik û bêzarî Xellkî beradeyek bû, ke detgut hemû katî kewtnerrêy em şemendefereyan dezanî, ta geyîştne sêrray nafureke, çend hezar Kesêk kobûnewe. Heşamateke le westanîda şepolîdeda, druşmî corawcor dengekan hênde narrêkbûn, le çend metrêkîşewe têgeyiştin lêyan sextibû. Le nawendî heşamatekeda Kesêkyan berizkirdewe û destî be nîşaney dawakirdin le Xellkeke ta bêdengbin, berizkirdewe, çend carêk kokî û blindgokey le demî nzik kirdewe ....

Qsegerî yekem: cemawerî berrêz, ême dîjî şerrîn, ba aşî bgerêtewe, ba şerr ragrîn, ba parey teqemenî û xercî şerr, bidrêt be dawderman bo Mnallan ... Her êsta hezaran Mindall leberdem herreşey Mergdan, keçî sedan hezar dînar dekrêne xercî çek û teqemenî qed le xotan pirsîwe boçî? Dey kewate hemû beyek deng ba blîên, na bo şerr, bellê bo aşî! .. Na bo şerr, bellê bo aşî! .. Na bo şerr, bellê bo aşî!

Qsegerî duwem : Azîzanim, Xellkanî dîjî şerr, birrwanne em bare ke Parte fermanrrewakan drustyankirduwe, birrwanne barî jyantan, awarekan .. Xellkî em şare, şerr çi bedbextîyekî beser-hênawîn, aya Kes le êwe Xwazyarî em şerreyye? Kê dengî bem Partane dawê, ta her kat wîstyan hana bo şerr bern? Katêk ke bo Xellkî daway azûqeyan lêdekeyn, le wellamda pêmandellên "mîrîman sawaye û budceman nîye! ", Katêk ke bo awarekanî kerkuk daway xanûyan lêdekeyn ya dawayan lêdekeyn ke le kelawey Serbazgekanda deryanneken, le beramberda dest be paranewe û byanû hênanewe bo xodzînewe deken û le kelawekanda deryandeken û Serbazge û dezgey hewallgirî bo Gyanî Xellk rêkdexenewe û her katêkîş dengoy şerrbêt, firmêskî tîmsahî bo awarekan derrêjn. Awarekan, Xellkî berrêzî şar, îdî katî ewe hatuwe hemuwan beyek deng blîên na bo şerr, bellê bo

aştî .. Na bo şerr,bellê bo aştî!.. Na bo şerr,bellê bo aştî! .. Na bo şerr,bellê bo aştî! ..
Na bo şerr,bellê bo aştî!

Lem kateda le Şeqamî batewe beşî duwemî xopîşandaneke geyişte bero, ke le komellêk Kommelle û Rêkixraw pêkhatbû, be çepllerêzan pêşwazîyan lêkra .. Heşamateke hênde gewre bûbû, lelayen rêkxeranî xopîşandaneke kontrill nedekra.. Îdî druşm û hawarî Xellk, druşme amadekrawekanî destey berrêweber nebûn, bellku qse û wîstî naxî Xellkeke bûn û her Kese qsey dlî xoy deçrîr ...

Qsegerî sêyem : hizbî ême, hizbî çînî krêkar û Zehmetkêş, dî şerr têdekoşêt. Ême Xwazyarî ragirtî destbecêy şerrîn. Ême cemawer bo westanewe dî şerr û xorreksistin le şuray karge û gerekenda, bangewazdekeyn. Debêt hêze şerrkerekan lenêw şar biçe derewe. Ême Xwazyarî pêkhênanî Desellatî şurAyîn, na bo şerr, bellê bo aştî.

Paş çepllelêdan, nwênêrî beşî duwemî xopîşandaneke, ke le brî çend Rêkixrawêk qseykird, berizkrayewe ...

Qsekerî çwarem: cemawerî beşeref, wa lem nêweda dû Partî bra şerryane û tenya destkewî mêtîy Netewekeman (parleman - korpekeman) ledestdeçêt, korpey Desellatî Neteweyîman zîndebeçalldêkrêt. Firyakewn ba be hemû layekman em şerre narrawaye, ke nahezanî Netewekeman agrî xoşdeken, ragrîn. Dû Partî bra, be beşdarî gişt dillsozanî Netewekeman, fermanrrewayî em xake azade bkeyn. Ême komîteyekman pêkhênawe û benawî "komîtey dî şerrî brakuji", beyanî benawî êwewe deçîne barge kak mes'ud û mam celal û daway ragirtî şerryan lêdekeyn ...

Ew Rojane herKes çî be çak û çî be xrap bidwaye, her çepllerêzanbû, çunke Xellkî le serdemî serokî serokanewe tûşî em derde kuşindeye bûbûn. Denge dengî Xellkeke, zengî ewe bû, ke narrezayetî Xellk dij be şerr le serûy astî bîrkirdnewey Partekaneuweye. HerKese le Şwênî xoyewe dengî berz dekindewe ...

- ême nehatûn ta btannêrîne xizmet cenerrallekanî Şerr.

- tenya be lenêwbirdinyan wek (be's) kotayî be Şerr dêt.

- îdî leme zyatir natwanîn çawerrêy bellênekanyan bîn, Merg le çawerrwanî Mergesat xoştre. Ne detwanîn bêyneder, ne detwanîn Şewan bêxem le Mallî xoşmanda serxewêk bişkênîn, Takey çawerrwanî Merg, îdî bese !

Rik û bêzarî Xellk lewe derçûbû, ke bitwanrêt kontroll bikrêt. Destey serpersitî xopîşandaneke rayangeyand " ewrro kotayî be xopîşandaneke dehênîn û sbeynê sat (4)î paşnîwerro le meydanî kotrî aşî kodebînewe, êsta dawatan lêdekeyn, bllawey lêbken " ....

Layen û Rêkixrawekan her yeke û cemawerî lafîtebedest û Xellkanî xoyan berew bnekkanyan berêkirdewe. Ewey mayewe, Kesanêk bûn, îdî çawerrwanî û danbexodagirtin boyan watay nebû, hatbûn aramî bo şar bgêrnawe yan Gyanî xoyan bûbû bebar beseryanewe, lêy rizgarbbin, hatbûn le camî pirrbûy rik û bêzarîyan, lafawî Raperrîn hestênin û bargekanî Şerrî koyletî rabmalln. Lafawî bêzarî behemû lada şepolî deda, xopîşanderan yaxîyane berew berdem bargey parêzga Asayş milyan dena. Lewêş komellêk gwêyan bo nWênerî Partî mafî çarenûs, ke le hewllî eweda bû rik û bêzarî cemawerî begyanhatû belarrêda berê, Taku le djî Parte reqîbekey bekarîberêt. Bellam eme tenya xewnî nêw koşkî serweran bû. Heşamat şepolîdeda û Xellkeke destîkirde heya û hû û fikelêdan. Nwênerî sewz naçarbû, waz le qsekanî bhênêt. Heraw û haw huy Xellkeke naçarîkrid, berew bargey sewzî bgerrêtewe. Ew ca rêpêwangerran berew bargekanî Partî Dayk û otonomî be pêçewanewe milyanna û be "druşmî xotan û şerrtan bo derewe" be berdem barge zerdekey (şîraton)da, ke wek dumellêk lenêwşarda helltoqîbû, têperrîn. Pyawanî serok wek pîşeyî hemîşeyyan Asman û zewîyan le cemawerî narrazi û djeşerr, kirde agir û herçî beşe budcey dawderman bû, kirdyane agir û asn û beser xopîşanderanda barandyan ... Xopîşanderanî bêçek û djeşerr naçar le beramber destirêjî nebrrawey qaremananî şerrda, be çend brîndarêkewe ew naweyan çollkird. Ew brîndaraney ke leberdem Dergey bargey şerrkeranda becêmbûn, xzêndrane jêrzemînekanî eşkencedan.

Xor wek Xwazyaranî dlişkawî aşî, bere bere awabû û Şewî şerrkeran ballî beser

şarda kêşayewe. Le tirsâ tund tund Dergekan daxran û Kes neydewîra be aramî le Mallî xoyda serxewê bişkênît. Beşdaranî çawerrêy xopîşandaneke, le çawerrwanî hellkutanî deste Şewkuteke xewyan lêzrabû. Derkewtinî xor le demkelda nîşaney zîndûmanewe bû, tîşkî xor le teputoz û dukellî şerrda, kem rengtir berçaw dekwet, tîşkî runakî xor tirsî tarmayye bkujekanî le dllî Xellkda derrewandewe. Sîmay şar, dûdllî pêwe dyarbû. her Kese û katêk ke berew Şwênî kar dekweterrê, dllî le miştîda bû, newek bew beyanîye zuwe, deste şarawekan bîrrfênin. Sat be sat Xellk le çawerrwanîda bû, ta bzanêt ew êwareye çî rûdedat. Serşeqam û Kollanekan be Yasawîl û hewallgrekanî zanyarî û parastin gîrabûn, ta le cmucûllî Xellk agadarbin û nexşe û pîlanekanyan bo serkut baştir dabrrêjn.

Katî wellamwergirtnewey pirsyare bêejmarekanî Xellk nzîkbûbuwewe. Radyo û telefzyonekanî Desellatdaran herreşe û gurreşeyan le Xellk dekrîd, eger dest bo karî ajawegêrî bern, mebest le ajawe, xopîşandanî dît şerr bû.

Xor germ germ dagerrabû, detut nefret le şerr û aşî dewllemendan û hejaran dekat, germ dagerrabû ta xwên le mûlulekanî Xellkda coşbda û bo Raperînewe hanyanbdad. Xor geyîştbuwe lay çepî kotreke. Her rêbwarêk ke degeyîşte lay, lêdanî dllî xêratirdebû. Kotrokey aşî, damaw serî lenêw ballekanîda heşardabû... Tirpey dllî çend gerrek ewllatir debîstra ... Hêz le balekanîda brrabû.. Awazî aşî le qurrîda xinkabû û betirsewe çawî brrîbuwe ew luleçekaney, ke le pişt kelawekanî Kollanî t'cîl û 'ereban û ser telare sewzekey beramber bankî herêm, dllî Xellkyan nîşanegirtbû û le dwênê Şewewe Leser Sengergirtin û le xwêngewzanî cemawer, rahênrabûn.

Le gişt lawe Xellk berew çwaryanî meydanî kotreke xirrdebûnewe, Kesanêkî zor letaw germî xoretaw, xoyan hawîştbuwe sêberî dukanekan ... Nwênerî Kommelley awarekan, dengî hellbrî. Kotrokanî aşî, ke bînyan pencey Mergihêner, pelepîtkey çekekan şardadad, dllexurpeyan tawîsend, ballîşkaw firyanekewtin leberdem rêjeney Mergda hellfîrm. Le gişt layekewe, rehêlley guley pagendekeranî dîmukrasî û mafî Mrov, Daykird. Dewruberî meydanî kotrî aşî lebrî Sengerekanî pêşewey

rjê m, draye ber agrî çekî qaremananî şerr. Cemawerî mollixwardû, şleja û helledawan tenya raste Şeqamî bazarî sîrwan û bate deretanêk bûn bo derbazbûn. Le çawtrukânêkda cestey le xwêngewzawî çend brîndar û kujrawêk bûne tabloy aşî leser Şeqam û şostekan. Le mawey nêwan destrrêjekanda, her çon bû beşdarî xopîşandaneke twanyan brîndarekan rizgarbken û be Taksî berew firyaguzarî byangi wêznewe. Herçende hellsurrawanî yekêtî karmendanî nexoxxanekan bew kare hestan, bellam fîrya nedekewtin û cestey le xwêngewzawî çend Kesêk lew nawe kewtibû rizgar bken. Beramber kotrî aşî, cestey bêgyanî lawêkî 'erebizman, ke hêşta tabokey destî ke leserî nûsrabû "la llhîrb, n'mi llislam, îîş mam clal û kake mis'ud..." bernedabû, xwênî geşî texte spîyekey, ke nîşaney aşîxwazî bû, sûr sûr nexşandibû, xwênî wirdewirde Nûsînekey dadepoşî, detut tund girtûyetî Taku nasîwnalîstekan be tabûrî pêncem tawanbarîneken û bîselmênêt, ke dî (be's)e û Dostî Xellkî Kurdistan. Ew neytwanî lew xewney aşîperwerî daçllekê û tablokey be nêwçewanî ewaneda bçe qênêt, ke aşîxwazîyan letek serweran fêrkirdbû.

Em dîmene bûbuwe tan û poy srudî xroşanî cemawer û çîrnukgîrkirdnî azarekanyan bedem Gyanellawe le şostekan û be xwênî gewzawyan em pîrsyaraney le mêjûda nûsîyewe "a eme bû rizgarî Nîştman, ke Sallanêk mijdeyman pêdedra? A eme bû berhemî Gyanbexşînî hezaran û dengdanî milyonîman? A eme bû destkewtî Raperrînekanî azar û sêptember (eylûl)î 1991?

Dukan û bazar, giştî daxrabûn, her detgut Rojanî paş Raperrîne katêk ke leşkirî (be's) gerrayewe. Rêbwaran be xêrayî têdeperrîn, wek blîyê sêberyan buwete Merg û rawyandenêt. Le tenîşt pirdekey te'cîl, çend Kes le serperşîtîgerranî xopîşandaneke yekyan girtbuwewe ta bîrêk le dahatûy xoyan bkenewe, neka sbey ştêk rûbdar. Serukeley 'Elo, ke beşdarî xopîşandanekey nekirdbû, peydabû û be twancewe rû le ('Ebo) pîrsî ..

- kwa nîşane spîyekey qolltan, xo êwe aşîxwazbûn, boç lelayan bra Neteweyyekantanewe xelltanî xwênkran?

Wek ewey Kesyan gwêyan le pîrsyarekey nebûbêt, Kesyan wellamyan nedayewe ...

‘Ebo: debêt bîrêk le barî xoman bkeynewe. Bwarêk bo çalakî nemawetewe, beboçûnî min debêt ew Şew Kesman le Mallî xomanda nexewîn, çunke bedillnyayyewe deste çekdarekan bo destigîrkirdnî hellsurawan derdeçin.

Dlo: ême taweku serûy xoman birryarnedat, natwanîn derçîn. Detwanin letek êmeda bên bo binke û ta Merg parêzgarî le xoman dekeyn. Her ke zorîş naçarbûyn, deçîne şarêkî dîke û drêje bekarî xoman dedeyn.

Nwênerî Rêkixrawe Kurdistanîyekan (n. R. K): na kake Gyan, debêt ême wek lêjneyek bçîne lay serkirdayetî herdû lay şerreke û pêyanblêyn, ke ême layengirî aşûn.

Dlo: ême amadenîn, karî awa bkeyn, çunke dezanîn tawanbar kêye, meger Leser telare sewzekey beramber bankî herêm teqeman lênekra? Ey meger xotan nallên, çekdarekanî asayîştan bînîwun, ke çunete kelawekanî gerrekî te’cîl û damezrawn. Meger çend çekdarêkî xotan ke parêzgarî xopîşandaneke bûn, bedestî ewane nekujran, hêştake êwe deçin û daway bezeyyan lêdeken?

(n. R. K.): tkatan lêdekeyn, basî ewe neken, ke çekdarî ême beşdarbûn û kujrawn, taweku ême bewe tawanbarneken, ke teqeman le çekdarekanî Asayîş kirdbêt!

‘Elo: be boçûnî min ne bwarî karkirdin û hellsuran buwete kunemşik, taweku berew henderan penaberîn, ne pêwîst be kîrnûşbirdin le berdem serweran dekat, ne pêwîst be barge-gwastnewe bo şarî dîke dekat ! Ewey birryarî dabêt, djî berey djeşorrş Xebatbkat, ewa berdewam debêt û hêzêkî cemawerîş debêt, ke bbête pallpiştî, eweş ke le Twanayda nîye ba birrwat pakane bo qesabanî serkute xwênawîyekey ewro bkat. Başe ewa êwe derçûn, ey ew hemû Xellke ke beşdarî xopîşandanekeyan kirduwe û pagendeyan bo Xellk-hellxirran kirduwe û lafiteyan berizkirduwetewe û druşmyandawe, çîbken û bo kwê bçin? Nexêr tenya rêgeçare, berdewamîdane be rageyandin û rêkxistin û destbirdin bo pêkhênanî Rêkixrawey cemawerî gerrek û nawendekanî kar û frîdanî lafite û druşme sazişkarîyekan, bellê tenya be bzûtnewey awa dekrêt ber beşerr û hêrrîş serweran bgîrêt, ke bo sendnewey ew Azadîyaney ke cemawer le ramallînî Desellatî rjêmî be’sda

bedestyanhênawn, berrêyan xistuwe !

Herçende qsekanî 'Elo, serudllî degirtin û djîbûn, bellam kurtihênanî mezendekeyan bo şerragirtin, zmanî kulkirdbûn û hîç wellamyan nedayewe ... Paş bênewberdey qsewbasekan, dwacar biryardra rageyandinêk bllawbikrîte, ke têyda tawanbaranî em Hêşe bixrêne rû û herweha serdanî Rojname û radyo û telefzyonekan bikrê, taweku daway bllawkirdnewey rageyandnekeyan lêbkrît.

Êsta îdî naumîdî ballî beser şarda kêşabû, Derge û Pencerekan tûnid gîrabûn. Kesanêkî zor le Mallî xoyanda nedemanewe û rûyan le Dost û nasyawanyan nabû. Zengî gerranewey serkut û rfandinî narrazîyan le nîwey Şewda le gwêy Xellkîda dezrîngayewe. Letaw dllexurpe û şêwawî hoş û bîr, Xellkî xewî lêzrrabû. Ew Şewe zor Kes le çawerrwanîda bûn, ta bzanin hellwêst û boçûnî derewe û nawewe Desellat beramber ew tawane çî debêt...

Radyo û telefzyonî rûzerdî Parte paşrrewekan raygeyand, ke ew xopîşandane ladane le Yasa û çeprrewî Mnallaneye û nabêt Xellkî çîdî beşdarî têdabken. Rageyandinî Parte fermanrrewa şerrkerekan, bangewazyan bo Xellkî bllawkirdewe, ke her Kesêk beşdarî lew karaneda bkat û hewlî weha karêk bdat, ewa szay Yasayî dedrêt û rêge be ajawegêrî nadrêt, ewaney xopîşandan deken, komellêk ajawegîn û djî berjewendî Ballay Netewe û Nîştman Xellkî frîwdeden ...

Zor layenî dîke bêdeng manewe û wek ewey ke lem şareda hîç rûynedabêt. Bew şêweye ewey debû bikraye, nekra û ew tawane gewreye perdepoşkra. Çunke xopîşandanî djî şerr, nawerrokî puçî Nîştmanperwerî û Netewegîyetî Desellatdaranî derdexsit. Ew pirsyarane bêwellam manewe: meger ewaney xopîşandanyan kird, kurd nebûn? Meger Xwazyarî ragirtinî şerr nebûn, ta rêge bo gerranewey be'si xoşnebêt û carêkî dîke Mallîyan wêrannebêt û Rollekanyan nebne sûtemenî şerrî narreway Desellatixwazan? Meger xopîşandan bo djayetî şerr û gêranewey tebayî nebû, meger ewaney teqeyan le xopîşandaneke kird, djî aşî nebûn, îdî bo bêdengey lêkra û perdepoşkra?

Ewaney sûdyan le şerrda bû û becorêk nokerî bazirganani şerr û çeksazî bûn,

nîşaneyan le leşkirî aşî girt û xelltanîxwênyan kird. Leşkirêk, ke aşî lay milkeçî nebû, Leşkirêk bû le newekanî Raperrîn, milkeçî snûr û Yasakanî şerrkeran nebû, le henawî narrezayetî cemawerewe hatbuweder, boye le xwênyan gewzand. Xopîşandanî djî şerr, peyamî Raperrînewey cemawerî le keşkollda bû, raperrênêk, ke şerrkeranî ewroy dekirde bra û hawbeşî beyanî, raperrênêk, ke peyamekanî Raperrînî azarî degeyande Şwên xoy, raperrênêk, ke nawerrokî hawnîştmanêtî û hawneteweyeyî dewllemendan û hejaran, serweran û jêrdestan, şerrixwazan û aşîxwazanî dexisterrû, boye be Rojî nêwerro û bêsililkirdnewe herdû berey şerr pêkewe û leyek katda lûley çekekanyan kirde xopîşanderanî dje şerr û lawanî hewlêr û daretû û Kesnezan û quştepeyan xelltanîxwênkird.

Marçî 1998

گهړان له دووی نان

هر چوڼ بوو، به بهرتیل و تکاکاری خوځم له سنوور پژگارکرد و چوومه نهو دیو. برسپه تی و هیلاکي نهو چهند رږژه پیمه وه دیاربوو، بهم شیویه گهیشتمه ناوچه ی هه مه دان و که وتمه گهړان به دواي کاردا، کاتي کاری کشتوزار و کوره خانه کان نه مابوو، له لایه که وه هینده برسیمبوو، وه ختبوو په لاماری گزوگیا بدهم. له ولشه وه ترسی گرتن و به هه دهر پویشتی ماندووی نهو چهند رږژه و گیرفانه تالیم، ته نگه تاوی کردبووم. له تاو نه م باره گرانه، گهر جوتیاریکم به جلوه رگی خاکیه وه ببینیا، نهوا زنده قمده چوو و وامده زانی پاسداره. کات دهمه و نیواره بوو، چهند 'جوجه سازی' یه ک گهړابووم، کارم دهستنه کهوت، ئیدی هیزم تپانه ما، گهیشتمه نهو برپاوه، که نه گهر چوومه ته نیو مۆلگه ی پاسداره وه، ده پت شتیک بو خواردن به ده ستبیم، هه ستمده کرد وا له هوښ خوځم ده چم. به راسته پریه کی خاکیدا ملی ریگه م گرتبوو، پاش چهند هه نکاوینک ماشینیک هات، که میک تیپه ری و گهړاپه وه دواوه و وتی:

+ بو په حمه ت ئاباد ده چی؟

پاش که میک پامان وتم: نا، به ئی.

سوار بووم و شو فیږه که کهوته پرسپار:

+ نامو دیاری وانیه؟

- به ئی.

+ خه لکی سهرده شتی؟

- نا عیراقیم.

+ له ئاواره کانی هه له بجه ی؟

- به ئی.

+ بوچی ده چیت بو په حمه ت ئاباد؟

- به دواي کاردا ده گهړیم.

شو فیږه که ساتیک بیده نگبوو، ترسم لینیش، به خوځم وت "پیاوی پزیم نه بیت و به گرتنمیدات، له لایه کی دیکه شه وه دلخوښی خوځم ددهایه وه، نه ی کئ ده ئی پیاوی چاک نییه و

دل به من ناسووتیت؟

+ لیږه کهس ده ناسیت .. پیشت لپره کارتکردووه؟

- نا، نه خیر ..

كه مېكي مابوو له گوندهكه نزيكپينهوه. شوفيرهكه دهستی بۇ لای چه پې رېگهكه ړاكښا و وتی: نهوه گهورهترین جوجه سازی نه م ناوویه. كه گه یشتینه پړكي جوجه سازیه كه، كه سیك بهرهو سهرپړگهكه دهات، قه دوبالایه كي گه وړه و ږدینه ماش و برنجییه كه ی خه تدابوو، ناوچه وانی ته خت و ړوتاوه، دهستی بۇ نۆتۆمه بېله كه ړاگرت.

شوفیرهكه: سلام ناغای مرادعلی.

مرادعلی: چۆنی ناغای سلیمانی، سه لامه تی؟

سلیمانی(شوفیرهكه): زور سوپاس، خیره واهم سهره پړگه یه، ړاوه ستاوی؟

مرادعلی: چاوه رپې پیکابیکم دهکرد، باش بوو كه تۆهاتی، كه مېك ئالفم هه یه له نیو دپیه، به لكو بوم بهی.

سلیمانی: هه ر ئیستا؟

مرادعلی: به ل هه ر ئیستا، نه فهره كه ت هی نیو دپیه؟

سلیمانی: نا ئاواره ی عیراقییه، به دوا ی کاردا ده گه رپت، نه م شه و لای خوم ړایده گرم تا به یانی، به لكو ...

مرادعلی: ده تواني شته کانی پېلارېکه یت و بهی نیت هوه ئیره، له وانه یه پېوېستیم پېه به بیت.

شوفیرهكه ړووی تیگرم و وتی: ده تواني له دواوه دانیشیت، ناغای مرادعلی دپته جپیه كه ت، نهوه به خت هه بوو، وتی "له وانه یه کارم هه بیت بوی" ...

ئیدی من له پېستی خومدا جیم نه ده بووه وه، هه ر نه و ئیواره یه ده ستبه کاربووم تا به ره به ری زستان به ره دوام کارمکرد، کاره كه هپنده سه خت بوو، هه ر مه پرسن. له ناشی جوجه سازی کارم دهکرد، ته نانه ت زورجار ئیشی نیومالیش، بوو بووم به هه موو شتیک، دلّم له خوشیا باله فرپې بوو، جار جاره له مای خاوه نکاره كه مه وه خواردم بۇ دهات، كه شوربا یهك بوو یان نه و مامرانه ی كه نه خوشده كه وتن و سه رمانده برین زورجار ئالفی مامرهكان 'گۆشت گیایی- سؤیا وشكه' م ده خوارد. سه رماوسؤله ی پاییز و بۆنوبه رامه ی جوجه سازی نه خوشی خستم، چه ند جار تووشی له رزوتا بووم، به لام له بهر قاچاخبونم نه ده چوموه لای دکتور، تا دوا جار تووشی سه رئیشه یهك بووم و له پر ده بورامه وه. ناچار به مرادعلی خاوه نی جوجه سازیه كه م، گوت:

+ ناغا گیان، ئیدی من ناتوانم به م جوړه کارېکه م، به لكو کرپ کار ی نه م چه ند مانگه م بده یی و تا نه مردووم، پرؤمه وه. واه بزانم ئیدی بۇ نیوه ش كه لکم نه ماوه؟

مرادعلی: چۆن ده ب، من به م زمستانه کیم چنگ ده كه ویت؟

+ ئاخر به م جوړه دهرم، ده توانم دوو هه فته ی دیکه ش کارېکه م تاوه كو كه سیکی كه په یدا

دەكەى، ئەوسا منىش بەو پارەيەى كە لەلاى تۆيە، دەچمەوہ نېو خېژانەكەم.

- پارەى چى، مەگەر تۆ ئەم چەند مانگە، ئەو ھەموو خواردن و شوپن و خزمەتەشمان كىردووى، لەبەرچاوا ناگرىت؟

+ ئاخىر حاجى ئاغا مەگەر خۆت نەتگوت "مانگانە دووازە ھەزار تەمەن، شەو و پۇژ كار بىكەم و خەرجم، واتە خواردن و ھەمام و شوپنى خەوتەم لەسەر تۆ بىت؟

- نەخېر، مەن لەپى خودا بەزەيم بە تۆدا ھاتووتەو، تاكو لە بىرسا نەمرىت.

+ ئاخىر حاجى ئاغا، مەن نەھاتووم بخۆم و ئاكام لە سكى مەنئالەكانم نەبىت، مەن ھاتووم چوار تەمەن بۆ ئەم زستانە بەرمەو، تاكو مەنئالەكانم لەبىرسا نەمرن.

- ئىستا دەلئى چى، ھەروا دەپۇى يان بىتدەمە دەستى سوپا و بلىم سىخوړە؟

+ ھەروا بەئاسانى ناتىسم، گەر سىخوړ بووم، بۆ پاتگرتەم؟

- خۆت دەزانى، تا بەيانى لېرە بىت، ئەوا مەن مەجبورم بىتدەمە دەستى ياسا.

خۆم ناچارزانى، سەرپىچىمكىرد و مامەو، چەندجار داوام لىكىرد، بەلكو ھىچ نەبى خەرجى گەپانەووم تا سەر سنوور بۆ بدات، راستىيەكەى زۆرىش دەترسام، ھەر بۆيە وا بەئاسانى لە ماڤى خۆم خۆشەبووم، ئاخىر زىاد لە شەو و پۇژىك لە سنوورى حاجى ھۆمەرانەو دەور بووم، ھەرچىم كىرد و كۆشا بىسوود بوو. بەيانى كە لە خەو ھەستام، بەتەمابووم بچىم بۆ مائىيان بۆ نېو دى،

بەلكو سۆزى جولاپ و ناوئىمىدەكات... پىش ئەوھى بەرەو سەر رىگەكە يەكەم ھەنگاو ھەلپىنمەو، بەرەورووم، ئۆتۆمەبىللىكى سوپا قوت بوو، ھىچ بوارى راكردنم نەما...

ئۆتۆمەبىلەكە راوەستا و چەند چەكدار دا بەزىن. لىپىرساوەكەيان كە دانەبەزىبوو، لەنېو ئۆتۆمەبىلەكەدا ږوو لە چەكدارەكان:

- كۆرپىنە دەسگىرى بىكەن!

ھەر چەندە وتم بارم وا و بابەت وا، سوودى نەبوو، چاويان بەستم و لەتەك خۆيان بىردميان..

لەپىگە ھەر گالته يان پىدەكىردم و جارجارەش مستىكان دەژەنە لاتەنىشتەم.

+ نەكەھەرام، بە قاچاخ ھاتووى، لە پى خودا كاربان پىداوى، كەچى دىزى دەكەى و پەلامارى ناموسى حاجى ئاغا دەدەى؟

ھەرچەند سويندەم دەخوارد، بە كوردى و چەند وشەيەك فارسى دەمگوت بەخوا ھىچى وا نىيە، بوختانە، كەچى زياتر لىيانەدەم. پاش ماوہيەك لىكۆلنەو و لىدان، چەند پۇژ لە سوپاى ھەمەدان زىندانىبووم... بەيانىيەك زوو بەخەبەريانەپىنام و وتىان:

+ ههسته سهرت بشۆ و خۆت خاوتین بکهروهه!

لهم پفتارهيان زۆر سهرمسورما و بهخۆمم گوت: بهخودا دياره ئازاددهبم، برپارمدابوو، گهر وازمليپين مهنون بيم و ئيدي باسي پاره نهكهم. سات بوو به ههشت، دوو چهكدار به ئۆتۆمهبييل برديان ... كه دابهزيم، تهرازوو و ئالاي 'كۆماري ئيسلامي' م بيئي، زانيم دادگهيه و سهرهتاي كار ... مرادهلي 'حاجي ئاغا'، پۆشاكى سوپاي پۆشيوو، يهك دونيا لييترسام، ئيستا ئيدي بهراستي كهسيكي درنده دياربوو، سهرهتا ئهويان بانگكرد و پاشان من. دواي چهند پرسيار و ناو و نيشان پرسين:

+ تۆ چۆن به قاچاخ هاتووي بۆ ئيران؟

منيش له ئهلفهوه تايع، باسكرد، پيموابوو ئيدي ئيستا بهزهبيان بهمندا ديتهوه ..

+ سهرهراي چاكه و يارمهتي لهپري خودادا، بۆ دزيت له ئاغاي مرادعلي كردوو، ها؟

به ههزار سويند وتم، من هيچ دزيمنه كردوو، بهلكو داواي مافي خۆمم كردوو، ئهوا به دزي تاوانباري كردووم، هيچ راستنييه. ئهم قسانه كاژماردن بوون بۆ ئهوان، هيچ داديانندهام و سهرتهنجام شهش مانگ له ديزل ئابادي 'كرمانشا' زينداني بووم. شهوو پۆژم لهژير فشاري گياني و دهرووني ئهوه جانهوه رانهدا

بردهسهر، بهوه هيوايه ي كه بمگيرنهوه عيراق.

شهش مانگ، ههولياندا بمكن به (توبهكاري ئيمام)، بهلام بيسود بوو، كاتي كه پيپانوتم تۆ سزاكەت تهواوبوو و به ياني ئازاددهبيت، وهخت بوو بال بگرم، ههر چنده نه مدهزاني چۆن و به چ پروويه كه وه بچمه وه نيو مندا و كه سوكار. شهوانه، خهوي ناخۆش ناخۆش، وهك ديوهزمه له ناخهوه دهيانخواردم و ورهه پينه دهما.

به ياني زوو ههستام، خۆم خاوتينكردوه و خۆم ئامادهكرد، زيندانييه ئيرانييهكان ئيرهبيان پيدهبردم، كه پزگارمدهبيت و لهژير دهسهلاتي خواكاندا نامينيم. نه ياندهزاني كه نوينهري خواكان، عيراقيشان كردوه ته دۆرخ.

ئهم جار له تهك چهند چهكدار، سواري ماشينيكي سوپايان كردم، چهند كاتژير به پتوه بووين. گهيشينه شاروچكه يهك به نپوي 'سهلاسي باوهجاني'، كه له ناوچه يهكي شاخاويدا بوو. من نه مزاني بۆي بۆ ئهويان بردم، بهلام ئهوهنده مدهزاني كه له عيراق نزيك بوومه تهوه. برديانه شويتيك ههر له زيندانه كه ي 'ديزل ئاباد' دهچوو، له تهك نامه يهك، داميانه دهستي ليپرسراوي ئهوه شوينه. پاش چهند پرسيار و بيته و بهرده، پيپوتم:

+ ئيره قهرهنتينه يه و دهبيت ليره چاوهري ناردنهوه بيت. ليره دهوره يهك به سهرده بهيت، گهر

شتت له سه رنه بوو، ئەوا دهنېرېنه وه بۆ عېراق.

سێ مانگیش لهوئ، كه زياتر له باخچهى ئاژەل دهچوو، تهههمن به سه ربرېد. هه رچى مروڤى تېكشكاو و پۆخله بوو، به هۆى ده ستېكه لكردن له تهك لېرسراوه كانى قهره نتيه كه و هه والگرى بۆيان، دهرده چوون بۆ نيو بازار و سه ردانى و هه موو شتيكيان دهدراين، هه ر له وېش تيگه يشتم، كه دهرديمه وه ده ست جه لاده كانى 'رژيى به عس'. سێ مانگيش له ويندەرئ زهجرم كيشا. كاتى وتيان بۆ كاروانى به يانى به ره و عېراق، خۆت ئاماده بكه. له بهر هه لپهاتنم له عېراق، كه به تاوان دهژمېردرا، گشت مووه كانى له شم راستبوونه وه! زيندانى 'ئه بوغريب' و 'هه يته'ى كهركوكم بېر كه وته وه، گه ر بياردان به ده ستى خۆم بووايه، ئەوا له نتيوان هه لپاردنى قهره نتيه ي كۆمارى ئيسلامى و زيندانه كانى رژيى به عسدا دۆش داده مام. چونكه دلنيا بووم، له هه ردوو باره كه دا، له بوونى خۆم كه و لّم ده كه ن. كه گه يشتمه سه ر سنوور، ده ستم له خۆم به ردا. ليدان و سووكايه تى له برى پيشوازى و ئارامكردنه وه، ده تگوت گشت كه رولاين، كه س به خۆى رانه ده بيى داواى قومىك ئاو بكات. له وېش به به كرىگيراوى دژمن تاوانباركرين و گوازاريه وه بۆ 'ده زگاى ئاسايشى گشتى كهركوك'. له وېش پاش ئه شكه نجه و ليكۆليني وه، دراين به دادگه ي شوپش و ئه وانيش به ويژدانى نيشتمانه ره رانه يان يه كى ساليك سزاي زيندانىان وهك ديارى له سه ر بيارى سه رۆك پيشكه شكردين.

ئه وهى نه ده بوو ببيت، بوو، خه م و په ژاره م بۆ مندا له كانم له لايه ك و زولعى حاجى ئاغا و پۆزانى 'ديزل ئاباد' و قهره نتيه و ئه شكه نجه و سووكايه تى ئه م هاو نيشتمانىيانه م له ئيانى خۆم بياريان كرده بووم. هه ر چۆن بوو، ئەو ساله شمان له ولا تى بېنانيدا به سه ربرد. ولا تيك كه بوو بووه و پترانه ي شه رپه يئنه ژماره كان. ساله كه م ته واو كرد و به ده ست به سه رى برديمانه 'سه ربا زگيرى' و له وېشه وه بۆ 'به سه ر' تا خزمه تى ولا تيك بكه م، كه ته نيا زيندانىك بوو بۆم.

پاش هه وئيكى زۆر و بېر لېكردنه وه و پرسىار، خۆم دزيه وه و به پارانه وه و ئه م سه ر و ئه وه سه ر، گه يشتمه وه هه ولېر و سه رم له مالى خۆمانه وه ده رچوو. نه شار شارى جار ان بوو، نه مالى خۆمان، ماله كه ي جار ان بوو. كاتى من شارم به جه ئيشت، ليسى سه وز فه رمانر ه و بوو، كه گه رامه وه ليسى زه رد بالاده ست بوو، ده تگوت ساله هايه ئه م شارم نه ديوه. له تهك كرانه وه ي ده رگه ي مالى خۆمان و وه ژووركه وتنم، هه موو دا يانه پر مه ي گريان و باوكه رۆ. منيش له وان خراپتر، زۆر به په له چاومگيتر، دا يكم و كچه بچكۆله كه م ديار نه بوون، منيش بپرسىار ده ستم به گريان كرد. له تهك به رز بوونه وه ي دهنگى من و مناله كان، جيرانه كانيش هاتن و كۆپى شيوه ن

گەرمتەر بوو. سەرەتا وامزانی بۆ خۆم دەگرین، بەلام کە چەندجار وشەى جەرگسووتاووى و هەتیوکەوتنیان بەگویمدا دا، تیگەیشتم، هاوارم کرد، کوا دایکم، کوا شیلان؟ بەلام بیجگە لە گریان و باوەشپیداکردن و گەرمبوونی کۆپى شپۆهەنەکە، وەلامیكى دیکەم وەرنەگرتەوه. لەتاو ئەم بارە و دوورکەوتنەوهم، ئارەقەى شەرمەزارى و فرمیسكى چاوانم تیکەل بووبوون و بەخوڕ دەهاتنەخوار. ئاخىر من چووم نانیاں بۆ بێنم، نەمزانی تاماوم دەبن شەوان بە ئارەزووى دیداریان لەخەودا، سەر بێنمەوه.

نۆفەمبەرى ١٩٩٨

gerran le dûy Nan

Her çon bû, be bertîl û tkakarî xom le snûr rizgarkird û çûme ew dîw. Birsyetî û hîlakî eû çenid Roje pêmewe dyarbû, bemi şêweye geyîştme nawçeî hemedan û kewtme gerran bedway karda, katî karî kiştuzar û kurexanekan nemabû, lelayekewe hênde bîrsîmbû, wexitbû pelamarî gjugya bdem, lewlaşewe tîrsî girtin û behederrroyîştî mandûy eû çenid Roje û Gîrfanbetallîm, tengetawî kirdbûm. Letaw emi baregrane, geri cutyarêkim be clubergî xakîyewe bbînyaye, ewa zendeqimdeçû û wamdezanî Pasdare. Kat demeû êware bû, çenid 'cucesazî'yek gerabûm, karm desitnekewt, îdî hêzm tyanema, geîştme eû birrwaye, ke eger çûmete nêw mollgey Pasdarewe, debêt ştêk bo Xwardin bedesitbênim, hestimdekird wa le hoş xom deçim. Berasterrêyekî xakîda mlî rêgem girtbû, paş çenid hengawêk maşînêk hat, kemêk têperî û gerayewe dwawe û wtî :

+bo rehmeti abad deçî ?

Paş kemêk raman wtîm : a, bellê.

Swar bûm û şufêreke kewte pîrsyar:

+namo dyarî wanîye ?

-Bellê .

+Xellkî serdeştî ?

-Na 'îraqîm.

+ le awarekanî hellebcey?

-bellê.

+boçî deçît bo rehmeti abad ?

-Bedway karda degerê.

Şofêreke satêk bêdenigbû, trism lênîşt, be xomim wit "pyawî rjê m nebêt û begirtnimbdar, lelayekî dîkeşewe dillxoşî xomim dedayewe, eî kê dellê pyawî çak nîye û dlî be min nasûtêt?

+lêre Kesi denasît .. Pêştir lêre kartkirduwe ?

-Na, nexêr ..

Kemêkî mabû le Gundeke nîzkînewe. Şofêreke destî bo lay çepî rêgeke rakêşa û wtî: ewe gewretîrîn cucasazî emi naweye. Ke geîştîne rêkî cucasazîyeke, Kesêk berew serrêreke dehat, qeduBallayeî gewre û rdêne maş û brincîyekey xetdabû, nawçewanî textî û rutawe, destî bo otomebêleke ragrit .

Şofêreke : sllam axay mrad'îlî.

Mrad'elî : çonî axay slêmanî, selametî?

Slêmanî(şufîreke): zor supas, xêre wa lemi sererrêgeye, rawestawî?

Mrad'îlî : çawerêy pîkabêkim dekird, baş bû ke tohatî, kemêk allfim heye lenêw dêye, bellku bom bhênî.

Slêmanî: her êsta?

Mrad 'îlî : bellî her êsta, nefereketi hî nêw dêye ?

Slêmanî : na awareî îraqîye, bedway karda degerêt, emi şeû lay xom raydegrim ta beyanî, bellku...

Mrad'îlî : detwanî ştekanî pêbarbkeît û bîhênînewe îre, lewaneye pêwîstîm pêyhebêt.

Şofêreke rûy têkirdim û wtî : detwanî le dwawe danîştî, axay mrad'elî dête cêyeket, ewe bexitt hebû, wtî "lewaneye karm hebêt boy..."

Îdî min le pêstî xomda cêm nedebuwewe, her eû êwareye desitbekarbûm ta bereberî zistan berdewam karimkird, kareke

Hênde sexit bû, her meprisn. Le aşî cucasazî karm dekrîd, tenaneti zorcar îştî nêwmallîş, bûbûm be hemû ştêk, dîllim le xoşya ballefrîy bû, car care le Mallî xawenkarekemewe Xwardnim bo dehat, ke şorbayek bû yan eû mamraneî ke nexoşdekewtin û Sermandebrîn zorcar allfî mamrekan ' Goşt gyayî- soya wişke'mi dexward. Sermawsolley payîz û bonuberameî cucasazî nexoşî xistim, çenid car tûştî lerzuta bûm, bellam leberi qaçaxbûnim nedeçûme lay dîktor, ta dwacar tûştî serîşeyek bûm û le pîrr deburamewe. Naçar be mrad'elî xawenî cucasazîyekem, gut :

+axa Gyan, îdî min natwanim bemi core karbkem, bellku krêy karî em çenid Mangemi bdeîtê û ta nemirdûm, brromewe. Wa bzanim îdî bo êweş kellkim nemawe ?

Mrad'elî: çon debê, min bemi zmistane kê m çing dekwê?

+axir bem core demrim, detwanim dû heftey dîkeş karbkem taweku Kesêkî ke peyda dekey, ewsa mnîş bew pareyey ke lelay toye, deçmewe nêw xêzanekem .

-Parey çî, megeri to emi çenid Mange, eû hemû Xwardin û Şwên û xizmeteşman kirdûy, leberçaw nagrît?

+axir hacî axa megeri xot netgut " Mangane duwazde hezar tmen, şeû wi Roj kar bkemi û xercim, wate Xwardin û hemam û Şwênî xewitnim Leser to bêt?

-nexêr, min lerêy xuda bezeîm be toda hatuwetewe, Taku le birsa nemrît.

+axir hacî axa, min nehatûm bxom û agam le skî Mnallekanim nebêt, min hatûm çwar tmen bo emi zistane bermewe, Taku Mnallekanim lebirsa nemrin.

-êsta dellêy çî, herwa deroy yan bitdeme destî supa û blîem sîxurre?

+ herwa beasanî natrism, ger sîxurr bûm, bo ratgirtim?

-xot dezanî, ta beyanî lêre bît, ewa min mecburm bitdeme destî Yasa.

Xom naçarzanî, serpêçîmkird û mamewe, çenidcar dawam lêkrid, bellku hîç nebê xercî gerranewemi ta ser snûr bo bdat, rastîyekey zorîş detirsam, her boye wa beasanî le mafî xom xoşdebûm, axir zyad le şeû wi Rojîk le snûrî hacî homeranewe dîr bûm, herçîm kird û koşa bêşûd bû. Beyanî ke le xeû hestam, betemabûm bçim bo Mallyan bo nêw dê ,

Bellku sozî cullabê û naumêdimnekat... Pêş ewey bereû ser rêgeke yekemi hengaw hellbênmewe, berewrrûm, otomebêlêkî supa qut buwewe, hîç bwarî rakirdnim nema...

Otomebêleke rawesta û çenid çekdar dabezîn. Lêprisrawekeyan ke danebezîbû, lenêw otomebêlekeda rû le çekdarekan:

: -kurrîne desgîrî bken!

Her çende wtim barm wa û Babet wa, sûdî nebû, çawyan bestim û letek xoyan birdimyan..

Lerêge her gallteyan pêdekirdim û carcareş mistêkan dejenye latenîştim.

+nemekheram, be qaçax hatûy, le rêy xuda karyan pêdawî, keçî dzî dekeî û pelamarî namusî hacî axa dedeî?

Herçenid swêndim dexward, be kurdî û çenid wşeyek farsî demgut bexwa hîçî wa nîye, buxtane, keçî zyatir lêyandedam. Paş maweyek lêkollînewe û lêdan, çenid Roj le supay hemedan Zîndanîbûm... Beyanîyek zû bexeberyanhênam û wityan:

+heste sert bşo û xot xawên bkerewe!

Lemi riftareyan zor serimsurma û bexomim gut: bexuda dyare azaddebim, birryarimdabû, geri wazmilêbênin memnûn bim û îdî basî pare nekemi . Sat bû be heşit, dû çekdar be otomebêl birdimyan .., ke dabezîm, terazû û allay 'komarî îslamî'mi bînî, zanîm dadgeye û seretay kare ... Mrad'elî 'hacî axa', poşakî supay poşîbû, yek dunya lêytirsam, êsta îdî berrastî Kesêkî drinde dyarbû, sereta ewyan bangkird û paşan min. Dway çenid pirsyar û naw û nîşan pirsîn:

+to çon be qaçax hatûy bo Êran ?

Mnîş le elfewe ta yê, basimkird, pêmwabû îdî êsta bezeîyan beminda dîtewe..

+sereray çake û yarmetî lerêy xudada, bo dzît le axay mrad'lî kirduwe, ha?

Be hezar swênd wtim, min hîç dzîmnekirduwe, bellku daway mafî xomim kirdwe, eû awa be dzî tawanbarî kirdûm, hîç rastîniye. Em qsane kajmardin bûn bo ewan, hîç dadyannedam û serencam şeşî Mang le dîzl abadî 'kirmanşa' Zîndanî bûm. Şewu Rojm lejêr fşarî Gyanî û derûnî ew caneweraneda birdeser, bew hîwayeî ke bimgêrnewe îraq.

Şeşî Mang, hewillyanda bimkeni be (tubekarî îmam), bellam bêsûd bû, katî ke pêyanutim to szaket tewawbuwe û beyanî azaddebît, wexit bû ball bigrim, her çende nemdezanî çon û beçî rûyekewe biçmewe nêw Mindall û Kesukar. Şewane, xewî naxoş naxoş, wek dîwezme le naxewe deyanixwardim û wremi pênedema .

Beyanî zû hestam, xom xawênkirdewe û xom amadekrid, Zîndanîye îranîyekan îreyyan pêdebirdim, ke rizgarimdebêt û lejêr Desellatî Xwakanda namênêm. Neyandezanî ke nwênerî Xwakan, îraqîşan kirduwete Dozex.

Emi car letek çenid çekdar, swarî maşînêkî supayyan kirdim, çenid katjêr berrêwebûyn. Geîştîne şaruçkeyek benêwî 'selasî bawecanî', ke le nawçeyekî şaxawîda bû. Min nemzanî boçî bo ewêyan birdim, bellam ewendemdezanî ke le îraq nzîk bûmetewe. Birdimyane Şwênêk her le Zîdanekeî 'dîzl abad' deçû, letek nameyek, damyane destî lêprisrawî eû Şwêne. Paş çenid pirsyar û bênewberde, pêyutim :

+êre qerentîneye û debêt lêre çawerêy nardnewe bît. Lêre dewreyek beserdebeît, geri şitt lesernebû, ewa detnêrînewe bo îraq.

Sê Mangîş lewê, ke zyatir le baxçeî ajeli deçû, Temenim beserbird. Herçî mruvî têkişkaw û poxlle bû, behoy desittêkellkirdin letek lêprisrawekanî qerentîneke û hewallgirî boyan, derdeçûn bo nêw bazarr û serdanî û hemû ştêkyan dedrayê, her lewêş têgeyiştim, ke dedrêmewe desit Celadekanî 'rjêmî be's'. Sê Mangîş lewênderê zecrim kêşa. Katê wityan bo karwanî beyanî bereû îraq, xot amade bke. Leberi hellhatnim le îraq, ke be tawan dejmêdrâ, gişt muwekanî leşim rastibûnewe! Zîndanî 'ebuxrîb' û 'heye'î kerkukim bîrkewtewe, ger birryardan bedestî xom buwaye, ewa le nêwan hellibjardinî qerentîneî komarî îslamî û Zîdanekanî rjêmî be'sda doş dademam. Çunke dillnyabûm, le herdû barekeda, le bûnî xom kewllim deken. Ke geîştme seri snûr, destim lexom berda. Lêdan û sûkayetî lebrî pêşwazî û aramkirdnewe, detgut gişt kerullallîn, Kesi bexoy ranedebînî daway qumêk aw bkat. Lewêş be bekrêgîrawî Dujmin tawanbarkrayn û gwazraynewe bo 'dezgay Asayşî giştî kerkuk'. Lewîş paş eşkence û lêkollînewe, drayn be dadgey şorrş û ewanîş bewîjdanî Nîştmanperweraneyan yekî Sallêk szay Zîdanyan wek dyarî Leser birryarî serok pêşkeşkirdîn .

Ewey nedebû bbêt, bû, Xem û pejarem bo Mindallekanim lelayek û zullmî hacî axa û Rojanî 'dîzl abad' û qerentîne û eşkence û sûkayetî em hawnîşmanîyanem le jyanî

xom bêzaryan kirdbûm. Her çon bû, eû Sallesman le wlatî bênanîda beserbîrd, wlatêk ke bûbuwe wêraney şerre bêjmarekan. Sallekemi tewaw kird û bedesit beserî birdimyanê 'Serbazgîrî' û lewêşewe bo 'besre' ta xizmetî wlatêk bkem, ke tenya Zîndanêk bû bomi.

Paş hewllêkî zor û bîrlêkirdnewe û pirsyar, xom dzîyewe û be parranewe û emi ser û ewser, geîştmeve hewlêr û serm le Mallî xomanewe derçû. Ne şar şarî caran bû, ne malê xoman, Mallekey caran bû. Katê min şarm becêhêşt, lîstî sewiz fermanrrewa bû, ke geramewe lîstî zerid Balladesit bû, detgut Sallehaye emi şaremi nedîwwe. Letek kranewey Dergey Mallî xoman û wejûrkewtnim, hemû dayane pîrmey giryan û bawkerro. Mnîş lewan xraptir, zor be pele çawmigêrra, Daykim û Kçe biçkolekemi dyarnebûn, mnîş bêpirsyar destim begiryankird. Letek berzibûnewey dengî min û Mnallekan, cîranekanîş hatin û korî şîwen gerimtir bû. Sereta wamzanî bo xom degîrîn, bellam ke çenidcar wşey cergsûtawî û hetîwkewtîyan begwêmda da, têgeîştîm, hawarm kird, kwa Daykim, kwa şîlan? Bellam bêcge le giryan û Bawêşpêdakirdin û germibûnî korî şêweneke, wellamêkî dîkem wernegirtewe. Letaw emi bare û dûrkewtnewem, areqê şermezarî û firmêskî çawanim têkell bûbûn û bexurr dehatnexwar. Axir min çûm nanyan bo bînim, nemzanî tamawm debê Şewan be arezûy dîdaryan le xewda, ser bnêwewe.

Novemberî 1998

سەماي مەرگ

دونييا كىش و مات، ھەموو جەستەيان ۋەك گۆيىيەكى گەورەي لىھاتىبوو، تەپەي كەوش و خلىسكانى كەوشەكانيان لەسەر دېك و وردەزىخ، لە خەيالە خۆلەمىشىيەكان دايدەچلەكاندن و لەبەر رۇشنايى مانگەشەودا سىبەرە بىئەژمارەكان دەجەمانەو و راست دەبوونەو، ساتىك ۋەستان و خۆراگرتن لەسەر ئەژنۆ، باسكەكانيان دەكردە ھەلگەر و وچانىك ...

شەونى سەر زىخى پامالراو و سەر تاوئىرە بەردەكان، لە ژىر پوناكى مانگەشەودا دەيان و سەدان تابلۇبون، پاز و بەسەرھاتى زەحمەتكىشانى ئاوايىيەكەيان دەدرەكان. لەتەك ھەر ھەنگاۋىك لە سىپدەيەكى ناديار و كۆتايى دۆلەكە نىكەدەبوونەو. چەند رۇشنايىيەك لە دەم كەلەو ...

- لەو دەجى شەرىپىت !

- ئەي جى، مەگەر ئىمە بۇجى دەچىن، ئەي خۆ بۆ شايبى ناچىن؟

دەنگىك لە پىشەو: خۇتان بدەن بە زەويدا!

لوورەي ھاۋەنىك، تەقىنەو، شەپۇلخوردەنەو دەنگەكە، رۇشنايىيەكى دى، خۇتان بدەن بەزەو ... رۇشنايىيەكى دى ... چەند ھەنگاۋىكى دى بەرەو دەمكەل. كۆمەلىك چەكدار لەو سەرەو بەرەوخورادەبوونەو، چەند دارەمەيتىكىيان لە كۆلگىرتىبوو، كەس ناپرسى كېن و چىبوو، تەپە تەپى پۇستالەكانيان دەرىدەخات كېن ...

پ.م: ناخ و ابزانم ئەم جارەيان دەبمە قۇجى قوربانى ئەم بەزەم، نەدەبوو رۇزى خۇپىشاندەكە بكوژرايىم؟ ئاي ھۇرامان، خۆزگە بەگۆپى تۆم بكدرايە، بچووينايەو ناو حزبى شىوعى، خۆ ھەر چۆن بوو، بەشدارى ئەم شەرە نەدەبووین !

چەند رۇشنايى و تەقىنەو، دەنگىك لە دوو

- بىگەيىنە بابوەستن ! بىگەيىنە بابوەستن ! بىگەيىنە با ...

- ئاي دەمخۇش، خۆ ھىندە لاقەكانم بەدوای خۇمدا پاكىشكردن، پشتم شكا.

خشەخشى پالتۆ ئەمرىكىيەكەي فەرماندە و پارىزەرەكانى پىش و دوای وئىنەي (دىكتاتورەكەي باخدادى) دەھىنايەو پىشچاۋ. لە پىشەو دەنگىك (بىگەيىنە بابگەپنەو بۆرىشاۋ!

لەشكر دەتوت دوۋپشكە و بەزىو، ئەم جارە ھەر كەسە و لاقە شەكەتەكانى بەشانىدادابوون، تا زوو خۆي بگەيىنەپشەكەيەك و سەرخەوئى بشكىن. لەنپو كەلاۋەكانى ئاوايىدا، تەنيا پوناكى دوو ئاگر دياربوون، كۆمەلىك سىبەريان تابەر ئاۋايى درىژ كرىدبوو، ۋەك سەمايەكى دەرويشانە دەھاتن و دەچوون.

- تو بۆيى دە سال له مه و بهر سه گه كانى ئاوايى بۆ كوئى چووبن؟

نيودى كىش و مات ته نيا قرجه قرچى ئاگره كه نه يىت، كه ده توت نه و كاته به كه ئاگر بهردرايه ئاوايى. هه رچۆن بوو نه و يش خوى گه يانده ته نيشت ئاگره كه، چه كه كه ي له باوه شيدا دانا و به چيلكه دارىك كه وته هه لخرانى ئاگره كه و جارچاره ش رايده ژه نيه خوله ميشه كه و خه ياله ئالۆزه كانى پى نىكارده كيشا، ده توت له دووى گويز و به پرووى برزاو ده گه پىت. قورهى سكى له و خه ياله به ئاگايى هينا و سه يريكي ده و روبه رى.. گشت بىده نگ بوون، ده توت له ديار داره مه يتيك دانيشتوون و له دلى خوياندا و پىرد ده خوئىن. له تهك ديتى سيهر و پروناكى له سه ر روخسارى هه ربه كه يان پرسيارىك له هوئى نه و ده چه ق ..

- ئاخۆ ئيوه چۆن بىرده كه نه وه؟ له نيو دليستان هه ر نه وه يه، كه ده يلىن، يان زينده به چالى ده كه ن؟ گه ر وايىت، نه وا گه وچن. ده زانم ئيوه ش له مه رگ ده ترسن، هه ر كه سه تان به هوپه ك، من هه زنا كه م له پىناو هيجدا به رم، ئاخ خۆزگه ده متوانى خۆم بگه يىنمه شوئىنك .. ئاي له و ساته، كه چۆن نه مانتوانى برپار به دين، بچينه ئىران يان بگه رپينه وه شار و خۆبه ده سه وه به دين، يان بچينه نيو (كۆمه له)، هه رچه نده نه وان هيش نه يانده گرتينه خو. پرپىشكىكى ئاگره كه دايجله كان .. به ره به ره لاي ئاگره كه چۆلده بوو، له تهك ده رچوونى هيلاكى و زيادبوونى گه رمايى ئاگره كه له نيو له شيانا، به ره به ره باويشكيانده دا و ده چوونه لاوه و هه لده تروشكان ...

- خۆزگه ئه م پلانه پوچه لده بووه وه و ئه م جار هه ش نه ده بوومه سوته مه نى. ئاخى ئيدى شوئىن نه ما، كه نارگىرى تپدا بكه ين، كه وتينه پشت به رى شه رى عىراق- ئىران. له تهك خاموشبوونى ئاگره كه چه ند باويشكىكى داو و چاو و واقورماوه كانى له پشت پىلوه كانيه وه و نده بوون.. چاوينكى گىرا و له نيو ان چه ند كىسه خه ويكدا شوئىنكى پيدا كرد... - نه وئ باشه، پاش و پيشم هه وا نايجرته وه، له وان هيه شوئى كه سيك بووبىت و له نيو نه و هه شاماته دا بۆ نه دۆزايته وه. چهك و تاقمه كه ي كرده سه رين و له سه ر لاي راست راكشا. ته قينه وه ي چه ند گولله هاوه نىك، ده نگدانه وه يان له ئاوايدا و شه پۇلخوردنه وه ي له دۆله كه دا، سه مفؤنبايى مه رگى ده ژه نى ...

- ترس دانتادات، تاز ه پىوه بووى، بخه وه با خه وه كه شت له كىسه نه چىت. به ده م خه ياله وه، له تهك خىرايى تپه رپوونى مانگه شه و پىلوه كانى لىكنا و پرخه ي له تهك سىره سىرى سىرسىره كه ركه ان تيكه لىبوو ...

تيشكى خۆر له سه ر لوتكه ي كيوه كانه وه به ره و نيو كه لاوه كانى ئاوايى له كشاندا بوو، ده نگه

دەنگى چەند پاسدارىڭ كە كېسەخەۋەكانيان لە ئىستىزەكان باردەكرەن، بەخەبەريان ھېنا ...
زۆر بە زەحمەت ھەستايەۋە دەستىكى بە پرچە ئالۇزكاۋەكەيدا ھېنا و ئاوپىكى لە ئەم لاۋ ئەو
لاى خۇى داىەۋە. سەرماى دەمەو بەيانى ۋەك دەرزى دەچەقىە جەستەيەۋە ...

- ئاى لەۋە، خۇ ئەمانە بۇ ھەمىشە خەوتوتون، دوى شەو وامزانى لە سەرمادا وا دەموچاوى
خۇيان داپۇشيوە. ئاخۇ چ خۇزگەيەك لە ناختاندا زىندەبەچال بوويىت؛ بىنىنى كەربەلايان
وئرانكرەنى شارەكەى من؟ ئاخىر ئيوە نە من دەناسن و نە ئپرەشتان ديوە، بۇجى ئاوا دىن و
لەتەك خۇتان مەرگ دىن؟ ئاى چ كارەساتىكە كاتىك كە مرۇف گەوج بىت. پىمنا ئىن كەربەلا بە
ئيوە چى؟ مەگەر لەوئىش ھەر كرىچى و پاسەوان نابن؟

فەرەقپى كۆپتەرىڭ لە بەرزايەۋە بەئاگايىمىنا. لە ترسانا دىلى لە ژىر پەرەسۋەكانيدا ۋەك
بالدارىكى بەندىكراو، خۇى بە قەفەزەكەدا دەكىشا و جار دواى جار ماندووتر دەبوو. لەبەر
خۇيەۋە ..

- ھەستە ۋەخۇكەۋە و خۇت بشارەۋە.

ھەر چۆن بوو، خۇى گەياندە نىو كەلاۋەيەك، كۆپتەرەك بەرەوخوار بوۋەۋە بە چەند رۆكىتىك
دەۋرۋەرى ئاگرەكەى كىلا...

- وازنامە ھات، ئەو ساتەى كە لىيدەترساى، بتەۋى و نەتەۋى ھەر دەبى بمرى! ئاخ ئەى خۇ
دەتوانن لەۋ شاخە بدات و مى بشكىن. بەپاستى ساۋىلكەى، ئەو بۇيە سۋارى ئەو كۆپتەرە
بوۋە، تا مرۇف بكوژى و گوندان و شاران وئرانىكات.

دەنگىك: ھەموتان ۋەرنە ئىرە، كۆبىنەۋە. كۆمەلىك دەۋرۋىشتى فەرماندەى لەشكرىان گرتوۋە ...
فەرماندە: ئەمەۋى پىتانىللىم كە ئىمە بۇجى ھاتوۋىن و بەنيازىن چى بكەين؟ ئىمە دەبىت
ھەلەبجە بگرىن، ئەمەش بە سەپەرشتى كۇمارى ئىسلامى دۇستمان دەبىت و سەركرەكانىمان
لەسەر ئەم نەخشەيە پازىبوون. لەم ھىرشەدا ئىمە بپاردەر نىن و تەنيا پىادەكەرى پلانەكەين،
ئىمە ۋەك ھىزى پىشمەرگە ئەم قۇلەمان دراۋەتن. تا شان بەشانى سوپاى پاسداران و لەشكرى
ئىران.. (پارتى) ش ھەروا لە ھەورامانەۋە .. (حسك) ىش لە قۇلى سوورپىنەۋە .. ھەرەكەى
ئىسلامىش لە ناۋچەى نەۋرۆلىيەۋە .. ھىوادارم كەس گرفت دروستنەكات، ۋەك وتم: ئىمە بە
سەرپەرشتى ئىران ئەم كارە دەكەين.

لەتەك بەرزونىمى دەنگى فەرماندە، ئەو بە ددانە جىرەكانى سىمىلى خۇى تال تال پادەكىشا و بە
پەنجە ماندوۋەكانى تالەپشەكانى دەخستەۋە ژىر ددانە قىنگرتوۋەكانى. خۇى بەسەر قۇنداخى
چەكەكەيدا دابوو و لوولەى چەكەكەى چەقاندبوۋە سەر پىلاۋە دراۋەكەى ..

- ئەگەر بگەرئىتە دواۋە، ئەۋا پىتدەلپن ترسنۆك. شوپنى جارانىش نەما. (دەمى بىردە بىناگوپى مەجىد...): خۇ بەچاۋى خۆت دەبىنى چەند شۆپشگىزىن، خۇ ئىستاش نكۆلى لە راستى ناكەى؟ ھا؟ بۇ ۋەللام نادەيتەۋە؟

مەجىد: بىدەنگ بە، كەى كاتى رەخنەيە!

فەرماندە: ئىستا دەكەۋىنەپ، دوو دوو رېپكەن و تا خۇمان ئاگادارتان نەكەبىنەۋە، كەس لە خۇيەۋە بەملاۋ بەۋلادا نەرواۋ. لەنپو شار نابىت ھەر كەس بۇخۇى بىلاۋەى لىبكات، دەبىت بەيەكەۋە بىن!

لەبەر خۆرەتاۋى دۋارۋۇدەكانى (پەشەمى)دا بەرە بەرە دۋنيا گەرم دادەھات، ماسۈلكەكانى نىۋشان خاۋدەبوۋنەۋە، خوپن دەزايەۋە سەپەنجە و لىۋە تەزىۋەكان گەرم دادەھاتن و ھەلىى ھەناسەيان وردە وردە ديارنەدەما.

دوو دوو بەقەد پالەكاندا بەرەۋ نېۋدۆلەكە خواردەبوۋنەۋە، تېشىكى خۇر لە دۆپە شەۋىنى سەر تاۋىرەكاندا، دەتوت شكانەۋەى ئالىى گۇناى كېۋۆلەيەكى پاچەلەيە لە كانىاۋىكدا. جار جارە ئەۋ مارمىلكانەى كە خۇيان دابوۋە بەرخۆرەتاۋ، بەدەنگى ھىلىكۆپتەرەكان دەحەپەسان و خۇيان دەھاۋىشتە كەلپنى تاۋىرە بەردەكانەۋە. ھەندىك جار ھەنگاۋەكان ھىندە بە نەزم بوۋن، لەشكرەكە تەنيا لە ھەزار پىپەك دەچوۋ و لەتەك گەيشتى بە جادە خۇلەكەى (سازان) لە پىچاۋپىچى دۆلەكەدا ھەندىك جار لە تەپوتۇزى تۆپۇتكانى سوپاى پاسداراندا لەبەرچاۋ وندەبوۋ. كاتىك كە مرقۇف فرىوبخوات، ئىدى چەپ و راستى خۇى ناناىست. ئەۋانەى پروايەكى پتەۋيان بەم كارە ھەبوۋ، دوۋلاقى دىكەيان قەرزەدەكر، بەلەم ئەۋ لاقەكانى بوۋ بوۋنە كۆلپىكى قورس، سەربارى چەك و تەقەمەنىيەكەى، بەدۋاى خۇيدا راكىشىدەكردن و لە ھەۋراز و نشىۋىدا، دەبوۋنە بارىكى گران بەكۆلىيەۋە. پاش يەك دوو سات رىكردن و خۇدان بەزەۋىدا، لەتەك دەرەكەۋىنى كۆپتەرەكان و لورەى گۈللە تۆپە دوۋر-ھاۋىزەكان، برسىيەتىش زۇرى بۇ ھىنابوۋ. خەيالى راپوردوۋ سەراپاى ھۆشى داگىر كىردبوۋ...

- تەنيا يەك وشە بەسىۋ، بۇ ئەۋەى لەگەل كاۋە و عوسمان و ۋەستا بەكر و ئەۋاندا بگەرپتەۋە شار و نەكەۋمە ئەم زەلكاۋەۋە. ئىستا بە چ رۋىەك بىبىنىنمەۋە، چۇن سەيرى ئەۋ كەسانە بىكەم، كە پىمەدەۋتن چۇن دەبىت پىشمەرگە پىش پاسدار بىكەۋىت؟

ئايەندە بۇ لىل و نارۋىشنىۋ، قەد نەدەھاتە بەرچاۋى، دەتگوت رەۋپەۋەى مېۋوۋ لە ۋەستاندايە. دەنگى ناھەمۋارى كۆپتەرەكان، سىماى دىندانەيان ھەر دەتگوت، فرىشتەى گىيانكىش، خۇيان خوار كىردەۋە و پۆلە بالدارتىكان بەرداۋە، دىۋاۋى دۆلەكەيان كىلا..

دەنگىڭ: ئەو(عونقود)ە

- (لەبەرخۆيە) ئەو سىندانە، چەند بەم بارە دلخۆشە! (گرمەي سەيارەيەك.. كە گەيشتە تەنىشتى ئەو، نايلىۋىڭكى دەمبەستراۋى ھەلدا): ئاھ ئەي خواردنەو؟ (پەلامارى دايت..): سەير چەند مرقۇدۇستىن! ناو كەكولەكە، كىشمىش، فستق، بادام، پسكويىت و بەردانەوۋى بۆمباي مېشويى!!

لەدەم (كەلى بلى) ھەنگاۋەكانى قۇرستىر و لاقەكانى بە رۇخى زەويدا رۇدەدەچوون، كاتىك كە پىشويىدەدا، بىچكۆلە و ھىلاك دەتگوت بىنەدارە و سەوزبوۋە. ھەموو شتىك بۇ ئەو رەنگى نامۇبى پېۋە دياربوو، سەر ئاۋەكەي چاوگ، دەتگوت ھەزاران سالى رانەمەر بەۋىدا گوزەرى نەكرەوۋە، خۇلەپۇتەي دەۋرى چاوگ، دەتگوت بەدەم گەردەلوۋى بىابانەوۋە شەنكرەۋە. بە ھەسرەتەۋە خۇي گەيانە ئاۋەكە و دەمى نايە دەمى (چاوگ) ھە، دەتگوت دلدارىڭكى يار نەدېتوۋە و تاسەي دەۋرى دەشكىپىت.

- پېش ئەۋەي گيان لەدەستىدەم، با تىنوۋىيەتىم لە تۆ بىشكىپت. (بە قىنگە چاۋىڭ سەرنىي لىۋار گومەكەي دا): ئاھ... ئەو رۇۋانە چەندە خۇشبوون، لېرەدا خۇمان مەستەدەكر و ئىۋارە بەرەو شار دەكشاينەۋە. (زىجىرى بىرەۋەرىيەكانى ھەلكرايەۋە سەرەتا): بۇ يەكەم جار، كە لېرە مەستبوۋىن، بەدەم گالتەكرەنەۋە بە سەدام حىيىن، بەرەو شار چوۋىنەۋە، خەلك بە دېرۇنگىيەۋە سەرنىيان دەداين ..

(دەنگىڭى گر زىجىرى بىرەۋەرىيەكانى پىچراند، چۇن شۋانەيەك مەرەكانى ئاۋىدات و بە شۇل بىانداتە بەرخۇي، ئاۋارۋى تىكرەن ...)

فەرماندە: بەرەو بامۇك ھەلگەرنەۋە، كەس لە خۆيەۋە بەم لا و بەۋ لادا نەروا!

خۇرەتاۋى پاش نىۋەرۇ لە بامۇك، لەتەك نىۋەي ئاۋايى چاۋشاركى بوو، پىرەمېرد و مېردمنداۋان لە پەنا دىۋاراندا دانىشتىبوون، پىرەكان باسيان لە پابوردو دەكر و دەستيان بە سىملەكانىاندا دەھىنا و ئاخ و ئەفسوسيان بۇ رۇۋانى جوانى ھەلدەكېشا .. "پېش سەردەمى كۆمارى، چۇن سوارچاكىك بوون، كارۋانىان دەكر و بېتىرس بۇ گەرميان و كويىستان دەچوون. مندا لانىش بەدەم پىكەنەن و خۇھەلگىشانەۋە، باسيان لەۋە دەكر، لە فېرگە چەند وربان و خەۋنىان بە داھاتوۋە دەبىيى. سەرەتاي لەشكر گەيشتبوۋە نىۋ ئاۋايى. لە پىچاۋپىچى كۆلانەكاندا دەتگوت، پەشمارە و ژار لە بىندايدا كۆدەكاتەۋە، ۋەھا بەخىرايى بە سەنېرگەكەي نىۋ ئاۋايىدا تىبەردەبوون. منالان لە ھەژمەتا چاۋيان ئەبلەق .. ژنان لە درزى دەرگەۋە ھەپەساۋ،

دەيانرۋانىيە پوخسارى رېشن و چلكنى ژېر جەمەدانىيە رەش و سپىيەكان. پېش ئەوۋى لە ئاۋايى

دەرچن، پېرەژنىكى رەشپۆش بەدەم گىرانەۋە ۋوۋە و لەشكرەكە..

- رۆلەكانم ئىمە چىمان بەسەردىت؟

كەس ۋەلامى نەدايەۋە.

هەنگاۋەكانى ئەو ھېندە كورتىۋون، لە ھاۋەلەكانى بەجىدەما، سەيرىكى پېرەژنەكەى كرد، پېرەژنەكە ئەۋى بەو رېش و جلوپەرگەۋە نەناسىيەۋە. فرمىسك زايە چاۋەكانى، قورگى پېر گىران بوو، لەبەر خۆيەۋە ..

- تۆ بلى، ھىشتا ئەم خەلكە پاسدارەكانىان نەبىنېن؟ تۆ بلى، بۆمبارانەكانى (سالانى ۸۱، ۸۵، ۸۶، ۸۷) تيان لەبىرچوۋىنەۋە، كە چۆن لە نيۋە شەۋدا بۆ پارشيو و نوپژ، بۆ پارانەۋە لە خوا بەيانىان خەلكيان بەئاگا دەھېنا. چۆن دەنگى تۆپەكان، ھۆشى لەبەر منالان دەبرد و بە دلەراۋكپوۋە دەچوۋنە فېرگە و تاكو دەگەرەنەۋە مائەۋە، دلپان لە سېنگياندا بالەفرپى بوو؛ مائى چى، كەلاۋەيەك، كۆمەلەك گۆشت و ئىسك و گۆمىك خويى دايك و باوكيان، دەبوۋە ۋەلامى ئەو پىرسىارانەى كە دەنگى تۆپەكان لە ھۆشياندا دروستياندەكردن ...

ھەر چۆن بوو راكىش راكىش، خۆى گەياندە شار. ھەر كەسە و بەلايەكدا دەچوۋ، ھەندىك لە مۆلگەكاندا چەكيان دەردەھېنا و ھەندىكى كە پەرۋەندەكانى ئاسايش و ھەۋالگىريان دەسوتاند، ھەندىكى دىكەش چاۋەرپى دەستۋورى لايەنەكان بوون، ھەر كۆمەلەك و بەرەۋە لايەنەك كە لايەنگىريان ئى دەكرد دەچوون، بەلام زۆرەي خەلك پڑىيى (بەعس)يان دەناسى و لەۋە دلپابوون، كە بوۋنەتە سوتەمەنى جەنگى عىراق- ئىران و بەشېكن لە گىراۋەكانى شەپ لە لاي ھەردوۋلا. ئىستا ئىدى بىكەكانى ھەۋالگىرى و رېكخراۋى پارت و ئاسايش، خەلك بەبىن سەلمىنەۋە لىيان نىزىكدەبوۋنەۋە. لەشكرەكە ۋەك زەردەۋالە پورەيان لە بىكەى ھەۋالگىرى دابوو. فەرماندەى لە شكر ۋو لە پېشمەرگەكان:

- بىجگە لە ھېزى پېشمەرگە، كەس بۆى نىيە چەك ھەلگىرئ و دەبىت خەلكەكە چەكبەكن و بىدەنەۋە دەست شۆرش ....

لە چاۋەتروكانىكدا پېشمەرگەكان كەۋتە گىرپانى رۆلى (سوارەكانى سەلاحەدىن) و بەربوۋنە گىيانى خەلك ....

- ۋەرە كاكە، ۋەرە ئەو چەكانە بۆ كوئ دەبەى؟ ئەۋانە چەكى شۆرپىن!

- کاکه هی خۆمن، خۆم گرتوومن .. (دەستپێژێک) هەر کەسە و بەلایە کدا، کۆمەڵێک بە دەستپێژ بەرەو ئێوەندى شار ... ئەویش بەخەجەلەتەو لە دوايانەووە چەکەکەى سەرەوخوار کردبوو شانى و ماندوو دەتگوت، بۆ بێگارى دەبەن، و پوکاس، لە بەرامبەر خزم و ناسراواندا شەرم دايدەيگرت. ناخر پێوانەبوو، پۆژىکى وا بێتەپێش، بێتە بەرلەشکرى ناخوندەکان. پاش سەد مەترێک، دەستپێژى لێکرا، بەلای چەپدا ئاوپیداو، سەرۆتەنەى سەربازێک دياربوو.

- ئا، کەست پەيدانە کرد، من نەبێت، هەى بەدبەخت، ئێستا ئىدى جياوازی من و تۆ نىيە. بەرەو خوار مىل پىگەى گرتەو، لە چوارپانە کەدا بەلای راستدا بايدايەو ...

- ئاى لەو رۆژەى کە تێیدا بەهەلەداچووم، ئا لێرە دابوو، سالى لەمەوبەر کە بەفیشەکى دۆشکای زرتپۆش (مەريوان) گيانى لەدەستدا، ئاى لەو رۆژە شوومە، هەلچووین و شارمان گرتەدەست، سەربازەکانمان کێشانە پىزى خۆمان، بەلام بێتەزموون. کى کردى و کى خواردى؟! ئیمە بووینە قوربانى و مەلاکان بردیانەو. کاتێک کە ئیمە بە تەرمەکەى (مەريوان) هەو مەزگەوت بە مەزگەوت، بۆ راپەرین بانگەوازی جەماوەرمان دەکرد، مەلاکان پاسەوانى تايبەتییان هەبوو، لەخۆفرۆش و ....

بەردەم بانکەکەکە خەلکى زۆر کۆمەڵەيان کردبوو، نيوە چاوەرپى وەرگرتەوێ پارەکانیان لە بانک دەکرد و نيوەکەى تپیش دەيانپرسی جى بکەين، بەعس ئەم شارە وێران دەکات. ژنىکى قەيرە روو لە فەرماندەى پيشمەرگەکان ...

- کاکە گيان، بەخوا مانگانە پاشەکەوتم کردوو، هەتيوبارم، بەلکو پارەکەى من بدەنەو، بە قوربانتان بـم.. (پەلامارى پێلاوى فەرماندەى دا ماچيکات....)

فەرماندە: درۆدەکەن، کاتێک کە داواى يارمەتيمان لیتان دەکرد، گشت دەپارنەو و دەتان وت هيجماننیه، کە جى ئێستا تەنانەت بيوەرژنەکانیش پارەيان لە بانکدا هەيە.

پیرەمێرێک: کاکى لێرپرساو، باشە ئەگەر رژییم بۆمبارانى کرد و هێرشپێنا، ئیمە چيیکەين؟ فەرماندە: دەک زيرپرەبکەن، مەگەر هێزى پيشمەرگە بەجى دەزانن؟ تازە رژییم ناتوانیت هێرشبکات. ئێستا بۆن و بۆلەوى لێبکەن، با کارەکەمان ئەنجامبدەين، دواتر هەر کەس لە بانکدا پارەى هەبێت، حیسابى لەتەک دەکەين.

چەند پەلە هەورێکى مات، لە خۆرئاواو بووندا سوور سوور هەلگەپابوون، دەتگوت تابلۆى سەيخ دەکێشن، لەتەک رەشەلگەپانى پەلە هەورەکان، شەو چارشووى رەشى بەسەر شاردا کێشا. هێشتا پيشمەرگەکانى فەرماندە، خەريکى لە گونىکردنى پارەکانى بانک بوون.

فهرمانده: کوپینه خیراکهن، دهیئت زۆرتیرین دهسکهوت بۆ ئیمه بیئت. ئێران خۆی به ئێنی پیداوین....(پوو له چه کدارێک): به هه مووان بلی، با بۆ خهوتن له لای مزگهوتی کۆکۆیان کۆبنهوه....

له دوورهوه دهنگی دهستپێژ و ئارپیی دههات، جارچارهش دهنگی تۆپێک، دلی شاری دادهخۆریان. پاسدار وهک رهوه شهشه مه-کوپره شاریان تهیده کرد، قارهمانانی گهل و نیشتمان، فهرمانده و پیاوماقوڵان، دهسته دهسته له مائی خواپیداوه کاندای کۆبووبوونهوه. مزگهوته کان پریوون له چه کدارای بزوتنهوه، دهسته دهسته موسلمانان دههاتنه خزمهت مه لای سه رکرده..

- قوربان ئیمه نامادهین، ههر چیماییبکریئت.

مه لای سه رکرده: به خیریین.. به خیریین، ئه مه نیشانهی دلسۆزی و گیانفیدیایانه بۆ ئایینی ئیسلامی پیرۆز. ئیدی کاتی ئه وه هاتوه، له م شاره ئایینپهروه ره دا، شه ریه تی ئیسلام پیاده بکهین و گومراهان له سه ر پیمان پاکیکهینه وه. ههنگاوی یه که ممان ناوه و براکانمان له تهک سوپای کۆماری ئیسلامی برا، ئه مرۆ یه که م جهادیان به سه رکهوتن گه یاند. له که ناری روبرای (سیروان)، چه کداره گومراو و بی دینه کانی (کۆمهله)ی گاوریان له نیوبردن. ئیدی له به یانییه وه کاری دووم دهستپێدهکات: راگهیاندنی حیجاب، مه منوعبوونی خواردنه وه، تۆبه پیکردنی ئه وه گه نجانیهی دهچوونه تیاترۆخانه و ته مه شایانده کرد. دهیئت ئه م شاره وهک ئه وه سه رده مه ی لیبکهین که له شکرێ ئیسلام نازادیان کرد. لایه نه کانی دیکه ش رۆژی خۆیان دیت و راپانده مائین. ئێران به ئێنی پیمانداده، که هه موویان بخاته ژیر چاودیری ئیمه وه. ئه مه به زنامه ی ئیمه یه و پپو یسته خه لکی هانیده ن، له پیزه کانی ئیمه دا چه کداربن، ئه مه ههنگاوی یه که می دامه زرانندی کۆماری ئیسلامی عیراقه. ئیستاکه من ده رۆم، هه ندیک قسه وباسم له تهک (ئاغای تاران) سه ره له شکرێ سوپای ئێران هه یه، دهیئت عافووم بکه ن، که ناتوانم زیاتر لاتان بم. به خودای گه وره تان ده سپێرم...

هه مووان خه ریکبوون. نه خشه و پلان ده کیشرا، تا شار ئیسلام بکه ن، سه وزی بکه ن، زه ردی بکه ن، شینی بکه ن. به رده م بکه ی ئاسایشی شار (سه را) ده تگوت به رده م قه رارگا کانی په مه زانه له (پاوه) و (مه ربوان)، له جی مولا زم خالید، ئاغای (دی هقانی) دانیشتبوو، ئاغای (تاران) به بیته ل خه ریکی قسه کردنبوو..

- وهک پیموتی ئاغای (موشیری)، فهرمانمانییداوه، که پێگه نه ده بین که س به ره و سنووربروات، دهیئت خه لک له نیو شاردا بمینیته وه. وهک خۆت له وه و پێش ئاگادارکراوی. به خه لکه که بلی با

نەترسن، ئىمە بە ئەندازەى پىۋىست ھېزى دژەھەوايىمان ھەيە و لە بەرەكانى جەنگىشدا (بەسى) يەكان وردەيانبەرداۋە، تا نىكەى شارى (سەيدسادق) لە دەستى خۆماندايە، لە ۋلاشەو سەوا و نەرتەش ھېژشەدەكەن. لە بىرتاننە چىت بەيانى سات (۱۰) ى پىش نىۋەرۇ، لىرە لای ئىمە كۆ دەبينەو، تا دەستورى تازەتان پىبدەين ....

شار ۋەك شارەمپروولەى شىۋاو، خەلك ھەندىك بەرەوخوار و ھەنىك بەرەوژوور، جەپ و راست سەريان لىشىۋابوو. شارەزوور بووبوو بەرەى شەر، بەرەو ھۆرامان و سازان پىگە نەبوو. گشت شارىگەكانى شار داخرايون، سوپاى ئىسلام، پىگەى بە دەربازبون نەدەدا، پىشمەرگە قارەمانەكانىش خەرىكبون، ساۋىلكانە چىرۆكى سەركەوتنىيان بۆ خەلك دەگىرايەو. ھىشتا پىاوانى پىم لەنىو خەلكدا خۆيان ھەشاردابوو، بەبىتەل لەتەك پىمدا لىستى ناۋىشەنى ئەو شۆپىنەيان دەدا، كە خەلك بە نىياز بوو روۋيان لىپىن. لە يەك ساتدا دژەكان پىگەو بەكانگىر بووبون، مەرگ و ژيان، فرىو و ساۋىلكەي، تاوان و بىتاوان، ئازار و شادى. ھىشتا شەو بەبەرەو مابوو، خەلك تەنيا بە چرادەستىيەكاندا يەكدييان بەدەدەكرد. ئاى لەم سەر-لىشىۋاۋىيە، لەتاو دەنگە دەنگ و ھاتوۋچۆى خەلك، لە بن پاسار و سەرچى درەختەكاندا، چولەكە و كۆترەبارىكە ھەپەسابون. لە تەك ھەنگاۋى ھەر مىندانىكى تۇقىۋى كۆل-لەپشت، شار لە تەمومزى بەيانىدا دەردەكەوت، پىسار لە دۋاى پىسار لە ھۆشى رىۋارانى بىچارەدا پەنگىدەخواردەو ... "بۆ كۆى؟"، "كۆى باشتەر؟"، "چىمان بەسەردىت؟"، "بىمىنەو يان برۆين؟" .... ترس و دوۋدى، چۆكى زۆرەى خەلكەكان شەلكرىبوو، ھۆش كارىنەدەكرد، كەس نەيدەزانى لە كى پىسارىكات. ھەر بوونەوەر بوو، گوپى بۆ دەنگە دەنگەكان رادىرايوو، بۆ بىستى دەنگى مەرگ لە لوورەى گوولە شومەكانەو ....

جاران چاۋە ئەبلەقەكان لە شىرام و زىناكو رادەمان. بەلام ئىستا خەلك بەرەو دەربەندىخان و سەيدسادق دەروان و بە دەلەراۋكىۋە گوپىيان بۆ گرەمى تۇپخانەكەى سەرا رادىراۋە. چاۋە بىئۆقرەكان لە ئاسمان رامان و جارجار بالدارىكى بەرزەفر، لىدانى دلىان خىراتردەكات و ھەناسەبرىكى، مرقۇف گىيانكىش دەكات. كاتى دەستى لەرزۆكى شار پاروۋى بەيانىنەى بۆ دەم دەبەرد، بىرارى مەرگ بەسەر بالى تەيرە ئەبابىلەكانەو، لە كۆشكى سەرۇككۆمارەو بەرەو باكوور كەوتبوو ھىر. چەندى خۆر لە زىجىرە شاخەكانى ھۆرامان دوورەكەوتەو، ھىندە پۆلە ئەبابىلەكان لە شار نىك دەبوونەو. بازار و دوكان بەشپوۋى ترس و نارەزىيە داخرايون، ھەر كەسەو سەردانى كەسوكارى دەكرد و چەند وشەيەكىيان بە نىپى لای يەكدى بەجىدەھىشت.

بەردەركى سەرا لە قەرەبالخېدا شەپۆلىدەدا، ھەر پرسىاربوو خۆى بە ژوورەكەى (ملازم خالید)دا دەكرد، بەلام بېوھلام و بېسەروشوین، لەسەر مېزە بەخواردن پازاوەكەى، بەردەم ئاغای (دېھقان) و (تاران) و مەلا و ئاغای موشىرى دا زىندەبەچال دەكرا. رۆژنامەنووسىكى ئېرانى بە ئىشارەت بە منالانى دەگوت: لەبەردەم وێنە شكاوەكەى سەرۆكى قادسیەدا بوو، ستن، بەلام لێ تێنەدەگەيشتن ...

ھەر چۆن بوو، درى بە قەرەبالخېبەكە داو خۆى گەيانەدە نۆو ھەوشەكە، قۆنداخى چەكەكەى بەر رۆژنامەنووسەكە كەوت، بە پەشكاوپیەوھ:

پ.م: بمبوورە نەمزانی، مەبەستمەبوو.

رۆژنامەنووس: (بە زمانى فارسى) شتێك نەبوو، ببورن ئێوھ فارسى تێدەگەن؟

پ.م: (بەنابەدلییەوھ): بەئ.

رۆژنامەنووس: دەتوانى بەو منداڵانە بڵێن، مشتیان گرمۆلە بكەن و لەبەردەم وێنەكەى (سەدام حوسەین) بوو، ستن، تاوھكو وێنەیان بگرم ...

منالەكان وەك بڵێ ئاواتەخوازی وەھا رۆژێك ببوین، ھەر ھێندەى مابوو، بەكۆلەكەى وێنەكەدا سەركەون و پەنجە بكەنە تاكە چاوە نەشكاوەكەى سەدام حوسەین ...

رۆژنامەنووس: (رۆو لە لاوھكە) تۆ ئېرانیت، لێرە چیدەكەى؟

لاوھكە: نەخېر، من خەلكى ئەم شارەم، چاوەرپێ وەلام دەكەم، ببوورە من دەرۆم ...

خۆر گەيشتبووھ نېوھراستی ئاسمان، منالێك بەدەم ھەلپاتنەوھ، ھاوارى لېهەستا. "فرۆكە ھات، فرۆكە....". پۆلە ئەبابیلەيەك بۆ سەرووى شار خۆياندا دا یەوھ. لەپەك چركەدا، ھەموو شتێ گۆرا. لە دەنگى ناپالەمەكان، جەستەى شار وەك پېچى شۆرەبێ بەدەم پەشەباى خەزانەوھ دەلەرى و لكوپۆپەكانى دەشكان و گەلاكانى دەوھەرىن ..... ھەنگاوەكان خېراتر و خېراتر دەبوونەوھ، گۆئ كاس و ئەژنۆشل.. ھاوار و باوكەپۆ، زرىكەى منداڵ و لېدانى بۆمب و رۆكېت. ھەوت ھەوت ئەبابیلەكان، شارپان بەرەباراندەكرد. لەنېو دەنگ و ھوژى رۆكېتدا، قاقاى پێكەنىنى پياوێك شەپۆلىدەدا. رۆو لە چەكدارەكانى ناڤو ھەوشەى سەرا ...

- بۆ خۆتان شار دووھتەوھ، خۆ ئېوھاتوون پزگارمانبەكەن؟

دەتگوت لە قەسابخانە دەرچووھ، سەر و سىماى خۆیناوى لەتەك قاقاى پێكەنىنەكەى، گریانێكى خەست لە قورگیدا پەنگى دەخواردەوھ ....

- لێرە چیدەكەن؟ خۆ ئېوھ ژن و منالتان، كەستان لێرە نىيە، بۆ نارۆن؟

ئەو زامانانى كە تا ساتىك لەووەبەر، وەك دوویشك بە مېشكى خەلکیانەو دەدا، لە ئاستى ترسدا وەها لال بووبوون، لە زاردا نەدەگەپان .... پەیتا پەیتا پۆكیت و ناپالم دەبارین و ئەویش دەستە گرمۇلەکانى بەرەو فرۆكەكان هەلدەبرین و هاواری دەکرد ...

-: بۆ خوتان حەشارداو، بۆ بەرگری ناکەن؟

لە دواپەو لایك بە پەلە پێدەکرد، بە دەم هەناسە برکێو...

- حەفتاو شەش کەس، حەفتاو شەش کەس... گۆمى خوین، تەنیا ئەو پیاو و ماو، ئەویش وا شیتبوو. چى بکەین ها .. چى بکەین؟

پرسپارەکانى لەنێو گرمەى فرۆكەکاندا ونبوون و بێوێلام مانەو، کەس لەو نێویدا نەمابوو. هەر کەسە و بەلایە کداراىکرد. پۆل پۆل ئەبابیلەکان، پەیتا پەیتا ئاسمانیان لە هەورى مەرگاوى پێدەکرد و ژارباران پەپەى گۆلەنێرگس و روومەتى منالانى مەینەتى دەسوتاند. لوولەى دژەفرۆكەكان بەرەو ناخى زەوى رۆچووبوون. قارەمانانى گەل لەنێو باخەکانى (گولان) و (چاوگ) و (هەسەناو) -دا خۆيان حەشارداو، هەر دەرگوت ئەم شارە چەكدارى تێدانىيە. تەنیا بەرگریيەك لە شار، نیگای پێ پارانەوێ ئەو منالانە بوو، كە لە كۆلاند بە دەم یاریکردنەو، دەنگى فرۆكەكان هێزبان لە ئەژنۆيان بریبوو، چاوهرپێ تەقینەوێ بۆمبایەك لەسەر جەستەیان بوون. لە دەمى چوونەوێ ئەبابیلەکاندا، هاوار و زریكەى مندانان ئاسمانى شارى تەیدەکرد، بە چەند هەنگاویكى لەرزوك كۆلانە و كۆلان، خۆيان دەگەياندە قەراخى شار ....

سەرى وپوكاس، بووبوو بارێكى گران بەسەر جەستەيەو، نەیدەزانى بریارى چى بدات، خۆ دەربازکردن، دۆزینەوێ كەسوكار یان ئاگادارى لە ژن و منالانى حزبی دیمۆكرات، هەر چۆن بوو خۆى گەياندەوێ یەكێك لە ژیرخانەكان. لەتاو زریكەى منال و قێژى ژنان، كەس گوێی لە دەنگى ئەو نەبوو. ماسكەكەى لە سەرى كردهو و فرپى دا بۆ ژنیكى زەبستان ....

پ.م: ئەو بەكەر سەرت، هەندێك پارچە پەرۆم بدەن، مام تۆفیق تۆ یارمەتیمبە.

مام تۆفیق: باشە كۆرم.

پ.م: خۆكەس نەهاتە سەرتان، ئەو هەتیو نەگەراپەو؟

مام تۆفیق: كەسمان نەدیو، چەند جار گویمان لە دەنگى پاسداران بوو، تاوێكو ئەوان دەپۆیشن، خۆمان ماتدەکرد.

پ.م: ئەى كەس لە ژیرخانەكەى دیکەو نەهات؟

مام تۆفیق: كێ ییت، هەر ژن و منال، چۆن دەوێرن؟

پ.م: با ئەم پارچە پەرۇ تەرپانە بەدەم و لوتیانەوہ بگرن، بەتانییەکی تەپیش بکەین بە پەرەدە بۆ ژێرخانەکە.

مام تۆفیق: باشە برا، لێپرسراوەکەتان چی وت؟ ئیستا ھێزی شاھۆ و دالەھۆ لە کوێن؟ دەربازبوون یان؟

پ.م: ھێندەى من بزنام دەربازبوون، لێپرسراوانیش وەلامى کەس نادەنەوہ، منیش بەجیمبەشتن و ھاتمەوہ. تا ئیوارە چاودێریتان دەکەم و ئیدی من دەپۆم. من وەك خۆم ئاگاداری ئێوہ دەکەم، ئەگینا دەمێکە باوەرێم بەمە نەماوہ.

مام تۆفیق: ئەى ئیمە چیبکەین؟

پ.م: دەبێت ئەوان چارەنووسی ئێوہ دیاریبکەن. ئەوان لە ئێوہ بەرپرپسن، مەگەر بریاریننەداوہ، کە دەربازتانیکەن؟

مام تۆفیق: نازانم چۆن دەبێت، چۆن لەم داوہ رزگاردەیین؟ نازانم چۆن نان بۆ ئەم مندالانە پەیدا بکەین، وەختە لەبرسا بمەن.

پ.م: ھەر ئیستا من دەچم بۆ ژێرخانەکەى ئەولا، تاوہکو ھەوائیان بزنام و لە مالانیش نانتان بۆ کۆیکەمەوہ.

مام تۆفیق: کورم گەر ناییتەوہ، پیمانیی، باچاوہرێ نەیین. نازانم، بۆ حزبی ئیمە وا گۆئی حزبەکەى ئێوہى خوارد؟

پ.م: وەك وتم، من ئیدی سەر بەکەس نیم، تەنیا وەك خۆم یارمەتیتان دەدەم و بەس، بەراست لەبیرم چوو! مام تۆفیق، بەلکو بگەرێ لەنێوماڵ و ھەوشەکە ھەندێک خەلوز پەیدا بکەى و بیکەنە ناو پارچە قوماشەوہ و بە دەم و لوتتانەوہ بیگرن و لەوێوہ ھەناسە ھەلمێن.

(پ.م) کە چووہ سەرەوہ و چەند ھەنگاو بەرەو دەرگا کە ... تەقینەوہى بۆمبايەك ... خۆى بەزەویدا دا و زریکەى منال و ھاواری ژنەکان دەگەشتە کەشکەلەى ئاسمان و لە ئاسمانەوہ بیجگە لە بۆمبا ھێچ وەلامێک نەبوو ....

پیرەژنێک: وەرە باوکم نانمان ناویت، مەرپۆ، ئاخى ئیمە چی بکەین، خۆ لەبەر پاسدار ناتوانین وەك خەلک، لە ژێر ئەم بۆمبابارانەدا، خۆمان قوتاربکەین!

پ.م: ئاخى ئیستا ئەوانیدى چاوەرێن، بزنام سەلامەتن و چیانندەوێت؟

مام تۆفیق: لەلای ئەوان سیگارێکم بۆ بێنە، توتنم لێ براوہ، کورم.

پ.م: باشە مام تۆفیق، بە چاوان.

هەر چۆن بوو، بە پەنادیوارانادا، مائە و مائ خۆی گەیانده ژێرخانهکە ی گەرەکی (کانی شیخ)، دەنگی چەند ژن پێکەوه ...

- ئەوه چۆن وا دەبێ؟ خو گەر پاسدار بەتایەتە سەرمان، کێ دەیتوانی ڕێگەیان لێبگریت؟
پ.م: باشە چیبکەم، دایکمان؟ هەروا فریادەکەوم، تازە تەنیا خۆمم. وەکو خۆم دێم و دەچم.
ژنیك: ئە ی هەقالەکەت کوا؟

پ.م: لەوه دەچیت، لە شاردای هەلپە ی ماشین بکات یا لە دەرەوه ی شار خۆی حەشاردا بێت.
ژنیکی دیکە: ئە ی مام تۆفیق و ئەوان مام، سەلامەتن؟

پ.م: بە ئێ ئیستا لەلای ئەوانەوه دێم، مام تۆفیق داوای نان و سیگاری دەکرد ...
دەنگی بۆمبایەك، شکانی پەنجەرە و شووشە و بارینی پارچە چیمەنتۆ، بۆنیکی تیژ، دوکەلێکی خەست و سوورباو. گشت دایانە زریکە و هور، تەقینەوه یەکی دیکە ..
پ.م: خێراکەن. چەند سەتە ئاوێك بەین و پارچە پەرۆ تەریکەن و دەم و لوتتان پێبگرن.
خەلوژ بدۆزەوه و بیکەنە پارچە قوماشەوه و بەر هەناسەتانی پێبگرن.
خاکی نیو حەوشەکە ڕەشەلەدەگەرا، دەتگوت تیزابی پێداکراوه، گوێ ڕەنگاورەنگەکانی نیو باخچەکە، سات بە سات پەژمورده دەبوون، (پ.م) کە دەستیکی بە قۆل و رانیدا هینا و ڕەنگ و بۆی شیوا ..

خەلکەکە: چیبە برا، بۆی شلەزای؟

پ.م: کیمیاییە، گازی کوشندەیه.

دەنگە دەنگ: مالتان کاولیبت، بۆ هاتنتان. ئەمە کاربوو، کردتان. مائی ئیمە و شارەکەشتان کاولکرد...

پ.م: من دەپۆم نان پەیدا بکەم، هەر ئیستا دەگەرێمەوه لاتان.

هەر چۆن بوو، خۆی گەیانده کۆڵانەکە ی پشتهوه، هاوار و نالە ی پیرەمێردیکی دەموچاو سووتاو و ڕوخسار شیواو، منالێك لەو لاوه بە دەم گیانە لاوه نوزە ی لێوه دەهات..
- دایە.. دایە.. دای.. دا....

پیرەمێردەکە: کاکە گیان، لە ڕێی خوا یارمەتی، کەسم نەماوه، ئە ی هاوار ... خوا هاوار.. خوا تاکە ی...

پ.م: مامە گیان من ناتوانم هیچت بۆ بکەم، تازوووە خۆت بگەیی نەرە ناوهکە ی کانێ شیخ و خۆت بخەرە ناوهکە، ئە گینا برینەکانت قوڵتر دەبن، تەنیا ئاوی سارد باشە. هیچ دەرمان شکانابەم.

پیره مژده که: ئەى ھاوار بەزەبى نە ماوه، ئاى لەم رۆژە تێیکەوتەن، بۆ گرفتارتان کردین، بۆ؟ (پ.م) که، هیچ وەلامىکى پێنە دراوه و خۆى گەيانده منالە که... بەلام درەنگىبوو، دەستەکانى وەك باڵى شكاوى پەپوولە، لە ملى ئالابوون، چاوهکانى وەك دەربايەكى مەنگ لە ناسمان پامابوون... کۆمەلەیک جەستە لە بزوتن کەوتبوون، سىنگى ئاوسا و.. دەموچاوى شىواو، چەند مەپتەك گىژکەوتبوون و لەقەفرتیيان بوو.. مامرێك گىژ و لارەلار خۆى بە دەرگای کولانە کەیدا دەکرد، وەك بۆلێ لە دۆزینەوى جوو جەکانى ھىوا بپووبۆت. پۆلە ئەبابیلەکان پەیدا بوونەو... بەراکردن خۆى گەيانده دیوارێك، دەنگى بۆمبايەك، دوکەلێكى خەست و سوورباو، بەرەو ئاسمان... خەست خەست وەك تەم نیشته سەر راستەپتەگەى کانى شىخ و بامۆك... ھەر چۆن بوو خۆى گەيانده مالى سەر سوچى دوورپانە که...

- مائە که.. مائە که.. کەسێك لە مائە؟

دەنگێك لە ژێر خانە کەو: بەئ، ئەو کەسێك؟

پ.م: منم، یارمەتیم دەوێت.

پیاوێك: کورم، وەرە خوارووه.

پ.م: گەر ھەتانه چەند نانێکم دەوێت؟

پیاوێك ڕوو لە کچە کەى: ئادەى کچم، چەند مۆچە نانێكى بۆ ھێنە.

پ.م: گەر گوونییە کىستان ھەبى زۆر چاکە.

پیاوێك: ئەمە بۆ کى دەبێت، ئەگەر بۆ پاسدار و پێشمەرگە بێت، ناتدەم؟!

پ.م: بۆ ژن و منائى پێشمەرگەکانى حزبى دیمۆکرات دەبێت، لێیانقەوماوه و لە ترسى پاسدار لێرە گیرانخواردوو. بى نان و خۆراك، لە ژێر بۆمباران و لە ترسى پاسدار نازانن چىبکەن، یارمەتى ئێو مانان نەبێت، ھىچى دیکە شکانبەن.

ژنە کە: کچم ھەندێكى دیکەى بدەرێ، کى دەلێت، ئێمە دەمێنین؟

پیاوێك: باشە کورم ئێمە چى بکەین، لە دەرەو خەلک زۆر کوژراوه؟

پ.م: بێ ئەندازە لە خەلک و لە ئاژەل. کیمیايە.. کیمیايى، ئاگاداربى، ھەر فرۆکەکان بواریاندا برۆن، لێرە مەمێن. من دەرۆم، زۆر سوپاس، مالتان ئاوا.

خۆى گەيانده چەند مالتێكى دیکە، ھەندێك زیندوو، ھەندێكیش نیوہ گیان و مردوو. لە (کانى شىخ) گوونییەك نانى کۆکردووه. ژن و منالەکان لە برسە پەلامارى گوونییە کەیان دا.. دەنگى ئەبابیلەکان و تەقینەو، ژن و منالەکان لە ترسا نانە کەیان لە بیرچوو، کشانەو و نیو ژێرخانە کە.

پ.م: ئەو نیوہى بۆ ئێو. چەند سیگارێکم بدەن بۆ مام تۆفیق.

ژېنېك ته گه سېگارېكې داېچ وړو و له (پ.م)كه...

- بلې بزنام، مېړده كانمان گه یشتنه كوئ، سه لاهه تن؟

پ.م: نازانم، دلنېانېم، هه رچون بېت له ئېوه سه لاهه ترن.

ژنه كه: دهلېن دوېنې ئېواره، پېشمه رگه كانې (گوردانې شوان)ى كومه له (چومى سېروان)، هه موويان له نېوچوون؟

پ.م: منېش بېستم نېكهى (۹۰) پېشمه رگه يان گيانېان له دهه ستداوه.

ژنه كه: هه ى رږ، به خوداى ئه و عه بدولايه ى منېش، به سه لاهه تنى ده رېازنا بېت.

پ.م: من ده بېت برؤم، ده رگ بگرن و گهر پاسدار هاتن، خو تان وا لېكه كن كه عېراقېن و لېيان تېناگه ن. به ده ست و ده موچاو، وه لامېان بده نه وه.

ژنه كه: كورم ئاگات له خو ت بېت، به مام توفېق بلې، گهر بوردمان نه ما، با هه ركه تاريكدا هات، بېته لامان و تا پاسدار نه يگرتوېن، پېكه وه به ره و شوېنېك بچېن.

گره ى فرؤكه و شېرخه ى بؤمبا، خانووى روخاو و جهسته ى سووتاو و ئاوساو، جامه دانى و مشكى شوواى پياوان، سه رېوشى كراوه ى ژنان، پرچى ئالؤزكاوى كچان، ده ستى گرمؤله ى مندا لان، چاوانى سووره لگه پراو، له ناخيدا به رامبر سه ركرده كان، هېنده ى ديكه رك و بېزاريان جو شده دا. وشه ى پېشمه رگه ئىدى له هوشيدا، واتاى جارانى نه بو. وهك بوونه وهرېكى پيس و گه نده ل سه ىرى خو ى ده كرد و به شه رمه زارېيه وه ئاره قه ى رابوردو ى ده رده دا...

- من چه ند گه وچ بووم، گه پانه وه م پاش خو پېشانده كه بؤ نېوشار و خو دانه ده ستى به عسېيه كان، زور له م تاوانبارېيه با شتربو، هه ر چون بووايه، له وېدا ته نيا كه سايه تنى خو ت ده كوشت، به لام ئېستا، به ربووكې له شكركت كرده وه، كه هه زار و چوارسه د سال له مه وه بر، ئه م شاره ى له خوېن گه وزانده وه. له وانه يه ئېمه پاشماوه ى نه وانه بېن، كه خو يان به ده سته وه داوه.

(دهنگى بؤمبايه ك رايچه نانند، خو ى هه لدايه ئه و ديو ده رگه كه وه)

مام توفېق: كورم ماوى؟

پ.م: به لې مامه.

مام توفېق: له ده ره وه چ خه به ره؟

پ.م: بلېم جى، شتى وا له مېژودا قه د پروينه داوه، ئاوا برؤا زور

كه سه ده كوژرېن، شارېكى بېدژه هه واى، فرؤكه ته راتېنى تېدا ده كات. (دهنگى ره وه نه بابيله يه كى ديكه...)

مام تۇفېق : كوپرم، خۇت بدە بەزەويدا !

(خۇيان بەزەويدادەدەن تا فرۇكەكان تې دەپەرن.)

پ.م: ھەر بابوۋە، كە پۇژگار بوۋىتە تۇپى گەوجان، ئەوا گالتە جارىەك بەرپابوۋە. كۇتايى ھەر شەرىكىيان وئرانى شارىك بوۋە و دەپىت.

مام تۇفېق : وا دونيا تاريكداھات، ئىمە جى بكەين ؟!

پ.م: بەراست لە بېرمچو، رەنا خانم وتى "بابىنە لاي ئىمە، ئېرە لە قەراخ شارەو نىكتەرە، چ بە مان و چ بە مردن با پىكەوۋەين". ئەو ھەندىك نانم پۇتان ھىناۋە، من بىرىنداربوۋم، لاقەكانم سوتاون، ھەستدەكەم، چاۋەكانم لىلدەبن. من شەرمەزارم، كە لەمە زياتر ناتوانم ھارىكارىتان بكەم. تا ئىرخانەكەى دىكە، تا لاي ئەوان، من لەتەكتان دىم. ئىدى لەۋپوۋە من دەرۇم، بەلكو مالى خۇمان پەيدا بىكەم، ھىشتا نەمىنيوۋن، گەر مابىن باشە ؟!

دەمىك بوۋ، دەنگى فرۇكان لە ئاسمان برابوۋ، لە گشت لايەكەوۋە ھاۋار و پۇرۇ، ئاسمانى دەتەنى .. كەس نەيدەتوانى فرىاي كەس بكەۋىت .. ھەر چۇن بوۋ، ئەو مام تۇفېق و ئەۋانى گەياندە ئىرخانەكەى دى، دەنگى گريان و خۇشى يەكدى بىنىنەۋە تىكەل بوۋبوۋ. ئەۋىش قوپىگى پىروبوۋ لە گريان، لەيەك كاتدا تورەبى لە سەركردەكان و شەرمەزارى بەرامبەر مىندالانى ناۋ ئىرخانەكە بەپىچەۋانەى يەكدىيەۋە فىشارىيان دەخستەسەر. بىرارىكى سەختبوۋ، قۇلى مام تۇفېقى گرت و كىشايە ئەۋلاۋە ..

مام تۇفېق، من دەرۇم، گەر ئەم جارە دەرپازبوۋىن، ئەوا پۇژىك دىت، يەكدى دەبىنىنەۋە، بەنيازى دىدار.

مام تۇفېق و ژنەكان: خوات لەتەك كوپرم، بەخىرچىت. خوا ئاگادارتىت، بەلكو كەسوكارەكەت لە ژياندا مابىن، بىرۇ بەلكو فرىاي ئەۋانىش بكەۋى، بىرۇ، كوپرم بىرۇ، خوا ئاگادارت بىت ..

لە ئىر پەردەى رەشى شەۋەزەنگدا، شار تەنيا لە گۇرستان و وئرانە دەچوۋ، وردە وردە بالامبۇ و شىروئ و شىرام لەنپو خەم و پەژارەدا كوپر كوپر دەچوۋنەۋە و سىمايەك لە شار نەمابوۋ، دەنگى تراكتۇر و گىرانيى مىنال و دەنگە دەنگ، مۇقى و پوكاس دەكرد.. لە 'شەھىدان' ھەۋە بۇ شىروئ، لە بامۇك و 'باۋەكۆچەك' ھەۋە بۇ چنارە و مۇردىن، لە گشت لايەكەۋە كۆپەۋىك چرايدەستى بەرپوۋەبوۋ، كىز كىز دەسوتان، دەكەۋىن و دەكۇژانەۋە. دەتگوت لەتەك لايىق سوۋرى فرۇكەكان چاۋشاركىپانە، ئەۋان دەرەكەۋىن و ئەمان دەكۇژانەۋە، ئەۋان دەرپۇشتىن و ئەمان ھەلدەكرانەۋە..

ژنیك: فرۆكه كان هاتنه وه، چراكان بكوژیننه وه، بانه مان بین!

پیاوئك: بێدهنگ بن، بابزانین له كوێ دهدهن؟

ژنیك: حه مه گیان نابینم، كۆسار و هه لاله كوان، چیمان به سه ر هات؟

پیره میژدیك: خه لكینه دهستمبگرن، چاوم نابینیت، ئه ی هاوار كه سم نه ماوه!

منائیک: بابه.. بابه گیان ئه وا هاتم، له دواتم.... بابه .. بابه....!

دهنگه كان یه كدییان ده پری و له یهك ده ئالان و هاوار و نزایان به گوپی كه پری ئاسماندا ده چری:

"عهل.."، "نازاد.."، "خه جی.."، "بابه.."، "دایه.."، "خاله.."، "پوری.."، "ئه ی هاوار به زه پی"، "له كوێ به بێم.."، "دایه.. بابه من ده ترسییم.."، "پۆله ئیوه برۆن، من توانای رێكردنم نه ماوه.."، "دایه.. دایه.."

هاوارێك، قیژیهك، گه رێك به گه رێك، شه قام به شه قام، مأل به مأل، پر به گه رووی شار، دهرد و زو خال... "هه له بجه بوو به گۆمی خوین.. پینچ هه زار هه ناسه خنكان.. پینچ هه زار هیوا جوانه مه رگ .. پینچ هه زار بۆمبا فروشران.. پینچ هه زار بلبارد دۆلار، له بانكه كانی سه رمایه خێتران، هاوار .. هاوار .. هاوار... كوا مرؤفایه تی.. هاوار.. هاوار...

نازاری ۱۹۹۹*

* پێشتر له ژماره (۷) گۆفاری هونهری (ئێله مۆی) نازاری ۱۹۹۹ دا به ناوی خوازاوی (ناپه) وه، بۆلاو كراوه ته وه.

Semay Merg

Dunya kiş û mat, hemû cesteyan wek gwêyekî gewrey lêhatbû, tepey kewş û xlîskanî kewşekanyan leser dirrk û wirdezîx, le Xeyalle xollemîşîyekan daydeçllekandin û leber roşnayî Mangeşewda sêbere bêhejmarekan deçemanewe û rast debûnewe, satêk westan û xorragirtin leser ejno, baskekanyan dekirde hellgir û wçanêk...

Şewnimî ser zîxî ramallraw û ser tawêre berdekan, le jêr runakî Mangeşewda deyan û sedan tablobûn, raz û beserhatî Zehmetkêşanî awayyekeyan dedirkan. Letek her hengawêk le spêdeyekî nadyar û kotayî doleke nîzkdebûnewe. Çend roşnayyek le dem kelewe...

- lewe deçê şerrbêt!

-ey çî, meger ême boçî deçîn, ey xo bo şayî naçîn?

Dengêk le pêşewe : xotan bden be zewîda!

Lûrey hawenêk, teqînewe, şepolixwardnewey dengeke, roşnayyekî dî, xotan bden bezew ... roşnayyekî dî ... çend hengawêkî dî berew demkel. Komellêk çekdar lew serewe berewixwardebûnewe, çend daremeytêkanyan le kollgirtbû, Kes naprrisê kên û çîbuwe, tepe tepî postalekanyan derîdexat kên...

P.m : ax wabzanim em careyan debme qoçî qurbanî em bezme, nedebû Rojî xopêşandaneke bkujrayêm? Ay horaman, xozge begwêy tom bkirdaye, bçûynayewe naw hizbî şîwî, xo her çon bû, beşdarî em şerre nedebûyn!

Çend roşnayî û teqîneweyek, dengêk le dwawe

- bîgeyêne babwestin ! Bîgeyêne babwestin ! Bîgeyêne ba...

- ay demxoş, xo hênde laqekanim bedway xomda rakêşkirdin, piştîm şka .

Xşexşî palto emrîkîyekey fermande û parêzerekanî pêş û dway Wênay (dîktatorekey baxdadî) dehênayewe pêşçaw. Le pêşewe dengêk (bîgeyêne babgerrênawe bo rîşaw!

Leşkir detut dûpişke û bezîwe, em care her Kese û laqe şeketekanî beşanîdadabûn,

ta zû xoy bgeyênête pşugeyek û serxewê bişkînê. Lenêw kelawekanî awayîda, tenya runakî dû agir dyarbûn, komelêk sêbryan taber awayî drîj kirdbuwewe, wek semayekî derwêşane dehatin û deçûn.

- tu blîyê de Sall lemewber segekanî awayî bo kwê çûbin?

Nêwdê kiş û mat tenya qirçe qirçî agreke nebêt, ke detut ew kateye ke agir berdraye awayî. Herçon bû ewîş xoy geyande tenîşt agreke, çekekey le Bawêşîda dana û be çîlkedarêk kewte hellixranî agreke û carcarreş raydejenîye xullemîşeke û Xeyalle allozekanî pê nîgardekîşa, detut le dûy gwêz û berrûy birjaw degerrêt. Qurrey skî lew Xeyalle be agayî hêna û seyrêkî dewruberî.. Gişt bêdeng bûn, detut le dyar daremeytêk danîştûn û ledllî xoyanda wêrd dexwênin. Letek dîtnî sêber û runakî le ser Ruxsarî heryekeyan pirrsyarêk le hoşî ew deçeqlî..

- axo êwe çon bîrdekenewe? Lenêw dllîştan her eweye, ke deyllên, yan zîndebeçallî deken? Ger wabêt, ewa gewcin. Dezanîm êweş le Merg detrisn, her Kesetan behoyek, min heznakem lepênaw hîçda bîrmî, ax xozge demtwanî xom bgeyênme Şwênêk .. Ay lew sate, ke çon nemantwanî birryar bdeyn, bçîne Êran yan bgerêynewe şar û xobedestewe bdeyn, yan bçîne nêw (Kommelle), herçende ewaneyş neyandegritînexo .

Prrîşkêkî agreke dayçllekan .. Bere bere lay agreke çoldebû, letek derçûnî hîlakî û zyadbûnî germayî agreke lenêw leşyana, bere bere bawîşkyandeda û deçûne lawe û helldetruşkan...

- xozge em plane puçelldebuwewe û em carreş nedebûme sutemenî. Axir îdî Şwên nema, kenargîrî têda bkeyn, kewtîne pişt berey şerrî îraq- Êran.

Letek xamoşbûnî agreke çend bawêşkêkî daw û çawe waqurrmawekanî le pişt pêlwekanîyewe windebûn. .. Çawêkî gêrra û lenêwan çend kîsexewêkda Şwênêkî peydakrid...

- ewê başe, paş û pêşm hewa naygrêtewe, lewaneye Şwênî Kesêk bûbêt û lenêw ew heşamateda boy nedozrabêtewe. Çek û taqmekey kirde serîn û leser laî rast rakşa. Teqînewey çend Gulle hawenêk, dengdaneweyan le awayîda û şepolixwardnewey

le dollekeda, semfonyayî Mergî dejenî...

- tris dadtnadat, taze pêwebûy, bxewe ba xewekeşt le kîsneçêt.

Bedem Xeyallewe, letek xêrayî tîperrbûnî Mangeşew Pêllwekanî lêkna û pirrxe
letek sîre sîrî sîrsîrekerekan tîkellbû...

Tîşkî xor Leser Lutkey kêwekanewe berew nêw kelawekanî Awayî le kşandabû,
denge dengî çend Pasdarêk ke kîsexewekanyan le êstrekan bardekirdin,
bexeberyan hêna .... Zor be zehmet hestayewe û destêkî be pirrçe alozawekeyda
hêna û awrêkî le em law ew lay xoy dayewe. Sermay demew beyanî wek derzî
deçeque cesteyewe...

- ay lewe, xo emane bo hemîşe xewtûn, dwê Şew wamzanî le Sermada wa
demuçawî xoyan dapoşîwe. Axo çi xozgeyek le nextanda zîndebeçall bûbêt; bînînî
kerbela yan wêrankirdnî şarekey min? Axir êwe ne min denasn û ne êrreştan dîwe,
boçî awa dên û letek xotan Merg dênin? Ay çi karesatêke katêk ke Mrov gewc bêt.
Pêmnallên kerbela be êwe çî? Meger lewêş her krêçî û pasewan nabin?

Vrrevrî kopterêk le berzayyewe beagayîhêna. Le tirsana dlî le jêr perasuwekanîda
wek balldarêkî bendikraw, xoy be qefezekeda dekêşa û car dway car mandûtir
debû. Leber xoyewe..

- heste wexokewe û xot bşarewe.

Her çon bû, xoy geyande nêw kelaweyek, koptereke berewixwar buwewe be çend
rokêtêk dewruberî agrekey kêlla...

- wabzanîm hat, ew satey ke lîydetirsay, btewê û netewê Her debê bîmrî ! Ax ey xo
detwanê lew şaxe bdat û mlî bişkînê. Berrastî sawîlkey, ew boye swarî ew koptere
buwe, ta Mrov bkujê û Gundan û şaran wêranbkat.

Dengêk: hemutan werne îre, kobbnewe. Komelêk dewrupşîtî fermandey leşkîryan
girtuwe...

Fermade: emewê pêtanbllêm ke ême boçî hatûn û benyazîn çî bkeyn? Ême debêt
hellebce bigrîn, emeş be serperşîtî komarî îslamî Dostman debêt û serkirdekanman
leser em nexşeye razîbûn. Lem Hêrşeda ême biryarder nîn û tenya pyadekerî

planekeyn, ême wek hêzî Pêşmerge em qolleman drawetê, ta şan beşanî supay Pasdaran û leşkirî Êran.. (Partî)şî herwa le hewramanewe .. (Hisk)îş le qolî sûrênewe .. Herekey îslamîş le nawçey newrrollîyewe .. Hîwadarm Kes grift drustnekat, wek wtîm: ême be serperşitî Êran em kare dekeyn.

Letek berzunzimî dengî fermande, ew be ddane cîrrekanî smêllî xoy tall tall radekêşa û be pence manduwekanî tallerrîşekanî dexistewe jêr ddane qîngirtuwekanî. Xoy beser qondaxî çekekeyda dabû û lûley çekekey çeqandbuwe ser pêlawe drrawekey..

- eger bgerêyte dwawe, ewa pêtdellên trisnok. Şwênî caranîş nema. (Demî birde bnagwêy mecî d..) : xo beçawî xot debînî çend şorrşigêrîn, xo êstaş nkollî le rastî nakey? Ha? Bo wellam nadeytewe?

Mecîd : bêdeng be, key katî rexneye!

Fermande : êsta dekwînerrê, dû dû rêbken û ta xoman agadartan nekeynewe, Kes le xoyewe bemlaw bewlada nerrwat. Lenêw şar nabêt her Kes boxoy bllawey lêbkat, debêt beyekewe bîn!

Leber xoretawî dwarrojekanî (reşemê)da bere bere dunya germ dadehat, masulkekanî nêwşan xawdebûnewe, xwên dezayewe serpence û lêwe tezîwekan germ dadhatin û hellmî henaseyan wirde wirde dyarnedema .

Dû dû beqed pallekanda berew nêwdolleke Xwardebûnewe, tîşkî xor le dllope Şewnimî ser tawêrekanda, detut şkanewey allîy gonay kîjoleyekî paçelleye le kanyawêkda. Car care ew marmêlkaney ke xoyan dabuwe berxoretaw, bedengî hêlîkopterekan dehepesan û xoyan dehawîşte kelênî tawêre berdekanewe. Hendêk car hengawekan hênde be nezm bûn, leşkreke tenya le hezar pêyek deçû û letek geyîştî be cade xollekey (sazan) le pêçawpêçî dollékda hendêk car le teputozî toyoTakanî supay Pasdaranda leberçaw windebû. Katêk ke Mrov frîwbixwat, îdî çep û rastî xoy nanasêt. Ewaney birrwayekî ptewyan bem kare hebû, dûlaqî dîkeyan qerizdekrid, bellam ew laqekanî bû bûne kollêkî qurs, serbarî çek û teqemenîyekey, bedway xoyda rakêşîdekirdin û le hewraz û nşêwîda, debûne barîkî gran

bekolîyewe. Paş yek dû sat rêkirdin û xodan bezewîda, letek derkewtinî kopterekan û lurey Gulle tope dûr-hawîjekan, bîrsîyetîş zorî bo hênbû. Xeyallî raburdû serapay hoşî dagîr kirdbû...

- tenya yek wşe besbû, bo ewey legell kawe û 'usman û westa bekir û ewanda bgerrêmewe şar û nekewme em zekawewe. Êsta be çi ruyek byanbînemewe, çon seyrî ew Kesane bkem, ke pêmdewtin çon debêt Pêşmerge pêş Pasdar bkewêt?

Ayende boy lêll û narroşnibû, qed nede hate berçawî, detgut rewrewewey mêjû le westandaye. Dengî nahemwarî kopterekan, sîmay drindaneyan her detgut, frîştey Gyankêşn, xoyan Xwarkirdewe û pole baldarêkyan berdawe, drêjayî dollekeyan kêlla ..

Dengêk: ewe('unqud)e

-(leberxoyewe) ewe sindane, çend bem bare dilxoşe! (Girmey seyaşeyek.. Ke geyişte tenîştî ew, naylonêkî dembestrawî hellda) : ae ey Xwardnewe? (Pelamarî dayê..) : seyr çend Mrovdostin! Nawkekuleke, kişmîş, fistiş, badam, piskuyt û berdanewey bombay hêşûyî!!

Ledem (kelî blê) hengawekanî qoristir û laqekanî berrroxî zewîda rodeçûn, katêk ke pşûydeda, biçkole û hîlak detgut bnedare û sewizbuwe. Hemû ştek bo ew rengî namoîy pêwe dyarbû, ser awekey çawg, detgut hezaran Salle ranhmerr bewêda guzerî nekirduwe, xollepotey dewrî çawg, detgut bedem gerdelûlî byabanewe şenkrawe. Be hesretewe xoy geyande aweke û demî naye demî (çawg)ewe, detgut dilldarêkî yar nedîtuwe û tasey dûrî deşkênêt.

- pêş ewey Gyan ledestibdem, ba tînûyetîm le to bişkêt. (be qingeçawêk sernicî lêwar gumekey da) : ae... Ew Rojane çende xoşbûn, lêreda xoman mestdekrid û êware berew şar dekşaynewe. (Zincîrî bîrewerîyekanî hellkrawewe sereta) : bo yekem car, ke lêre mestibûyn, bedem galîhkirdnewe be sedam hsên, berew şar çûnewe, Xellk be dirrdongîyewe serincyan dedayn..

(dengêkî girr zincîrî bîrewerîyekanî piçrand, çon şwaneyek merikanî awbdar û be şull byandate berxoy, awa rûy têkirdin ...)

Fernande : berew bamok hellgerênewe, Kes le xoyewe bemla û bewlada nerrwa!
 Xoretawî paş nîwerro le bamok, letek nîwey awaîy çawşarkê bû, pîremêrd û mêrdmindallan le pena dîwaranda danîştibûn, pîrekan basyan le raburdû dekrîd û destyan be smîlekanyanda dehêna û ax û efsusyan bo Rojanî cwanî helldekêşa ..
 "Pêş serdemî komarî, çon swarçakêk bûn, karwanyan dekrîd û bêtris bo germyan û kwêstan deçûn. Mindallanîş bedem pêkenîn û xohellkêşanewe, basyan lewe dekrîd, le Fêrge çend wiryan û xewnyan be dahatuwewe debînî. Seretay leşkir geyîştbuwe nêw awayî. Le pêçawpêçî Kollanekanda detgut, reşmare û jar le bindanîda kodekatewe, weha bexêrayî be senêrgekey nêw awayîda tîperdebûn. Mnallan le hejmeta çawyan ebleq .. Jnan le dirzî Dergewe hepesaw, deyanirwanîye Ruxsarî rîşn û çîlknî jêr cemedanîye reş û spîyekan. Pêş ewey le awaîy derçin, pîrejnekî reşpoş bedem giryanewe ruwe û leşkreke..

- Rollekanîm ême çîman beserdêt?

Kes wellamî nedayewe.

Hengawekanî ew hênde kurtibûn, le Hawellekanî becêdema, seyrêkî pîrejnekey kird, pîrejneke ewî bew rîş û clubergewe nenasîyewe. Firmêsk zaye çawekanî, qurrîgî pirr giryan bû, leber xoyewe..

- to blêy, hêştâ em Xellke Pasdarekanyan nebînîbin? To blêy, bombaranekanî (Sallanî81, 85, 86, 87)tyan lebîrçûbnewe, ke çon le nîwey Şewda bo parşêw û nwêj, bo parranewe le Xwa beyanyan Xellkyan beaga dehêna. Çon dengî topekan, hoşî leber Mnallan debrîd û be dlerrawkêwe deçûne Fêrge û Taku degerranewe Mallewe, dillyan le sîngyanda ballefrîyê bû; Mallî çî, kelaweyek, komellêk Goşt û êsk û gomêk xuênî Dayk û bawkyan, debuwe wellamî ew pirrsyaraney ke dengî topekan le hoşyanda drustyandekirdin...

Her çon bû rakêş rakîş, xoy geyande şar. Her Kese û belayekda deçû, hendêk le mollgekanda çekyan derdehêna û hendêkî ke perwendekanî Asayş û hewallgirîyan desutand, hendêkî dîkeş çawerrêy destûrî layenekan bûn, her komellêk û berew lay layenêk ke layengiryan lê dekrîd deçûn, bellam zorbey Xellk rîjîmî (be's)yan denasî û

lewe dillnyabûn, ke bûnete suTemenî Cengî îraq— Êran û beşêkin le gîrawekanî şerr le laî herdûla. Êsta îdî binkekanî hewallgirî û Rêkixrawî Part û Asayş, Xellk bebê sllemînewe lêyan nîzkdebûnewe. Leşkreke wek zerdewalle pureyan le binkey hewallgirî dabû. Fermandey le şkir rû le Pêşmergekan :

- bêcge le hêzî Pêşmerge, Kes boy nîye çek hellgirî û debêt Xellkeke çekbken û bîdenewe dest şorrş....

Le çawtrukânêkda Pêşmergekan kewtne gêrranî rollî (swarekanî selahedîn) û berbûne Gyanî Xellk....

- were kake, were ew çekane bo kwê debey ? Ewane çekî Şorrşin!

- kake hî xomin, xom girtûmin .. (Destirêjêk) her Kese û belayekda, komellêk be destrrêj berew nêwendî şar ... ewîş bexecalletewe le dwayanewe çekekey serewixwar kirdbuwe şanî û mandû detgut, bo bêgarî deben, wrrukas, le beramber xzim û nasrawanda şerm daydeygirt. Axir pêywanebû, Rojîkî wa bêtêpêş, bbête berleşkirî axundekan. Paş sed mîtrêk, destrîjêkî lêkra, belay çepda awrîdawe, seruteney Serbazêk dyarbû..

- ae, Kest peydanekrid, min nebêt, hey bedbext, êsta îdî cyawazî min û to nîye. Berew Xwar mlî rîgey girtewe, le çwarryanekeda belay rastda baydayewe...

- ay lew Rojey ke têyda behelledaçûm, a lêre dabû, Sallê lemewber ke befişekî doşkay zrêpoş (merîwan) Gyanî ledestda, ay lew Roje şûme, hellçûîn û şarman girtedest, Serbazekanman kêşane rîzî xoman, bellam bêezmûn. Kê kirdî û kê Xwardî ?! Ême bûyne qurbanî û melakan birdyanewe. Katêk ke ême be termekey (merîwan)ewe mizgewt be mizgewt, bo raperîn bangewazî cemawerman dekrîd , Melakan pasewanî taybetîyan hebû, le caş û ....

Berdem bankekeke Xellkêkî zor Kommelleyan kirdbû, nîwe çawerrêy wergirtnewey parekanyan le bank dekrîd û nîwekey trîş deyanpirrsî çîbkeyn, be'si em şare wêrandekat. Jnêkî qeyre rû le fermandey Pêşmergekan...

- kake Gyan, bexwa Mangane paşekewtimkirduwe, hetîwbarm, bellku parekey min bdenewe, be qurbantan bim.. (Pelamarî pêlawî fermandey da Maçîbkat....)

Fermade: drodeken, katêk ke daway yarmetîman lêtandekrid, gişt deparranewe û detan wit hîçmannîye, keçî êsta tenanet bêwerijnekanîş pareyan le bankda heye.

Pîremêrdêk : kakî lêprîsraw, başe eger rjêmbombaranî kird û Hêrşîhêna, ême çîbkeyn?

Fermade : dek zîrrirhibken, meger hêzî Pêşmerge beçî dezanin? Taze rjêmnatwanêt hêrşîbkat. Êsta bron û bllawey lêbken, ba karekeman encambdeyn, dwatir her Kes le bankda parey hebêt, hîsabê letek dekeyn.

Çend pele hewrêkî mat, le xorawabûnda sûr sûr Hellgerrabûn, detgut tabloy sbeynê dekêşn, letek reşhellgerranî pelle hewrekan, Şew çarşêwuî reşî beser şarda kêşa. Hêsta Pêşmergekanî fermade, xerîkî le gunîyhkirdnî parekanî bank bûn.

Fermade: kurrîne xêraken, debêt zortirîn deskewt bo ême bêt. Êran xoy bellênî pêdawîn....(rû le çekdarêk) : behemuwan bllê, ba bo xewtin le laî mizgewtî kokoyan kobbnewe....

Le dûrewe dengî destrrêj û arpîcî dehat, carcarreş dengî topêk, dlî şarî dadexorpan. Pasdar wek rewe şemşeme-kwêre şaryan teydekrid, qaremananî gel û Nîştman, fermade û pyawmaquullan, deste deste le Mallî Xwapêdawekanda kobûbûnewe. Mizgewtekan pirrbûn le çekdarî bzutnewe, deste deste musillmanan dehatne xizmet melay serkirde..

- qurban ême amadeyn, her çîmapêbkrêt.

Melay serkirde : bexêrbên .. Bexêrbên, eme nîşaney dillsozî û Gyanfîdayîtane bo Ayînî îslamî pîroz. Îdî katî ewe hatuwe, lem şare Ayînperwereda, şerî'etî îslam pyadebkeyn û gumrahan Leser rêman pakbkeynewe. Hengawî yekemman nawe û brakanman letek supatî komarî îslamî bra, emrro yekem cîhadyan be serkewtin geyand. Le kenarî rubarî (sîrwan), çekdare gumrraw û bêdînekanî (Kommelle)î gawryan lenêwbirdin. Îdî le beyanîyewe karî duwem destipêdekat; rageyandinî hîcab, memnu'bûnî Xwardnewe, tobepêkirdnî ew gencaney deçûne tyatroxane û temeşayandekrid. Debêt em şare wek ew serdemey lêbkeyn ke leşkirî îslam azadyankird. Layenekanî dîkeş Rojî xoyan dêt û rayandemallîn. Êran bellênî

pêmandawe, ke hemûyan bxate jêr çawdêrê êmewe. Eme bernameyê emeye û pêwîste Xellkî hanbden, le rîzekanî êmeda çekdarbin, eme hengawî yekemî damezrandinî komarî îslamî 'îraqe. ÊsTake min derrom, hendêk qsewbasm letek (axay taranî) serleşkirî supay Êran heye, debêt 'afûm bken, ke natwanim zyatir latan bim. Be xuday gewretan despêrm...

Hemuwan xerîkbûn, nexşe û plan dekişra, ta şar îslam bken, sewzî bken, zerdî bken, şînî bken. Berdem binkey Asayîşî şar (sera) detgut berdem qerargakanî remezane le (pawe) û (merîwan), lecêy mulazm xalîd, axay (dîhqanî) Daniştibû, axay (taranî) be bêtêl xerîkî qsekirdinbû.

- wek pêmutî axay (muşîrî), fermanmanpêdrawe, ke rêge nedeyn Kes berew snûrbirrwat, debêt Xellk lenêw şarda bmênêtewe, wek xot lewewpêş agadarkrawî. Be Xellkeke blîê ba netrisn, ême be endazey pêwîst hêzî djeheyawîman heye û le berekanî Cengîşda (be'sî)yekan wreyanberdawe, ta nzîkey şarî (seydsadq) ledestxomandaye, lewlaşewe supa û erteş hêrişdeken. Lebîrtanneçêt beyanî sat (10)î pêş nîwerro, lêre lay ême ko debînewe, ta destûrî tazetan pêbdeyn....

Şar wek şaremêrûley şêwaw, Xellk hendêk berewixwar û henêk berewjûr, çep û rast seryan lêşêwabû. Şarezûr bûbuwe berey şerr, berew horaman û sazan rêge nebû, gişt şarrêgekanî şar daxrabûn, supay îslam, rêgey be derbazbûn nededa, Pêşmerge qaremanekanîş xerîkbûn, sawîlkane Çîrokî serkewtinyan bo Xellk degêrrayewe. Hêştâ Pyawanî rjîm lenêw Xellkda xoyan heşardabû, bebêtêl letek rjîmda listî nawnîşanî ew şwênaneyan deda, ke Xellk be nyaz bû rûyan lêbnên. Le yek satda djekan pêkewe yekangîr bûbûn, Merg û jyan, frîw û sawîlkeyî, tawan û bêtawan, azar û şadî. Hêştâ Şew beberyewe mabû, Xellk tenya be çradestîyekanda yekdîyan bedîdekrid. Ay lem ser-lêşîwawîye, letaw dengê deng û hatûçoy Xellk, le bin pasar û serçîllî drestekanda, çuleke û kotrebarîke hepesabûn. Le tek hengawî her Mindallêkî toqîwî kol-lepşit, şar le temumî beyanîda derdekewt, pirrsyar le dway pirrsyar le hoşt rêbwaranî bêçareda pengîdexwardewe ... "Bo kwê?", " kwê baştre?", "çîman

beserdêt?", "bmênînewe yan broyn?" ..... Tris û dûdlî, çokî zorbey Xellkekeyan şilkirdbû, hoş karînedekrid, Kes neydezanî le kê pîrrsyarbkat. Her bûnewer bû, gwêy bo denge dengikan radêrabû, bo bîstinî dengî Merg le lûrey gûle şumekanewe....

Caran çawe eblleqekan le şram û zimnako rademan. Bellam êsta Xellk berew derbendîxan û seydsadq derrwanin û be dellerrawkêwe gwêyan bo girmey topxanekey seraw radêrawe. Çawe bêoqrekan le Asman ramawn û carcar balldarêkî berzefr, lêdanî dillyan xêratirdekat û henasebrikê, Mrov Gyankîş dekat. Katê destî lertzokî şar parûy beyanyaney bo dem debrid, biryarî Merg beser ballî teyre Ebabîlekanewe, le koşkî serokkomarewe berew bakûr kewtibûhrê. Çendî xor le zincîre şaxekanî horaman dûrdekewtewe, hênde pole Ebabîlekan le şar nîzk debûnewe. Bazar û dukan beşêwey tris û narrezayî daxrabûn, her Kesew serdanî Kesukaî dekrîd û çend wşeyekyan be nhênî lay yekdî becêdehêşt. Berderkî sera le qerebalxîda şepolîdeda, her pîrsyarbû xoy be jûrekey (mlazm xalîd)da dekrîd, bellam bêwellam û bêseruşwên, leser mêze bexwardin razawekey, berdem axay (dîhqanî) û (taranî) û mela û axay muşîrî da zîndebeçall dekra. Rojnamenûsêkî Êranî be îşaret be Mnallanî degut: leberdem Wêne şkawekew serokî qadisya buwestin, bellam lêy tenegegiştin ...

Her çon bû, drî be qerebalxîyeke daw xoy geyande nêw hewşeke, qondaxî çekekey ber Rojnamenûseke kewt, be peşkawîyewe:

P.mi : bimbûre nemzanî, mebestimnebû.

Rojnamenûs: (be zmanî farsî) ştêk nebuwe, bburn êwe Farsî têdegen?

P.m.: (benabedlîyewe): bellê.

Rojnamenûs: detwanî bew Mindallane blên, miştyan girmolle bken û leberdem Wênekey (sedam husîn) buwestin, taweku Wêneyan bigrim...

Mnallekan wek blîy awatexwazî weha Rojêk bûbin, her hêndey mabû, bekollekey Wênekeda serkewn û pence bkene Take çawe neşkawekew se dam huseyn...

Rojnamenûs: (rû le laweke) to Êranît, lêre çîdekey?

Laweke: nexêr, min Xellkî em şarem, çawerrêy wellam dekem, bbûre min derrom...
Xor geyştbuwe nêwerrastî Asman, Mnallêk bedem hellhatnewe, hawarî lîhesta..
"Froke hat, frroke....". Pole Ebabîleyek bo serûy şar xoyandadayewe. Leyek çirkeda,
hemû ştê gorra. Le dengî napallmekan, cestey şar wek pirrçî şorebê bedem reşebay
xezanewe delerî û lkupopekanî deşkan û gellakanî dewerîn ..... Hengawekan xêratir
û xêratir debûnewe, gwê kas û ejno şil.. Hawar û bawkerro, zrîkey Mindall û lêdanî
bomb û rokêt. Hewt hewt Ebabîlekan, şaryan berdbarandekrid. Lenêw deng û hujey
rokêtda, qaqay pêkenîni pyawêk şepolîdeda. Rû le çekdarekanî naêw hewşey
sera...

- bo xotan şarduwetewe, xo êwhhatûn rizgarmanbken?

Detgut le Qesabxane derçuwe, ser û sîmaî xwênawî letek qaqay pêkenînekey,
gîryanêkî xest le qurrîda pengî dexwardewe ....

- Lêre çîdeken? Xo êwe jin û Mnalltan, Kestan lêre nîye, bo naron?

Ew zmananey ke ta satêk lewewber, wek dûpşik be mêşkî Xellkyanewe deda, le astî
trisdâ weha lallbûbûn, le zarda nedegerran .... Peyta peyta rokêt û napallm debarîn
û ewîş deste girmollekanî berew frrokekan helldebrîn û hawarî dekrîd...

: -bo xutan heşardawe, bo bergirî naken?

Le dwayewe lawêk be pelle rêydekrîd, bedem henasebrikêwe...

- heftaû şeş Kes, heftaû şeş Kes... gomî xwên, tenya ew pyawe mawe, ewîş wa
şîtbuwe. Çî bkeyn ha .. Çî bkeyn?

Pirrsyarekanî lenêw girmey frrokekanda winbûn û bêwellam Manewe, Kes lew
nêweda nemabû. Her Kese û belayekda raykird. Pol pol Ebabîlekan, peyta peyta
Asmanyan le hewrî Mergawî pirrdekrîd û jarbaran perrey Gullenêrgis û rûmetî
Mnallanî meynetî desutand. Lûley djefrokekan berew naxî zewî roçûbûn.
Qaremananî gel lenêw baxekanî (Gullan) û (çawg) û (hesenawa) -da xoyan
heşardabû, her detgut em şare çekdarî têdanîye. Tenya bergirîyek le şar, nîgay pirr
parranewey ew Mnallane bû, ke le Kollanda bedem yarîkirdnewe, dengî frrokekan

hêzyan le ejnoyan brrîbuû, çawerrêy teqînewey bombayek leser cesteyan bûn. Le demî çûnewey Ebabîlekanda, hawar û zîrîkey Mindallan Asmanî şarî teydekrid, be çend hengawêkî lerzok Kollane û Kollan, xoyan degeyande qeraxî şar....

Serî wrrukas, bûbuwe barêkî gran beser cesteyewe, neydezanî birryarî çî bdat, xo derbazkirdin, dozînewey Kesukar yan agadarî le jin û Mnallanî hizbî dêmokrat, her çon bû xoy geyandewe yekêk le jîrxanekan. Letaw zîrîkey Mnall û qîjey jnan, Kes gwêy le dengî ew nebû. Maskekey le serî kirdewe û frîyê da bo jnêkî zeyistan....

P.m: ewe bkere sert, hendêk parçe perom bdenê, mam Tofîq to yarmetîmbde.

Mam Tofîq: başe kurrm.

P. Mi : xokes nehate sertan, ew hetîwe negerrayewe?

Mam Tofîq : Kesman nedîwe, çend car guêman le dengî Pasdaran bû, taweku ewan derroyîştin, xoman matdekrid.

P.m: ey Kes le jêrxanekey dîkewe nehat?

Mam Tofîq : kê bêt, her jin û Mnalln, çon dewêrn?

P.m: ba em parçe perro terrane bedem û lutyanekey bigrin, betanîyekî terrîş bkeyn be perde bo jêrxaneke.

Mam Tofîq: başe bra, lêprisraweketan çî wit? Êsta hêzî şaho û dalleho le kwên? Derbazbûn yan?

P.mi : hêndey min bzanim derbazbûn, lêprisrawanîş wellamî Kes nadenewe, mnîş becêmhêştin û hatmewe. Ta êware çawdêrîtan dekem û îdî min derrom. Min wek xom agadarî êwe dekem, egîna demêke bawerrm beme nemawe.

Mam Tofîq: ey ême çîbkeyn?

P.m: debêt ewan çarenûsî êwe dyarîbken. Ewan le êwe berpirrisn, meger brraryannedawe, ke derbaztanbken?

Mam Tofîq : nazanim çon debêt, çon lem dawe rizgardebîn? Nazanim çon Nan bo em Mindallane peydabkeyn, wexte lebîrsa bmirn.

P.mi : her êsta min deçim bo jêrxanekey ewla, taweku hewallyan bzanim û le Mallanîş Nantan bo kobkemewe.

Mam Tofîq: kurrm ger naêytewe, pêmanblê, baçawerrê nebîn. Nazanim, bo hizbî ême wa gollî hizbekey êwey Xward?

P.m: wek wtim, min îdî ser beKes nîm, tenya wek xom yarmetîtan dedem û bes, berrast lebîrm çû! Mam Tofîq, bellku bgerrêy lenêwmall û hewşeke hendêk xeluz peyda bkey û bîkene naw parçe qumaşewe û be dem û luttanewe bîgrin û lewêwe henase hellmijn.

(p.m)ke çuwe serewe û çend hengaw berew dergake ... Teqînewey bombayek ... Xoy bezewîda da û zrîkey Mnall û hawarî jnekan degeyişte keşkelley Asman û le Asmanewe bêcge le bomba hîç wellamêk nebû....

Pîrejînek : were bawkim Nanman nawêt, merro, axir ême çîbkeyn, xo leber Pasdar natwanîn wek Xellk, le jêr em bombabaraneda, xoman qutarbkeyn!

P.m: axir êsta ewanîdî çawerrên, bzanim selametin û çîyandewêt?

Mam Tofîq: lelay ewan sîgarêkim bo bêne, tutnim lêbrrawe, kurrm.

P.mi : başe mam Tofîq, be çawan.

Her çon bû, be penadîwaranada, Malle û Mall xoy geyande jêrxanekey gerrekî (kanî şêx), dengî çend jin pêkewe...

- ewe çon wa debê? Xo ger Pasdar bhatayete Serman, kê deytwanî rêgeyan lêbgirêt?

P.m: başe çîbkem, Daykanim? Herwa firyadekewm, taze tenya xomim. Weku xom dêm û deçim.

Jnêk : ey hevalleket kwa?

P.m: lewe deçêt, le şarda hellpey maşîn bkat ya le derewey şar xoî heşardabêt.

Jnêkî dîke: ey mam Tofîq û ewan mawn, selametin?

P.m: bellê êsta lelay ewanewe dêm, mam Tofîq dayay Nan û sîgarî dekrîd...

Dengî bombayek, şkanî Pencere û şûşe û barînî parçe çîmento, bonêkî tîj, dukellêkî xest û sûrbaw. Gişt dayane zrîke û hur, teqîneweyekî dîke ..

P.m: xêraken, çend setle awêk bhînin û parçe perro terbken û dem û luttanî pêbgrin.

Xeluz bdoznewe û bîkene parçe qumaşewe û ber henasetanî pêbgrin.

Xakî nêw hewşeke reşhelldegera, detgut tîzabî pêdakrawe, Gulle rengawrrengekanî nêw baxçeke, sat be sat pejmurde debûn, (p.m)ke destêkî be qoll û ranîda hêna û reng û boy şêwa ..

Xellkeke : çîye bra, boçî şllejay?

P.m: kîmyayye, gazî kuşindeye.

Denge deng : Malltan kawlibêt, bo hatintan. Eme karbû, kirdtan. Mallî ême û şarekêstan kawilkird...

P.mi : min derrom Nan peydabkem, her êsta degerrêmwewe latan.

Her çon bû, xoy geyande Kollanekey piştewe, hawar û nalley pêremêrdêkî demuçaw sûtaw û Ruxsar şêwaw, Mnallêk lew lawe bedem Gyanellawe nuzey lêwedehat..

- daye.. Daye.. Day.. Da....

Pîremêrdeke : kake Gyan, le rêy Xwa yarmetî, Kesm nemawe, ey hawar ... Xwa hawar.. Xwa Takey...

P.m: mame Gyan min natwanim hîçt bo bkem, tazuwe xot bgeyênere awekey kanî şêx û xot bxere aweke, egîna brînekant qulltirdebin, tenya awî sard başe. Hîç derman şiknabem.

Pîremêrdeke: ey hawar bezeyî nemawe, ay lem Roje têykewtîn, bo griftartan kirdîn, bo?

(p.m)ke, hîç wellamîkî pênedrawe û xoy geyande Mnalleke... Bellam drengibû, destekanî wek ballî şkawî pepûle, le mlî allabûn, çawekanî wek deryayekî meng le Asman ramabûn ... Komellêk ceste le bzutin kewtibûn, sîngî awsaw .. Demuçawî şêwaw, çend merrêk gîjkewtibûn û leqefritêyan bû .. Mamrêk gîj û larelar xoy be dergay kulanekeyda dekrîd, wek blîy le dozînewey cûckekanî hîwabrribûbêt. Pole Ebabîlekan peydabûnewe... Berrakirdin xoy geyande dîwarêk, dengî bombayek,

dukellêkî xest û sûrbaw, berew Asman ... Xest xest wek tem nîşte ser rasterrêgey kanî şêx û bamok ... Her çon bû xoy geyande Mallî ser suçî dûrryaneke...

- Malleke.. Malleke .. Kesêk le Malle?

Dengêk le jêrxanekewe: bellê, ewe kêye?

P.m: mnim, yarmetîm dewêt.

Pyaweke: kurrm, were Xwarewe.

P.mi : ger hetane çend Nanêkim dewêt?

Pyaweke rû le Kçekey: adey Kçim, çend muçenanêkî bo bhêne.

P.mi : ger gûnîyekîştan hebê zor çake.

Pyaweke: eme bo kê debêt, eger bo Pasdar û Pêşmerge bêt, natdemê!?

P.mi : bo jin û Mnallî Pêşmergekanî hizbî dêmokrat debêt, lêyanqewmawe û le tirsî Pasdar lêre gîryanxwarduwe. Bê Nan û xorak, lejêr bombaran û le tirsî Pasdar nazanin çîbken, yarmetî êwe manan nebêt, hiçî dîke şiknaben.

Jneke : Kçim hendêkî dîkey bderê, kê dellêt, ême demênîn?

Pyaweke : başe kurrm ême çî bkeyn, le derewe Xellk zor kujrawe?

P.m: bêendaze le Xellk û le Ajell. Kîmyayye .. Kîmyayî, agadarbin, her frrokekan bwaryanda bron, lêre memênin. Min derrom, zor supas, Malltan awa.

Xoy geyande çend Mallêkî dîke, hendêk zîndû, hendêkîş

Nîwegyan û mirdû. Le (kanî şêx) gunîyek Nanî kokirdewe. Jin û Mnallekan le birsa pelamarî gunîyekeyan da.. Dengî Ebabîlekan û teqînewe, jin û Mnallekan le tirsî Nanekeyan le bîrçû, kşanewe nêw jêrxaneke.

P.mi : ewe nîwey bo êwe. Çend sîgarêkim bdenê bo mam Tofîq .

Jnêk tege sîgarêkî dayê û rû le (p.m)ke...

- blîê bzanim, mêrdekanman geyîştne kwê, selametin ?

P.mi : nazanim, dillnyanîm, herçon bêt le êwe selametrin .

Jneke : dellên dwênê êware, Pêşmergekanî (gurdanî şwan)î Kommelle le (çomî sîrwan), hemûyan lenêwçûn?

P.mi : mnîş bîstim nzîkey (90) Pêşmergeyan Gyanyan ledestdawe .

Jneke : hey ro, bexuday ew 'ebdulayey mnîş, be selametî derbaznabêt.

P.mi : min debêt brom, derga bigrin û ger Pasdar hatin, xotan

wa lêbken ke 'îraqîn û lêyan tênagen. Be dest û demuçaw, wellamyan bdenewe.

Jneke : kurrm agat lexot bêt, be mam Tofîq blîê, ger burdman nema, ba herke tarîkdahat, bête laman û ta Pasdar neygirtûyn, pêkewe berew Şwênêk bçîn .

Girmey froke û şîxey bomba, xanûy ruxaw û cestey sûtaw û awsaw, camedanî û mişkî şêwawî Pyawan, serpoşî krawey jnan, pirrçî allozkawî Kçan, destî girmoley Mindallan, çawanî sûrhellgerraw, le naxîda beramber serkirdekan, hêndey dîke rik û bêzaryan coşdeda. Wşey Pêşmerge îdî le hoşîda, watay caranî nebû. Wek bûnewerêkî pîs û gendell seyrî xoy dekrîd û be şermezarîyewe areqey raburdûy derdeda...

- min çend gewc bûm, gerranewem paş xopîşandaneke bo nêwşar û xodanestî be'sîyekan, zor lem tawanbarîye baştirbû, her çon buwaye, lewêda tenya Kesayetî xot dekuşt, bellam êsta, berbûkîy leşkirêkt kirduwe, ke hezar û çwarsed Sall lemewber, em şarey le xwên gewzanduwe. Lewaneye ême paşmawey ewane bîn, ke xoyan bedestewhdawe .

(Dengî bombayek rayçenand, xoy helldaye ew dîw Dergekewe)

Mam Tofîq : kurrm mawî?

P.m: bellê mame.

Mam Tofîq : le derewe çi xebere?

P.m: blîem çî, şî wa le mêjûda qed rûynedawe, awa birrwa zor kes dekujrên, şarêkî bêdjehewayî, froke teratênî têdadekat. (Dengî rewe eBabîleyekî dîke...)

Mam Tofîq : kurrm, xot bde bezewîda !

(Xoyan be zewîdateden ta frokekan tê deperrn.)

P.m: her wabuwe, ke Rojgar bûbête topî gewcan, ewa galltecaryek berpabuwe.

Kotaîy her şerrêkyan wêranî şarêk buwe û debêt.

MamTofîq : wa dunya tarîkdahat, ême çî bkeyn ?

P.mi :berrast le bîrimçû, re'na xanim wtî "babêne laî ême, êre le qerax şarewe nzîkre, çi be man û çi be mirdin ba pêkewebîn". Ewe hendêk Nanim botan hênawe, min brîndarbûm, laqekanim sutawn, hestdekem, çawekanim lêldebin. Min şerrmezarm, ke leme zyatir natwanim harîkarîtan bkem. Ta jêrxanekey dîke, ta lay ewan, min letektan dêm. Îdî lewêwe min derrom, bellku Mallî xoman peydabkem, hêşta nembînîwun, ger mabin başe !?

Demêk bû, dengî frokan le Asman brrabû, le gişt layekewe hawar û rorro, Asmanî detenî .. Kes neydetwanî firay Kes bkewêt .. Her çon bû, ew mam Tofîq û ewanî geyande jêrxanekey dî, dengî giryan û xoşî yekdî bînînewe têkell bûbû. Ewîş qurrî giryan, leyek katda turreyî le serkirdekan û şermezarî beramber Mindallanî naw jêrxaneke bepêçewaney yekdîyewe fşarîyan dexisteser. Birryarêkî sextibû, qollî mam Tofîq girt û kêşaye ewlawe..

Mam Tofîq, min derrom, ger em care derbazbûyn, ewa Rojêk dêt, yekdî debînînewe, benyazî dîdar.

Mam Tofîq û jnekan: Xwat letok kurrm, bexêrbçît. Xwa agadartibêt, bellku Kesukareket le jyanda mabin, brro bellku firay ewanîş bkewî, brro, kurrm brro, Xwa agadart bêt..

Le jêr perdey reşî Şewezengda, şar tenya le goristan û wêrane deçû, wirde wirde balambo û şîrîwê û şram lenêw Xem û pejareda kurr kurr deçûnewe û sîmayek le şar nemabû, dengî traktor û giryanî Mnall û deng deng, Mrovî wrukasdekrid.. Le 'şehîdan'ewe bo şîrîwê, le bamok û 'bawekoçek'ewe bo Çnare û mordîn, le gişt layekewe korrewêk çaydestî berrêwebû, kiz kiz desutan, dekewtin û dekujanewe. Detgut letok laîtî sûrî frokekan çawşarkêyane, ewan derdekewtin û eman dekujanewe, ewan derroêştin û eman helldekanewe..

Jnêk: frokekan hatnewe, çrakan bkujênnewe, baneman bînî!

Pyawêk : bêdeng bin, babzanîn le kwê deden?

Jnêk : heme Gyan nabînim, kosar û hellalle kwan, çîyan beser hat?

Pîremêrdêk: Xellkîne destimbigrin, çawm nabînêt, ey hawar Kesm nemawe!

Mnallêk: babe.. Babe Gyan ewa hatim, le dwatim.... Babe .. Babe!....

Dengekan yekdîyan debrî û leyek deallan û hawar û nzayan begwêy kerrî
Asmenda deçrî: "elî..", "azad..", "xecê..", "babe..", "daye..", "xale..", "purê..", "ey hawar
bezeyî", "le kwêwe bêm..", "daye.. Babe min detrisêm..", "Rolle êwe brron, min
Twanay rêkirdnim nemawe..", "daye.. Daye..." ..

Hawarêk, qîjeyek, gerrek be gerrek, Şeqam be Şeqam, Mall be Mall, pîrr begerûy şar,
derd û zuxall... "Hellebce bû be gomî xwên.. Pênc hezar henase xinkan.. Pênc hezar
hîwa cwanemrg .. Pênc hezar bomba fruşran.. Pênc hezar bilyard dolar, le
bankekanî Sermaye xzênran, hawar .. Hawar .. Hawar... Kwa Mrovayetî.. Hawar..
Hawar...

Azarî 1999 *

*pêştir le jmare (7) Govaî hunerî (jîlemo)î azarî 1999da benawî Xwazrawî
(Ape)ewe, bllawkrawetewe

پشووې کار و د هنگدانه وهې خومپاره کان

سه يړېکې کاتژمېړې قه د ديواره کې کېد و ټاھېکې هه لکېشا ... "نای که گه وچې، وهما پروات شېتدېبېت، ټاخر سې و پېنچ سال کارکردن به چاوه پروانې زووهاتنې ساته کانې نانه دروژنه و پشووې نيوهړو و کېه ده ستله کاره لگرتن ته واوناېت. سې و پېنچ سال به دم خۆشه، ته مه نېکه، نهې قور به سهر نه وانه کې که نه مړو په که مړوژې کارکردنيانه و دهېت چل و پېنچ سال کاربکهن، چل و پېنچ سال چاوه پروانې تاكو پير بيت و به يانېان به ټاره زووي خوت له خه وراپيت و سه گېکې چکوله ي توکنت هه بيت بو هاوه لې روژانې خانه نشيني و خوزگه خواستنه وه به مړوژانه کې که ئېستا وهک دوژمنې باوککوشته، خوزگه به ټپه ربوونيان ده خوازيت، تاوه کو تاوئک زووتر بگه پېته وه مال" .... دهنگې هاوکاره کېه "با پړوين سيگارئک بکېشين" داچله کاند و له م پېنه وه به يه ي روژانه به ټاگايه پينا و به يه يهک و دوو ده ستې له کار هه لگرت و سه يړېکې نه م لا و نه و لای خوی کرد و به رهو درگه بچکوله کېه پشته وه ملينا ... "هه لمژيني هه وايه کې پاک له وانه يه کارايې له سهر دريژبووني ته مهن دانيت، نهې چه بو چنه، خو مردم نه وهنده ي توژ و گهرد چوهو نېوسييه کانم". ههر له دره درگه که ټاوديوبو ديمه نې دارستانه چره کېه به رامبه ري نه سپه شي خه يالېان پيناودايوه و ټاره زووه په ژموره دکانې چرنوکیان له ييري گير کرده وه "نهې سموره ي داره وان گوپز چنه خۆشه بو زستان" سه رنجېکې دره خته کانې دا و ټاھېکې هه لکېشا "نای که چون به مندا لې پير بووم، چهنده به چيژبوون نه و روژانه ي له ته که نه ريمان به رهو ناو باخ ده کشاين و به دم هه لمتاين و راوه سموره وه، کاته کانې دواي فيرگه مان ده برندنه سهر. ده يوت - نه م جاره، سموره م گرت بو تو ده بيت - ، يادي به خير، نه وه دوا وشه دوا به ليني بوو ، که وهک يادگاري بوې به چي پېشتم. ههر چهنده نه و له من منا لېر و لاوازتر بوو، به لام هيندنه ي سموره کان، چست و چالاک بوو، ده يزانې سموره و چوله که کان کېه ده رده که ون و کېه کاتي هه لېبه زودابه زي ياريکردنيانه. نه و روژه دارلاستيکيکې نيشاندام و وتي - بړوانه تازه کړپومه، چهرمي سووره، کيشي فريه، له بهر خوره تاوېش ناسووتيت - ... ټاخر ههر چهنده من له چاو نه و به جه سته تر بووم، به لام نه دارلاستيکم هه بوو نه هه لمتا، توپيشم نه بوو، ټيوارانېش له ترسي باوکم ههرچې خوشي نه و روژه بوو، لېمده بوو به به لايه کې گه وره و له ييري خومم ده برده وه، نه کا باوکم سه يري چاوم بکات و مي شکم بخوئېته وه. وهې به حال م بېجگه له شق و سونده دکانې سه رېشتم، که ده توت هي لکاري تابلويه کې چروپن وهما له سهر پيستي منداليم، وينه يان ده کيشرا، نه و جا روژي دواي ده هاته فيرگه و به ماموستا

پۇشنىيىرەكانى دەوت - گۆشتى بۇ ئىۋە و ئىسكەكانى بۇ من - ... 'نەريمان'ىش شەو و پۇژى بۇ نەبوو، بووبوو ھاوئىشنگەى گيانلەبەرانى نېو باخەكان، ناو و نىشانى ئەوانى باشتەر لە ناوى مړوڤه كان دەزانى. بە لآم ناخ، گولەتۈپكى ئىمامى زەمان، ئارەزووھكەى مى وەك سەرە چكۆلەكەى نەريمان پلېشاندهو و وەك دەستە لاواز و چكۆلەكانى نەريمان و نازىمەى خوشكى، پارچەپارچەيكردن. لە ترسى مەرگ ئارەزووى ديدارى نەريمان و سمۆرە بزيوھكانم لە بوخچەى منالېمدا پېچايەو و تۆپە دوورھاوئېژەكانى ئىمام تا سەر شيوھكەى ئابلاخ راوياننام و خۆزگەكانم بە بەرخۆرەتاوى نيوەرۋانەو سוותان. كاتېك كە دروستكەرى گولەتۈپەكان ئاگر لە لانكەى نەريمان و نازىمە بەردەدەن، لېرەش ھېشتاكە لە ناخدا دەپروژېن و ھېشتاكە لېرەش لە دووى سمۆرە وئلم.

Pşûy Kar û dengdanewey Xumparekan

Seyrêkî katjimêrî qed dîwarekey kird û ahêkî hellkêşa ... "ay ke gewcî, weha birrwat şêdebît, axir sî û pênc Sall karkirdin beçawerrwanî zûhatnî satekanî Nanedrozne û pşûy nîwerro û key destlekarhellgirtin tewawnabêt. Sî û pênc Sall bedem xoşe, Temenêke, ey qurr beser ewaney ke emrro yekem Rojî karkirdinyane û debêt çil û pênc Sall karbken, çil û pênc Sall çawerrwanî Taku pîr bît û beyanyan be arezûy xot le xewrrabît û segêkî çkoley tuknit hebêt bo Hawellî Rojanî xanenşînî û xozge Xwastnewe bem Rojaney ke êsta wek Dujminî bawkuşte, xozge betêperbûnyan deXwazît, taweku tawêk zûtir bgerrêytewe Mall" .... Dengî hawkarekey "ba brroyn sîgarêk bkêşîn" dayçllekand û lem bênewberdeyey Rojane beagayhêna û bebê yek û dû destî lekar hellgirt û seyrêkî em la û ew lay xoy kird û berew Derge biçkolekey piştewe mlîna ... "Hellmijînî hewayekî pak lewaneye karayî Leser drêjbûnî Temen dabnêt, ey çe bo çena, xo mirdim ewendey toz û gerd çuwe nêwsîyekanim". Her le Dergeke awdîwbû dîmenî daristane çrekey beramberî espeşêy Xeyallyan pêtaodayewe û arezuwe pejmurdekanî çirukyan lebîrî gîrkirdewe "ey smorey darewan gwêz çend xoşe bo zistan" sernicêkî drextekanî da û ahêkî hellkêşa "ay ke çon be Mindallî pîr bûm, çende beçêjbûn ew Rojaney letek nerîman berew naw bax dekşayn û bedem hellmatên û rawe smorewe, katekanî dway Fêrgeman debirdneser. Deyut - em care, smorem girt bo to debêt - , yadî bexêr, ewe dwa wşew dwa bellênî bû ,ke wek yadgarî boy becêhêştîm. Herçende ew le min Mnalltir û lawaztir bû, bellam hêndey smorekan, çist û çalak bû, deyzanî smore û çolekekan key derdekewn û key katî hellbezudabezî yarîkirdinyane. Ew Roje darlastîkêkî nîşandam û wî - birrwane taze krîwme, çermî sûre, kêşî freye, leber xoretawîş nasûtêt - ... Axir herçende min leçaw ew becestetir bûm, bellam ne darlastîkim hebû ne hellmat, topîşm nebû, êwaranîş le tirsî bawkim herçî xoşî ew Roje bû, lêmdebû bebellayekî gewre û lebîrî xomim debirdewe, neka bawkim seyrî çawm bkat û mêşkim bixwênêtewe. Wey behallm bêcge le şeq û sondekanî serpiştîm, ke

detut hêllkarî tabloyekî çruprin weha Leser pêstî Mindallîm, Wêneyan dekêşra, ewca Rojî dway dehate Fêrge û be mamosta roşnibîrekanî dewt - Goştî bo êwe û êskekanî bo min - ... 'nerîman'îş Şew û Rojî bo nebû, bûbuwe hawnîşingey Gyanleberanî nêw baxekan, naw û nîşanî ewanî baştir le nawî Mrovekan dezanî. Bellam ax, guletopêkî îmamî zeman, arezuwekey mnî wek sere çkolekey nerîman pllîşandewe û wek deste lawaz û çkolekanî nerîman û nazîmey xuşkî, parçeparçeykirdin. Le tirsî Merg arezûy dîdarî nerîman û smore bzîwekanim le buxçey Mnalîmda pêçayewe û tope dûrhawêjekanî îmam ta ser şîwekey abllax rawyannam û xozgekanim be berxoretawî nîwerrwanewe sûtan. Katêk ke drustkerî guletopekan agir le lankey nerîman û nazîme berdeden, lêreş hêştake le naximda depruzên û hêştake lêreş le dûy smore wêllm .

Xşeyek lejêr gellawerîwekanewe Xeyallkey rewandewe, hellbezudabezî dû smore, wek şêt destîkird bangkirdnî smoreke " çiKçççiKçççiKçç " smoreyekyan berew rûy hat, doşdama "xo .. Hat .... ÇiçKçç çi çiç çk çiç çç çiçç" smoreke le telbendî şurey kargekewe hatejûr, ewîş besersurmanewe berdewam bangîdekrid û henasebrikê girtbûy, bexoy bawerrînedekrid, smoreke hate berdemî û çawe wirdîle xrrekanî brîbuwe çawî ew, detut lêydeparêtewe û Xwazyarî ştêke, herçendî dekrid lêynedegeyîst ... "axo çît bwêt, nexoşbît, yan bîrsî, awha hanat bo min hênawe" ... Serêkî berizkirdewe û rû le balldare bêoqrekan "xozgem be êwe, weha serbestin, nekar û nexawenkar" ... Carêkî dîke sernicî çawe zerbawekanî smorekey dawê ... "nazanim çî bkem, natwanim bitbeme lay pzîşk, yan çend gwêzêkt bo peydabkem yan hîç nebêt bitbemewe ewdîw şureke, axir xawenkar rêmpênadat" ... lem keynubeyneda lepirr dengî hawkarkey rayçllekand " ewe lekwêyt, çîye, xewtibûyt?

میدانی کوردایه تی

له سه ره خو ته لان ته لان به هه ناسه برکپوه سه رکه وته سه ره وه، له ته که هه لپرتی لاقه کانی سه ریشی ده له قبییه وه. سه ریکی به رز کردوه و به زیه کی خسته سه ر لیوه وشکه لاته وه کانی، نیگا به زیه یخوازه کانی سکا لای دونیای ره به نی و په نجه رۆیان به گوپی داروبه ردا ده دا.

به په له سلاوینکی شه رمنۆکانه ی له دانیشتوان کرد، به یه نه وه ی له نیوانیادا بۆ شوینیک چاوبگپرت، وه که نه وه ی که پشتر بریاریدا بیت تیکه ل به کۆره که یان نه بیت، له بن داره نه جیره که دا پالیدا یه وه. ناخر نه وه هه میسه خۆی له وه دپاراست، نه کا بیت هه وچه ره ی کۆره کان. هینده هه ستی بریندارکرا بوو، باوه ریشی به خۆی نه مابوو. وه ها به په له وه لای ده دانه وه، ده توت وشه کان زاری ده پروژین. هینده پروای به به خیره اته نه که یان نه بوو، له وه لامدانه وه یاندا ناوړی لینه ده دانه وه و ته نیا له کۆلی خۆی ده کردنه وه.

لپیرسراو: حه مه ده مین، به خیر بیت، چۆنیت؟

حه مه ده مین: باشم قوربان.

لپیرسراو: چیه خه لیفه، ده لپی ئەم ناوه ت به دلنییه؟

حه مه ده مین: به دلشیم نه بیت، چم له ده ستدیت؟

لپیرسراو: کو باهم، مه گهر تۆ گه وه ی هه موومان نیت؟

حه مه ده مین: نه خیر، من چ گه وه نیمه. گهر گه وه بام، نه وه حارم نه ده بوو!

لپیرسراو: ده زانم. ده زانم بۆ واماتی، هه یه و نه یه سیگارت لپراوه. وانیه؟

حه مه ده مین: نه دی که نگن ئیمه پاره دار بووینه، پاره داران دیارن!

لپیرسراو: مامۆستا سالح، ده دیناری بده ری و بنووسه، حه مه ده مین دوو جار قه رزاری منمه.

م. سالح: ها.. ها.. واته نه و پشسه کیمان لیوه ده گریت، نه مه یان تازه یه!

حه مه ده مین: نه دی کو، نه نگۆ، له خۆرابی پاره نابه خشنه وه.

لپیرسراو: نه وه ندته به سته؟

حه مه ده مین: له نه بوون باشتره، خۆ نه نگۆ...

(قه سه که ی ته وانا که وه له ده ستیتته وه و به ره و سه رپنگه خاکییه که به لای راستدا باده داته وه).

لپیرسراو: من ده یناسم، خۆی هه زی به به زمه، که لکی نه ماوه سکرابه. به لām هه رچۆن بیت،

پاگرتی بۆ پاسه وانی بنکه خراپ نییه. هه رچه نده که لیه ی دارزاوه!

(سه رینکی کاتژیره که ی کرد و که میك چرچ و لۆچه کشاوه کانی نیوچه وانی له یه ک نزیک کردنه وه.

هه‌واى سىپه‌كانى به‌فوقيه‌كى دوورودريژ دهردايه‌وه و باڵه‌كانى به‌رزكردنه‌وه و ماسولكه‌كانى گرژكردنه‌وه. ده‌ستىكى به‌سه‌ره‌ر پووتاوه بچووكه‌كه‌يدا هينئا و يه‌ك دووجار سه‌رى به‌م لاو به‌و لادا سوپاند و باسكى وه‌ك ده‌سكى ئاфтаوى چه‌مانده‌وه به‌ركه‌مه‌رى. سه‌يرىكى قه‌فه‌زى بولبوله‌كانى كرد و پرويكرد شۆفيره‌كه‌ى ..

- عه‌لى، گالت كرد به‌رده‌م بولبوله‌كان، قازه‌كان چى، بردنته لاي تافگه‌كه، تيوټاكه‌ت له پىكنه‌ى قازه‌كان پاككرده‌وه؟

عه‌لى: به‌ئى قوربان، هه‌رچه‌نده ئىستاكه لاقيان خوڤاوى بوټه‌وه!

لپرسراو: كه‌واته دانه دانه له ئاوه‌كه‌يان هه‌لكيشه و بيانخه‌ره‌وه نيو تيوټاكه!

عه‌لى: ئاخىر قوربان دوا ده‌كه‌وين، به‌ئاسانى بۆم ناگيرين!

لپرسراو: چه‌ند جارم وت به‌ئى وه‌لامدانه‌وه، كاره‌كه‌ت نه‌جام بده و نه‌وه‌نده مه‌ئى! بپۆ دوو پيشمه‌رگه له‌ته‌ك خۆت به‌ره و زووكه .

له‌ته‌ك هه‌لكيشانى پازنه‌ى كلاشه‌كانى، گشت وه‌ك پرسه‌دارانى به‌رده‌ركه‌ى مرگه‌وت راستبوونه‌وه و پيشاوپيش وه‌ستان، تا جه‌ناپى فه‌رمانده پيشكه‌وت، له‌گه‌وره‌وه تا بچووك پله به‌پله كه‌وتنه‌پۆ .....

ده‌نگى حه‌يرانه‌كه‌ى مام حه‌مه‌ده‌مين، كارساته‌كه‌ى هه‌له‌بجه‌ى وه‌ك په‌رده‌ى سینه‌ما هينايه‌وه به‌رچاوى سه‌ركۆ و به‌ره به‌ره له‌ته‌ك پۆچوونه ده‌رياي بيره‌وه‌رييه ده‌نگنووساوه‌كانيه‌وه، لاپه‌ره‌ى هه‌لداوه‌ى رۆمانى دايك، له‌به‌رچاوه‌كانى لێلده‌بوو. هه‌لچوونى خه‌م و په‌ژاره‌ى دنى حه‌يرانیژ، مه‌رگ و ژيان له‌ ياداوه‌رييه‌كانا، شه‌پى مان و نه‌مانيان ده‌كرد. به‌ته‌واوى ئاگای له‌ ده‌وره‌به‌رى بربوو. پرسىاره‌كتوپه‌كه‌ى مام حه‌مه‌ده‌مين، وه‌هاى داچله‌كان، ده‌تگوت بۆمبا به‌سه‌ريدا ته‌قييه‌وه.

حه‌مه‌ده‌مين: چ بوو، هه‌مووان پۆيشتن؟

سه‌ركۆ: ئا.. به‌ئى مام حه‌مه‌ده‌مين.

حه‌مه‌ده‌مين: به‌خوداى هه‌زمكرد پۆيشتن، با به‌خۆمان ئاسووده دانيشن. ئه‌رى به‌پراستى لۆ نيوه‌پۆ چمان هه‌يه؟

سه‌ركۆ: برنج و فاسۆليا زياتر، چى هه‌يه؟!

حه‌مه‌ده‌مين: نه‌دى ئه‌وان نايينه‌وه؟

سه‌ركۆ: بپوانا كه‌م، له‌سه‌ره‌وه ميوانىكراون؛ گوپه‌كه‌يه‌كيان له‌ هه‌له‌بجه هيناهه و خه‌رىكى خواردنه‌وه ده‌بن. بۆچ نارۆى؟

خەمە دەمىن : فاسۇلىيا نەكورا يەكەي تۆم پېياشتىرە.

سەركۆ : كەمى لەسەرم ۋاۋەستە، ئىستاكە ھەلدەستە ۋە ئامادەي دەكەم !

خەمە دەمىن : ئەرى ئېۋگوندى دەرنى چۈنەنە ھەۋارى، نە پياۋ و نە مىندار، نە... .

سەركۆ : نە جى، بلى مام خەمە دەمىن، تۆ ھاۋسەرىت كىردوۋە ؟

خەمە دەمىن : نە خىر.

سەركۆ : خۆ دىلدارىت كىردوۋە ؟

خەمە دەمىن : كە جىل بوم، خەزم لە كىژىك دەكرد، بەلام نەيانداپىم، بەم جۆرەي كەۋتمە

شۈپىن كوردايەتى و ئىستاكەش خۆت دەزانى !

سەركۆ : چەند سالى پېشمەرگەي، لە خەفتا و شەشەۋە ؟

خەمە دەمىن : لە سەرەتاي بەزمەكەي ئەيلوۋلەۋە.

سەركۆ : بەس نىيە، ماندوۋ نەبويىت ؟

خەمە دەمىن : لۆ ئەۋەندەي دەپرسىت، دەرەۋىتن، قىسەكانم تۆماركەي، من تەنيا بىروام بەتۆ

ھەبوۋ، كەچى تۆش ئاۋا ؟

سەركۆ : نە بەسەرى خۆم، من چۆن كارى ۋا دەكەم. جا چىيە، خۆتۆ درۇناكەيت ؟

خەمە دەمىن : نە خىر، لۆ ئەۋەم نىيە. ئەمەن دەزانم، گەر ئەم قىسانە بىكەۋنە دەمى ئەۋ ھەتيوانە،

ئىدى بەيەكجارى سۈارى ملىم دەبن.

سەركۆ : ۋەلامت نەدامەۋە، لەم بەزمە ۋەرسىتەبويى ؟

خەمە دەمىن : بىزارىش بوۋىم، چ بىكەم، مەگەر كەس ھەيە، من بىگىتە خۆي ؟

سەركۆ : باشە مام خەمە دەمىن، كە تۆ لە پېشمەرگە كۆنەكانى ئەيلوۋلى، چۆن نەكراۋىتە

لېپىرسراۋ ؟

خەمە دەمىن : ئەتۆ بەخۆت گەمژەي يان خۆت لەگىلى دەدەي ؟

سەركۆ : بۆ شتىكى خراپىم وت ؟

خەمە دەمىن : ئەي جى، مەگەر بەخۆت نازانى ئېمە و مانا نايىنە چىت !

سەركۆ : بۆچ نارۆي بۆخۆت لە ئوردوگەيەكى ئېران پالى لېدەيتەۋە ؟

خەمە دەمىن : ئۆردوگەش ھەر ۋەترە، ھەرچۆن بىت، بەم جۆرە مانگانەيەك ۋەردەگرم، دوو

ھەزار و پىنج سەد تومەن ۋەردەگرم. جاران (۵۰) دىنار بوو و ئەرۋۆكە تەمەن، بەيانش...!!!

سەركۆ : جا بەشى سىگارەنت دەكات ؟

خەمە دەمىن : جارجارەش سەرو پىنج دىنار لەۋ دەمىرو تانەي دەستىنم.

سەرکۆ: وەرە پېشى شىوى بخۆ، مەبەستت لە دەمپرووت کێپە؟
 حەمەدەمەين: ئەو خۆپانەى گارتەم پێدەكەن. ئىم.. دەستەكانت خۆشەين، شىوێكى گەلەك
 بەتامە، ئەوێكو دروستیدەكەیت؟
 سەرکۆ: تاكو من لێرەم، وەرە بخۆ و كارت نەبى. بەس تۆ بىرەوهرىبەكانى خۆتەم بۆ باسكە. نەرى
 نەتوت، چۆن پارەيان لێدەستىنى؟
 حەمەدەمەين: لۆ تۆ نازانى كو، قەشمەرىم پێدەكەى، ها؟
 سەرکۆ: دوور لە تۆ، من وەرە دهناسى مام حەمەدەمەين، ديارە تۆش لەتەك من وەرەهات؟
 حەمەدەمەين: نا.. نا، من مەبەستم ئەو نەبوو، ئەدى كو نازانى؟ من بەخۆم ناوم حەمەدەمەينه
 و خەلىفەشم پێدەلێن. بەلام ئىستاكە كە پىرپووم بوومەتە گارتەجارى ئاوام پێدەرىن!!
 سەرکۆ: بۆ سكالانامەيەكيان لەسەر ناووسىت، خۆت نەتوت لەنزىكەو مامەى دهناسىت؟
 حەمەدەمەين: كو نەمكردى، ئەمەن بەخۆم چوومە كن مامەى و پىمگوت؛ مامە ئەتۆ بەخۆت
 دەمناسى و بەخۆت دەزانى بەقەت تووكى رڤىن و پىچى ئەو هەرى و پەرچانە لۆ كوردى،
 كەوشم دراندىيە، لۆ ئەنگۆ نەنگە ئاوا ناووناتۆرەى بە منىكى سالچوو دەرپن، حەشاكى ئەنگۆ،
 گەر خۆفروش بوومايە، ئىستاكە خاوەنى قەسرۆكەكى دەبووم.
 سەرکۆ: ئەى ئەو چى گوت؟
 حەمەدەمەين: چ دەرى، گوتى "خەلىفە ئەو ئەنگۆيان خۆشدەوى و لەتەك ئەنگۆ حەز بەقسان
 دەكەن. ئەگەریش پىيسەخەتى هەر قەسەى كەس پىيگوتى، پىنج دىنارى لىبىستىنە!
 سەرکۆ: كەواتە تازوو ئەمەش فرىاى خۆمان بكەوين، ئەگىنا...
 (دەنگى لىپرسراو، قەسەكەى لە زارى گىراپەو و مام حەمەدەمەين لە پاروونانى دەستىگىراو)
 لىپرسراو: تەرە گوى پروت، جاننا دەستىبەكەم لەبىرچوو، بۆم بىنەخوارى!
 (مام حەمەدەمەين رەنگى هەلەزركا و لىوێكانى لە قىنا سى هەلگەران و دەستەكانى
 كەوتنەلەرزىن، لە گەرانەوهدا رەش هەلەراپوو).
 سەرکۆ: دەزانم، هەندەى تۆ لەلام سەختبوو، ئەدى بۆ پىنج دىنارەكەت لەو نەسەند، چونكە
 ئەندامى سەركردايەتيە؟
 حەمەدەمەين: نا، نەخىر وەنيە، لۆ من فەرقى ناكات، ئەندامى سەركردايەتى و ئەندامى بنكردايەتى..
 ئەدى كو تىنەگەيشتى، وەكى پىشتر گوتى "ئەو دە دىنار لۆ دوو جاران پىشەكى" بەو حىسابەى ئەمەن
 هەيشتاكە جارەك قەرزارى وىمە! بەدبەخت تا وەكى منت بەسەر نەهاتىيە، بۆ فرىاى خۆت بكەو!
 سەرکۆ: هەر وادەكەم، هاوړى حەمەدەمەين، چەند رۆژىكى دىكە بە يەكجارى دەرپۆم و ناگەرپمەو..

Mîdallî Kurdayetî

Leserxo tellan tellan be henasebrikêwe serkewte serewe, letek hellbirênî laqekanî serîşî deleqîyewe. Serêkî berizkirdewe û bzeyekî xisteser lêwe wişkhellatuwekanî, nîga bezeyîxwazekanî skallay dunyay rebenî û rencerrooyan begwêy daruberda deda.

be pele sllawêkî şerimnokaney le danîştwan kird, bebê ewey le nêwanyada bo Şwênêk çawbigêrrê, wek ewey ke pêştir birryarîdabêt têkell be korrekeyan nebêt, le bin darhencîrekeda pallîdayewe. Axir ew hemîşe xoy lewe deparast, neka bbête Şewçerey korrekan. Hênde hestî brîndarkrabû, bawerrîşî bexoy nemabû. Weha be pele wellamî dedanewe, detut wşekan zarî depruzênin. Hênde birrway be bexêrhatnekeyan nebû, le wellamdaneweyanda awrî lênededanewe û tenya lekollî xoy dekirdnewe.

Lêprisraw : hemedemîn, bexêr bêyt, çonît?

Hemedemîn : başm qurban.

Lêprisraw : çîye xelîfe, dellêy em nawet bedllinîye?

Hemedemîn : bedllîşm nebêt, çim ledestidêtin?

Lêprisraw : ku babim, meger to gewrey hemûman nît?

Hemedemîn : nexêr, min çî gewre nîme. Ger gewrebam, ewe harm nededû !

Lêprisraw : dezanîm. Dezanîm bo wamatî, hebê û nebê sîgart lêbrrawe. Wa nîye?

Hemedemîn : edî kengê ême paredar bûyne, paredaran dyarn!

Lêprisraw: mamosta Sallh, de dînarî bderê û bnûse, hemedemîn dû car qerzarî minme.

M. Sallh : ha..haaaaaae, wate ew pêşekîman lêwerdegrêt, emeyan tazeye!

Hemedemîn : edî ku, engo, lexorayî pare nabexişnewe.

Lêprisraw : ewendet beste?

Hemedemîn : le nebûn baştire, xo engo...

(qsekey tewawnaka û helldestêtewe û berew serrrêge xakîyeke belay rastda badedatewe).

Lêprisraw: min deynasm, xoy hezî be bezme, kelli

nemawe sikrabe. Bellam herçon bêt, ragirtî bo pasewanî binke xrap nîye.

Herçende kelli bey darrzawe!

(Seyrêkî katjêrekey kird û kemêk çirç û loçe kşawekanî

nêwçewanî leyek nêzkirdnewe. Heway sîyekanî befûyekî dûrudrêj derdayewe û ballekanî berizkirdnewe û masulkekanî grijkirdnewe. Destêkî besere rûtawe bçûkekeyda hêna û yek dûcar serî bem law bew lada surrand û baskî wek deskî aftawey çemandewe berkemerî. Seyrêkî qefezî bulbulekanî kird û rûykirde şovêrekey ..

- 'elî, gallt kirde berdem bulbulekan, qazekan çî, birdinte lay tavgeke, tyoTaket le rîkney qazekan pakkirdewe?

'elî: bellê qurban, herçende êsTake laqyan xollawî botewe !

lêprisraw : kewate dane dane le awekeyan hellkêşe û byanxerewe nêw tyoTake !

'elî: axir qurban dwadekewîn, beasanî bom nagîrên !

Lêprisraw: çend carm wit bebê wellamdanewe, kareket encam bde û ewende mellê ! Brro dû Pêşmerge letek xot bere û zûke.

Letek hellkêşanî pajney kllaşekanî, gişt wek pirsedaranî berderkey mizgewt rastibûnewe û pêşawpêş westan, ta cenabî fermande pêşkewt, le gewrewe ta bçûk ple be ple kewtnerrê .....

Dengî heyranekey mam hemedemîn, karesatekey hellebcey wek perdey sînema hênayewe berçawî serko û bere bere letek roçûne deryay birewerîye dengînûsawekanîyewe, laperrey helldrawey romanî Dayk, leberçawekanî lêldebû. Hellçûnî Xem û pejarey dlî heyranbêj, Merg û jyan le yadawerîyekana, şerrî man û nemanyan dekrîd. Betewawî agay le dewruberî brrabû. Pirsyare ktuprekey mam hemedemîn, wehay daçllekan, detgut bomba beserîda teqîyewe.

Hemedemîn : çi bû, hemuwan royîştin?

Serko: a.. Bellê mam hemedemîn.

Hemedemîn : bexuday hezimkird royîştin, ba bexoman asûde danîşn. Erê berrastî lo nîwerro çman heye?

Serko : brinc û fasolya zyatir, çî heye?!

Hemedemîn : edî ewan nayênewe?

Serko : birrwanakem, leserewe mîwanîkrawn; gwêrekeyekyan le hellebce hênawe û xerîkî Xwardnewe debîn. Boç narroy?

Hemedemîn : fasolya nekurayekey tom pêbaştire.

Serko : kemê leserm raweste, êsTake helldestmewe û amadey dekem !

Hemedemîn : erê nêw Gundî derêy çûnete hewarî, ne pyaw û ne mindar, ne....

Serko : ne çî, blîê mam hemedemîn, to hawserît kirduwe?

Hemedemîn : nexêr.

Serko : xo dilldarît kirduwe?

Hemedemîn : ke chêll bûm, hezm le kîjêk dekrîd, bellam neyandapê. Bem corey kewtme Şwên kurdayetî û êstakeş xot dezanî !

Serko : çend Salle Pêşmergey, le hefta û şeşewe?

Hemedemîn : le seretay bezmekey eylûlewe.

Serko : bes nîye, mandû nebûyt?

Hemedemîn : lo ewendey deprîsît, detewêtin, qsekanîm tomarkey, min tenya birrwam beto hebû, keçî toş awa?

Serko : ne beserî xom, min çon karî wa dekem. Ca çîye, xoto dronakeyt?

Hemedemîn: nexêr, lo ewem nîye. Emin dezanîm, ger em qşane bkewne demî ew hetîwane, îdî beyekarî swarî mîlîm debîn.

Serko : wellamt nedamewe, lem bezme werrisnebûy?

Hemedemîn : bêzarîş bûbim, çî bkem, meger Kes heye, min

Bigrête xoy?

Serko : başe mam hemedemîn, ke to le Pêşmerge konekanî eylûlî, çon nekrawîte lêprisraw?

Hemedemîn : eto bexot gemjey yan xot legêlî dedey?

Serko : bo ştêkî xrapim wit?

Hemedemîn : ey çî, meger bexot nazanî ême û mana nabîne çit !

Serko : boç narroy boxot le urdugeyekî Êran pallî lêbdeytewe?

Hemedemîn : ordûgeş her wetre, herçonê bê, bem core Manganeyek werdegrim, dû hezar û pînc sed tumen werdegrim. Caran (50) dînar bû û ewrroke tmen, beyanîş!!...

Serko : ca beşî sîgarent dekat?

Hemedemîn : carcareş seru pênc dînar lew demrrûtaney destênim.

Serko : were pêşê şîwî bxo, mebestit le demrrût kêye?

Hemedemîn : ew xorriyane gartem pêdeken. M.. Destekant xoşbin, şîwekî gelek betame, ewe ku drustîdekey?

Serko : Taku min lêrem, were bxo û kart nebî. Bes to bîrewerîyekanî xotim bo baske. Erê netut, çon pareyan lêdestênî?

Hemedemîn : lo to nazanî ku, qeşmerîm pêdekey, ha?

Serko : dûr le to, min weha denasî mam hemedemîn, dyare toş letek min wehayt?

Hemedemîn : na .. Na, min mebestim ewe nebû, edî ku nazanî? Min bexom nawm hemedemîne û xelîfeşm pêdellên. Bellam êsTake ke pîrbûm bûmete gartecarî awam pêderên !!

Serko : bo skallanameyekyan Leser nanûsît, xot netut lenzîkewe mamey denasît?

Hemedemîn : ku nemkirdye, emin bexom çûme kin mamey û pêmgut; mame eto bexot demnasî û bexot dezanî beqet tûkî rdên û pirçî ew herçî û perçyane lo kurdî, kewşim drrandîye, lo engo nenge awa nawunatorey be mnêkî Sallaçû derên, heşakî engo, ger caş bûmaye, êsTake xawenî qesrokekî debûm.

Serko : eî ew çî gut?

Hemedemîn : çî derê, gutî " xelîfe ewe engoyan xoşdewê û letek engo hez beqsan deken. Egerîş pêyxellêt her qsey Kes pêygutî, pênc dînarî lêbsitîne !

Serko : kewate ta zuwe êmeş firyay xoman bkewîn, egîna...

(dengî lêprisraw, qsekey le zarî gêrrayewe û mam hemedemîn le parûnanî destîgêrrawe)

Lêprisraw : trre gwê rût, canta destîyekem lebîrçuwe, bom bênexwarê !

(mam hemedemîn rengî hellbzirka û lêwekanî le qîna spî hellgerran û destekanî kewtnelerzîn, le gerraneweda reş hellerrabû.)

Serko : dezanîm, hêndey to lelam sextibû, edî bo pênc dînareket lew nesend, çunke endamî serkirdayetîye?

Hemedemîn : na, nexêr wenîye, lo min ferqî nakat, endamî serkirdayetî û endamî binkirdayetî .. Edî ku tênegeyiştî, wekî pêştir gutî " ewe de dînar lo dû caran pêşekî" bew hîsabey emin hêştake carek qerzarî wîme ! Bedbext ta wekî mint beser nehatîye, brro firayay xot bkewe !

Serko : herwa dekem, Hawrrê hemedemîn, çend Rojêkî dîke be yekcarî derrom û nagerrêmewe ..

خەرمانەى خۆزگە

توند توند دەستەکانى لەسەر سنگى لىڭگىردابوون، خۆزگەکانى وەك خەونى كەو بە ئازادبوونەو لە هەولێ فرىندا بوون، دلى زەرەقوتەئاسا فرەفرى بوو. بە ئانا ئارامىيەو خۆى بەپەرەسەووە رەقەلەكانيدا دەدا و بەخێرايى تاقوتراقى پاژنەى كەوشەكانى مامۆستا لىي لىيدەدا. ئاخىر لىواولېوبوو لە پەژارەى بىدايىكى و ترسى داركارىيەكانى مامۆستاي وانەى هونەر. خۆزگەى بە شوپىنك دەخواست، كە لىدان و سووكايەتى لىنەبووايە. لە ترسانا چاوەكانى بەقولاچووبوون و نىگاكانى وەك بزمار لە دەرگەى پۆلەكە چەقىبوون. لەنېوان خەون و كەتاردا دىلانې دەكرد، مامۆستا مېرەبانەكە كە بابى بۆى باس كرىدبوو لەتەك مامۆستاي وانەى هونەر، كە زياتر بەژن و بالاي لە شولەتەرەكەى دەستى دەچوو، بەراوردەكرد. جار جار لەتەك هىنانەو پېشچاوى لىدانى باوژنە فرەزانەكەى و مامۆستاي هونەردا، موچركيك بەلەشىدا دەهات و شانە رووتەلەكانى كووپ كووپ لەيەكزىكدەكردنەو و هەناسەيەكى ساردى هەلەكيشا. لەتەك دەرەكەوتى لوتى قۆنەرە رەشەكانى مامۆستا هىندەى دىكە چاوەكانى لە ترسانا زاكردنەو.

چاودېر: هەستىن ..

وەك هەلفرىنى پۆلەكۆتريك بەدەم تەقىنەو و گوللەتۆپىكەو، هەر كەسە و لە شوپىنى خۆى وەك كىلى گۆر قوتبوو، پۆلەكە سىماى گۆرستانە كۆنەكانى وەبىردىناو. جەستە بىگيانەكان لە بەردەمى بەژن و بالاي شولئاساي مامۆسادا، وەك بووكەشوشەى منالانە دەهاتنەبەرچاو. چاودەرى ئەو منالە چەقاوەسوو بوون دايننىشېنئەتەو ...

مامۆستا: دانىشنى!

چركە چركە ترس فرەتر و فرەتر دەبوو مۆتەكەوى سەردلى ئازاد، ئاخىر دەيزانى مامۆستا لە وىنەكانى ئەو رازىنىيە و ئەويش نەيدەتوانى بىجگە لە خۆزگەكانى خۆى بەولاو و چىكى دىكە وىنەبكىشت. سى سالى بوو ئەو هەر وىنەى خانوويەكى گەورە و پەنجەرەى گەورە و دايكىكى مېرەبان و باخچە پر لە گۆلەكەى دەكيشا. سالان و مانگان تەنيا قەبارە و چۆنىەتى هىلكارى

و پهنگ پښتیه که ی دهگړا. چهند جار ماموستا داوا بلیکړدبو، که شتی دیکه وهک
 شه مهندهفر، فرۆکه، زړپوښ و سهر باز و ... وینه بکیشیت. بهلام نهو له وهلامدا دیسان
 دهیوتهوه "ناخر ماموستا من تنیا ماله که ی خومان شارهزام، هیشتاکه سواری شه مهندهفر
 و فرۆکه نه بووم، له سهر باز و زړپوښیش زور دترسیم. ماله که ی خومانیش ..."
 ماموستا قسه که ی پیده پری " بهسه، لازه لاژ دانیسه، جارنکی دیکه نه بینم وینه ی خانوو
 بکیشیت ! ". . . ئویش له وهلامدا دهیگوت "بو ماموستا تو رکت له مالی خوتان دهیتته وه؟"
 هینده ی دیکه ماموستا قوشقی دهبوو و شوول ته رکه ی لپراسته کړده وه و بهسهریدا
 هاواریده کړد "بهسه بیپروه، وتم دهمدریژی مه که ده لپی سه گی گه پری !"

ورده ورده ماموستا خه ریکوو له پزی نیوه پراست نیکده بووه وه، چهند جار په پراوی
 وینه کیشانه که ی دهره پنا و خستییه وه ژیرمیزه که. نه یده زانی چی بکات، باشه، خانوو په پوپړه
 دلگیره که ی ئه م هغه ی نیشاندات یان بلیت له بیرمچوه. ماموستا دهستی چه پی له نیو
 گیرفانی چاکه ته که ی نابوو و به دهستی راستی شوول ته رکه ی راده وه شانده:

- ئمم. باشه، بهلام جارنکی دیکه ناوا نا ...

- باشه، باشه ...

- ئمم. باشه،

- چلمنی پیس، بو وهک خوت ددفتیه رهمه که ت پیسبووه، ها ...؟

+ ماموستا، خوشکه بچکوله که م پیسیکړد.

- ئمم. ئمم، باشه ....

- تو جه ناب، پیمنه وتی ددفتیه تازه بکړه .. ؟

+ به خوا ماموستا دایکم ده لیت بوهسته تا سهری مانگ، ئه سیرانه که ی بابت وه رگرم، ئه وسا
 بوئیده کرم.

- ئمم. باشه ...

- زور زور باشه، ئافه یین .. ههسته عه بدوللا، نیشانی ئه و چلمنانه ی بده، با فیرین، ئافیرین
 کوپم، ئافه یین، باوکت چونه؟ "

عه بدوللا : به لئ ماموستا، سه لامه ته.

نازاد جهسته ی بوو بووه دلنکی پر ترس و له نیو گپژاوی ئه و ترسه دا، تنیا تروسکاییه ک که

شكيدەبرد، بەئىنەكانى بابى بوون.

ئاخ بابە گيان، ھەر بۆت رۈوننەكردمەو، كەى ئەو رۆژە دىت، كە بۆمىنت باستدەكرد. ئاخىر بابە گيان، بەتەنيا لەنيوان دلرەقى باوہۇن و مامۇستاي ھونەردا ورددەبم، بابە گيان، خۇزگە ھەر ئىستا دونيا بگۇرپايە بەو رۆژەى كە دەتوت "ھەمووان خانووى كراوہ و باخچە و ژوورى تايبەتيان دەبىت، ھەمووان وەك يەك كاردەكەن و وەك يەك لە بەرھەمى پەجنيان بەرياندەكەوئ. ئىدى كەس پكى لە كەس نابىتەو. مرۇقايتە دايك و بابى ھەمووانە"، كوا بابە گيان. ئىستاكە بۆ بەھانامەوە نايىت؟ بابە گيان، چۇن دلتەت ئەو رازەم لىبشاريتەو؟ نازانم، بۆ ھەر دەتوت "تۆ مندالى ھىشتاكە زوو، مېشكە چكۆلەكەت قورسېكەيت". ھەردەم دەتگوت "بخوئىنە كاتىك كە گەورەبوويت، خۆت ئەو راستيانە دەركدەكەى." ئاخىر بابە گيان، دەترسم رىنگەى شارى خۇشەختى نىو چىرۆكەكانت نەدۆزمەو. كەس نىيە پاش تۆ چىرۆكى ھىوابەخشم بۆ بگىرپتەو.

دەنگى مامۇستا زنجىرى بىرەوۋىيەكانى پسان و وەك نەمامىكى دەمپەشەبا شەكايەو...

- ئىمم. ئازا ئاد چىيە، دەفتەرەكەت لەبىرچوۋە؟

+ نەخىر مامۇستا.

- وئىكردوۋە؟

+ نەخىر مامۇستا.

- ئەى فلەبەق، بۆ لەسەر مېزەكە داتنەناو؟

+ ئاخىر ...

- ئاخىر جى؟

+ ئاخىر مامۇستا، من نازانم وئەى ئەو شتانەى تۆ داواياندەكەيت بگىشەم، ھەر ناشىرىن دەرەدەچن، خەتاي من نىيە. من ھەزم لە فرۆكە و سەرباز نىيە، ھەزم لە خانووى نىو چىرۆكەكانى بابمە، ھەزم لە باوہشى دايكەم. ھەزدەكەم من و ئاقارى خوشكەم ژوورى خۇمان ھەبىت. ئاخىر...

- بەسە وپە وپ، جارىكى دىكە دەتكەمە دەرەو، تافىرى شتى چاك ببىت، فرەبلى تەمەل ...

ئازاد وھا ھاتىبوو گۆ دەتگوت، بىرارى داوہ بەستەلەكى ترس بىشكىنىت ..

+ ئاخىر مامۇستا، بابم دەيگوت "گەر مرۇف كۆلنەدات، ھەر بەئامانجى خۇى دەگات" ...

- بابیشت درۆ دهکات !

ئاراس : مامۆستا، بابی مردووہ !

- وسبہ سہگی پیس و پۆخل، کئ له تۆی پرسپوہ، ها؟

گریان پەنگابووہ قورگی ئازاد و دەنگەژنکانی ئاوازیکی خەمگینیان دەرژەنی و بیخی، کە قینی پەنگخواردووی ھاوۆلە پروتەلەکانی جۆشی دەخوارد، وتی

+ بابیم قەت باسی ئازایی خۆی نەدەکرد، بابیم دەیگوت "خەمی ئیمە خەمی، کەسانی دیکەشە!"

- بیپرەوہ، ئەگینا دەتکەمە دەرەوہ !

+ بابیم دەیگوت "مرۆف بەنرخە و دەبێ پزنی لێبگیردرێت"...

ماموستا لەوہ زیاتر نەیدەتوانی لەبەردەم منائیکدا، بەرگەیی لاوازی خۆی بگرێ و بەرامبەر منائیکی دووازدە ساڵن دۆشدامانی خۆی نیشانبدات، لە پشتموہرا میلوانی کراسە کۆنەکەیی ئازادی گرت و یەخەیی کراسەکەیی بوو بەجلی دەمقەپاڵی سەگ، بە شوول و پائێپوہنان ئازادی خستە ئەو دیو دەرگەیی پۆلەکەوہ ..

ئازاد بەدەم خۆپساندەنەوہ بەردەوام دەیوتەوہ :

+ خانووہکەم هیئەدی دنیا گەرەدەکەم، تا ھەمووان ژووری خۆیان ھەبێت، ژووریکش بۆ ئاراسی ھاوۆلەم. بۆ ھەمووتان .. بۆ ھەمووتان ...

کاتی مامۆستا ئاوی لەدوای خۆی دایەوہ، ھاوۆلییەکانی ئازاد بێجگە لە کۆرە خڕپنەکەیی حاجی برایی ... گشت بەچاوی پڕ ئەشکەوہ بەرەو دەرگەکە بە شوین ئازاد کەوتبوونەپڕ .. مامۆستا خۆی بۆ نەگیرا و تا ھیزی تێداوو بەسەریاندا قیراندی ..

- بۆ کوئی، ھەیی بێدایک و بابینە، وەرن دانیشن، ئەگینا بابتان بانگدەکەمە ئێرە، وەک سەگ دەتانتۆپینم!

بەلام کەسیان گوێیاننەدایە ھەرەشەکانی مامۆستا و بەدوای ئەو (ئازاد)دا چوونەدەرئ، قاقای پیکەنینیان لە پارەوہ داخراوہکەدا دەنگیدەدایەوہ "با بۆخۆی وینەیی عەووللا حۆلی حاجی برایم بکیشی، بەبێ ئازاد ئیمە نایینەوہ نیوپیول و نامادەیی وانەیی تۆ نایین ... ئازاد .. ئازاد ... ئازادی .."

دیسەمبەری ۲۰۰۰

Xermaney Xozge

Tund tund destekanî leser singî lêkgirêdabûn, xozgekanî wek xewnî kew be azadbûnewe le hewllî frînda bûn, dllî zernequteasa frrefrîrî bû. Be naaramîyewe xoy beperasuwe reqellekanîda deda û bexêrayî taqutraqî pajney kewşekanî mamosta lêy lêydeda. Axir lêwawlêwbû le pejarey bêdaykî û tirsî darkarîyekanî mamostay waney huner. Xozgey be Şwênêk dexwast, ke lêdan û sûkayetî lênebuwaye. Le tirsana çawekanî bequllaçûbûn û nîgakanî wek bizmar le Dergey poleke çeçîbûn. Lenêwan xewn û ketwarda dîlanêy dekrid, mamosta mîhrebaneke ke Babî boy bas kirdbû letek mamostay waney huner, ke zyatir bejn û Ballay le şulletekey destî deçû, berawirddekrid. Car car letek hênanewepêşçawî lêdanî bawejne frezanekey û mamostay hunerda, muçrikêk beleşîda dehat û şane rûtellekanî kûrr kûrr leyeknizîkdekirdnewe û henaseyekî sardî helldekêşa. Letek derkewtinî lutî qonere reşekanî mamosta hêndey dîke çawekanî le tirsana zaqkirdnewe.

Çawdêr: hestin ..

Wek hellifrîrî polekotrêk bedem teqînewey Gulletopêkewe,
her Kese û le Şwênî xoy wek kêlî gorr qutbuwewe, poleke sîmay gorristane konekanî webîrdênawe. Ceste bêgyanekan leberdemî bejn û Ballay şullasay mamosada, wek bûkeşûşey Mnallane dehatneberçaw. Çawerrêy ew Mnalle çeçawesuwe bûn dayannîşênêtewe ...

Mamosta : danîşn!

Çirke çirke tris fretir û fretir debuwe motekewî serdllî azad, axir deyzanî mamosta le Wênekanî ew razînîye û ewîş neydetwanî bêcge le xozgekanî xoy bewlawe çtêkî dîke Wênebkêşt. Sê Sall bû ew her Wêney xanûyekî gewre û Pencerey gewre û Daykêkî mîhreban û baxçe pirr le Gullekey dekêşawe. Sallan û Mangan tenya qebare û çonyetî hêllkarî û reng rêjîyekey degorra. Çend car mamosta dawaylêkirdbû, ke ştê dîke wek şemendefêr, frroke, zrêpoş û Serbaz û ...

Wênebkêşêt. Bellam ew le wellamda dîsan deyutewe "axir mamosta min tenya Mallekey xoman şarezam, hêstake swarî şemendefêr û froke nebûm, le Serbaz û zêrpoşîş zor detrisêm. Mallekey xomanîş"...

Mamosta qsekey pêdebrî " bese, lajelaj danîşe, carêkî dîke nebînîm Wêney xanû bkêşît ! " . . Ewîş le wellamda deygut "bo mamosta to rîkt le mallî xotan debêtewe? " Hêndey dîke mamosta quşqî debû û şûlle terrekey lêrrastdekirdewe û beserîda hawarîdekrid "bese bîbriwe, wtim demdirêjî meke dellêy segî gerrî " !

Wirde wirde mamosta xerîkbû lerrîzî nêwerrast nêkdebuwewe, çend car perrawî Wênekêşanekey derhêna û xistîyewe jêrmêzeke. Neydezanî çî bkat, başe, xanuwe panuporre dillgîrekey em heftey nîşanbdar yan bllêt lebîrmîçuwe. Mamosta destî çepî lenêw Gîrfanî çaketekey nabû û bedestî rastî şûlle terrekey radeweşand :

-mim. Başê , bellam carêkî dîke awa na ...

-başê, başê...

-mim. Başê ,

-çlîmnî pîs, bo wek xot defter resmeket pîsbuwe, ha?...

+mamosta, xuşke biçkolekem pîsîkrid .

-Mim. Mim, başê ,....

-to cenab, pêmnawî defterî taze bikre? ..

+Bexwa mamosta Daykim dellêt bweste ta serî Mang, esîranekey babt wergrim, ewsa botîdekrim.

-mim. Başê...

-zor zor başê, afeyn .. Heste 'Ebdulla, nîşanî ew çlîmnaney bde, ba fêrbîn, afrîn kurrî, aferîn, bawkit çone" ?

'Ebdulla : bellê mamosta, selamete .

Azad cestey bûbuwe dllêkî pirr tris û lenêw gêjawî ew tirseda, tenya truskayyek ke şkîdebrid, bellênekanî Babî bûn .

Ax babe Gyan, her bot rûnekirdmewe, key ew Roje dêt, ke bomnit bastdekrid. Axir babe Gyan, betenya lenêwan dillrreqî bawejn û mamostay hunerda wirddebim, babe Gyan, xozge her êsta dunya bgorryaye bew Rojey ke detut "hemuwan xanûy krawe û baxçe û jûrî taybetyan debêt, hemuwan wek yek kardeken û wek yek le berhemî recinyan beryandekewêt. Îdî Kes rkî le Kes nabêtewe. Mrovayetî Dayk û Babî hemuwanê", kwa babe Gyan. ÊsTake bo behanamewe nayêt? Babe Gyan, çon dillthat ew razem lêbşarîtewe? Nazanim, bo her detut "to Mindallî hêştake zuwe, mêşke çkolaket qurîsbkeyt". Herdem detgut "bixwêne katêk ke gewrebûyt, xot ew rastyane derkdekey." axir babe Gyan, detrism rêgey şarî xoşbextî nêw Çîrokekant nedozmewe. Kes nîye paş to Çîrokî hîwabexşim bo bgêrrêtewe.

Dengî mamosta zincîrî bîrewerîyekanî psan û wek nemamêkî demrreşeba şekayewe ...

-Mmim. Azarrîrd çîye, deftereket lebîrçuwe?

+nexêr mamosta .

-Wintkirduwe ?

+Nexêr mamosta .

-Ey flebeq, bo leser mêzeke datnenawe ?

+Axir...

-axir çî ?

+Axir mamosta, min nazanim Wêney ew ştaney to dawayandekeyt bkêşm, her naşîrîn derdeçin, xetay min nîye. Min hezm le froke û Serbaz nîye, hezm le xanûy nêw Çîrokekanî babme, hezm le Bawêşî Daykme. Hezdekem min û avarî xuşkim jûrî xoman hebêt. Axir ...

-bese wrre wirr, carêkî dîke detkeme derewe, tafêrî şî çak bbît, frebllêy temell ...

Azad weha hatbuwe go detgut, birryarî dawe bestellekî trîş bişkênêt..

+ axir mamosta, babim deygut "ger Mrov kollnedat, her beamancî xoy degat ... "

-Babîşt dro dekat !

Aras : mamosta, Babî mirduwe !

-Wisbe segî pîs û poxill, kê le toy pirsîwe, ha ?

Giryan pengabuwe qurgî azad û dengejêkanî awazêkî Xemgînyan dejenî û bînî, ke qînî pengixwardûy Hawpole rûtellekanî coşî dexward, wî

+babim qet basî azayî xoy nedekrid, babim deygut "Xemî ême Xemî, Kesanî dîkeşe"!

-bîbrrewe, egîna detkeme derewe !

+Babim deygut "Mrov benirxe û debê rêzî lêbgîrdirêt ..."

Mamusta lewe zyatir neydetwanî leberdim Mnallêkda, bergey lawazî xoy bigrê û beramber Mnallêkî duwazde Sallan doşdamanî xoy nîşanbdat, le piştewerra mîlwanî krase konekey Azadî girt û yexey krasekey bû beclî demqepallî seg, be şûll û pallpêwenan Azadî xiste ew dîw Dergey polekewe ..

Azad bedem xopsandnewe berdewam deyutewe :

+ xanuwekem hêndey dunya gewredekem, ta hemuwan jûrî xoyan hebêt, jûrêkiş bo arasî Hawellm. Bo hemûtan .. Bo hemûtan ...

Katê mamosta awrî ledway xoy dayewe, Hawpolîyekanî azad bêcge le kurre xirpnekey hacî braymî ... gişt beçawî pirr eşkewe berew Dergeke be Şwên azad kewtibûnerrê.. Mamosta xoy bo negîra û ta hêzî têdabû beseryanda qîrrandî..

-bo kwê, hey bêdayk û Babîne. Wern danîşn, egîna babtana bangdekeme êre, wek seg detantopênim !

Bellam Kesyan gwêyannedaye herreşekanî mamosta û bedway ew (azad)da çûnederê, qaqaq pêkenînyan le rarrewe daxrawekeda dengîdedayewe "ba boxoy Wêney 'ewlilla hollî hacî braym bkêşê, bebê azad ême nayênewe nêwpol û amadey waney to nabîn ... Azad .. Azad ... Azadî.."

Dêsemerî 2000

دوولای شار

هه‌بوو نه‌بوو، شارێك هه‌بوو. شارێكی كۆن، شاری هه‌زار داستان. داپیره‌ هه‌نده‌ باسی شه‌پ و هه‌رشه‌ی بۆ كرده‌بووم. زۆرجار خۆم به‌ جه‌نگاوه‌ریكی بریندار، هه‌نده‌كی جارێش به‌ گه‌راوێكی شه‌ره‌كان ده‌هاته‌ پێشچاو.

كاتێك كه‌ له‌ فێرگه‌ شیر و په‌نیرمان وه‌رده‌گرت، ده‌مخسته‌ باخه‌له‌ نه‌دراوه‌كه‌ی لای چه‌پم، بۆ خوشكه‌ گچكه‌ كه‌م هه‌لمده‌گرت. زۆرجار خۆم كه‌ برسیمده‌بوو، هه‌زملیبوو بیخۆم، به‌لام چه‌رۆكه‌كه‌ی داپیره‌م ده‌هاته‌وه‌ یاد، كه‌ هه‌موو جارێ ده‌یوت "زۆله‌ گیان، ئیمه‌ جوتیاربووین، كاتێك كه‌ له‌ شكری عوسمانی هاته‌ سه‌رمان. سه‌رۆكی له‌ شكه‌كه‌ ده‌بووه‌ میوانی هه‌باس ئاغا و هه‌سه‌سه‌كانیش خۆیان ده‌كوتایه‌ مائی ئیمه‌ومان. نیوه‌رۆیه‌ك سی‌ هه‌سه‌سه‌ خۆیان به‌زوردا كرد و له‌سه‌ر سفهری دانیشتن، هه‌نده‌ی چاوتروكانی گه‌سیان له‌ خواردنه‌كه‌دا. ئه‌وسا مامه‌ شیرزاد و پله‌ خاتونت به‌قوربانیاوین، تازه‌ بالایان وه‌ك لا‌ولاو هه‌لده‌چوو، له‌ ده‌شت گه‌رابوو نه‌وه‌ و برسیاو، به‌ هه‌ناسه‌بركێوه‌ پرسیان "دایه‌ چمان هه‌یه‌ بیخۆین، په‌نیر یان كۆله‌به‌رپۆن؟" وه‌لامه‌كه‌ هه‌نده‌ سه‌ختبوو، له‌ قورگه‌دا گه‌را و ئاوڕێكم له‌ سفهره‌ پاكه‌م‌ل‌پاوه‌كه‌ی به‌رده‌م هه‌سه‌سه‌كان دایه‌وه‌. ئاوا بوو، گیانی داپیره‌. گوێ له‌ داپیره‌ رادایه‌، هه‌موو رۆژێ له‌ فێرگه‌ نانه‌كه‌ به‌شیره‌وه‌ بخۆ، تاكو برسیت نه‌بێ و په‌نیره‌كه‌ش بینه‌ره‌وه‌ له‌ته‌ك ئاوازی خوشكت بیخۆن."

ئای داپیره‌ یادته‌ پر‌خۆشییته‌، زۆر بیرته‌كه‌م، زۆر جار كه‌ برسیم ده‌بوو و پرسیاوی زۆرم لێده‌كردی، ده‌تزانێ چه‌ند برسیمه‌، تۆش په‌یتا په‌یتا چه‌رۆكێكت بۆ ده‌گه‌رپامه‌وه‌، تاكو له‌ته‌نیشت زۆپاكه‌دا خه‌وبمباته‌وه‌. خۆزگه‌ زیندوو بووایته‌، تاوه‌كو ئێستا ده‌ردیدلیم بۆ تۆ بک‌ردایه‌، چۆن ناسۆری شانه‌زی كچم به‌ سه‌رنجه‌ تێژو پرسیاوه‌ بزێوه‌كانی ناخه‌م ده‌كاته‌ كوره‌ی ئاگر. ئه‌و رۆژه‌ خۆم بێرکه‌وته‌وه‌، كاتێك من و هه‌جێ له‌ ده‌شت ده‌گه‌راینه‌وه‌، كوره‌كه‌ی هه‌باس ئاغا به‌ ترومبیلی له‌ شار ده‌گه‌راوه‌ و په‌نجبه‌ره‌كه‌یان هاواریک‌رد "سه‌لما خاتون، دوکتۆر عه‌لی هاته‌وه‌".

دوکتۆر عه‌لی جی، هه‌شتا پۆله‌كانی خۆنده‌نی ناوه‌ندی‌ش ته‌واونه‌كردبوو، ئای له‌ نه‌بوونی. ئه‌و شه‌وه‌ سه‌یری تێله‌فزیۆنمان ده‌كرد، ژنی مامه‌ی چوو بووه‌ سه‌ردانی قوتابخانه‌ی شۆرش. شانه‌ز

ھەر كە چاۋى بە مۆزى ناۋ پۆلەكان كەۋت، دەستبەجى پىرسى
 + بابە بۆ قوتابخانەكەى ئىمە ۋەك ئەۋەدى ئەۋان مۆزى تىدانىيە؟
 - گيانى بابە، ئەۋان لە گەپەكى شۆپش!
 + بۆجى شۆپش ھەر ھەۋلېر نىيە؟
 - با ھەر ھەۋلېرە، بەللام ھەۋلېرى داراكان ..

كەمىك پاما و چاۋى بىرپىيەۋە تېلەفزيۇنەكە. لەتەك دىتى جانتاى قوتابىيەكان، پىرسىارنىكى تورە
 ۋەك بۇمبا لە قورگىدا تەقىيەۋە...
 + بابە .. بابە، ئەى بۆجى ئىمە ۋەك ئەۋان جانتامان نىيە، من ھەزم لە گونىيە نىيە بىكەمەشان،
 ئاخىر شانم دادەپرى!

ۋەلامەكە ھىندە ئازارۋى بوو، دەتگوت تۆپەلەدەركە و لە قورگىدا گىراۋە. خۇمم پىرانەگىرا و
 لەتەك دۆپە فرمىسكەكانمدا وشەكان پىچر پىچر دەپەرىن .. ئاخىر كىژم، ئىمە نانمان نىيە
 بىخۆين، چۆن جانتاى ۋەھا گرانمان پىدەكردىت ...
 + ئەى بابە، خۆ تۇش كار دەكەى، بۆ پارەت نىيە، بۆ ئەۋان پارەيان ھەيە؟
 - گيانى بابە، لەبەرئەۋەدى كە ئەۋان كار ناكەن.

بە سەرسوۋرمانەۋە پىرسى : چۆن شتى ۋا دەبىت ؟
 - گيانەكەم، كە گەۋرەبۋى خۆت لەۋ ناكۆكىيە تىدەگەى ...
 + تو سەرى داىكم، ئىستاكە پىمبىل !
 - ئاخىر بابەگيان، تۆ دەبىت ۋانەكانت بخوئىت، ھەستە درەنگە، با بەيانى زوۋ بتوانىت
 لەخەۋر ابىت .

بە پىكەنىيىكى پىر تۈنچەۋەۋەۋى: دەزانم، ھەموو جارى ئاۋھا خۆت ...
 لە ۋەلامدانەۋەم دەدزىتەۋە، با پىشۋى نىۋەى سالىت، ئەۋسا گەر پىمىنەلىيت بۆ و چۆن شتى
 ئاۋھا دەبىت، ھىندە دەگىرىم، تاۋەكو چاۋەكانم سوۋر ھەلگەرىن.
 - جا بۆجى چاۋى خۆت دەخەيتە ئازار .

كەمىك پاما و وەللى دامەو: نا .. نا .. ئاوا ناكەم، ناخەوم، تاوەكو بۆم پروونەكەيتەو. ئەو شەو لەتاو كۆلى خەم و پەژارەى نىو وشەكانى، تاكو بەيانى تلامەو. پرسیار و سەرنجەكانى خەمىكى دىكەيان خستەسەر خەمى پۆژانەم. بەراوردى مېز و جانتاى منالە دەولەمەندان و دۆشەكلەى ژېر و گونىەى شانى منالانى ئىمەوماننا وپوكاسىكرەم. بۆ پۆژى دواى لەسەركار، پەيتا پەيتا ھاوکارەكانم لىياندەپرسىم
 + چىتە فلانەكەس بۆ واپوكاسى، خەيرە؟
 مەنىش لەو زياتر خۆم پېژانەدەگىرا و بەروياندا تەقىمەو، خەيرى چى و تەپەماشى چى، خەمى ژيان زياتر، چىدىكە ھەيە؟

خېرا خېرا عەبدوللانى سەرکارگەرىش دەينەپاند : ئەو چتانە، ئاوا قسەوباستان گەرمکردوو، خۆ لە چايخانەى مچكۆ دانەنىشتوون، خېراكە ئاسۆ، كاتى چىرۆكگېژانەو نىيە !

لەتەك ھەر مامرسەربىنىكدا مەرگى خۆزگە و بزەى سەر لىوى شاناز و پىياز دەھاتە پىشچاو. كوشتارگە و ئامپەركانم لىبوو بوونە پۆل و مېزەكان، عەبدوللانى چاودېرم لىبوو بوونە مامۇستا پۇلىستانساكان و مامرەكانىشم لىبوو بوونە فېركاران. ئندى ھەر ئەوئەندەمزانى، سەرە پەنجەكانم تىكەل بەسەرە مامرەكان بوون. بىردىميان و دوورىانخستەمەو. بەرچاوم لىلبوو، وئەى مامرەكان لەبەرچاوم ونبوو.

كاتىك كە گەرامەو مال، نەمدەزانى چ بکەم، دەستى راستم خستە پشتمەو و لە دەرگەم دا، وەك ھەموو پۆژى، شاناز و پىياز لەپشت دايكىانەو قوتبوونەو. پىياز بە مىنگە مىنگىگ پىرسى + بابە بىسكوىت بۆ ھىناوم؟
 شاناز قسكەى لىوەرگرت و وتى

دەزانم جانتات بۆ كىرووم، كەس باوكى وەكو باوكى منى نىيە ..
 وەك كەپ و لال دۆشدامام و نەمدەزانى چۆن ھەوائى نانپراوپيان بەدمى. پىياز توند دەستى پاكىشام و لە شوپى خۆى وشكبوو، ئىستاكەش ھىشتا ھاوارى شاناز لە گوئىدا دەزىنگىتەو
 "نا. بابە نا|||

Dûlay Şar

Hebû nebû, şarêk hebû. Şarêkî kon, şarî hezar dastan. Dapîre hênde basî şerr û Hêrşî bo kirdbûm, zorcar xom be Cengawerêkî brîndar, hêndek carîş begîrawêkî şerrekan dehate pêşçaw.

Katêk keke Fêrge şîr û penîrman werdegirt, demxiste baxelle nedrrawekey lay çepim, bo xuşke giçekem hellimdegirt. Zorcar xom ke bîrsîmdebû, hezmilêbû bîxom, bellam Çîrokekey dapîrem dehatewe yad, ke hemû carê deyut "Rolle Gyan, ême cutyarbûyn, katêk ke leşkirî 'usmanî hate Serman. Serokî leşkreke debuwe mewanî hebas axa û heshesekanîş xoyan dekutaye Mallî êmewmana. Nîwerroyek sê heshes xoyan bejûrda kird û leser Sifrey danîştin, hêndey çawtrukanê giskyan le Xwardnekeda. Ewsa mame şêrzad û ple xatunt bequrbanyanbim, taze Ballayan wek lawlaw helldeçû, le deşt gerrabûnewe û bîrsîyanbû, be henasebrikêwe pîrsyan "daye çman heye bîxoyin, penîr yan kulêreberron? " Wellameke hênde sextibû, le qurrgimda gîra û awrêrkim le Sifre pakmallrrawekey berdem heshesekan dayewe. Awa bû, Gyanî dapîre. Gwê le dapîre radêre, hemû Rojê le Fêrge Naneke beşîrewexo, Taku bîrsît nebê û penîrekeş bênerewe letek awazî xuşkit bîxon."

Ay dapîre yadt pîrxoşîbêt, zor bîrtdekem, zor car ke bîrsîmdebû û pîrsyarî zorm lêdekridî, detzanî çend bîrsîme, toş peyta peyta Çîrokêkt bo degêrramewe, Taku letenîşt zopakeda xewbimbatewe. Xozge zîndûbuwayt, taweku êsta derdîdîllim bo to bkirdaye, çon nasorîy şanazî Kçim be serince tîju pîrsyare bzêwekanî naxim dekate kurey agir. Ew Roje xomim bîrkewtewe, katêk min û xecê ledeşt degerraynewe, kurrekey hebas axa be trumbîlî leşar degerrawe û rencberekeyan hawarîkrid "selma xatûn, duktor 'elî hatewe".

Duktor 'elî çî, hêşt polekanî xwêndinî nawendîşî tewawnekirdbû, ay le nebûnî. Ew

Şewe seyrî têlefzyonman dekrîd, jnî mamey çû buwe serdanî qutabxaney şorrş.

Şanaz her ke çawî bemêzî naw polekan kewt, destbecê pirsî ...

+ babe bo qutabxanekey ême wek ewey ewan mêzî têdanîye?

- Gyanî babe, ewan le gerrekî şorrşin!

+ Boçî şorrş her hewlêr nîye?

- ba her hewlêre, bellam hewlêrî darakan ..

Kemêk rama û çawî brîyewe têlefzyoneke. Letek dîtî cantay qutabîyeke, pirsyarêkî turre wek bomba le qurrîda teqîyewe ..

+ babe .. Babe, ey boçî ême wek ewan cantaman nîye, min hezm le gunye nîye bîkemeşan, axir şanim dadebrê !

Wellameke hênde azarawî bû, detgut topelledirke û le qurrîmda gîrawe. Xomim pêrranegîra û letek dllope firmêskekanîmda wêşekan pçir pçir derperrîn .. Axir kîjm, ême Nanman nîye bîxoyan, çon cantay weha granman pêdekîrdê...

+ Ey babe, xo toş kar dekey, bo paret nîye, bo ewan pareyan heye?

- Gyanî babe, leber ewey ke ewan kar naken.

Be sersûrrmanewe pirsî : çon şî wa debêt ?

- Gyaneke, ke gewrebûy xot lew nakokîye têdegey ...

+ Tu serî Daykim, êsTake pêmbllê !

- axir babegyan, to debêt wanekant bixwênît, heste drenge, ba beyanî zû bitwanît lexewrrabît.

Be pêkenînêkî pîrr twancewe wî: dezanîm, hemû carê awha xot le wellamdanewem dedzîtewe, ba pşûy nîwey Sall bêt, ewsa ger pêmnellêyt bo û çon şî awha debêt, hênde degrîm, taweku çawekanim sûr hellgerên.

- ca boçî çawî xot dexeyte azar.

Kemêk rama û wellamî damewe : na .. Na .. Awa nakem, naxewm, taweku bom

rûnnekeytewe.

Ew Şewe letaw kollî Xem û pejarey nêw wşekanî, Taku beyanî tlamewe. Pirsyar û serincekanî Xemêkî dîkeyan xisteser Xemî Rojanem. Berawridî mêz û cantay Mnalle dewllemendan û doşeklley jêr û gunyey şanî Mnallanî êmewmana wrrukasîkirdim.

Bo Rojî dwayî leserkar, peyta peyta hawkarekanim lêyandeprişîm ..

+ çîte fllaneKes bo wa wrrukasî, xeyre?

Mnîş lewe zyatir xomim pêrranedegîra û berrûyanda teqîmewe, xeyrî çî û terremaşî çî, Xemî jyan zyatir, çîdîke heyê?

Xêra xêra 'Ebdullay serkargerîş deynerrand : ewe çtane, awa qsewbastan gerimkirduwe, xo le çayxaney miçko danenîştûn, xêrake aso, katî Çîrokgêrranewe nîye!

Letek her mamirserbrînêkda Mergî xozge û bzey ser lêwî şanaz û rêbazm dehate pêşçaw. Kuştarge û amêrekanim lêbûbûne pol û mêzekan, 'Ebdullay çawdêrm lêbûbuwe mamosta polîsasakan û mamrekanîşm lêbûbûne fêrkaran. Dî her ewendemzanî, sere pencekanim têkell besere mamrekan bûn. Birdimyan û dûryanxistmewe. Berçawm lêlêbû, Wêney mamrekan leberçawm winbû.

Katêk ke gerramewe Mall, nemdezanî çi bkem, destî rastim xiste piştmeve û le Dergem da, wek hemû Rojê, şanaz û rêbaz lepşit Daykyanewe qutbûnewe. Rêbaz be mînge mîngêg pirsî

+ babe bîskuytt bo hênawm?

Şanaz qiskey lêwergirt û wû

:- dezanim cantat bo krîwum, Kes bawkî weku bawkî mnî nîye ..

Wek kerr û lall doşdamam û nemdezanî çon hewallî Nanbirrawîyan bdemê. Rêbaz tund destî rakêşam û le Şwênî xoy wişkbû, êstakeş hêşta hawarî şanaz le gwêmda dezrîngêtewe

"na. Babe naaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa

جارى گەردوون

چەند خولەكك كېڭ لېپىرسىنەۋە بوو بەچەند مانگ، ئىدى كەسك نەبوو دلىيانەبوويىت و بۆى رۆشنەبوويىتەۋە، گېرانەكەى پەيوەندى بەدامەززاندىنەۋەى دەزگەى ئاسايىشەۋە ھەيە، كە لە سەردەمى راپەيندا لەلايەن جەماۋەرى تېكشكىندرابوو، رۆزى فیدراىلى لە كوردستان، رۆزى مانۆرى ھېز بوو بۇ ترساندىن جەماۋەر لەۋەى كە ھەر ھەنگاۋىك دۆى شەپ، بەگرتن و ئەشكەنجە ۋەلامدەدرېتەۋە. چەكدارە شېرەخۆرەكانى ئەفواج خەفیفە، كە جەماۋەر ملەكەچى كەتۋارى كوردبوون ... ئەۋرۆكە ئاسايىش پارىزبوون ! پەشېگىرى رۆزى جاردانى فیدراىلى، خەلكى لەو خەۋە داچلەكاند، كە لە سايەى كوپانى گەل و نىشتمان چاۋەرپى ھەلپاتىخۆر بوون. راپەۋى نىۋان ژوورەكان ۋەك رۆژەكانى دەسالى لەۋەۋبەر ژوور بە ژوور زىندانىيەكان بۇ سەرمۇزىكرىد، رېزكرانەۋە. پاسەۋانەكان لۋولەى چەكەكانىيان ئاراستەى نىگای پېرس و چاۋەرۋانى زىندانىيەكان راکرتىبوو، زىندانەۋان (عەبدولخالق) دەتوت يارىيە چەقاۋەسۋويەكانى سەردەمى مئالى خۆى ۋەبىرھاتۋەتەۋە، خېرا خېرا دەستى بۇ زىندانىيەكان رادەكېشا دەستى ئاراستەى دۋاكەس دەكا ...

- تۆ .. ۳۳

زىندانى ژمارە ۳۳ : ئالان محەمەدەلى

عەبدولخالق : چېيى ؟ جارىكى دىكە

ئالان : ئالان محەمەدەلى.

عەبدولخالق : نەخېر، تۆيەكەم جار ناۋىكى دىكەت گوت.

ئالان : نەخېر، ھەر ئاۋھام وت.

عەبدولخالق : ئىمم، با ئاۋھابىت. خېرا برۆنەۋە ژوورەۋە، خۆتان كۆيكەنەۋە. لە بىرتان نەچېت،

نىۋ ژوورەكەش خاۋىنېكەنەۋە، ئەگىنا ...

لەتەك زىيانەۋەى ھىۋايەك، ھېز ۋەبەر ئەژنۆ و بزە بۇ سەر لىۋ دەگەپايەۋە. بەخېرايى پىرسىيارە

بىئەژمارەكان، ھەنگاۋەكان پېشېركىياندەكرد. ھەر كەسە و لەناخى خۆيدا، خۆزگەيەكى

دەخواست و بەرنامەى بۇ شتېك دادەپشت، كە لەتەك يەكەم چركەى دەرچوون و ئازادبوون،

چېبكات. لە خۆشياندا، بەپەلە نىۋ ژوورەكەيان ئەم دىۋو ئەو دىۋو كرد، دەتوت چاۋەرۋانى

مىۋانىك دەكەن، يان لەسەر سەفەرن ھەريەكە شتېكى دەگوت:

- من نەمگوت ھېچ نىيە، بەردەبىن ...

- بابە گيان خو پياوماننە کوشتوو، هەر دەبن ئازادىبن ...
- کاکە ئەمانەش هەق خويانە لەخەلک پېرسنەو، چاک و خراپ هەيه ...
- ئەدى کو کاکە، هەر پياو تووشى دەردىسەرى دەبىتن ...

ئەم قسانە ھېندەى دىکە خۆزگە و ھىواکانى سامان و ئارام و 'نالان'يان وەبەر پێلەقاندەدا ...
 ئالان : ئەو چىتانە ئاوا کەوتوونەتە ماستاوساردکردنەو، مەگەر قسەکانى خۆتان
 لەبەرچوونەو، کە دوێنى شەو چۆن کەستان بەم بارە پازىنبوون، بۆ پێتانوايە ئازاددەبن؟ نا
 بەھەلەداچوون، گەر ئازادبوونايە، سەرەتا بانگدەکران و لێپرسىنەو دەرکرا و پاشان بەلێنيان
 لێوئەردەگرتن، کە جارىکى دىکە کارى دژى ياسا نەکەن و گوێپاىەلېن، ھەروا بەئاسانى
 ميوانداریيە کەتەواو نايېت !

کۆرە ئاغا : خوادەکات بەرەلامدەکەن، من مەمنوون و تا ماوم لە قسەيان دەرنەچم.
 سامان : بۆ پێتانوايە ئېستاکە خەريکى چىت، ئېستاش ھەر بەکرېگىراوى ئەوانى، تۆ زىندانى
 نىت، ھەر کات وەرسى دەتوانىت بړۆيت !

کۆرە ئاغا : دەمتبگرە، ئەگىنا ئېستاعەبدولخالقى زىندانەوان بانگدەکەم.
 ئالان : جا بۆ بانگى ناکەى، لەو زياتر چىدەکەن، کە کردوويانە، خۆ زىندانىکى دىکە لەنيو ئەم
 زىندانەدا دروستناکەن؟! ئېمە بەئاشکرا دەلېن، کە خويان و سەرکردەکانيان خوئىنخۆر و
 خوئىرپۆزى خەلکەن، خەلک راپەرى و دەزگەکانى ئاسايش و پۆلىس و سەربازگەکانيان
 تېکشانندن، ئەوان لەو ديو سنوورەکانەو ھاتنەو و دەزگەکانى سەرکوتيان تازەکردنەو.
 لەبىرتانچوو، کە لە راپەرىنى دووھمدا چۆن ھەر ئەم جەنابانە لەتەک ئەمنەکاندا لەبەردەم
 پارێزگە دەستيان بەسەر جەستەى لەخوئىنگەوزاوى چەند کەسدا گرت، کە بەدەستى
 بەعسىيەکان کوژرابوون. لێژنەى ھاريکارى بەرەى کوردستانى و بەعس، دەستى بەسەر
 جەستەى 'ئاراس مەلولود'دا گرتبوو؟

سمایل : بابە گيان وازبېتن، کەى کاتى ئەوھى، بابزانين چىمانبەسەردېت، ئەوسا شەرىکەن.

تەقوھورى کرانەوھى دەرگە، وشەکانى لە زاردا پچراند، عەزىزى پاسەوان و چەند چەکدار :
 ھەستى، بەرپز دەستى يەکدى بگرن و بەھىواشى بەدوامدا وەرن !
 لوولەى چەکەکان بەرووى پرسیارە سەربىزىوہکاندا ھەلشاخانەو، ھەنگاوە لاوازەکان بەدواى
 چاويلکەى خوزگەکانەو دەکشان و لە سائۇنەکەى ئەوہەر بەرەستکرانەو. بۆنى بۆياخى

ژوورەکان، مشتەکۆلەى له دەمى حەزەکان دەدا. شۆینەوارى نووسین و یاداوەرى زیندانیانى سەردەمى بە عەس ھێشتاکە مابوون. لە چاوی واقووڕماو و دڵە خەمگرتوووەکانەو پەرسپاری پەرێشان و نا ئارام، خۆیان بە تەلبەندى پەنجەرە ژەنگنیە کەدا دەدا و پەلۆپۆشکاو، لە تاو نالە و ھاواری ئەشکەنجە دراواندا دەبوورانەو. گومان ئەژنۆی خۆزگەکانى شکاندیو:

- لەوانە یە لێرە چاوەرپێ لیکۆلینەو بەکەین ...

- لەوانە یە بۆ ھەمیشە لێرە بین ...

- لەوانە یە چاوەرپێ دەستوورى ئازادبوونمان بەکەن ....

- لەوانە یە تاوانبار و بێتاوان لە یە کدى جیا بەکەنەو ...

ئارام: بەلام من پێموایە بەشى دوو ەم میواندارییە کە، لێرە دەستپێدەکات.

سامان: بزانی چ فیڵ و تەلە کە یە ک لەژێر سەریاندا یە !

ئالان: لەوانە یە زیندانیانى دیکە یان ھێنابن و ئێمە کۆنەکان لەبەر بەرتەریبوون رێزبان بۆ دانابین و وەک کۆنە ....

جیرەى دەرگە کە زنجیرەى خەیاڵەکان دەپسێت و خەو لەچاوی حەزە بریندارەکان دەزێت. دەرەوشانەو ەى تیشکى گۆپە کە لەسەر پەرى زەرد و لێوى سوورى دوو خاتوونى جوان و شیکپۆش، وەلام بە بۆجییەتى و گومانە ناخائزەکان دەداتەو. گۆناى ئال و باسکى سپیوسۆلێان، سوێیان وەبەر رەبەنى دینایەو. بە نەرمە جوولە یە ک وشەى ھەلەو لەسەر زاریان سەمای دەرکەر ... پێکەنین و بەزەپى، ئاوێزانی یە کدى بووبوون، بێئەسى نیگا بەرەبەست- کراوەکان ئاوێزانی باسک و گەردنیاى دەبوو ... دەنگى پیاو ھاوکارە کە یان، ھەنگاوى خەیاڵە سەرشێتەکانى سەلماندەو ...

- من وەرگێرم، لەتە ک ئەم دوو خاتوونە ھاتووم، تاکو چاوپێکەوتنتان لەتە کدا بەکەین، ئەم دوو خاتوونە رۆژنامەگەرن، ئەگەر ئامادەبن، ئەوا چاوپێکەوتنتان لەتە کدا دەکەین.

لەتە ک دانیشتیان لە نێو ەراستى ژوورە کەدا، زیندانییەکان لە دەوریان خەبوونەو، دوو پاسەوانیش لە دەرگەى ژوورە کەدا چەقیبوون و چاویان لە زیندانەکان زەقە کردەو. لەسەر زارى ھەریە کێک، خەروارێک سکاڵا نۆرەیان بۆ چرین گرتبوو، بەچرنووک کاتیان پادەگرت، تاو ەکو نۆرەیان بێت. وشەکان لە زاردا وەک بالدارێک لە قەفەز ھەلە ھاتن و لەسەر پەراوى خاتوونەکان دەنیشتنەو ... جار جارە حەزە کۆتکراوەکانى رەبەنى نیگا جادووئى-یەکانیان

پادەمووسى و بەدزى لوولەى چەكەكانەوہ تىكەل دەبوون، ھەندىك جار ھەستەكان يەگتريان دەدواند و پەيامە نەپنىيەكانيان بەيەكدى دەگەياند. وشە ياساخەكان پاسەوانەكانى ھەراساندەكرد و پيشياندەخواردەوہ...

وەرگىز: خالە ناوتان چىيە و خەلكى كوئىن؟

زىندانى: مەن ناوم مەولوودە و خەلكى ئەم شارەم (ھەولير)، زياتر

لە (۲۰) سالە كرىكارى كارگەى جگەرەم .

وەرگىز: تەمەنت چەند دەبىت؟

مام مەولوود: ۵۷ سال .

وەرگىز: لەسەر چى گىراوى ؟

مام مەولوود: نازانم .

پاسەوان: درۆ دەكات، چۆن نازانىت !

وەرگىز: لەكوئى گىرايت؟

مام مەولوود: لە مالهەو خەوتبووم .

وەرگىز: لىكۆلینەوہت لەتەكدا كراوہ ؟

مام مەولوود: نەخىر .

وەرگىز: سەر بە چ پارتىكى ؟

مام مەولوود: ھىچ پارتىك .

وەرگىز: پىشتريش ھەروا ؟

مام مەولوود: بەئى، سەر بە ھىچ پارتىك نەبووم، بەلام ھەميشە دزى بەعس بووم.

وەرگىز: زۆر باشە مامە، سوپاس.

مام مەولوود: ئاخىر كاكە تاكەى ئەمە لىرۆكانە بين، بۆ ناھيئەن، ژن و مندازمان بىنە كنمان ؟

وەرگىز: خالە، ئىمە ھىچمان پىناكرى، مەن وەرگىزەم و ئەوانيش

رۆژنامەگەرن.

وەرگىز: ئەى تۆ خالە گيان، ناوتان چىبوو ؟

زىندانى: خدر ھەمەد ئەمىن .

وەرگىز: بۆ گىراوى ؟

مام خدر: نازانم

وەرگىز: كارت چىيە ؟

مام خدر : سايق لۆرى .

وهرگيژ : له كوئى گيراوى ؟

مام خدر : چوو بووم بۆ سهردانى خزميگمان له تهيراوا، له مالى نهوان.

وهرگيژ : سهر به چ پارتىكى ؟

مام خدر : هيچ پارتىك، به لّام كورەكه م شههيدى پارتىيه.

پاسهوان : درۆى دهكاتن، پياوخرابه !

مام خدر : كورم پياوخراب له دهريه، كهيف دهكاتن !

وهرگيژ : ئهئى تۆ برادر، بۆچ ناييسته پيشن، ناوت چيه ؟

زينداني : من ناماده نيم وه لّام بدهمهوه، تاوهكو نه زانم بۆچ گيراوم !

وهرگيژ : به ئن، چۆنت پياشه .

زيندانيه كي دى : ئه من ناوم نازيه.

وهرگيژ : خه لّكى كوئى ؟

نازىز : خه لّكى ههوليرئ.

وهرگيژ : له سهر جى گيراوى ؟

نازىز : نازانم، له سهر براكه م، براكه شم له سهر برا گه وره كه م، برا گه وره كه شم له سهر من.

وهرگيژ : تينه گه يشتم، مه به ست چيه، بۆمان رووناكه يته وه ...

خاتوونه كان : روو له وهرگيژ جى وت، پيمان بلئ ؟

وهرگيژ : لاييتينه گه يشم، داوام كرد مه به سته كهئى روونيكانه وه ...

نازىز : ئيواره بوو، كاتيك كه گه لّامه وه مالى، وتيان خۆتبشاره وه به دواتدا ده گه پّئن، منيش وتم

بۆ؟ وتيان مه محمود و زه ردهشت له سهر تۆ گيراون.

وتم چۆن له كوئى؟ وتيان سه ره تا مه محمود، پاشان وتويانه تا زه ردهشت نهئى يت، ئه و نازادى

ناكهين، كه زه ردهشت چوه، ئه ويش گيراوه و وتويانه تا نازىز نهئى يت، ئه وان نازاد نابن، منيش

به بئ سئ و دوو هاتم تاكو براكانم نازادبكه ن. ئاخ مالى و منداليان ههيه و براكه وره كه م تا

راپه رينه كه به خۆئى پيشمه رگه بووه، به لّام نه ئه وان نازادكران، نه به منيشيان گوت، له سه ره جى

دهمانگرن .

وهرگيژ : كارت چيه ؟

نازىز : ئيمه چوار براين، ويّنه گرّين.

وهرگيژ : پلهئى خوئنده واريت چه نده؟

ئازىز : لەبەرئەوھى نەخۆشى بورانەوھم ھەبوو، نەمتوانى خوێندن تەواويكەم.

خاتوونەكان: پرسیار لەو لاوھى دیکە بکە، زۆر پەڕێشان دیارە !

وەرگێڕ : کاکە، وەرە پێشێ، نزیك بەرەو، ناوت چییە ؟

لاوھەكە : عبدالنادر.

وەرگێڕ : كارت چییە ؟

عبدالنادر : خوێندکاری زانكۆم، دواى خوێندنیى لە سەر تاشى كاردەكەم.

وەرگێڕ : لەكوئى گىراویت ؟

عبدالنادر : لە مائەوھ.

وەرگێڕ : بۆ گىراویت ؟

عبدالنادر : نازانم

وەرگێڕ : چۆن گىرایت ؟

عبدالنادر: لە مائەوھ بووم. كاتێك زانیمان، لە سەربانەوھ چەكدار دابەزینە ھەوشەكەمان،

میلی چەكیان لێراكێشام و دەستگیریان-كردم. دایكەم باوھى پێداكردبووم، نەیدەھێشت

بمگرن، بەلام بێسوود بوو. چەكدارێكیان قۆنداخە تەفەنگێكى لە دایكەم دا و قوڵى دایكەم شكاف،

منیش پەلامارم داى و ئىدى ھەر ئەوئەندە دونیام دیت، وەك جلكەكۆنیان لێكردم.

پاسەوان : قوربان درۆدەكەت، كەبلى تەلەفۆنى دزیو، بۆیە دەستگیركراو.

عبدالنادر : من نە دزم و نەسەر بەھىچ پارتێكەم. ئەمانە درۆدەكەن. ئەوانە دەستى دایكەمیان بۆ

شكان، گەر من دزم ئەمانەى دیکە بۆچى گىراون ؟

خاتوونەكان : ئەو چەكدارە چى گوت ؟

وەرگێڕ : دەلێت درۆدەكات، ئەو دزە .

خاتوونەكان : داوايان لێبكە با بچنەدەرەو، یان ئێمە دەچینەدەرەو؟

وەرگێڕ : كاكە وا خاتوونەكان داوادمكەن، كە ئێوھ بچنەدەرەو !

پاسەوانەكان: ئاگاتان لە زارتان بێت، پاشان بەخۆتان دەزانن، پێتانوانەبێت ئەم قسانە

بلاودەكرێنەوھ !

وەرگێڕ : تۆ ناوت چىبوو؟

زیندانى: من

وەرگێڕ : بەئى تۆ !

زیندانى: من ناوم، ئارامە. ئێمە سێ كەسین، پرسیارەكان ئاراستەى ئەم ھاوڕێیەمان بکە !

وەرگېڭر : فەرموو، ناوتان چى بوو ؟

زىندانى: ئالان محەممەد عەلى.

وەرگېڭر : خەلىكى كۆيى ؟

زىندانى : كەركووك.

وەرگېڭر : لەكۆي گىراويت ؟

ئالان : لەمالەو، دوو كەس بووين. ئەو ھاوړپيەمان لە سلىمانىيەو بەسەردان بۆ لای ئىمە ھاتوو و كە زانىبەتە ئىمە گىراوين، چوووتە لای (عقيد سىمكۆ) و ھەوالى ئىمە پرسیو، يەكسەر ئەويشيان گرتوو.

وەرگېڭر : لە چ پارتىكدا كارتاندەكرد ؟

ئالان : ئىمە كۆمۇنىستىن .

وەرگېڭر : مەبەستان پەكەكەيە ؟

ئالان : نەخېر، پەكەكە ناسىونالىستىن.

وەرگېڭر : كارتان چىبوو ؟

ئالان : پەرتوو كىفرۆش.

وەرگېڭر : پەيوەندىتان لەتەك پەكەكە چۆنە ؟

ئالان : ھىچ پەيوەندىمان نىيە، بۆ ئىمە ھەردوو لای شەپكە وەك يەكن، ئىمە دژى ئەم شەپكەين .

وەرگېڭر : ئەشكەنچە دراون ؟

ئالان : ئەشكەنچە جۆراوجۆر، ئەشكەنچە دەروونی و جەستەي ھەموو شتە دەكەن. ھەر ئەوئەندە كە ئىمە ئازادىمان لى زەوتكراو، بۆخۆ گەورەترىن ئەشكەنچەيە، زىندان زىندانە، چ ئەشكەنچە بىرئى يان نە. سەرلەبەيانى رۆژى رەشبگىريەكەي رۆژى فیدرالەت، دژى دامەزاندنەو دەزگەي ئەمن وەستايەو، ھەر لەسەر ئەو شتانەش گىراوين.

وەرگېڭر : زۆر سوپاس كاكە گيان، با پرسیار ئىكش ئاراستەي ھاوړىكەت بكەين

- تۆ چۆن گىرايت برا ؟

ئارام : من ئەمڕۆ لە سلىمانىيەو ھاتم، كە چوومە مالى ئەم ھاوړپيەمانەم، ھاوسىكانيان وتیان "ئاسايش گرتوونى". منيش يەكسەر ھاتمە لای بەرپۆتەبەرى ئاسايش و لىم پرمى بۆجى و لەسەرچى گىراون، لە وەلامدا وتى "ياخوا بەخېر بىيت، كاكى كۆمۇنىست، زۆرچاكە بەپيى خۆت ھاتووى."

وەرگېڭر : خاتوون ... وايزانم، پروونە.

خاتونەكان : ئۆكەى ..

جېرەى دەرگە، كۆترى نىگا تامەزرۇكانىيانى ھەلفراند و خۆزگەكان لە ژانى داپراندادەتلانەوہ .
پاسەوان : كاكە، كاتى چاوپىكەوتەكە تەواوبوہ، كاك سىمكۆ گازتان دەكات.

خوین زابوہ دەمارى خۆزگەكانەوہ، لەتەك نىگای بەزەيى ئاوپزانى يەكدى بووبوون و بزەيان لەسەر لىوہ رەقەبەلپاتووەكان دەچاند و وشە ياخيەكان لە دووتوپى پەراوى خاتونەكانەوہ ھەلپەي ھەلپاتىيان بوو. بريسكەى خەونەكان لەسەر بەردە نۆزاوہكانى قەلادەدرەوشانەوہ. كۆترە لانەوازەكان گۆرانىيان بۆ سەرخەويكى بچ پاسەوان دەچرى. لە كچى شەوہزەنگدا، ئاوازەى ئەوين، رازە تەنياكانى دەھۆنىيەوہ و دەيكردنە مى ئەستېرە چاوردىلەكان، تا رېبوارانى خەونەناس لە كەشكۆلى ئاوارەبيەدا بيانپارێزن. خەونە سرگەكان، برينە كۆنەكانى سامان و 'عەلى'يان دەھىنايەوہ سۆ و دەروونى لىوانلىوى خەم و پەژارە، دەنگەژپى ھەزەكانىيانى لەراندەوہ، ئەشكى چا و پلمە گريانى پەنگخواردووى سۆزە وئەكان تەقىنەوہ. دەنگى دەستپێژى رووناكى لە گۆپ و ھاوارى لە قورگدا برين، دەستپێژ بەدەستپێژەوہ دەنرا و جنىو بەگەرەوى جنىودا دەچزا... شەق و پىلاقەى سەرىشتى نامۆ، جېرەى لە دەرگە ھەستاند و جەستەى لەخوینگەزاويان كردە مۆمى بۆ تيشكدانە چاوى پرسىارە بزىو و ئانارامەكان .

پاسەوان : سەگى كوپى سەگ، تەقەى لە سەيارەى كاك كۆسرەتى دەكەى، دەبۆ ئەوہ دەردت بىت .

نامۆ : كەرە من نەبووم، من پىشمەرگەم. بۆ ئاوام لىدەكەن،

دايك ... يە !

پاسەوان : دەرگەكە بەتوندى بەرووى پرسىارەكەى نامۆدا دادەخات.

دەموچاوى توكن و روخسارى دىوانەى نامۆ و پىچكەبەستى خوین لە برينەكانىيەوہ، چەخماخەى لە بىرى زىندانىيەكان دەدا و بارانى پرسىار بەسەرىدا بارى :

-: بۆ تەقەت لە كۆسرەتى كرد ... ؟

-: خەلكى كوپى ... ؟

-: سەر بە چ پارتىيىكى ... ؟

پێله قان له چاوه‌روانی زیندانییه‌کاندا، چرکه چرکه تێپه‌ریونی شه‌وگاری له هه‌نگاوی به‌یابندا ده‌ژمارد. جوولانه‌وه‌ی سی‌یه‌ره‌ ئه‌شکه‌نجه-ده‌ره‌کان له‌سه‌ر دیواره‌که‌ی به‌رامبه‌ر، شانۆیه‌کی وێڵه‌یی بوو بۆ ترساندن و ئه‌شکه‌نجه‌ی ده‌رونی ئه‌مان. به‌ده‌م دوا نوزه و نرکه‌ی 'مه‌مۆ'وه‌ کازیوه‌ به‌بزه‌یه‌کی تالاه‌وه‌ مه‌ینه‌تاواکانی ده‌وری قه‌لای له‌ خه‌و به‌ئاگاھێنا. له‌ ژاوه‌ژاوی سه‌رله‌به‌یانیدا جه‌سته‌ ئه‌شکه‌نجه-دراوه‌کان ونیوون.

جیره جیره ده‌رگه زنجیره‌ی خه‌یال له‌ ئالۆزه‌کانی بری و پێشی چلکنی پاسه‌وانه‌که به‌چاوی چاوه‌روانیدا پۆده‌چوو ...

پاسه‌وان: فه‌رموو فه‌رموو

میوان: سوپاس.

پاسه‌وان: ئه‌وه هاتییه‌ لی‌تانی‌پرسی‌ت ..

مام مه‌ولود: ئه‌دی کو قسه‌ی له‌ته‌ک بکه‌ین، کوا وه‌رگێڕ؟

پاسه‌وان: خۆتان به‌ ئینگلیزی قسان بکه‌ن!

میوان: که‌سی‌ک هه‌یه به‌ ئالمانی یان ئینگلیزی قسه‌بکات؟

عه‌لی: به‌ئێ من، ده‌توانم به‌ ئالمانی بدویم، به‌لام ئاماده‌نیم به‌خۆم وه‌لامی پرسیاره‌کانت بده‌مه‌وه!

میوان: باشه، من 'نوینه‌ری ری‌کخراوی مافی مرۆف'م و خه‌لکی ئالمانیام، هاتووم ئێوه به‌سه‌ر بکه‌مه‌وه و بۆ ئه‌وه‌ش پرسیار ئاراسته‌ی چه‌ند که‌سی‌کتان ده‌که‌م.

مام خدر: ئه‌دی کو ده‌بێ نه‌ کاخه‌ز و نه‌ پێنووس نه‌ ده‌نگتۆمارکه‌ری پێیه، کوا ده‌بی؟

میوان: به‌ئێ، راسته‌ده‌که‌یت، ئاوه‌مايه، به‌لام لێره ری‌که‌یان پێنه‌دام ئه‌و شتانه له‌ته‌ک خۆم بێنمه‌ ژوورێ. هه‌ر چۆنێک بێت، من قسه‌تان له‌ته‌ک ده‌کم و هه‌ولده‌دم جارێکی دیکه له‌ لێرسراوانی

حکومه‌تی هه‌رێم مۆلته وه‌رگرم. ئێستا که‌ ئێ ئاماده‌یه وه‌لامبدا ته‌وه؟

ئارام: من ئاماده‌م، به‌مه‌رجی ده‌نگمان بگه‌یێنیته ده‌ره‌وه.

میوان: باشه، تۆ بۆ ده‌ستگیرکراویت؟

ئارام: من هاتم هه‌والی هاوه‌له‌کانم بزانی، منیشیان گرت.

میوان: ئه‌شکه‌نجه دراویت؟

ئارام: به‌ئێ، ده‌روونی و جه‌سته‌یی. ئه‌شکه‌نجه‌ی ده‌روونی به‌رده‌وامه.

جیره‌ی ده‌رگه و سیمای 'ملازم بو‌ره‌ان' درێ به‌ پرسیاره‌که دا:

-: ئەزىزەنى، ئەقە جەنابى كاك سىمكو ژ بو تە نارد.

مىوان: سىياسى مى پېنگەيىنە .

پاسەوان: سەرچاقا، بە خاترا تە..

مىوان: باشە كە تۆ سەر بە پەكەكەيت، ئايا لىپرسىنەووت لەتەكدا كراوہ ؟

ئارام: پەكەكە نىم، من كۆمۇنىستىم. تا ئىسشتاكەش لە ئىمەيان نەپرسىووتەوہ.

مىوان: حكومەتى ھەرئىم رايگە ياندووہ، كە ئىوہ گشت پەپەكەن، ئەم شتە واىہ ؟

پاسەوان: قوربان جەنابى بەپتوہبەر گازتان دەكات، تكايە لەتەكەم وەرہ !

مىوان: بەنىازى دىدار، ھىوادارم دووبارە بتوانم بىمەوہ سەردانىتان.

ئازىز: قسەى قۇر، ناكىرئ لەمە زىاتىر چاودەپئ بىن

عەبدولنادر: كاك عەلى، ئەم كابرايە كئ بوو و لەكوپوہ ھاتبوو ؟

عەلى: وەك خۇى وتى نوپنەرى پىكخراوى مافى مرؤفى جەپانىيە، خەلكى ئالمانە.

ئازىز: چۆن بەپئ وەرگىپ و پىداوىستى نووسىن و تۆماركردن ھاتوہ ؟

عەلى: وتى رىگەيان پىنەداوہ، عەقىد سىمكو، ئەلمانى دەزانىت و پىپوتوہ " گەر پىپويستت بە

يارمەتى ھەبوو، بانگم بكە".

مەھموود: ئىستا تىگەيشتم، بۆ خىرا بانگيانكردەوہ، كە زانىيان خۆمان دەتوانىن بەزمانى خۇى

لەتەكيدا قسان بكەين، يەكسەر بانگيانكردەوہ. ئەم ئالمانىيە و سىمكۆش ھىشتاكە ژن و

مندارەكەى لەوئىندەرىن .

ئازىز: كەوابوو ھىچ !

سامان: بىدەنگى بەسە، ھىچ دادمان نادات. ئىمە تاوانىكىمان نەكردوہ، من لەمە زىاتىر ناتوانم

ددان بەخۆمدا بگرم. من بىپارمداوہ مانىبگرم، ئىوہ چ دەلپن؟!

ئارام: پىپويستە مانىبگىن ...

عەبدولنادر: ئەرئ ماندەگىن ...

Carrî Gerdûn

Çend xulekêk lêprisînewe bû beçend Mang, îdî Kesêk nebû dillnyanebûbêt û boy roşinnebûbêtewe, gîranekey Peywendî bedamezrandnewey dezgey asayîşewe heye, ke le serdemî Raperrînda lelayen cemawerî têkşikêndrabû, Rojî fîdrallî le Kurdistan, Rojî manorî hêz bû bo tirsandinî cemawer lewey ke her hengawêk dî şerr, begirtin û eşkence wellamedrêtewe. Çekdare şrexorekanî ewfac xeffîe, ke cemawer milkeçî ketwarî kirdbûn ... ewrroke asayîş parêzbûn ! Reşbigîrî Rojî cardanî fîdrallî, Xellkî lew xewe daçllekand, ke le sayey kurranî gel û Nîştman çawerrêy hellhatnîxor bûn. Rarrewî nêwan jûrekan wek Rojekanî desall lewewber jûr be jûr Zîndanîyekan bo serjimêrkirdin, rêzkrane. Pasewanekan lûley çekekanyan arastey nîgay pîrr pris û çawerrwanî Zîndanîyekan ragirtbû, Zîndanewan ('Ebdulxalq) detût yarîye çeqawesûyyekanî serdemî Mnallî xoy webîrhatuwetewe, xêra xêra destî bo Zîndanîyekan radekêşa destî arastey dwaKes deka ...

- to .. 33

Zîndanî jmare 33 : Alan mhemed 'elî

'Ebdulxalq : çîyî? Carêkî dîke

Alan : alan mhemed 'elî.

'Ebdulxalq : nexêr, to yekem car nawêkî dîket gût.

Alan : nexêr, her awham wit.

'Ebdulxalq : mim, ba awhabêt. Xêra bronewe jûrewe, xotan kobkenewe. Le bîrtan neçêt, nêw jûrekeş xawênbkenewe, egîna ...

letek jyanewey hîwayek, hêz weber ejno û bze bo ser lêw degerrayewe. Bexêrayî pirsyare bêejmarekan, hengawekan pêşbirkêandekrid. Her Kese û lenaxî xoyda, xozgeyekî dexwast û bernamey bo ştêk daderrşit, ke letek yekem çirkey derçûn û azadbûn, çîbkat. Le xoşyanda, bepele nêw jûrekeyan em dîw ew dîw kird, detut çawerrwanî mîwanêk deken , yan leser sefern heryeke ştêkî degût:

- min nemgut hîç nîye, berdebîn ...
- babe Gyan xo pyawmannekuştuwe, her debê azadbîn ...
- kake emanenîş heqî xoyane lexellk biprisnewe, çak û xrap Heye ...
- edî ku kake, her pyaw tûşî derdîserî debîtin ...

em qsane hêndey dîke xozge û hîwakanî saman û aram û 'Alan'yan weber pêleqandeda ...

Alan : ewe çîtane awa kewtûnete mastawsardkirdnewe, meger qsekanî xotan lebîrçûnewe, ke dwênê Şew çon Kestan bem bare razînebûn, bo pêtanwaye azaddebin? Na behelledaşûn, ger azadbûnaye, sereta bangdekran û lêprisînewe dekra û paşan bellênyan lêwerdegirtin, ke carêkî dîke karî djî Yasa neken û gwêrrayellbin, herwa beasanî mîwandarîyeke tewaw nabêt !

Kurre axa : Xwadekat berellamdeken, min memnûn û ta mawm le qseyan dernaçim.

Saman : bo pêtwaye êsTake xerîkî çît, êstaş her bekrêgîrawî ewanîy, to Zîndanî nît, her kat wersibî detwanît brroyt !

Kurre axa : demtibgre, egîna êsta 'Ebdulxalqî Zîndanewan bangdekem.

Alan : ca bo bangî nakey, lewe zyatir çîdeken, ke kirdûyane, xo Zîndanêkî dîke lenêw em Zîdaneda drustnaken?! Ême beaşkra dellên, ke xoyan û serkirdekanyan xwênxor û xwênrrêjî Xellkin, Xellk raperî û dezgekanî Asayş û polîs û Serbazgekanyan têkîşkandin, ewan lew dîw snûrekanewe hatnewe û dezgekanî serkutyen tazekirdnewe. Lebîrtançû, ke le Raperrînî duwemda çon her em cenabane letek emnekanda leberdem parêzge destyan beser cestey lexwêngewzawî çend Kesda girt, ke bedestî be'sîyekan kujrabûn. Lêjney harîkarî berey Kurdistanî û be's, destî beser cestey 'aras mewlud' da girtbû?

Smayl: babegyan wazbênin, key katî eweye, babzanîn çîmanbeserdêt, ewsa şerrbken.

Tequhurrî kranewey Derge, wşekanî le zarda piçrrand, 'Ezîzî pasewan û çend çekdar : hestin, berrîz destî yekdî bigrin û behêwaşî bedwamda wern !

Lûley çekekan berrûy pirsyare serbizîwekanda hellşaxanewe, hengawe lawazekan bedway çawîlkey xuzgekanewe dekşan û le Sallonekey ewber berbestikranewe. Bonî boyaxî jûrekan, miştekolley le demî hezekan deda. Şwênawarî Nûsîn û yadawerî Zîndanyanî serdemî be'si hêştake mabûn. Le çawî waqûrrmaw û dlle Xemgirtuwekanewe pirsyarî perêşan û naaram, xoyan be telbendî Pencere jenginyekeda deda û pelupoşkaw, letaw nalle û hawarî eşkencedrawanda debûranewe. Guman ejnoy xozgekanî şkandibû:

- lewaneye lêre çawerrêy lêkollînewe bkeyn ...
- lewaneye bo hemîşe lêre bîn ...
- lewaneye çawerrêy destûrî azadbûnman bken ....
- lewaneye tawanbar û bêtawan leyekdî cyabkenewe ...

Aram : bellam min pêmwaye beşî duwem mîwandarîyeke, lêre destipêdekat.

Saman : bzane çi fêll û telekeyek lejêr seryandaye !

Alan : lewaneye Zîndanyanî dîkeyan hênabin û ême konekan leber berterîbûn rêzyan bo danabîn û wek kone ....

Cîrey Dergeke zincîrey Xeyallekan depsênê û xew leçawî

heze brîndarekan dezrrênê. Drewşanewey tîşkî gलोpeke Leser pîrçî zerd û lêwî sûrî dû xatûnî cwan û şîkpoş, wellam be boçîyetî û gumane naxajnekan dedatewe. Gonay all û baskî spîwsollyan, swêyan weber rebenî dênayewe. Be nerme cûlleyek wşey helew Leser zaryan semay dekrîd ... pêkenîn û bezeyî, awêzanî yekdî bûbûn, blîesey nîga berbest-krawekan awêzanî bask û gerdinyan debû ... dengî pyawe hawkarkeyan, hengawî Xeyalle serşêtekanî sillmandewe ...

- min wergêrm, letek em dû xatûne hatûm, Taku çawpêkewtintan letekda bkeyn, em dû xatûne Rojnamegern, eger amadebin, ewa çawpêkewtintan letekda dekeyn. Letek danîştinyan le nêwerrastî jûrekeda, Zîndanîyekekan le dewryan xirbûnewe, dû pasewanîş le Dergey jûrekeda çeqîbûn û çawyan le Zîndanekan zeqdekirdewe. Leser zarî heryekêk, xerwarêk skalla noreyan bo çrîn girtbû, beçrînûk kalyan

radegrit, taweku noreyan bê. Wşekan lezarda wek balldarêk le qefez helldêhatin û
leser perrawî xatûnekan denîştnewe ... Carcare heze kotkrawekanî rebenî nîga
cadûîy-yekanyan rademûsî û bedzî lûley çekekanewe têkell debûn, hendêk car
hestekan yegtiryan dedwand û peyame nhênîyekanyan beyekdî degeyand. Wşe
Yasaxekan pasewanekanî herasandekrid û pîşyandexwardewe...

Wergêr : xalle nawtan çîye û Xellkî kwên?

Zîndanî : min nawm mewlûde û Xellkî em şarem (hewlêr), zyatir

Le (20) Salle krêkarî kargey cgerem.

Wergêr : Tement çend debêt?

Mam mewlûd : 57 Sall .

Wergêr : Leser çî gîrawî ?

Mam mewlûd : nazanim .

Pasewan : dro dekat, çon nazanêt !

Wergêr : lekwê gîrayt?

Mam mewlûd : le Mallewe xewtibûm .

Wergêr : lêkollînewet letekda krawe ?

Mam mewlûd : nexêr .

Wergêr : ser be çî Partêkî ?

Mam mewlûd : hîç Partêk.

Wergêr : pêştirîş herwa ?

Mam mewlûd : bellê, ser be hîç Partêk nebûm, bellam hemîşe djî be'si bûm.

Wergêr : zor başe mame, supas.

Mam mewlud : axir kake Takey eme lêrokane bîn, bo nahêlln, jin û mindarman
bêne kinman ?

Wergêr : xalle, ême hîçman pênakrê, min wergêrrm û ewanîş

Rojnamegern.

wergêr : ey to xalle Gyan, nawtan çîbû ?

Zîndanî : xdir hemed emîn .

Wergêr : bo gîrawî ?

Mam xdir : nazanim

Wergêr : kart çîye ?

Mam xdir : sayq lorî .

Wergêr : lekwê gîrawî ?

Mam xdir : çû bûm bo serdanî xizmêkman le teyrawa, le

Mallî ewan.

Wergêr : ser be çi Partêkî ?

Mam xdir : hîç Partêk, bellam kurrekem şehîdî Partîye.

Pasewan : droy dekatan, pyawixrape !

Mam xdir : kurrm pyawixrap le derêye, keyf dekatan !

Wergêr : ey to brader, boç nayêyte pêşê, nawt çîye ?

Zîndanî : min amade nîm wellam bdemewe, taweku nezanim boç gîrawm !

Wergêr : bellê, çont pêbaşe.

Zîndanîyekî dî : emin nawm Azîze.

Wergêr : Xellkî kwêy ?

Azîz : Xellkî hewlêrê.

Wergêr : leser çî gîrawî ?

Azîz : nazanim, leser brakem, brakeşm leser bra gewrekem, bra gewrekeşm leser min.

Wergêr : tênegeyiştîm, mebestit çîye, boman rûnnakeytewe ...

Xatûnekan : rû le wergêrr çî wit, pêman blîê ?

Wergêr : lêytênegeyişm, dawamkird mebestekey

rûnibkatewe...

Azîz : êware bû, katêk ke gerramewe Mall, wityan xotbişarewe bedwatda degerrên, mnîş wtim bo? Wityan mehmûd û zerdeşt leser to gîrawn.

Wtim çon le kwê? Wityan sereta mehmûd, paşan wtuyane ta zerrdeşt neyêt, ew

Azadî nakeyn, ke zerrdeşt çuwe, ewîş gîrawe û wtuyane ta Azîz neyêt, ewan azad

nabin, mnîş bebê sê û dû hatim Taku brakanim azadbken. Axir Mall û Mindallyan heye û bragewrekem ta Raperrîneke bexoy Pêşmerge buwe, bellam ne ewan azadkran, ne bemnîşyan gut, leserçî demangrin .

Wergêr : kart çîye ?

Azîz : ême çwar brayn, Wênegrîn.

Wergêr : pley xwêndewarît çende?

Azîz : leberewey nexosî buranewem hebû, nemtwanî xwêndin tewawbkem.

Xatûnekan: pirsyar lew lawey dîke bke, zor perêşan dyare !

Wergêr : kake, were pêşê, nîk berewe, nawt çîye ?

Laweke : 'bdalnadir.

Wergêr : kart çîye ?

'bdalnadir : xwêndkarî zankom, dway xwêndinîş le sertsî kardekem.

Wergêr : lekwê gîrawît ?

'bdalnadir : le Mallewe.

Wergêr : bo gîrawît ?

'bdalnadir : nazanim

Wergêr : çon gîrayt ?

'Ebdalnadir: le Mallewe bûm. Katêk zanîman, le serbanewe çekdar dabezîne hewşekeman, mîlî çekyan lêrakêşam û destigîryan-kirdim. Daykim Bawêşî pêdakirdbûm, neydehêst bimgrin, bellam bêşûd bû. Çekdarêkyan qondaxe tfengêkî le Daykim da û qullî Daykim şka, mnîş pelamarm dayê û îdî her ewende dunyam dît, wek cilkekonyan lêkirdim.

Pasewan : qurban drodekatin, kabîlî telefonî dzîwe, boye destigîrkrawe.

'Ebdalnadir : min ne dzim û neser behîç Partêkim. Emane

drodeken. Ewane destî Daykimyan bo şkan, ger min dzim emaney dîke boçî gîrawn ?

Xatûnekan : ew çekdare çî gut ?

Wergêr : dellêt drodekat, ewe dze .

Xatûnekan : dawayan lêbke ba biçnederewe, yan ême deçînederewe?

Wergêr : kake wa xatûnekan dawadeken, ke êwe biçnederewe !

Pasewanekan: agatan le zartan bê, paşan bexotan dezanin, pêtanwanebêt em qsane bllawdekrênewe !

Wergêr : to nawt çîbû?

Zîndanî: min

Wergêr : bellê to !

Zîndanî: min nawm, arame. Ême sê Kesîn, pirsyarekan arastey em Hawrrêyeman bke !

Wergêr : fermû, nawtan çîbû ?

Zîndanî: alan mhemed 'elî.

Wergêr : Xellkî kwêy ?

Zîndanî : kerkûk.

Wergêrr : lekwê gîrawît ?

Alan : le Mallewe, dû Kes bûyn. Ew Hawrrêyeman le slêmanîyewe beserdan bo lay ême hatuwe û ke zanîwyetî ême gîrawîn, çuwete lay ('qîd Simko) û hewallî êmey pirsîwe, yeksere ewîşyan girtuwe.

Wergêrr : le çî Partêkda kartandekrid ?

Alan : ême komonîstîn .

Wergêr : mebestan pekekeye ?

Alan : nexêr, pekeke nasîwnalîstin.

Wergêrr : kartan çîbû ?

Alan : pertûkifroş.

Wergêr : Peywendîtan letek pekeke çone ?

Alan : hîç Peywendîman nîye, bo ême herdû lay şerrke wek yekin, ême dî em şerreyn.

Wergêr : eşkencedrawn ?

Alan : eşkencey corawcor, eşkencey derûnî û cesteyî hemû ştê deken. Her ewendey

ke ême Azadîman lê zewtikrawe, boxoy gewretrîn eşkenceye, Zîndan Zîndane, çi eşkence bidrêy yan ne. Serlebeyanî Rojî reşbigîrîyekey Rojî fîdrallet, djî damezrandnewey dezgey emin westaynewe, her Leser ew ştaneş gîrawîn.

Wergêr : zor supas kake Gyan, ba pirsyarêkîş arastey hawrêket bkeyn

- to çon gîrayt bra ?

Aram : min emrro le slêmanîyewe hatim, ke çûme Mallî em Hawrrêyanem, Hawsêkanyan wityan "Asayş girtûnî". Mnîş yeksere hatme lay berrêweberî asayîş û lêm pirsî boçî û Leserçî gîrawn, le wellamda wtî "yaxwa bexêr bêyt, kakî komonîst, zorçake bepêy xot hatûy".

Wergêr : xatûn ... wabzanim, rûne.

Xatûnekan : okey ..

Cîrey Derge, kotrî nîga tamezrokanyanî hellfirrand û xozgekan le janî dabrranda detlanewe.

Pasewan : kake, katî çawpêkewtneke tewawbuwe, kak Simko gaztan dekat.

Xwên zabuwe demarî xozgekanewe, letek nîgay bezeyî awêzanî yekdî bûbûn û bzeyan Leser lêwe reqhellhatuwekan deçand û wşe yaxîyekan le dûtwêy perrawî xatûnekanewe hellpey hellhatinyan bû. Brîskey xewnekan Leser berde nêjrawekanî qella dedrewşanewe. Kotre lanewazekan goranîyan bo serxewêkî bê pasewan deçrî. Le kpî Şewezengda, awazey Ewîn, raze tenyakanî dehonîyewe û deykirdne mlî estêre çawurdîlekan, ta rêbwaranî xewnenas le keşkolî awareyyeda byanparêzn. Xewne sirgekan, brîne konekanî saman û "elî"yan dehênayewe so û derûnî lêwanlêwî Xem û pejare, dengejêy hezekanyanî lerandewe, eşkî çaw û pillme giryanî pengixwardûy soze wêllekan teqînewe. Dengî destrrêjê rûnakî le gllop û hawarî le qurrîgda brîrî, destrrêj bedestrrêjewe denra û cnêw begerûy cnêwda deçza... şeq û pîlaqey serpiştî namo, cîrrey le Derge hestand û cestey lexwêngewzawyan kirde momê bo tîşkdane çawî pirsyare bzêw û naaramekan.

Pasewan : segî kurrî seg, teqey le seyarey kak kosretî dekey, debxo ewe derdit bêt.

Namo : kere min nebûm, min Pêşmergem. Bo awham lêdekan,

Dayk ... îne !

Pasewan : Dergeke betundî berrûy pirsyarekey namoda dadexat.

Demuçawî tukin û Ruxsarî dêwaney namo û rêçkebestinî xwên le brînekanîyewe, çexmaxey le bîr Zîndanîyekan deda û baranî pirsyar beserîda barî :

- :bo teqet le kosretî kird ... ?

- : Xellkî kwêy ... ?

- : ser be çi Partêkî ...?

- : nawt...?

Namo : nawm 'memo' ye Xellkî kerkûkim, Pêşmergey germyanim.

- : Edî bo watkirduwe, Mallixrap ?

Memo : hîçim nekirduwe, le nadî berew Mall derçûm , bû beteqe û lew nêweda min gîram.

- : her awha lexorra ?

Memo : ey çî!

- ey teqetan lekê kirduwe?

Memo: ha ha ha, ay ballm !

- : kê teqey lêkridî, toş teqet le ewan kird, kwênderêt

Brîndare ?

Memo: butlle 'areqêkim pêbû, damyane berdestrrêj û bêhoş kewtim, îdî nazanim, bepêleqey 'eqîd Simko beagahatim...

Cîrrey Derge, qse şeket û bêgyanekanî memoyan brî û demuçawî hellpêçrawî eşkencederan 'ebdulxalqî Partî û 'Elî yekêtî, razekey memoyan Leser lêwî kfinkird. Letek her pirsyarê cêkutekî fiftî fiftî Leser cestey rût û hellwasrawî memo denexşênra.

'Ebdwilxalq : qehbe bab, detuyist kak kosretî bkujî, kê hanîdawî, be'si ?

Memo : ey hawar min Pêşmergem, kuştinî çî û be'sî çî, ay ...

'Elî : segbab qse bke, kê ewaney dîke, ke letektda bûn?

Memo : min le meyxane bûm û çekim pênebuwe, detwanin biprisn, ay piştîm ...

'Ebdwilxalq : dan be tawaneke tda bnê, nkollîkirdin bêşûde !

Memo : ay.. Ay .. Aaaaaaaaaaaaaay

Hawar û nalley memo û zirmey têlla û pêleqan, awazey meg bû, xewî le çawî xozgekan dezrand. Dengî jan le qurgî rarrew û hollekanda delerîyewe û debuwe motekey ser dlî Ewînêkî lanewaz. Ahî jan têkell be gmey kotran debû û sirwey sardî payîzî deychirpande gwêy Mnalle lebirsanexewtuwekanî nêw kelawekanî dewruberî qella. Zirmuhurî kutek û pêleqan le çawerrwanî Zîndanîyekanda, çirke çirke têperrbûnî Şewgarî le hengawî beyanda dejmard. Cûllanewey sêbere eşkence-derekan leser dîwarekey beramber, şanoyekî wêwlleyî bû bo tirsandin û eşkencey derunî eman. Bedem dwa nuze û nirkey 'memo'we kazîwe bebzeyekî tallewe meynetawakanî dewrî qellay le xew beagahêna. Le jawejawî serlebeyanîda ceste eşkence-drawekan winbûn.

Cîrre cîrrî Derge zincîrey Xeyalle allozekanî brî û rîştî çillknî pasewaneke beçawî çawerrwanîda rodeçû ...

Pasewan : fermû fermû

Mîwan : supas.

Pasewan : ewe hatîye lêtanbpirsêt ..

Mam mewlud : edî ku qsey letek bkeyn, kwa wergêr ?

Pasewan : xotan be îngilîzî qsan bken !

Mîwan : Kesêk heyê beallmanî yan îngilîzî qsebkat ?

'Elî : bellê min, detwanim beallmanî bidwêm, bellam amadenîm bexom wellamî pirsyarekant bdemewe !

Mîwan : başe, min 'nWênerî Rêkixrawî mafî Mrov'mi û Xellkî allmanyam, hatûm êwe beser bkemewe û bo eweş pirsyar arastey çend Kesêktan dekem.

Mam xdir : edî ku debê ne kaxeze û ne pênuş ne dengtomarkerî pêye, ku wa debî ?

Mîwan : bellê, rastdekeyt, awhaye, bellam lêre rêgeyan pênedam ew ştane letek xom bêmne jûrê. Her çonêk bêt, min qsetan letek dekim û hewilldedem carêkî dîke le lêprisrawanî hkumetî herêm mollet wergrim. ÊsTake kê amadeye wellamdatewe ?

Aram : min amadem, bemercê dengman bgeyênîte derewe .

Mîwan : başe, to bo destigîrkrawît?

Aram : min hatim hewallî Hawellekanim bzanîm, mnîşyan girt .

Mîwan: eşkence drawît ?

Aram: bellê, derûnî û cesteyî. Eşkencey derûnî berdewame.

Cîrey Derge û sîmay 'mlazm burhan' drî be pirsyareke da:

- : ezbenî, eve cenabî kak simku ji bu te nard.

Mîwan : supasî mnî pêbgeyêne.

Pasewan : serçava, be xatra te..

Mîwan : başe ke to ser be pekekeyt, aya lîprisînewet letekda krawe ?

Aram : pekeke nîm, min komonîstim, ta êstakeş le êmeyan neprisîwetewe.

Mîwan : hkumetî herêm raygeyanduwe, ke êwe gişt pepeken, em şte waye?

Pasewan : qurban cenabî berrêweber gaztan dekat, tkaye letekim were !

Mîwan : benyazî dîdar, hîwadarm dûbare bitwanîm bêmewe serdanîtan.

Azîz : qsey qorr, nakrê leme zyatir çawerrê bîn

'Ebdulnadir : kak 'elî, em kabraye kê bû û lekwêwe hatbû ?

'Elî : wek xoy wtî nwênerî Rêkixrawî mafî Mrovî cîhanîye, Xellkî allmane.

Azîz : çon bebê wergêrr û pêdawîstî Nûsîn û tomarkirdin hatuwe ?

'Elî : wtî rêgeyan pênedawe, 'Eqîd Simko, ellmanî dezanê û pêyutuwe " ger pêwîstî be yarmetî hebû, bangim bke".

Mehmûd : êsta têgeyîştîm, bo xêra bangyankirdewe, ke zanîyan xoman detwanîn bezmanî xoy letekîda qsan bkeyn, yekser bangyankirdewe. Em allmanîye û Simkoş hêştake jin û mindarekey lewênderên.

Azîz : kewabû hîç !

Saman : bêdengî bese, hîç dadman nadat. Ême tawanêkman nekirduwe, min leme zyatir natwanîm ddan bexomda bigrim. Min birryarîmdawe manbigrim, êwe çi dellên?!

Aram : pêwîste manbigrîn ...

'Ebdulnadir: erê mandegrîn ...

چاوشارکئی مەرگ و ژيان

ئای داپېرە گيان، پاش چەند مانگ چاوه پروانی و شەونخوونی کۆرپەکەمان لە دایکبوو، رەنگەتەزراکاو و لاواز، پاش چەند چرکە یەک پێلۆه نەرمەکانی شلبوونە سەرەک و نەیزانی لە کوێو خۆرەلەئ و لەکوێدا ئاوا دەبێت.

مەرگی پاش چەند ساتە ژيانی ساواکەمان، رەشەبایەک بوو، لە خەم و تاسە ئیو هەوریکى چری لە ئاسمانی دڵمدا چرکردەو.

ئەم خەمە لە لایەک و لەولاشەو لەتاو پرسیارە بێنەژمارەکانی 'ژینۆی کێژمان دەستەپاچەم، زۆرجار باوەر بە وەلامەکانی من ناکات و دەلێت "بابە گیان، چۆن داپېرە ناوی پێنج کیشوهرەکەى نەدەزانی، چۆن تامرد ژووری تاییەتی بەخۆی نەبوو، من برۆا بە تۆ ناکەم، کە دەلێی "داپېرە لە سەرپای ژيانیدا شاری نەدیوتەو"، چۆن تا لەنێوپان گەراوەتەو، شەکراوی خوراوەتەو و لە باوە هۆمەر مارەکراوە؟" ...

ئاخ چ بکەم، نە تۆ زیندوو بوویتەو، نە ئەویش برۆای بە وەلامەکانی من دەهێنا. ناچار بریارمدا ئەم هاوینە بیبەمەو بۆ زیدی خۆمان و ماله بپێنەجەرەکەى تۆی نیشانبەدم. کە گەشتینە ماڵی هاوکاری برام، واقی و پرما و چاوی بە ماله یەک ژوورەکیان کەوت، بە شەرمەو خۆی هاویشتە باوەشی من و داوا بپێورەن لێکردم. پاش کەمێک کرکەوتن، وەک ئەوێ لەدووی شتیک بگەریت، وتی:

- بابە گیان، داوایەکم هەیه، تۆش پێپرازی دەبیت؟

وتم: ئاکچم، هەرچیم پێبکرت و کاریکى دروستبیت، بۆتى دەکەم!

ئەو جار سەیری دایکی و مامە هاوکاری کردو وتی:

- من ژوورەکەى خۆم دەدەم بە مامە هاوکار و پلە بێگەرد و ژێوهر، ئاخەر ئەو کەى ژوورە، کە ئەوان هەیانە، چۆن ماله تەنیا یەک ژووری دەبێ؟

وەلامەکە وەک سکل زاری سووتاندم، بەلام ناچاربووم، دەبوو وەلامى بدەمەو ..

وتم: ئاخەر گيانى بابە، نە ئەوان فیزای هاتنە ئالمانیايان هەیه، نە ژوورەکەى تۆش هى خۆمانە !

وەلامەکەى بەلاوه سەیربوو، کەمێک راماو زمانى پرسى پڑا:

- چۆن ژووری خۆمان نیه، ئەى هى کیهى؟ بۆچى ئەوان ناتوانن بێن، فیزایان بۆچییه، حەزبان لەوتیه و تەواو!

ئەى مەگەر تۆ نەتگوت، مامە هاوکار بەخۆی وەستایە و خانوبەرە دروستدەکات، ئەگەر وەستایە،

ئەدى بۆچى خانوویەکی جوان و گەورەى سێ ژووری بۆ خۆیان دروستناکات، ها پێمانئێی بۆچى؟

çawşarkêy Merg û Jyan

Ay Dapîre Gyan, paş çend Mang çawerrwanî û Şewnixûnî korpekeman ledaykbû, reghellbirkaw û lawaz, paş çend çirkeyek Pêllwe nermekanî şîlbûne seryek û neyzanî le kwêwe xorhelldê û lekwêda awa debêt.

Mergî paş çend sate jyanî sawakeman, reşebayek bû, le Xem û tasey êwe hewrêkî çrî le Asmanî dlimda çirrkirdewe.

Em Xeme le layek û lewlaşewe letaw pirsyare bêejmarekanî 'Jîno'î kîjman destepaçem, zorcar bawerr be wellamekanî min nakat û dellêt "babe Gyan, çon dapîre nawî pênc kîşwerekey nedezanî, çon tamrid jûrî taybetî bexoy nebû, min birrwa be to nakem, ke dellêy "dapîre le serapay jyanîda şarî nedîtuwe", çon ta lenêwrran gerrawetewe, şekrawî xurawetewe û le bawe homer marekawe? " ..."

Ax çi bkem, ne to zîndû bûytewe, ne ewîş birrway be wellamekanî min dehêna. Naçar birryarimda em hawîne bîbemewe bo zêdî xoman û Malle bêpencerekey toy nîşanbdem. Ke geyîştîne Mallî hawkarî bram, waqî wirrma û çawî be Malle yek jûrekeyan kewt, be şermewe xoy hawîşte Bawêşî min û dawaylêburdinî lêkirdim. Paş kemêk kirkewtin, wek ewey ledûy ştêk bgerrêt, wtî:

-babe Gyan, dawayekim heye, toş pêyrrozî debît?

Wtim: a Kçim, herçîm pêbkirêt û karêkî drustibêt, botî dekem!

ew car seyrî Daykî û mame hawkarî kirdu wtî:

-min jûrekey xom dedem be mame hawkar û ple bêgerd û jêwer, axir ewe key jûre, ke ewan heyane, çon Mall tenya yek jûrî debêt?

Wellameke wek skill zarî sûtandim, bellam naçarbûm, debû wellamî bdemewe..

wtim: axir Gyanî babe, ne ewan vîzay hatne allmanyayan heye, ne jûrekey toş hî xomane!

Wellamekey belawe seyirbû, kemêk ramaw zmanî pirsînî pja:

-çon jûrî xoman nîye, ey hî kêye? Boçî ewan natwanin bên, vîzayan boçîye, hezyan lewêye û tewaw!

Ey meger to netgut, mame hawkar bexoy westaye û xanubere drustdekat, eger westaye, edî boçî xanûyekî cwan û gewrey sê jûrî bo xoyan drustnakat, ha pêmnallêy boçî ?

شانۆی

حەفت و ھەشت *

شوین : سەرشەقامێك [جار جارە دەنگی ئۆتۆمۆبیل، ھاواری ئەرەبانەچی و منالانی شتفرۆش].
لەلای راستەو ھەمەمێك، كچێكی جوان، پۆشاكی جۆری پۆلەكەیی زەردی كوردی پۆشیو،
جامەدانییەكی سوور لە پشتسەری ھەلاواسراو و بە زەرد لە سەری نووسراو "ئۆتۆنۆمی
راستەقینە ...". لەلای چەپەو ھەمەمێك، كچێكی باریكەندام، پۆشاكی لە جۆری ریشی مامە
پۆشیو و پشتوئێكی سەقزی لە كەمەری بەستوو، جامەدانییەكی سەوز لە پشتسەری
ھەلاواسراو و لە ناو ھەلاستیدا بە سوور نووسراو "مافی چارە خۆنوس ...".

[پیاویكی تەمەن بالا مامناو ھەندى، سەر و ریشی ماشوبرنجی، پۆشاكێكی كۆنە و درای پۆشیو،
لە كچە پۆشاك زەردەكە نزیكدەبێتو و بە وردی سەرنجی كچەكە دەدات و لەبەرخۆیەو
دەدۆیت]

- ئای كە پۆشاكەكەى چەندە جوانە، ئاخۆ گەر مژدە بپۆشییت، چەندى لیبوھەشتەو و چەند
خانومانیت؟ ئەویش وەك ھاوڵەكانى لە ئاھەنگەكانى فێرگەدا خۆى پرازینیت، ئای لەم رۆژگارە
لۆ ھەمووان ناتوانن پۆشاكی جوانیان ھەبێت؟

[لە پر دەنگێكی ناسك دايدەچلەكینیت]

كچەكە پۆشاكزەردەكە: مامۆستا، یاخو بەخێرینیت، ھاتووی دەنگ بە لیستی خۆت بدەى،
لیستی زەرد: لیستی برسییان، دەنگ بە ئاشتی بدە!

رێبوارەكە: [وەك ئەوێ كە گوێی لە قسەكانى كچەكە نەبوو، كاتى خۆى پاش ھەفتاكان
داستانە چەندە كۆنە، ئاوا دەزانیت، كە نەمبێستوو! [رۆو لە كچەكە دەپرسیت] بابت كارى
چییە؟

كچەكە: بەرپۆبەرى شارەوانییە، پێشمەرگەى شۆرشى ئەیلوولە!
رێبوارەكە: [بەتوانجەو] ئا .. دەیناسم، چاكی دەناسم چ قارەمانیکە. كاتى خۆى پاش ھەفتاكان
لای من پێشمەرگە بوو، كالا شایستەى بالا، ئمم ... ئمم ...
كچەكە: دەى كەواتە ھاتووی دەنگ بە پارتى خۆت بدەى؟

رێبوارەكە: نا كچی خۆم، بە ھەڵەداچوویت، من كۆنە مستەشار نیم، خوا بازارتانیدات.
[پاش كەمێك ئەوجار بەرەو كچە بەرگ سەوزەكە دەپوات و پۆشاكەكەى ئەویش زۆر سەرنجی
را دەكێشیت، لەبەرخۆیەو]

- نا ئەمەيان جوانترە، ئەو پشتوینە کاتېك كە خاتوون دەزگيرانم بوو، داوايلېكردم گوتى "توخوا جەمال بۆم بکړه". منېش وتم: کچې ناخر به چې؟ نېمه، مه گەر خوځم بفرؤشم. ئاى خاتوونە که م زور دهرتسم ئەو ئاواته بهرته ژپړگل، به لام نا، بړواناکه م تاسەر دونيا هەر ئاوابيټ. ئەم شهوہزەنگەى برسييه کان، هەر دەبيټ کۆتاييه کى هەبيټ. دلنېام له تەك گزنگى ئەو به يانە، ئەم چارشپوہ پەشەى سەرودەران لەسەر بېر و هوښى مرؤفایه تى لادەدرېټ. خاتوونە که م ئەگەر من و تۆش نەبيين، ئەوا دلنېام كە نەوہ کانمان دەبيين.

کچه پۆشاک سەوژەكە : بەخېربېټ خارە گيان. ديارە، خەركى زەحمەتكېش، خاوەنى خۆى دەناسين. [بە پەنجەكېشان بۆ كچه پۆشاک زەردەكە] كۆنەپەرست و بەكرېگيراون. ئاخا و ناخاوات لەخۆدەگرن. ناوى بەرپزتان چيېوو؟ بەدلنېاييه وە پاش ئەمە يارمەتيتان دەدرېټ و سەرەنجامەكەى بەدلى ئەنگۆ دەبيټن !

رېبوارەكە : بەتەمان چى لۆ ئېمە بکەن؟
کچهكە : كوردستان پزگار دەكەين، كارگەكان دەخەينەوہ گەر، گوندەكان ئاوەدان دەكەينەوہ، بارزگانى لەتەك دەروماوسيان و موچه دواكەوتووہ كانېش دەدرېنەوہ ...

رېبوارەكە : كەواتە بۆ من هيچ!
کچهكە : كو هيچ، لۆ ئەوانە هيچن؟

رېبوارەكە : ئەوانى تۆ گوتتن، هيچيان لۆ ئېمە نين، تەنيا لۆ بازركان و خاوەنكار و خاوەنەزەوييه كانن. كاتى خۆشى كە بەعس فەرمانرەوايوو، بارزگانى هەبوو، كارگەكان لەگەڤدايوون، وڵات ئاوەدان بوو، موچه هەبوو، بەلام منالەكانى ئېمە هەر لە ژيان بېيەشبوون !
کچهكە : خارە وەرە تاقىبكەرەوہ، بزانه هەر ئاوايه، كو لە خۆتەوہ ئەو بېيارە بۆ سبەينى دەدەيت؟

رېبوارەكە : نا كچى خارەى، لە سەردەمى باپيرانمانەوہ تاكو ئىستا هەر تاقيدەكەينەوہ، يەك لە يەك خراپتر، هەمووان زالوئاسا لە گەرووى مار و مندارماندا ئاوسان. بەلام ئېمە پەنگ زەردتر و برسيتريوين. كچم ئەو قسانە لۆ كەسانى گيل و نەفام بەچېژن، خوا پزقتانبدات.

[لەم كاتەدا ئەرەبانە چييهك بەدەم راكيشانى ئەرەبانەكەيهوہ تيدەپەرېټ و هاواردەكات ...]
ئەرەبانە چى : وەرە خارە گيان، وەرە لۆ سرقى جوان، سرقى قودسى كوردستان، لۆ نيوەپړوى ئەم بەهارە، لەگەر پيازەتەرپەى، خواردنى خەركى هەژارە. ئاى كە چەند خۆشە .....

[لەم كاتەدا كچه سەوزپۆشەكە چەپلەيه كى بۆ ليدەدات و قسەكەى پيدەبريټ ...]

رېئىوارەكە : كوپم، مەلا .... فتواى داو، سرقى قودس حەرامە، چونكە جولەكە تىيدا دەسەلاندەرە !

ئەرەبانەجى: خارە، جولەكەى جى، كەركوكى قودسى كوردستان.

رېئىوارەكە : ببورە كوپم، نەمزانى سرقى كەركوك دەرئىت، بروابكە برنج و پۇنمان نىيە، تا بىكەينە دۆرمە، خۇزگە بەوۋى كە دەيخواتن.

ئەرەبانەجى : وامزانى ھەر ئىمە بېرىنج و پۇنن، ھەى ! [ئەرەبانەجىيەكە بە وردى سەرنجىكى كچەكە دەدات و ئاھىك ھەلدەكشېت، لە پر دەنگى ئەرەبانەجىيەكى دى راپدەچلەكشېت]
ئەرەبانەجى دووھم: گندۇرە، گندۇرەى ئىرانى، زەردە، شىرىنە وەكى شەكرى. وەرە خارە بىرتنەجى،
لۇ مندارەكانت ئەو شەمامە جوانەى [بە لاجاوتىك سەرىرى كچە زەردپۇشەكە دەكات] ھەر دەرىي گىمەپە، ئاى چەندە نەرم و خۇشە. [روو لە ئەرەبانەجى يەكەم] خۇت لادە ھەلۇ، با دەرەكە وىت مانگى چاردە !

ئەرەبانەجى يەكەم : باشە ھەتېم خۇ نەتكىرىيە ! [دە تىدەپەپى]

ئەرەبانەجى دووھم : دەى خارە لىمىكپە، گوندۇرەى ئىرانى، خۇزگەم بەوۋى دەيخواتن.

رېئىوارەكە : خارە گىيان، مندارەكانم لە بەدخۇراكىدا تووشى سىكچوون بوون، گوندۇرە خراپە لۇيان.

ئەرەبانەجى : ئاخى خارە، ھى ئىرانە، بۇ سىكچوون باشتىن دەرمانە. گوپم لە تەلەفىزىۋنى [گوران] بوو، گوتى "لەبەرئەوۋى كە لە نەخۇشخانەكاندا داوودەرمان نىيە، بۇ سىكچوون گوندۇرە بىخۇن، باشتىن دەرمانە"، بەتامە، نەرمە، شىرىنە، شىرىن !

رېئىوارەكە : ھا.. ھا.. ھا [بەدەنگىكى بەرز] كوپى خۇم، خەتاي تۇ نىيە، دونياكە پېچەوانەيە، بۇيە ژەھرى مارىش دەبىتە ھەتوان. تەمەل و تەوۋەل پۇشتە و ئىمەش برسى و بىسەرپەنا.

[رېئىوارەكە مىرپى دەگرئ و ئەرەبانەجىيەكە بە لاجاوتىك تەماشاي كچەكان دەكات و ھاوار دەكات] ..

- وەرن لۇ گندۇرەى، زەردە، خرە، نەرمە، شىرىنە، خۇ ھەرام نەكرابە، ئاى كە خۇشە، لۇى بمرم !

نۆفەمبەرى ۱۹۹۷

* پېشتەر لە ژمارە (۲) دى دېسەمبەرى ۱۹۹۷ى گۇفارى (ژىلەمۇ)دا بەناوى (دوو تاكى يەك جوت پىلاو) بۇلاو بووئەتە، لەبەرئەوۋى كە پىلاو لاي خەلىكى كورد واتاي نىگەتىفى ھەيە و بۇ ئەوۋى لاي خوتنەر ناپۇشى دروستنەكات، لەم بۇلاوكردەوۋەيدا گۇرېم بە (ھەوت و ھەشت) كە وەك (6 ، 9) ى ئىنگىلىزى وان و ھەمان مەبەستى پېشوو دەگەيىتتى و لە ھىچ بارىكىندا ئامانچم گەياندنى تېروانىنى خېلەكى و دەرەبەگى نىيە بۇ پىلاو.

Hewt û Heşt *

Şwên : serşeqamêk [car care dengî otomobêl, hawarî erebaneçî û mnallanî ştifroş].
Lelay rastewe mêzîk, kçêkî cwan, poşakî corî pulekeyî zerdî kurdî poşîwe, camedanîyekî sûr le piştserî hellawasrawe û be zerd le serî nûsrawe "otonomî rasteqîne ...". Lelay çepewe mîzêk, kçêkî barîkendam, poşakî le corî rîşî mamey poşîwe û piştewênêkî seqzî le kemerî bestuwe, camedanîyekî sewz le piştserî hellawasrawe û le nawerrastîda be sûr nusrawe "mafi çarey xonûs ...".

[pyawêkî temen balla mamnawendî, ser û rîşî maşubrincî, poşakêkî kone û drrawî poşîwe, le kçe poşak zerdeke nzikdebêtewe û be wirdî sernicî kçeke dedat û leberxoyewe dedwêt]

- ay ke poşakekey çende cwane, axo ger mijde bîpoşêt, çendî lêbweşêtewe û çend xanumanbêt? Ewîş wek hawellekanî le ahengekanî fêrgeda xoy brrazênêt, ay lem rojgare lo hemuwan natwanin poşakî cwanan hebêt?

[Le pîrr dengêkî nask daydeçllekênêt]

Kçeke poşakzerdeke: mamosta, yaxwa bexêrbêyt, hatûy deng be listî xot bdey, listî zerd; listî birsîyan, deng be aştî bde !

Rêbwareke : [wek ewey ke gwêy le qsekanî kçeke nebûbêt, leberxoyewe] ay lem dastane çende kone, awa dezanêt, ke nembîstuwe ! [Rû le kçeke deprisêt] babt karî çîye?

Kçeke : berrêweberî şarewanîye, pêşmergey şorrşî eylûle!

Rêbwareke : [betwancewe] a .. Deynasm, çakî denasm çi qaremanêke. Katî xoy paş heftakan lay min pîşmerge bû, kalla şayistey balla, mim ... Mim ...

Kçeke : dey kewate hatûy deng be partî xot bdey?

Rêbwareke : na kçî xom, be helledaçûyt, min kone misteşar nîm, xwa bazartanbdar.

[paş kemêk ewcar berew kçe berg sewzeke derrwat û poşakekey ewîş zor sernicî radekêşêt, leberxoyewe]

- na emeyan cwantre, ew piştewêne katêk ke xatûn dezgîranim bû, dawaylêkirdim gufî "tuxwa cema bom bikrre". Mnîş wtîm: kçê axir beçî? Nîme, meger xom bifroşm. Ay

xatûnekem zor detrism ew awate berîte jêrgill, bellam na, birrwanakem taser dunya her awabêt. Em şewezengey bîrsîyekan, her debêt kotayyekî hebêt. Dillnyam letek gzingî ew beyane, em çarşêwe reşey serweran Leser bîr û hoşî mrovayetî ladedrêt. Xatûnekem eger min û toş neybînîn, ewa dillnyam ke newekanman deybînîn.

Kçe poşak sewzeke : bexêrbêyt xare gyan. Dyare, xerkî zehmetkêş, xawenî xoy denasîtin. [Be pencekêşan bo kçe poşak zerdeke] konepersit û bekrêgîrawn. Axa û axawat lexodegrin. Nawî berrêztan çîbû? Bedillnyayyewe paş eme yarmetîtan dedrêt û serencamekey bedllî engo debîtin !

Rêbwareke : beteman çî lo ême bken?

Kçeke : kurdistan rizgardekeyn, kargekan dexeynewegerr, gundekan awedandekeynewe, barizganî letek deruHawsêyan û muçe dwakewtuwekanîş dedrênewe ...

Rêbwareke : kewate bo min hîç!

Kçeke : ku hîç, lo ewane hîçin?

Rêbwareke : ewanî to guttin, hîçyan lo ême nîn, tenya lo bazirgan û xawenkar û xawenzewîyekanin. Katî xoşî ke be'si fermanrrewabû, barizganî hebû, kargekan legerrdabûn, wllat awedanbû, muçe hebû, bellam mnallekanî ême her le jyan bêbeşbûn !

Kçeke : xare were taqîbkerewe, bzane her awaye, ku le xotewe ew birryare bo sbeynê dedeyt?

Rêbwareke : na kçî xarey, le serdemî bapîranmanewe taku êsta her taqîdekeynewe, yek le yek xraptir, hemuwan zaluasa le gerûy mar û mindarmanda awsan. Bellam ême reng zerdtir û bîrsîtribûyn. Kçim ew qşane lo kesanî gêl û nefam beçêjn, xwa rizqatnbat.

[Iem kateda erebaneçîyek bedem rakêşanî erebanekeyewe têdeperrêt û hawardekat ...]

Erebaneçî : were xare gyan, were lo sirqî cwan, sirqî qudsî kurdistan, lo nîwerroy em behare, leger pyazeterrey, xwardinî xerkî hejare. Ay ke çend xoşe .....

[Iem kateda kçe sewizpoşeke çeplleyekî bo lêdedat û qsekey pêdebrêt ...]

Rêbwareke : kurrm, mela .... Fitway dawe, sirqî qudis herame, çunke culeke têyda deselatdare !

Erebaneçî: xare, culekey çî, kerkûkî qudsî kurdistan.

Rêbwareke : bbûre kurrm, nemzanî sirqî kerkûk derêyt, birwabke brinc û ronman nîye, ta bîkeyne dorme, xozge bewey ke deyixwatin.

Erebaneçî : wamzanî her ême bêbrinc û ronîn, hey ! [Erebaneçîyeke be wirdî sernicêkî kçeke dedat û ahêk helldekêşêt, le pir dengî erebaneçîyekî dî raydeçllekênêt]

Erebaneçî duwem: gindore, gindorey êranê, zerde, şîrîne wekî şekrî. Were xare bîrtneçê, lo mindarekant ew şemame cwaney [be laçawêk serîrî kçe zerdpoşeke dekat] her derêy gêmerre, ay çende nerm û xoşe. [Rû le erebaneçî yekem] xot lade helo, ba derkewêt mangî çarde !

Erebaneçî yekem : başe hetûm xo netkrîye ! [De têdeperrê]

Erebaneçî duwem : dey xare lêmbikrre, gundorey îranê, xozgem bewey deyixwatin.

Rêbwareke : xare gyan, mindarekanim le bedxorakîda tûşî sîkçûn bûn, gundore xrape loyan.

Erebaneçî : axir xare, hî êrane, bo sîkçûn baştirîn dermane. Gwê m le telefzyonî [guran] bû, gutî "leberewey ke le nexoşxanekanda dawuderman nîye, bo sîkçûn gundore bxon, baştirîn dermane", betame, nerme, şîrîne, şîrîyn !

Rêbwareke : ha.. Ha..ha [bedengêkî berz] kurrî xom, xetay to nîye, dunyake pêçewaneye, boye jehrî marîş debête hetwan. Temell û tewezell poşte û êmeş bîrsî û bêserpena.

[rêbwareke mlîrrê degre û erebaneçîyeke be laçawêk temaşay kçekan dekat û hawar dekat] ..

- wern lo gindorey, zerde, xrrre, nerme, şîrîne, xo heram nekraye, ay ke xoşe, loy bîmîrm !

Novemberî 1997

* pêştir le jmare (2)î dêsemberî 1997î Govarî (Jîlemo)da benawî (dû takî yek cût pîllaw) bllaw buwetewe, leberewey ke pêllaw lay xellkî kurd watay nîgetîvî heye û bo ewey lay xwêner narroşnî drustnekat, lem bllawkirdneweyeda gorrîm be (hewt û heşt) ke wek (6 , 9)î îngilîzî wan û heman mebestî pêşû degeyênêt û le hîç barêkyanda amancim geyandinî têrrwanî nî xêllekîy û derebegîy nîye bo pêllaw.

سورانەى سەردەم

شونین : ژوورپکی ئاسایى، لەلای راستەوێ لاوتیک لەسەر کورسییەك، لەبەردەم مۆزیکى نووسین دانیشتوو، گلوبێك لە پاسەرى كزەدەسووتیت. لەلای چەپەوێ تابلۆیەكى كیمیا بارانى هەلەبجە و ئەنفال هەلئاسراو و دەزگە یەكی تێلەفۆن بەرچاودەكەووت. [موزیکى ئارام دێتەگوێ] لاوێكە نووقى دەریای خەیاڵ بوو و چاوى برپووتە خائێك لەسەر دیوارەكەى بەرامبەرى. سەرپکی پینووسەكەى بە ددان گرتوو و بە دەستى یارى بە پینووسەكە دەكات. [لەم بارەدا ماوێك دەمپێتەو] لەناكاو وەك لە خەو رابوو، دەستێك بە پرچە ئالۆزكاوێكەیدا دەمپێت و سەیری دیوارەكانى دەورووبەرى دەكات و وەك پەسەندكردنى ئەوێ بە خەیاڵیدايت، سەرى دەلەقێت.

وەك گرێكوپەرى كردیتهوه، بە پرتاوى پینووسەكەى دەگرتە دەست و دەكەوتەوێكەى بەنووسین. لەتەك داڕشتى وشە و پستەكان دەستەكەى دیکەى گرمۆلەدەكات و گرژى دەروونی لە هێلەكانى نێوچەوانیدا دەردەكەوێت، چەندجارێك شتێك دەنووسیت و پەرە كاخەزەكان دەدرێت، [هەستانەوێكەى كۆتەر، چەند جار هاتووچوو لەم سەرەوێ بۆ ئەوسەرى ژوورەكە]. لەناكاو بزەیهك هێلەگرزەكانى نێوچەوانى دەسپێتەو، هەردوو دەستى بە هیمای دۆزینەوێ شتێك پێكدادەدات. لە شێوێ سەمادا لە دەورى خۆى دەسوپێتەو و دووبارە پینووسەكەى دەگرتەوێ دەست. لەتەك بەرزبوونەوێ موزیکەكە پەوتى نووسینەكەى خێراتر دەبێت، هەر وەك ئەوێكە لەسەر ئاوازی موزیکە خەریكى ھۆننەوێ ئارەزووكانى بێت.

[لەناكاو زەنگى تێلەفۆن رایدەچلەكێت، وەك ئەوێ دەمێك بێت، كە چاوەرپى ئەو زەنگە بێت، بەپەلە خۆى دەگەییشتە لای تێلەفۆنەكە]

لاوێكە : بەئ. ئارام [دەنگى كچێك] دەبیسترت

دەنگەكە : ئەلو .. ئەلو (دەنگەكە دوور دیارە)

ئارام : [پاش هەلئوستەیهكى كورت، وەك بۆلێ دەنگەكە ناناست]

دەنگەكە : ئەلو .. ئارام

ئارام : [وەك بوژانەوێك، بەخۆیدا دێتەو] : ئازیز گیان تۆیت، چۆنیت، گۆلەكەم؟ ئەوێ لەكوێو، كچى ئاسمان؟

دەنگەكە : لېرەم.

ئارام : [ئارامى لېپەلدەگىرېت، بەدەم دووانەوۋە ھاتوۋچۇ دەكا و دەست رادەوۋەشىنېت] لېرە !
چۇن ھاتى، كەي؟

دەنگەكە : ئەوۋە جى دەلېي ! من لېرەم، لە سولېمانى.

ئارام : [دووبارە دەگەپتەوۋە سەربارى پېشۋوى] خەنى بووم، وامزانى ...

دەنگەكە : واتزانى جى، ئەي بېرىار نىيە، خۇت بە دوامدا بېيتەوۋە؟

ئارام : ئاي بەدبەختى، خۇ منت كوشت، نەدەنگ و نەپرەنگ !

دەنگەكە : لە خۇت پېرسە، من ھەردەم چاۋەپېتم، كەچى تۇش، دەلېي ئېمەت لەبېرنەماۋە ؟

ئارام : ئەمە چىيە؟ من بەردەوام نامەت بۇ دەنووسم، ئاگادارت دەكەمەوۋە كە بۇجى

نەھاتوۋمەتەوۋە. ئاخىر سەفەر بوۋە بە يارى قومار و من ناتوانم. خۇت دەزانىت ھەر پۇژە و

لەشكىرى ۋلاتېك كېشەدەكەنە سولەيمانى و ھەولېر، تۇ دەتوانى تەنیا سەفەرېكەي.

دەنگەكە : چۇن ، لەتەك كى ؟ دەلېي لەبېرتچوۋە، كە لېرە كچ بۇي نىيە تەنیا سەفەرېكات، ياسا

پېگەنادات !

ئارام : ئاخ، لەتەك كەسېك دەربازىيە، من بەخۇم لەمبەرى سىنور چاۋەپېت دەكەم ...

دەنگەكە : ئاخىر من چۇن لەو ھەموو بازىرگە و راۋەتاژىيە پزگارمەدەيېت ؟

ئارام : تۇش ۋەك ھەموۋان، دەيېت سۈورانە بەدى. پېمېلېن، ئېستاكە چ دەكەي، ۋرەي جارانت

ماۋە؟ لە ئەتەك و پادوۋنانى

جەنگى نېۋخۇدا بەرنەكەۋوتوى ؟

دەنگەكە : تا ئېستاكە نا، بەلام ۋەختە شېتېم. بەگيانى تۇ لەمە زياتر توانام نىيە. ۋەرە

پزگارمېكە ! دوۋرى تۇ و شەپ و شۇپ. ھەموو پۇژېك لە رېي كارگە تا دەكەمەوۋە مال، چاۋەپروانى

مەرگ دەكەم. ئاخىر تۇ نازانى بارودۇخەكە چۇنە! ھەر كەسە و خواخوايەتى دەرچى و

پزگارېيېت. بەلام تواناي دەۋېت. تۇ بۇم بنووسە، من چىيېكەم، چۇن بگەمەلاي تۇ؟ بەس تەنیا

جارېكى دېكە بېتېنمەوۋە. ئىدى ھېچم ناۋېت. شادومان دەبىم، گەر لە ئامېزى تۇدا بىرم. ئاي لە

تەنپايى و خۇخواردنەوۋە. خەيال، تاسەم ناشكېنېت. ۋەختە لە ئاگرى .... دەسوۋتېم و ئاگر

لەبېرەۋەرىيەكانم بەردەدات. پۇژانە ھەزاران جار ھەزەكانم زېندەبەچالندەكەم و جەلادى عىشق

كفنيان بەبالادەبېرېت و بايەقوشېك بە منارەي مزگەۋتېكەۋە ۋېرد و ستايىشى بېگەردىيان

دەخوېنېت. چ پۇژگارېكە تېيىكەۋتېن ؟

ئارام : خۆت راگره، من له تۆ خراپتر. ئاخىر ئەگەر تۆ دېۋەزمەى تەنبايى خەرىكىيىت راوتىكات، ئەوا منى قووت داۋە! من له ھەناويدا شەرى ھاتنەدەرەۋە دەكەم، لەتەك ناۋمىدى دەست و پەنجە نەرمەدەكەم. دىنبايە گۆلەگيان! من له تۆ حالىم شىرتەر. مەگەر بگەيتە لام پۆتى باسكەم، بىتۆبى واتاى چىيە! خەمى تۆ و بارى ئەو خەلگە، خەمى لىزپاندووم. (۳۱)ى ئاب تەماپرتېووم. بەلام ھىوام پىتە ئەم جارەش دەستىخەينەۋە نىۋەستى يەك، تا لە شەۋىكى بېھاوتادا لەبەر پرووناكى مانگەشەۋەدا، لە كەنارى پرووبارى (پاين) خەمەكان بدەينەدەم شەپۆلە سەرشىت و ياخىيەكان، قاقىرى ئەم سالانە بە ماچ پاراۋى و سىپەرى لىكئالامان بەدەم جىيوەى ئەستېرەكانەۋە سەمايكا و دەنگدانەۋەى قاقاى پىكەنىنمان سنوورەكان بېرىت.

دەنگەكە : چىيە دەلېى بوۋى بە ھۆنەر؟ ئاى كە نامەكانت چەندە ئارامبەخشن. ئارام : كىچى ئاخىر ئەۋىنى تۆ مرۇف دەكاتە بالدارىكى بەرزەفەر. ھەمىشە لە ھۆشما ئاۋازى دوانت موزىكىكى جادوويىيە و وشەكان لە مېشكىدا دانەدانە دەھۆنئەۋە، دەنگت لە گۆتىدا دەنگدەداتەۋە و كېش و سەروا بە خەيالەكانم دەبەخشىت. تەنبا كاتى ئارامدەبىم، كە خەيال لە دەرياي يادگارپىيەكانتاندان نووقمەدەكات. پىكەنىنە سادەكەت، مەركىگى ئارامە بۇ ژانەكانى دەروونم.

دەنگەكە : زوو زوو نامەم بۇ بنووسە، تا بزانم چىيەكەم ! ئارام : بەچاۋان. ھەر ئاۋاش دەبن. تۆ بەزۋوتىن كات دەرىجىت، ئاخىر بۆى ھەيە خۋاكانى سەرزەۋى دەرگەكان دابخەن. ئەۋساكە دەبىنە ئەكتەرىكى شىت لە شانگەرىيەكى خەمناكدا. دەى ئازىزەكەم دوو وشە لە دەرەۋەى ياساكان بە گۆتىدا بچىپىنە، تاۋەكو ئەم شەۋ بە يادى جاران لە سەرمەستىدا سەرخەۋىك بىشكىنم.

دەنگەكە : گيانەكەم خۆشمدەۋى ھەر لە سنوورەكان دەربازىم، ئەۋساكە ھەموو شەۋى پېش لەجوۋلەكەۋتى پىلۋەكانمان، ئەم پۇژانەى رەبەنى لەبىرى خۇمان بەرىنەۋە و تۆش پارچە ھۆنراۋەكەم لە گردن بگەى. ھەموو پۇژىك بەر لە چۈنەسەركار بە گزىگى بەياندا ماچم بۇ بەپىكە. شەۋباش خەۋىكى ئاسوۋدە و دوور لە جەنجالى ئيان. ئارام : زۆر سوپاس ئازىزەكەم، ژىي يادگارپىيەكانت تېر ژەنىمەۋە و بە ئاۋازەى ئەۋىن مەستتەكردم. شەۋىكى شاد و خەۋىكى دوور لە ترس.

[تېلەفۇنەكە دادەنئەۋە و بە ھەنگاۋى خېرا دىت و دەچىت. ئاھىك ھەلدەكېشىت، لە بارى سەمادا لەسەر يەك لاق ۋەردەسۋورى و بەرەۋ تېلەفۇنەكە دەچىتەۋە]:

ئاي كە ئيان چەندە دژوارە. دەست بۆ ھەر شتېك دەبەي، ۋەكومار پېتەۋەدەدات و ويستەكان
جوانەمەرگەدەكات. تەنيا ئيان ھەرزانە، ئيان، ئيان، ئيان..

[دووبارە لەبەردەم مېزەكە دادەنيشتەۋە و پېنوسەكە بە دەستەۋەدەگرېت و
سەرھەلدەپرېت]

نا، ناتوانم بىخەوم. ئاخىر ئاندەمگرې، ئان .. ئانى ... [دەست بە نووسىن دەكاتەۋە .. لە دڭى
خۇيدا ...]

" ئانى خەيالىكى دىكە .... سواری ئەسپەشى خۇزگە ياخيەكان دەبەۋە. ئەم جارە لە
پېدەشتىكى دىكەۋە. لە ھەورازىكى دىكەۋە، دېمەۋە كېشورەكەي ئېۋە .
سنوور لە دواى سنوور دەپرېم، ھەرچى سەربازى چەقىندراۋە، چەكى پېدادەنىم. تا
جېزووانەكەي جاران، خۆم تاۋدەدەم. بۆ ساتىك ۋەك منالېكى برى، لە شىلاۋى ئەۋىن
تېردەخۆمەۋە. مەستئاسا ئارام ئارام لە ئامېزىدا دەنوم. بەلام داخەكەم، ھەر كە
دەكەۋىنەپرى، ئەسپەشى خەيال برىندارە و لە لوۋلەي مەرگ ترساۋە و دوا فرمىسك لە چاۋىدا
قەتەس دەمىنىت ....

ھەرچەندە ھېزدەداتە بەرخۆي، بەلام درەنگە و ئەنۇكانى لەھېزكەۋتوون. ناچار دەبىن مىلى رېگەي
مان و نەمان بە دەشت و كېواندا بگىرنەبەر، تا دەگەينە دەرگەي سنوور. دەرگەۋان لوۋلەي
مەرگ دەكانە دلمان و داۋاي بەلگەي ياسايى دەكات، پاشان سوورانە. بەلام سوورانەي
سنوورى نىشتىمانى پېرۇز، ئىستاكە ۋەك جاران نىيە ! ناتبەنە دىۋاخانى ئاخا، تا مىش و
مەگەزى ھەزى لە ھەنگۈينى كېچىنىتدا تېرىكات .

نا .. نا .. ئىستاكە سوورانەي ئەم نەزمە نوڧىيە، دەپ شىلەي گيان بدەي، تا جەنرالەكان لە
كۆشكە سې و شىن و بۆرەكانى توركييا و ئۆرۈپا و ئەمريكادا، ھىلاكى و ترس و تورپەي بەرەكانى
جەنگ، بەسەر كچە مېرمانلە تايلىندى و پۇلۇنىيەكاندا دامركېننەۋە. ئاخىر رېتۋارانى
سەرسنور زۆرن. بووك و زاۋاي ھەلپاتوۋ زۆرن. فرىناكەۋن لە دىۋەخانە بە كەللەسەر
ھەلچىراۋەكاندا شەۋانى سوورانە گەرمېكەن. يان لەۋانەيە ترسى نەخۇشەك بېت لە بووكە

هه ئېزىكاوكانەو، كە بوونەتە خۇراكى دېۋەزمەى ئابلۇقەى ئابوورى، نەكا جەستەى پېرۇزبان كىرماوى بكا. خۇ ئەگەر بلىكى قارەمان، خۇ من كارگەى قېرەكە يا پەنگەى پەخمە و كارگەى ئاۋەتەماتەم ئاۋدىۋنەكردوۋە و بازىرگان نېم، تا باجم لەسەردابىن .. خۇ من لە ئۆرۈپا تۆرى كېن و فرۇشتى ژنانم نېيە، لەۋىش ھەر كۆيلەى سەرۋەرەكانى ئىۋەم. خۇشەۋىستى خۇمە و گراۋى خۇمە، دەمەۋى ئەتەكمدا بژىم ... پاسەۋانەكان پۇتۇتاسا، بىن يەك و دوو بەسەرماندا دەگوپىن :

بېرۇ بابە بېرۇ، خوشەۋىستى چى و گراۋى چى. مەم و زىنە! زوۋكە دەى، خواخوات بىت يەكى لە لېرسراۋەكان لەم نېۋەدا پەيدانەبىت. خۇت دەزانىت، ئەم ژنەجۋانە بېنىت، ئەۋكات ئىدى ...

[موچىكىك بە لەشىدا دېت، بەپەلە لەسەر نووسىنەكەى بەردەۋام دەبىت]

"خىراكە دەى! يارمەتى حكومەتى ساۋاى ھەرىم بدە ... "

[ماسۋولكەكانى گرۇدەبن و ھەلدەستىتەۋە و پوو لەبىنەران]

"بەل ئازىزەكەم، ئا بەم جۆرە، بۇ بەيەكگەيىشتەۋە و دەربازىۋون لە جەنگ و مەينەت، دەبىت سوۋرانە بدەين، سوۋرانەى سەردەم .... سوۋرانەى سەردەم .... سوۋرانەى سەردەمممم ... "

Suraney Serdem

Şwên : Jûrêkî asayî, lelay rastewe lawêk leser kursîyek, leberdem mêzêkî Nûsîn danîştuwe, Glopêk le raserî kizdesûtêt. Lelay çepewe Tabloyekî kîmyabaranî Hellebce û Enfal hellwasrawe û dezgeyekî têlefon berçawdekewêt. [Muzîkêkî aram dêtegwê] laweke nûqmî deryay Xeyall buwe û çawî brîwete xallêk leser diwarekey beramberî. Serêkî pênuşekey beddan girtuwe û bedestî yarî be pênuşeke dekat. [Lem bareda maweyek demênêtewe] lepirr wek le xew rabûbêt, destêk bepriçe alozkawekeyda dehênêt û seyrî diwarekanî dewruberî dekat û wek pesendkirdnî ewey be Xeyallîdadêt, serî deleqênêt.

Wek grêkwêrey kirdbêtewe, bepirtaw pênuşekey deqrête dest û destbenûsîndekat. Letek darriştî Wişe û Ristekan destekey dîkey girmolle dekat û girjî derûnî le hêllekanî nêwçewanîda derdekewêt, çendcarêk ştêk denûsêt û pere kaxezekan dedrrênêt, [hestaneweyekî ktupir, çend car hatûçûn lem serewe bo ewserî jûreke]. Lepir bzeyek hêllegirjekanî nêwçewanî desrêtewe, herdû destî behêmay dozînewey ştêk pêkdadedat. Le şêwey semada le dewrî xoy desurrêtewe û dûbare pênuşekey deqrêtewedest. Letek berzibûnewey muzîkeke rewî Nûsînekey xêratir debêt, herwek ewey ke leser awazî muzîke xerîkî honînewey arezuwekanî bêt.

[Zengî têlefon lepirr raydeçllekênêt, wek ewey demêkbêt, ke çawerrêy ew zenge bêt, bepele xoy degeyênête lay têlefoneke]

Laweke : bellê. Aram (dengî Kçêk) debîstirêt

Dengeke : elu .. Elu (dengeke dûr dyare)

Aram : [paş hellwêsteyekî kurt, wek blîy dengeke nanasêt]

Dengeke : elu .. Aram

Aram : [wek bujaneweyek, bexoyda dêtewe] : Azîz Gyan toyt, çonît, Gullekem? Ewe lekwêwe, Kçî Asman?

Dengeke : lêrem.

Aram : [aramî lêheldegîrê, bedem duwanewe hatûço deka û dest radeweşênê] lêre !

Çon hatî, key?

Dengeke : ewe çîdellêy ! Min lêrem, le sulêmanî.

Aram : [dûbare degerrête serbarî pêşûy] xenî bûm, wamzanî ...

Dengeke : watzanî çî, ey birryar nîye, xot bedwamda bêytewe?

Aram : ay bedbextî, xo mint kuşt, nedeng û nerreng !

Dengeke : le xot bipirse, min herdem çawerrê. Keçî toş, dellêy êmet lebîrnemawe ?

Aram : eme çîye? Min berdewam namet bo denûsim, agadart dekemewe ke boçî nehatûmetewe. Axir sefer buwe be yarî qumar û min natwanim. Xot dezanî her Roje û leşkirî wllatêk kêşdekene suleymânî û hewlêr, to detwanî tenya seferbkey.

Dengeke : çon , letek kê ? Dellêy bîrtîcuwe, ke lêre kiç boy nîye tenya seferbkat, Yasa rêgenadat !

Aram : ax, letek Kesêk derbazbe, min bexom lem berî snûr çawerrê dekem ...

Dengeke : axir min çon lew hemû bazirge û rawetajîye rizgarimdebêt ?

Aram : toş wek hemuwan, debêt sûrane bdey. Pêmbllê, êsTake çi dekey, wrey carant mawe? Le etk û radûnanî

Cengî nêwxoda bernekewutuy ?

Dengeke : ta êsTake na, bellam wexte şêtbim. be Gyanî to leme zyatîr Twanamnîye. Were rizgarimbke ! Dûrî to û şerr û şorr. Hemû Rojêk le rêy karge ta degemewe Mall, çawerrwanî Merg dekem. Axir to nazanî barudoxeke çone! Her Kese û Xwaxwayetî derçê û rizgarîbêt. Bellam Twanay dewêt. To bom bnûse, min çî bkem, çon bgeme lay to? Bes tenya carêkî dîke bitbînmewe. Îdî hîçim nawêt. Şaduman debim, ger le amêzî toda bîrm. Ay le tenyayî û xoxwardnewe. Xeyall, tasem naşkênê. Wexte le agrî .... Desûtêm û agir le bîrewerîyekanim berdedat. Rojane hezaran car hezekanim zîndebeçalldekem û Celadî îşq kifnyan be Balladebrêt û bayequşêk be mnarey mizgewtêkewe wêrd û stayşî bêgerdîyan dexwênê. Çi Rojgarêke têykewtîn ?

Aram : xot ragre, min le to xraptir. Axir eger to dêwezme tenyayî xerîkbêt rawtibkat, ewa mnî qût dawê! Min le henawîda şerrî hatnederewe dekem, letek naumêdî dest û pence nerimdekem. Dillnyabe Gullegyan! Min le to hallm şîrtre. Meger bgeyte lam botî baskem, bêtoyî watay çîye! Xemî to û barî ew Xellke, xewî lêzrandûm. (31)î ab

temabirtbûm. Bellam hîwam pête em careş destibxeynewe nêwdestî yek, ta le Şewêkî bêhawtada leberrrûnakî Mangeşewda, le kenarî rûbarî (Rhein) Xemekan bdeynedem şepole serşêt û yaxîyekan, qaqrrî em Sallane be Maç parawbê û sêberî lêkallawman bedem crîwey estêrekanewe semabka û dengdanewey qaqaş pêkenînman snûrekan bibrrêt.

Dengeke : çîye dellêy bûy be honer? Ay ke namekant çende arambexşin.

Aram : Kçê axir Ewînî to Mrov dekate balldarêkî berzefrr. Hemîşe le hoşimda awazî dwant muzîkêkî cadûîyye û wşekan le mêşkimda danedane dehonêtewe, dengit le gwêmda dengdedatewe û kêş û serwa be Xeyallekanim debexşêt. Tenya katê aramdebim, ke Xeyall le deryay yadgarîyekantanda nûqmimdekat. Pêkenîne sadeket, Mergêgî arame bo janekanî derûnim.

Dengeke : zû zû namem bo bnûse, ta bzanim çîbkem !

Aram : beçawan. Her awaş debê. To bezûtrîn kat derbçît, axir boy heye Xwakanî serzewî Dergekan dabxen. Ewsake debîne ekterêkî şêt le şanogerîyekî Xemnaka.

Dey Azîzekem dû wşe le derewey Yasakan be gwêmda bçîrpêne, taweku em Şew be yadî caran le sermestîda serxewêk bişkênim.

Dengeke : Gyaneke me xoşim dewêy her lesnûrekan derbazbim, ewsake hemû Şewê pêş lecûllekewtinî Pêllwekanman, em Rojaney rebenî lebîrî xoman berînewe û toş parçe honraweyekim legirdinbkey. Hemû Rojêk ber le çûneserkar begzingî beyanda Maçim bo berrêke. Şewbaş xewêkî asûde û dûr le cencallî jyan.

Aram : zor supas Azîzekem, jêy yadgarîyekant têrjenîmewe û be awazey Ewîn mestitkirdim. Şewêkî şad û xewêkî dûr le tris .

[têlêfoneke dadenêtewe û behengawî xêra dêt û deçêt. Ahêk helldekêşêt, le barî semada leser yek laq werdesûrrê û berew têlêfoneke deçêtewe] :

Ay ke jyan çende dijaware. Dest bo her ştêk debey, wekumar pêtewededat û wîstekan cwanemergdekat. Tenya jyan herzane, jyan, jyan, jyan..

[dûbare leberdem mêzeke dadenîşêtewe û pênuşeke be

Destewedegrêt û serhelldebrrêt]

Na, natwanim bxewm. Axir jandemgirê, Jan .. Janî ... (dest dekatewe be Nûsîn .. Ledlî xoyda ...

" Janî Xeyallêkî dîke .... Swarî espeşêy xozge yaxîyekan debmewe. Em care le pêdeştêkî dîkewe. Le hewrazêkî dîkewe, dêmewe kîşwerekey êwe.

Snûr le dway snûr debrim, herçî Serbazî çeçîndrawe, çekî pêdadenêm. Ta cêjuwanekey caran, xom tawdedem. Bo satêk wek Mnallêkî bîrsî, le şîlawî Ewîn têrdexomewe. Mestasa aram aram le amêztda denûm. Bellam daxekem, her ke dekwênerrê, espeşêy Xeyall brîndare û le lûley Merg tirsawe û dwa firmêsk le çawîda qetîs mawe ....

Herçende hêzdedate berxoy, bellam drengê û ejnokaî lehêzkewtûn. Naçardebîn mlî rêgey maniwneman bedest û kêwanda bigrîneber, ta degeyne Dergey snûr. Dergewan lûley Merg dekate dillman û daway bellgey Yasayî dekat, paşan sûrane. Bellam sûraney snûrî nîştîmanî pîroz, êsTake wek caran nîye! Natbene dîwaxanî axa, ta mîş û megezî hezî le henguynî Kçênîtda têr bkat.

Na .. Na .. Êstake sûraney em Nezme nwêye, debê şîley Gyan bdey, ta cenrrallekan le koşke spî û şîn û borekanî turkya û orupa û emrîkada, hîlakî û tris û turreyî berekanî Ceng, beser Kçe mêmîrnalle taylendî û polonîyekanda damrikênnewe. Axir rêbwaranî sersinûr zorn. Bûk û zaway hellhatû zorn. Firyanakewn le dîwexane be kelleser hellçinrawekanda Şewanî sûrane gerimbken. Yan lewaneyê tîrsî nexosyek bêt le bûke hellbîrkawekanewe, ke bûnete xorakî dêwezmeq abloqey abûrî, neka cestey pîrozyan kirmawî bka. Xo eger blîyê kakî qareman, xo min kargey qîreke ya pengey pexme û kargey awetematem awdîwnekirduwe û bazîrgan nîm, tabacim leserdabnîn .. Xo min le orupa torrî krrîn û froştînaî jnanim nîye, lewêş her koyley serwerekanî êwem. Xoşewîstî xome û grawî xome, demhewê letekimda bjî ... Pasewanekan robotasa, bê yek û dû beSermanda degurrênin:

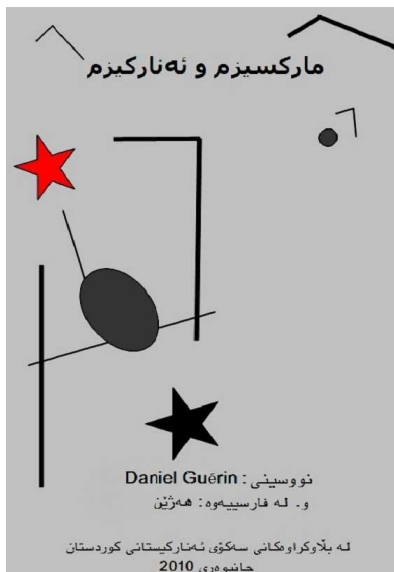
Brro babe brro, xuşewîstî çî û grawî çî. Mem u Zîne ! Zûke dey, Xwaxwat bêt yekê le lêprisrawekan lem nêweda peydanebêt. Xot dezanî, em jnecwane bibînê, ewkat îdî...

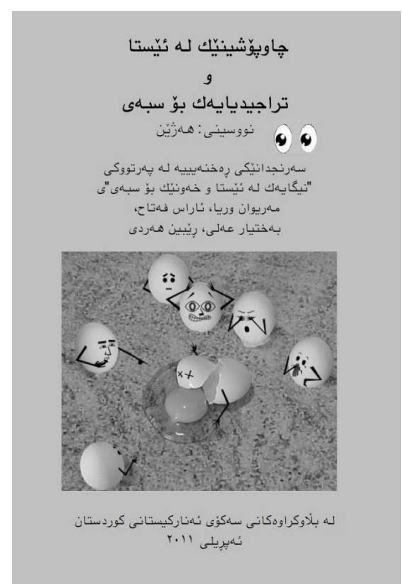
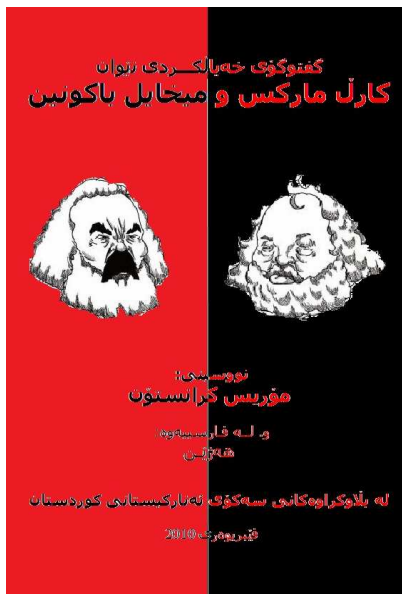
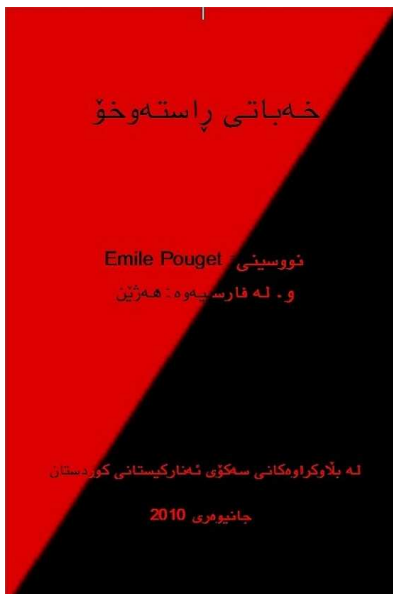
[Muçrikêk beleşîda dêt, bepele Leser Nûsînekey berdewam debêt]

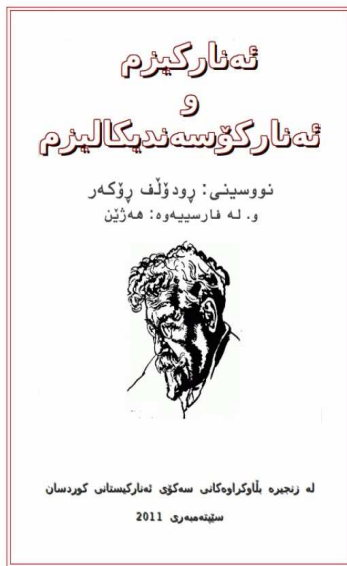
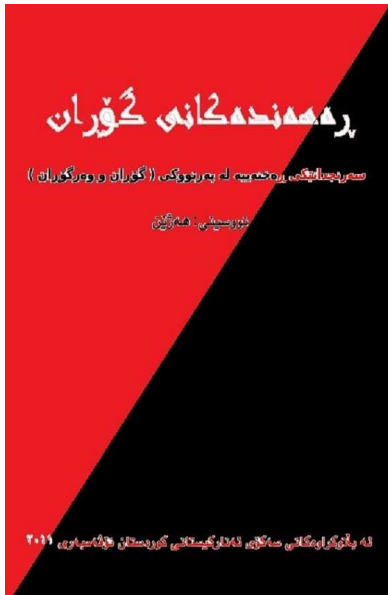
"xêrake dey ! Yarmetî hkumetî saway herê m bde ... "

[masûlkekanî grijdebin û helldestêtewe û rû lebîneran]

"bellê Azîzekem, a bem core, bo beyekgeyîştnewe û derbazbûn le Ceng û meynet, debêt sûrane bdeyn, sûraney serdem .... Suraney serdem .... Suraney serdem mimim ...."

Xemî Nan û Xewnî Azadî

Keşkolî yekem

Komelle Babetêkî Hunerî û Edebî

Hejên

Çapî yekem - Ayaî 2013

KEMÎ NÂN

KEWNÎ AZÂDÎ

KEŞKOLLÎ YEKEM

KOMELLE BÖBETÊKÎ
HUNERÎ U EDEBÎ

HEJÊN

ÇARÎ YEKEM - AYARÎ 2013